

Verneområdestyret
for Trollheimen

Møteinnkalling

Utvalg:	Verneområdestyret for Trollheimen
Møtested:	Quality hotell Skifer Oppdal, Oppdal
Dato:	07.01.2026
Tidspunkt:	10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
	Saker til behandling		
ST 44/2026	Godkjenning av møteinnkalling og sakliste		
ST 45/2026	Valg av to til å godkjenne møteprotokoll sammen med leder		
ST 46/2026	Muntlige orienteringer forvaltere og SNO		
ST 47/2026	Referat sak		
RS 22/2026	Oppdatering status på arbeid med oppdrag 30 - organisering av verneområdeforvaltere		2024/14912
RS 23/2026	Mulig omgjøring av deler av Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder til nasjonalpark - Trollheimen landskapsvernområde - bevaring av verdifull natur		2024/5208
RS 24/2026	Kunngjøring av vedtatt plan alternativ C2 kort turveg nedom tuna - Detaljreguleringsplan - Sunndal kommune - innfallsport til Innerdalen i Nerdalen		2025/3999
RS 25/2026	Høringsuttalelse - Utredningsprogram for Nedre Driva kraftverk i Drivavassdraget i Oppdal og Sunndal kommuner - Verneområdestyret for Trollheimen - NVE		2025/11080
RS 26/2026	Ny utsending - Høring - forslag til endringer i regelverket om miljø- og kulturmiljøkriminalitet		2024/14912
RS 27/2026	Til uttale - rapport - Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse i Trøndelag		2025/15116
	Saker til behandling		
ST 48/2026	Møteplan og midler til drift - Verneområdestyret for Trollheimen 2026		2024/14912
ST 49/2026	Midler til tiltak og restaurering av natur 2026 - Verneområdestyret for Trollheimen		2024/14912
ST 50/2026	Innstilling - Trollheimen - Innerdalen landskapsvernområder - dispensasjon motorferdsel - 2026-2028 - drift, tilsyn og vedlikehold - Langvatnet i Sunndal - Nordmøre Energiverk - NEAS AS		2025/15199
ST 51/2026	Innstilling - Trollheimen landskapsvernområde - dispensasjon for fasadeendring og solceller på fritidsbolig i Jøldalen - Rennebu 159/5		2022/10451
ST 52/2026	Trollheimen landskapsvernområde - Søknad om etablering av landbruksvei i Romådalen - Surnadal kommune		2023/9994
ST 53/2026	Delegert sak		
DS 54/2026	Dispensasjon - Innerdalen landskapsvernområde - dispensasjon motorferdsel med helikopter 2025 -		2025/15199

	drift, tilsyn og vedlikehold - Langvatnet i Sunndal - NEAS AS	
DS 55/2026	Forlenget dispensasjon vintertransport - Trollheimen landskapsvernområde - forlenget dispensasjon for motorferdsel i vintersesong knyttet til drift av hytter og løyper - Trondhjems Turistforening	2022/356
DS 56/2026	Endringsvedtak og kjørebøker 2026 - Trollheimen - Innerdalen landskapsvernområder - vilkår for kjøretøy - dispensasjon til motorferdsel for vedlikehold av anlegg 2024 - 2027 - TrønderEnergi Kraft AS	2023/13168
DS 57/2026	Mindre retting i vilkår vedrørende kjøretidsbegrensninger og kjørebøker - Trollheimen - Innerdalen landskapsvernområder - vilkår for kjøretøy - dispensasjon til motorferdsel for vedlikehold av anlegg 2024 - 2027 - TrønderEnergi Kraft AS	2023/13168
DS 58/2026	Dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel med snøscooter - ettersanking av sau - Surnadal - Per Åke Jakobsson	2025/15250
DS 59/2026	Dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel med snøscooter - ettersanking av sau - Vindøldalen - Surnadal - Harald Krangnes	2025/15302
DS 60/2026	Korrigerings i dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel med snøscooter - ettersanking av sau - Vindøldalen - Surnadal - Harald Krangnes	2025/15302
DS 61/2026	Dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel i utmark - Haugalia - Gråsjøen - 2025 - Ole Stavås	2025/15333
	Saker til behandling	
ST 54/2026	Eventuelt	

ST 44/2026 Godkjenning av møteinnkalling og sakliste
ST 45/2026 Valg av to til å godkjenne møteprotokoll sammen med leder
ST 46/2026 Muntlige orienteringer forvaltere og SNO
ST 47/2026 Referat sak

Fra: Ingrid Moe Dahl[ingrid.moe.dahl@miljodir.no]
Sendt: 09.12.2025 14:35:53
Til: Ingrid Moe Dahl[ingrid.moe.dahl@miljodir.no]
Kopi: Line-Kristin Larsen[Line-Kristin.Larsen@miljodir.no];
Tittel: Oppdatering status på arbeid med oppdrag 30 - organisering av verneområdeforvaltere

Hei,

styremedlemmer i nasjonalpark- og
verneområdestyrer/verneområdeforvaltere/statsforvaltere

Vi ønsker med dette å gi dere en oppdatert status på oppdrag om organisering av verneområdeforvaltere.

Som dere er kjent med fikk Miljødirektoratet i år et oppdrag fra Klima- og miljødepartementet (KLD) om å "Gjennomgå organisasjonsmessig tilknytning og øvrig organisering av verneområdeforvalterne, og utrede ev. endret organisering med mål om å styrke forvaltningen av verneområdene".

Vinteren 2025 ble verneområdestyrene gitt anledning til å gi innspill til oppdraget muntlig og skriftlig til KLD som grunnlag for oppdraget som ble oversendt til Miljødirektoratet. I høst har vi gjennomført spørreundersøkelser til verneområdeforvalterne og statsforvalterembetene for å hente inn deres innspill. Alt dette er med som grunnlag for utredningen vi nå arbeider med. Andre aktører, slik som nasjonalparkkommunene v/foreningen Norges nasjonalparkkommuner og besøkssentre, har også blitt gitt informasjon om oppdraget og fått anledning til å sende oss sine innspill dersom de har ønsker om det.

Fristen for oppdraget var opprinnelig 1. mai 2026. På grunn av kapasitet internt i Miljødirektoratet er **fristen utsatt til 1. juli 2026**.

I oppdragsteksten er vi bedt om å sende forslaget til ny organisering av arbeidsgiveransvar for forvalterne på høring hos alle styrene før vi oversender vår tilråding til departementet.

Vi ønsker også å sende forslaget vårt på høring til alle statsforvalterembeter. Vi vil da be Statsforvalterne om å ivareta innspill fra verneområdeforvalterne ansatt i sitt embete når dere oversender deres høringsinnspill til oss.

Dere vil motta vårt forslag til organisering av verneområdeforvalterne på høring i månedsskiftet mars/april og det vil da være seks ukers høringsfrist.

Ber om at dere verneområdeforvaltere videresender denne informasjonen til deres styremedlemmer.

Har dere spørsmål til oppdraget eller informasjonen over må dere gjerne ta kontakt.

Hilsen

Ingrid Moe Dahl

seniorrådgiver, seksjon for verneområder

mobil: 414 70 633
ingrid.moe.dahl@miljodir.no

www.miljodirektoratet.no | www.miljostatus.no
sentralbord: 73 58 05 00

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Deres ref
2025/7784

Vår ref
25/3593-

Dato
02. desember 2025

Mulig omgjøring av deler av Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder til nasjonalpark

Klima- og miljødepartementet viser til Miljødirektoratets brev 26. september 2025 om ovennevnte.

Miljødirektoratet vurderer det som formålstjenlig at statsforvalteren igangsetter en kunnskapsinnhenting i områder der det foreligger kommunal tilslutning i Sunndalen kommune, og der grunneiere har samtykket til kartlegging av skog. Formålet med denne prosessen er å vurdere hvorvidt naturen i de aktuelle områdene har kvaliteter som oppfyller kriteriene for vern som nasjonalpark, slik disse er definert i naturmangfoldloven. Miljødirektoratet vurderer det ikke som aktuelt med videre utredning av nasjonalpark innenfor Orkland kommune sitt areal.

Klima- og miljødepartementet viser til at saken her reiser en prinsipiell problemstilling. For etablering av nye nasjonalparker og landskapsvernområder, og for omgjøring av landskapsvernområde til nasjonalpark, er det et spørsmål om samtlige berørte kommuner må gi kommunal aksept for samtlige arealer for at prosesser skal kunne startes opp. Departementet legger til grunn at det må foreligge kommunal aksept for oppstart av verneprosess for et aktuelt areal, men at oppstart av prosess ikke krever at det også må startes prosess i for eksempel nabokommuner med aktuelle arealer. Det kan altså være aktuelt å starte verneprosess på delområder hvor det foreligger kommunal aksept, selv om dette kun utgjør deler av kandidatområdene. Dette forutsetter at arealet er tilstrekkelig og oppfyller kravene til naturverdier i henhold til naturmangfoldloven.

Klima- og miljødepartementet støtter Miljødirektoratets vurderinger og ber direktoratet gå videre med en kunnskapsinnhenting som anbefalt.

Departementet merker seg at dersom det blir nasjonalpark på deler av dagens landskapsvernområde, vil det måtte lages et nytt tilpasset vernekart for det resterende landskapsvernområdet gjennom en forskriftsendring. Klima- og miljødepartementet støtter forslaget fra direktoratet om at det ikke igangsettes en prosess med endring av vernebestemmelsene i det som kan bli det resterende Trollheimen landskapsvernområdet mens prosessen om nasjonalpark pågår.

For øvrig viser Klima- og miljødepartementet til brev 9. september 2021 der Miljødirektoratet fikk i oppdrag å gå videre i arbeidet med bevaring av verdifull natur i kategorien *Nasjonalparker*. Formålet med prosessene som startes nå er vern av områder som skal bidra til å danne økologiske nettverk og gjøre norsk natur mer robust mot klimaendringer, samt å dekke manglene i eksisterende verneområder slik at vi når det nasjonale målet om å ta vare på et representativt utvalg av norsk natur for framtidige generasjoner, og målet om å ta vare på truet natur. Vurdering av omgjøring av Trollheimen fra landskapsvernområde til nasjonalpark var del av dette oppdraget. Departementet ba Miljødirektoratet blant annet gi oppdrag til berørte statsforvaltere om å starte opp verneplanprosesser i områder der direktoratet og berørte statsforvaltere vurderer at det kan være mulig å få lokal aksept for vern, og hvor det samtidig er store og middels store verneverdier. Miljødirektoratet kan derfor gå videre med en nasjonalparkprosess dersom området oppfyller kriteriene i henhold til naturmangfoldloven.

Med hilsen

Øivind Dannevig (e.f.)
avdelingsdirektør

Irene Lindblad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Orkland kommune
Statsforvalteren i Møre og Romsdal
Statsforvalteren i Trøndelag
Sunndal kommune

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG TROLLHEIMEN
VERNEOMRÅDEFORVALTNINGE
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Deres referanse

Vår referanse

23/02040-101

Saksbehandler

Berit Skjevling

Dato

07.11.2025

Detaljregulering av Innfallsport til Innerdalen i Nerdalen, kunngjøring av vedtatt plan alternativ C2 kort turveg nedom tuna

Det kunngjøres at detaljregulering for innfallsport til Innerdalen alternativ C2 kort turveg nedom tuna ble vedtatt av Sunndal kommunestyre i møte 29.10.2025 i sak 67/25.

Saksdokumenter

Vedlagt ligger vedtatt plankart og bestemmelser alternativ C2 kort turveg nedom tuna. Vedlagt ligger også saksprotokoll, saksframlegg og planbeskrivelse.

Det har vært en omfattende planprosess med flere høringsrunder. Vedlagte planbeskrivelse inneholder beskrivelse av de ulike alternativa og hvilke innspill og merknader som er kommet. Innspill til plana ligger i kapittel 2. Merknader etter første gangs høring ligger i kapittel 10. Merknader etter andre gangs høring ligger i kapittel 13.

Til 3. gangs behandling og sluttbehandling innstilte kommunedirektøren på Alternativ C1 med tilhørende bestemmelser og plankart som ble oppdatert etter den siste høringen. De andre alternativa, som kommunedirektøren ikke innstilte på, lå ved saksframlegget slik de sist var utsendt på høring uten oppdatering etter siste høring.

Ved sluttbehandling av plana vedtok kommunestyret alternativ C2. Dermed ble alternativ C2 vedtatt med vedlagte plankart og bestemmelser slik de var lagt ved saken uten oppdatering etter siste høring.

Eventuelle klager

Fristen for å klage på vedtaket er etter forvaltningsloven § 29 satt til tre uker fra den dagen vedtaket er kommet fram til vedkommende part. Om du har særlig grunn til det, kan du søke om å få forlenget klagefristen. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen sendes skriftlig til Sunndal kommune, boks 94, 6601 Sunndalsøra. Dersom en klage sendes per e-post skal post@sunndal.kommune.no benyttes.

Postadresse

Postboks 94, 6600 Sunndalsøra

E-post

post@sunndal.kommune.no

Besøksadresse

Avdeling for samfunnsutvikling,
Romsdalsv. 2, 6600 Sunndalsøra
www.sunndal.kommune.no

Telefon

+47 71 69 90 00

Organisasjonsnr.

964 981 604

Angi vedtaket det klages over og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når du har mottatt vedtaket.

Erstatning eller innløsning

Eventuelle krav om erstatning og/eller innløsning må være satt fram skriftlig til Sunndal kommune innen 3 år, jfr. plan- og bygningsloven §§15-2 og 15-3. Krav om erstatning og/eller innløsning skal sendes Sunndal kommune.

Med hilsen

Berit Skjevling
Arkitekt

Elfrid Sundqvist
Rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Vedlegg:

20231110 Saksprotokoll vedtak av plan 29.10.2025
20231110 Saksframlegg til 3. gangs behandling og sluttbehandling
20231110 Plankart alternativ C2 vedtatt 29.10.2025
20231110 Bestemmelser C2 vedtatt 29.10.2025
20231110 Planbeskrivelse

Mottakere:

Service- og informasjonsavdelingen, Per Ole Bratset
Ingeborg Singsdal
Kulturtjenesten, Marit Hjellmo
Helsetjenesten, Håkon Furu
MØRE OG ROMSDAL FYLKESKOMMUNE
STATSFORVALTAREN I MØRE OG ROMSDAL
ÅLVUNDEID BYGDALAG
ÅLVUNDEID BYGDEKVINNELAG
FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV I MØRE OG ROMSDAL
Jørgen Inge Singsdal
Eystein Endreson Opdøl
MATTILSYNET
KRISTIANSUND OG NORDMØRE TURISTFO
NETERA AS
NETERA AS, Geir Sæther
SUNNDAL ENERGI AS
Gunnar Erik Walseth
VY BUSS AS AVD SUNNDALSØRA
Mattis Sveine
Ane Nerdal
STATENS VEGVESEN MOLDE KONTORSTED
NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)
INNERDALSHYTTA AS
FESTE NORDØST AS

JØRAN NERDAL

BJØRN INGE ØIEN INNERDAL

JON MARTIN SINGSDAL

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG TROLLHEIMEN VERNEOMRÅDEFORVALTNINGE

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 87
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091
0301 OSLO

Saksbehandler Hege Sæther Moen

Vår ref. 2025/11080-13 432.2

Deres ref. 202514086- **Dato** 07.12.2025
3

Høringsuttalelse - Utredningsprogram for Nedre Driva kraftverk i Drivavassdraget i Oppdal og Sunndal kommuner - Verneområdestyret for Trollheimen - NVE

Verneområdestyret for Trollheimen ønsker med dette å komme med høringsinnspill i forbindelse med planlegging og forprosjektering av nedre Driva kraftstasjon.

Verneområdestyret for Trollheimen har forvaltningsansvaret for Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder (LVO), som vil bli berørt av eventuell igangsetting av forslagene som er sendt på høring. Formålet med Trollheimen og Innerdalen LVO er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler og et rikt plante- og dyreliv, og som på grunn av topografi, vassdrag og vegetasjon har betydelig rekreativ og naturvitenskapelig verdi.

Trollheimen og Innerdalen er landskapsvernområder med nasjonale natur og landskapskvaliteter, som er viktig å ivareta på vegne av sin egenverdi, arter og en rekke brukere og brukerinteresser. Vern er en varig beskyttelse mot inngrep som det her planlegges for, og det vil alltid være en øvelse på stram line når verneverdier skal settes opp mot kritisk samfunnsnødvendig infrastruktur, hvor begge sider må hensyntas. Med dette som bakteppe kommer vi til å gå gjennom de deler av prosjektet som direkte og indirekte påvirker verneverdiene i området. Dersom areal innenfor vernegrensen skades varig eller må tas ut av verneområdene må det vurderes i utredningsprogrammet hvordan og hvor dette kan erstattes av tilsvarende areal og naturkvaliteter andre steder.

1.0 Påvirkning og ferdsel i anleggsperioden og påfølgende tilsyn og drift.

1.1 Tverrslag Storlidalen, Tovatna og Langvatnet

Fra vernemyndighetens side er det av interesse å se på hvordan en endring vassføringen fra Langvatnet mot Tovatna vil påvirke landskap og vegetasjon i forhold til det opprinnelige, naturlige, og også at det belyses hvordan en reduserer påvirkningen av Renndalen /

Innerdalen ved å flytte vassføringen mot Tovatna. Her ønsker vi en vekting som tydelig viser hvordan naturen påvirkes ved dagens og ny løsning.

Det er store mengder masse som skal deponeres i Storlidalen. Storlidalen er en viktig innfallsport til Trollheimen. Massedeponiet, etablering og plassering av dette vil påvirke landskaps- og friluftskvalitetene ved denne innfallsporten. Derfor ønsker vi at dette skal visualiseres og presenteres for forvaltningsmyndighet, for å sikre at landskaps- og friluftskvalitetene ivaretas.

Ved anleggsarbeid i dette området (Tovatna - Langvatnet - Storlidalen), må sårbart naturmangfold og landskapskvaliteter ivaretas. Det samme gjelder tamreindrifta og tradisjonell beitenæring. Begge disse er helt nødvendige elementer i områdets fungerende økosystemer.

For best å kunne ivareta sensitive arter i området er det svært viktig å tilpasse transport og anleggsdrift både i forhold til tidspunkt og metode, til de utfordringene de sensitive artene har. Det gjelder både botanikk og fauna. I tillegg må arbeid og anleggsvirksomhet tilpasses beitenæringen i området. Det må derfor lages en driftsplan for anleggsperioden hvor de ovennevnte hensynene ivaretas, og konsekvensene for naturmangfold, naturtype og landskapskvaliteter belyses på kort og lang sikt.

Verneforskrifter og Naturmangfoldloven, spesielt §§ 8-12, må være førende for alt arbeid innenfor og i randsonen av verneområdet.

Alle endringer innenfor verneområdet, som terrengpåvirkninger, varige og forbigående anlegg, eventuelle endring i manøverreglementet for Tovatna og Langvatnet må belyses i forhold til verneverdiene i området.

Vi ønsker også en tentativ driftsplan med hensyn på tilsyn og vedlikehold av ferdig anlegg med vekt på behov for motorferdsel og senere inngrep.

1.2 Tverrslag Gresjo

Dette området er utvilsomt et landskap med store kvaliteter av nasjonal verdi. Derfor vil et evt. inngrep i dette området kreve svært gode forberedelser og planer i forbindelse med anleggsperioden og framtidig drift. Hensynet til landskapskvalitetene og naturmangfoldet vil bli vektet tungt fra vår side i denne planlagte delen, da dette i prinsippet er urørt natur med nasjonal høy verneverdi.

Det er her meget viktig med en god driftsplan i anleggsperioden og i tiden etterpå hvor valg av metoder, tidsperioder hele tiden må vurderes opp mot påvirkning av verneverdiene i området.

Alle varige og forbigående endringer innenfor verneområdet, som terrengpåvirkninger, varige og forbigående anlegg, påvirkning av naturmangfold og påvirkning av vassdraget nedstrøms må belyses. NML spesielt §§ 8-12 skal være førende for alt arbeid innenfor dette området. Vi ønsker også en tentativ driftsplan med hensyn på tilsyn og vedlikehold av ferdig anlegg med vekt på på motorferdsel og senere inngrep.

Vi ser at eventuelle inntak i bekkene i området Gresjo vil påvirke et vesentlig område innenfor Trollheimen landskapsvernområde med følge at det kan måtte medføre grenseendringer på verneområdet. Det må derfor tas med i utredningsprogrammet en vurdering av å skaffe et erstatningsareal for dette med tilsvarende areal og naturkvaliteter.

1.3 Endring av reguleringshøyde og manøvrereglementet for Gjevilvatnet
Gjevilvatnet og området rundt er en viktig randsone og buffersone for Trollheimen, friluftskvalitetene i dette området er tett koblet til Trollheimen og påvirker i stor grad opplevelseskvalitetene i denne delen av landskapsvernområdet. Fem meter senking av reguleringshøyden og konsekvensene det får må vurderes opp mot områdets landskaps og friluftskvaliteter. Miljødirektoratet har tidligere fastslått at Gjevilvatnet med omkringliggende fjellområder er et av landets mest attraktive natur og kulturlandskap. Dette må hensyntas når konsekvensene av ny reguleringshøyde skal vurderes.

2.0 Konsekvensutredningen

Det er ingen tvil om at oppgradering og utvidelse av allerede eksisterende kraftanlegg er viktige grep i et samfunn med et sterkt økende behov for grønn energi. Når dette i stor grad skjer innenfor et varig vernet område må det stilles store krav til konsekvensutredningen. På et så tidlig tidspunkt er det vanskelig å gå i detalj på hva konsekvensutredningsprogrammet bør inneholde. Vi ber tiltakshaver sette seg godt inn i hvilke verdier området har og vektlegge de i konsekvensutredningsprogrammet. I den fasen prosjektet nå går inn i legges grunnlaget for hvordan områdets verneverdier skal og må ivaretas gjennom hele prosjektet. Vi ser fram til tett og kontinuerlig dialog når KU programmet utarbeides, og stiller oss mer enn gjerne til disposisjon.

3.0 kommunikasjon og informasjonsarbeid

3.1 Bredde

Det er viktig i en tidlig fase å gå ut bredt med informasjon. Dette for å nå alle med forvaltningsansvar, formalkompetanse og realkompetanse. Det å ivareta og forvalte natur i et så komplekst område som Trollheimen, er både kunnskaps og erfaringsbasert. Ved å gå ut bredt og tidlig med informasjon og samtidig stimulere til innspill, vil vi kunne sikre et så komplett kunnskapsbilde som mulig om verdiene området har med hensyn på natur og landskap, og eventuelle konsekvenser for disse.

3.2 Kontinuitet i kommunikasjon med de med forvaltningsansvar

For at prosjektet skal unngå å «rote» seg inn i blindspor og unødvendige ressurs og «tidstjuver», anbefaler vi på det sterkeste å etablere åpne og kontinuerlige kommunikasjonslinjer med miljøansvarlig i de kommunene som blir berørt og forvaltningsmyndigheten for Trollheimen og Innerdalen LVO.

4.0 Totalregnskapet - samfunnsgevinst versus naturtap

Samfunnets nesten uendelig økende behov for grønn energi legger stort press på verneverdig natur. Da vil det i prosjekt som dette være viktig å sette opp et regnestykke på det. Problemet er at dette ofte blir et regnestykke basert på verdisyn og skjønn uten to streker under svaret. Vi drister oss allikevel til å allerede nå å be tiltakshaver å se på samfunnsgevinsten av tverrslag Gresjo opp mot naturtapet. Dette inntaket gir en marginal økning i produksjonskapasitet (estimert 5%), men får store konsekvenser for landskapskvalitetene i området, med kraftig reduksjon/fravær av det spektakulære vassdraget Gresjo. Samtidig er det knyttet stor usikkerhet til hvilke konsekvenser det får for resten av vassdraget nedstrøms. Vi ønsker også å være tydelige på at konsekvensene av et regulert Langvatn må belyses med hensyn til eksisterende vassdrag nedstrøms både med dagens vassretning vestover og en eventuell endring av vassføring mot Tovatna.

5.0 Konklusjon

Vi er i utgangspunktet positiv til et prosjekt som med allerede eksisterende utbygging som ramme, kan utvikles videre til et betydelig tilskudd til samfunnets skrikende behov for grønn energi. Verneområdestyret ønsker på den andre side å være tydelige på at prosjektet berører sårbar og varig verna natur av stor nasjonal verdi, derfor må det stilles store krav til vurdering av hvilke deler av prosjektet som skal gjennomføres, og på hvilken måte dette kan gjøres med minst mulig konsekvenser for natur og miljø.

Med dette ønsker vi dere lykke til med det videre arbeidet - og håper på kontinuerlig og god dialog.

Med hilsen

Hege Sæther Moen
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

25/4039-1

11. november 2025

Høring – Forslag til endringer i regelverket om miljø- og kulturmiljøkriminalitet

Stortingsmeldingen om Miljøkriminalitet (Meld. St. 19 (2019-2020)) ble levert i 2020. Klima- og miljødepartementet foreslår nå endringer i straffeloven og spesiallovgivningen (havvernloven, lakse- og innlandsfiskloven, viltressursloven, svalbardmiljøloven, kulturminneloven, naturmangfoldloven, motorferdselloven og internkontrollforskriften) som følger opp konkrete tiltak fra stortingsmeldingen.

Stortingsmeldingen om miljøkriminalitet presenterte en helhetlig politikk for å styrke innsatsen mot miljøkriminalitet nasjonalt og internasjonalt og dermed redusere den negative påvirkningen miljøkriminalitet har på klima og miljø, på tvers av ulike sektorer. Et viktig formål med meldingen var også å sette miljøkriminalitet på dagsorden og å bidra til økt kunnskap, forståelse og engasjement rundt miljøkriminalitet.

Forslagene i høringsnotatet søker å styrke den strafferettslige forfølgningen av miljø- og kulturmiljøkriminalitet blant annet ved at strafferammene heves. Departementet foreslår endringer i ordlyden i straffeloven § 242. I notatet foreslås det også endringer i sektorregelverket for å sikre at det kan drives effektiv kontroll og reageres tilstrekkelig på overtredelser av miljøregelverket.

Høringssvar sendes inn ved å bruke skjemaet for høringssvar på <https://www.regjeringen.no/id3118045/>. Ved tekniske problemer kan innspill, med referanse 25/4039, i stedet sendes på e-post til postmottak@kld.dep.no.

Fristen for å sende inn innspill er **25. februar 2026**.

Liste over høringsinstanser følger vedlagt. Høringsinstansene bør vurdere om saken skal sendes til eventuelle underliggende etater eller tilsluttede virksomheter eller samarbeidende organisasjoner.

Alle som ønsker det kan uttale seg, selv om de ikke er oppført på listen over høringsinstanser.

Høringsuttalelsene er offentlige etter offentleglova og blir publisert på regjeringen.no.

Med hilsen

Lindis Nerbø (e.f.)
Avdelingsdirektør

Ella Stormo
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adresseliste

Advokatforeningen	Kristian Augusts gate 9	0164	Oslo
Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Agder politidistrikt			
Agder statsadvokatembete			
Akershus fylkeskommune	Postboks 1200 Sentrum	0107	OSLO
Alstahaug kommune	Rådhuset	8805	SANDNESSJØEN
Alta kommune	Postboks 1403	9506	ALTA
Alvdal kommune		2560	ALVDAL
Alver kommune	Postboks 4	5906	FREKHAUG
Anárjohka nasjonalparkstyre			
Andøy kommune	Postboks 187	8483	ANDENES
Animalia	Postboks 396 Økern	0513	Oslo
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	Postboks 8019 Dep	0030	OSLO
Arbeidstilsynet	Postboks 4720 Torgarden	7468	Trondheim
Aremark kommune		1798	AREMARK
Arendal kommune	Serviceboks 650	4809	ARENDAL
Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger		4036	Stavanger
Arkitektur- og designhøgskolen			
Arkivverket			
Artsdatabanken		7491	Trondheim
Asker kommune	Katrineåsveien 20	3440	RØYKEN
Askvoll Kommune	Boks 174	6988	ASKVOLL
Askøy kommune	Postboks 323	5323	KLEPPESTØ
Asplan Viak AS	Postboks 24	1300	Sandvika
Aukra kommune		6480	AUKRA
Aure kommune		6690	AURE
Aurland kommune		5741	AURLAND
Aurskog-Høland kommune	Rådhusveien 3	1940	BJØRKELANGEN
Austevoll kommune		5392	STOREBØ
Austrheim kommune	Sætremarka 2	5943	AUSTRHEIM
Averøy kommune	Bruhagen	6530	AVERØY
Avfall Norge	Øvre Vollgate 6	0158	Oslo
Balsfjord kommune	Rådhuset	9050	STORSTEINNES
Bamble kommune	Rådhuset	3970	LANGESUND

Bane NOR SF	Postboks 4350	2308	Hamar
Bardu kommune	Postboks 401	9365	BARDU
Barne- og familiedepartementet	Postboks 8036 Dep	0030	OSLO
Beiarn kommune	Postboks 25	8118	MOLDJORD
Bellona			
Bergen kommune	Postboks 7700	5020	BERGEN
Berlevåg kommune	Torget 4	9980	BERLEVÅG
Bindal Kommune	Rådhuset	7980	TERRÅK
Bioteknologirådet	Stortingsgata 10	0161	Oslo
Birdlife Norge			
Birkenes kommune	Postboks 115	4795	BIRKELAND
Bivdi Sjøsamisk fangst- og fiskeriorganisasjon			
Bivdu	Gardak	9845	Tana
Bjerkreim kommune	Postboks 17	4389	VIKESÅ
Bjørnafjorden kommune	Postboks 24	5649	EIKELANDSOSEN
Blåfjella-Skjækerfjella- Lierne nasjonalparkstyre			
Bodø kommune	Postboks 319	8001	BODØ
Bokn kommune	Boknatunvegen 13	5561	BOKN
Boligbyggelaget USBL	Postboks 8944 Youngstorget	0028	Oslo
Bredalsholmen Dokk og Fartøyvernssenter			
Breheimen nasjonalparkstyre			
Bremanger kommune	Postboks 104	6721	SVELGEN
Brønnøy kommune	Rådhuset	8905	BRØNNØYSUND
Buskerud fylkeskommune	Postboks 3563	3007	DRAMMEN
Bygg og Bevar	Postboks 7187 Majorstuen	0307	Oslo
Byggfakta AS	Postboks 1024	1510	Moss
Byggmesterforbundet	Postboks 5475 Majorstuen	0305	Oslo
Bygland kommune		4745	BYGLAND
Bykle kommune		4754	BYKLE
Bærum kommune		1304	SANDVIKA
Bø kommune	Rådhuset	8475	STRAUMSJØEN
Bømlo kommune		5430	BREMNES
Børgefjell nasjonalparkstyre			
Båtsfjord kommune	Postboks 610	9991	BÅTSFJORD

Fellesforbundet	Postboks 9199 Grønland	0134	Oslo
Finansdepartementet	Postboks 8008 Dep	0030	OSLO
Finnmark fylkeskommune	Postboks 701	9815	VADSØ
Finnmark politidistrikt			
Finnmarkseiendommen			
Fiskebåt	Røysegata 15	6003	Ålesund
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	Bergen
Fitjar kommune	Postboks 83	5418	FITJAR
Fjaler kommune	Postboks 54	6961	DALE I SUNNFJORD
Fjord kommune	Olavsgata 10	6210	VALLDAL
Flakstad kommune	Rådhuset	8380	RAMBERG
Flatanger kommune	Postboks 24	7770	FLATANGER
Flekkefjord kommune	Kirkegaten 50	4400	FLEKKEFJORD
Flesberg kommune		3623	LAMPELAND
Flå kommune		3539	FLÅ
Folgefonna nasjonalparkstyre			
Folkehelseinstituttet	Postboks 4404 Ny dalen	0403	Oslo
Folldal kommune	Nyberg	2580	FOLLDAL
Foreningen fredet	Gammel Kleppe	2680	Vågå
Fornybar Norge	Postboks 7184 Majorstuen	0307	Oslo
Forskningsstiftelsen Fafo	Postboks 2947 Tøyen	0608	Oslo
Forsvaret			
Forsvarsbygg	Postboks 405 Sentrum	0103	Oslo
Forsvarsdepartementet	Postboks 8126 Dep	0032	OSLO
Fortidsminneforeningen	Dronningens gate 11	0152	Oslo
Forum for miljøteknologi	Kristinelundveien 6	0268	Oslo
Forum for natur og friluftsliv	Nedre Slottsgate 25	0157	Oslo
Forum for utvikling og miljø	Storgt 11	0155	Oslo
Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell naturresevat			

Framtiden i våre hender	Mariboers gate 8	0183	Oslo
Fredrikstad kommune	Postboks 1405	1602	FREDRIKSTAD
Friluftslivets fellesorganisasjon			
Friluftsrådenes landsforbund	Eyvind Lyches vei 23 B	1338	Sandvika
Frogn kommune	Postboks 10	1440	DRØBAK
Froland Kommune	Osedalen	4820	FROLAND
Frosta kommune	Alstad	7633	FROSTA
Frøya kommune	Postboks 152	7261	SISTRANDA
Fyresdal kommune		3870	FYRESDAL
Færder kommune	Postboks 250	3163	NØTTERØY
Færder nasjonalparkstyre			
Gamvik kommune	Postboks 174	9770	MEHAMN
Gartnerhallen SA	Postboks 111	0614	Oslo
	Alnabru		
Gausdal kommune		2651	ØSTRE GAUSDAL
Gildeskål kommune	Postboks 54	8138	INNDYR
Giske kommune	Rådhuset	6050	VALDERØY
Gjemnes kommune	Kommunehuset	6631	BATNFJORDSØRA
Gjerdrum kommune	Postboks 10	2024	GJERDRUM
Gjerstad kommune		4980	GJERSTAD
Gjesdal kommune	Rittedalen 1, Storahuset	4330	ÅLGÅRD
Gjøvik kommune	Serviceboks	2810	GJØVIK
Gloppen kommune		6823	SANDANE
Gol kommune	Gamlevegen 4	3550	GOL
Gran kommune	Rådhusvegen 39	2770	JAREN
Grane kommune		8680	TROFORS
Gratangen kommune		9470	GRATANGEN
Greenpeace	Postboks 33	0412	Oslo
	Torshov		
Grimstad kommune	Serviceboks 503	4898	GRIMSTAD
Grong kommune	Postboks 162	7870	GRONG
Grue kommune		2260	KIRKENÆR
Gulen kommune		5966	EIVINDVIK
Hadsel kommune	Rådhuset	8452	Storkmarknes
Halden kommune	Postboks 150	1751	HALDEN
Hallingskarvet nasjonalparkstyre			
Hamar kommune	Postboks 4063	2306	HAMAR
Hamarøy kommune	Marie Hamsuns vei 3	8294	HAMARØY

Hammerfest kommune	Postboks 1224	9616	HAMMERFEST
Haram kommune	Postboks 33	6282	BRATTVÅG
Hareid kommune	Hareid rådhus	6060	HAREID
Harstad kommune	Postmottak	9479	HARSTAD
Hasvik kommune	Fjellvn 6	9593	BREIVIKBOTN
Hattfjelldal kommune	O.T. Olsens vei 3 A	8690	HATTFJELLDAL
Haugesund kommune	Postboks 2160	5504	HAUGESUND
Havforskningsinstituttet	Postboks 1870 Nordnes	5817	Bergen
Hedmark og Oppland statsadvokatembete			
Heim kommune	Trondheimsveien 1	7200	KYRKSÆTERØRA
Helse- og omsorgsdepartementet	Postboks 8011 Dep	0030	OSLO
Hemnes kommune	Sentrumsveien 1	8646	KORGEN
Hemsedal kommune		3560	HEMSEDAL
Herøy kommune	Silvalveien 1	8850	HERØY
Herøy kommune	Postboks 274	6099	FOSNAVÅG
Hitra kommune	Rådhusveien 1	7240	HITRA
Hjartdal kommune		3692	SAULAND
Hjelmeland kommune	Kommunehuset	4130	HJELMELAND
Hol kommune		3576	HOL
Hole kommune	Hole Herredshus	3530	RØYSE
Holmestrand kommune	Postboks 312	3081	HOLMESTRAND
Holtålen kommune		7380	ÅLEN
Hordaland, Sogn og Fjordane statsadvokatembete			
Horten kommune	Postboks 10	3191	HORTEN
Hurdal kommune	Rådhuset	2090	HURDAL
Hustadvika kommune	Tingplassen 1	6440	ELNESVÅGEN
Hvaler kommune		1680	SKJÆRHALLEN
Hyllestad kommune		6957	HYLLESTAD
Hægebostad kommune		4595	TINGVATN
Høgskolen i Innlandet	Postboks 400	2418	Elverum
Høgskolen i Sørøst-Norge	Postboks 235	3606	Kongsberg
Høyanger kommune	Postboks 159	6991	HØYANGER
Høylandet kommune		7977	HØYLANDET
Hå kommune	Postboks 24	4368	VARHAUG
Ibestad kommune	Rådhuset	9450	HAMNVIK
Inderøy kommune	Vennalivegen 37	7670	INDERØY

Indre Fosen kommune	Rådhusveien 13	7100	RISSA
Indre Østfold kommune	Postboks 34	1861	TRØGSTAD
Innlandet fylkeskommune	Postboks 4404	2325	HAMAR
	Bedriftsenteret		
Innlandet politidistrikt			
Iveland kommune	Birketveit	4724	IVELAND
Jevnaker kommune	Postboks 70	3521	JEVNAKER
Jomfruland nasjonalparkstyre			
Jostedalsbreen nasjonalparkstyre			
Justis- og beredskapsdepartementet	Postboks 8005 Dep	0030	OSLO
Karasjok kommune	Rådshusg 4	9730	KARASJOK
Karlsøy kommune		9130	HANSNES
Karmøy kommune	Rådhuset	4250	KOPERVIK
Kartverket	Postboks 600 Sentrum	3507	Hønefoss
Kautokeino kommune	Bredbuktnesveien 6	9520	KAUTOKEINO
Kinn kommune	Postboks 294	6701	MÅLØY
Klagenemnda for miljøinformasjon	Miljødirektoratet, Postboks 5672 Torgarden	7485	Trondheim
Klepp kommune	Postboks 25	4358	KLEPPE
Kommunal- og distriktsdepartementet	Postboks 8112 Dep	0032	OSLO
Kommunesektorens organisasjon (KS)	Postboks 1378 Vika	0114	Oslo
Kongsberg kommune	Postboks 115	3602	KONGSBERG
Kongsvinger kommune		2226	KONGSVINGER
Kragerø kommune	Postboks 128	3791	KRAGERØ
Kristiansand kommune	Postboks 4	4685	NODELAND
Kristiansund kommune	Rådhuset Kaibakken 2	6509	KRISTIANSTUND N
Krødsherad kommune		3536	NORESUND
Kultur- og likestillingsdepartementet	Postboks 8030 Dep	0030	OSLO
Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo	Postboks 6762 St. Olavs plass	0130	Oslo
Kulturrådet	Postboks 8052 Dep	0031	Oslo

Kunnskapsdepartementet	Postboks 8119 Dep	0032	OSLO
Kvinesdal kommune	Nesgata 11	4480	KVINESDAL
Kvinnherad kommune		5470	ROSENDAL
Kviteseid kommune	Kviteseidgata 13	3850	KVITESEID
Kvitsøy kommune		4180	KVITSØY
Kvæfjord kommune	Bygdeveien 26	9475	BORKENES
Kvænangen kommune	Rådhuset	9161	BURFJORD
Kystrederiene	Postboks 2020 Nordnes	5817	Bergen
Kystskogbruket	Postboks 2501	7729	Steinkjer
Kystvakten	Postboks 800 Postmottak	2617	Lillehammer
Kystverket	Postboks 1502	6025	Ålesund
Kåfjord kommune	Boks 74	9148	OLDERDALEN
La humla suse	Kolstadgata 1	0652	Oslo
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Landbruksdirektoratet	Postboks 8140 Dep	0033	Oslo
Langsua nasjonalparkstyre			
Larvik kommune	Postboks 2020	3255	LARVIK
Lavangen kommune	Nessveien 7	9357	Tennevold
Lebesby kommune	Postboks 88	9790	KJØLLEFJORD
Leirfjord kommune		8890	LEIRFJORD
Leka kommune		7994	LEKA
Lesja kommune		2665	LESJA
Levanger kommune	Postboks 130	7601	LEVANGER
Lier kommune	Postboks 205	3401	LIER
Lierne kommune	Postboks 40	7882	NORDLI
Lillehammer kommune	Serviceboks	2626	LILLEHAMMER
Lillesand kommune	Postboks 23	4791	LILLESAND
Lillestrøm kommune	Postboks 313	2001	LILLESTRØM
Lindesnes kommune	Nordre Heddeland 26	4534	MARNARDAL
Lofotodden nasjonalparkstyre			
Lom kommune	Sognefjellsvegen 6	2686	LOM
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre			
Loppa kommune	Parkveien 1-3	9550	ØKSFJORD

Lopphavet verneområdestyre			
Lund kommune	Moiveien 9	4460	MOI
Lunner kommune	Postboks 94	2713	ROA
Lurøy kommune	Rådhuset	8766	LURØY
Luster kommune	Rådhuset	6868	GAUPNE
Lyngdal kommune	Postboks 353	4577	LYNGDAL
Lyngen kommune	Standv. 24	9060	LYNGSEIDET
Lærdal kommune	Postboks 83	6886	LÆRDAL
Lødingen kommune	Postboks 83	8551	LØDINGEN
Lørenskog kommune	Rådhuset	1470	LØRENSKOG
Løten kommune	Postboks 113	2341	LØTEN
Malvik kommune	Postboks 140	7551	HOMMELVIK
Marker kommune	Postboks 114	1871	ØRJE
Masfjorden kommune		5981	MASFJORDNES
Maskinentreprenørenes forbund	Postboks 505 Sentrum	0105	Oslo
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal
Melhus Kommune	Rådhusvn 2	7224	MELHUS
Meløy kommune	Postboks 214	8151	ØRNES
Meråker kommune		7530	MERÅKER
Meteorologisk institutt	Postboks 43 Blindern	0313	Oslo
Midtre Gauldal kommune		7290	STØREN
Midtre Nordland nasjonalparkstyre			
Midt-Telemark kommune	Postboks 83	3833	BØ I TELEMARK
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Torgarden	7485	Trondheim
Miljøstiftelsen Bellona	Rådhusgata 28	0151	Oslo
Modalen kommune	Postboks 44	5729	MODALEN
Modum kommune	Postboks 38	3371	VIKERSUND
Molde kommune	Rådhusplassen 1	6413	MOLDE
Moskenes Kommune	Rådmannskontoret	8390	REINE
Moss kommune	Postboks 175	1501	MOSS
Motvind Norge			
Møre og Romsdal fylkeskommune	Fylkeshuset	6404	MOLDE
Møre og Romsdal politidistrikt			
Møre og Romsdal statsadvokatembete			

Møysalen			
nasjonalparkstyre			
Målselv kommune		9321	MOEN
Måsøy kommune	Torget 1	9690	HAVØYSUND
Namsos kommune	Stavarvegen	7856	JØA
Namsskogan kommune		7890	NAMSSKOGAN
Nannestad kommune		2030	NANNESTAD
Narvik kommune	Postboks 64	8501	NARVIK
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia			
Nasjonalparkstyret for Forollhogna			
Nasjonalparkstyret for Fulufjellet			
Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen			
Nasjonalparkstyret for Reinheimen			
Nasjonalparkstyret for Reisa nasjonalpark og Ráisduottarháldi			
landskapsvernområde			
Nasjonalparkstyret for Skarvan og Rotdalen og Sylan			
Nasjonalparkstyret for Øvre Dividal nasjonalpark og Dividalen			
landskapsvernområde			
Nasjonalt nettverk for botaniske hager, Naturhistorisk museum	Universitetet i Oslo, Postboks 1172 Blindern	0318	Oslo
Natur og ungdom	Postboks 4783 Sofienberg	0506	Oslo
Naturhistorisk museum, Universitetet i Oslo	Postboks 1172 Blindern	0318	Oslo
Naturvernforbundet Naustdal-Gjengedal verneområdestyre	Mariboegate 8	0183	Oslo
Nes kommune	Postboks 114	2151	ÅRNES
Nesbyen kommune	Kommunehuset	3540	NESBYEN
Nesna kommune	Movegen 24	8700	NESNA
Nesodden kommune	Postboks 123	1451	NESODDTANGEN

Nesseby kommune		9840	VARANGERBOTN
Nissedal kommune		3855	TREUNGEN
Nittedal kommune	Moveien 1	1482	NITTEDAL
NOAH for dyrs rettigheter	Dronningensgate 13	0152	Oslo
Nome kommune	Ringsevja 30	3830	ULEFOSS
Nord universitet	Postboks 1490	8049	Bodø
Nord-Aurdal kommune	Postboks 143	2901	FAGERNES
Nord-Fron kommune	Nedregate 50	2640	VINSTRÅ
Nordkapp kommune	Postboks 403	9751	HONNINGSVÅG
Nordland fylkeskommune	Fylkeshuset	8048	BODØ
Nordland politidistrikt			
Nordland statsadvokatembete			
Nord-Odal kommune		2120	SAGSTUA
Nordre Follo kommune	Postboks 3010	1402	SKI
Nordre Land kommune	Postboks 173	2882	DOKKA
Nordreisa kommune		9156	STORSLETT
Nore og Uvdal kommune		3630	RØDBERG
Norges arktiske universitetsmuseum	Postboks 6050 Langnes	9037	Tromsø
Norges bondelag	Postboks 9354	0135	Oslo
	Grønland		
Norges fiskarlag	Postboks 1233	7462	Trondheim
	Torgarden		
Norges Fjellstyresamband			
Norges Fritids- og Småfiskerforbund			
Norges institusjon for menneskerettigheter			
Norges jeger- og fiskerforbund	Postboks 94	1378	Nesbru
Norges kulturvernforbund	Øvre Slottsgate 2 B	0157	Oslo
Norges kystfiskarlag	Postboks 97	8380	Ramberg
Norges Metallsøkerforening			
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	Postboks 5003 NMBU	1432	Ås
Norges miljøvernforbund	Postboks 593	5806	Bergen
Norges museumsforbund			

Norges skogeierforbund	Postboks 1438 Vika	0115	Oslo
Norges teknisk- naturvitenskapelige universitet (NTNU)		7491	Trondheim
Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)	Postboks 5091 Majorstuen	0301	Oslo
Norges verdensarv			
Norsk byggtjeneste AS	Postboks 6823 St. Olavs plass	0130	Oslo
Norsk forening for fartøyvern			
Norsk friluftsliv	Nedre Slottsgate 25	0157	Oslo
Norsk gartnerforbund	Schweigaards gate 34 F	0191	Oslo
Norsk industri	Postboks 7072 Majorstuen	0306	Oslo
Norsk institutt for bioøkonomi (Nibio)	Postboks 115	1431	Ås
Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU)	Postboks 736 Sentrum	0105	Oslo
Norsk institutt for naturforskning	Postboks 5685 Torgarden	7485	Trondheim
Norsk institutt for vannforskning	Gaustadalleen 21	0349	Oslo
Norsk kulturarv	Postboks 26	2684	Vågå
Norsk kulturminnefond	Bergmannsgata 17	7374	Røros
Norsk maritimt museum	Bygdøynesveien 37	0286	Oslo
Norsk ornitologisk forening	Sandgata 30 B	7012	Trondheim
Norsk plantevernforening	Spikset	2100	Skarnes
Norsk polarinstitutt	Framsenteret	9296	Tromsø
Norsk villreinsenter Nord	Hjerkinnhusvegen 33	2661	Hjerkinn
Norsk villreinsenter Sør	Møsvannsvegen 1149	3660	Rjukan
Norsk zoologisk forening	Postboks 102 Blindern	0314	Oslo
Norske reindriftsamers landsforbund	Postboks 508	9255	Tromsø

Norske sjølaksefiskere			
Norske sjømatbedrifters landsforening	Postboks 639 Sentrum	7406	Trondheim
NORSKOG	Postboks 123 Lilleaker	0216	Oslo
Notodden kommune	Postboks 193	3672	NOTODDEN
NTNU Vitenskapsmuseet		7491	Trondheim
Nærings- og fiskeridepartementet	Postboks 8090 Dep	0032	OSLO
Næringslivets hovedorganisasjon (NHO)	Postboks 5250 Majorstuen	0303	Oslo
Nærøyfjorden verneområdestyre			
Nærøysund kommune			
Oppdal kommune	Inge Krokannsveg 2	7340	OPPDAL
Orkland kommune	Postboks 83	7301	ORKANGER
Os kommune		2550	OS I ØSTERDALEN
Osen kommune		7740	STEINSDALEN
Oslo kommune	Rådhuset	0037	OSLO
Oslo kommune	Rådhuset	0037	OSLO
Oslo kommune, byantikvaren			
Oslo politidistrikt			
Oslo statsadvokatembete			
OsloMet - storbyuniversitetet	Postboks 4 St. Olavs plass	0103	Oslo
Osterøy kommune		5282	LONEVÅG
Overhalla kommune		7864	OVERHALLA
Politidirektoratet	Postboks 8051 Dep	0031	Oslo
Politi høgskolen			
Porsanger kommune	Rådhuset	9712	LAKSELV
Porsgrunn kommune	Postboks 128	3901	PORSGRUNN
Raet nasjonalparkstyre			
Rakkestad kommune	Pb 264	1891	RAKKESTAD
Rambøll Norge AS	Postboks 427 Skøyen	0213	Oslo
Rana Kommune	Postboks 173	9601	Mo i Rana
Randaberg kommune	Postboks 40	4096	RANDABERG
Rauma kommune		6300	ÅNDALSNES
Regelrådet	Kartverksveien 21	3511	Hønefoss

Regjeringsadvokaten			
Rendalen kommune		2485	RENDALEN
Rennebu kommune	Berkåk	7391	RENNEBU
Riksadvokaten			
Riksantikvaren	Postboks 8196 Dep	0034	Oslo
Rindal kommune		6657	RINDAL
Ringebu kommune	Hanstadgata 2	2630	RINGEBU
Ringerike kommune	Serviceboks 4	3504	HØNEFOSS
Ringsaker kommune	Postboks 13	2380	BRUMUNDDAL
Risør kommune	Postboks 158	4952	RISØR
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130 Sentrum	4001	STAVANGER
Rogaland statsadvokatembete			
Rohkunborri nasjonalparkstyre			
Rollag kommune		3626	ROLLAG
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre			
Rovviltnemnda region 1			
Rovviltnemnda region 2			
Rovviltnemnda region 3			
Rovviltnemnda region 4			
Rovviltnemnda region 5			
Rovviltnemnda region 6			
Rovviltnemnda region 7			
Rovviltnemnda region 8			
Rælingen kommune	Postboks 100	2025	FJERDINGBY
Rødøy kommune	Postboks 93	8185	VÅGAHOLMEN
Røros kommune	Bergmannsgata 19	7374	RØROS
Røst kommune		8064	RØST
Røyrvik kommune		7898	LIMINGEN
Råde kommune	Rådhuset	1640	RÅDE
SABIMA -	Mariboegate 8	0183	Oslo
Samarbeidsrådet for biologisk mangfold			
Salangen kommune		9355	SJØVEGAN
Saltdal kommune	Rådhuset	8250	ROGNAN
Sametinget	Ávjovárgeaidnu 50	9730	Karasjok
Samferdselsdepartementet	Postboks 8010 Dep	0030	OSLO

Samnanger kommune		5650	TYSSE
Sande kommune		6084	LARSNES
Sandefjord kommune	Postboks 2025	3247	SANDEFJORD
Sandnes kommune	Postboks 583	4302	SANDNES
Sarpsborg kommune	Postboks 237	1702	SARPSBORG
Sauda kommune	Postboks 44	4201	SAUDA
Seiland/Sievju nasjonalparkstyre			
Sel kommune	Botten	2670	OTTA
	Hansensgate 9		
Selbu kommune	Gjelbakken 15	7580	SELBU
Seljord kommune	Brøløsvegen 13 A	3840	SELJORD
Senja kommune	Postboks 602	9306	FINNSNES
Sigdal kommune	Borgestubakken 2	3350	PRESTFOSS
Siljan kommune	Postboks 16	3749	SILJAN
SINTEF	Postboks 4760	7465	Trondheim
	Torgarden		
Sirdal kommune		4440	TONSTAD
Sjøfartsdirektoratet	Postboks 2222	5509	Haugesund
Sjømat Norge	Postboks 5471	0305	Oslo
	Majorstuen		
Skaun kommune	Rådhuset	7353	BØRSA
Skien kommune	Postboks 3004	3703	Skien
	Handelstorget		
Skiptvet kommune	Storveien 24	1816	SKIPTVET
Skjervøy kommune	Postboks 145-G	9189	SKJERVØY
Skjåk kommune		2690	SKJÅK
Smøla kommune		6570	SMØLA
Snøscooterklubbenes fellesråd			
Snåsa kommune		7760	SNÅSA
Sogndal kommune	Postboks 153	6851	SOGNDAL
Sokndal kommune	Gamleveien 20	4380	HAUGE I DALANE
Sola kommune	Postboks 99	4097	SOLA
Solund kommune	Postboks 73	6921	HARDBAKKE
Sortland kommune	Postboks 117	8401	SORTLAND
Stabbursdalen nasjonalparkstyre			
Stad kommune	Rådhusvegen 11	6770	NORDFJORDEID
Standard Norge	Postboks 252	1326	Lysaker
Stange kommune	Postboks 214	2336	STANGE
Statens arbeidsmiljøinstitutt	Postboks 8149	0033	Oslo
	Dep		

Statens vegvesen, Vegdirektoratet	Postboks 8142 Dep	0033	Oslo
Statistisk sentralbyrå	Postboks 2633 St. Hanshaugen	0131	Oslo
Statsbygg	Postboks 8106 Dep	0032	Oslo
Statsforvalteren i Agder	Postboks 504	4804	ARENDAL
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Statsforvalteren i Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ
Statsforvalteren i Rogaland	Postboks 59	4001	STAVANGER
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Postboks 700	9815	VADSØ
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Postboks 2076	3103	TØNSBERG
Statsforvalteren i Vestland	Statens hus, Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus	Postboks 325	1502	MOSS
Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	Namsos
Stavanger kommune	Postboks 8001	4068	STAVANGER
Stavanger maritime museum	Strandkaien 22	4005	Stavanger
Steigen kommune	Rådhuset	8281	LEINESFJORD
Steinkjer kommune	Postboks 2530	7729	STEINKJER
Stiftelsen Bergens sjøfartsmuseum	Postboks 7800	5020	Bergen
Stiftelsen Nordnorsk fartøyvernssenter og båtmuseum			
Stjørdal kommune	Postboks 133	7501	STJØRDAL
Stord Kommune	Postboks 304	5402	STORD
Stor-Elvdal kommune	Postboks 85	2481	Koppang
Storfjord kommune		9046	OTEREN
Strand kommune	Postboks 115	4126	JØRPELAND
Stranda kommune		6201	STRANDA
Stryn kommune	Tonningsgata 4	6783	STRYN

Stølsheimen			
verneområdestyre			
Sula kommune	Postboks 280	6039	LANGEVÅG
Suldal kommune	Eidsvegen 7	4230	SAND
Sunndal kommune	Postboks 94	6601	SUNNDALSØRA
Sunnfjord kommune	Postboks 338	6802	FØRDE
Surnadal kommune		6650	SURNADAL
Svalbards Miljøvernfond	Postboks 633	9171	Longyearbyen
Sveio kommune	Postboks 40	5559	SVEIO
Sykkylven kommune	Rådhuset	6230	SYKKYLVEN
Sysselmeisteren på	Postboks 633	9171	Longyearbyen
Svalbard			
Sølen verneområdestyre			
Sømna kommune		8920	SØMNA
Søndre Land kommune		2860	HOV
Sør-Aurdal kommune	Tingvoll	2930	BAGN
Sørfold kommune	RÅDHUSET	8226	STRAUMEN
Sør-Fron kommune	Kommunevegen 1	2647	SØR-FRON
Sør-Odal kommune	Postboks 7	2101	SKARNES
Sørreisa kommune		9310	SØRREISA
Sør-Varanger kommune	Boks 406,	9915	KIRKENES
Sør-Vest politidistrikt			
Sør-Øst politidistrikt			
Tana kommune	Rådhusv 3	9845	TANA
Telemark fylkeskommune	Postboks 2844	3702	SKIEN
Time kommune	Postboks 38	4349	BRYNE
Tingvoll kommune	Kommunehuset	6630	TINGVOLL
Tinn kommune	Postboks 14	3661	RJUKAN
Tjeldsund kommune	Skånlandsveien	9440	EVENSKJER
	72/76		
Tokke kommune		3880	DALEN
Tolga kommune	Kommunehuset	2540	TOLGA
Tolletaten	Postboks 8122	0032	Oslo
	Dep		
Troms fylkeskommune	Postboks 6600	9296	TROMSØ
Troms og Finnmark			
statsadvokatembete			
Troms politidistrikt			
Tromsø kommune	Postboks 6900	9299	TROMSØ
Tromsø Museum,	UiT Norges	9037	Tromsø
Universitetsmuseet	arktiske		
	universitet,		

	Postboks 6050		
	Langnes		
Trondheim kommune	Postboks 2300	7004	TRONDHEIM
	Torgarden		
Trysil kommune	Postboks 200	2421	TRYSIL
Træna kommune	Postboks 86	8770	TRÆNA
Trøndelag fylkeskommune	Postboks 2560	7735	STEINKJER
	Fylkets hus		
Trøndelag politidistrikt			
Trøndelag			
statsadvokatembete			
Tvedestrand kommune	Postboks 38	4901	TVEDESTRAND
Tydal kommune		7590	TYDAL
Tynset kommune	Tynset Rådhus	2500	TYNSET
Tysnes kommune	Kommunehuset	5685	UGGDAL
Tysvær kommune		5570	AKSDAL
Tønsberg kommune	Postboks 2410	3104	TØNSBERG
UiT Norges arktiske	Postboks 6050	9037	Tromsø
universitet	Langnes		
Ullensaker kommune	Postboks 470	2051	JESSHEIM
Ullensvang kommune	Opheimsgata 31	5750	ODDA
Ulstein kommune	Postboks 143	6067	ULSTEINVIK
Universitetet i Agder	Postboks 422	4604	Kristiansand S
Universitetet i Bergen	Postboks 7800	5020	Bergen
Universitetet i Oslo	Postboks 1072	0316	Oslo
	Blindern		
Universitetet i Stavanger	Postboks 8600	4036	Stavanger
	Forus		
Universitetsmuseet i	Postboks 7800	5020	Bergen
Bergen, Universitetet i			
Bergen			
Utenriksdepartementet	Postboks 8114	0032	OSLO
	Dep		
Utmarkskommunenenes	Postboks 1148	0104	Oslo
sammenslutning	Sentrum		
Utsira kommune		5547	UTSIRA
Vadsø kommune	Postboks 614	9811	VADSØ
Vaksdal kommune	Konsul Jebsensgt.	5722	DALEKVAM
	16		
Valle kommune		4747	VALLE
Vang kommune		2975	VANG I VALDRES
Vanylven kommune	Rådhuset	6143	FISKÅBYGD

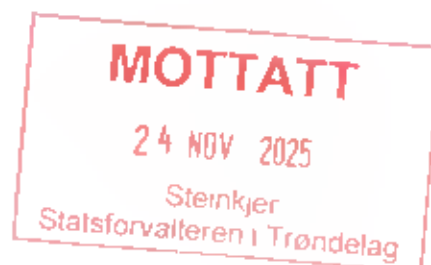
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre			
Vardø kommune	Postboks 292	9951	VARDØ
Vefsn kommune	Postboks 560	8651	MOSJØEN
Vega kommune		8980	VEGA
Vega verneområdestyre			
Vegårshei kommune	Myra	4985	VEGÅRSHEI
Veidekke ASA	Postboks 505	0214	Oslo
	Skøyen		
Vennesla kommune	Postboks 25	4701	VENNESLA
Verdal kommune		7650	VERDAL
Verneområdestyret for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde			
Verneområdestyret for Geiranger-Herdalen landskapsvernområde			
Verneområdestyret for Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder			
Verneområdestyret for Lyngsalpan landskapsvernområde			
Verneområdestyret for Nordkvaløya- Rebbernesøya			
Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder			
Verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane landskapsvernområde			
Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen			
Verneområdestyret for Trollheimen			
Vest politidistrikt			
Vestby kommune	Postboks 144	1540	Vestby

Vestfold fylkeskommune	Postboks 1213 Trudvang	3105	TØNSBERG
Vestfold, Telemark og Buskerud statsadvokatembete			
Vestland fylkeskommune	Postboks 7900	5020	BERGEN
Vestnes kommune		6390	VESTNES
Vestre Slidre kommune		2966	SLIDRE
Vestre Toten kommune	Postboks 84	2831	RAUFOSS
Vestvågøy kommune	Postboks 203	8376	LEKNES
Vevelstad kommune	Rådhuset	8976	VEVELSTAD
Vik kommune	Postboks 134	6891	VIK I SOGN
Vindafjord kommune		5580	ØLEN
Vinje kommune		3890	VINJE
Vitenskapskomiteen for mat og miljø	Postboks 4404 Nydalen	0403	Oslo
Volda kommune	Stormyra 2	6100	VOLDA
Værøy kommune		8063	VÆRØY
Vågan kommune		8305	SVOLVÆR
Vågå kommune	Edvard Storms veg 2	2680	VÅGÅ
Våler kommune	Kjosveien 1	1592	VÅLER I ØSTFOLD
Våler kommune	Postboks 34	2436	VÅLER I SOLØR
WWF-Norge	Postboks 6784 St. Olavs plass	0130	Oslo
Ytre Hvaler nasjonalparkstyre			
ØKOKRIM	Postboks 8193 Dep	0034	Oslo
Øksnes kommune		8439	MYRE
Ørland kommune	Alf Nebbs gate 2	7160	BJUGN
Ørsta kommune	Rådhuset	6150	ØRSTA
Øst politidistrikt			
Østfold fylkeskommune	Postboks 220	1702	SARPSBORG
Østre Toten kommune	Postboks 24	2851	LENA
Øvre Eiker kommune	Rådhuset	3300	HOKKSUND
Øvre Pasvik nasjonalparkstyre			
Øyer kommune		2636	ØYER
Øygarden kommune	Ternholmvegen 2	5337	RONG
Øystre Slidre kommune		2940	HEGGENES
Åfjord kommune	Øvre Årnes 7	7170	ÅFJORD
Ål kommune	Torget 1	3570	ÅL

Ålesund kommune	Postboks 1521	6025	ÅLESUND
Ålfotbreen verneområdestyre			
Åmli kommune		4865	ÅMLI
Åmot kommune	Torget 1	2450	RENA
Ånderdalen nasjonalparkstyre			
Årdal kommune	Statsråd Evensensveg 4-6	6885	ÅRDALSTANGEN
Ås kommune	Postboks 195	1431	ÅS
Åseral kommune		4540	ÅSERAL
Åsnes kommune	Kaffegata 23	2270	FLISA

Avsender:
RIKSANTIKVAREN
Postboks 1483 Viken
0116 OSLO

Verneområdestyret for Trollheimen
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Vedr. 20-10211-6 - Kulturbistoriske landskap av nasjonal interesse i Trøndelag - høring av rapport og invitasjon til høringsmøter

Dette er en forside for dokument som er sendt digitalt fra Riksantikvaren.

Har du spørsmål om forsendelsen, kontakt oss via e-post postmottak@ra.no eller telefon 22 94 04 00

Med vennlig hilsen
Riksantikvaren
www.riksantikvaren.no

SAKSBEHANDLER
Ingunn Holm

VÅR REF
20/10211 6

DERES REF.

VÅR DATO
20.11.2025
DERES DATO

postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

Se mottakerliste

Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse i Trøndelag. Høring av rapport og invitasjon til høringsmøter

Vi viser til brev fra Trøndelag fylkeskommune, datert 29.4.2021, med informasjon om prosjektet Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse (KULA). Videre viser vi til brev fra Riksantikvaren, datert 13.9.2021, med informasjon om KULA, og invitasjon til dialog- og innspillmøter med kommunene og andre inviterte. Dialog- og innspillmøtene ble holdt på teams fordelt over to mulige møtetidspunkter.

Riksantikvaren sender nå utkast til rapport for *Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse* i Trøndelag på høring. Det er i alt forslag om 26 landskap i 26 kommuner. Vi ber om innspill til høringsutkastet innen **1. mars 2026**. Innspill sendes til postmottak@ra.no. Merk innspill med KULA-Trøndelag.

Høringsutkastet sendes til de kommunene der vi foreslår landskap, til offentlige myndigheter på regionalt nivå, næringsorganisasjoner, frivillige organisasjoner, museer og andre aktuelle etater. Men høringen er åpen, og alle har mulighet til å komme med innspill. Vi ser gjerne at rapporten behandles politisk i berørte kommuner. Vi utarbeider også en pressemelding som kommunene kan bruke på sine hjemmesider.

KULA Trøndelag er en oversikt som skal vise mangfoldet av landskap i fylket og i landet. Oversikten skal først og fremst være et kunnskapsgrunnlag for forvaltningen i kommunene og hos andre myndigheter. Den er ikke en verneplan, og landskapene blir ikke freda. Vi håper oversikten kan bidra til økt kunnskap og bevissthet om verdiene i landskapene, og være til nytte i arealplanlegging og forvaltning.

Trøndelag fylkeskommune og Sametinget har foreslått områder og utarbeidet beskrivelser. Riksantikvaren har arbeidet videre med forslaget og står ansvarlig for utvalget som nå sendes på høring.

Høringsforslaget omfatter følgende 26 landskap, fra nord til sør i fylket:

Landskap	Kommuner
1. Leka	Leka
2. Johkegaske	Røyrvik
3. Dåtnejaevne - Tunnsjøen	Røyrvik
4. Kvelia	Lieme
5. Gressåmoen	Snåsa
6. Namsen	Overhalla og Grong
7. Hierkeløekte – Hestvika	Namsos og Overhalla
8. Folda	Flatanger og Osen
9. Øyrekka	Frøya
10. Tarva	Ørland
11. Valseidet og Koet	Ørland
12. Trondheims Mynne	Ørland, Orkland, Indre Fosen
13. Frosta	Frosta
14. Levangernesset	Levanger
15. Borgenfjorden (Børgin)	Inderøy, Steinkjer og Verdal
16. Volhaugen	Inderøy, Steinkjer og Verdal
17. Stiklestad	Verdal
18. Inndalen	Verdal
19. Hegra	Stjørdal
20. Kvernfjellet	Selbu
21. Skearpedaellie – Skarpdalen	Tydal og Meråker
22. Riasten	Holtålen, Tydal og Røros
23. Røros – Korssjøen – Tufsingdalen	Røros
24. Budalen	Midtre Gauldal
25. Drøvdalen	Oppdal
26. Klevgardan	Oppdal

Landskapene er beskrevet og vist på kart i høringsutkastet som ligger på Riksantikvarens hjemmesider: <https://hdl.handle.net/11250/5317847>

Formålet med oversikten og virkningen det har for kommunene

Klima- og miljødepartementet har bedt Riksantikvaren om å lage en landsomfattende oversikt over kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse. Intensjonen var å gi bedre oversikt over og bidra til å ivareta nasjonalt viktige landskap. Arbeidet følger opp Europarådets landskapskonvensjon, som Norge har godkjent. Konvensjonen legger vekt på at landskap er en felles ressurs som må sikres gjennom målrettet planlegging, forvaltning og vern. For å kunne gjøre dette på en god måte, er det blant annet behov for

å kartlegge og prioritere landskap. Kulturmiljøforvaltningen har et særlig ansvar for å ha oversikt over og velge ut kulturhistorisk viktige landskap.

Oversikten vil være et sentralt kunnskapsgrunnlag og skal signalisere tidlig og tydelig hvilke landskap det bør tas særlige hensyn til i areal- og sektorplanlegging. Slik vil kulturmiljøforvaltningen være mer forutsigbar for kommuner og sektormyndigheter i deres arealplanlegging og forvaltning av landskap. Målet er å medvirke til en god forvaltning av landskap generelt, og de nasjonalt viktige landskapene spesielt.

Landskapet har alltid vært i endring, men omfanget og tempoet i endringene øker. Forvaltningen av de kulturhistoriske sporene i landskapet er derfor mer utfordrende enn tidligere. Samtidig er landskapet med sine historiske verdier en ressurs for samfunnet. Riksantikvaren signaliserer ikke at endring er uønsket i disse områdene. Målet er at oversikten skal bidra til at kommuner og andre har et bevisst forhold til kvalitetene i landskapet og til landskapsendringer når landskapene planlegges og forvaltes. Slik kan det som er karakteristisk og verdifullt, føres videre og styrkes.

Kommunen er gjennom sin arealplanlegging den viktigste forvalteren av landskap. Vi oppfordrer de aktuelle kommunene til å ta et hovedansvar for å ta vare på verdiene i disse landskapene. Det er et mål at kommunene forvalter landskapene med egne virkemidler, der plan- og bygningsloven er viktigst. Et hovedtiltak er at landskapene blir tatt vare på i kommuneplanens arealdel og legges inn som hensynssone c) med særlig hensyn til landskap med retningslinjer. I tillegg bør det utarbeides generelle bestemmelser for landskapene. Kommunene kan gjennom aktiv planlegging og forvaltning bidra til å utvikle landskapene sine som en ressurs for innbyggerne og som grunnlag for næringsutvikling, for eksempel reiseliv.

Riksantikvaren forventer videre at andre myndigheter tar hensyn til landskapene i sine planer og tiltak. De ulike sektorene skal legge oversikten til grunn i planlegging og gjennomføring av store tiltak, for eksempel utbygging av veier, jernbane, kraftutbygging m.m. Oversikten skal være et verktøy også for regional kulturmiljøforvaltning, blant annet i forbindelse med innspill til kommunal- og regional arealplanlegging, og i samarbeidet med ulike sektormyndigheter. Vi håper at oversikten vil bidra til å styrke tidlig dialog mellom kommunene og den regionale kulturmiljøforvaltningen i plansaker, slik at man kan unngå konflikter om arealbruk i de utvalgte områdene.

De faglige rammene

Oversikten er ferdig i alle norske fylker med unntak av Finnmark, Vestfold og Oslo. Landskapene som blir valgt ut forteller historier om det enkelte fylket og om hele landet. De gir oss kunnskap om levekår, bosetting, arbeidsliv og ressursbruk i fortiden, og viser samspillet mellom naturgitte og menneskeskapte elementer og hvordan landskapet har endret seg. Samtidig har landskapene viktige verdier knyttet til opplevelser.

Oversikten skal omfatte landskap i rurale områder, det vil si utenfor byer og tettsteder og områder som er preget av nyere industri og moderne infrastruktur. Jordbrukslandskap blir vektlagt, men også andre landskapstyper er med. Dette er hovedlinjene i den tematiske avgrensingen, men i noen tilfeller vil for eksempel mindre tettsteder kunne inngå for å få en forståelig grense for landskapet. Oversikten er en del av «Kulturmiljø og landskap av nasjonal interesse», som er en oversikt og et kunnskapsgrunnlag som skal sikre bærekraftig forvaltning av kulturmiljø i byer og tettsteder, og i landskap av nasjonal interesse. Mer informasjon om denne oversikten er å finne på Riksantikvarens hjemmeside om kulturmiljø og landskap av nasjonal interesse (<https://www.riksantikvaren.no/oversikt-over-kulturmiljo-og-landskap-av-nasjonal-interesse/>).

Andre satsinger, oversikter og registre

KULA-områdene kan inngå i andre typer satsinger, registre eller oversikter, enten i sin helhet eller deler av området.

Noen av de foreslåtte områdene er delvis eller i sin helhet pekt ut som særlig verdifulle i den nasjonale registreringen av verdifulle kulturlandskap i 1994. KULA-arbeidet bygger slik på tidligere landskapsarbeid i Trøndelag.

Deler av Leka i Leka kommune, Kvelia i Lierne kommune, Tarva i Ørland kommune, deler av Trondheims mynne i Ørland kommune, deler av Frosta i Frosta kommune, Budalen i Midtre Gauldal kommune og Klevgardan i Oppdal kommune er landskap som også er med i satsingen Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL). Riksantikvaren har valgt å ta med disse i forslaget til KULA-oversikten fordi de er kulturhistorisk viktige i en nasjonal sammenheng, og derfor bør inngå i Riksantikvarens oversikt. KULA og UKL har ulik innretning: UKL er en økonomisk tilskuddsordning og et samarbeid mellom landbruks-, natur- og kulturmiljøforvaltningen. Den langsiktige satsingen legger opp til aktiv brukermedvirkning og deltakelse. KULA er kulturmiljøforvaltningens kunnskapsgrunnlag med oversikt over nasjonalt viktige landskap, og et signal til kommunal planlegging og sektorplanlegging.

Deler av landskapsvernområder og andre naturvernområder, samt freda kulturminner, inngår også i noen av KULA-landskapene. For disse gjelder egne verneforskrifter og fredningsbestemmelser.

Høringsutkastet – beskrivelse og vurdering av landskapene

Høringsutkastet starter med en innledning om landskap og kulturhistorie i Trøndelag. Beskrivelsen gir en ramme for utvalget av områder og dekker også viktige historiske temaer som, på grunn av den nevnte tematiske avgrensingen, ikke nødvendigvis speiles så godt i de 26 utvalgte landskapene.

Hvert landskap er deretter beskrevet med vekt på det kulturhistoriske innholdet. I utvalget av områder har vi vært opptatt av de viktigste utviklingstrekkene og hvilke strukturer, mønstre og sentrale elementer det er mulig å oppfatte i landskapet i dag. Beskrivelsen kan også handle om den delen av historien som er knyttet til tro, hendelser og tradisjoner, og til erfaringsbasert kunnskap om bruken av landskapet.

Landskapskarakteren til hvert landskap blir beskrevet gjennom en kort karakteristikk av hva som preger akkurat dette landskapet. Videre blir det gitt en begrunnelse for hvorfor nettopp dette landskapet har nasjonal interesse, og en vurdering av hvilke viktige verdier landskapet har. Dette kan omfatte viktige faser i historien, strukturer i landskapet, byggeskikk og arkitektur, virksomheter, hendelser, tro og tradisjon, kulturen til etniske grupper og spor fra forhistorien.

Til slutt er det en omtale av hva området er sårbart for, hva som kan påvirke landskapskarakteren og den nasjonale interessen.

Riksantikvaren tar sikte på å ferdigstille oversikten for Trøndelag i løpet av 2026. Høringsinstansene blir orientert i brev med oppsummering av høringen og endelig rapport. Landskapene vil samtidig bli lagt inn i Riksantikvarens kulturmiljødatabase Askeladden, og også bli tilgjengelige i Riksantikvarens publikumsbase kulturminnesøk og nedlastbares fra Geo Norge.

Merknader til høringsutkastet

Riksantikvaren ønsker alle typer tilbakemeldinger og innspill til forslaget, men ber spesielt om:

- merknader til om utvalget av landskap er dekkende, sett i fylkessammenheng
- merknader og eventuelle nye opplysninger til områdebeskrivelse, størrelse og avgrensing av de enkelte områdene, bruk av stedsnavn og annet
- merknader til hva området er sårbart for, og opplysninger om planstatus og -utvikling

Når det gjelder synspunkter på valg av landskap, understreker vi at endringer bare vil være aktuelt dersom det ligger sterke kulturmiljøfaglige argumenter til grunn.

Høringen er åpen, og alle har mulighet til å sende inn kommentarer og innspill, selv om de ikke har fått høringsbrevet tilsendt. Høringsutkastet ligger her:

<https://hdl.handle.net/11250/5317847>.

Vi viser til Riksantikvarens veileder *Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse. Kommunal og regional forvaltning* (2019). Veilederen gir mer informasjon om hva

KULA-oversikten er, og hvordan kommunen, regional kulturmiljøforvaltning og sektormyndigheter kan forvalte kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse. Veilederen kan du finne via følgende lenke: <https://hdl.handle.net/11250/2611211>.

Riksantikvaren har også laget et enkelt informasjonsark som kommunen og andre kan bruke til formidling. Informasjonsarket kan du finne via følgende lenke: <https://hdl.handle.net/11250/2651477>.

I forbindelse med høringen inviterer Riksantikvaren og Trøndelag fylkeskommune til digitale informasjonsmøter. Det vil bli holdt en orientering om KULA Trøndelag der det er mulig å stille spørsmål. For at flest mulig skal få anledning til å delta, arrangerer vi to informasjonsmøter; tirsdag 13. januar og torsdag 15. januar i tidsrommet 12:30 til 15:00. Påmelding sendes til ingunn.holm@ra.no innen 10. januar. Skriv hvilken dato som er aktuell. Vi sender ut teams-lenker i etterkant av påmeldingen.

Hilsen

Kristine Johansen
fung. seksjonssjef

Ingunn Holm
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Kopi til: Melhus kommune, Rådhusveien 2, 7224 MELHUS/ Namsskogan kommune, Kommunehuset, 7890 NAMSSKOGAN/ Hitra kommune, Rådhusveien 1, 7240 HITRA/ Malvik kommune, Postboks 140, 7551 HOMMELVIK/ Åfjord kommune, Øvre Årnes 7, 7170 ÅFJORD/ Rindal kommune, Rindalsvegen 17, 6657 RINDAL/ Trondheim kommune, Postboks 2300 Torgarden, 7004 TRONDHEIM/ Skaun kommune, Postboks 74, 7358 BØRSA/ Høylandet kommune, -, 7977 HØYLANDET/ Rennebu kommune, Myrveien 1, 7391 Rennebu/ Nærøysund kommune, Postboks 133 Sentrum, 7901 RØRVIK/ Heim kommune, Trondheimsveien 1, 7200 KYRKSÆTERØRA

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Flatanger kommune		Flattanger kommune	7770 FLATANGER
Frosta kommune		Alstad	7633 FROSTA
Frøya kommune		Postboks	7261 SISTRANDA
Grong kommune		Postboks	7871 GRONG
Holtålen kommune		Bakkevege	7380 ÅLEN
Inderøy kommune		Vennlivegata	7670 INDERØY
Indre Fosen kommune		Rådhusveien 13	7100 RISSA
Leka kommune		Teknesveien 67	7994 LEKA
Levanger kommune		Postboks 130	7601 LEVANGER
Lierne kommune		Heggvollveien 6	7882 NORDLI
Meråker kommune		-	7530 MERÅKER
Midtre Gauldal kommune		Rådhuset	7290 STØREN
Namsos kommune		Stavaavegen 2	7856 JØA
Oppdal kommune		Inge Krokmo veg 2	7340 OPPDAL
Orkland kommune		Postboks 83	7301 ORKANGER
Ørland kommune		Alt Nebbs gate 2	7160 BJUGN
Osen kommune		-	7740 STEINSDALEN
Overhalla kommune		Svalivegen 2	7863 OVERHALLA
Røros kommune		Bergmannsgata 23	7374 RØROS
Røyrvik kommune		Røyrvikveien 5	7898 LIMINGEN
Selbu kommune		Gjelbakken 15	7580 Selbu
Snåsa kommune - Snåase		Sentrum	7760 SNÅSA
Steinkjer kommune		Postboks 2530	7729 STEINKJER
Stjørdal kommune		Postboks 133	7501 STJØRDAL
Tydal kommune		-	7590 TYDAL
Verdal kommune		Postboks 24	7651 VERDAL
Aajege samisk språk- og kompetansesenter		Postboks 301	7361 RØROS
Allskog SA		Ingvald Ystgaardsveg 13A	7047 TRONDHEIM
Allstad AS		Postboks 535 Sentrum	0105 OSLO
Bane Nor SF		Postboks 1350	2308 HAMAR
Blåfjella-Skjækerfjella- Lierne nasjonalparkstyre		Postboks 2600	7734 STEINKJER
Børgefjell Nasjonalparkstyre		Postboks 2600	7734 STEINKJER
Direktoratet for mineralforvaltning		Postboks 7021 Lade	7441 TRONDHEIM
Dovrefjell nasjonalparkstyre		Postboks 987	2626 LILLEHAMMER

ESSAND REINBEITEDISTRIKT/SA ANTI SIJTE			7361 RØROS
Fæmunden Sitje /Fæmund reinbeitedistrikt			7374 RØROS
FÆREN REINBEITEDISTRIKT			7043 TRONDHEIM
Fiskeridirektoratet			5804 BERGEN
Forbundet Kysten			0157 OSLO
Forsvarsbygg			0103 OSLO
Fortidsminneforeningen - Den trønderske avdeling			7013 TRONDHEIM
FOSEN REINBEITEDISTRIKT			7750 NAMDALSEID
Friluftsrådet Nordmøre og Romsdal			6413 MOLDE
Gäbrien / Riast / Hylling reinbeitedistrikt			7375 RØROS
Kartverket			3507 HØNEFOSS
Kystverket - Hovedkontoret			6025 ÅLESUND
LÅARTEN SIJTE / LURU REINBEITEDISTRIKT			7760 SNÅSA
Miljødirektoratet			7485 TRONDHEIM
Museene i Sør-Trøndelag - MiST			7489 TRONDHEIM
Museet Midt i ks			7900 RØRVIK
Nasjonalparkstyret for Forollhogna			7734 STEINKJER
Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan			7734 STEINKJER
Nidaros biskop			7013 TRONDHEIM
NIKU Trondheim - Norsk institutt for kulturminneforskning			7013 TRONDHEIM
Nord-Trøndelag Bonde og Småbrlag			7512 STJØRDAL
Nord-Trøndelag historielag			7670 INDERØY

Nord-Trøndelag Reinsamelag		7760 Snåsa	7760 SNÅSA
Norges kulturvernforbund		Øvre Slottsgate 24	0157 OSLO
Norges Verdensarv		Postboks 181	7361 RØROS
NORSKOG		Postboks 123 Lilleaker	0216 OSLO
NTNU - Norges teknisk- naturvitenskapelige universitet		Postboks 8000 Torgarden	7491 TRONDHEIM
NVE region Midt-Norge		Vestre Rosten 81	7075 TILLER
ØSTRE NAMDAL REINBEITEDISTRIKT/ TJÅEHKERE SIJTE		c/o Mats Joma Nyvikveien 28	7898 LIMINGEN
Sametinget - Sámediggi		Ávjovárgeardnu 30	9730 KARASJOK/Karášjo hka
SKJÆKERFJELL REINBEITEDISTRIKT		c/o Harald Lønn Wilksberget 46	7760 SNÅSA
Sør-Trøndelag Bonde- og Småbrukerlag		Lorvmyra 9	7091 TILLER
Sør-Trøndelag Historielag		Postboks 4185 Valentinlyst	7450 TRONDHEIM
Sør-Trøndelag og Hedmark Reinsamelag		Postboks 236	7374 RØROS
Statsbygg Midt-Norge		Postboks 4433 Hospitalløkken	7418 TRONDHEIM
Statsforvalteren i Trøndelag		Postboks 2600	7734 STEINKJER
Stiftelsen Saemien Sijte		Snåsavgei 340	7760 SNÅSA
Stiklestad Nasjonale Kultursenter		Teksdalsveien 1	7656 VERDAL
Trøndelag bondelag		Kongensgate 30	7012 TRONDHEIM
Trøndelag fylkeskommune		Folkets hus Postboks 2560	7735 STEINKJER
Trondheimsregionens Friluftsråd			7004 TRONDHEIM
Verneområdestyret for Trollheimen		Postboks 2600	7734 STEINKJER
VESTRE NAMDAL REINBEITEDISTRIKT / ÅARJEL NJAARKE BS		c/o Samuel Petter AntiMeidalen 158	7877 HØYLANDET
Voengel Njarke reinbeitedistrikt		Bjørhusdalsveien 941 / Nils-Johan Kapphøll	7890 NAMSSKOGAN

Arkivsaksnummer: 2024/14912-70

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 16.12.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	48/2026	07.01.2026

Møteplan og midler til drift - Verneområdestyret for Trollheimen 2026

Innstilling fra forvalter

Verneområdestyret for Trollheimen medler følgende behov for midler til drift som meldes inn til Miljødirektoratet i 2026.

Drift av VO styret med utvalg	750.000 kr
Driftsmidler	100.000 kr
Innkjøp av tellere	200.000 kr
Informasjonsarbeid	200.000 kr
Sum driftsmidler	1.250.000 kr

Møteplan for 2026:

	VO - møte	AU - møte
Januar	7. januar	
Februar		
Mars	2. mars	
April		
Mai	13. mai	
Juni	22. juni møte med befarings	
Juli		
August	17.-18. August møte med befarings	
September		
Oktober		
November	11. november	
Desember		

I tillegg til oppsatte møter er det ønskelig at det legges opp til enkelte befaringer med AU og styremedlemmer med frivillig deltakelse slik at styret får bedre kunnskap om området de forvalter og utfordringene som er i området.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger og vurderinger

VO styrets møter og behov for midler til drift av VO styret og utvalg

Verneområdestyret har de siste år hatt 5 møter per år, der minst ett har vært et todagers møte. Det er gode erfaringer med slike todagersmøter der styret blir bedre kjent i områdene de forvalter og med hverandre som forvaltningsteam. Med bakgrunn i dette er det også for kommende år lagt opp til 4 dagsmøter og ett todagersmøte.

Det settes også opp behov for midler for noen AU møter, som vil kunne holdes ved behov gjennom året.

Styret har tidligere ønsket fysiske møter som hovedform, og det er derfor lagt opp til dette for 2026.

Det er også ønskelig å legge opp til befaringer av viktige traseer som nyttes av besøkende, slik som trekanten og den vestre trekanten. Dette for at flere fra styret har kunnskap om bruken av området og utfordringer ved dette både for andre brukergrupper, for vegetasjon og for de besøkende. Slike befaringer kan være frivillige å delta på, men tid brukt av styremedlemmer må dekkes. Formålet er å gi bedre beslutningsgrunnlag i styret ved behandling av aktuelle saker, og slik gjøre styret mer aktive deltakere i forvaltningen. Det er ikke lagt inn ekstra midler / timer for dette i budsjettet, men ventes at det kan dekkes av midler som ellers ikke nyttes til styremedlemmer ved forfall i møtene.

Det er fra styret også pekt på behov for å ta mer aktivt i bruk både Administrativt kontaktutvalg og Rådgivende utvalg. Utfra innspill fra dialogmøter i 2024 er det budsjettet for et dialogmøte med administrativt kontaktutvalg i 2026.

Forslag til møtedatoer for 2026 er satt opp med utgangspunkt i kunnskap om kommunene og fylkeskommunenes møtekalendre. Endelige datoer tilpasses av styret i møtet den 07.01.2026.

Møtested fordeles utfra behov i sak, og et ønske om at møtene rullerer i de ulike kommunene og områdene styret forvalter.

Driftsmidler verneområdene og midler til innkjøp av flere tellere

Det ble fra 2023 tildelt en sum til hver av styrene som skal dekke driftskostander styret har knyttet til verneområdene. Dette kan nyttes til å dekke kostander ved drift av toalett men også andre kostander styrene vurderer er viktige for sitt område. Tildelingen til Verneområdestyret for Trollheimen var i 2024 og 2025 på 100.000 kr.

I verneområdene vi forvalter har vi lagt vekt på at kostander ved drift av innfallsporter skal dekkes av brukerne gjennom parkeringsavgifter, og frivillige betalingsløsninger. Egenbetaling for ved på bålplasser som er / blir etablert for å styre områdebruken tenkes også finansiert på tilsvarende måte.

Verneområdestyret ser behov for å ha bedre kunnskap om områdene vi forvalter, og mener det er nødvendig å kunne innhente kunnskap gjennom bruk av tellere på stier. Dette gir kunnskap om hvor mange som bruker områdene, og hvordan de bruker områdene. Det er knyttet driftskostnader til tellere, som er naturlig å dekke inn ved bruk av tildelte driftsmidler. Styret kjøpte i 2023 inn 6 ferdselstellere, og har i 2024 kjøpt inn 1 teller for bil som de første årene er planlagt brukt på veien til Innerdalen. I tillegg overtok styret i 2025 2 ferdselstellere fra Sunndal kommune.

Forvalterne mener det er behov for innkjøp av ytterligere 7 tellere for å ha et tilstrekkelig grunnlag for å forvalte området og de besøkende på en god måte, forankret i kunnskap om hvordan området brukes. Pris på tellere varierer utfra funksjon. I dag kan en få tellere som leses av manuelt for ca 15.000 per stk, og tellere som sender automatisk (må ha teledekning) til en pris på ca 45.000 per stk. Ideelt sett hadde vi ønsket å kjøpe tellere som sender automatisk til alle faste punkt, og kjøpt tellere som må avleses til områder vi har et særlig fokus på en periode. Vi ser derimot at det kan være et løft økonomisk å få til dette på kort sikt, og tenker at det om vi får en redusert tildeling er viktigere å kjøpe inn tilstrekkelig antall tellere raskere framfor å få riktig type teller. Avlesning manuelt gir oss samme informasjon, men krever mer bruk av egne personalressurser.

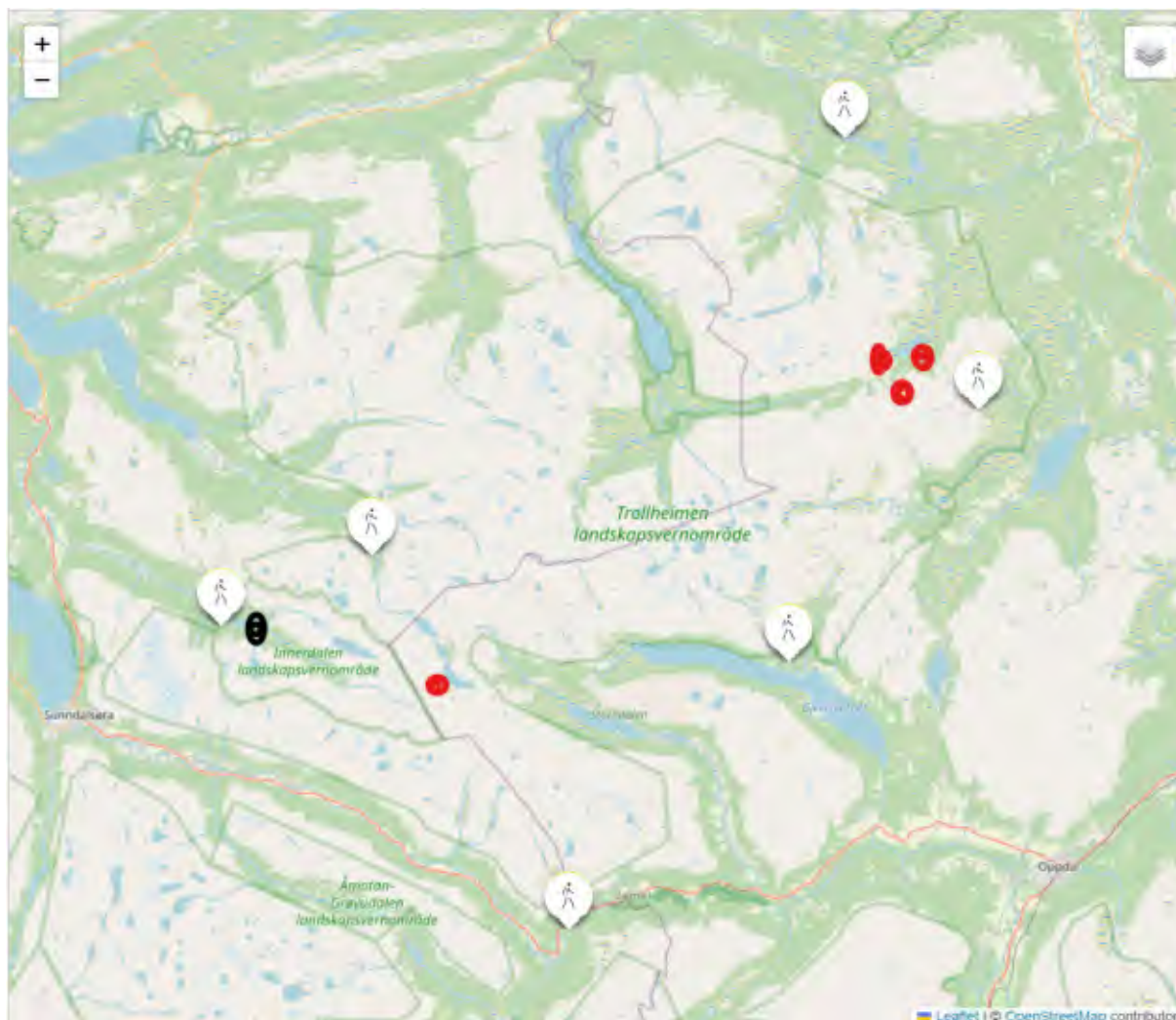
Kartet nedenfor viser hvor vi i dag har tellere og hvor vi har behov for å plassere eventuelle nye tellere. I tillegg har vi behov for tre tellere som ikke er tegnet inn, som vi ønsker å flytte fra område til område i perioder for å få oversikt over hvordan ferdselen sprer seg mellom ulike stier i et avgrenset område. Vi har gjort dette før på utvalgte stier i Innerdalen og på Gjøra/Vollan (Ekkertind). Framover er det behov for slik informasjon flere steder i et så mye tilrettelagt og brukt område som Trollheimen og Innerdalen er. På kartet under viser tellerne vi har/planlegger å plassere ut:

Hvite punkter med strekmann: Dagens tellere. Det er i tillegg plassert to tellere i Innerdalen (én retning Giklingdalen og én retning Innerdalsporten) som ikke er markert på kartet.

Svart punkt: Bilteller i Innerdalen

Røde punkter: Øvrig behov for faste tellere.

I tillegg har vi som sagt behov for tre tellere vi ønsker å flytte fra område til område.

Midler til informasjonsarbeid

I tillegg til drift av VO styre med utvalg er det nødvendig å jobbe mer aktivt med informasjon om verneområdene våre og til brukerne på innfallsporter og viktige steder ute i områdene.

Mange av de øvrige nasjonalparkene / store verneområdene i Norge har egne besøkssentre, og trenger derfor ikke bruke like mye tid og ressurser på informasjonsarbeid som vi i Trollheimen bør.

VO-styret er nå i en situasjon hvor én av våre to ansatte har sagt opp, og det jobbes med ny ansettelse. Vi håper å ha noen på plass i april 2026. I tillegg til forvalterne har et område som Trollheimen med mange besøkende og stor saksmengde behov for noen til å drive informasjonsarbeidet. Vi ønsker derfor å inngå avtale om tjenestekjøp på dette for en ramme på 200.000 kr. Informasjonsarbeidet som planlegges utført er oppfølging av SoMe, nettside, produksjon av innhold til skilt, gjennomføre veiledning / undervisningsopplegg til ungdomsskoler i kommunene i Trollheimen og opprettholde dialog med brukergruppene i Trollheimen.

Budsjett:

Budsjettet for midler til styrearbeidet som vist under, er satt opp basert på innspill om ønsket møtefrekvens og aktivitet.

Det er av erfaring fra de siste år noe forfall i møtene, og dette er hensyntatt ved innspill om midler til drift av styret, der budsjettet kostnad er på 794.928 kr, mens det foreslås å be om tildeling på 750.000. Det er forvalters erfaring at edruelige innspill på behov som også nyttes som omsøkt er noe vi over tid er best tjent med. Skulle behovet endre seg gjennom året så kan vi be om supplerende tildeling gjennom året, eller melde om et mindreforbruk underveis slik at midlene kan nyttes av andre i andre områder.

I tillegg til behov knyttet til styrearbeid er det lagt inn behov for 200.000 kr til innkjøp av tellere, 100.000 kr til drift og 200.000 kr til informasjonsarbeid. Sum midler til drift som omsøkes er da 1.250.000 kr.

Budsjett for Verneområdestyret for Trollheimen LVO 2026						
Det planlegges for 4 dagsmøter og 1 todagersmøte i verneområdestyret 2026						
Det planlegges i tillegg 1 dagsmøte med Administrativt kontaktutvalg og Arbeidsutvalget						
		Dagsmøte	Dagsmøter i februar, april og nov.			
	Antall deltagere	Antall møter	Forberedelse	Møtetid	Satser	
Leder	1	4	6	6	791	33 336
Medl. normal takst	6	4	6	6	598	172 224
Medl. selvstendig nærings	3	4	6	6	1646	161 568
		Todagersmøte				
	Antall deltagere	Antall møter	Forberedelse	Møtetid	Satser	
Leder	1	1	6	12	791	13 080
Medl. normal takst	6	1	6	12	598	64 584
Medl. selvstendig nærings	3	1	6	12	1499	64 728
					1646	
Det planlegges inntil 3 møter / befaringer i Arbeidsutvalget						
		AU-møter				
	Antall deltagere	Antall møter	Forberedelse	Møtetid	Satser	
Leder	1	2	2	3	791	7 138
medlemmer	1	2	1	3	598	4 784
Medl. selvstendig nærings	1	2	1	3	1646	11 072
						532 514 *1,141 = 607 598
Dagsmøter VO -kost og losji	pr møte:	20 000				80 000
Todagersmøte VO- kost og losji	pr møte:	50 000				50 000
Dagsmøter AU - kost og losji	pr møte:	2 000				4 000
Reise VO-styremøter	pr reise:	700				35 000
Reise AU-møter	pr reise:	700				4 200
Møte Administrativt kontaktutvalg og AU	pr møte:	14 130				14 130
					SUM VO/AU/RU:	794 928
Sum drift VO-styre:	794 928					
Avrunding:	-44 928	Basert på erfaringstall på fravær i møter o.l reduseres omsøkt sum				
Drift	100 000					
Tellere	200 000					
Informasjonsarbeid	200 000					
S U M 2026:	1 250 000					

Arkivsaksnummer: 2024/14912-69

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 15.12.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	49/2026	07.01.2026

Midler til tiltak og restaurering av natur 2026 - Verneområdestyret for Trollheimen

Innstilling fra forvalter

Tiltaksmidler 2026

Verneområdestyret for Trollheimen ber om at det bestilles midler til følgende tiltak for verneområdene i Trollheimen for 2026.

	Tiltak	Omsøkt
1	Sti Svartådalen – Geithetta	SNO
2	Sti Gravbekken - Retning Trollheimshytta	SNO
3	Skjøtsel Vollasetra og Langbakksetra	30.000
4	Skjøtsel Jelsetra	20.000
5	Skjøtsel Svartdalssetra	20.000
6	Skjøtsel Øyasetra	20.000
7	Skjøtsel Renndølsetra	20.000
8	Skjøtsel Innerdalshytta	35.000
9	Skjøtsel Kvendsetdalen	40.000
10	Skjøtsel Husbysetra Romådalen	40.000
11	Skjøtsel Pestusetra Romådalen	20.000
12	Skjøtsel Øyasetra Romådalen	20.000
13	Skjøtsel Steinarstusetra Romådalen	20.000
14	Skjøtsel Austistusetra Romådalen	20.000
15	Skjøtsel Ramsøysetra Romådalen	20.000
16	Skjøtsel Langlisetra / Alvstusetra	20.000
17	Skjøtsel Helgetunsetra	20.000

18	Skjøtsel Naustådalsetra	10.000
19	Skjøtsel Vassendsetrin	40.000
20	Skjøtsel Rensbekksetra	20.000
21	Skjøtsel Jølkroken	20.000
22	Informasjon om vern Renndølsetra	20.000
23	Vad og hoppesteiner over Minilla	300.000
24	Utbedringer / omlegginger av stier	100.000
25	Produksjon av skilt / infomateriell	50.000
26	Undervisningsopplegg for besøkende skoleklasser	90.000
27	Virtuelle gjerder	100.000
28	Innfallsport Gjevillvassdalen	
29	Innfallsport Gjøra/Vollan	
30	Innfallsport Nerskogen	216.500
31	Innfallsport Heldalen	715.300
32	Omlegging av sti – innfallsport Innerdalen	500.000
	Sum	

Midler til naturrestaurering 2026

Verneområdestyret for Trollheimen ber om at det bestilles til sammen 130.000 kr til uttak av fremmede treslag i 2026. Midlene skal gå til uttak i Jøldalen i tråd med inngåtte avtaler, samt mindre uttak og etterarbeid i andre deler av verneområdene styret forvalter.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Strategi for bruk av tiltaksmidler i verneområder 2026-2030**
- 2 Føringer for forvaltningsmyndighetene for verneområder - tiltaksmidler restaureringsmidler og SNO-ressurser for 2026**
- 3 Foreløpig prosjektering - Innfallsport Gjevillvassdalen**
- 4 Foreløpig prosjektering - Innfallsport Vollan**
- 5 Prosjektering - innfallsport Nerskogen**
- 6 Prosjektering - Innfallsport Heldalen**
- 7 ØV notat 1-2016 Bergfuru på Jøldalen.pdf**
- 8 ØV notat 1-24 BUSKFURU PÅ JØLDALEN.pdf**
- 9 ØV Notat 3-25 Oppfølging av hogst på Jøldalen.pdf**

Saksopplysninger

Tiltak på sti

Verneområdestyret for Trollheimen har hatt 2 stier med behov for utbedringer på topp i sin tiltaksliste i flere år, og viderefører dette også i 2026. Disse er ikke satt noen pris på, da de krever noe forarbeid før de kan iverksettes. Det er ønskelig med hjelp fra SNO for gjennomføring av stiltakene da forvalterne ikke har kapasitet eller kompetanse nok til dette selv. Det er også andre steder behov for å følge opp arbeid med utbedring av stier med slitasje framover for å være rustet for ferdselen området har.

Det er også lagt inn behov for midler til utbedring av andre stier / bruer uten at det her er spesifisert hvor. Dette er noe som har vært gjort i flere år, og som har vært nyttet til mindre stiarbeid som en ser komme underveis i året.

Skjøtsel

Verneområdestyret ønsker å videreføre sine faste skjøtselsoppgaver basert på inngåtte skjøtselsavtaler for 2026. Disse gjelder skjøtsel av 20 seterstøler til en sum av til sammen 455.000 kr.

I tråd med forvatningsmål om økt beiting med geit og storfe ønsker verneområdestyret også i 2026 at det bestilles midler til å støtte innkjøp av virtuelle gjerder med 100.000. Beite opprettholder viktig artsmangfold og er med på å bevare det kulturpåvirkede landskapet i Trollheimen og Innerdalen.

Informasjon

Det er inngått en flerårig avtale om informasjonsformidling til besøkende på Renndølsetra som det er viktig å videreføre, samt at det er ønskelig å ha midler til oppsett av skilt på steder som ikke inngår i et helhetlig prosjekt på innfallsportene.

Det er også utarbeidet et undervisningsopplegg for ungdomsskoleelever som det er ønskelig å gjennomføre på en av innfallsportene i hver kommune ved tjenestekjøp.

Til sammen gir informasjonstiltakene et estimert behov for 160.000 for 2026. I tillegg nyttes noe midler fra styrets driftstilskudd til tjenestekjøp på informasjon på digitale flater for verneområdestyret.

Innfallsporter

Verneområdestyret har over en tid arbeidet med Rennebu kommune og lokale aktører med å finne en løsning for å krysse Minilla ved innfallsporten på Sørøyåsen. Her er det ønskelig å ferdigstille prosjektet i 2026. Kommunale godkjenninger foreligger, og det arbeides nå med å finne en finansieringsløsning. Samlet kostand er estimert til ca 600.000, der en forventer at 50 % dekkes av midler fra Verneområdestyret, mens resten dekkes av midler fra Rennebu kommune og andre mulige aktører.

I besøkstrategiarbeidet har det nå vært gjennomført mulighetstudier på flere innfallsporter til Trollheimen, og for 4 av disse er det også gjennomført prosjektering som grunnlag for å innhente pris og inngå avtaler – realisere innfallsportarbeidet.

Følgende forslag er klare for gjennomføring:

Gjevillvassdalen

Vollan

Nerskogen

Heldalen

Prosjektbeskrivelser og kostandsestimat er vedlagt for Nerskogen og Heldalen, mens kostandsestimat og endelige prosjektskisser for Gjevillvassdalen og Vollan blir ettersendt / lagt fram i styremøtet den 07.01.2026.

Det legges til grunn en plan om at Verneområdestyret må finansiere 50 % av kostandene på innfallsportarbeidene. Ved behov for å prioritere midler til noen av innfallsportene så vil det være naturlig at de prosjektene som er fullfinansiert gjennomføres først. Behovet vurderes derimot å være størst i Gjevillvassdalen som har størst besøkstrykk.

Omlegging av sti til Innerdalen

I Sunndal arbeides det med omlegging av ferdsel forbi gårdene i Nerdalen, og reguleringsplanarbeidet er ferdig. Verneområdestyret har hatt innspill til behandlingen og ventes å bidra med midler til omleggingen. Det er lagt inn et stimat på kostnad knyttet til dette basert på tidligere kalkyler gitt av rådgiver i Sunndal kommune.

Naturrestaurering – Uttak av fremmede treslag

Det har i flere år vært gjort uttak av fremmede treslag i ulike deler av Trollheimen og Innerdalen. I noen områder gjenstår det noe arbeid, i andre områder er det mindre etterarbeid som prioriteres for å holde tilbake oppslag av frø etter uttakene.

Det er anslått et behov for 70.000 til arbeid i Jøldalen i 2026. I tillegg vil det være behov for å bruke noe til uttak i de øvrige områdene, samt til kartlegging / kontroll av områder det har vært eller bør gjøres uttak / etterarbeid i. Til sammen er det lagt inn et behov for 130.000 til uttak av fremmede treslag i 2026 der 70.000 er planlagt brukt i Jøldalen.

Vurdering

Alle tiltak skissert i tabellen over er satt opp i prioritert rekkefølge i tråd med føringer gitt i dokumentet *Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder 2026-2030*. Behovet for tiltak er begrunnet i behov for å restaurere skadet natur, eller redusere framtidig skade som følge av klimatiske forhold og nedbør på stier i et område med mye ferdsel. De to viktigste av tiltakene våre er vanskelig å gjennomføre av hensyn til kunnskap og kapasitet hos forvalterne, men er likevel tatt med for å vise viktigheten av dem.

Ellers har verneområdestyret inngått flerårige avtaler for skjøtsel på til sammen 20 seterstøler, og disse er viktige å videreføre. Det samme er stimuleringstiltak som virtuelle gjerder for å øke beiting med storfe og geit. Skjøtslestiltakene er forvankret i skjøtselsavtaler og i tillegg sammen med virtuelle gjerder som tiltak i tråd med føringer i forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen og Innerdalen.

Informasjonsarbeid og arbeid med innfallsporter er alle forankret i besøkstrategien og tiltakene er prosjektert slik at en har forutsigbarhet for kostander ved planlagt gjennomføring.

For alle besøkstrategitiltak utover rene informasjonstiltak, er det lagt opp til en samfinansiering med berørte kommuner, grunneiere eller andre aktører. Dette fordi det vurderes å være viktig verdiskapning lokalt i slike prosjekt. Det vurderes likevel nødvendig at verneområdeforvalterne står for mye av samhandlingsarbeidet i prosjektene.

Også omleggingen av sti forbi gårdene i Nerdalen til Innerdalen landskapsvernområde vurderes å være i tråd med besøkstrategi for Trollheimen og Innerdalen og de allerede gjennomførte arbeidet med innfallsporten i Nerdalen.

Prioriteringene på tiltak det bestemmer midler til er gjort i tråd med føringer i strategi for bruk av tiltaksmidler, samt belastningen / besøket på de ulike innfallsportene. Ved endelig prioritering av midler etter tildeling må styret også ta hensyn til hvilke besøkstrategiprojekt som er ferdig finansiert, og her prioritere prosjekter der kommunene stiller med sin del av finansieringsbehovet.

Når det gjelder naturrestoreringsarbeidet / uttak av fremmede treslag, så kan en nå se resultat av flere års innsats, og kanskje etter hvert endre status på dette i naturopdrag. Vi har noen områder der det ennå gjenstår arbeid, men der grunneier selv enten ikke ønsker uttak eller ikke ønsker å gjøre arbeidet med uttakene selv. Dette er forhold som må jobbes videre med å finne løsninger på framover, og midler til uttak må meldes på et senere tidspunkt.

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030)

Innledning

Regjeringen vil bevare et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner, og en god forvaltning av verneområder er viktig for å kunne nå dette målet. Målet med forvaltningen av verneområder er å redusere trusler mot verneverdiene slik at verneformålet ivaretas. Tiltaksmidlene fordeles på bakgrunn av dagens trusselbilde og har som formål å ivareta, eller forbedre tilstanden i verneområdene. Midlene prioriteres derfor høyt til tiltak som virker avbøtende på negative påvirkningsfaktorer der verneverdiene er truet.

Klimaendringene forventes å gi økt stress for mange av artene og naturtypene i verneområdene og kan gi endringer i sammensetningen av arter. For å minimere de negative effektene av klimaendringer på verneverdiene, må andre negative påvirkninger begrenses mest mulig. Eksempler på dette er gjengroing, forstyrrelser og forurensning. I tillegg bør forvaltningen av verneområder ta ekstra hensyn til effekter av klimaendringene i planlegging av tiltak. Skjøtselstiltak, som fjerning av fremmede arter, må for eksempel antas å øke i omfang som følge av klimaendringene, og planlegging av tilretteleggingstiltak som etablering av stier og broer, må ta høyde for økte nedbørsmengder med påfølgende flom- og rasfare.

Tiltaksposten – Statsbudsjettets kap./post 1420.31

Det overordnede målet for forvaltning av verneområder er å ivareta verneformålet og verneverdiene i det enkelte verneområde. Postbeskrivelsen for post 1420.31 Tiltak i verneområder, tiltak for villrein og naturrestaurering, gir viktige formelle rammer for hvordan tiltaksmidlene skal disponeres. Størrelsen på tiltaksposten avsettes i hvert års statsbudsjett og har i de siste årene økt. I forslaget til statsbudsjett for 2026 (Prop.1S (2025-2026)) står følgende:

Midlene til verneområder og nærområder til verneområdene går til skjøtels- og tilretteleggingstiltak og andre tiltak som er nødvendige for å ta vare på verneverdiene, til informasjonstiltak og til utredninger som er nødvendige før tiltak. Skjøtselstiltak blir utført for å bedre naturtilstanden og for å sikre at viktige naturtyper og arter ikke går tapt. Tilretteleggingstiltak omfatter blant annet opparbeidelse av stier, klopping og merking for å bedre tilgjengeligheten i verneområdene og samtidig styre ferdsele i og rundt sårbar natur. Informasjonstiltak i alle typer av verneområder blir utarbeidet i tråd med merkevaren for Norges nasjonalparker. Alle tiltak i verneområder skal prioriteres i tråd med Miljødirektoratets Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026–2030) og skal i utgangspunktet være forankret i godkjent forvaltningsplan, skjøtelsplan, besøksstrategi eller tilsvarende plan for arbeidet.

Posten for tiltaksmidler er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal derfor kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens egen regi, ev. til kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Midlene kan ikke benyttes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser o.l.) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene.

For å kunne ivareta verneverdiene innenfor verneområder, vil det av og til være nødvendig å gjennomføre tiltak også utenfor verneområdene. Dette betinger samarbeid og avtale med grunneiere. Et eksempel på et slikt tiltak er når uttak av fremmede arter innenfor og utenfor vernegrensene må sees i sammenheng for at tiltaket skal få optimal effekt.

For å oppnå en god forvaltning av verneområder, kan det være nødvendig med generelle naturkartlegginger, sårbarhetsvurderinger, brukerundersøkelser, utarbeidelse av forvaltnings- og skjøtelsplaner, overvåking og utarbeidelse av nettsider o.a. Slike tiltak finansieres ikke over kap./post 1420.31, men kan omsøkes over andre budsjettposter.

Forutsetning for tildeling av midler

Tiltak skal i utgangspunktet være forankret i en godkjent forvaltningsplan, skjøtselsplan eller besøksstrategi.

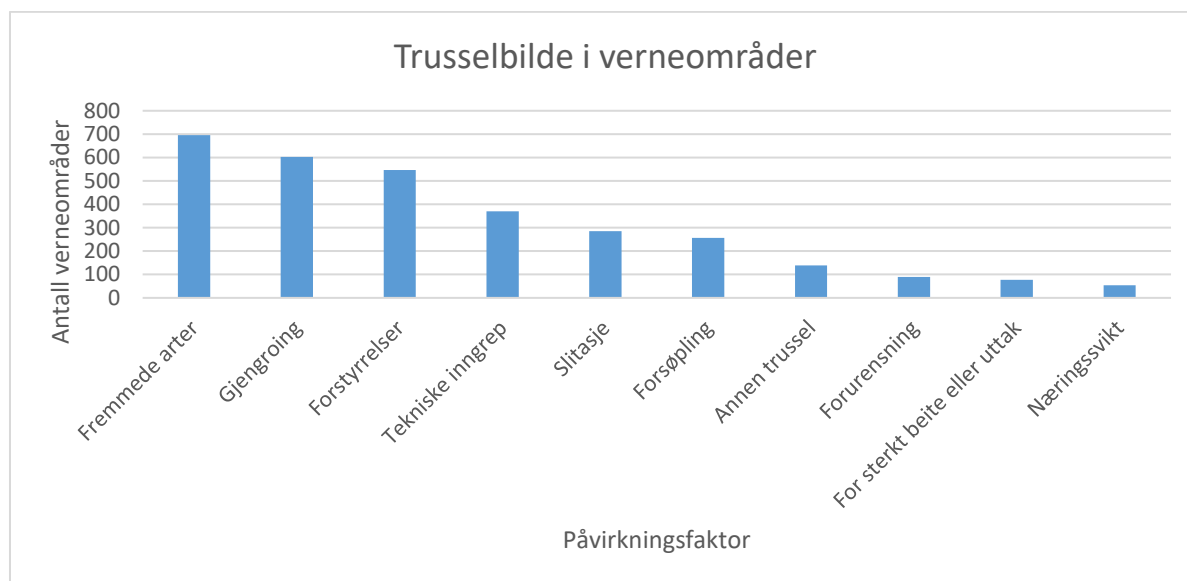
I forkant av innmeldingen må formaliteter rundt tiltaket være avklart, som planavklaringer og innhenting av nødvendige tillatelser for gjennomføring av tiltaket. I tillegg må eierforhold og tilsyns-/drift- og vedlikeholdsavtaler være avklart.

For større installasjoner/tilretteleggingstiltak er det krav om samfinansiering og avtale om vedlikehold/drift. Se mer informasjon om dette under avsnitt "Finansiering av større tilretteleggingstiltak".

Ved kjøp av tjenester skal tjenesteyterne kunne vise til nødvendige kvalifikasjoner, kursbevis etc.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler

Klima- og miljødepartementet har bedt om en styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene. Bedring av tilstanden i verneområder, slik at antall truede verneområder reduseres, vil derfor ha fokus. De største negative påvirkningsfaktorene er fremmede arter, gjengroing, forstyrrelse av dyrelivet, tekniske inngrep og slitasje på vegetasjon, se figur 1.

Figur 1. Trusselfaktorer i verneområder pr 01.10.2025. Kilde: faktaark om verneområdet i Naturbase

Ved fordeling av midler til skjøtsel og besøksforvaltning, skal tiltakene som gir størst positiv effekt på tilstanden, og som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer, prioriteres.

Etablerte skjøtselstiltak i naturtyper som krever kontinuerlig skjøtsel for å opprettholde god tilstand (løpende skjøtsel), skal prioriteres høyere enn oppstart av nye skjøtselstiltak. Det finnes likevel tilfeller der nye skjøtselstiltak bør prioriteres. Dette gjelder for eksempel der det oppdages forekomster av fremmede arter med stort spredningspotensiale der truede arter eller naturtyper står i fare for å gå tapt.

I verneområder der verneformålet trues av manglende skjøtselstiltak, og der det er behov for oppstart av tiltak umiddelbart, vil slike tiltak prioriteres foran besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet. Et unntak her er sikkerhetstiltak knyttet til besøksforvaltning. Tiltak for å styrke besøksforvaltningen kan eventuelt gå parallelt med nødvendige skjøtselstiltak.

Et delmål med budsjettposten er å tilrettelegge for de besøkende med informasjon i tråd med merkevaren Norges nasjonalparker. I enkelte verneområder er det ikke ønskelig med økt ferdsel av hensyn til verneverdiene. I slike områder kan likevel god, oppdatert informasjon være viktig.

Målet med forvaltningen av verneområder er å redusere trusler mot verneverdiene slik at verneformålet ivaretas.

Strategien for å nå dette målet er å prioritere tiltak som retter seg mot en bedre tilstand i verneområdene. Tiltakene skal redusere trusler mot verneverdiene, og både restaureringstiltak, skjøtselstiltak og informasjons- og tilretteleggingstiltak er nødvendige for å ivareta verneformålet.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler:

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke trusler mot verneverdiene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Besøksforvaltningstiltak i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Besøksforvaltningstiltak i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)

Finansiering av større tilretteleggingstiltak

Midler til etablering av installasjoner som informasjonspunkt, toalettbygg og parkeringsplasser i tilknytning til verneområder, må være forankret i en godkjent besøksstrategi for å kunne bli prioritert. Tiltaksmidler kan brukes til å delfinansiere denne typen tilrettelegging. I Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene, er det presisert at "For større installasjoner som fugletårn mv. er det krav om en betydelig samfinansiering fra andre for å kunne prioritere tiltaket. Videre må eierforholdet og vedlikeholdsansvaret avklares på forhånd." Videre må søknader om denne typen tiltak være godt begrunnet med blant annet informasjon om besøkstall og eksisterende bruk av området.

Tilrettelegging med universell utforming i verneområder

Universell utforming av stier innebærer krav til dekke, terrengutforming og bredde som vanskeliggjør denne typen tiltak i verneområder. I verneforskriftene er det et generelt forbud mot tyngre tekniske inngrep, og forskriftene inneholder som hovedregel ikke dispensasjonsbestemmelser som hjemler universell tilrettelegging i verneområdet. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i nml. § 48 første ledd, første alternativ, vil sjelden kunne anvendes da universell utforming medfører terrenginngrep som strider mot verneformålet og påvirker verneverdiene. Hvorvidt et omsøkt tiltak er i konflikt med forskriften må vurderes i det enkelte tilfellet.

Utenfor verneområdet, i tilknytning til innfallsporter eller startpunkt, kan det i enkelte tilfeller være aktuelt å etablere tilretteleggingstiltak med universell utforming. Også utenfor verneområder bør forvaltningsmyndighet være bevisst på inngrep som påføres terrenget og gjøre en vurdering av om behovet står i forhold til kostnader og inngrep.

På denne bakgrunnen vil det være høy terskel for tildeling av midler utover det som kan defineres som "enkel tilrettelegging" i verneområder.

Kulturminner i verneområder

Ansvar for forvaltning av kulturminner ligger hos kulturminnemyndighetene. Drift og vedlikehold av kulturminner er eiers ansvar.

Tiltaksmidler prioriteres vanligvis ikke til bevaring av kulturminner. Samtidig er kulturminner en del av verneformålet i de aller fleste nasjonalparker og i enkelte andre verneområder. Tiltaksmidlene kan i noen tilfeller brukes til samfinansiering av tiltak for å ivareta kulturminner, der dette bidrar til å opprettholde verneformålet.

Alle Statsforvaltere
Alle nasjonalpark – og verneområdestyrer

Trondheim, 27.10.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/15345

Saksbehandler:
Vibeke Husby

Føringer for forvaltningsmyndighetene for verneområder - tiltaksmidler, restaureringsmidler og SNO-ressurser for 2026

Elektronisk søknadssenter (ESS) skal som vanlig benyttes for å melde inn behov for midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering. Søknadssenteret åpner for innmelding over kap. 1420 post 31 den 15. november, og frist for innmelding er 9. januar 2026. Innmelding av behov for SNO-ressurs skal bygge på planleggingsmøter mellom forvaltningsmyndighet for verneområdene og SNO lokalt.

1. Post 1420.31 – Tiltak i verneområder, tiltak for villrein og naturrestaurering

Nytt – Tiltak for villrein er innlemmet i budsjettposten

I forslag til statsbudsjett for budsjettåret 2026, som ble lagt fram den 15. oktober, er tiltak for villrein inkludert i kap. 1420 post 31. Miljødirektoratet arbeider med tilrettelegging av dette og vil komme tilbake med informasjon om denne delen av budsjettposten når slik informasjon er klar.

Nytt – revidert strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder er nå revidert og skal gjelde i fem år (2026-2030). Strategien gir føringer for bruken av tiltaksmidlene og for prioriteringer mellom ulike tiltak. Vi har ikke gjort store endringer i strategien, men vi oppfordrer til å lese den før dere melder inn behov for tiltaksmidler, se vedlegg 1.

Miljødirektoratet gjennomførte i høst en evaluering av prøveordningene med 1) rammetildeling med bakgrunn i innmeldte behov for midler til tiltak i ESS og 2) tidlig tildeling av tiltaksmidler i tildelingsbrevet til Statsforvalteren før jul.

Statsforvalterne gir i evalueringen bred støtte til ordningen med tildeling av en samlet pott for tiltaksmidler. Dette oppleves som en betydelig forbedring som gir økt fleksibilitet, mindre byråkrati og bedre økonomistyring. Flere peker på at det gir bedre balanse mellom tiltak og styrker

gjennomføringsevnen. To av embetene opplever liten endring, men anerkjenner at ordningen gir forbedringer og potensial for ressursbesparelse.

Når det gjelder tidlig tildeling av tiltaksmidlene, er vurderingene fra embetene delte. Flere Statsforvaltere ser klare fordeler, særlig for tiltak som krever oppstart vinter/tidlig vår, og fremhever økt forutsigbarhet og planleggingsmuligheter. Samtidig opplever noen at endringen har liten praktisk betydning og at eksisterende rutiner fungerer godt. To av embetene opplevde dette som dobbeltarbeid.

På bakgrunn av evalueringen, vil vi videreføre ordningen med at Statsforvalteren får en rammetildeling med mulighet til å disponere midlene mellom innmeldte tiltak som er innenfor postformålet til kap. 1420 post 31 i statsbudsjettet og er i tråd med strategien for bruk av midler til tiltak i verneområder. Det vil dermed bli lik prosedyre for Statsforvalteren som for nasjonalpark- og verneområdestyrene. Vi vil på bakgrunn av evalueringen *ikke* videreføre prøveordningen med tidlig tildeling av tiltaksmidler før jul. Det vil imidlertid fortsatt være mulig å melde inn behov for forhåndsgodkjenning av tiltak som krever tidlig avklaring.

Vi jobber for at både innmelding av behov for midler til tiltak og rapportering i fremtiden skal skje i Naturoppdrag, noe som vil forenkle denne prosessen.

Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Statsforvalteren har ansvar for å kontakte kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for mindre verneområder for å registrere behov for tiltaksmidler. Innmeldte behov skal samordnes og prioriteres av Statsforvalteren i dialog med kommunene og inngå i den samlede innmeldingen. Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet skal enten inviteres til planleggingsmøtene hos Statsforvalteren, eller til egne samtaler/møter i forkant av planleggingsmøtene.

De miljørettslige prinsippene

De miljørettslige prinsippene (§§ 8 til 12) i naturmangfoldlovens kapittel II skal legges til grunn ved myndighetsutøvelse som berører naturmangfold. For at det skal komme frem tydeligere hvilke vurderinger som er gjort forut for søknader om midler til tiltak, skal forvaltningsmyndighetene synliggjøre vurderingene av miljørettsprinsippene ved innmelding av behov for midler til tiltak som kan berøre naturmangfold. Når en beslutning har utelukkende positiv effekt for naturmangfold, er det ikke nødvendig å bruke prinsippene. Vi ber om at det gis en kort oppsummering av vurderingen i merknadsfeltet ved utfylling av skjema i elektronisk søknadssenter og at eventuell utfyllende beskrivelse av vurderingene legges ved som vedlegg til tiltaket. Vurderingen etter prinsippene skal være forholdsmessig til tiltakets omfang og påvirkning på naturmangfoldet. I henhold til KLD sin veileder om naturmangfoldloven kapittel II, er det ikke nødvendig å henvise til hvert enkelt prinsipp, men vi ønsker at det kommer frem hvilke vurderinger som er gjort. Veilederen ligger på regjeringens nettsider [her](#) og Miljødirektoratets veiledning om miljørettsprinsippene finnes [her](#).

Naturrestaurering

Posten kan benyttes til å restaurere forringet natur, både innenfor og utenfor verneområdene. Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus og Statsforvalteren i Innlandet kan bistå med faglige råd knyttet til restaurering av myr. Det kan meldes inn behov for midler fra post 1420.21 til styrket kapasitet hos Statsforvalterne knyttet til oppgaver på naturrestaurering. Vi gjør oppmerksom på at midlene til å styrke kapasiteten er begrenset.

Behov for midler til hogst av fremmede treslag i verneområder som er av et visst omfang, meldes inn i skjemaet for *Naturrestaurering* i ESS. Hvis tiltaket har mer karakter av løpende skjøtsel, meldes det inn i skjemaet for *Tiltak i verneområder*.

Tiltak i verneområder

Målet for bruken av midler til tiltak i verneområder er at naturtilstanden opprettholdes eller bedres. Miljødirektoratet legger *Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder* (2026-2030) til grunn for tildeling av midler, se vedlegg 1. Det kan meldes inn behov for tiltak i alle typer av verneområder, inkl. marine verneområder og verneområder i sjø.

Alle tiltak i verneområder skal prioriteres i tråd med Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030) og skal i utgangspunktet være forankret i godkjent forvaltnings- eller skjøtselsplan, besøksstrategi eller tilsvarende plan for arbeidet. Tiltaksplaner i FPNV (forvaltningsplan på nett) er koblet til søknadsskjema i ESS. Disse tiltaksplanene åpnes i ESS, og FPNV-tiltak velges direkte inn i søknadsskjemaet.

Det kan tildeles midler til kartlegginger og andre nødvendige utredninger som er direkte knyttet til tiltak.

Pågående skjøtselstiltak

Statsforvalteren kan for 2026 søke om en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke for pågående skjøtselstiltak. Dersom behovet skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS.

Fremmede arter

For bekjempelse av mink, rynkeroser og stillehavsøsters er det utarbeidet handlingsplaner (DN-rapport 5-2011, DN-rapport 2013-1 og Rapport M-588, 2016). Prioriteringer gitt i handlingsplanene skal følges ved innmelding av behov for midler til slike tiltak, og metodene som er gjengitt i planene skal benyttes.

Tiltak i områder der SNO skal være økonomisk ansvarlig, må meldes inn som enkelttiltak i ESS og ikke som del av en ramme som også statsforvalteren skal benytte seg av. Vi ber om at dere skriver inn hvilket eller hvilke verneområder det søkes om tiltak i.

Informasjonstiltak

Alle informasjonstiltak som iverksettes skal være i henhold til [merkevaren Norges nasjonalparker](#) og være forankret i en besøksstrategi. For verneområder forvaltet av verneområdestyrer og for verneområder med status som Ramsarområde, skal besøksstrategier sendes til Miljødirektoratet for faglig godkjenning. Alle henvendelser knyttet til informasjonstiltak rettes til merkevare@miljodir.no.

Statsforvalteren kan for 2026 melde inn behov for en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke til informasjonstiltak. Dersom Statsforvalterens behov skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Statsforvalteren må samordne og gjøre en prioritering av forslag til informasjonstiltak fra kommuner med delegert forvaltningsmyndighet.

Verneskilt og skiltstenger

Totalt behov for antall verneskilt, underskilt og skiltstenger meldes inn sammen med de andre tiltakene i ESS. Det skal benyttes en egen linje for skilt og en annen for stenger. Antall og type skilt/stenger oppgis i merknadsfeltet.

Retningslinjene for bruk av verneskilt finner du her:

https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/alle-tema/verneomrader/retningslinjer-for-bruk-av-verneskilt_mdir_mai_2021.pdf

Skiltmateriell kan bestilles hos Reklameservice AS: <https://miljodir.reklameservice.no/>.

Bestillingsløsningen krever innlogging, og passordet er *miljodirektoratet*.

2. Innmelding av andre behov

Driftsmidler til verneområdestyrer

Verneområdestyrene skal melde inn behov for driftsmidler over post 1420.21 i ESS. Nærmere informasjon om hva det kan søkes om finnes i veiledningen til søknadsskjemaet i ESS under "Bestillingsdialog", "Behovsinnmelding statsforvalteren". Midler til driftsoppgaver i verneområdene kan *ikke* dekkes over post 1420.31, men kan omsøkes under post 1420.21.

Forvaltningsplaner og bevaringsmål

Forvaltningsplaner skal utarbeides i det nettbaserte FPNV-systemet. I løpet av 2026 vil FPNV fases ut, og forvaltningsplaner skal etter det utarbeides i Naturoppdrag. Sannsynligvis vil denne overgangen skje rundt sommeren. Behov for midler til forvaltningsplaner skal meldes inn i ESS, i skjemaet *Behovsinnmelding statsforvalteren*.

Vi trenger å vite hva som er effekten av tiltak som settes inn, og vi oppfordrer derfor forvaltningsmyndigheten til å etablere bevaringsmål i Naturoppdrag.

Ferdsestallere

Vi har frem til nå hatt et opplegg for ferdsestallere eid av Miljødirektoratet, som fordeles til forvaltningsmyndighetene basert på behovsinnmelding i ESS. SNO lokalt har bistått med oppsetting og drift, samt ajourføring av databasen. Antallet ferdsestallere som fortsatt fungerer er nå så få at de gjenværende tellerne vil bli fordelt internt i regionene etter vurderinger gjort på planleggingsmøtene.

Det blir ikke mulig å melde inn behov for direktoratets ferdselstellere i ESS.

3. Planlegging av verneområdearbeidet

Det er viktig å sikre god dialog og forutsigbarhet i verneområdearbeidet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats, gjennomføring av oppdrag og oppfølging av bevaringsmål som SNO har ansvar for. Forvaltningsmyndigheten og naturoppsynet skal bruke Naturoppdrag, både i planlegging og gjennomføring av oppdrag i verneområdene. Forvaltningsmyndighetene har hovedansvar for behov og oppdrag, mens SNO bruker observasjon, med eller uten krav til oppfølging, samt installasjon for å registrere det som oppdages/registreres i felt. Forvaltningsmyndigheten må deretter vurdere om det skal genereres behov eller oppdrag utfra SNO sine innlagte observasjoner og installasjoner. De årlige planleggingsmøtene skal omhandle verneområdearbeidet og være en arena for samhandling om utfordringer og prioriteringer kommende år.

SNO er selv ansvarlig for å planlegge og prioritere og er økonomisk ansvarlig ved gjennomføring av egne tilsyns- og kontrolloppgaver. Det er likevel viktig at forvaltningsmyndigheten drøfter tilsynsbehov med SNO og kommer med innspill til prioriteringer av tilsynsvirksomheten for kommende år. Det jobbes med å få på plass en egen funksjon i Naturoppdrag, hvor forvaltningsmyndigheten i samråd med SNO må legge inn ønsket tilsynsfrekvens for alle verneområder. I dag har mange embeter en egen plan for dette, og inntil den nye funksjonen i Naturoppdrag blir tilgjengelig, må denne planen brukes. Ordinært tilsyn i verneområdene skal ikke legges som oppdrag i Naturoppdrag.

Oppdrag knyttet til registrering og skjøtsel av kulturminner må avklares med regional kulturminnemyndighet før de eventuelt legges inn som oppdrag til SNO.

Tabelloversikt over viktige frister og gjøremål.

Hva skal gjøres?	Hvem gjør det?	Når skal det gjøres?	Kommentar.
Dokumenter alle oppdrag utført inneværende år i Naturoppdrag	Utfører	Senest en uke før planleggingsmøtet	Om <i>Utfører</i> ikke har tilgang til Naturoppdrag skal <i>Ansvarlig</i> dokumentere oppdraget
Formøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	Senest en uke før planleggingsmøtet	Gjennomgang av gjennomførte og kommende oppdrag. Forvaltningsmyndighet arrangerer
Opprett forslag til kommende års oppdrag i Naturoppdrag	Forvaltningsmyndighet	Senest en uke før planleggingsmøtet	
Planleggingsmøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	15. november - 15. desember	Forvaltningsmyndighet arrangerer

Siste frist for å avvise oppdrag i Naturoppdrag	Lokalt SNO	31. desember	Avviste oppdrag skal ha " <i>Ingen utfører</i> ". Godtatte oppdrag skal ha riktig <i>Utfører</i>
--	------------	--------------	--

4. Elektronisk søknadssenter (ESS)

Elektronisk søknadssenter (ESS) vil være klart for innmeldinger i skjemaene *Midler til tiltak i verneområder* og *Midler til naturrestaurering* fra og med 15. november 2025. Informasjon om innmelding av behov for midler til tiltak for villrein, vil bli gitt av Miljødirektoratet på et senere tidspunkt.

Behov for tiltaksmidler skal meldes inn med netto beløp, det vil si uten merverdiavgift. Den regnskapsmessige håndteringen ved bokføring av merverdiavgift, omtales i Rundskriv R-116 fra Finansdepartementet.

Det ligger to ulike skjemaer i ESS for innmelding av behov for midler til tiltak på post 1420.31 – ett for *Midler til tiltak i verneområder* og ett for *Midler til naturrestaurering*. Alle tiltak skal kostnadsberegnes og legges inn i det skjemaet som passer best.

Det må være klart hvem som skal være økonomisk ansvarlig for de ulike tiltakene når de legges inn i ESS. Ethvert tiltak som meldes inn skal kun ha én økonomisk ansvarlig.

Tiltaksmidlene vil bli tildelt i hovedtildelingen i februar 2026. Dersom det skulle bli behov for supplerende tildelinger senere på året, meldes behov inn på e-post til:

Vibeke Husby vibeke.husby@miljodir.no for verneområder forvaltet av Statsforvalteren og av kommuner med delegert forvaltningsmyndighet

Ingrid Moe Dahl ingrid.moe.dahl@miljodir.no for verneområder forvaltet av verneområdestyrer.

Frist for forvaltningsmyndigheten for å melde inn behov for midler i [Elektronisk søknadssenter](#) og behov for SNO-ressurs (som utfører) i [Naturoppdrag](#), er **9. januar 2026**.

5. Rapportering

Rapporteringen av mer-/mindreforbruk skal skje i forbindelse med rapport pr. 31. aug. 2026, økonomirapportering pr 1. november og endelig årsrapport pr. 31. des. 2026. Samtidig med endelig årsrapportering skal det også rapporteres i ESS på enkelttiltak finansiert over post 1420.31. Manglende rapportering kan få konsekvenser for senere tildelinger.

Hilsen
Miljødirektoratet

Ivar Myklebust

avdelingsdirektør
Land- og friluftslivavdelingen

Morten Kjørstad

avdelingsdirektør
Statens naturoppsyn

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1. Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030)

Kopi til:

Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Sak
Mulighetsstudie innfallsporter - Trollheimen
landskapsvernområde - 2024
Til
Linda Forbregd Henriksen

Vår dato
16.12.2025

Vår ref
2024/2306

Saksbehandler, innvalgstelefon
Hege Sæther Moen, 73 19 93 87

Kopi til:

Foreløpig prosjektering - Innfallsport Gjevillvassdalen

Dronninga Landskap AS har på oppdrag fra Verneområdestyret for Trollheimen utarbeidet en detaljprosjektering av innfallsport Gjevillvassdalen.

Tegningene er tenkt brukt som grunnlaget å innhente priser og inngå avtaler om oppføring av innfallsport med informasjon og toalett løsning på innfallsporter i Trollheimen.

I leveransen inngår følgende:

- Funksjonsbeskrivelse
- Tegninger L-600, L-601, L-602 og L-603
- Kostnadsoverslag (her inngår kun fundamentering av skilt, ikke skiltinnkjøp og produksjon)

Det er utarbeidet to versjoner av typetoalett til bruk på innfallsportene i Trollheimen type A og type B. Toalettbygget kan brukes som utgangspunkt for ulike tekniske toalettløsninger. Der det er mange besøkende og mulig å få til å nytte vann anbefales vassklosett og septik-løsning egnet på stedet, der dette ikke er mulig kan tørrklosett nyttes. Målet er at toalettbyggene skal gi en gjenkjennings effekt, og være en innbydende del av innfallsporten.

I Gjevillvassdalen er antall besøkende høyt og behovet vil være et toalett type B, om mulig med en vannklosettløsning.

Estimert pris utfra skissene er på type A, som inngår i løsning for innfallsport Heldalen, er på 630.000 kr. Type B ventes derfor å være høyere.

I prisene som er kostnadsestimert av Dronninga landskap AS er ikke den tekniske toalettløsningen inkludert. Den tekniske løsningen kan variere fra 100.000 – 500.000 avhengig av mulighet og løsning for tilgang på vann, eller om det legges opp til å nytte en tørrklosettløsning. Denne kostnaden bør inkluderes i helhetsprisen. For Gjevillvassdalen er det et mål å få til vannklosett og septiktank, og det legges derfor til en estimert kostnad på 500.000 kr.

Samlet pris vil legges fram på styremøtet den 07.01.2026 og føres inn i bestillingen av tiltaksmidler når styret har behandlet denne.

TEGNFORKLARING

KOTER, EKV. 1M

MYR

EKSISTERENDE ASFALT

GRUS, EKSISTERENDE

GRUS MED GRESS

VANN

DNT-SYMBOL FOR MERKA STI

TRÅKK

STEINKANT LANGS GRUSSTI

TRÆR - EKSISTERENDE

SKILT

STEINTRAPP

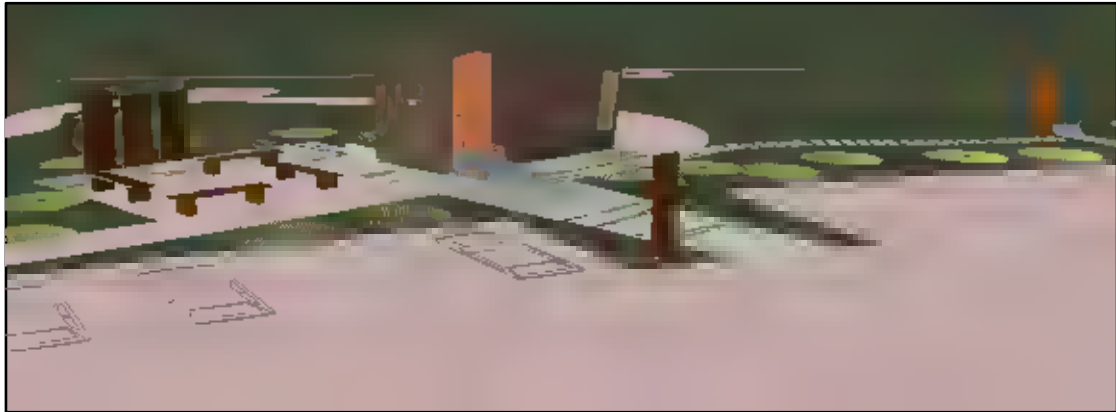
STEIN

MØBLER, EKSISTERENDE

-	-			03.12.2025	SRO	MS	R		
-	-			-	-	-	-		
-	-			-	-	-	-		
-	-			-	-	-	-		
Rev.	Beskrivelse			Dato	Utbet.	Kontr.	Go		
INNFALLSPORT TROLLHEIMEN				Original format A3	Fag	Landskap			
				Tegningens filnavn					
				Planfase					
				Malestokk					
				1:400					
GJEVLVASSDALEN EKSISTERENDE SITAUSJON									
DRONNINGALANDSKAP				Dato	Utbet	Kontrollert	Godkjent		
Dronningens gate 22				03.12.2025	SRO	MSÆ	RMO		
0154 Oslo				Oppdragsgiv.	Tegningent,		Rev.		
Tlf. 40 62 64 22				e-post: post@dronninga.com www.dronninga.com	-	L-600	-		

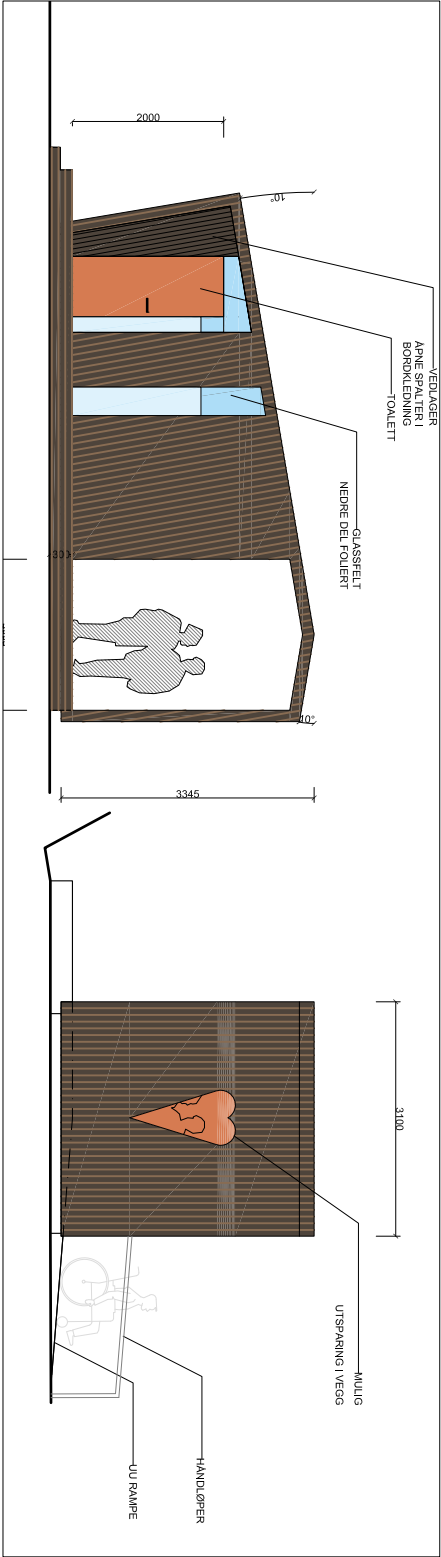

3d - skisser

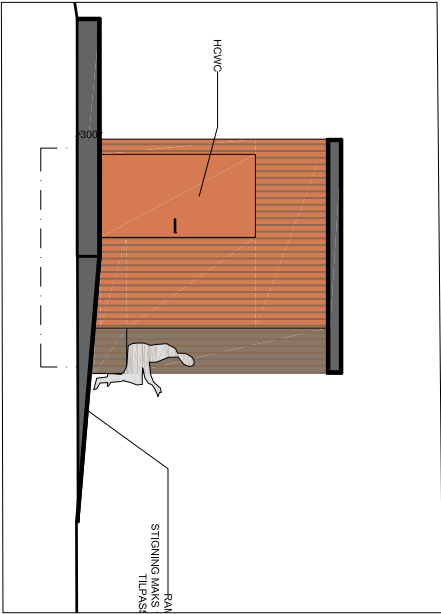

Enkle fotomontasjer / 3d - skisser

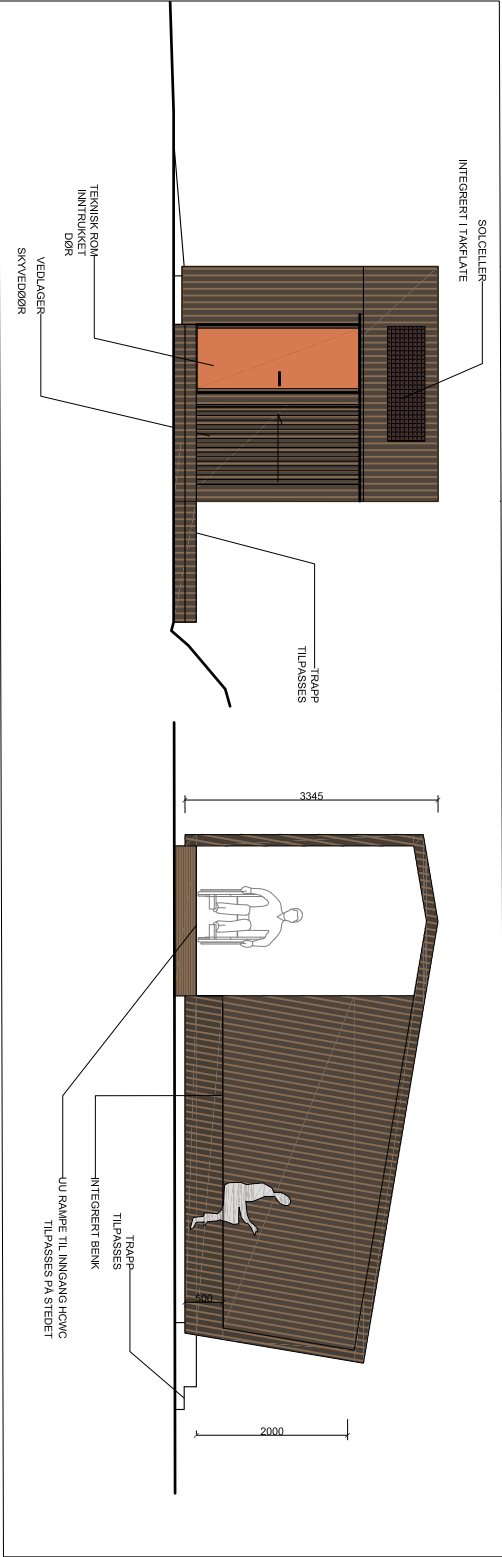
-	-	03.12.2025	SRØ	MS	RM
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
Rev.	Beskrivelse	Dato	Utarb.	Kontr.	Godkj.
		Original format	A3	Fag	Landskap
		Tegningens filnavn	-		
		Planfase	-		
		Målestokk	1:200		
INNFALLSPORT TROLLHEIMEN					
ILLUSTRAJSONER GJEVLVASSDALEN					
DRONNINGALANDSKAP		Dato	Utarbeidet	Kontrollert	Godkjent
Dronningens gate 22 0154 Oslo Tlf. 40 62 64 22		03.12.2025	SRØ	MS/Æ	RMO
e-post: post@droninga.com www.droninga.com		Oppdragsnr.	Tegningsnr.		Rev.
-				L-603	-

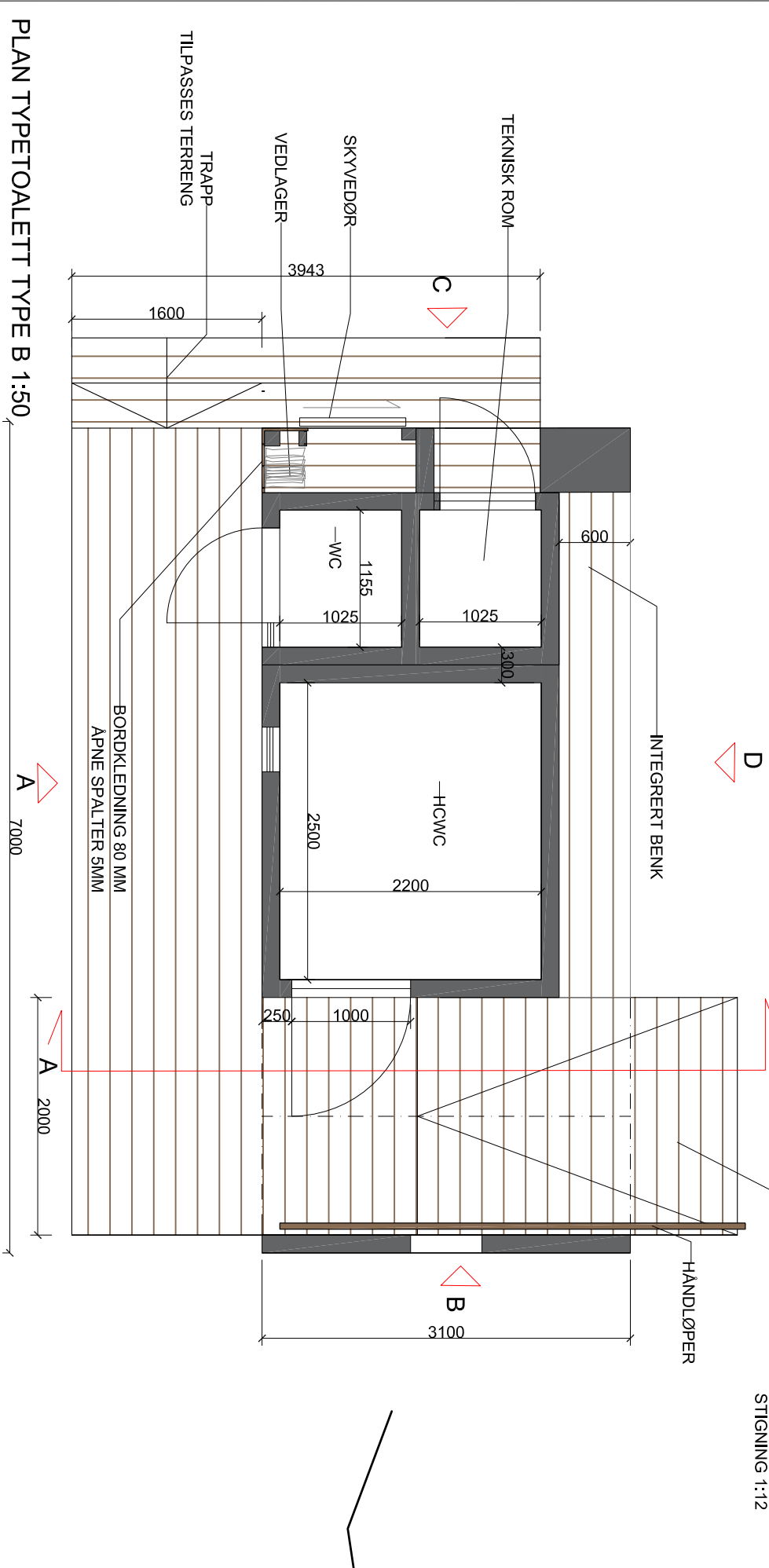
OPPRISS A OG B' 1:100

SNITT A-A 1:100

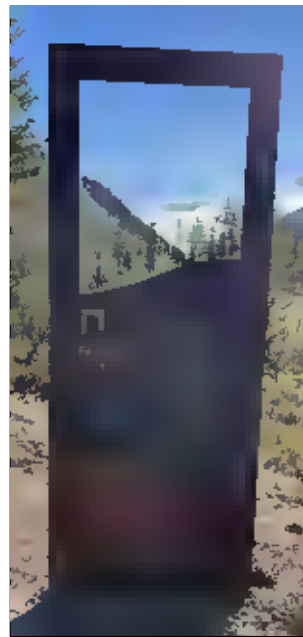
OPPRISS C OG D' 1:100

3D - ILLUSTRASJONER - TYPE B
HCWC, WC, TEKNISSK ROM, VEDLAGER

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rev.	Beskrivelse	Dato	Utskrift	Utskrift	Utskrift	Utskrift	Utskrift	Utskrift	Utskrift

SKILTSYSTEM FOR NORGES NASJONALPARKER

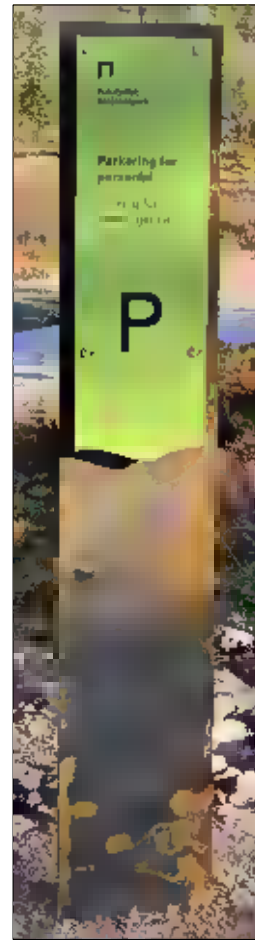
A PORTALSKILT
STORT

B INFORMASJONSPUNKT MED FLERE SKILT;
GEOLOGI, DYRELIV, NATURTYPER,
OVERSIKTSKART

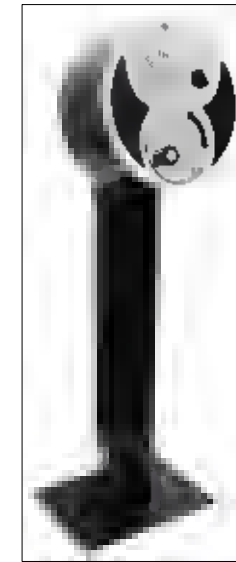
C INFORMASJONSPUNKT
ANVISNING, PIKTOGRAM
STARTPUNKT FASILITETER

D INFORMASJONSPUNKT
PARKERING

E INFORMASJONSPUNKT
STI, OVERSIKTSKART

L LYDSKILT
INFORMASJON
"U-Turn Round"

MERKNAD:

- EKSISTERENDE SKILT
- NYTT SKILT
- SKILT UTGÅR

-	-				
-	-				
Rev.	Beskrivelse	Dato	Utlarb.	Kontr.	Godkj.
		Original format A3	Fag	Landskap	
		Tegningens filnavn			
		Planfase			
		Målestokk			
DRONNINGALANDSKAP		Dato 03.07.2025	Utarbeidet M/S/E	Kontrollert M/S/E	Godkjent RMO
Dronningens gate 22 0154 Oslo Tlf. 40 62 64 22		e-post: post@dronna.com www.dronninga.com	Oppdragstnr. 678	Tegningsnr. L-401	Rev.

Sak
Mulighetsstudie innfallsporter - Trollheimen
landskapsvernområde - 2024
Til
Linda Forbregd Henriksen

Vår dato
16.12.2025
Saksbehandler, innvalgstelefon
Hege Sæther Moen, 73 19 93 87

Vår ref
2024/2306

Kopi til

Foreløpig prosjektering - Innfallsport Vollan

Dronninga Landskap AS har på oppdrag fra Verneområdestyret for Trollheimen utarbeidet en detaljprosjektering av innfallsport Vollan.

Tegningene er tenkt brukt som grunnlaget å innhente priser og inngå avtaler om oppføring av innfallsport med informasjon og toalett løsning på innfallsporter i Trollheimen.

I leveransen inngår følgende:

- Funksjonsbeskrivelse
- Tegninger L-500, L-201 og L-202
- Kostnadsoverslag (her inngår kun fundamentering av skilt, ikke skiltinnkjøp og produksjon)

Det er utarbeidet to versjoner av typetoalett til bruk på innfallsportene i Trollheimen, på Vollan er det lagt opp til bruk av type A, som vi mener er tilpasset behovet på denne innfallsporten.

Toalettbygget kan brukes som utgangspunkt for ulike tekniske toalettløsninger. Der det er mange besøkende og mulig å få til å nytte vann anbefales vassklosett og septik-løsning egnet på stedet, der dette ikke er mulig kan tørrklosett nyttes. Målet er at toalettbyggene skal gi en gjenkjennings effekt, og være en innbydende del av innfallsporten.

Estimert pris utfra skissene er på type A, som også inngår i løsning for Innfallsport Heldalen, 630.000 kr. I prisene er ikke den tekniske toalettløsningen inkludert. Den tekniske løsningen kan variere fra 100.000 - 500.000 avhengig av mulighet og løsning for tilgang på vann, eller om det legges opp til å nytte en tørrklosettløsning. Denne kostnaden bør inkluderes i helhetsprisen. For Vollan er det et mål å få til vannklosett og septiktank, og det legges derfor til en estimert kostnad på 500.000 kr som bør legges til kostnadsoverslaget.

Som tillegg må det legges til en kostnad på produksjon av skilt på 20 000 og innkjøp av skilt for 60.000.

Samlet kostnad ved gjennomføring av planlagte tiltak på Vollan er ikke endelig klart, men vil tilføyes i styremøtet den 07.01.2026, men vil inneholde følgende:

Estimert pris utfra prosjektskissene er på		kr
Teknisk toalettløsning	500.000 kr	
<u>Skilt</u>	<u>80.000 kr</u>	
Sum		kr.

Det legges opp til en deling av finansieringen mellom Verneområdestyret for Trollheimen, Sunndal kommune og andre mulige aktører, der Verneområdestyret vurderes å måtte dekke 50 % av kostandene – altså en sum av kr.

TEGNFORKLARING

KOTER, EKV. 1M

EKSISTERENDE GRUS

VANN

EKSISTERENDE STI

JORDE

TRÆR - EKSISTERENDE (ANTATT PLASSERING)

SKILT

BYGG

STEIN

-	-	17.11.2025	SRØ	MS	RM
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
Rev.	Beskrivelse	Dato	Utarb.	Kontr.	Godkj.
		Original format	A3	Fag	Landskap
		Tegningens finavn			
		Planfase			
		Målestokk			
INN FALLSPORT TROLLHEIMEN		1:400			
VOLLAN EKSISTERENDE SITUASJON					
DRONNINGALANDSKAP		Dato	Utarbeidet	Kontrollert	Godkjent
Dronningens gate 22 0154 Oslo Tlf. 40 62 64 22		17.11.2025	SRØ	MS/Æ	RMO
e-post: post@dronninga.com www.dronninga.com		Oppdragsnr.	Tegningsnr.	Rev.	
		-		L-500	

TEGNFORKLARING

	KOTER, EKV. 1M
	DNT-SYMBOL FOR MERKA STI
	BYGG
	STEINMUR AV GJENBRUKTE STEIN
	STEINER FOR AVGRENSNING
	STEINHELLER
	BENK
	NYTT SKILT
	SKILT UTGÅR
	EKSISTERENDE GRUS
	NY GRUS
	STEINHELLER/ FAST DEKKE
	STEINHELLER/ FAST DEKKE
	GRESSARMERING
	INFILTRASJONSANLEGG
	REVEGETERING, LOKAL VEGETASJON
	EKSISTERENDE TRÆR
	NYE TRÆR / BUSKER
	TRAKTORVEI

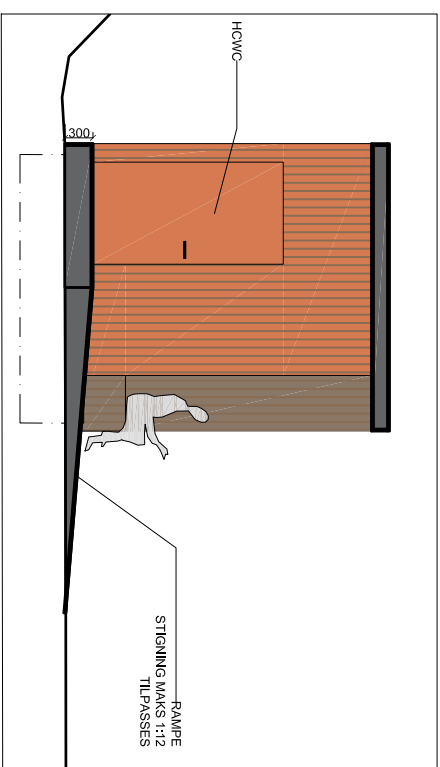
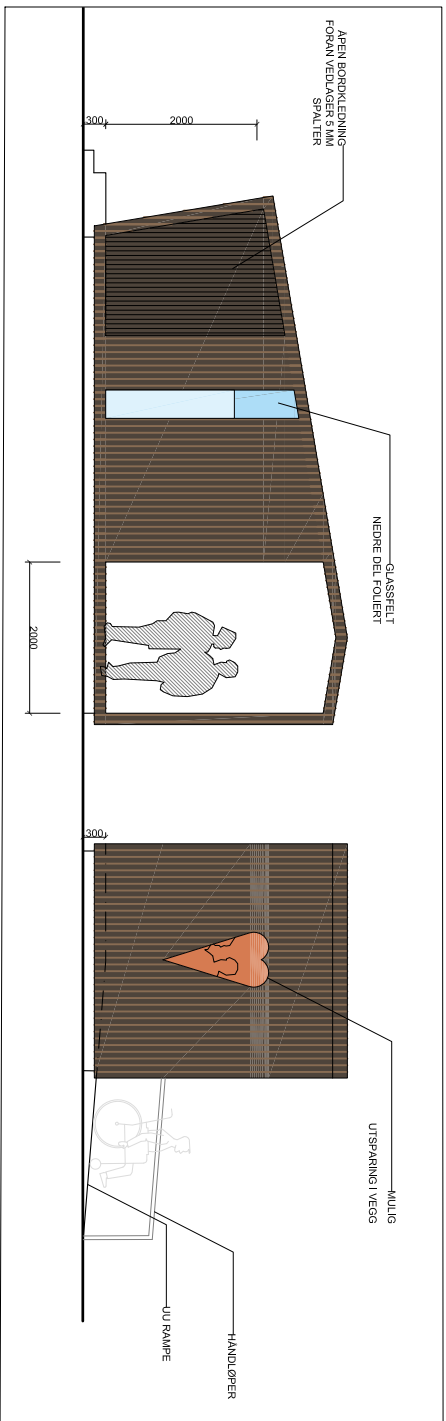
MERKNAD:

- ALLE MÅL TILPASSES

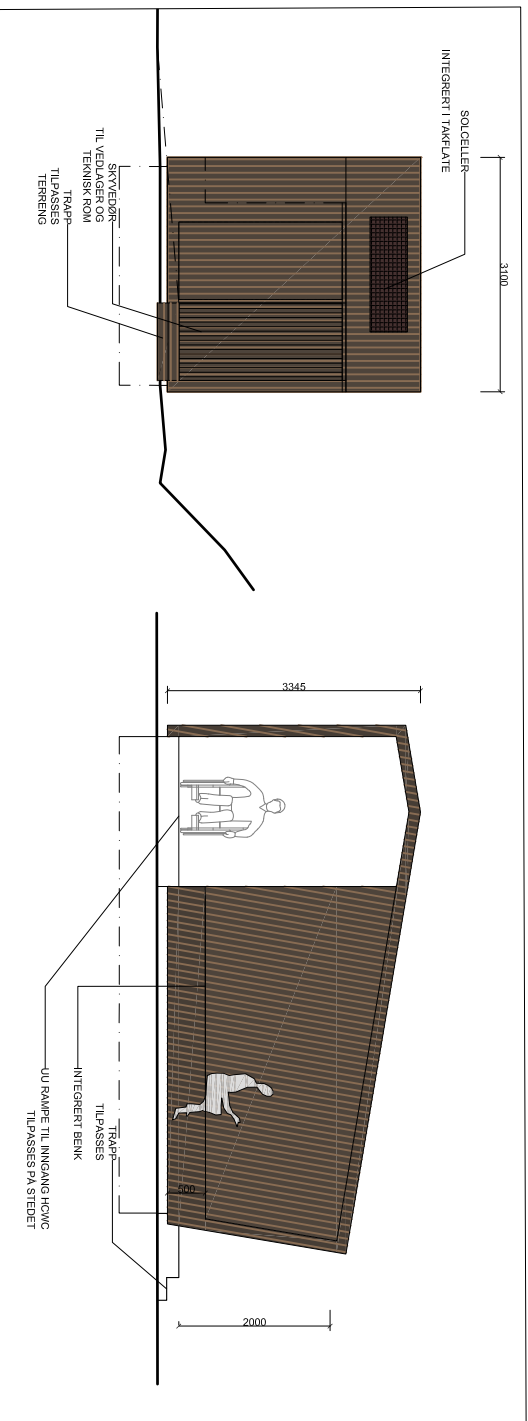
HENVISNING:

- FOR PLASSERING, SE TEGNING L-502
- FOR TYPETOALET, SE TEGNING L-301 OG L-302
- FOR TYPE SKILT, SE TEGNING L-401
- ILLUSTRASJONER SE L-503

-	-	17.11.2025	SRØ	MS	RM
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
Rev.	Beskrivelse	Dato	Utarb.	Kontr.	Godkj.
		Original format A3	Fag	Landskap	
INNFALLSPORT TROLLHEIMEN		Tegningens filnavn -			
VOLLAN LANDSKAPS- OG SKILTPLAN		Planfase -			
		Målestokk 1:400			
DRONNINGALANDSKAP		Dato 17.11.2025	Utarbeidet SRØ	Kontrollert MS/Æ	Godkjent RMO
Dronningens gate 22 0154 Oslo Tlf. 40 62 64 22		e-post: post@dronninga.com www.dronninga.com	Oppdragsnr. -	Tegningsnr. L-501	Rev. -

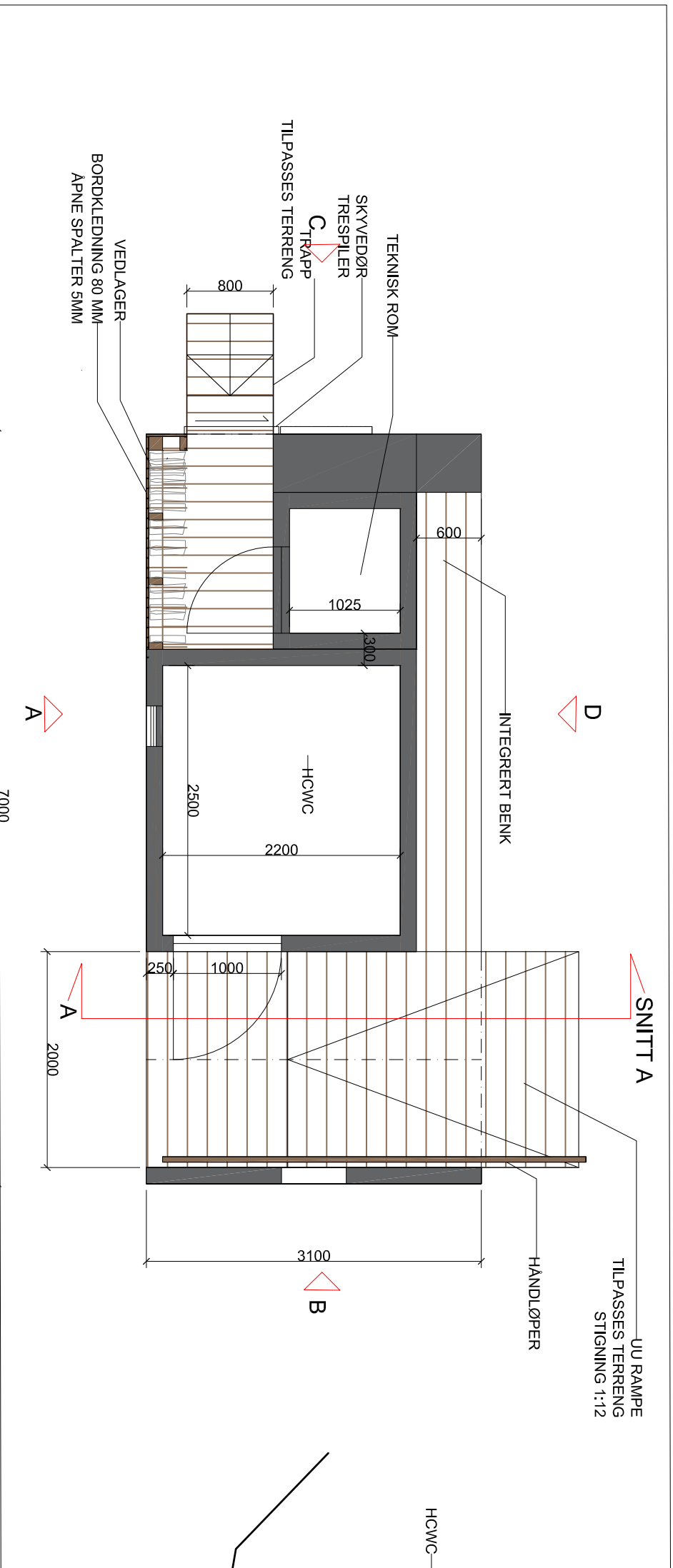

OPPRISS A OG B' 1:100

SNITT AA 1:100

OPPRIS C OGD' 1:100

3D - ILLUSTRASJONER, TYPE A

HCWC, TEKNISK ROM, VEDLAGER

OPPDRAAGSGIVER
VERNEOMRÅDESTYRET FOR TROLLHEIMEN

■			
■			
■	■		■
Rev.	Basin/rioste	Data Access	Unit Kor

INNFALLSPORT TROLLHEIMEN

Original format:	Fag
A3	Land
Tegningens filnavn	
-	
Platfase	
-	

TYPETOALLET
TROLLHEIMEN TYPE A

1:100	
-------	---

DRONNINGAALANDSKAP	Dronningens gate 22 0154 Oslo Tlf. 40 62 64 22	e-post: post@dronninga.com www.dronninga.com	Oppdrag nr. 678	Tegning nr. L-301	Utsenhet	Kontrollert	Godkjent
					MSE	RMO	
						-	

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

NOTAT

Sak
Mulighetsstudie innfallsporter - Trollheimen
landskapsvernområde - 2024
Til
Linda Forbregd Henriksen

Vår dato
15.12.2025
Vår ref
2024/2306
Saksbehandler, innvalgstelefon
Hege Sæther Moen, 73 19 93 87

Kopi til:

Prosjektering - innfallsport Nerskogen

Dronninga Landskap AS har på oppdrag fra Verneområdestyret for Trollheimen utarbeidet en detaljprosjektering av Innfallsport Nerskogen i etterkant av en mulighetsstudie der flere innfallsporter inngikk i et noe mer overordnet prosjekt.

Hensikten med detaljprosjekteringen er å gi et grunnlag for hva som skal utarbeides / gjøres på Innfallsport Nerskogen – som her er startpunkt Sørøyåsen og informasjon på butikken på Nerskogen. Grunnlaget er tenkt brukt for å innhente priser fra mulige leverandører på hele eller deler av prosjektet.

I leveransen inngår følgende:

- Funksjonsbeskrivelse
- Tegninger L-101, L102, L103
- Illustrasjon L-104
- Kostnadsoverslag (her inngår kun fundamentering av skilt, ikke skiltinnkjøp og produksjon)

Som tillegg ved bestilling av midler for gjennomføringen bør det legges til en kostnad for produksjon av skilt på 30.000 og innkjøp av skilt for 100.000.

Tilrettelegging av sti fra butikken til vinterparkeringsplass på Sørøyåsen og videre til kryssing ved Minilla er ikke tatt med. Det estimeres en kostnad på ca 70.000 for denne jobben der også noe vil være knyttet til innkjøp, transport og legging av klopp på deler av traseen.

Estimert kostnad for å etablere Innfallsport Nerskogen med Sørøyåsen og butikken er samlet på 433 520 kr.

Det legges opp til en deling av finansieringen mellom Verneområdestyret for Trollheimen, Rennebu kommune og andre mulige aktører, der Verneområdestyret vurderes å måtte dekke 50 % av kostandene – altså en sum av 216 500 kr.

INNFALLSPORTER TIL TROLLHEIMEN

DRONNINGALANDSKAP
Dronningens gate 22

Dato:	04.7.2025
Prosjekt:	Innfallsporter til Trollheimen landskapsvernområde
Fase:	Forprosjekt
Tema:	Funksjonsbeskrivelse innfallsport Nerskogen, butikken

0154 N-Oslo
post@dronninga.com
www.dronninga.com

INNFALLSPORT NERSKOGEN

Innledning

Dronninga landskap gjennomførte en mulighetsstudie for innfallsporter i Trollheimen i 2024, og et forprosjekt for Nerskogen våren 2025.

Tiltak som ønskes gjennomført ved butikken på Nerskogen er utformet med mål om å styrke kvaliteten på nærområdet som innfallsport til Trollheimen landskapsvernområde, og samtidig bidra til økt tilgjengelighet, bedre informasjon og organisering av ferdsel.

Vår leveranse inkluderer tegninger og illustrasjoner, samt funksjonsbeskrivelse for tiltaket.

Det bør benyttes lokale leverandører i størst mulig grad.

Endelig valg av løsninger og utførelse skal legges frem for byggherren, eller byggherrens representant, for godkjenning før gjennomføring.

Funksjonsbeskrivelse

Beskrivelsen baserer seg på de vedlagte tegningene L-101, L-102, L-103 samt illustrasjon L-104.

Organisasjonsprinsipp for parkeringsplassen er vist som mulighetsstudier i de vedlagte tegningene, med to alternativer: L-102-1 og L-102-2.

Skilt leveres separat og følger merkevarestrategien. Skilttyper er vist i tegning L-401, og skiltplan for området fremgår av L-101.

Terrengtilpasningene omfatter utgravning for forsterkningslag, med jevnt dekke for en universelt utformet forplass ved inngangen til butikken. Plassen opparbeides med lokal skifer i store formater, med utførelse og legging tilpasset på stedet.

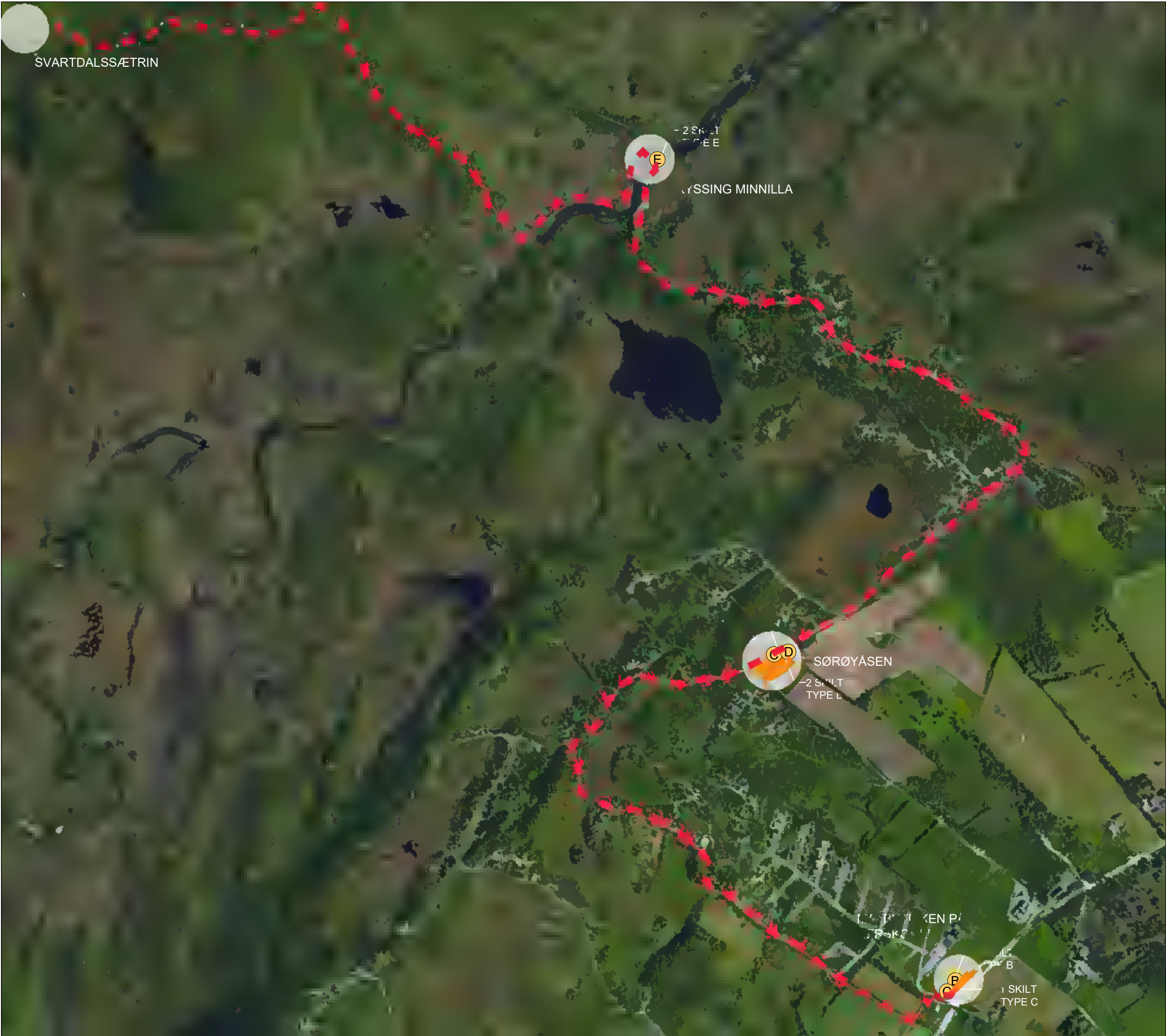
Benker og bål plass skal ha lik utførelse som vist i illustrasjon L-104.

Fasaden på eksisterende bygning forsterkes og oppgraderes for å tilpasses det nye tiltaket. En ny spilevegg monteres på fasaden. Utførelse og materialkvalitet avklares i samarbeid med butikken.

Området får en ny bål plass med enkle sitteplasser i form av stubbestoler, samt benker med utførelse tilsvarende referanseprosjektet. Det vises til illustrasjon og tegninger L-103 og L-104 for utforming og plassering.

Det monteres nye skilt som følger det offisielle skiltprogrammet for verneområdet. Skiltene leveres separat.

Tiltakene skal gjennomføres med fokus på stedstilpasning og varighet. Materialvalg og utforming er valgt med tanke på høy funksjonalitet, lavt vedlikeholdsbehov og god visuell integrering i eksisterende struktur. Endelig tilpasning og tekniske løsninger avklares i dialog med butikken og byggherre før gjennomføring.

TEGNFORKLARING

- NYTT SKILT
- TURSTI
- PARKERING

HENVISNING:
- FOR TYPE SKILT, SE TEGNING L-401

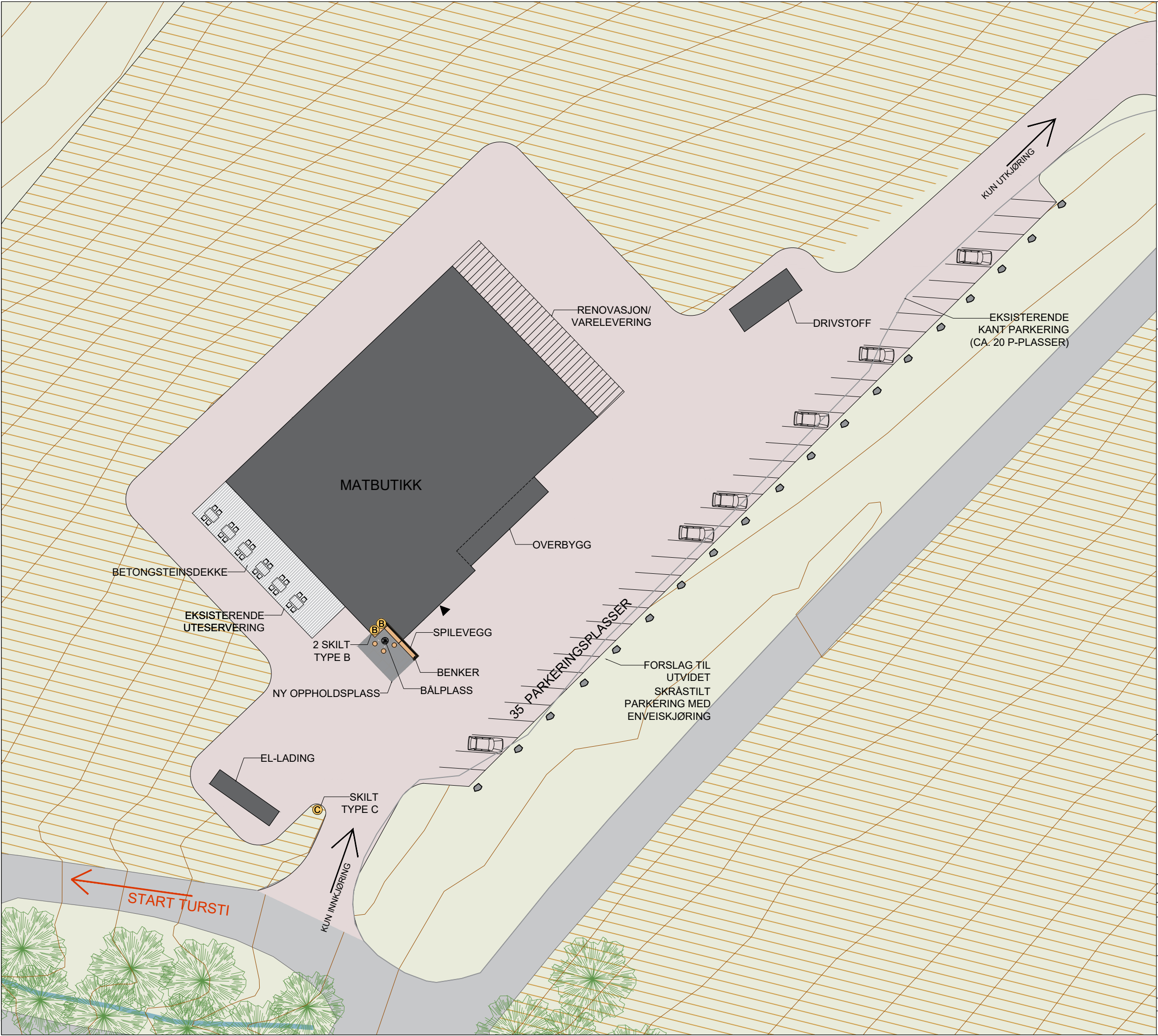
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
Rev.	Beskrivelse	Dato	Utarb.	Kontr.	Godkj.
		Original format			
		A3			Landskap
		Tegningens filnavn			
		Planfase			
		Målestokk			
		1:1000			
SKILTPLAN NERSKOGEN OG SØRØYÅSEN		Utarbeidet MHS	Kontrollert MS/Æ	Godkjent RMO	
Dronninga Dronningens gate 22 0154 Oslo Tlf. 40 62 64 22		e-post: post@dronninga.com www.dronninga.com	Oppdragsnr. 678	Tegningsnr. L-101	
				Rev. -	

- TEGNFORKLARING
- EKSISTERENDE KOTER, EKV. 1M
 - GRUS
 - STEINHELLER/FAST DEKKE
 - ASFALT
 - BYGG/INNGANG
 - STABBESTEINER FOR AVGRENSNING
 - EKSISTERENDE TRÆR
 - BENK/KRAKK
 - BÅLPANNE
 - NYTT SKILT

HENVISNING:
- FOR TYPE SKILT, SE TEGNING L-401

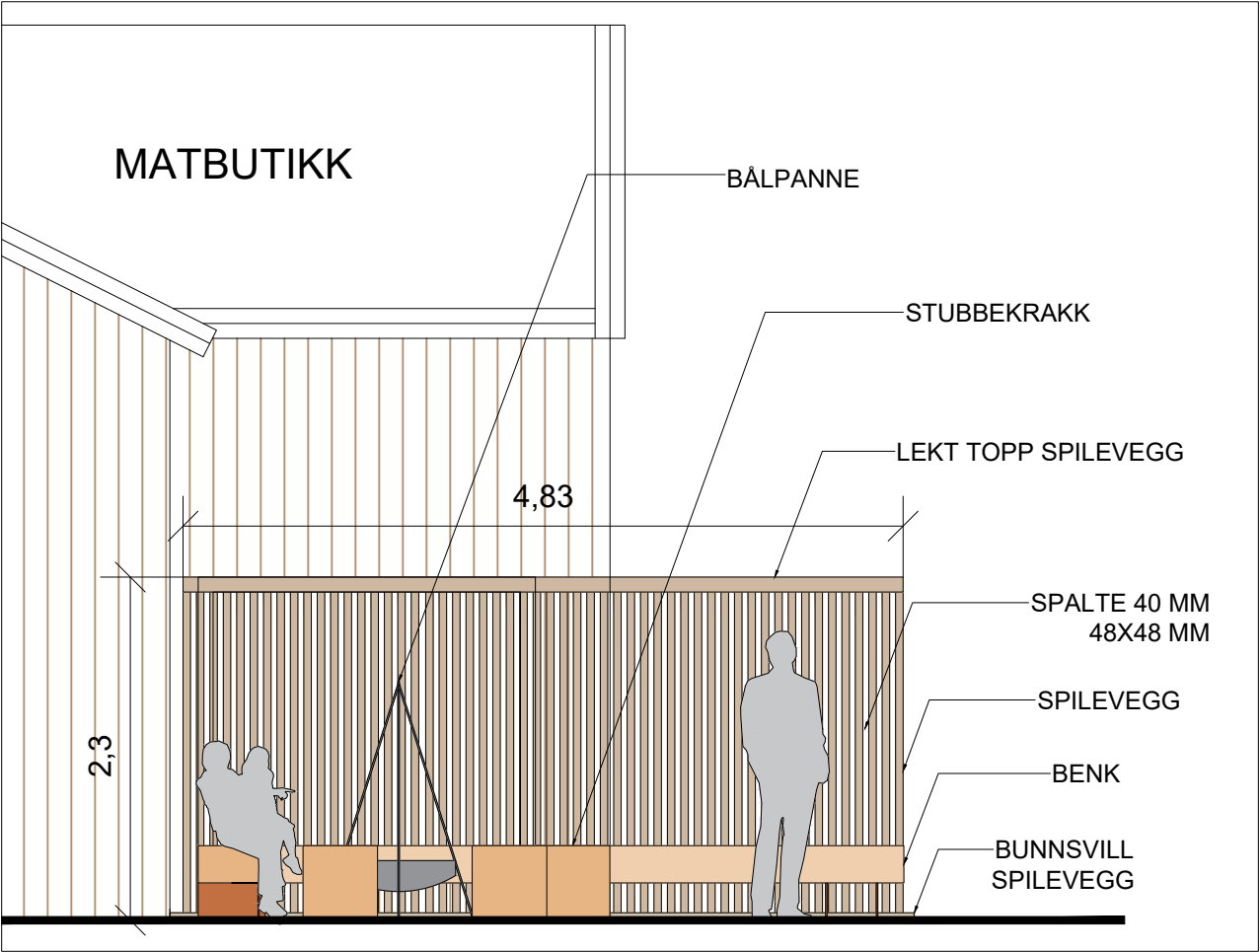
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
Rev.	Beskrivelse	Dato	Utarb.	Kontr.	Godkj.
		Original format	A3	Fag	Landskap
INN FALLSPORT TROLLHEIMEN		Tegningens filnavn			
		Planfase			
LANDSKAPSPLAN/SKILTPLAN NERSKOGEN		Målestokk	1:400		
ALTERNATIV 1 - MED RETTSTILT PARKERING					
DRONNINGALANDSKAP		Dato	04.07.2025	Utarbeidet	Kontrollert
Dronningens gate 22		MHS		MS/E	RMO
0154 Oslo		Oppdraget		Tegningens	Rev.
Tlf. 40 62 64 22		678		L-102-1	-
e-post: post@dronninga.com					
www.dronninga.com					

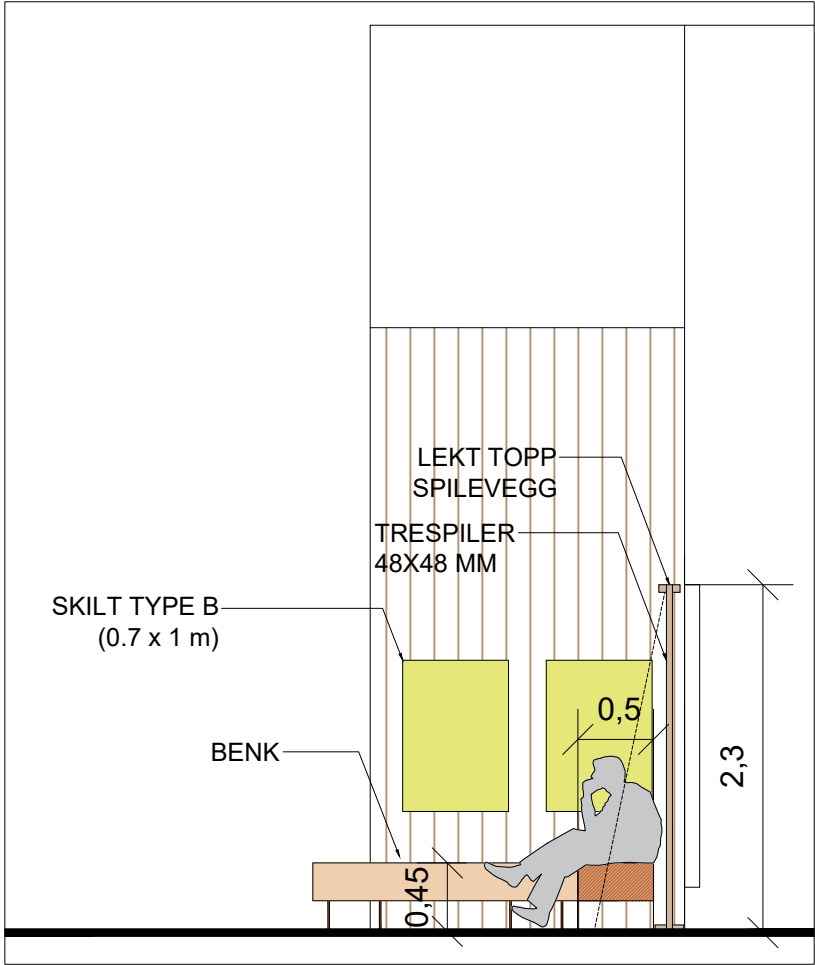
- TEGNFORKLARING
- EKSISTERENDE KOTER, EKV. 1M
 - GRUS
 - STEINHJELLER/FAST DEKKE
 - ASFALT
 - BYGG/INNGANG
 - STABBESTEINER FOR AVGRENSNING
 - EKSISTERENDE TRÆR
 - BENK/KRAKK
 - BÅLPANNE
 - NYTT SKILT

HENVISNING:
- FOR TYPE SKILT, SE TEGNING L-401

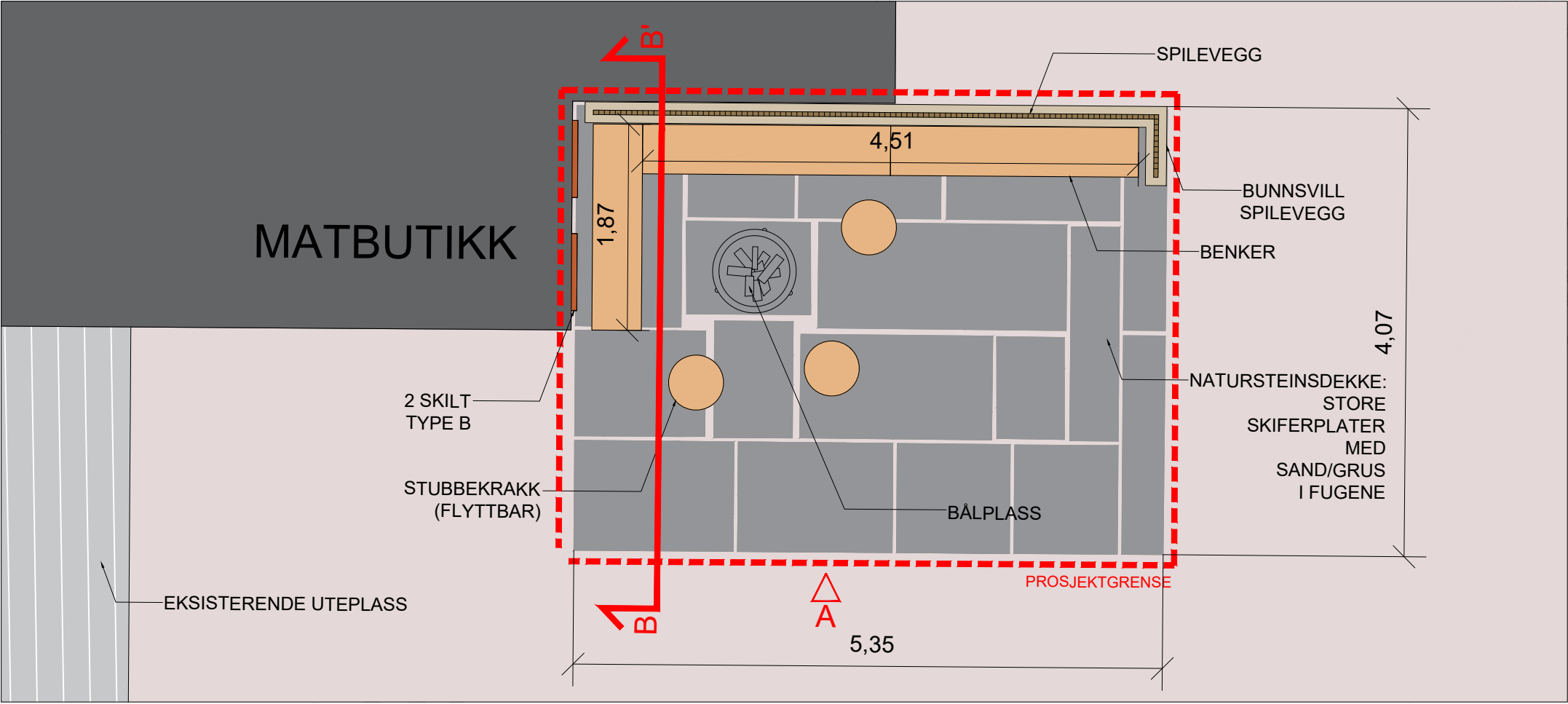
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
Rev.	Beskrivelse	Dato	Utarb.	Kontr.	Godkj.
		Original format	A3	Fag	Landskap
INNFALLSPORT TROLLHEIMEN		Tegningens filnavn		Planfase	
LANDSKAPSPLAN/SKILTPLAN NERSKOEN		Målestokk		1:400	
ALTERNATIV 2 - SKRÅPARKERING		Kontrollert		MS/E	
DRONNINGALANDSKAP		Dato		04.07.2025	
Dronningens gate 22		Oppdragsgiver		MHS	
0154 Oslo		Tegningens nr.		678	
Tlf. 40 62 64 22		e-post: post@dronninga.com		www.dronninga.com	
		Rev.		-	

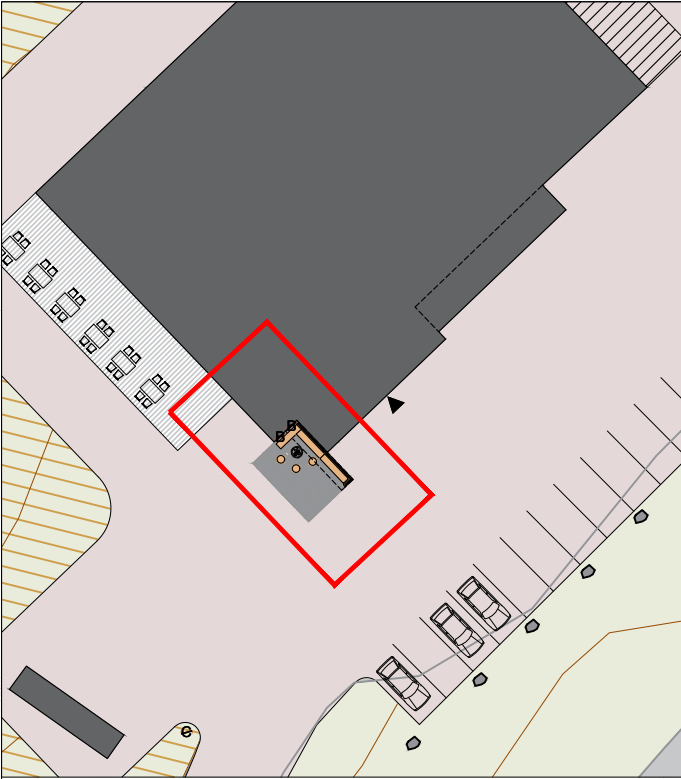
OPPRISS A-A' 1:50

SNITTOPPRISS B-B' 1:50 - BENK M/ SPILEVEGG

PLAN 1:50

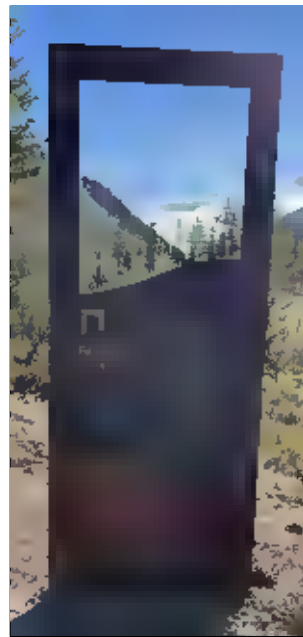
ORIENTERINGSPLAN

- HENVISNING:
- FOR LANDSKAPSPLAN, ALTERNATIV 1 OG 2, SE L-102-1 OG L102-1
 - FOR TYPE SKILT, SE TEGNING L-401

-	-	17.06.2024	MS	MS	RM
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
Rev.	Beskrivelse	Dato	Utarb.	Kont.	Godkj.
		Original format	A3	Fag	Landskap
		Tegningens filnavn	-		
		Planfase	-		
		Målestokk	1:50		
		OPPHOLDSPlass MATBUTIKKEN PÅ NERSKOGEN			
		PLAN, SNITT OG OPPRISS			
Dronningens gate 22 0154 Oslo Tlf. 40 62 64 22	e-post: post@dronninga.com www.dronninga.com	Dato 04.07.2025 Oppdragsnr. 678	Utarb. MHS Tegningsnr. L-103	Kontrollert MS/E	Godkjent RMO
				Rev.	-

INNFALLSPORT TROLLHEIMEN LANDSKAPSVERNOMRÅDE						
Utarbeidet av Dronninga landskap						
Dato:	04.jul.25					
Fase:	Forprosjekt					
Forutsetninger:						
INNFALLSPORT PÅ NERSKOGEN, BUTIKKEN - se tegninger L-101, L-102, L-103 og illustrasjon L-104						
Skilt: kun arbeid er medtatt, ikke innkjøp						
Rigg, drift, byggeldelse og detaljprosjektering er ikke inkludert						
Kostnader for fjerning av elementer på fasaden er ikke medtatt						
NERSKOGEN, BUTIKKEN						
RIVING, GRUNNARBEID		Enhet	Mengde	Pris	SUM	Kommentar
	Opptaking av grus i arealer som skal opparbeides, (antatt 5 cm)	m2	25	kr 100	kr 2 500	Grus legges til side for gjenbruk
	Utgraving for nytt natursteinsdekke, forsterkingslag (30 cm)	m3	6,5	kr 400	kr 2 600	massen gjenbrukes lokalt til å jevne ut grusdekke
	Sum riving, grunnarbeid				kr 5 100	
TERRENGARBEIDER						
	Forsterkningslag/bærelag 300 mm (UU-sti, skiferdekke)	m2	20	kr 750	kr 15 000	
	Natursteinsdekke, lokal skifer, store format, (UU - forplass)	m2	20	kr 4 000	kr 80 000	Inkluderer steinleveranse, forarbeid og legging, lokal leverandør
	Sum terrengarbeid				kr 95 000	
UTSTYR						
	Eksisterende fasade forsterkes og utbedres for montasje av skilt og spilevegg	m2	25	kr 500	kr 12 500	Tilpasses fasade
	Bålplass med 3 stubbestoler	RS	1	kr 10 000	kr 10 000	Lokal leverandør
	Benker, 2 x 0,45 m	stk	3	kr 10 000	kr 30 000	Benker utførelse som i referanse, se illustrasjon tegning L 103
	Montering av nye skilt, ofisielt skiltprogram	stk	2	kr 3 000	kr 6 000	Benker utførelse som i referanse, se illustrasjon tegning L 103
	Spilevegg av spiler 28 x 48 mm lekter, 28mm spalte, beises 2 strøk, bunn og toppsvill48 x 48 m, innfesting og avstivning	m2	12	kr 3 000	kr 36 000	Kvalitet på utførelse må avklares med butikken, pris må innhentes
	Sum utstyr				kr 94 500	
	Sum ENTREPRISEKOSTNAD				kr 194 600	
	Uforutsett		30 %		kr 38 920	
	ENTREPRISESUM MED UFORUTSETT				kr 233 520	

SKILTSYSTEM FOR NORGES NASJONALPARKER

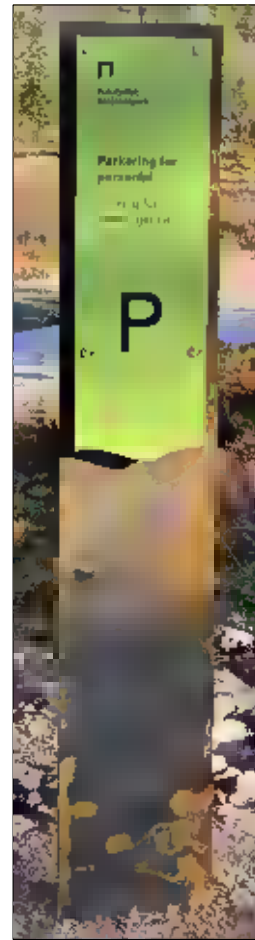
A PORTALSKILT
STORT

B INFORMASJONSPUNKT MED FLERE SKILT;
GEOLOGI, DYRELIV, NATURTYPER,
OVERSIKTSKART

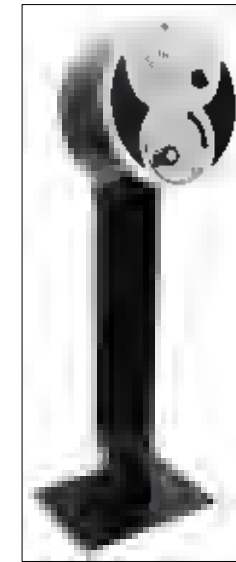
C INFORMASJONSPUNKT
ANVISNING, PIKTOGRAM
STARTPUNKT FASILITETER

D INFORMASJONSPUNKT
PARKERING

E INFORMASJONSPUNKT
STI, OVERSIKTSKART

L LYDSKILT
INFORMASJON
"U-Turn Round"

MERKNAD:

- EKSISTERENDE SKILT
- NYTT SKILT
- SKILT UTGÅR

[illegible]

Dokument 'Prosjektering - Innfallsport Heldalen' kunne ikke settes inn i møteinnkallingen.

Kartlegging av bergfuru *Pinus mugo unciata* på Jøldalen, Trollheimen LVO

Økolog Vatne Notat 1-2016

Tittel: Kartlegging av bergfuru *Pinus mugo unciata* på Jøldalen, Trollheimen LVO

Notat nr:1-2016

Forfatter: Steinar Vatne

Dato: 17.3.2016

Sider: 6

Oppdragsgiver: Verneområdeforvalteren i Trollheimen

Kontaktperson hos oppdragsgiver: Hege Sæther Moen

Refereres som: Vatne, S. 2016. Kartlegging av bergfuru *Pinus mugo unciata* på Jøldalen, Trollheimen LVO Økolog Vatne Rapport 2-2015

Forsidebilde: Utsikt innover Jøldalen. Alle foto i notatet: Steinar Vatne 11.03.2016

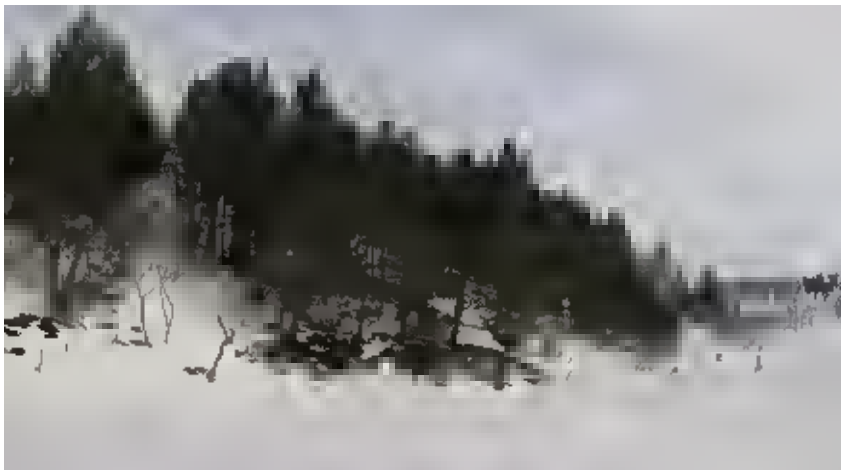
Produsert av: Økolog Vatne. Org nr. 994173219 MVA. Grindal, 7393 Rennebu. Tlf 97716036.
vatne.steinar@gmail.com

Bakgrunn

Pinus mugo finnes naturlig i sør-Europa, men er innført til Norge. Den finnes i to underarter: bergfuru og buskfuru. Begge er regna som fremmede arter i Norge og står som svartelista som hhv. LO-lav risiko og SE-svært høy risiko. Arten blei planta på Jøldalen på 1930-tallet.

På oppdrag for Verneområdeforvalteren av Trollheimen og i samråd med Jøldalen sameie har Økolog Vatne kartlagt forekomster av bergfuru på Jøldalen. Dette som et grunnlag for å fjerne arten og hindre videre spredning.

Trolig er det mest (eller bare) bergfuru på Jøldalen, men det er mulig at det også forekommer buskfuru innimellom. Det var vanskelig å skille disse to artene i felt, bl.a. pga. lite kongler på denne årstia, som har viktig skillekarakter. Her blir alle forekomstene inntil videre behandla som bergfuru, og det viktigste er uansett at all furu som ikke er vanlig norsk furu *Pinus sylvestris* blir fjerna.

Figur 1. Bergfuru på Furuhaugen ligger rett ved veien og er lett tilgjengelig med traktor og vinsj på vinterstid. Her er det også mye vanlig furu som kan stå igjen etter hogst.

Feltarbeid

Feltarbeidet blei gjort på ski, av Steinar Vatne og Turid Nordbø 11-13.3.2016 (til sammen ca 8 timer). Det var klart vær og gode forhold for registrering, ettersom furuartene på denne tia er godt synlige i landskapet. Alle forekomstene av bergfuru blei undersøkt nøye, og ellers blei en del områder lenger unna undersøkt med kikkert.

Forekomster av bergfuru på Jøldalen

De fleste bergfuruene finnes i området mellom Storbekken og Jelsætra. Ellers finnes noen få mindre forekomster på Sladrehaugen, Jølhaugen og Tømmerhaugen. Mange av forekomstene finnes i vestvendte skråninger, ofte sammenblanda med (norsk) furu, gran og bjørk. Andre treslag som rogn og osp er sjeldne. Det blei bare sett noen få ungplanter av bergfuru, og spredningen går nok sakte.

Antagelig er de fleste bergfuruforekomstene på Jøldalen (mer enn 95%) nå kartlagt. Det er ikke kjent forekomster av bergfuru på nordsida av Jølvatnet og nedover langs Jøla.

Figur 2. Lokalteter med bergfuru (1-4) ved Kinnerød-hytta, Jølhaugen og Tømmerhaugen.

Figur 3. Lokalteter (5-18) av bergfuru fra Storbekken i øst til Jelsetra i vest.

Viktigste kjennetegn

Bergfuru kan lett skilles fra furu på følgende karakterer:

	Bergfuru	Furu
På avstand	Mørk grønn	Lys grønn/gulgrønn, rødbrune greiner
Tynne greiner	Alltid mørk, hard bark	Rødbrun flakbark
Kongle	Asymmetrisk/skjev	Symmetrisk

Figur 4. Det enkleste og beste skilletegnet mellom bergfuru (til venstre) og vanlig furu (til høyre) er barken på tynne greiner. Buskfuru har lik bark som bergfuru.

Anbefalte tiltak og hensyn

Det viktigste er at all bergfuru (og evt. buskfuru) dør, slik at frøspredning unngås. De mest relevante metodene er da veduttak, kun felling (uten uttak) eller ringbarking. Ut ifra naturhensyn er det nok ingen forskjeller på disse metodene, men trær som blir ringbarka/felt vil gi økte forekomster av døde bergfuruer (gadd og læger), noe som er positivt for tretåspett som lever av insekter i død ved.

Ringbarking med motorsag er den absolutt mest effektive metoden (ca 30-50 trær pr time).

Noen av lokalitetene (nr 1, 2, 3, 4, 6, 11, 12, delvis også 15) ligger nær traktorvei og det er her mulighet for å ta ut tømmer/ved fortrinnsvis på frossen/snødekt mark med traktor, evt på tørr mark. Kjøring i bratt terreng, myr og annen fuktig mark som skaper varige spor bør selvsagt unngås.

De andre forekomstene ligger vanskeligere tilgjengelig, og egner seg bedre til ringbarking, evt. uttak med snøskuter.

Gamle furuer (>40 cm diameter, grove, krokete etc.) er det ganske få av på Jøldalen, og slike kan med fordel få stå i fred. Det samme gjelder gadd og læger av bjørk, furu og bergfuru.

Oppfølging

Det vil være gunstig å gjøre en kartlegging av eventuelle gjenværende bergfuruer 5-10 år etter tiltak settes i gang.

Andre nevneverdige funn

Tretåspett har mange steder laga typiske ringforma hakkemerker i bergfuru og vanlig furu, og den er tidligere sett flere ganger i de nordvendte liene av Ondusfjellet og Gråfjellet. Den krever god tilgang på død ved, noe det finnes ganske rikelig av (mest bjørk) på Jøldalen.

Gran er i spredning på Jøldalen som følge av lavt beitepress og veduttak. Foreløpig finnes bare en del spredte småplanter og enkelte større trær, men det er klart at grana om noen få år vil sette et større preg på landskapet. Enkelte steder, som langs Storbekken og ca 200 m sør for Kleva (parkeringsplassen) kan det se ut som at den er planta.

Figur 5. Hakkemerker etter tretåspett ved Tittjønnebakk.

Vedlegg

Vedlegg 1: Oversiktskart lokaliteter

Vedlegg 2: Tabell med koordinater over lokaliteter

Vedlegg 3: Detaljkart lokaliteter (separat fil)

Lokalitet nr.	UTM32 V	Ca. antall	Lokalitet	Lett tilgjengelig med traktor/vinsj	Beskrivelse
1	528607 6972462	25	Sladrehaugen, v. Ålmohytta	Ja	Små busker i klynge
2	528353 6972346	1	ca 80 m sør for Jølhaugen	Ja	Enslig tre med to stammer
3	528306 6972415	3	Rett vest for Jølhaugen	Ja	Store trær
4	528312 6972090	9	Tømmerhaugen	Ja	Store trær
5	526796 6970415	8	Furuhaugen, sør for vei	Kun 2-3 trær	Store trær. Mest vanlig furu her.
6	526581 6970545	160	Furuhaugen, nord for vei	Ja	Mest store trær. Stor innblanding av vanlig furu og gran.
7	526440 6970428	75	Haugan 1	Nei	Store trær. Noen få vanlig furu, ellers bjørk.
8	526412 6970291	48	Haugan 2	Nei	Store trær. Vanlig furu finnes ikke.
9	526350 6970226	47	Haugan 3	Nei	Store trær. Vanlig furu finnes ikke.
10	526187 6970372	130	Tittjønnebakkinn, sør for vei	Kun 2-3 trær	Mest store trær. Stor innblanding av vanlig furu.
11	526111 6970385	50	Tittjønnebakkinn, nord for vei	Ja	Grove trær og busker. Ingen vanlig furu
12	525797 6970382	30	Sør for Jølvatnet	Ja	Spredte enkelttrær og busker
13	526119 6970062	14	Nerskogsstien 1	Nei	Spredte enkelttrær
14	526263 6970096	11	Nerskogsstien 2	Nei	Store trær
15	527095 6970473	100	Storbekken 1	Ca 20 trær	Både trær og busker. Ca 100 gran og en del vanlig furu
16	527056 6970150	1	Storbekken 2	Nei	Enslig tre. Ellers mest vanlig furu
17	527079 6970003	31	Storbekken 3	Nei	Store trær, noen få vanlig furu.
18	527160 6969963	30	Storbekken 4	Nei	Mest store trær, også et par små på myra.
SUM		773			

BUSKFURU PÅ JØLDALEN, OPPFØLGING AV HOGST.

Steinar Vatne, 14.10.2024 ØV Notat 1-2024

OPPSUMMERING OG NOEN ERFARINGER FRA ARBEIDET HITIL

På oppdrag for verneområdeforvalteren i Trollheimen ved Hege Sæter Moen, blei områder med buskfuru der det har foregått hogst (eller er meldt om hogst) blei befart av Steinar Vatne den 21.9.2024, på bar mark.

I områdene som var hogd, var stort sett alle større buskfuru døde, men med noen få unntak. I motsetning til vanlig furu, kan buskfuru overleve sjøl om de velter, eller har en liten stripe med bark igjen etter felling. Dette er tilfellet med noen enkelttrær innen flere områder. Derfor er det viktig at en sørger for at stammen er kappet helt igjennom. De gjenværende levende trærne (stående eller liggende) med grønt bar er godt synlig blant felte trær med brunt bar, og vi være enkelt å se i terrenget.

Buskfuru forynger seg på Jøldalen, en del mer enn det som blei observert noen år tidligere (Vatne 2016), men foryngelsen virker å gå treig. Små buskfuru blei sett i flere områder, men i andre var det ingen foryngelse. Små trær bør fortrinnsvis lukes/klippes når det er bar mark, da de fort skjules av snøen. De mørkegrønne småtrærne er lettest å se på seinhøsten, når vegetasjonen ellers er brun.

I område 13, 6 og 15 var det særlig mange små buskfuru som var igjen etter hogst. Hovedsakelig var dette på veldrenert jord, men noen blei også sett på friskere mark og i myrkanter. Når de gjenværende småplantene har blitt fjerna, bør områdene gås over om 10-15 år for å kontrollere at noen ikke har blitt oversett og vokser seg store nok til å bli frøprodusenter. Det viktigste tiltaket nå er å fjerne alle frøproduserende trær for å unngå spredning. Det er trolig ingen/svært få spiredyktige frø på bakken eller i jorda, så det kan ikke forventes å bli noe problem at det kommer opp nye buskfuruer (pers. medd. Per Holm Nygaard, NIBIO).

Andre observasjoner: Ved årringtelling av et fåtalls grove stubber var alderen omkring 70-80 år. Ringbarking av buskfuru utført for omkring 13 år siden (egne forsøk, ca 10 trær ved Nerskogsstien) har bare vært delvis vellykka, da det har vært igjen striper med levende bark.

(NB: Det er foreløpig ikke avklart om det snakk om bergfuru *Pinus mugo*, underarten buskfuru *Pinus mugo subsp. mugo*, eller en annen underart, men her blir alt omtalt som buskfuru, siden det er det navnet som er brukt av verneområdeforvalteren.)

BESKRIVELSE AV OMRÅDER MED IGANGSATT ELLER MELDT HOGST

6. Furuhaugen. Alle eldre buskfuru er felt og fjerna. Det var igjen en del småspirer (27 stk) ved befaringa. Disse blei rykka opp. Disse stod hovedsakelig langs den søndre kanten av området, men det var også noen midt inni området.

7. Haugan. Det gjenstår 1 buskfuru som ikke er kappet ved rota, og 1 som ikke har blitt kappet helt igjennom (en smal stripe med levende bark på sida av felleskåret holder liv i treet). Ingen småtrær/spirer blei sett.

8. Haugan. 1 buskfuru (rotvelt) er ikke kappet. Ingen spirer/små trær sett.

9. Haugan. 1 buskfuru (rotvelt) gjenstår å kappe. Ingen spirer/små trær sett.

10. Tittjønnebakken. Påbegynt felling, trærne er fjerna fra området. Det står igjen omtrent 7 småtrær i utkanten av området som er hogd.

11. Tittjønna. Alle større buskfuru er felt og fjerna. Litt forungelse av buskfuru (jeg rykka opp/ringbarka 15 stk.). Det gjenstår 4 småtrær i løvkraattet rett på utsida av veien.

13. Nerskogsstien. 1 buskfuru (rotvelt) gjenstår å kappe. En levende grein på en annen rotvelt blei ringbarka med kniv. Her er det veldig god foryngelse av buskfuru (og trolig litt vanlig furu). Noen småtrær/spirer var kappet, og jeg rykka opp enda 72 stk. Det er trolig flere igjen i området, kanskje også på ryggene nedover mot Jøldalshytta/langs stien.

14. Nerskogsstien. 1 buskfuru var ikke kappet helt igjennom, men det som var igjen av bark ved felleskåret blei fjerna med kniv. Ingen småtrær/spirer sett.

15. Storbekken. Det gjenstår 4 store buskfuru, og 3 småtrær ved saltsteinen, omtrent 20 små trær oppover langs Storbekken. 5 velta buskfuru er fremdeles i live, må kappes.

16. Storbekken. En stor buskfuru iblant vanlig furu. Ikke felt

17 og 18. Storbekken. Ikke påbegynt.

NOEN BILDER FRA BEFARINGA

Vindfelt buskfuru ved Storbekken (omr.15) med levende greiner, og en del små buskfuru som gjenstår å kappe. Siden det er en stund siden hogsten blei gjort, er det lettere å se de gjenstående, levende trærne med friskt bar, som står i kontrast til det brune baret på døde trær.

En annen vindfelt buskfuru (i område 7) med tilstrekkelig rotkontakt til at den har overlevd. Slike må kappes ved rota, og alltid under nederste grein.

På denne buskfurua er det er tilstrekkelig med levende bark igjen ved felleskåret til at treet har overlevd. Treet vil kanskje dø om noen år, men for sikkerhets skyld bør det kappes helt igjennom.

Ved område 13, langs stien mot Nerskogen var det mange småplanter av buskfuru. Mange blei røska opp under befaringa, men det er trolig flere igjen.

Små buskfuru langs veien ved Tittjønna, og det er flere i bjørkekrattet nedafor veien.

Påbegynt hogst i område10, Tittjønnebakken.

Små trær av vanlig norsk furu med lysegrønt bar, lysebrun bark og opprett vekst (til venstre), og buskfuru med tettere, vanligvis mørkegrønt bar, mer krokete vekst og mørk bark (kan også være opprett vekst hos denne).

Oppfølging av hogst av fremmede treslag på Jøldalen, Trollheimen LVO

ØV Notat 2-25

Steinar Vatne, 22.10.25

Innledning

Områder der det har blitt hogd buskfuru/bergfuru på Jøldalen blei undersøkt den 21.10.25 av Steinar Vatne, på oppdrag for Verneområdeforvalteren i Trollheimen ved Linda Forbregd Henriksen. Det var litt snø under befaringa, men stort sett bart, slik at det var lett å få oversikt over store og små bartrær i terrenget.

Status 2025

I løpet av 2025 har grunneiere hogd og rydda buskfuru/bergfuru, både større trær og småbusker, i område nr. 5, 12, 17, 18 (se tabell 1 og figur 1 under) og i tillegg ett område langs Gammelvegen mellom Kleva og Åssætrin (anslagsvis 50 trær eller mer), og litt gran ved Retbekken. Gammelvegen-området er «nytt» - det blei ikke oppdaget under den første kartlegginga av fremmede treslag i 2016 (Vatne 2017).

Tidligere år har grunneierne hogd i område nr. 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, og 15. Det er dermed bare i område 2 og 3, og kanskje også område 1 (ikke sjekka) det ikke har blitt utført noe hogst til nå.

Blant områdene undersøkt i 2025 gjenstår likevel å hogge et fåtalls trær i område 15-18, noen småtrær ved område 6 (ca 7 stk), og ved Gammelveien (ett mindre tre langs vei, ca midt i området).

Se ellers omtale av enkelte gjenværende store buskfuru i område nr. 7-14 i fjorårets rapport (Vatne 2024).

Gjenværende levende trær med grønt bar vil stort sett være greie å finne året etter, i kontrast til døde trær med brunt bar.

Det er ellers en del små furuer i flere av områdene, men blant slike kan det være vanskelig å skille mellom buskfuru og vanlig furu (se også fjorårets rapport). Jeg vil derfor anbefale at Verneområdeforvalteren utsetter tiltak mot å fjerne alle små buskfuru/bergfuru noen år fram i tid (2030-) da de har vokst seg litt større og blir lettere å skille fra vanlig furu.

Siden første kartlegging i 2016 har det bare blitt oppdaget ett nytt område med bergfuru/buskfuru, nordvest for Kleva. Det skal ikke utelukkes helt at det kan finnes uregistrerte enkelttrær eller små grupper med buskfuru/bergfuru på Jøldalen. Det kan også finnes nyetablerte småtrær utenfor kjente lokaliteter.

Oppsummering og anbefalinger

Det gjenstår hogst i område (1), 2 og 3, og enkelttrær i områdene 7-11, 13-14 og 15-18. Dette er stort sett frøproduserende trær, og bør derfor prioriteres høyt.

Det anbefales å vente 5-10 år før det settes inn en innsats for å fjerne alle små buskfuru/bergfuru innen kjente lokaliteter. Arbeidet vil da kunne gjøres mer effektivt.

Verneområdeforvalteren bør ha en langsiktig plan for oppfølging av fremmede treslag, med supplerende kartlegging innen 10-15 år. Søk etter uoppdagede og nyetablerte forekomster ved en mer målretta enkeltkartlegging, eventuelt som del av andre kartleggingsprosjekter i verneområdet. Ettersom det stort sett er snakk om små trær bør disse kunne fjernes av

kartlegger med en gang, med greinsaks og håndsag. Kartlegging bør fortrinnsvis foregå i oktober, dvs. etter løvfall, men før snøfall.

Tabell 1. Oversikt over forekomster av *Pinus mugo* (bergfuru/buskfuru) på Jøldalen, henta fra Vatne 2017. Det «nye» området mellom Kleva og Åssetrin er ikke med her.

Lokalitet nr.	UTM32 V	Ca. antall	Lokalitet	Lett tilgjengelig med traktor/vinsj	Beskrivelse
1	528607 6972462	25	Sladrehaugen, v. Ålmohytta	Ja	Små busker i klynge
2	528353 6972346	1	ca 80 m sør for Jølhaugen	Ja	Enslig tre med to stammer
3	528306 6972415	3	Rett vest for Jølhaugen	Ja	Store trær
4	528312 6972090	9	Tømmerhaugen	Ja	Store trær
5	526796 6970415	8	Furuhaugen, sør for vei	Kun 2-3 trær	Store trær. Mest vanlig furu her.
6	526581 6970545	160	Furuhaugen, nord for vei	Ja	Mest store trær. Stor innblanding av vanlig furu og gran.
7	526440 6970428	75	Haugan 1	Nei	Store trær. Noen få vanlig furu, ellers bjørk.
8	526412 6970291	48	Haugan 2	Nei	Store trær. Vanlig furu finnes ikke.
9	526350 6970226	47	Haugan 3	Nei	Store trær. Vanlig furu finnes ikke.
10	526187 6970372	130	Tittjønnbakkin, sør for vei	Kun 2-3 trær	Mest store trær. Stor innblanding av vanlig furu.
11	526111 6970385	50	Tittjønnbakkin, nord for vei	Ja	Grove trær og busker. Ingen vanlig furu
12	525797 6970382	30	Sør for Jølvatnet	Ja	Spredte enkelttrær og busker
13	526119 6970062	14	Nerskogsstien 1	Nei	Spredte enkelttrær
14	526263 6970096	11	Nerskogsstien 2	Nei	Store trær
15	527095 6970473	100	Storbekken 1	Ca 20 trær	Både trær og busker. Ca 100 gran og en del vanlig furu
16	527056 6970150	1	Storbekken 2	Nei	Enslig tre. Ellers mest vanlig furu
17	527079 6970003	31	Storbekken 3	Nei	Store trær, noen få vanlig furu.
18	527160 6969963	30	Storbekken 4	Nei	Mest store trær, også et par små på myra.
SUM		773			

Figur 1. Oversikt over forekomster av *Pinus mugo* (bergfuru/buskfuru) på Jøldalen (røde polygoner), henta fra Vatne (2017). Det «nye» området langs Gammelvegen mellom Kleva og Åssetrin ligger nordvest for Kleva (utenfor kartutsnittet)

Foto fra områder undersøkt i 2025

Figur 2. Buskfuru/bergfuru som gjenstår ved saltsteinplass, område 15.

Figur 3. Område 17 på haugen midt i bildet og område 18 i bakken til venstre i bakkant blei hogd i 2025. Det gjenstår noen få buskfuruer her, bl.a. to som står i utkanten av det opprinnelig merka området.

Figur 4. Område 5. Noen gjenværende små buskfuruer (mørkegrønne) på rygg rett ovenfor veien. Disse skiller seg tydelig fra vanlig furu som vanligvis har mer lysegrønt bar.

Figur 5. Hogst av bergfuru/buskfuru i område 12, nedafor Jelsætra og Jøldalshytta. Alle trærne er felt.

Arkivsaksnummer: 2025/15199-4

Saksbehandler: Maren Katrine Kallåk

Dato: 08.12.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	50/2026	07.01.2026

Innstilling - Trollheimen - Innerdalen landskapsvernområder - dispensasjon motorferdsel - 2026- 2028 - drift, tilsyn og vedlikehold - Langvatnet i Sunndal - Nordmøre Energiverk - NEAS AS

Innstilling fra forvalter

Med hjemmel i kap. IV punkt. 11 i verneforskriftene til Innerdalen landskapsvernområde, samt kap. IV punkt. 5.3 d) i verneforskriftene til Trollheimen landskapsvernområde, imøtekommer Verneområdestyret for Trollheimen søknad fra NEAS AS om transport til anlegget ved Langvatnet. Dispensasjonen gjelder for sommer og vintersesong årene 2026 – 2028.

Gjelder transport av utstyr og personell for regulering av damluke, tilsyn av dam samt vedlikehold av damhytte ved anlegg ved Langvatnet.

Generelle kjøretidsbegrensninger:

Det fastsatt følgende kjøretidsbegrensninger:

Generelt kjøreforbud:

- i helgen
- alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00

Generelle vilkår:

Innehaver av løyvet skal kombinere ulike kjøreoppdrag slik at kjøringen begrenses til et absolutt minimum, og på så få kjøredager som mulig.

Persontransport kan kun skje ved ledig plass i forbindelse med annen nyttetransport, når dette ikke medfører behov for flere turer.

Det er ikke tillatt å bruke motorkjøretøy i verneområdet for transport av bagasje eller proviant av bekvemmelighetsårsaker.

Dispensasjonen er ikke gyldig dersom kjørebok / flylogg ikke er utfylt før turen starter.

Utfylt kjørebok / flylogg skal returneres til forvaltningsmyndigheten innen 15. mai (snøscooter) eller 15. desember (bil og helikopter) det enkelte år, også om den ikke nyttes. For flerårige dispensasjoner må utfylt kjørebok / flylogg være levert før ny kjørebok sendes

ut. Dersom kjørebok / flylogg ikke leveres kan dispensasjonen trekkes av forvaltningsmyndigheten.

Dispensasjonen og kjørebok / flylogg skal medbringes under transport, og vises ved kontroll.

Ferdselen skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Helikopter

Det åpnes for inntill 2 tur/retur (hiv) med helikopter per år for årene 2026 – 2028.

Sjåfør: Midtnorsk Helikopterservice AS, Fonnafly (Nord helikopter), Airlift AS eller Helitrans Norge.

Tidsrom (helikopter): Motorferdsel forbud for helikopter 15. mars – 15. juni, grunnet sårbar tid for arter

Andre vilkår (helikopter):

- Lokalt SNO (95965128) og forvaltere skal varsles senest 2 dager før flydag

Se trasé i kartutsnitt under:

Landing ved Langvatnet og parkeringsplassen i Nerdalen.

Biltransport

Det åpnes opp for inntill 2 tur/retur med bil per sommer / høst sesong for årene 2026 – 2028.

Sjåfør: Ansatte ved NEAS AS som gjenkjennes ved bedriftens ID.

Tidsrom (bil): Transport bør om mulig legges utenom høysesong for turisthyttene i Innerdalen for å redusere forstyrrelse for friluftslivet. Høysesongen regnes som medio av juni til medio av september.

Andre vilkår (bil):

- Transport skal skje på snøfri og tørr vei

Se trasé i kartutsnitt under:

Trasé følger Innerdalsvegen fra Nerdal fram til Renndølsetra.

Snøscooter

Det åpnes opp for inntill 4 tur/retur med snøscooter med slede per vintersesong for årene 2026 – 2028. Vintersesongen regnes fra marka er frossen og snødekt til 20. april.

Sjåfør: Ansatte ved NEAS AS som gjenkjennes ved bedriftens ID eller godkjente leiekjørere.

Tidsrom (snøscooter):

Kjøreforbud i påska og om våren:

- fra skjærtorsdag kl. 12.00 til 08.00 påskeaften og fra 12.00 påskeaften til 15.00 2. påskedag
- etter 20. april.

Andre vilkår (snøscooter):

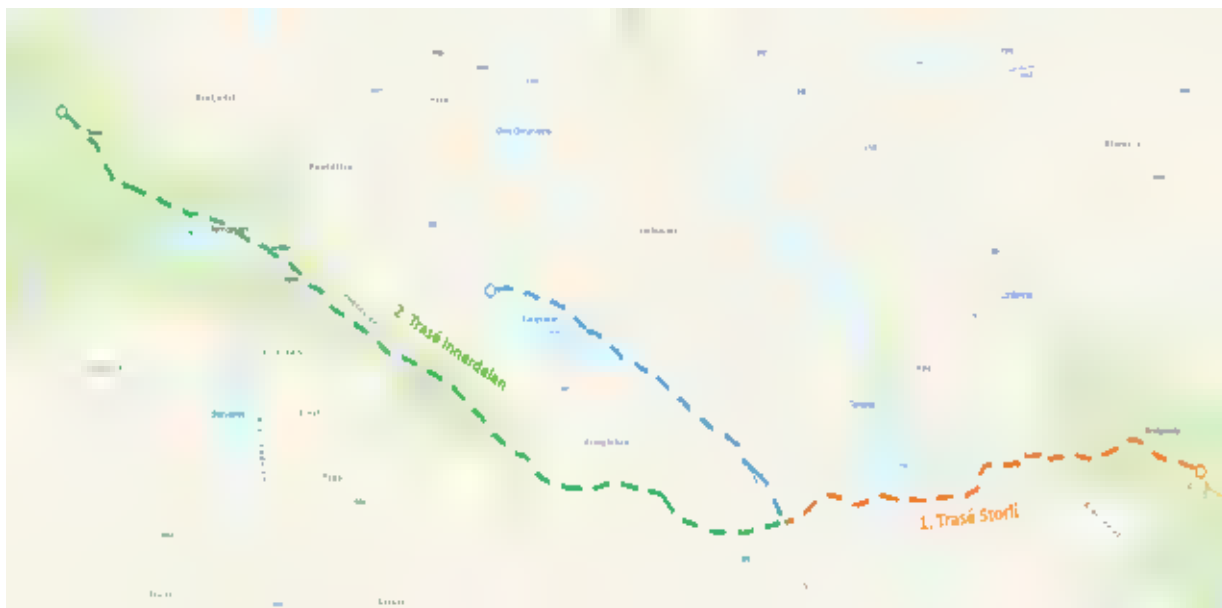
- Transport skal skje på snødekt og frossen mark

Se traséer i kartutsnitt under:

Trasé alternativ 1. Fra Storligrenda via Tovatna til Langvatnet

Trasé alternativ 2. Fra Nerdalen til Langvatnet gjennom Innerdalen

Siste trasédel er felles.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Vurdering av behov for motorferdsel - Trollheimen og Innerdalen
landskapsvernområder - NEAS AS

Saksopplysninger

Det vises til søknad av 26.11.2025 fra NEAS AS angående motorferdsel i Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder. Det har tidligere vært gitt dispensasjoner for tilsvarende formål av 19.01.2016, 09.04.2018, 01.07.2022 og 27.10.2023.

Transporten gjelder årlig bruk av snøscooter med slede, bil og helikopter for å utføre tilsyn, drift og vedlikeholdsarbeid på anlegget ved Langvatnet. NEAS AS har beskrevet det årlige behovet sitt i henvendelse per e-post 26.11.2025, som brukes som grunnlag for søknad. Normalt nyttes snøscooter i forbindelse med tilsyn og regulering av tappeluken i dammen ved Langvatnet, men det vil også være tilfeller der det grunnet føre og mendge som skal transporteres passer bedre å benytte helikopter. Om sommerhalvåret er det behov for biltransport opp til Renndølsetra, der resten av turen til anlegget blir utført til fots.

Det beregnes et årlig behov for 4 tur/retur med snøscooter, 2 tur/retur med bil langs Innerdalsvegen og 2 tur/retur (hiv) med helikopter. Ytterligere avklaring av transportbehovet ble gjort i dialog mellom NEAS og forvalter.

Ruter for traséene er hentet fra søknadsteksten, samt tidligere dispensasjoner gitt søker.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har 08.02.2011, fornyet 15.03.2025 med hjemmel i Naturmangfoldloven (NML) § 62 delegert forvaltningsmyndigheten for Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder, Svartåmoen og Minnildalsmyran naturreservat til Verneområdestyret for Trollheimen.

Verneområdestyret for Trollheimen har den 05.03.2024 delegert til forvalter mulighet for å behandle saker i tråd med verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelser, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis.

Alle dispensasjoner skal vurderes etter NML §§ 8-12.

Verneformål

NEAS AS vil ved bruk av snøscooter berøre både Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder, mens de ved bruk av helikopter og bil kun berører Innerdalen LVO. Det er derfor nødvendig å vurdere en eventuell dispensasjon i henhold til begge forskrifter og verneformål.

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde (LVO) er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv.

Formålet med vern av Innerdalen landskapsvernområde er å bevare et vakkert naturlandskap som på grunn av topografi, vassdrag og vegetasjon har betydelig rekreativ og naturvitenskapelig verdi.

Stillhet, ro og fravær av motordur er en viktig kvalitet for både dyr og mennesker. Det er en overordnet nasjonal målsetting å holde omfanget av motorisert ferdsel i utmark på et minimum, både i og utenfor verneområdene.

Verneforskrift og forvaltningsplan

For Trollheimen LVO er det et generelt kjøreforbud i verneforskriften kap. IV punkt 5.1. Det kan åpnes for omsøkte transport med hjemmel i verneforskriften for Trollheimen LVO kap. IV punkt 5.3:

d) Transport som trengst ved tilsyn av kraftanlegg.

For Innerdalen LVO går det fram i verneforskriften kap IV punkt 11 at:

«Trafikk med motoriserte kjøretøyer til lands og til vanns og landing med luftfartøy er forbudt. Unntatt er nødvendig transport i forbindelse med bosettingen, seterbruken, driften av de to turisthyttene, politi- og ambulansetjeneste, oppsynet med landskapsvernområdet og vannkraftanlegget ved Langvatn.»

Av forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen går det fram at det i motorferdsel knyttet til tilsyn med kraftanlegg og vitenskapelige undersøkelser gis flerårig dispensasjon, forutsatt god samordning, informasjon og tilbakemelding. Unntaket fra dette er motorferdsel med helikopter.

Forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen gir retningslinjer for hva det etter søknad kan åpnes for av motorferdsel, og setter vilkår for at motorferdsel skal kunne skje til minst mulig skade for naturmiljø og andre brukere.

Vurdering

Søker har behov for transport av utsyr og personell for regulering av damluke, tilsyn av dam samt vedlikehold av damhytte.

Det er åpning i forvaltningsplanens retningslinjer, og av verneforskriftene for Innerdalen LVO kap. IV punkt 11) og Trollheimen LVO (kap. IV punkt 5.3 d)), for å imøtekomme søknaden.

Grunnet føringer i forvaltningsplanen for at det ikke skal gis flerårig dispensasjon for helikopter transport, legges saken fram for Verneområdestyret for Trollheimen.

Naturmangfoldloven

§ 8 «Kunnskapsgrunnlaget»

Det er allment kjent kunnskap at motorferdsel både med helikopter, snøscooter eller annet kjøretøy kan virke forstyrende på dyreliv, og gi skade på vegetasjon dersom den foregår på bar mark. I tillegg virker støy fra motorferdsel ofte generende på friluftslivet.

Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra søknad, søk på sensitive artes utbredelse i dette aktuelle området, retningslinjer i forvaltningsplan og allmenn kunnskap om effekten av motorferdsel, og vurderes tilstrekkelig til å kunne behandle saken.

Ved å sette vilkår som begrenser ulempen ved motorferdselen, samt ikke åpne for ny praksis i forhold til omfang, er ikke nødvendig å ta i bruk § 9 «Føre-var-prinsippet»

§ 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»

Omfanget av motorferdsel i dette området er knyttet til transport til de to turisthyttene i Innerdalen, samt transport til bosetningen ved Innerdalshytta. Denne transporten hovedsakelig med bil, men også snøscooter, langs Innerdalsvegen. Ellers er det noe helikopterbruk ved SNO's oppsynsaktivitet og kraftverkets tilsyn og drift av anlegget ved Langvatnet. Ut over dette er motorferdselen knyttet til redningsoppdrag i fjellene omkring, og da spesielt ved Innerdalstårnet. Omfanget av motorferdselen tilknyttet NEAS tilsyns- og driftsoppgaver er begrenset, og transportstrekningene er kjente. En dispensasjon i denne saken er i tråd med etablert forvaltningspraksis.

Spor og støy fra snøscooter, og støy fra helikopter fog bil kan virke forstyrrende på dyre- og fugleliv, samt gi en redusert friluftsopplevelse for mennesker i fjellet. Et legitimt transportbehov må likevel kunne foregå, om omfanget minimeres og styres til tider da forstyrrelsen er til minst mulig skade for fugle- og dyrelivet og sjenanse for friluftslivet.

Det er generelt lite motorferdsel i Innerdalen. Det samlede omfanget av motorferdsel / helikoptertransport, både i dette området og i Trollheimen og Innerdalen samlet, synes å være akseptabelt og innenfor områdets tåleevne.

Ved å følge forvaltningsplanens begrensninger for transport i den mest sårbare tiden på våren, og styre helikoptertransport til en periode når friluftslivet ikke er i høysesong, vil forstyrrelsen minimeres. Det settes også vilkår om at helikoptertransporten skal skje utenom den mest sårbare perioden for arter. Begrensninger i kjøretid på helg og kveld /natt reduseres også forstyrrelsen for andre brukere.

§ 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver»

Dette prinsippet er ikke relevant da det vurderes at miljøet ikke påføres skade som må rettes opp i.

§ 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder»

Både bruk av snøscooter, bil og helikopter til tilsyn og driftsoppgaver i denne saken har begge sine fordeler og ulemper, og ingen vurderes å være bedre enn den andre. Spor av snøscooter vil kunne lede skiløpere inn i områder de ikke bør være om snøforholdene er slik at det kan være snøskredfare. Og støy fra helikopter kan i visse områder og perioder være uheldig for rovfugl. Bruk av helikopter gir større vind / støybelastning og lokal forstyrrelse enn bruk av snøscooter gjør, men gir mindre spor og kortere varighet. Biltransport langs Innerdalsvegen når bakken er tørr vurderes å være beste miljøforsvarlige for transportbehovet på sommer / høst, da det ikke åpnes for transport på barmark utenfor veg.

Med bakgrunn i vurderingene over synes det å kunne åpne for bruk av alle transportmetoder, men det stilles krav om at helikopter må varsles minst 2 dager før flygning.

Presedens

En dispensasjon i denne saken følger forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen og forvaltningspraksis. Søker har også fått tidligere dispensasjoner for lignende motorferdsel behov. Å gi en dispensasjon vil dermed ikke utvide forvaltningspraksisen for motorferdsel med bil og snøscooter, og setter dermed ikke en presedens.

Et aspektet av en eventuell dispensasjon som kan vurderes å føre til en viss presedens er om det åpnes for flerårig dispensasjon med helikoptertransport. Retningslinjer i forvaltningsplanen sier at motorferdsel i tilknytning til kraftanlegg åpner ikkje opp for flerårige tillatelser for helikopter. Se forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen, kap. 4.8.1:

«... Med unntak av for helikopter, gis det flerårige tillatelser og det er etablert gode rutiner for melding av planlagt motorferdsel – både til SNO / forvaltningsmyndighet og grunneiere.»

For turisthyttene og reindrifta er det dispensasjonspraksis for å kunne åpne for flerårig dispensasjon for helikopter. NEAS viser til et årlig behov for å benytte helikopter som transportmiddel, når det ikkje lar seg utføres med snøscooter. Det vurderes at en dispensasjon for flerårig transport med helikopter i denne saken kan føre til en viss presedens. Grunnet at NEAS viser til årlig behov for helikoptertransport for nødvendig vedlikehold, drift og tilsyn, vurderes det å kunne åpne for flerårig tillatelse for helikopter. Presedensvirkningen vil bli redusert ved at det begrenses til årlig behov fra kraftselskap, der samfunnsinteressen for vedlikehold av inntak ligger til grunn.

Samlet vurdering

Det vurderes at Verneområdestyret for Trollheimen kan åpne opp for den omsøkte motorferdselen. Gjelder motorferdsel med helikopter, snøscooter og bil for transport av utstyr og personell for regulering av damluke, tilsyn av dam samt vedlikehold av damhytte ved Langvatnet.

Det er åpning i forvaltningsplanens retningslinjer, og av verneforskriftene for Innerdalen LVO (kap. IV punkt 11) og Trollheimen LVO (kap. IV punkt 5.3 d)), for å imøtekomme søknaden.

Av forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen går det fram at det i motorferdsel knyttet til tilsyn med kraftanlegg og vitenskapelige undersøkelser gis flerårig dispensasjon, forutsatt god samordning, informasjon og tilbakemelding. Unntaket er motorferdsel med helikopter. Det er et mål å holde motorferdselen på et minimum. I søknaden fra NEAS av 26.11.2025 viser de til behovet sitt for motorferdsel, der de legger vekt på at de ønsker å holde motortransport til et minimum.

Siden forvaltningsplanen ble skrevet er det etablert seg en praksis for årlig transportbehov hos reindrifta og turistforeningene knyttet til helikopter. Det er derfor naturlig at dette også åpnes opp for kraftbransjens behov.

All transport der det benyttes motorisert kjøretøy i utmark bør skje mest mulig sporløst og til minst mulig forstyrrelse for vilt og andre brukere av området. Forvaltningsplanen har retningslinjer for vilkårsbruk som sikrer dette når det gis dispensasjoner – både for å minimere transporten og styre den til tider der forstyrrelsen / skaden reduseres mest mulig.

Fra: Roy Arne Wågbø[roy.wagbo@neas.no]
Sendt: 26.11.2025 15:46:25
Til: Kallåk, Maren Katrine[maren.katrine.kallak@statsforvalteren.no]
Kopi: John Øye[john.oye@neas.no]; Moen, Hege Sæther[hege.moen@statsforvalteren.no];
Tittel: Sv: NEAS Produksjon

Hei og takk for god og utfyllende tilbakemelding.

Vil først beklage min uvitende ang kravet til søknad, relativt nye hos NEAS.

Vi har her nå laget en beskrivelse, revidert ut i fra dagens situasjon.
Håper at dette kan behandles som søknadsgrunnlag, se mail her under.

Neas Energi Telekom AS avd Sunndal

 Org nr 960 684 737 Bedr nr 981 458 869

 Stasjonsvegen, 6622 Ålvundfjord

Søknad:

For resterende del av 2025 søkes det nå om 1 helikopter tur, dette for åpning/regulering av luke i Renndalsdammen, samt tilsyn av og materiell til hytten.

Denne flygningen, vil av værmessige årsaker, bli prøvd å utføre ila kort tid, dvs innen 7 dager.
Det er avtalt med grunneier, Jørgen Singsdal, som tidligere nevnt ang landingsplass i Nerdal.

For 2026 søkes det om ferdsel iht beskrivelse her under:

Søknadsgrunnlag:

NEAS (tidligere Kristiansund Elektrisitetsverk) fikk tillatelse (konsesjon) til å regulere Langvatnet 24.1.1942 (se vedlagt konsesjon og manøvreringsreglement).

Anlegget består av en liten murdam og en tunnel/sjakt med innebygd tappeluken. 50 m øst for damanlegget er det anlagt en hytte/lager.

I vinterhalvåret er det behov for å åpne/regulere tappeluken, fra ca 15.november til 15.april, med mulig behov for tilsyn/justering dvs. inntil 4. turer pr år.

Turene gjennomføres normalt med snøskuter.

Når forholdene ligger til rette for det tas turen fra Nerdal gjennom Innerdalen, opp til Innerdalsporten og videre ut over Langvatnet til vestenden hvor damanlegget ligger. Ved rasfare og åpne bekker i Innerdalen, starter turen fra Storligrenda via Tovatna, over Innerdalsporten og ut Langvatnet. Som vil være normalruten i de fleste tilfeller nå fremover.

I sommerhalvåret besøkes anlegget normalt 1-2 tur til fots, der vi da kjører opp til Renndølssetra med bil (samkjører) og går videre fra Innerdalen via Renndalen og opp til anlegget.

Ved vedlikeholdsbehov på dam og hytte, eller når snøforhold osv. ikke tillater det, benyttes i hovedsak helikopter. Mindre materiellmengder blir tatt med snøskuter på vintertid. Transport med helikopter tas fra Nerdal, privat eiendom til Jørgen Singsdal etter avtale, og inn til Langvanet.

Vi i NEAS prøver å legge opp til minst mulig ferdsel i området, og på mest mulige skånsom måte når vi først må benytte motorisert ferdsel, dette også prøvd tilpasset tid og sted etter beste mulige måte.

Vi håper på rask behandling av vår søknad.

Vennlig hilsen

Roy-Arne Wågbø
Vedlikeholdsplanlegger
Produksjon og Forretningsutvikling

Tlf: 950 24 476
Epost: roy.wagbo@neas.no

www.neas.no

Fra: Kallåk, Maren Katrine <maren.katrine.kallak@statsforvalteren.no>
Sendt: onsdag 26. november 2025 11:38
Til: Roy Arne Wågbø <roy.wagbo@neas.no>
Kopi: John Øye <john.oye@neas.no>; Moen, Hege Sæther <hege.moen@statsforvalteren.no>
Emne: SV: NEAS Produksjon

You don't often get email from maren.katrine.kallak@statsforvalteren.no. [Learn why this is important](#)

Obs! Denne e-posten er sendt fra en ekstern avsender. Vær varsom med å klikke på lenker eller åpne vedlegg fra eksterne avsendere. Om du er usikker, ta kontakt med IT i Neas.

Hei Roy-Arne,

Viser til telefonsamtalen vår i dag angående helikoptertransport til Langvatnet for tilsyn og drift.

Ved forrige e-post respons ble det tolket at det var et varsel for flygning knyttet opp mot en dispensasjon. Vi ser nå i ettertid at det ikke ligger noen dispensasjon til grunn og tok dermed kontakt i dag over telefonen.

Det ble diskutert hva verneforskriftene kap. IV pkt. 11 hjemler for og om eventuell søknad om motorferdselen. Dette gjelder da all motorferdsel innenfor verneområdene. Det har tidligere vært kjørt snøscooter fra Storli til Langvatnet, denne kjøringen skjer gjennom Trollheimen LVO før man kommer til Innerdalen LVO. I forskriften for Trollheimen er det ingen tvil om at motorferdsel krever dispensasjon.

Vi synes derfor at det riktige bør være at all behov for motorferdsel NEAS har i verneområdene synliggjøres og blir gitt dispensasjon.

Vi oppfordrer dere til å beskrive motorferdsel behov knyttet til drift og tilsyn gjennom året, som grunnlag for en søknad om dispensasjon.

Som avtalt legger jeg ved tidligere dispensasjoner for helikoptertransport (2022 og 2023), samt tidligere dispensasjoner for bruk av snøscooter (2016 og 2018).

Med vennlig hilsen,

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Telefon: 73 19 90 19

Epost: maren.katrine.kallak@statsforvalteren.no

Fra: Kallåk, Maren Katrine

Sendt: tirsdag 25. november 2025 09:44

Til: 'Roy Arne Wågbø' <roy.wagbo@neas.no>

Kopi: John Øye <john.oye@neas.no>; Lars Olav Lund <lars.olav.lund@miljodir.no>

Emne: SV: NEAS Produksjon

Hei, takk for orientering.

Setter lokal oppsynsmann fra SNO på kopi slik at han også er orientert om helikopter transporten.

Med vennlig hilsen,

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Telefon: 73 19 90 19

Epost: maren.katrine.kallak@statsforvalteren.no

Fra: Roy Arne Wågbø <roy.wagbo@neas.no>

Sendt: mandag 24. november 2025 20:39

Til: Kallåk, Maren Katrine <maren.katrine.kallak@statsforvalteren.no>

Kopi: John Øye <john.oye@neas.no>

Emne: Vs: NEAS Produksjon

Hei Maren,

Sender denne til deg da vi har fått svar om at Linda er sykemeldt.

Vennlig hilsen

Roy-Arne Wågbø

Vedlikeholdsplanlegger

Produksjon og Forretningsutvikling

Tlf: 950 24 476

Epost: roy.wagbo@neas.no

www.neas.no

Fra: Roy Arne Wågbø <roy.wagbo@neas.no>

Sendt: mandag, 24. november 2025 20:34

Til: Linda.Forbregd@statsforvalteren.no <Linda.Forbregd@statsforvalteren.no>

Kopi: John Øye <john.oye@neas.no>

Emne: NEAS Produksjon

Hei Linda,

Dette til orientering, videresend gjerne til aktuelle.

Vi i NEAS Produksjon vil innafor en 2 ukers tid gjennomføre en til to helikopter turer mellom Nerdalen, fra privat eiendom til Jørgen Singsdal og til Langvanet for nødvendig tilsyn og drift av damluke og hytte ved langvannet.

Ref

Forskrift om vernebestemmelser for landskapsvernområde for Innerdalen landskapsvernområde, Sunndal kommune, Møre og Romsdal.

Kap:
IV

11. Trafikk med motoriserte kjøretøyer til lands og til vanns og landing med luftfartøy er forbudt. Unntatt er nødvendig transport i forbindelse med bosettingen, seterbruken, driften av de to turisthyttene, politi- og ambulansetjeneste , oppsynet med landskapsvernområdet og vannkraftanlegget ved Langvatn.

Vennlig hilsen

Roy-Arne Wågbø
Vedlikeholdsplanlegger
Produksjon og Forretningsutvikling

Tlf: 950 24 476
Epost: roy.wagbo@neas.no

ø neas

www.neas.no

Arkivsaksnummer: 2022/10451-22

Saksbehandler: Maren Katrine Kallåk

Dato: 10.12.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	51/2026	07.01.2026

Innstilling - Trollheimen landskapsvernområde - dispensasjon for fasadeendring og solceller på fritidsbolig i Jøldalen - Rennebu 159/5

Innstilling fra forvalter

Med hjemmel i Naturmangfoldloven (NML) § 48 imøtekommer Verneområdestyret for Trollheimen delvis søknaden om fasadeendring og solcelleanlegg på fritidsboligen Luftsloppet, gnr/bnr. 159/5 i Rennebu kommune.

For fasadeendring av bygget gis det dispensasjon for å flytte hovedinngangen fra den planlagte plasseringen på østveggen, i henholdt til dispensasjonen av 06.12.2022 (vår ref. 2022/10451-6), til vestveggen som illustrert i plantegningene. Det gis dispensasjon til en trapp og tram utenfor den nye inngangen på vestveggen, der det settes vilkår om at plattingen / trammen kan være på inntil 1 m². Trappen må vende mot inngangsdøra. Rekkverk på trammen kan kun bygges på kortsidene om høyden tilsier at det er nødvendig i henhold til krav Plan- og bygningsloven (PBL), og da kun på nord- og vestsiden av trammen.

Begrunnelsen for å imøtekomme tiltaket vist over er at dette vil gi en bedre løsning for søker i forhold til snøforhold. Det er derimot viktig at platten / trammen, som ved denne løsningen både blir noe høyere og mer synlig i landskapet, blir så lite synlig som mulig for å redusere effekten det gir av bygningen i landskapet. Bygninger i et kulturlandskap som her har av tradisjon ikke hatt trapper og platter med rekkverk, men vært tilpasset terrenget så godt som mulig. En slik løsning er da også i tråd med forvaltningsplanens føringer for behandling av byggesaker.

Når det gjelder riving / fjerning av den nåværende hovedinngangen på kortsiden (nordveggen) og platting / tram, var dette en underforstått forventning ved dispensasjon gitt i vedtak av 06.12.2022 (vår ref. 2022/10451-6), der det ble gitt tillatelse for å flytte hovedinngangen til østsiden av hytta sammen med tillatelsen til utvidelsen mot syd.

Verneområdestyret gir videre dispensasjon for å beholde de to vinduene (880x1100 mm) som alt er oppført på hyttas syd- og østvegg i tilknytning til soverom. Begrunnelsen er at de samsvarer i form og størrelse med vinduene på vestveggen, samt gir rømningsvei fra soverommene. Det gis ikke dispensasjon for det omsøkte tak til gulv vinduet (450 x 1600 mm) på vestveggen. Det kreves dermed at dette vinduet fjernes. Dersom det skal settes inn et vindu her skal vindu som ble godkjent i dispensasjon av 06.12.2025 skal benyttes isteden. Begrunnelsen her er at forvaltningspraksisen i Trollheimen åpner ikke opp for tak til vinduer av slik størrelse og utforming, da disse gir et annet uttrykk på bygningen og innvirkning på

landskapet og verneverdiene enn etablert forvaltningspraksis og føringer i forvaltningsplanens retningslinjer.

Det er 3 vinduer på fritidsboligens nord- og østvegg som ikke samsvarer med fasaden i dag eller plantegningen til dispensasjonen av 06.12.20222, og som ikke kom frem i søknadsbrevet. Her gir verneområdestyret for Trollheimen dispensasjon for vinduet på vestveggen som er av lik størrelse som de på fritidsboligen i dag, og det mindre vinduet på samme vegg. Det settes vilkår om at det mindre vinduet må ha samme høyde som de andre vinduene til høyre på plantegningen. Begrunnelsen er forvaltningsplanen til Trollheimen sier at bygninger skal ha et enkelt inntrykk, og derfor bør vinduer på bygninger i så stor grad som mulig ha lik utforming og størrelse. Det gis ikke dispensasjon for det mindre vinduet øverst på nordveggen. Begrunnelsen for å ikke imøtekomme dette vinduet er at det bryter med etablert forvaltningspraksis og føringene i forvaltningsplanen om at bygningene skal holde en enkel og tradisjonelt uttrykk.

For solcelleanlegget gis det dispensasjon til å bytte ut de gamle solcellepanelene med de nye som alt er montert på fritidsboligens sydvegg. Begrunnelsen er at solcellepanelene ved at de er mørke og matte, og plassert på en side av hytta som gir liten innvirkning på landskapet og verneverdiene. Tillatelsen vurderes slik å være i tråd med etablert forvaltningspraksis og føringer i forvaltningsplanen.

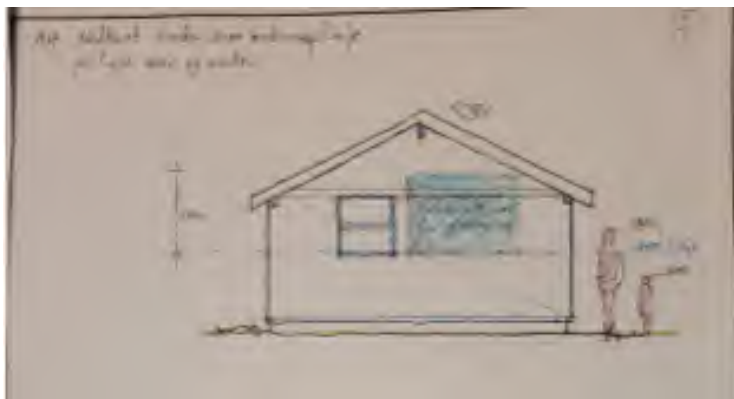
Vilkår og tegninger under presiserer krav som følger av dispensasjonen

Fasadeendring bygg:

- Bygningsavfall som ikke er rent ubehandlet trevirke skal fraktes ut av området og leveres godkjent avfallsmottak.
- Utbyggene på fritidsboligens vest- og østvegg må fjernes, slik det framgår av vilkårene til dispensasjonen av 06.12.2022 (vår ref. 2022/10451-6).
- Det mindre vinduet på hyttas østvegg må ha lik høyde som vinduene til høyre for den.
- Trammen ved det nye inngangspartiet på øsveggen kan ikke være større enn 1 m2 og skal ha en mørk farge. Trappen skal også være vendt mot inngangsdøren. Rekkverk kan bygges kun om det er et krav etter PBL sine bestemmelser. Da kun rekkverk på nord- og sydsiden av trammen.
- Tiltakene skal utføres innen 3 år fra vedtaksdato, og bilder skal sendes til forvaltningsmyndigheten etter fasadeendring er utført.

Solcelleanlegg:

- De gamle solcellepanelene skal fjernes.
- Solcelleanlegget skal forbli montert på sydveggen av fritidsboligen.
- De nye panelene skal følge plasseringsalternativ A (se bilde under).
- Bilder av utført tiltak skal sendes til forvaltningsmyndigheten..

Plasseringsalternativ A illustrert. (Vedlegg 6)

 Innvilget

 Innvilget med vilkår/ending

 Avslag

 Annet

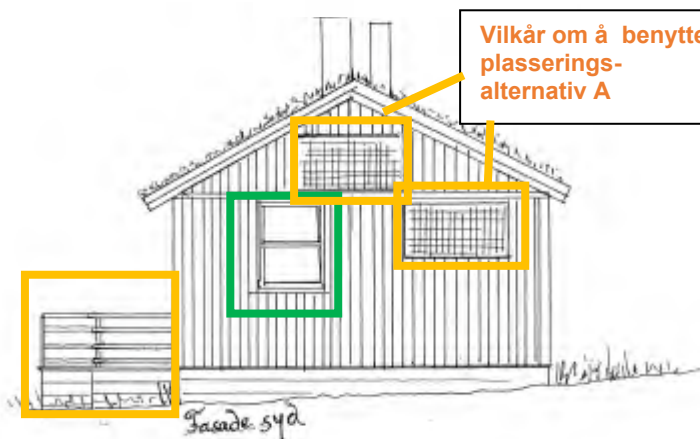
Dersom det skal settes inn et vindu her skal vindu skal være som i plantegning i vedtaket av 06.12.2022

Luftsløttet - fasadeendringer
Fasade vest 11.09.25
målestokk 1:50, Dag Bartholm

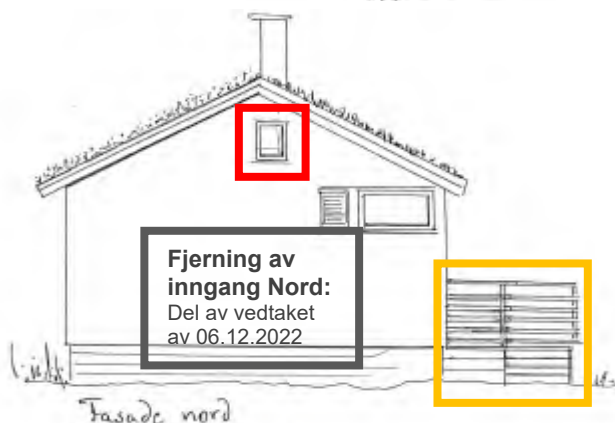

Gis dispensasjon med vilkår om at vinduet må være av lik høyde som vinduene til høyre på plantegningen

Luftsløttet - fasadeendringer
mål 1:50, 11.09.25
Fasade øst
Dag Bartholm

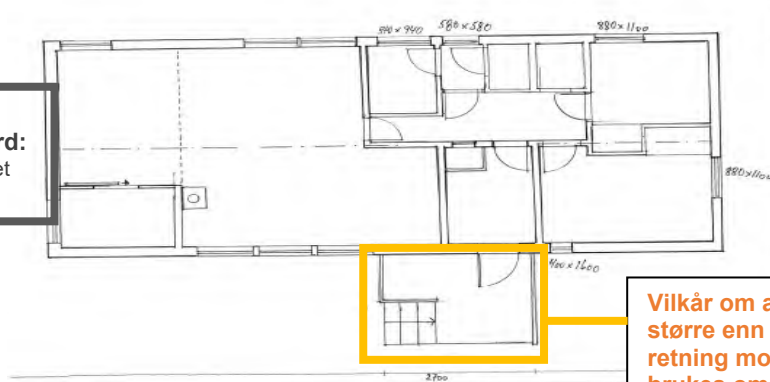
Vilkår om å benytte plasseringsalternativ A

Fjerning av inngang Nord:
Del av vedtaket av 06.12.2022

Fjerning av inngang Nord:
Del av vedtaket av 06.12.2022

Vilkår om at tram kan ikke være større enn 1 m2, og at trapp må ha retning mot døra. Rekkverk skal kun brukes om det kreves etter PBL, kun på kortsidene av trammen.

Luftsløttet - fasadeendringer
Plan 13.09.2025
målestokk 1:50
Dag Bartholm

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Fasadeendring og solcelle søknad**
- 2 Søknad om endring av bygg - montering av solceller - gnr_bnr 159_5**
- 3 Søknadsemail**
- 4 Plantegninger**
- 5 Korrespondanse - tilleggsopplysninger - behov og begrunnelse - montering av solceller - Dag Bastholm**
- 6 Korrespondanse - alternative plasseringer - mindre fasadeendringer - solcellepaneler - Rennebu 159/5 - Dag Bastholm**
- 7 Oppføring - 159-5 - Fritidsbolig-hytte – Tegninger**
- 8 Vedtak og saksframstilling Trollheimen - dispensasjon for tilbygg fasadeendring og bod anneks på hytte - Rennebu 159/5 - 2022**

Saksopplysninger og bakgrunn for sak

Søknad

Den 02.10.2025 videresendte Rennebu kommune søknad fra matrikkelhaver på gnr/bnr. 159/5 med fritidsboligen Luftslottet i Jøldalen til Verneområdestyret for Trollheimen. Supplerende opplysninger vedrørende solcelleanlegget ble tilsendt forvalter per e-post 09.10.2025 og 28.10.2025. Bilder tatt av lokal oppsynsmann fra Statens naturoppsyn (SNO) 21.10.2025 er inkludert i saken.

Det søkes om vurdering av fasadeendring av fritidsboligen Luftslottet (gnr/bnr. 159/5), og mindre fasadeendring for 2 nye solcellepaneler på gavlvegg på sydsiden av fritidsboligen.

Fasadeendring bygg:

Det søkes om at hovedinngangen flyttes, i henhold til tidligere dispensasjon av 06.12.2022 (vår ref. 2022/10451-6), fra øst- til vestsiden av hytta. Grunnen til at inngangspartiet ønskes flyttes er for at brukerne ønsker å utnytte at marka på vestsiden av fritidsboligen er snøfri hele vinteren. Til det nye inngangspartiet søkes det også om en trapp og tram, der høyde over bakkenivå til øverste repos vil være omtrent 45 cm.

Ved flytting av inngangspartiet til vestsiden ønsker søker å fjerne det nåværende inngangspartiet, med trapp og tram, på nordsiden av bygningen.

Vinduet på bygningens vestfasade, som ble godkjent ved tidligere dispensasjon av 06.12.2022 (vår ref. 2022/10451-6), søkes om å få endret utforming til et vertikalt vindu på 40 x 160 cm. Søker mener dette vil gi fasaden bedre balanse og redusere den dominerende effekten av det horisontale vinduet i stua.

På de nye soverommene i utbygget mot syd som er under oppføring, søkes det også om større vinduer med vippefunksjon, som begrunnes med krav til rømning ved brann. Form og størrelse på disse to vinduene blir lik elementene i oppbyggingen i det store vinduet på vestfasaden, der de vil også ha horisontal midtsprosse.

Se plantegningene til søknaden under.

Luftloftet - fasadeendringer
 fasade vest, 11.09.25
 målestokk 1:50, Dag Rastholm

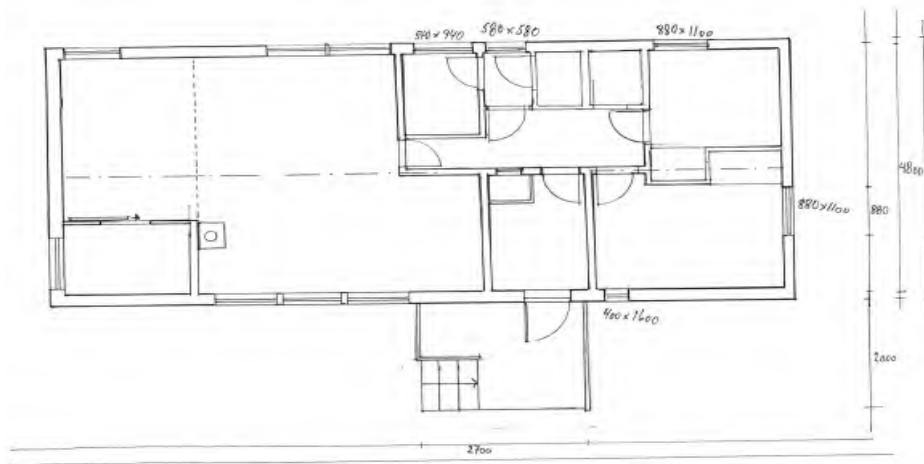
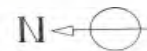
Luftloftet - fasadeendringer
 mål 1:50, 12.9.25
 fasade øst
 Dag Rastholm

Fasade syd

Fasade nord

Luftloftet - fasadeendringer
 Plan, 13.09.2025
 målestokk 1:50
 Dag Rastholm

Solcelleanlegg:

Det søkes om å bytte ut det gamle solcelleanlegget med et nytt. Søker informerer om at de nye solcellene skal erstatte 2 solcellepanel som det informeres alt var installert på sydveggen da hytten ble kjøpt i 2020 av nåværende eier. Sydsiden av fasaden vender vekk fra setervegen, og blir lite synlig for forbipasserende. Søker beskriver at sydsiden av fasaden har best solforhold og vil gi mest effekt ut av panelene.

De nye panelene er større enn de gamle blå, da de er 70 x 140 cm og de gamle er ca. 45 x 90 cm. De nye panelene har en mørk og matt farge.

Behovet for større solcellepaneler kommer av at de ikke lenger skal ha propandrevet kjøleskap, men et nytt som går på strøm og bruker 12 V. Det viste seg at eksisterende paneler og batteri ikke klarte å produsere nok strøm. Behov for strømbruken gjelder også belysning, lading av elektronikk, el-verktøy og mulighet for fremtidig bruk av forbrenningstoalett. De gamle solcellepanelene antas til å være 100 W til sammen og beskrives som gamle og slitte, med behov for utskifting. De 2 nye panelene har en effekt på 185 W hver og skal drive hvert sitt nett inne i fritidsboligen. Ett til kjøleskapet og ett til eksisterende 12 V nett i hytta.

De nye panelene er alt montert på sydveggen. Oppkobling til regulator og nytt batteri er planlagt utført sommeren 2026.

Bildet tatt 21.10.2025 av lokal SNO. Hentet fra Naturoppdrag.

Etter dialog med forvalter sendte søker skisser med alternative plasseringer på solcellepanelene, samt søkers vurdering av de ulike alternativene. Se tegninger og vurdering under.

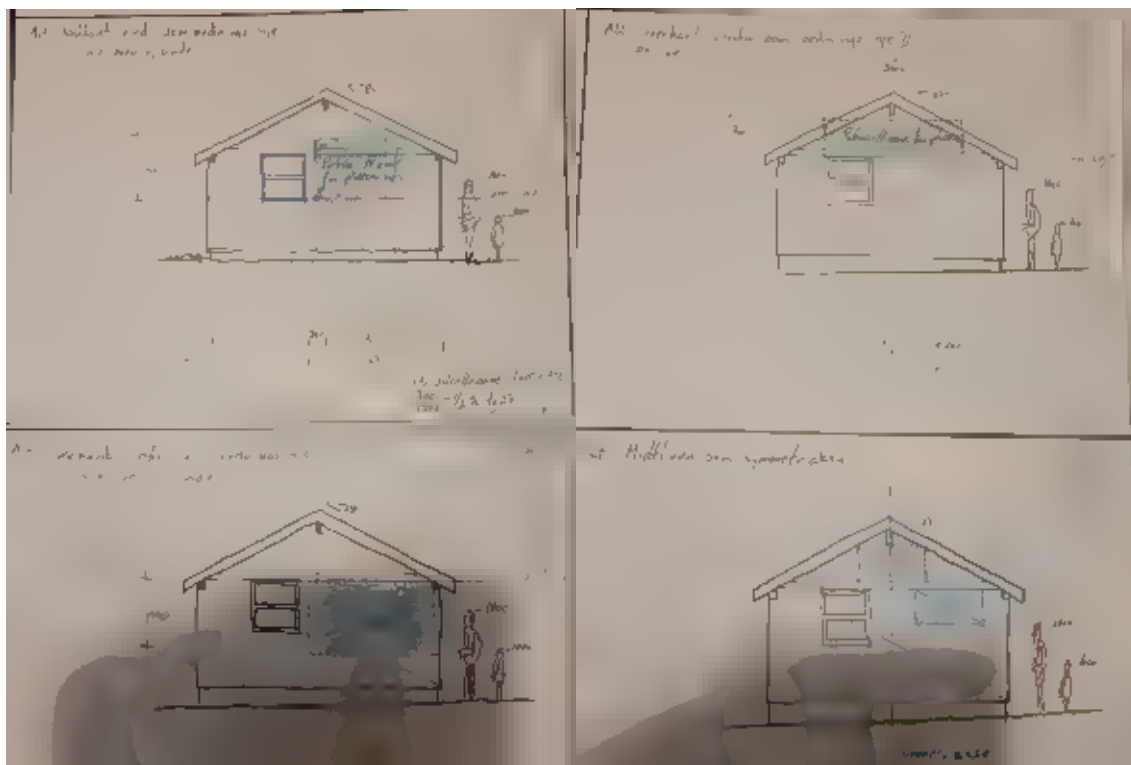
Skissene som jeg legger ved viser potensielle områder for plassering.

Alternativ A vil gi en mulighet for å plassere solcellepanelene over og under hverandre. Det vil også gi mulighet for et barn under 1 meter å passere uhindret. Dette vil imidlertid ikke være mulig for en voksen person. Skygge fra eventuelle relativt lave trær kan komme til å kaste skygge på panelene.

Alternativ B vil for det nederste panelet være en problematisk høyde for både store og små. Alternativet anses som lite aktuelt.

Alternativ C er den plasseringen som solcellepanelene har hatt de siste årene. Alternativet gir panelene en optimal effekt. Panelene vil med en slik plassering stikke over vindskiene og bryte en viktig visuell linje. De brutte linjene anses som uheldig for fasadens uttrykk.

Alternativ D Dette alternativet tillater fri bevegelse under panelene for alle. Effekten i panelene vil være tilnærmet optimal selv om det skulle gro opp noen trær rett utenfor tomte.

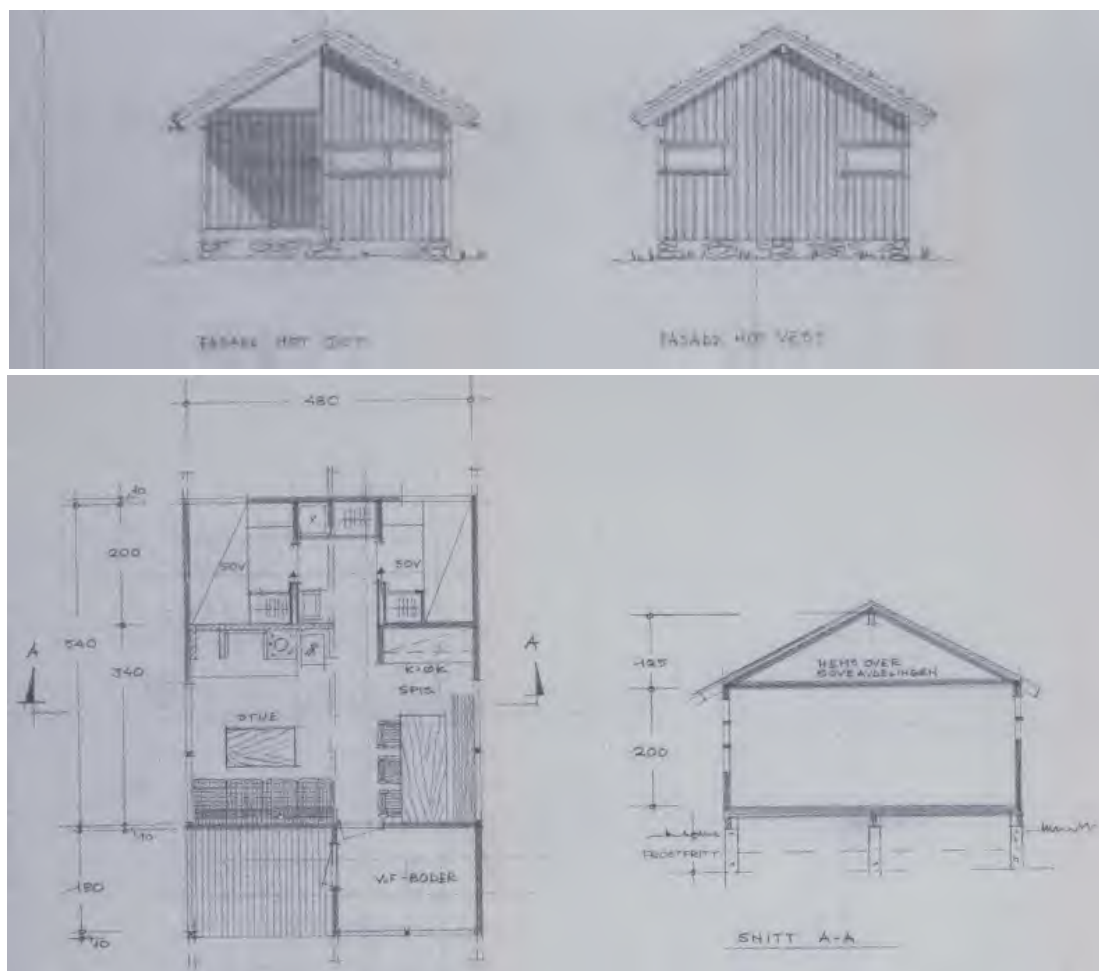
Søkers skisser og begrunnelser av alternative plasseringer for solcellepanelene.
Sendt til forvalter 28.10.2025. (Vedlegg 6)

Fritidsboligens utvikling

Fritidsboligen (byggningsnr. 300238484), kalt Luftslottet, ble oppført på gnr/bnr. 159/5 i Rennebu kommune i 1980. Inngangspartiet var da lokalisert på det som i dag kalles fasadens vestside, med inngangsparti under tak.

Forvalter finner ikke noen andre søknader om byggetiltak eller fasadeendring fra i 1991 til 2022 i Statsforvalterens arkiver. Rennebu kommune ble kontaktet og heller ikke her finnes tidligere søknader om fasadeendring fra hytta ble oppført i 1980 og fram til 2022.

Plantegninger fra 1976 av fasaden før oppføring, hentet fra Rennebu kommune. (Vedlegg 7)

Bilder av bygningen i 1997 viser at hytta har 3 store vinduer på vestveggen og 3 vinduer på sydveggen. Dette avviker fra plantegningene av 1976, der der var kun opptegnet 2 vinduer på vest- og sørveggen av fasaden. Det har også blitt bygd et mindre utbygg på østveggen av fasaden. Det tidligere inngangspartiet på vestsiden av hytta har på et tidspunkt etter 1997 blitt innbygd, og nytt inngangsparti med platting og en form for rekkverk har blitt oppført på nordsiden av fasaden. Dette inngangspartiet er visuelt veldig synlig i terrenget og fra seterveien gjennom dalen. Dør på vestsiden av bygningen har blitt beholdt. Etter 1997 har det også blitt bygget et ekstra utbygg på nordre del av fritidboligens vestvegg. Bildene fra 1997 viser at det var instalert solcelleanlegg på hyttas sørvegg, selv om heller ikke dette er det som nå søkes erstattet med nye. Det er uvist når anlegget ble oppført eller senere endret.

Forvalter fant ingen dokumentasjon på noen av disse tiltakene ble omsøkt. Se bildene fra 1997 og 2021 under.

Fasade vest og sør

Fasade nord og vest

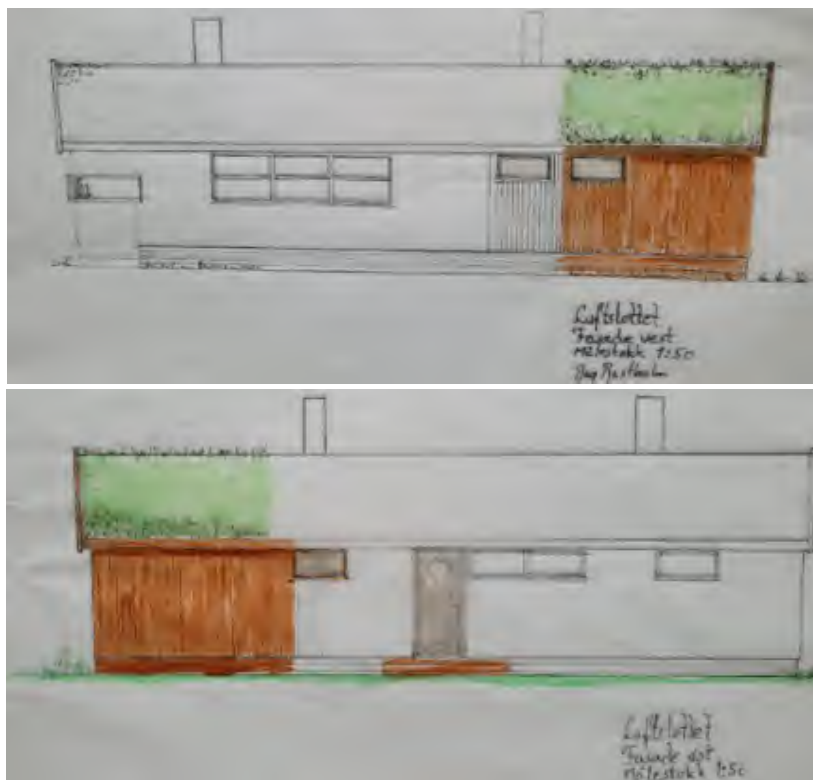
Fasade nord og øst

Fasade øst og sør

*Bildene til venstre viser fasaden til fritidsboligen gnr/bnr. 159/5 per 01.08.1997, hentet fra GisLink.
Bildene til høyre viser fritidsboligen per 2021, og ble sendt med søknad om tilbygg. (Vedlegg 8)*

Den 06.12.2022 ga verneområdestyret dispensasjon (vår ref. 2022/10451-6) til matrikkelhaver for å flytte hovedinngang til østsiden av fasaden, samt utvide fritidsboligen med et tilbygg på 3,0 m i lengde med hyttas bredde og høyde. Vilkår for dispensasjonen var da at utbyggene på hyttas øst- og vestvegg måtte fjernes slik at grensen for bebygd areal BYA ikke overskrides (60 m²), jf. forvaltningsplanen for Trollheimens retningslinjer knyttet til bygg i verneområder. Det var da å anse som underforstått at med flytting av hovedinngang fra nord- til østveggen, ville inngangspartiet på nordveggen bli fjernet / rivd. Dette samsvarer også med plantegningene som lå til grunn for søknaden / vedtaket.

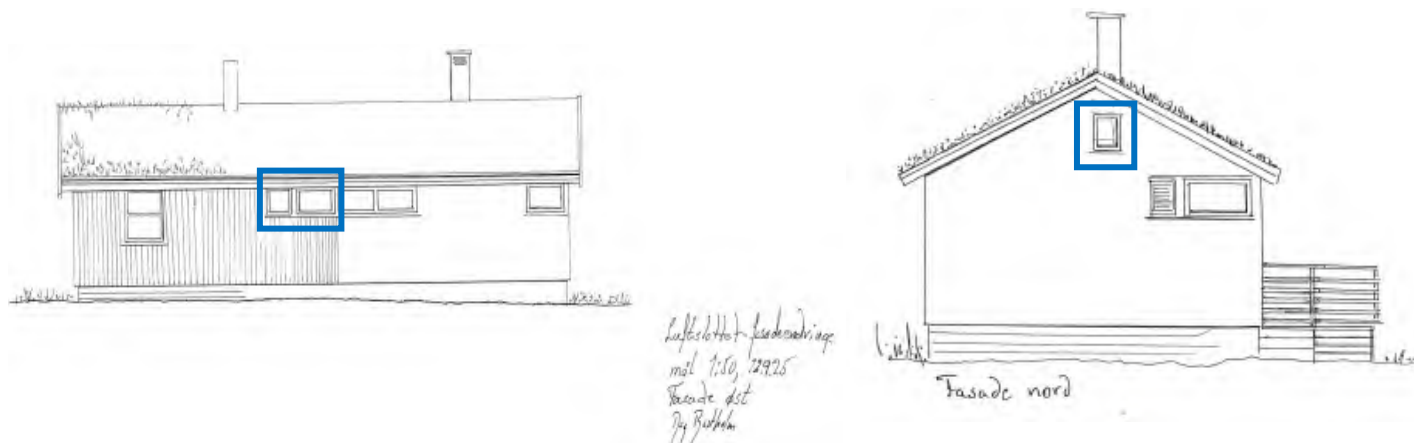
Plantegninger som var lagt til grunn for dispensasjonen av 06.12.2022. (Vedlegg 8)

Bilder under tatt av lokal oppsynsmann fra SNO viser hvordan fritidsboligen ser ut 21.10.2025. Bildene viser at flere av tiltakene som omsøkes alt har blitt utført før en dispensasjon har blitt gitt. Slik som vinduer på sør-, vest- og østsiden også de nye omsøkte solcellepanelene er alt er montert på hyttas sydvegg, uten at de gamle er fjernet – men derimot flyttet. Vinduene er heller ikke i tråd med dispensasjonen av 06.12.2022. Det bemerkes også at vilkår fra dispensasjonen av 06.12.2022, om å fjerne utbyggene på hyttas øst- og vestside, ikke er utført per 21.10.2025. Hovedinngangen med dør og platt på nord fasaden eller heller ikke fjernet / rivd per 21.10.2025, som var et underforstått vilkår i dispensasjonen av 06.12.2022.

Bilder av fritidsboligen Luftsloppet, gnr/bnr. 159/5 i Rennebu, tatt av lokal oppsynsmann (SNO) på oppsyn 21.10.2025. Hentet fra Naturoppdrag.

Det bemerkes også at om 3 vinduer som kommer fram av plantegningen ved søknaden ikke er omtalt søknadsteksten, og heller ikke samsvarer med fritidsboligens fasade per 21.10.2025. Vinduene er markert i blått i plantegningene under. Disse vinduene blir sammen med andre endringer en ser på bygnigen tatt med i den videre samlede vurderingen av fasadeendringene.

Plantegninger ved søknaden. Vinduer markert med blå boks kommer ikke fram i søknadsteksten og er ikke en del av dagens fasade. (Vedlegg 4)

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har 08.02.2011, fornyet 15.03.2025 med hjemmel i NML § 62 delegert forvaltningsmyndigheten for Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder, Svartåmoen og Minnildalsmyran naturreservat til Verneområdestyret for Trollheimen.

Verneområdestyret for Trollheimen har den 05.03.2024 delegert til forvalter mulighet for å behandle saker i tråd med verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelser, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis.

Alle dispensasjoner skal vurderes etter NML §§ 8-12.

Verneformål – forskrift

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv.

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV pkt. 1.1. har et generelt forbud mot alle inngrep som endre karakteren til landskapet, opplistet i punkt a). Alt byggearbeid, utover vedlikehold av eksisterende bygg, krever dispensasjon fra verneforskriftens kap. IV pkt. 1.1.

Verneforskriften for Trollheimen LVO har ikke hjemmel for å kunne gi dispensasjon for mindre byggearbeid, fasadeendringer eller oppføring av faste innretninger for andre formål enn når det er næringsrelatert dvs. knyttet til landbruk, reindrift eller turistforeningsdrift. En eventuell dispensasjon må derfor vurderes etter NML § 48. Iht. § 48 1. ledd:

«kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.»

En dispensasjon gitt i medhold av NML § 48 forutsetter at tiltaket ikke strider mot formålet med vernet, og ikke truer verneverdiene.

Forvaltningsplan

Av forvaltningsplanen framgår det at alle tiltak som endrer fasade- og /eller bruk av bygninger krever dispensasjon fra verneforskriften

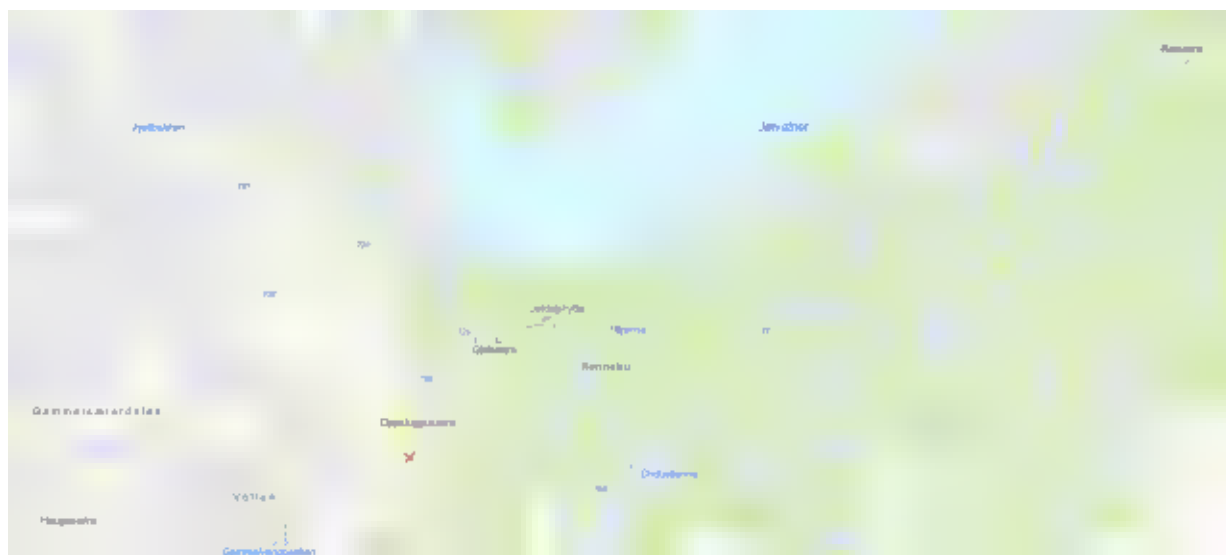
Det er ingen retningslinjer i forvaltningsplanen på hvor store solcelleanlegg kan være eller hvordan de bør plasseres. Det som forvaltningsplanen peker på som viktig og som kan være førende for styrets behandling av denne saken er at nye og eksisterende tiltak / bygninger skal passes inn i de naturlige omgivelser og ha mest mulig enkel og ensartet form. Dette gjelder også for øvrige byggetiltak, som plassering og utforming av dører og vinduer. For plattinger framgår det av forvaltningsplanen og etablert forvaltningspraksis at disse så langt som mulig skal legges på bakkenivå.

Vurdering

Saken legges fram for verneområdestyret for behandling, da deler av tiltaket dreier seg om fasadeendringer som alt er utført før en dispensasjon har blitt gitt, samt involverer flere fasadeendringselementer som ikke følger etablert forvaltningspraksis. Saken kan derfor ikke behandles delegert av forvalter.

Føringer som legges til grunn ved vurderingene i denne saken er retningslinjer slik det framgår av forvaltningsplanen kap 4.7 og etablert forvaltningspraksis i tilsvarende saker.

Fritidsboligen Luftsloppet ligger i Jøldalen med 2 nærliggende setre og turisthytta Jøldalshytta. Gjelsætra som er en av de nærliggende setrene, driver med aktiv seterdrift av geiter. Noe lengre vekk i begge retninger er det flere setre og fritidsboliger. Luftsloppet ligger på et åpent slått-/ beiteområde og er godt synlig fra seterveien, Jøldalsveien, som går gjennom dalen.

Kart over området Jøldalshytta, Gjelsætra, Haugasætra og Oppstuggusætra med fritidsboligen Luftsloppet. Rødt kryss indikerer plasseringen til fritidsboligen (Rennebu, gnr/bnr. 159/5).

Naturmangfoldloven

NML § 8 «Kunnskapsgrunnlaget»

Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra søknad med tegninger, supplerende opplysninger per e-poster, verneforskriftene, retningslinjer i forvaltningsplanen, etablert forvaltningspraksis, søk på sensitive artsdata, dispensasjon av 06.12.2022, samt bilder tatt av lokal oppsynsmann (SNO). Tidligere behandlinger av lignende saker er også lagt som grunnlag for vurderingene.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være tilstrekkelig i saken, det vurderes ikke nødvendig å ta i bruk NML § 9 «Føre-var-prinsippet».

NML § 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»

Fasadeendring bygg:

Det har over tid vært registrert at bygningene i Trollheimen endrer seg, uten at flere av dem har søkt eller fått dispensasjon. Det råder nok en usikkerhet omkring hva som er søknadspliktige tiltak. Manglende kontroll av byggetiltak har også gjort at en del omsøkte tiltak ikke gjennomføres i tråd med vilkår i tillatelsene. Det er derfor viktig at verneområdestyret følger opp enkeltsaker, for å få etablert en praksis der det avklares og søkes når tiltak planlegges på bygninger og eiendommer i Trollheimen.

Selv om den enkelte fasadeendring og standardheving i seg selv ikke vil påvirke verneverdiene eller verneformålet direkte, vil mange slike tiltak samlet gi økt press på verneverdiene gjennom økt bruk og aktivitet både under byggeperioden og i ettertid ved at hyttene har en økt størrelse og standard, og kanskje flere brukere enn tidligere.

I Trollheimen er landskapet med plante og dyreliv vernets formål og dermed viktig å ivareta. Bygningene er en naturlig del av landskapet, og utformingen av bygningene påvirker landskapsbildet. I Trollheimen er setre og mindre buer de klassiske bygningene. Disse er enkle bygg, som går naturlig inn i landskapet. En endring i bygningens utforming vil over tid endre landskapsbildet bygningene er en del av.

Da flere av tiltakene i denne søknaden alt er utført før en dispensasjon har blitt gitt, må det vurderes om endringene kan beholdes eller må fjernes. De omsøkte fasadeendringene, som flytting av inngangsparti og nye / endra vinduer i den nybygde delen av hytta, vurderes ikke å føre til en nevneverdig innvirkning i landskapet og på dyre- og planteliv. Inngangspartiet på vestveggen vil ikke ha noen større innvirkning på landskapet enn den tidligere planlagte inngangen på østveggen. Å åpne for flere vinduer kan vurderes å påvirke dyrelivet, da det skaper mer refleksjon i landskapet og kan føre til at fugler kræsjer inn i dem. De negative effektene av dette reduseres ved å kun åpne for mindre vinduer med lik utforming som andre vinduer på hytta, eller større vinduer lik de på hyttas vestvegg med midtsprosse for å bryte opp den større reflekterende flaten. Det omsøkte vinduet fra gulv til tak på hyttas vestvegg bryter derimot med etablert praksis og ønsker for vindusutforming på bygninger i Trollheimen.

Solcelleanlegg:

Fritidsboligens innvirkning i landskapet og på dyre- og planteliv vurderes ikke å endres nevneverdig av de 2 nye solcellepanelene. Det aktuelle tiltaket beslaglegger heller ikke nytt areal. Tiltaket berører derfor i liten grad verneformålet eller naturmangfoldet.

Solcellepanelene er montert på sydveggen av fritidsboligen, og er lite synlig fra setervegen i Jøldalen. Plasseringen gjør at panelene ikke påvirker landskapet vesentlig.

De nye solcellepanelene har matt og mørk farge, mens de gamle er blå og mer reflekterende. Å ta i bruk de nye mørke og matte panelene vil redusere refleksjon, som

vurderes som positivt for å redusere gjenskinn i naturen, samt panelene går mer i ett med hyttas mørke farge. De gamle solcellepanelene må fjernes.

NML § 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver»

Dette prinsippet vurderes ikke relevant for saken.

NML § 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Fasadeendring bygg:

I dette tilfellet syns å flytte hovedinngangen fra planlagt plassering på hyttas østvegg til vestveggen å være riktig plassering av henmsyn til snøforhold. Inngangsparti på vestsiden er verken mer eller mindre synlig sammenlignet med den tidligere planlagte plasseringen på østveggen. Det vurderes å kunne åpne for en tram foran den omsøkte hovedinngangen, men med vilkår om størrelse på inntill 1 m², og den bør ha en mørk og matt farge. Trappa må for å redusere behovet for rekkverk og plasseres direkte mot døra fra syd framfor slik den er omsøkt. Det åpnes kun for bruk av rekkverk på trammens nord- og sørside om dette er et krav etter PBL. Dette fordi rekkverk vil øke bygningens påvirkning i landskapet.

Når det gjelder de omsøkte vinduene av plantegningen syns det at riktig vurdering er å åpne for vinduer som er av samme form og utseende som eksisterende vinduer på hytta. Vinduene tilknyttet soverommene vurderes å kunne være av større størrelse, da formen samsvarer med vinduene i stuen på vestveggen og at disse skal fungere som fluktvei. Vindusrammene bør ha farge som hytta, og ikke være for kontrastfull mot hyttas mørke og matte farge.

Solcelleanlegg:

Bruk av solcelleanlegg vurderes generelt til å være den mest miljøvennlige metoden for å løse energibehov for frittliggende fritidsboliger utenfor områder med utbygd strømforsyning. Dette er å anse som en bedre løsning for å redusere generell bruk av gass som energikilde på fritidsboliger. På sikt vurderes det også at det vil reduserer motorferdsel behov for transport av gass.

Plasseringen av solcellepanelene vil ha betydning for hvordan bygningen oppleves i landskapet, og de bør derfor plasseres så de gir et ryddig og enkelt uttrykk. Plassering på syd-veggen vurderes som mest optimal, da panelene er lite synlig fra seterveien og får best effekt. Søker har argumentert grunnen for behov av 2 solcellepaneler til drift av nytt kjøleskap som går på strøm (da den i dag går på propan), belysning, lade elektronikk, el-verktøy og til mulig fremtidig anskaffelse av forbrenningstolett.

NML § 48 «Dispensasjon fra vernevedtak»

Det framgår av NML § 48, første ledd at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Bestemmelsen skal ikke anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket, men kun nyttes på bagatellmessige tiltak som ikke vurderes å påvirke verneverdier eller verneformål nevneverdig, og det bør derfor særskilt vurderes hvilke konsekvenser det kan få dersom andre kan tenkes søke på samme grunnlag (presedens).

Fasadeendring bygg:

En dispensasjon som åpner for å flytte inngangspartiet fra planlagt plassering på østveggen til vesteveggen vurderes å ikke påvirke verneformålet eller verneverdiene for Trollheimen nevneverdig. Ved å sette vilkår for størrelse og utforming på trapp og trammen til det omsøkte inngangspartiet, vurderes tiltaket å følge forvaltningspraksis og vil ikke skape en presedens. Angående vinduene vurderes det kun å åpne opp for vinduer som følger størrelse og enkel utforming som er lik til eksisterende vinduer på fritidsboligen. Ved å sette vilkår om utforming av vinduene vurderes det at tiltaket ikke vil føre til en presedens som utvider forvaltningspraksisen.

Solcelleanlegg:

En dispensasjon for å beholde de 2 nye solcellepanelene på fritidsboligen vil ikke påvirke verneformålet for Trollheimen, og heller ikke verneverdiene nevneverdig. Verneformålet og verneverdiene blir heller ikke trua / påvirket på lengre sikt, ved at flere andre ønsker tilsvarende energiløsninger synes tiltaket å ikke være en ulempe da den samlede vurderingen er at miljøet reduseres for transport av gass og støy fra aggregater. Dette synes å oppveie den visuelle ulempen ved solcellepanelene, da forutsatt at de plasseres slik at den negative virkningen reduseres.

Det vurderes samlet å være hjemmel til å gi dispensasjon med bruk av NML § 48, for både fasadeendring av bygg og solcelleanlegget.

Presedens

Fasadeendring bygg:

Ved å følge tidligere forvaltningspraksis og sette vilkår vurderes det at flere av tiltakene om fasadeendring kan imøteskommes uten å sette en presedens som utvider den etablerte praksisen.

Solcelleanlegg:

En dispensasjon i denne saken for 2 solcellepaneler på fritidsbolig vegg kan vurderes som en mindre utvidelse av etablert forvaltningspraksis, men det har også vært gitt i enkelttilfeller tidligere. Det er ingen retningslinjer i forvaltningsplanen på hvor store solcelleanlegg kan være eller hvordan de bør plasseres. Det som forvaltningsplanen peker på som viktig er at nye og eksisterende tiltak / bygninger skal passes inn i de naturlige omgivelser, og ha mest mulig enkel og ensartet form. I denne saken vil plassering på tak være lite aktuelt, grunnet da det vil gi lav effekt på solpanelene, og en slik plassering vil være mer synlig fra seterveien

I denne saken vurderes det å åpne for 2 solcellepaneler å gi mindre effekt på landskapet og verneverdiene da bygningens plassering gjør tiltaket lite synlig. Det vurderes ikke å gi en presedens til alle andre saker ved at en her har vurdert det som av betydning at nettopp plasseringen gjør tiltaket mindre problematisk enn det ville vært om det var omsøkt / plassert f.eks på vestsiden som påvirker landskapsbiletet mer.

Samlet vurdering

Fasadeendring bygg:

Av forvaltningsplanen framgår det at all fasadeendring og bruksendring av bygninger krever dispensasjon fra verneforskriften.

Det vurderes at verneområdetstyret for Trollheimen kan åpne for flytting av inngangsparti fra den planlagte plasseringen på østveggen, til vestveggen. Dette er et tiltak som følger

forvaltningspraksis og fører ikke til en nevneverdig innvirkning på verneverdiene. Det kan åpnes for en tram på bakkenivå med trapp foran døren, med vilkår om at trammen ikke kan være større enn 1 m2 og trapp må være vendt mot inngangsdøra. Trammen bør også ha en mørk og matt farge. Det skal kun bygges rekkverk om det kreves etter Plan og Bygningsloven (PBL) og da kun på trammens nord- og sydside.

Vedrørende vinduene som omsøkes vurderes det å kunne imøtekomme søker med å beholde de to vinduene tilknyttet de nye soverommene (880x1100 mm). Disse har lik utforming og størrelse som vinduene i stua, og gir mulighet for rømningsvei fra soverommene. Vinduet som omsøkes ved den nye hovedinngangen på vestveggen (450 x 1600 mm) vurderes det ikke å kunne åpnes for. Begrunnelsen for dette er at forvaltningspraksisen ikke har åpnet for tak til gulv vinduer, og et slikt vindu endrer den tradisjonelle uttrykket bygningen har. Det kreves dermed at vinduet fjernes. Vindu som ble godtkjent i dispensasjon av 06.12.2025 skal benyttes isteden dersom søker ønsker et vindu her.

Vinduene på østveggen vurderes å kunne imøtekommes av plantegningene, med vilkår om at det mindre vinduet til venstre må være av lik høyde som vinduene til høyre for den. Disse vinduene vil ha samme utforming som eksisterende vinduer på hytta, og er av enkel form. Det mindre vinduet på hyttas nordvegg, øverst på veggen, åpnes det ikke opp for med begrunnelse at det bryter med etablert forvaltningspraksis og føringene i forvaltningsplanen om at bygningene skal holde en enkel og tradisjonelt uttrykk.

Solcelleanlegg:

Av forvaltningsplanen framgår det at alle faste innretninger krever dispensasjon fra verneforskriften.

Fra de alternative plasseringene som ble tilsendt (se figur 2) vurderes alternativ A eller D som mest aktuelle, både basert på søkers skriftlige vurderinger, og forvalters egen vurdering for best effekt på solcellene og effekten tiltaket gir på landskapet. Alternativ D er plasseringen solcellepanelene har per i dag. Søker sine vurderinger er at denne plasseringen gir fri bevegelse under panelene, da hvert panel plasserer separat høyere opp på veggen. Et annet argument fra søker er at plasseringen gir også god effekt på solcellepanelene, da det er mindre sjanse for skygge fra trær. Utrykket av anlegget blir mindre enkelt, da panelene plasseres på ulike nivåer og kan fremstå mindre ryddig og helhetlig. Plassering A vurderes av søker å gi fri ferdsel under panelene for mindre barn. Dette alternativet har et mer enkelt uttrykk av anlegget der panelene følger symmetrien til vinduet. Siden plasseringen er lengre ned på veggen kan det mulig komme noe skygge fra lave trær i området. Ved å følge retningslinjene fra forvaltningsplanen om at tiltak skal ha mest mulig enkel form, samt forvaltningspraksis om plassering i forhold til symmetri til vinduer og andre detaljer, vurderes A som alternativet med best visuell virkning.

Det kan være en sak for diskusjon om hvor stort behov for energi ei hytte skal ha. Men ved bruk av aggregat eller gass vil styret ikke komme borti slik vurdering annet enn ved søknad om motorferdsel. Bruk av solcelle vil redusere dette transportbehovet, og vil i tillegg føre til at støy fra eventuell bruk av aggregat reduseres / fjernes. Miljøgevinsten synes større enn ulempene ved å imøtekomme søknaden om å sette opp noe større solcelleanlegg på hytta.

Oppsummert vurdering av saken er at Verneområdestyret for Trollheimen kan imøtekomme søker med en dispensasjon for å beholde de 2 nye solcellepanelene på syd-veggen av fritidsboligen «Luftslottet» alternativ A. Det blir satt vilkår om å fjerne de gamle blå solcellepanelene, samt plassering av panelene.

Dispensasjon for tiltakene en vurderer å kunne imøtekomme her gis med hjemmel i NML § 48 . Tiltakene vurderes ikke å påvirke verneverdier eller verneformål nevneverdig, og dispensasjonen vil ikke medføre en uheldig presedensvirkning for andre saker senere.

Søknad om fasadeendring

Vi søker om endring av fasader til vår hytte i Jøldalen, eiendommen 159/5.

De aktuelle forslag til fasadeendringer er knyttet til vektlegging av helhet samtidig som hyttas arkitektoniske karakter bevares.

De endringene det søkes om tillatelse til i denne omgang er:

- 1) Hovedinngangen flyttes, i henhold til tidligere tillatelse, fra øst- til vestsiden av hytta. Dette for å utnytte at marka på denne siden av hytta er snøfri hele vinteren.
- 2) Med inngang på vestfasaden vil det ikke være behov for trapp og tram på nordfasaden. Denne ønskes fjernet. Det vil imidlertid være behov for en mindre trapp og tram knyttet til inngangen på vestfasaden, jfr vedlagte tegninger. Høyde over det gjennomsnittlige bakkenivå rundt hytta for det øverste repos vil være vel 45 cm.
- 3) Det planlagte vinduet på tilbyggets vestfasaden flyttes mot inngangsdøra, og utformingen endres til et vertikalt vindu, 40 cm x 160 cm. Det blir sammen med inngangsdøra en del av fasadens vertikale elementer. Vi mener dette vil gi fasaden en bedre balanse, og dermed redusere den dominerende effekten til det store horisontale vinduet i stua.
- 4) Av hensyn til muligheten for direkte utgang ved brann, ønskes større vinduer med vippefunksjon på de nye soverommene. Form og størrelse på disse vinduene blir lik elementene i oppbyggingen i det store vinduet på vestfasaden. Vinduer med en gjennomgående og godt synlig midtsprosse, vil etter vår mening bidra til å beholde hyttas rustikke karakter.
- 5) Solcellepanelet er gammelt, gir liten effekt og er modent for utskifting. Blant annet overgang fra gasskjøleskap til et som går på 12 V krever panel med større effekt. Nye panel plasseres på sørveggen, der panelene også sto på den opprinnelige hytta.

Det vises til vedlagte tegninger av omsøkte plan og faser.

Mvh

Bente A. Ingebrigtsen

Dag Bastholm

RENNEBU
KOMMUNE

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Postboks 2600

7734 STEINKJER

Deres ref:

Vår ref
2025/1187

Saksbehandler
Hans Edvard Thyve

Dato
02.10.2025

Forespørsel om endring av bygg - montering av solceller - gnr/bnr 159/5

Hei.

Har mottatt en forespørsel om vurdering av fasadeendring, knyttet til montering av solceller på en fritidsbolig i Jøldalen, på eiendommen gnr/bnr 159/5. Dette er et mindre anlegg og synes ut fra vedlagte tegninger å være begrenset til 2 paneler på gavlvegg mot syd.

Se vedlagte beskrivelse for mer informasjon om tiltaket.

Ber om en behandling av forespørsel fra styret i Trollheimen LVO.

Med vennlig hilsen

Rennebu kommune

Hans Edvard Thyve
Saksbehandler

Adresse:
Rennebu kommune

Telefon:
947 86 930

Kommunennummer:
5022

E-post:
postmottak@rennebu.kommune.no

Myrveien 1
7391 Rennebu

Org.nr.:
940 083 672

477 63 310
hans.thyve@rennebu.kommune.no

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

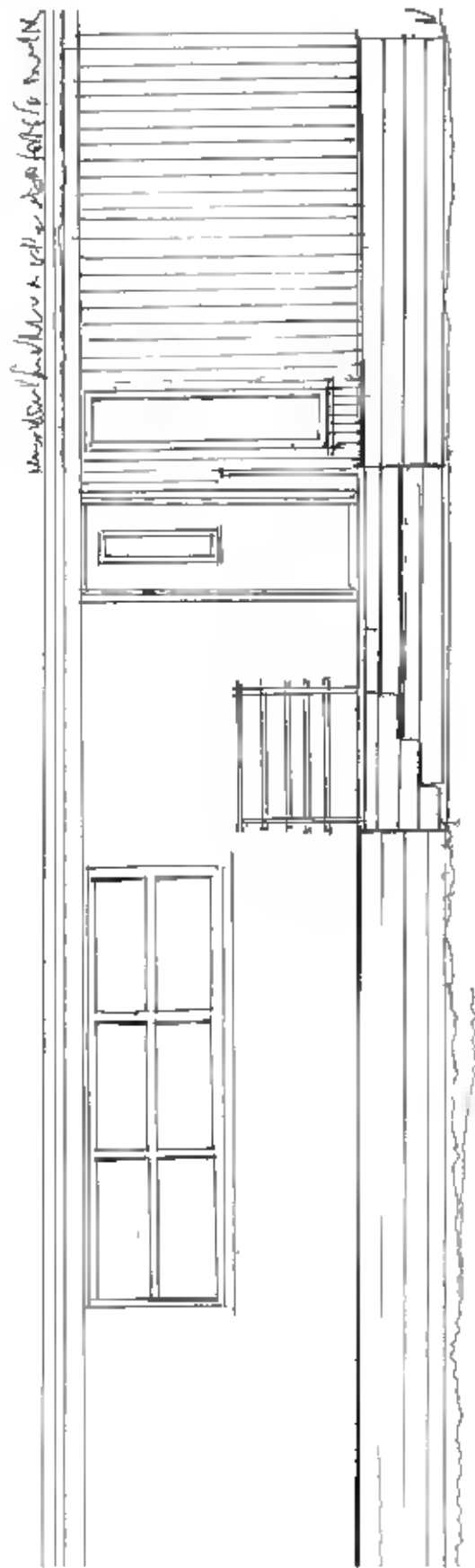
Kopi til:

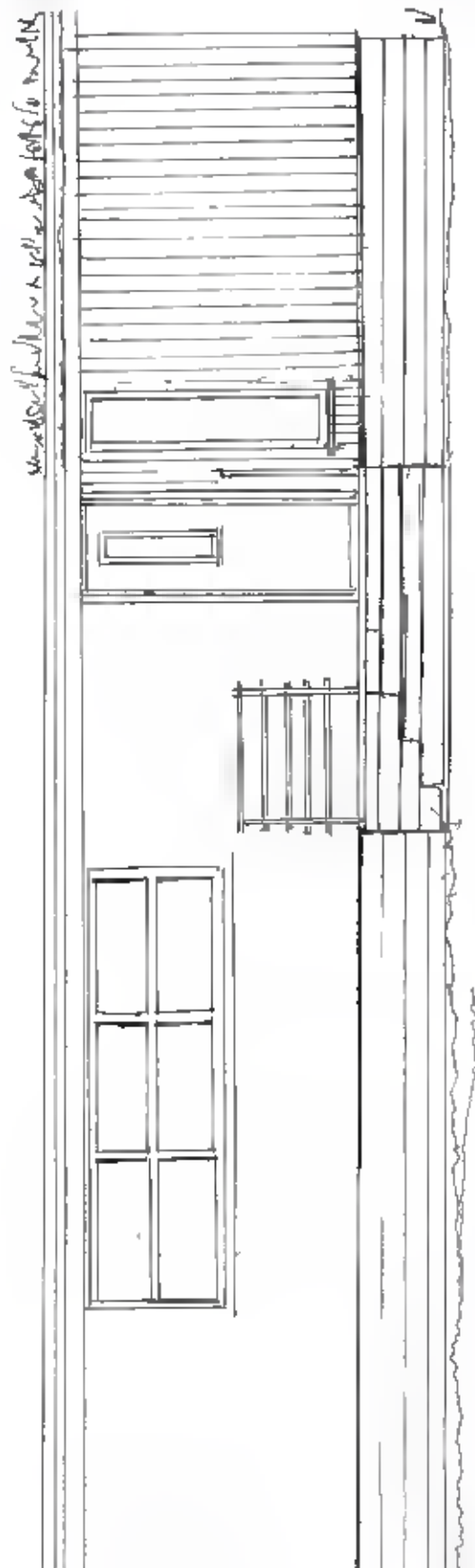
Linda Forbregd

Ber om vurdering av fasadeendringer iht beskrivelse og tegninger.
Ang Solcellepaneler så vil hvert av de ha en effekt på 185 W og produsere 11,1 A.
De vil bli koblet til hver sin regulator og hvert sitt batteri på 12 Volt.
NB. Hytta ligger innenfor LVO Trollheimen. Beskrivelse og tegninger følger vedlagt.

Mvh Dag Bastholm, tlf 97529993

 [Fasadeendring](#)

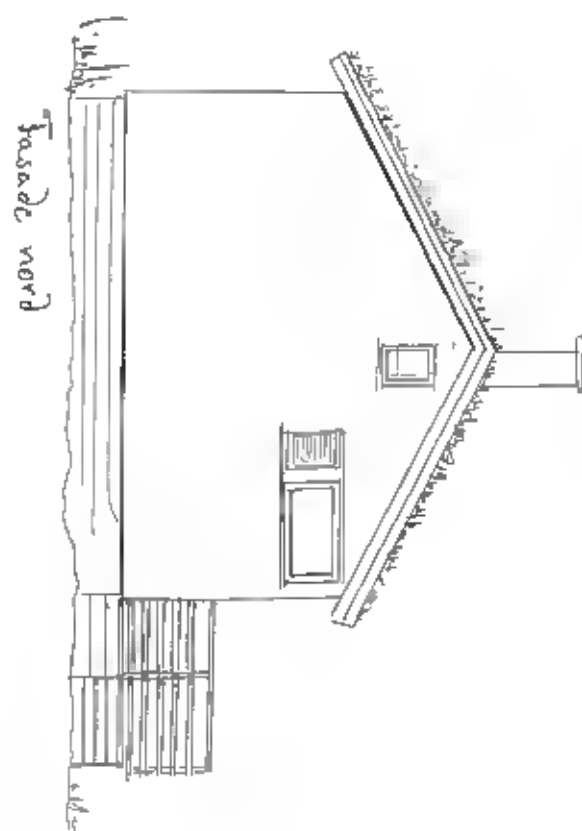
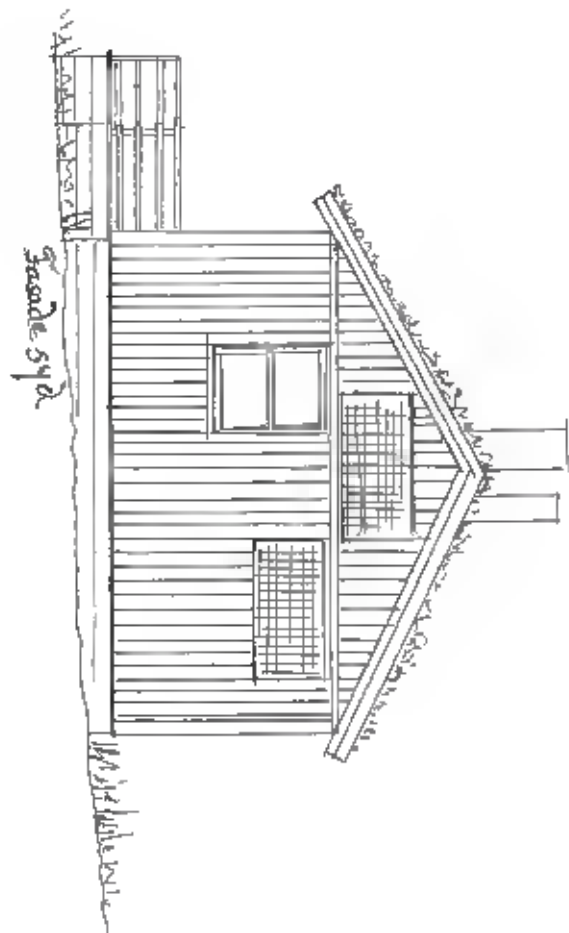

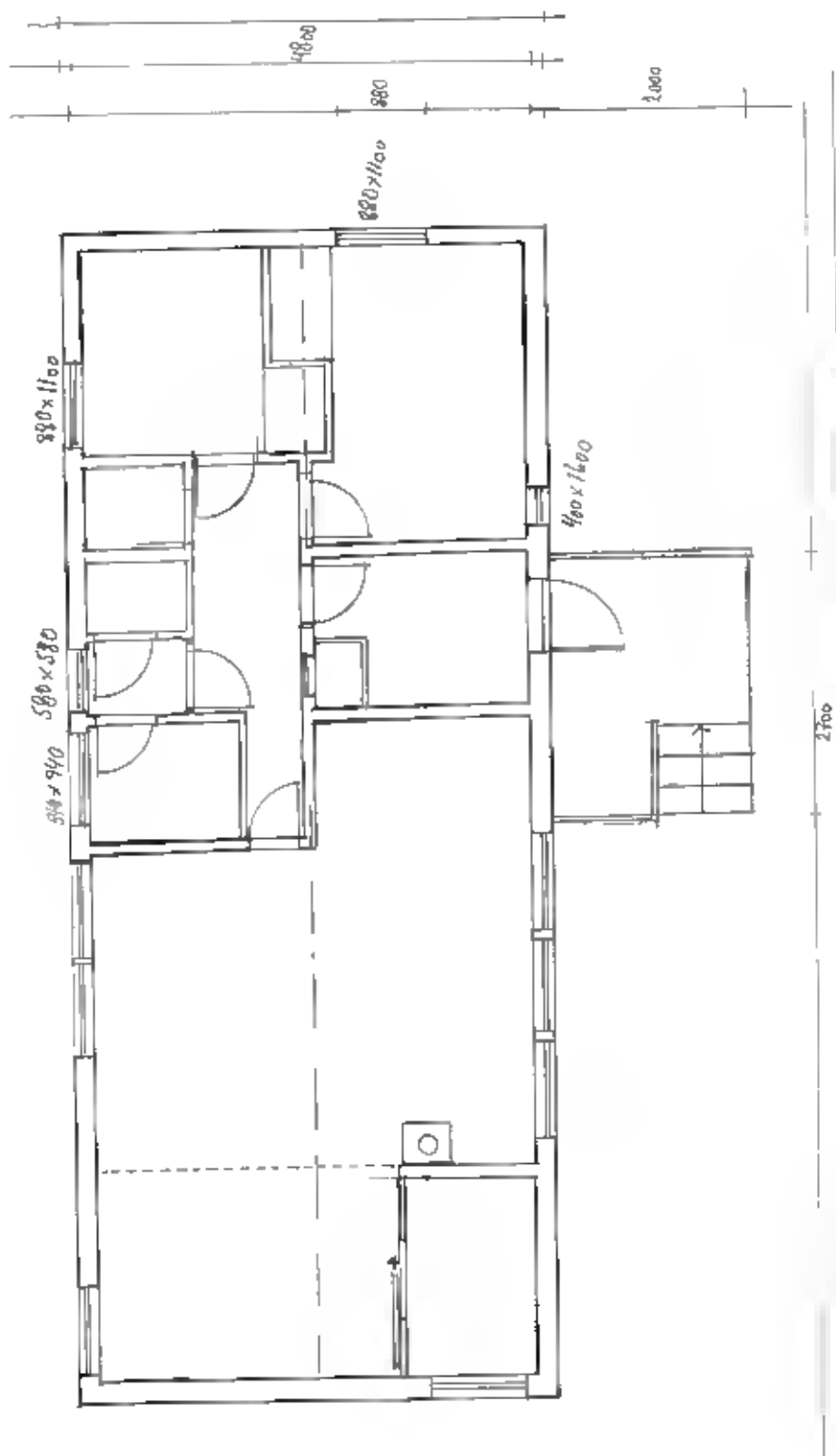
Luftsloft - fasadeendringer
 Fasade vest 11 09 25
 målestokk 1:50, Dag Brustholm

Luftsloft - fasadeendringer
 mål 1:50, 12 9 25
 Fasade øst
 Dag Brustholm

Luftsløffet-fasadeindringer
målestok: 1:50, 1309 25
Ing. Rostholm

Luftklolett-fasadendringer
 Plan, 13.09.2025
 Målestokk 1:50
 Treg Bastholm

Fra: Dag Bastholm[dagbastholm@gmail.com]
Sendt: 09.10.2025 14:07:29
Til: Kallåk, Maren Katrine[maren.katrine.kallak@statsforvalteren.no]
Tittel: Vedr. endring av solcellepanel på Luftsloppet

Viser til telefonsamtale

Begrunnelse og behov

Jeg viser til din epost. Spørsmålene du stiller, gjør det uklart om kommunen har oversendt beskrivelse og tegninger. Det blir også uklart for meg om dere kjenner til at dette er en utskifting av eksisterende, gamle og slitne solcellepaneler.

I 2022 fikk vi av kommunen tillatelse til å forlenge hytta sydover med 15 m². De to solcellepanelene som sto på veggen er i sommer tatt ned og satt midlertidig opp på ny vegg. Byggeaktiviteten har vært satt i bero pga av en tvist i Kartverket om hvem som er rettmessige eiere av hyttetomta. Først etter at eierforholdene ble avklart i 2024 var det hensiktsmessig for oss å gå videre i byggesaken med blant annet tillatelse til å frakte inn materialer.

I våre forberedelser til byggingen har vi forholdt oss til informasjon om oppsetting av solcellepanel på vegg og tak gitt av Direktoratet for byggkvalitet på byggesak: <https://www.dibk.no/bygge-eller-endre/bygg-mer-uten-a-soke>
Direktoratet skriver at endring av solcellepanel på vegg på eneboliger ikke er søknadspliktige. Vi har gått ut fra at det samme gjelder for frittstående hytter, inntil videre undersøkelser viste at dette kanskje ikke var helt riktig for hytter innenfor Trollheimen LVO. Det ble derfor tatt kontakt med Rennebu kommune.

De 2 eksisterende solcellepanelene på Luftsloppet er vel 45cm x 90 cm. Disse sto på hyttas sydvegg da denne ble kjøpt i 2020. Panelene ble i 2020 koblet til en ny regulator og et nytt batteri på 110Ah. Effekt og kapasitet på solcellepanelene er ikke kjent, men antas å være på vel 100W til sammen. Alder og slitasje gjør de modne for utskifting.

Vi har i sommer byttet ut vårt gamle propandrevne kjøleskap med et nytt kjøleskap som bruker 12V strøm. Det viste seg da at eksisterende solceller og batteri ikke klarte å produsere nok strøm. Batteriet på 110Ah gikk tomt til tross for en periode med ekstremt gode ladeforhold. Kjøleskapet er på 110 liter med en liten fryseboks, bruker i snitt 370 Wh i døgnet, og trekker på maks 4,5 A. For at batteriet ikke skal tømmes må hvert solcellepanel produsere i snitt 31Ah pr. døgn. Det skal dekke vårt behov for fersk mat. Driften av dette krever etter de anbefalinger vi har fått, et solcellepanel med effekt på vel 200 Watt.

Sommerens erfaringer gjorde at det var behov for å tenke nytt også med hensyn til solcellepanel og batteri. Nytt anlegg vil bli bygd opp med kobling mellom ett av solcellepanelene og det nye batteriet på 300Ah. Det andre panelet vil erstatte nåværende utvendig anlegg og bli koblet opp mot eksisterende 12V nett inne i hytta. Dette brukes i dag til belysning, lading av elektronikk og el-verktøy og kan

en gang i framtiden også bli koblet til et forbrenningstoalett. Det nye batteriet er av fabrikant ikke anbefalt å koble sammen med andre batterier - verken i serie- eller i parallellkobling

Det er altså behov for 2 solcellepanel for å drifte hvert sitt nett inne i hytta. Hvert av panelene er 70 cm x 140 cm, har en effekt på 185W og produserer 11,1 A.

Plassering på sydveggen vil ha best solforhold og gi mest effekt ut av panelene, være lite eksponert fra seterveien og vil med hensyn til uttrykket bli best når de to panelene er like store. Veggen vil dermed bestå av 3 elementer, 1 vindu og 2 panel.

Solcellepanelene , batteriet og regulatoren er kjøpt inn, og er planlagt koblet sammen til sommeren

mvh
Dag Bastholm
tlf 97529993

Fra: Dag Bastholm[dagbastholm@gmail.com]
Sendt: 28.10.2025 00:13:29
Til: Kallåk, Maren Katrine[maren.katrine.kallak@statsforvalteren.no]
Tittel: Re: Sak til styremøtet - Trollheimen VO

Maren Katrine Kallåk

Hei

Jeg viser til vår samtale i går formiddag om alternative plasseringer av solcellepanelene på Luftslottet. Jeg har laget noen skisser som viser ulike alternative områder for plassering. Til disse alternativene knytter jeg også mine vurderinger. Alternativet med plassering på taket er ikke tatt med da dette vil bryte en enhetlig takflata og være godt synlig i et stort område, Effekten vil heller ikke bli optimal da panelene vil være orientert mot vest.

Solcellene ønskes plassert der de gir en maksimal effekt og hvor eksponeringen i landskapsrommet er minst mulig. Ved plassering vil jeg også legge vekt på at solcellepanelene ikke skal være til hinder for trygg bevegelse/lek rundt hytta. Det vil innebære at panelene bør stå så høyt som mulig

I min analyse har jeg tatt utgangspunkt i ulike prinsipper for visuell orden av elementene i arkitektur.

Dette er:

- på linje, horisontalt og vertikalt
- symmetri

For å ikke redusere effekten av innstrålingen, er det viktig at panelene ikke plasseres i skygge fra takutstikk, trær eller skaper skygge for hverandre. I tillegg må det være mulig å vinkle orienteringen av panelene ift solinnstrålingen - 35 grader om sommeren. Den nedre delen av panelene vil derfor stikke ut fra fasadelivet.

Den visuelle virkningen er også avhengig av farge på bakgrunn og detaljer. Vedlagte fotografi viser hvordan de nye panelene vil bli i forhold til fargesettingen på hytta.

Skissene som jeg legger ved viser potensielle områder for plassering.

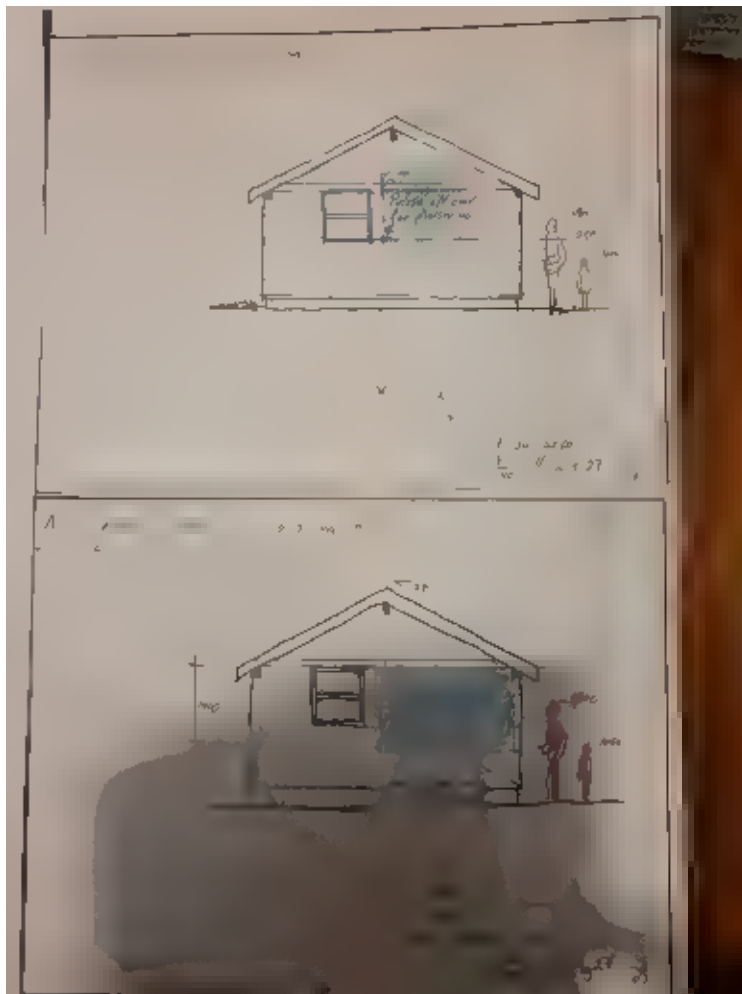
Alternativ **A** vil gi en mulighet for å plassere solcellepanelene over og under hverandre. Det vil også gi mulighet for et barn under 1 meter å passere uhindret. Dette vil imidlertid ikke være mulig for en voksen person. Skygge fra eventuelle relativt lave trær kan komme til å kaste skygge på panelene.

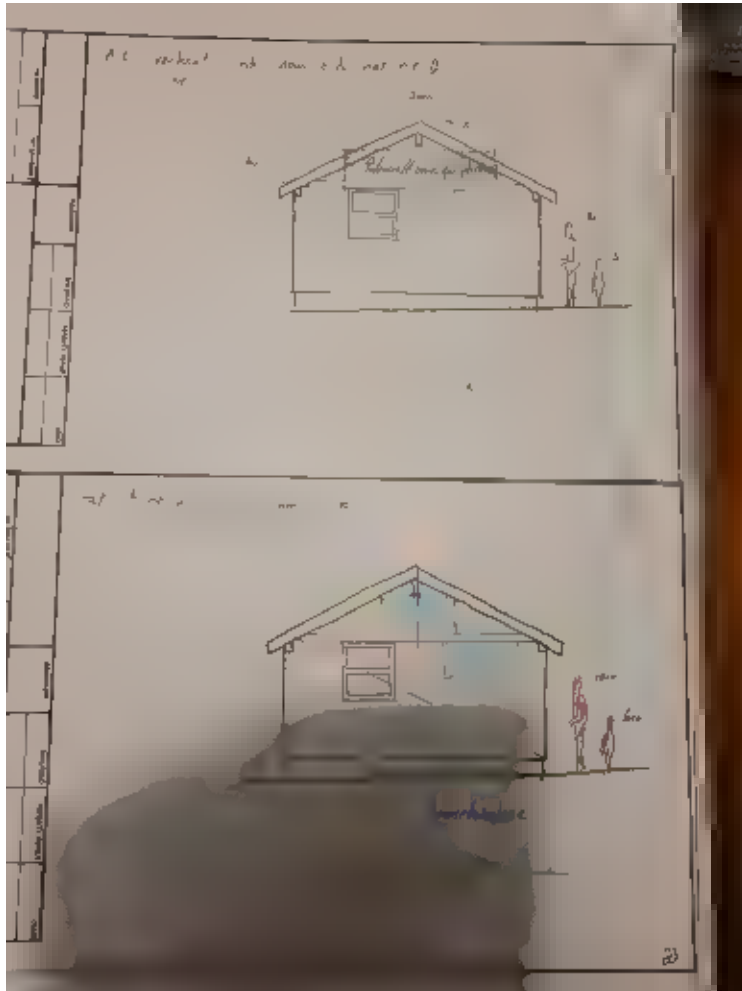
Alternativ **B** vil for det nederste panelet være en problematisk høyde for både store og små. Alternativet anses som lite aktuelt.

Alternativ **C** er den plasseringen som solcellepanelene har hatt de siste årene. Alternativet gir panelene en optimal effekt. Panelene vil med en slik plassering stikke over vindskiene og bryte en viktig visuell linje.. De brutte linjene anses som uheldig for fasadens uttrykk.

Alternativ **D** Dette alternativet tillater fri bevegelse under panelene for alle. Effekten i panelene vil være tilnærmet optimal selv om det skulle gro opp noen trær rett utenfor tomta.

Samlet sett vil plassering som vist i alternativ D gi en tilnærmet optimal effekt av panelene Plasseringen vil heller ikke være i konflikt med aktivitet rundt hytta. Selv om panelene ikke plasseres på linje vil likevel symmetrien i fasaden gjøre at den fremstår med orden.

mvh

Dag

tir. 21. okt. 2025 kl. 08:34 skrev Kallåk, Maren Katrine
<maren.katrine.kallak@statsforvalteren.no>:

Hei Dag,

Melder herved ifra at søknaden din blir tatt opp i styremøtet til Verneområdestyret for Trollheimen 07.11.2025.

Saken gjelder montering av solcellepaneler (mindre fasadeendring) på fritidsbolig gnr/bnr. 159/5 i Rennebu kommune.

Informerte om dette under telefonsamtalen vi hadde en stund tilbake, sender det nå i skriftlig form.

Ha en fin dag videre ♦♦

Med vennelig hilsen,

Maren Katrine Kallåk

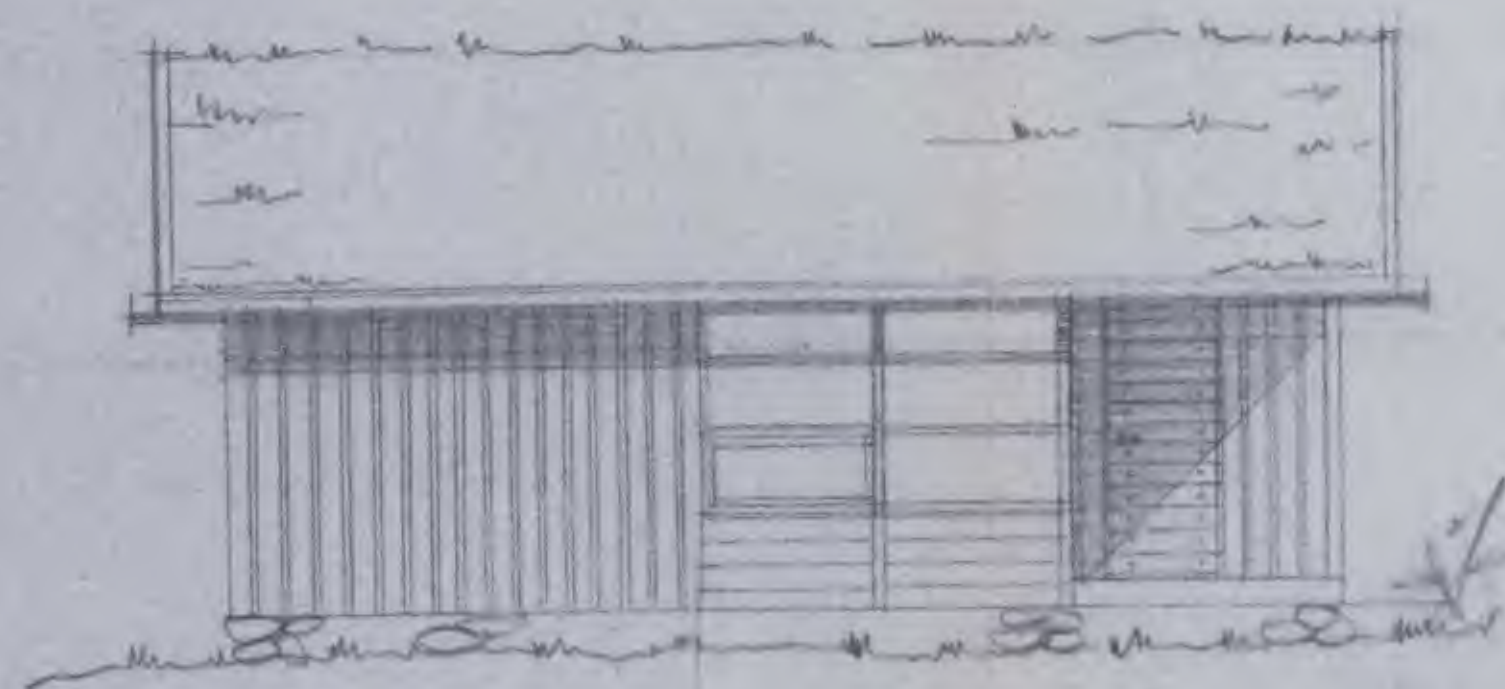
verneområdeforvalter

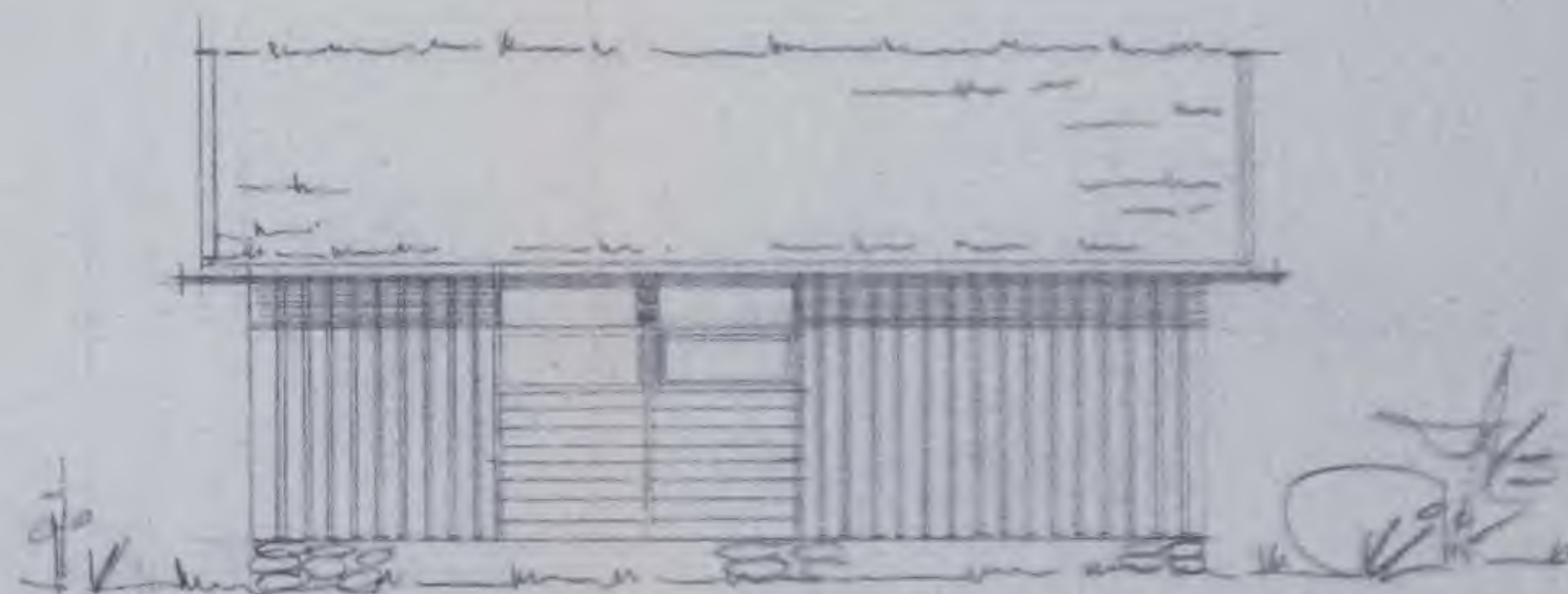
**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Telefon: 73 19 90 19

Epost: maren.katrine.kallak@statsforvalteren.no

FASADE MOT SYD

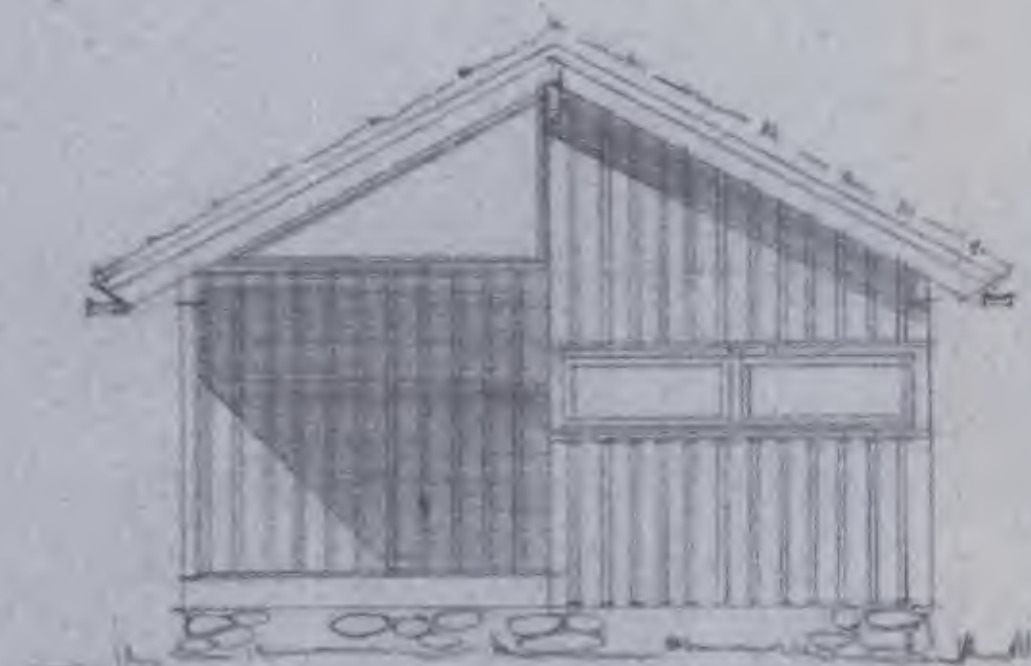
FASADE MOT NORD

HYTTE

TORA HAJA TVERDAL
MELDAL

FASADER

nr	TEGN	al
1350		

FASADE MOT ØST

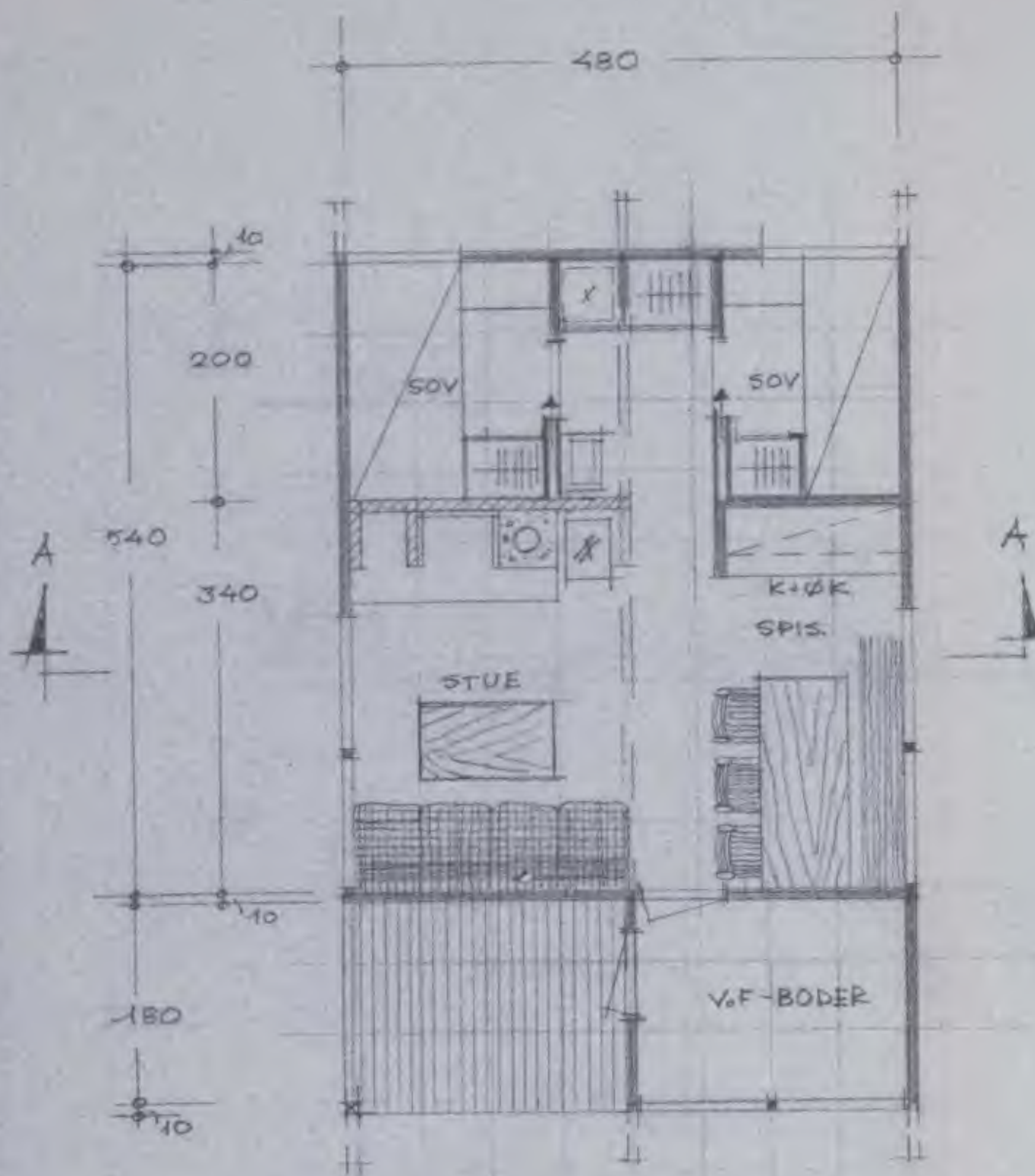
FASADE MOT VEST

HYTTE

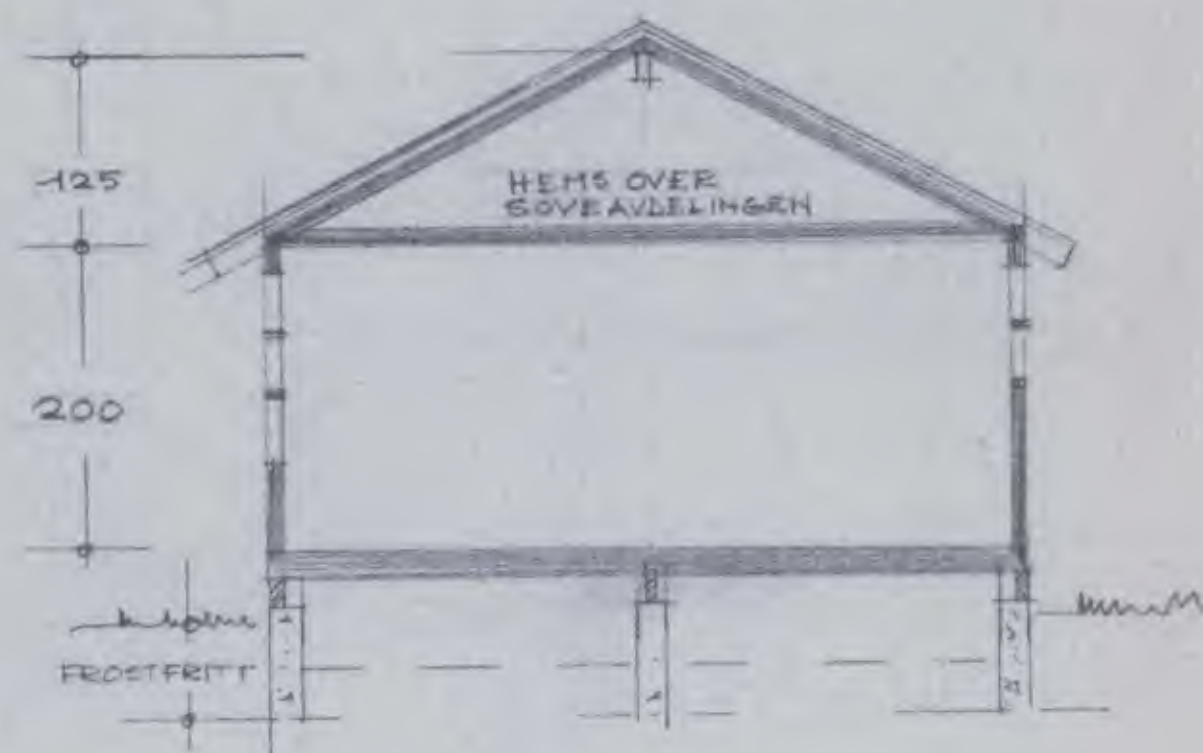
TORA MAJA TVERDAL
MELDAL

FASADER

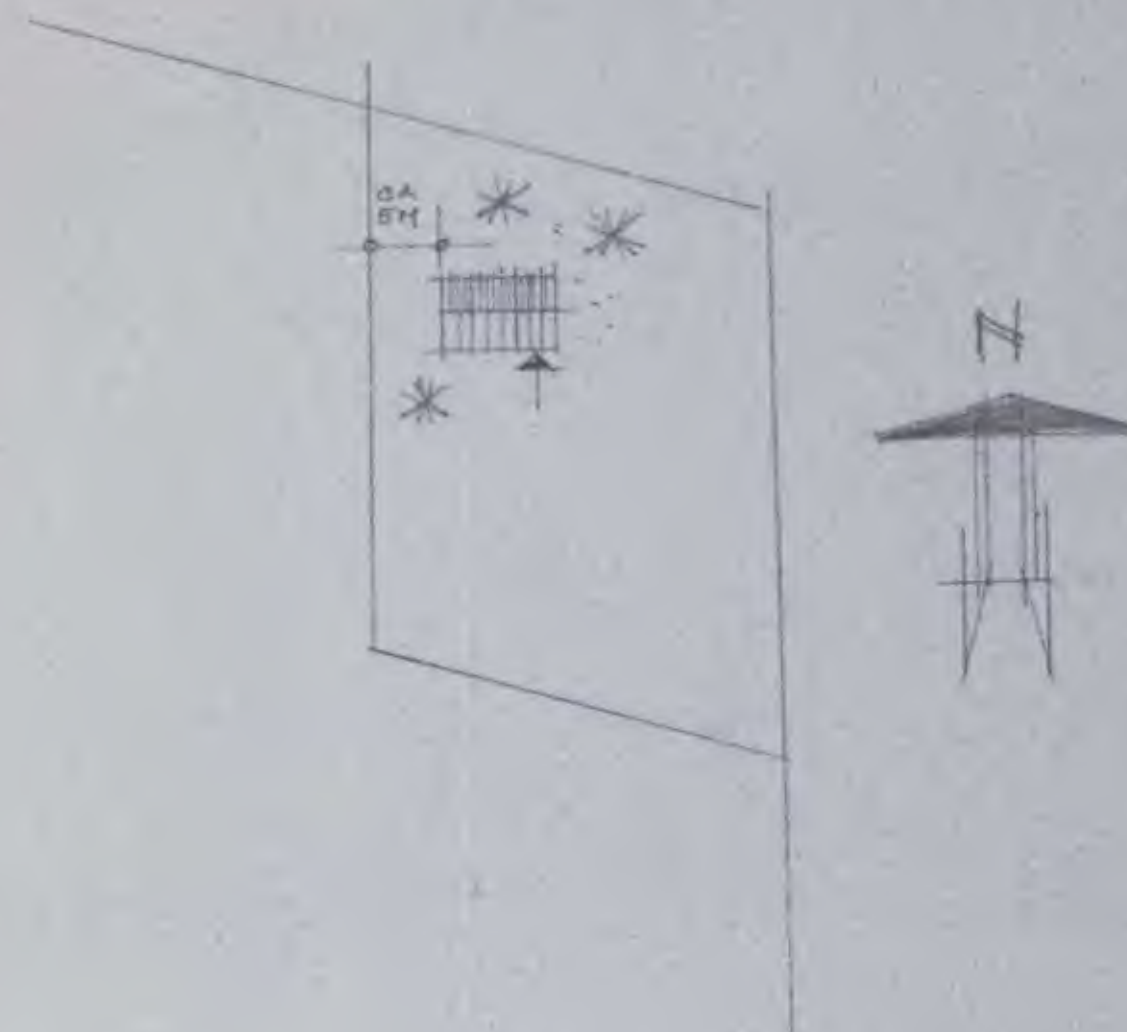
MÅL 1850	TEGN	ol

PLAN

SNITT A-A

SITUASJONSPLAN

HYTTE

TORA MAJA TVERDAL,
MELDAL

PLAN - SNITT

H&L	TEGN	al
1:50		

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 88
fmltpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Rennebu kommune
Myrveien 1 Berkåk
7391 RENNEBU

Saksbehandler Roar Pettersen

Vår ref. 2022/10451-0 432.2

Deres ref.

Dato 06.12.2022

Vedtak Trollheimen LVO - søknad om dispensasjon for tilbygg, fasadeendring og bod/anneks på hytte - Rennebu 159/5

Saksprotokoll i verneområdestyret for Trollheimen, sak 48/2022:

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 gir Verneområdestyret for Trollheimen dispensasjon for matrikkelhaver til gnr/bnr 159/5 Luftsloppet i Rennebu kommune, som omsøkt for:

- Fasadeendring ved flytting av inngangsdøra fra nordveggen til østveggen på fritidsboligen.
- Hellelegging av 4 m² i det sørøstre hjørnet av eiendommen.
- Tilbygg til fritidsboligen i 3,0 m lengde med boligens bredde og høyde.

Vilkår:

Det stilles vilkår om fjerning av utbyggene på hyttas østvegg og vestvegg, som opplyst i søknaden slik at grensen for bebygd areal BYA ikke overskrides (60 m²), jf. forvaltningsplanen for Trollheimens verneområder.

Begrunnelse:

Tiltaket vurderes ikke å være i strid med verneformålet for Trollheimen landskapsvernområde eller ha slikt omfang at det vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Verneområdestyret gir **ikke** dispensasjon for matrikkelhaver til gnr/bnr 159/5 i Rennebu kommune om oppføring av omsøkt anneks på 6 m².

Begrunnelse

Bebygd areal på gnr/bnr 159/5 vil ved oppbygging av anneks overskride grensen for BYA, jf. forvaltningsplanen for Trollheimens verneområder.

Dispensasjon til oppføring av anneks på gnr/bnr 159/5 vil isolert sett ikke påvirke verneformålet og verneverdiene betydelig. Men en dispensasjon vil skape **presedens** mht. det øvrige betydelige antallet hytter og setre i verneområdet. Det vil i verneområdet åpne for endringer som på sikt vil kunne føre til en vesentlig og nevneverdig endring av landskapets art og karakter.

Med hilsen
Roar Pettersen
verneområdeforvalter
Dokumentet er elektronisk godkjent

Arkivsaksnummer: 2022/10451-0

Saksbehandler: Roar Pettersen

Dato: 22.11.2022

Utvalg

Utvalgssak Møtedato

Verneområdestyret for Trollheimen

Trollheimen LVO - søknad om dispensasjon for tilbygg, fasadeendring, anneks mm på fritidseiendommen gnr/bnr 159/5 – Rennebu kommune

Innstilling fra forvalter

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 gir Verneområdestyret for Trollheimen dispensasjon for matrikkelhaver til gnr/bnr 159/5 Luftsloppet i Rennebu kommune, som omsøkt for:

- Fasadeendring ved flytting av inngangsdøra fra nordveggen til østveggen på fritidsboligen.
- Hellelegging av 4 m² i det sørøstre hjørnet av eiendommen.
- Tilbygg til fritidsboligen i 3,0 m lengde med boligens bredde og høyde.

Vilkår:

Det stilles vilkår om fjerning av utbyggene på hyttas østvegg og vestvegg, som opplyst i søknaden slik at grensen for bebygd areal BYA ikke overskrides (60 m²), jf. forvaltningsplanen for Trollheimens verneområder.

Begrunnelse:

Tiltaket vurderes ikke å være i strid med verneformålet for Trollheimen landskapsvernområde eller ha slikt omfang at det vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Verneområdestyret gir **ikke** dispensasjon for matrikkelhaver til gnr/bnr 159/5 i Rennebu kommune om oppføring av omsøkt anneks på 6 m².

Begrunnelse

Bebygd areal på gnr/bnr 159/5 vil ved oppbygging av anneks overskride grensen for BYA, jf. forvaltningsplanen for Trollheimens verneområder.

Dispensasjon til oppføring av anneks på gnr/bnr 159/5 vil isolert sett ikke påvirke verneformålet og verneverdiene betydelig. Men en dispensasjon vil skape **presedens** mht. det øvrige betydelige antallet hytter og setre i verneområdet. Det vil i verneområdet åpne for endringer som på sikt vil kunne føre til en vesentlig og nevneverdig endring av landskapets art og karakter.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Oversendelse av sak til uttalelse - Dispensasjon for tilbygg og fasadeendring på fritidsbolig, Jøldalen, Trollheimen landskapsvernområde - gnr bnr 159 5.pdf
- 2 Trollheimen landskapsvernområde - dispensasjon for tilbygg og fasadeendring på fritidsbolig i Jøldalen - Rennebu 159/5
- 3 Søknad om fasadeendring og tilbygg på fritidsbolig - gnr bnr 159 5.pdf
- 4 Intern høring - Tilbygg og fasadeendring på fritidsbolig, Jøldalen - gnr bnr 159 5.pdf
- 5 Tilleggsinformasjon til søknad

Saksopplysninger

Det er mottatt til uttalelse fra Rennebu kommune søknad fra matrikkelhaver på gnr/bnr 159/5 med fritidsboligen Luftslottet i Jøldalen, Rennebu kommune. Det er søkt om:

Fasadeendring. Flytting av inngangsdør fra nordveggen til østveggen.

Tilbygg. Forlengelse av fritidsboligen med 3 meter i samme bredde som eksisterende hytte på 5,1 m.

Nytt anneks. Uisolert bod på 6 m² (2,0 m x 3,0 m) med samme materialer, farger og detaljer som hytta.

Fjerne platting. Utenfor hyttas gavlvegg mot nord.

Fjerning av utbygg. Omhandler 2 utbygg på henholdsvis øst og vestveggen av hytta.

Hellelegging av område på bakken: Inntil 4 m² på eiendommens sydøstlige hjørne innenfor oppsatt gjerde.

Oversiktsbilde over området Jøldalshytta, Gjelsætra og Oppstuggusætra med Luftsslottet, jf. Ortofoto 2014.

Eiendommen gnr 159 bnr 5, jf. GisLink 1.08.1997

Fasade vest og sør

Fasade nord og øst

2021, vedlegg til søknad

Fasade nord og vest

Fasade øst og sør

Søknaden har vært til uttalelse som dispensasjonssøknad fra Rennebu kommuneplans arealdel:

- ❖ Trøndelag fylkeskommune har ikke avgjørende merknader til søknaden.
- ❖ Nabo på gnr/bnr 159/1 har gitt merknad til søknaden: *Da hverken tiltakshaver driver næring i området eller tiltaket i seg selv omhandler næring, ser vi det som et unødvendig inngrep i verneområdet. Tiltaket bør av denne grunn avslås.*
- ❖ Kommunens enhet for landbruk, skog og miljø har gitt foreløpige uttalelse i saken
 - *Verneområdestyret i Trollheimen skal ha denne saken til behandling og de vil ta en full gjennomgang etter Naturmangfoldloven. Saksbehandler avventer videre utredning til de har behandlet saken etter verneforskrift og forvaltningsplan for verneområdene i Trollheimen.*
 - *Det er viktig at alle bygg/tilbygg ikke fører til at småfe/storfe/vilt går seg fast/setter seg fast.*
 - *Reindriftshensynene er trolig ikke til hinder for et tilbygg på eksisterende hytte.*

Vurdering

I Trollheimen landskapsvernområde var det pr 2020 registrert 372 bygninger og anlegg, herav 88 setre, 57 overnattingsbuer og 136 fritidshytter. Omsøkte eiendom Luftsloppet ligger tilgrenset dagens seterstøl på Oppstuggusætra som del av seterlandskapet i Jøldalen. Bygningene i seg selv er derfor lett synlige i området.

Fritidsboligen på gnr/bnr 159/5 Luftsloppet, bygningsnr. 300238484, er oppført i 1980. Arealet er fradelt Oppstuggusætra og har vært beitet sammen med setervollen fram til siste eierskiftet, jf. søknaden. Eiendom har kun 1 bygning i forkant av nåværende søknad.

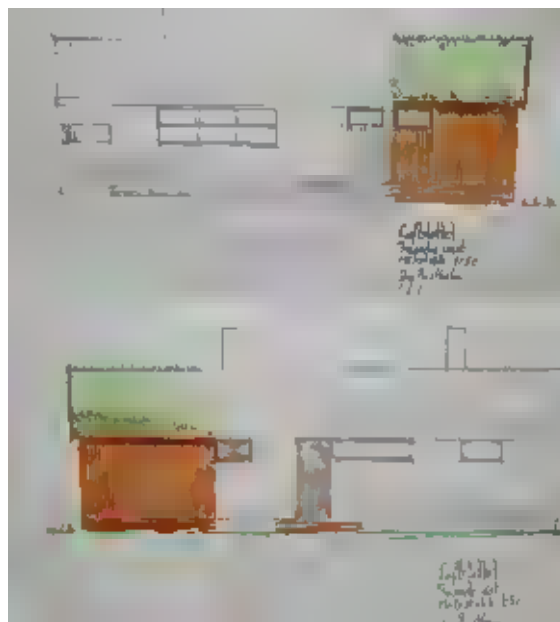
Tilbygg og nybygg

Den omsøkte hytta er i søknaden oppgitt å ha et bebygd areal, BYA, på 44,4 m² uten medregnet tilbygg for gass og redskap(østvegg) og parafinfat(vestvegg). Ifølge søker er tilbygget på vestveggen vel 0,6 m² og planlegges for nye og mindre gassbeholdere. Tilbygget på østveggen er vel 1,2 m². Hyttas korrekte BYA er derfor om lag 46,2 m². Med omsøkte tilbygg blir hyttas BYA på 61,5 m². I tillegg er det søkt om et anneks på 6 m². Totalt BYA for fritidseiendommen blir i så fall på 67,5 m². I søknaden opplyses det om at tilbyggene på hyttas øst- og vestvegg vil bli fjernet om tillatelse gis til oppføring av omsøkte anneks. Eiendommens bebygde areal blir i så tilfelle totalt på 65,7 m².

I henhold til forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen kan det dersom det kan dokumenteres et behov for utvidelser i forbindelse med renovering av bygninger som fantes på vernetidspunktet åpnes for utvidelser på inntil 30 % av bygningens opprinnelige størrelse. Samlet bebygde areal, BYA, skal ikke overskride 60 m² per boenhet inkludert uthus, jf. kap. 4.7.3.

Behovet for utvidelser vurderes som veldokumentert i søknaden. De omsøkte arealtilleggene medfører dog at det samlede bebygde arealet overskrider maksimal ramme som er angitt i verneområdets forvaltningsplan. Det omsøkte tilbygget til hytta alene vil medføre at det samlede bebygde arealets maksimalstørrelse blir overskredet. Fjernes videre de 2 tilbyggene til hytta kommer eiendommens bebygde areal innenfor maksimalrammen med 59,7 m².

Situasjonsplan

Fasadeendring

Flytting av inngangsdøra fra nordvegg til østvegg, se tegning til søknad og foto 2022 av hytta. Denne fasadeendringen vurderes som ikke vesentlig i forhold til verneperspektivet for området.

Hellelegging, fjerning av terrasse

Inntil 4 m² på eiendommens sydøstlige hjørne innenfor oppsatt gjerde. Bruk av heller på bakken er tradisjonell materialbruk og metode for tilrettelegging omkring seterbygg i området. Det er etter at vernet av området kom tilrettelagt med terrasse i tre ved hyttas nordvegg (det foreligger ikke opplysninger om søknad og byggeår for denne). Denne type tilrettelegging er ikke i henhold til tradisjonell byggeskikk i sæterområdene. Det til søknaden også meldt om fjerning av den oppførte terrassen. Denne fjerningen og «erstatningen» med hellelagt areal i tradisjonell stil vurderes som positivt i verneperspektivet for området.

Fjerning av utbygg

Omhandler 2 utbygg på henholdsvis øst og vestvegg. Utbygget på hyttas vestvegg er bygd etter 1997 og etter verningen av området (det foreligger ikke opplysninger om søknad og byggeår for denne), jf. GisLink. Utbygget på østveggen har ikke kjent status mht. byggeår (før 1997). Fjerning av begge utbyggene vurderes som positivt i forhold til tradisjonell byggeskikk og verneperspektivet for området.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har med virkning fra 1.01.2020 i medhold av Naturmangfoldloven (NML) § 62 delegert forvaltningsmyndigheten og gitt vedtekter for forvaltningen av verneområdene i Trollheimen herunder Trollheimen LVO til Verneområdestyret for Trollheimen.

Verneformål – forskrift

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde (LVO) er *å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv, jf. verneforskriftens kap. III.*

Verneforskriften har et generelt byggeforbud og det er ikke tillatt å gjøre inngrep som kan endre landskapets karakter. Videre medfører det at alt byggearbeid, utover vedlikehold av eksisterende bygg, krever dispensasjon fra verneforskriften jf. kap. IV pkt. 1.1.

Verneforskriften for Trollheimen LVO har ikke hjemmel for å kunne gi dispensasjon for mindre byggearbeid eller utvidelser av bygninger annet enn når det er næringsrelatert dvs. knyttet til landbruk, reindrift eller turistforeningsdrift. En eventuell dispensasjon må derfor vurderes etter Naturmangfoldloven (NML) § 48.

Forvaltningsplan for verneområdene i Trollheimen

I forvaltningsplanen er følgende fastsatt forvaltningsmål i Trollheimen LVO, jf. kap. 4.7.2:

- Holde antall boenheter på samme nivå som ved vernetidspunktet.
- Tilpasse eksisterende bygninger og inngrep til de naturlige omgivelser.
- Beholde bygningenes begrensede størrelse og ensartede og enkle form.

Følgende relevante retningslinjer er gitt til forvaltningen med henblikk på forvaltningsmålene, jf. forvaltningsplanen kap. 4.7.3:

- «Faste innretninger som bygninger, plattinger, levegger, gjerder, master, demninger, bruer, klopper, skilt osv. kan ikke oppføres eller endres uten nødvendig dispensasjon fra verneforskriften.»
- Alle nybygg krever behandling etter verneforskrift.
- Samlet bebygd areal skal ikke overskride 60 m² per boenhet inkludert uthus.

For bygninger skilles det mellom vedlikehold, nybygg, utvidelser, ombygging og riving. Med vedlikehold forstås mindre tiltak som opprusting av teknisk og funksjonell standard slik som takteking, etter-isolering, skifte av vinduer og kledning med mer. Vedlikehold kan skje i medhold av verneforskriftene. Tiltak som innebærer fasadeendring defineres ikke som vedlikehold og krever behandling etter verneforskriften.

Naturmangfoldloven

§ 48 dispensasjon fra vernevedtak

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det:

1. **ikke strider mot vernevedtakets formål.**
Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.
2. **ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.**
3. **eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.**
I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

NML § 48 1. avsnitt åpner for dispensasjon til tiltak som ikke strider mot verneformålet (1) og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig (2). Begge vilkår må være oppfylt.

Det følger imidlertid ikke av dette at dispensasjon skal gis om vilkårene er oppfylt. Skjønn og instruks fra overordnet myndighet spiller inn. Dispensasjonsbestemmelsen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket. Bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Tilbygget til hytta på om lag 15 m², annekset på 6 m² og helleleggingen vurderes ikke å ha slikt omfang og konsekvens at det både vil påvirke verneverdiene nevneverdig og være i strid med verneformålet i Trollheimen LVO. Det foreligger heller ikke «sikkerhetshensyn eller hensyn til vesentlige samfunnsinteresser som gjør det nødvendig» med dispensasjon for omsøkte deponeringen.

Søknaden behandles følgelig videre med hensyn til bestemmelsene i NML §§ 8 – 12.

§8 Kunnskapsgrunnlaget

Det er ikke registrert naturtyper på de aktuelle arealer eller i nærområdet som gjør at disse oppfyller gjeldende nasjonale kriterier DN 13 eller iht. NiN-kriteriene for klassifisering i Naturbase. Det er påvist forekomst av 1 rødlista art på setervollen Oppstuggusætra. Arealet rundt Luftslottet var da inkludert i setervollen med beiting osv., jf Naturbase, sensitive artsdata og Øien, D-I. 2010. Kartlegging av verdifull kulturmark i Jøldalen i Trollheimen landskapsvernområde. - NTNU Vitensk.mus. Bot. Notat 2010-2, side 8.

§ 9 Føre-var-prinsippet.

Informasjonen i denne saken er hentet fra Naturbase, Artskart, Artsdata, Artsobservasjoner samt retningslinjer gitt i forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være tilstrekkelig i saken slik at NML § 9 føre-var-prinsippet ikke er nødvendig å tillegge vesentlig vekt i saken.

§10 Samlet belastning

Området Jøldalen har og har til dels fortsatt betydelig aktiviteter knyttet til næringsutøvelse mht. setring og reindrift. I tillegg medfører turismen knyttet til Jøldalshytta og DNT-stien «Trekanten» betydelig aktivitet og belastning. Samlet sett medfører det et økende antall brukere av Trollheimen LVO og en generell økning i belastning på verneverdiene.

Selv om den eventuelle økningen i bygningsmassen i seg selv ikke vil påvirke verneverdiene eller verneformålet direkte, vil utvidelser av bebygd areal normalt medføre økt bruk, og dermed både direkte og indirekte ved presedens gi økt press på verneverdiene.

§§ 11 og 12 «(kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder)

Bestemmelsene i paragrafene 11 og 12 vurderes ikke å være relevante i denne saken.

Arkivsaksnummer: 2023/9994-22

Saksbehandler: Linda Forbregd Henriksen

Dato: 15.12.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	52/2026	07.01.2026

Trollheimen landskapsvernområde - Søknad om etablering av landbruksvei i Romådalen - Surnadal kommune

Innstilling fra forvalter

Verneområdestyret for Trollheimen avslår søknad fra Halle og Husby Grunneierlag SA om etablering av landbruksvei kl 8 innover Romådalen. Avslaget er hjemlet i verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap IV punkt 1.1 a).

Begrunnelsen for avslaget er at det ikke vurderes å kunne etablere en landbruksveg på nær 800 meter uten for stor innvirkning på landskapet og verneformålet for Trollheimen landskapsvernområde. Nytteverdien for søkerne og verneverdiene ved økt beiting og sikrere og lettere utnytting av beiteressursene vurderes ikke å være tilstrekkelig for å oppveie den uheldige effekten et slikt stort inngrep vil gi. Dette underbygges ved at det vil være svært begrenset mulighet for hva grunneierne og beitebrukerne kan få dispensasjon til å kunne bruke veien til etter bygging om en skal følge forvaltningsplanens føringer for motorferdsel.

Legger en vekt på NML § 12 i denne saken så vurderes det som en miljømessig bedre metode å utbedre den eksisterende setervegen slik at dyr og drivere på en sikrere og bedre måte kan passere den vanskelige strekningen langs elva framfor at det bygges en vei som kan kjøres med traktor og henger.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Saksgang - Trollheimen landskapsvernområde - etablering av landbruksvei i Romådalen - Anders A Karlsen**
- 2 Saksgang - Trollheimen landskapsvernområde - etablering av landbruksvei i Romådalen - Anders A Karlsen**
- 3 Saksprotokoll Saksgang - Trollheimen landskapsvernområde - etablering av landbruksvei i Romådalen - Anders A Karlsen**
- 4 Søknad om jordbruksvei i Romådalen**
- 5 Søknad 21082024.pdf**
- 6 Videresender søknad om jordbruksvei i Romådalen**
- 7 Søknad 21082024.pdf**
- 8 Søknad mottatt - Jordbruksvei i Romådalen**
- 9 Søknad - forlenging av veg - Trollheimen landskapsvernområde - etablering av landbruksvei i Romådalen - Anders A Karlsen**
- 10 Befaringsrapport - veisak Romådalen 130924**
- 11 Høring - Trollheimen landskapsvernområde - Surnadal kommune - etablering av landbruksvei i Romådalen i Todalen**
- 12 Høringsinnspill - Etablering av landbruksvei i Romådalen - Trollheimen landskapsvernområde - Surnadal kommune**
- 13 Vedtak - Høringsinnspill - Etablering av landbruksvei i Romådalen - Trollheimen landskapsvernområde - Surnadal kommune**
- 14 Svar på etterspurt informasjon - Etablering av landbruksveg i Romådalen - Trollheimen landskapsvernområde - Surnadal kommune**
- 15 Innsyn i sak - Etablering av landbruksveg i Romådalen - Trollheimen landskapsvernområde - Asbjørn Karlsen**
- 16 Høringssvar - Etab**
- 17 Landbruksveg i Romådalen - Høringsbrev.pdf**
- 18 Landbruksveg i Romådalen - Uttale frå Sametinget.pdf**
- 19 Landbruksveg i Romådalen - Uttale frå NVE.pdf**
- 20 Landbruksveg i Romådalen - Uttale frå Statsforvaltaren i Møre og Romsdal.pdf**
- 21 Svar på etterspurt informasjon - Etablering av landbruksveg i Romådalen - Trollheimen landskapsvernområde - Halle og Husby grunneierlag**
- 22 Korrespondanse - status på behandling - Trollheimen landskapsvernområde - etablering av landbruksvei i Romådalen - Anders A Karlsen**

Saksopplysninger

Det har i perioden 2023 til høsten 2025 vært dialog per telefon, epostveksling, søknader og befaringsknyttet til ønske om etablering av landbruksveg innover Romådalen.

Behovet er knyttet til å lette tilgangen for å frakte inn og hente beitedyr i dalen, samt øke sikkerheten for dyr og drivere / eiere forbi strekninger som er vanskelig å passere tett på elva Romåa.

Verneområdestyret for Trollheimen har ikke tidligere behandlet søknader om dispensasjon for etablering av nye landbruksveier innenfor Trollheimen landskapsvernområde, og har derfor brukt tid for å finne en riktig måte å gjøre dette på med hensyn til tilstrekkelig dokumentasjon og kunnskapsgrunnlag. Som saksens dokumenter viser har det vært lagt fram et ønske om noe bedre søknadsgrunnlag og behovsdokumentasjon underveis. Surnadal kommune har sendt søknad om etablering av landbruksveg på høring. Kommunen mener at veien ikke utløser krav til reguleringsplan. Verneområdestyret har ønsket en landbruksfaglig uttale fra Surnadal kommune i saken, mens kommunen opplyser at dette er problematisk da kommunen skal behandle saken selv etter *Forskrift om planlegging av og godkjenning av landbruksveier*. Søkerens behovsbegrunnelse som er lagt til grunn ved behovsvurderingen i saken er derfor den som er gitt av søkerne selv i søknad og dialog, samt ved befaring.

Søker:

Halle og Husby Grunneierlag SA ved grunneierne Ingebrigt Ramsøy, Olav Halle, Frode Grønmyr, Stig Husby, Gudmund Husby, Asbjørn Karlsen og Anders Ansnes Karlsen.

Anders A. Karlsen har vært kontaktperson for arbeidet mot vernemyndigheten, og fremmet etter dialog med forvalter den 13.09.2023 en *forsøknad* knyttet til det ønskede tiltaket – bygging av landbruksveg i Romådalen.

Behovsbegrunnelsen er knyttet til å bedre kunne utnytte utmarksressursen i Romådalen, samt øke sikkerheten for dyr og folk ved driving inn i beiteområdet. Det er i dag strabasiosøst å få dyrene til og fra Romådalen, et arbeid som er avhengig av flere hjelpere. Det vises til et behov for 8 personer for å drive dyrene innover på en noenlunde sikker måte. Dette er mer enn bønder i dag kan regne med å ha ressurser til.

Erfaring fra tidligere beitebruk i Romådalen er tap av dyr og mulig skade på folk når dyra drives gjennom områder de ikke naturlig ønsker å passere. Det er spesielt området ved berga, det pekes på som vanskelig. Her er stien trang og bratt, og veksler mellom stein og dyp myr like ved elva. Som bildene i det videre viser går stien delvis på / ved glatte svaberg langs elva. I dag fraktes dyrene opp til vernegrensa med traktor og henger, deretter drives de inn de første 600 – 700 meterne der det naturlige beiteområdet i dalen starter. I dag er beitedyra som slippes stort sett ungdyr, som ikke kjenner stien og området fra tidligere. De har også mye energi ved starten av turen og kan derfor både snu og gjøre uheldige krumspring dersom de ikke tørr eller vil la seg drive langs stien innover. Særlig der myra er litt dyp ved berg og stein kan det bli vanskelig å drive dyra, og det kan oppstå heldige situasjoner. Det er derfor av hensyn til sikkerhet til folk og dyr ønskelig å få etablert en landbruksvei fram til der beitet i praksis starter etter berga. En vei vil i følge grunneierne også gjøre det lettere å frakte dyr innover alene, og slik ikke være så avhengig av hjelpere. Det vil også være lettere å skifte dyr gjennom sesongen om en kan hente og bringe dem på en sikker og mer effektiv måte enn i dag.

Karlsen viser under befaringen med forvalter høsten 2023 og i kart vedlagt *forsøknaden* at ønsket trase er noe over dagens setervei. Årsaken til dette er at en ikke ønsker å skade seterveien som av grunneierne i dalen sees på som et viktig kulturminne.

21.08.2024 fremmes en formell søknad om bygging av jordbruksveg i Romådalen. Traseen en ønsker å legge om / bygge vei på utgjør vel 600 m i luftlinje, og ligger over dagens setervei, men ikke synlig fra denne. Kart under hentet fra søknaden viser tenkt veitrase i heltrukket linje og setersti i stiplet linje.

I søknaden framholdes de samme momenter som tidligere lagt fram av Anders A. Karslen:

Problem og faremoment.

Innenfor Haukarsteinen er elva svært stri og ligger nærme seterstien, og er ulendt og myrete. Elva går over seterstien når den er stor, og vasker vekk utbedringer som vi har prøvd å utføre i de områdene det gjelder.

Effektivitet er en utfordring

Dagens samfunn setter store krav til oss som driver med landbruk, derfor er det økonomisk svært uhensiktsmessig å samle 10 personer for å få et begrenset antall dyr trygt inn i Romådalen. Dette tar lang tid, oftest over en hel dag med forberedelser og etterarbeid.

Utfordringer med å få beitedyr til Romådalen

Det er ikke lett å samle ressurser og folk på dugnad for å jage beitedyr opp til Romådalen. Veien er problematisk, og krever høg bemanning. Når vi kommer opp til slutten av dagens skogsveg, så starter en problematisk strekning med mange faremoment inn til der beiteområdet starter, innenfor Finnskjeggura.

Innenfor Finnskjeggura er det en naturlig start fra gammelt av for beiteområdet, der Romådalen åpner seg og det er enkelt å slippe dyra på beite og samle dyra til høsten.

Vegen som er planlagt vil også forenkle stell og vedlikehold av setrene i dalen, fordi vi nå fjerner det mest vanskelige og farlige området for både folk og dyr.

Søknaden fra Halle og Husby Grunneierlag ble videresendt Surnadal kommune med spørsmål om hvilken behandling saken vil få der, samtidig som det initieres en felles befarings. Befaringen ble gjennomført den 13.09.2024 med representanter fra Verneområdestyret for Trollheimen, grunneierne og representanter fra Surnadal kommune.

Det ble i befaringsrapport pekt på behov for supplerende opplysninger der det framgår i større grad hvor og hvordan veien planlegges bygget, og hvordan en i arbeidet skal redusere den skadelige effekten på landskapet.

Bilder under viser deler av dagens setersti innover Romådalen, fra grensen til landskapsvernområdet ved Haukarsteinen til der det mer egnede beiteområdet starter ca 600 m lenger inn i dalen.

Grunneiere, representanter fra verneområdestyret og Surnadal kommune ved Haukarsteinen. Alle foto: Hege Sæther Moen

Parti av stien.

Grunneier og beitebruker Ingebrigt Ramsøy forteller hvordan han ble presset av dyr som ved driving innover dalen ville snu på et trangt sted mellom myr og steinete grunn like før «berga».

Stien på / ved «berga», der elva når den har stor vassføring delvis går over stien. Elvebruset kan også være nokså kraftig og i seg selv stresser dyra.

Dyrene i området der det naturlige beiteområdet starter, og grunneierne ønsker veien skal føres fram til.

Bildene som følger viser terrengetyper der grunneierne under befaringen viste hvor de ønsket vegtraseen skulle etableres. Elva skimtes noe lenger ned i dalen. Terrenget veksler mellom bjørkeskog og lyngmark og mindre myrdrag.

Foto Hege Sæther Moen.

Den 5. juni 2025 sender anleggsleder Jo Langli fra Mesta, på vegne av grunneierne, søknad om etablering av landbruksveg med oversikt over trase og tverrprofil til Surnadal kommune. Surnadal kommune sender saken på høring 14.07.2025.

Av søknaden framgår det at vegens lengde vil bli på 770 m og er planlagt bygd i vegklasse 8 (lett traktorveg) etter Normaler for landbruksveier, utgitt av LMD.

I søknaden framgår det at nytten ved tiltaket er setervirksomhet med 100 % landbruksnytte.

Av søknaden vises det til at det ikke er registrert miljøverdier (i tråd med veileder) knyttet til naturmangfold, kulturminner eller friluftsliv, samt at tiltaket ikke berører verna vassdrag, eller områder utsatt for flom, erosjon eller løsmasseskred.

Statsforvalteren i Møre og Romsdal peker i sin høringsuttale på at det utfra tverrprofiler ser ut til at vegen er planlagt etablert i skrått terreng, der en tar masse i overforliggende skråning og deponerer masse på nedsiden av traseen. Dette kan gi varige erosjonssår og utfordringer med ny vegetasjonsetablering. Det er derfor nødvendig at topplagene tas vare på og legges tilbake som topplag på ferdig tilpasset terreng. Ellers pekes det til NVE's rettleider for terrengbehandling, og hensyn til spredning av fremmede arter ved et slikt arbeid og ber om at dette tas med i videre behandling av saken.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har 08.02.2011 med hjemmel i NML § 62 gitt Verneområdestyret for Trollheimen forvaltningsmyndighet for Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder og Minilldalsmyrene og Svartåmoen naturreservater. Denne delegeringen av myndigheten er i ettertid gitt til nye styrer av Miljødirektoratet, senest ved vedtektene av 19.01.2024. Forvaltningsmyndighet omfatter vedtak fattet med hjemmel i verneforskriftene og NML § 48.

Verneområdestyret har den 05.03.2024 delegert til sine forvaltere mulighet for å behandle saker i tråd med verneforskrift, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis til sine forvaltere. Denne saken må legges fram for styrebehandling.

Verneformål – forskrift

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv.

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde har i kap IV punkt 1.1 a) et generelt forbud mot alle inngrep som kan endre karakteren til landskapet, herunder bygging av veier.

Verneområdestyret kan etter søknad, når tiltaket kan skje uten å være i strid med formålet med vernet, i tråd med verneforskriftens kap IV punkt 1.3 a) åpne for *Nydyrking og oppføring av nye seteranlegg og framføring av jordbruksveg,der det er naudsynt.*

NML §§ 8 – 12 skal ligge til grunn ved vurderingene av om en dispensasjon skal gis.

Forvaltningsplan

Føringer i saken hentet fra forvaltningsplanens kap 4.1 Landbruk – jord og skogbruk viser til følgende forvaltningsmål:

- å bevare de aktive setrene i Trollheimen og synliggjøre for flere muligheten av å starte opp med setring

- å opprettholde og om mulig øke antall sau, storfe og geit i seterdalene i Trollheimen

Viktige forhold her er at tiltak det åpnes for skal være behovsvurdert og tiltaket skal ikke være i strid med verneformålet.

Forvaltningsplanen beskriver under veier (s. 71) at det om det gis dispensasjon for etablering av landbruksvei må stilles krav om lav standard på veien og bom for å redusere unødig ferdsel.

Det framgår i forvaltningsplanen (s 76) under kap 6 om saksbehandling at det generelt kan forventes at det vil bli gitt dispensasjon for tiltak som fremmer verneverdiene. For tiltak som ikke vil påvirke verneverdiene, det vil si hverken fremmer eller er i strid med verneformålet, vil det normalt bli gitt dispensasjon om tiltaket vurderes som viktig for søker og ikke til forstyrrelse eller skade for andre brukere. Tiltak som kan true verneverdiene vil normalt ikke bli gitt dispensasjon.

Naturmangfoldloven

§§ 8-12 skal vurderes ved enhver dispensasjon fra verneforskriften.

§8 Kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra søknad, befaring og føringer i forvaltningsplanen for Trollheimen og etablert forvaltningspraksis.

§ 9 føre-var- prinsipp

I denne saken har en lenge ønsket mer kunnskap både om skade et slikt tiltak kan gi arter og landskap og naturverdier i området, som grunnlag for å behandle saken. I tillegg et sterkere grunnlag for å vurdere nytten av tiltaket for tiltakshaverne opp mot ulempen for verneverdiene og naturverdiene. Med begrunnelse at en ønsker å avslå søknaden på nåværende tidspunkt nyttes ikke § 9 som grunnlag for å kreve mer kunnskap.

§10 Samlet belastning

Romådalen er en seterdal, med kun seterbygninger og seterstøler. Det har lenge vært et noe lavt beitetrykk i området og slått av seterstøler har ikke vært gjort de siste 50-60 år. Det er nå utarbeidet skjøtselsplaner for alle setrene, og inngått en helhetlig skjøtselsavtale med grunneierne som inkluderer slått av samtlige støler framover. Det er også inngått avtale og gitt støtte til innkjøp av nofenceklaver for storfe til 3 av grunneierne med vilkår om at de skal nyttes på dyr som beiter i Romådalen.

Forvaltningen ser det som positivt at grunneierne ønsker å utnytte beiteressursene i større grad, og naturverdiene og seterlandskapet vil ha nytte av dette.

Motorferdsel innover dalen er i dag begrenset og skjer hovedsakelig med snøscooter på vinterstid og da knyttet til vedlikehold av seterhusa. Det ventes en økning i motorferdsel sommerstid dersom det åpnes for å bygge landbruksvei som omsøkt. Likevel ventes ikke den økte motorferdselen her å være den største belastningen på verneverdier og verneformål, men det faktiske inngrepet bygging av en vei vil påføre landskapet.

Det er også vektlagt at presedensvirkningen av om en i denne saken åpner for å etablere landbruksvei knyttet til å kunne nytte beiteressursene bedre. I dag er transport knyttet til

beite begrenset de fleste steder i verneområdene verneområdestyret for Trollheimen forvalter, og en ser en det som en svært uheldig utvikling om flere områder ønsker veiutbygging og økt behov for motorferdsel knyttet til beitebruk.

*§ 11 kostnaden ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver
Ikke relevant, da det innstilles på avslag.*

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Ser en til andre deler av Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder, er motorferdsel knyttet til beitebruk begrenset til dispensasjoner for transport av saltstein, gjerdemateriell og utstyr til vedlikehold av bygninger. Forvaltningsplanen åpner ikke for ren persontransport for å lette tilsynsarbeidet. Av den grunn velger også de fleste å kun sende dyr som kan gå på beite store deler av sesongen på fjellbeite, ikke å bytte dyr underveis i beitesesongen. Skal en legge samme driftsmetode til grunn for beitebruken i Romådalen er det altså knyttet til beiteslipp og driving av dyra hjem det er behov for å komme forbi den utfordrende strekningen ved elva.

Med utgangspunkt i hvor lite en vei her vil kunne nyttes for å være i tråd med etablert forvaltningspraksis og føringer for motorferdsel i verneområdet, vurderes det å være riktigere å utbedre seterstien slik at den egner seg bedre for dyra på de strekningene som i dag er vanskelig å passere framfor å bygge ny landbruksveg innover en strekning på nær 800 m.

Presedens

Denne saken vil bli førende for framtidige søknader og tilsvarende saker. Det ble ved behandling av søknad om utbedring av vintertraktorveg langs Gråsjøen etter jordras for noen år tilbake stilt krav om at denne veien ikke kunne nyttes for sommertransport, og det var den gang ikke aktuelt å åpne for transport av dyr på vei inn til beite i Folldalen. Kun da Gråsjøen var nedtappet ble det åpnet for transport knyttet til beitebruk langs deler av traseen. Sjølv om veien innover Romådalen i tillegg til meir effektiv utnyttelse av beiteressursene også har et vesentlig element av sikkerhet ved seg, vil en dispensasjon her medføre presedensvirkning i andre deler av Trollheimen.

Å utbedre setervegen slik at beitedyra sjølv og de som driver dem lettere og sikrere kan komme fram uten bruk av motorisert transport, vurderes ikke å være problematisk med hensyn til presedens.

Vurdering

Det er åpning i verneforskriften for etablering av jordbruksveg etter søknad, men kun når det kan skje uten å komme i konflikt med verneformålet. Ved alle søknader skal nytten av tiltaket vurderes opp mot skaden / ulempen for verneverdiene. I denne saken vurderes nytten i økt beiting og mulighet for å nytte beiteressursene i større grad enn tidligere og med mindre personalinnsats, ikke å være tilstrekkelig for å etablere en vei på 800 m.

Legger en vekt på NML § 12 i denne saken så bør setervegen utbedres slik at dyr og drivere på en sikrere og bedre måte kan passere den vanskelige strekningen framfor at det bygges en vei som kan kjøres med traktor og henger.

Omsøkte tiltak vurderes å være et stort inngrep som vil påvirke landskapet direkte i et belte på 800 m, og kan også påvirke nærliggende areal som følge av inngrepets innvirkning på vannhusholdningen i vegetasjonen omkring. Tiltaket vurderes å være for stort i forhold til nytteverdien eierne får, da særlig fordi det vil være begrensninger i hva en kan åpne for av transport på veien i ettertid. All motorferdsel i verneområdene i Trollheimen og Innerdalen foregår på behovsprøvd dispensasjon, der det som åpnes for er transport av utstyr og materiell, og ikke personell i forbindelse med tilsyn.

Legger en til presedensvirkningen av å imøtekomme dette tiltaket, vil en dispensasjon her kunne føre til flere større inngrep i landskapsvernområdene styret forvalter.

Arkivsaksnummer: 2023/9994-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 14.05.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen		

Saksgang - Trollheimen landskapsvernområde - etablering av landbruksvei i Romådalen - Anders A Karlsen

Innstilling fra forvalter

Saken legges fram for styret for å orientere styret om at det foreligger et behov fra beitebrukere i Romådalen om etablering av landbruksvei. Det er ønskelig at styret drøfter hvordan de vil behandle saken og gir forvalterne føringer for videre saksgang.

Når bør en befaring gjennomføres? Er det ønskelig at hele styret deltar, eller en frivillig deltakelse?

Hva er normalt å kreve av en slik sakstype.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Forsøknad vegstubb.docx
- 2 Orientering - søknad - Trollheimen landskapsvernområde - etablering av landbruksvei i Romådalen - Anders A Karlsen
- 3 Epostveksling - Søknad om forlenging av veg inn i Romådalen

Saksopplysninger / bakgrunn for saken

Anders A Karlsen har etter dialog med forvalter den 13.09.2023 fremmet en *forsøknad* knyttet til et planlagt tiltak – bygging av landbruksveg i Romådalen.

Det går fram av søknaden at behovet er knyttet til å bedre kunne utnytte utmarksressursen i Romådalen. Det er i dag strabasiøst å få dyrene til og fra Romådalen, og et arbeid som er avhengig av flere hjelpere. Det vises til et behov for 8 personer for å drive dyrene innover på en noenlunde sikker måte. Ressursmessig er dette ikke noe som bønder i dag greier å få til.

Erfaring fra tidligere beitebruk i Romådalen er tap av dyr og skade på folk. Det er spesielt området ved *berga*, det pekes på som vanskelig. Her er stien trang og bratt, og går rett ned i elva. Stien avsluttes med å gå på selve svaene som ofte er glatte.

Det av hensyn til sikkerhet til folk og dyr ønskelig å få etablert en landbruksvei fram til der beitet i praksis starter etter *berga*. En vei vil i følge Karlsen også gjøre det lettere å frakte dyr innover alene, og slik ikke være så avhengig av hjelpere. Det vil også være lettere å skifte dyr gjennom sesongen om en kan hente og bringe dem på en sikker og mer effektiv måte enn i dag.

Søker viser under befaringen og i kart vedlagt søknaden at ønsket trase er noe over dagens setervei. Årsaken er at en ikke ønsker å skade seterveien som av grunneierne i dalen sees på som et viktig kulturminne.

For å bedre vise hvordan veien er tenkt lagt i terrenget og forklare sitt behov bedre var forvalter på befaring høsten 2023. Søker viser til dialog og befaring med entrepenør som er tenkt nyttet ved en ev veibygging, der entrepenør vil plastre skjæringer med torva som tas av for å lage veibane.

Søker viser til at de tenker å stenge veien med bom nede i dalen om det åpnes for å etablere en landbruksvei videre, da de selv ikke ønsker unødig trafikk inn i området.

Kartet under utarbeidet av forvalter basert på befaring og kart vedlagt *forsøknaden*, viser tenkt landbruksvei stippet i rødt, og seterstien i stippet grønt.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har 08.02.2011 med hjemmel i NML § 62 gitt Verneområdestyret for Trollheimen forvaltningsmyndighet for Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder og Minilldalsmyrene og Svartåmoen naturreservater. Denne delegeringen av myndigheten er i ettertid gitt til nye styrever av Miljødirektoratet, senest ved vedtektene av 19.01.2024. Forvaltningsmyndighet omfatter vedtak fattet med hjemmel i verneforskriftene og NML § 48.

Verneområdestyret har den 05.03.2024 delegert til sine forvaltere mulighet for å behandle saker i tråd med verneforskrift, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis til sine forvaltere. Denne saken må legges fram for styrebehandling.

Verneformål – forskrift

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv.

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde har i kap IV punkt 1.1 a) et generelt forbud mot alle inngrep som kan endre karakteren til landskapet, herunder bygging av veier.

Verneområdestyret kan etter søknad, når tiltaket kan skje uten å være i strid med formålet med vernet, i tråd med verneforskriftens kap IV punkt 1.3 a) åpne for *Nydyrking og oppføring av nye seteranlegg og framføring av jordbruksveg,der det er naudsynt.*

NML §§ 8 – 12 skal ligge til grunn ved vurderingene av om en dispensasjon skal gis.

Forvaltningsplan

Det framgår i forvaltningsplanens kap 4.1 Landbruk – jord og skogbruk som forvaltningsmål:

- å bevare de aktive setrene i Trollheimen og synliggjøre for flere muligheten av å starte opp med setring
- å opprettholde og om mulig øke antall sau, storfe og geit i seterdalene i Trollheimen

Viktige forhold her er at tiltak det åpnes for skal være behovsvurdert og tiltaket skal ikke være i strid med verneformålet.

Forvaltningsplanen beskriver under veier (s. 71) at det om det gis dispensasjon for etablering av landbruksvei må stilles krav om lav standard på veien og bom for å redusere unødig ferdsel.

Det framgår i forvaltningsplanen (s 76) under kap 6 om saksbehandling at det generelt kan forventes at det vil bli gitt dispensasjon for tiltak som fremmer verneverdiene. For tiltak som ikke vil påvirke verneverdiene, det vil si hverken fremmer eller er i strid med verneformålet, vil det normalt bli gitt dispensasjon om tiltaket vurderes som viktig for søker og ikke til forstyrrelse eller skade for andre brukere. Tiltak som kan true verneverdiene vil normalt ikke bli gitt dispensasjon.

Naturmangfoldloven

§§ 8-12 skal vurderes ved enhver dispensasjon fra verneforskriften. Disse er ikke vurdert på nåværende stadium av saken, men nevnes for å vise hvilke vurderinger som skal gjøres som del av den framtidige behandlingen.

§8 Kunnskapsgrunnlaget

§ 9 føre-var- prinsipp

§10 Samlet belastning

§ 11 kostnaden ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Presedens

Det er ikke behandlet søknader om bygging av landbruksveg i Trollheimen landskapsvernområde siden området ble vernet. Saken vil derfor bli førende for framtidige søknader og tilsvarende saker.

Vurdering

Forvalterne vurderer etablering av landbruksveg på 500 m å være et stort inngrep i landskapet. Krav til både beskrivelse av tiltaket og behovet for tiltaket øker med tiltakets størrelse.

I denne saken har forvalter Hege Sæther Moen vært i dialog med både søker Anders A Karlsen og landbruks rådgiver Elin Moen i Surnadal kommune, med oppfordring om at kommunens landbruksmyndighet lager en uttale som begrunner / støtter søkers behov, for slik å lette vurderingen av forvalter på dette punktet som er utenfor forvalters erfaringsfelt. Kommunen mener de vanskelig kan lage en slik uttale da de senere vil ha et habilitetsproblem når de etter vernemyndighetens behandling skal behandle saken etter sine lovverk og tilskuddsordninger.

Søker og landbruksrådgiver er derfor svart ut i epost av 10.05.2024 med at vi kan se bort fra en landbruksfaglig uttale fra Surnadal kommune. Det er likevel viktig at søker skaffer hjelp till å lage en god søknad, der tiltaket beskrives godt. Søknaden leveres Surnadal kommune, som sørger for at saken er tilstrekkelig opplyst i forhold til behandling både i verneområdestyret og senere annen formell lov- og eller tilskuddsbehandling. Vernemyndigheten ønsker også at kommunen ved oversendelse av saken opplyser om hvordan saken vil behandles videre, og om det foreligger eventuelle føringer for slike typer saker som verneområdestyret bør kjenne til.

Verneområdestyret har etter møtet den 27. mai, møter 21.-22.08, 30.09 og 18.11 2024. Forvalter mener det er naturlig at styret (deler av styret) har en befaring i Romådalen etter at søknad er levert, men før den behandles i styret. For å rekke en behandling på møtet i august eller september 2024 ber en om at leveres i løpet av juni. Det kan være aktuelt å høre Rådgivende utvalg i en slik sak som ikke har en etablert forvaltningspraksis.

Verneområdestyret har de siste år gitt støtte til å kjøpe inn NoFence klaver for 3 av gardbrukerne i Romådalen. De viser en interesse for å starte opp med mer aktiv bruk / utnytting av utmarkas ressurser. Det har også vært gjennomført uttak av gran på flere av seterstølene i Romådalen, og det er inngått skjøtselsavtaler med tre grunneiere per i dag, og

de resterende setrene kartlegges i 2024 med mål om å utarbeide en helhetlig skjøptselsplan for området.

Saksgang ved etablering av landbruksveg

Av det forvalter kan se i forhold til saksgang og behandlinger knyttet til etablering av landbruksveier foreligger det en forskrift [Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier - Lovdata](#), der følgende går fram av formålsparagrafen 1.1:

Formålet med denne forskriften er å sikre at planlegging og bygging av landbruksveier skjer på en måte som skal gi landbruksfaglige helhetsløsninger. Det skal samtidig legges vekt på hensynet til miljøverdier som naturmangfold, landskap, kulturminner og friluftsliv, hensynet til fare for flom, erosjon og løsmasseskred, samt andre interesser som blir berørt av veiframføringen.

Det framgår av forskriften over at alt som ikke kan regnes som ubetydelige terrenginngrep, veier med en planering av areal over 150 m eller 450 m², og der fylling eller skjæring fører til mer enn 1 m avvik fra opprinnelig terrengnivå , omfattes av forskriften.

Forskriften stiller krav til at søknad leveres på fastsatt skjema fra Lnadbruksdirektoratet, slik også landbruksrådgiver Moen i Surnadal viste til i epost til søker av 25.03.2024.

Det framgår videre at krav til konsekvensutredning først skal vurderes ved nybygging av landbruksveier over 5 km.

Forskriften viser videre til krav til søknad og saksgang. Det er ikke tydelig om det kreves reguleringsplikt etter PBL, men her er det viktig at Surnadal kommune ved oversendelse av saken redegjør for om det skal gjøres ved oversendelse av søknad.

Anders Ansnes Karlsen
Pestua, Pilskarvegen 46
6645 Todalen

Saksbehandler Hege Sæther Moen

Vår ref. 2023/9994-0 432.2

Deres ref.

Dato 20.06.2024

Saksgang - Trollheimen landskapsvernområde - etablering av landbruksvei i Romådalen - Anders A Karlsen

Det vises til vår tidligere dialog om beitebrukernes behov for å etablere landbruksvei noe videre innover Romådalen. Jeg har drøftet saken med Surnadal kommune og Verneområdestyret for å skissere videre gang i saken.

Verneområdestyret drøftet saken i sitt møte den 27.05.2024, og uttrykker følgende om saken:

Verneområdestyret ser viktigheten av aktivt landbruk i verneområdet. Tiltakets størrelse og manglende praksis i tilsvarende saker gjør at styret ønsker befarung i saken før den legges frem til behandling. Før befarung må komplett søknad være levert, og kommunen redegjort for om tiltaket krever reguleringsplan, samt eventuelt hvilken saksbehandling tiltaket trenger etter annet lovverk.

Søknaden skal tydelig vise trasé og plan for tiltakets utforming. Ved søknaden bør det foreligge en landbruksfaglig uttale fra Surnadal kommune eller Norsk Landbruksrådgivning der behovet synliggjøres.

Styret ønsker også til befarungen fremlagt en oppsummering av kjent kunnskap og eventuelle mangler i forhold til verneverdier og kulturminner, slik at det kan vurderes i felt.

Surnadal kommune har uttrykt at de ser det som vanskelig, habilitetsmessig, å gi en landbruksfaglig uttale, derfor er Norsk Landbruksrådgivning foreslått som et alternativ. Hnesikten med en slik uttale er å få en god faglig forståelse for at veibehovet er nødvendig for å kunne utnytte beiteressursen i dalen. Dere kan selvsagt selv velge å begrunne dette eller få hjelp av andre til å utforme en landbruksfaglig vurdering.

Verneområdestyret har sitt neste møte 21.-22. august og deretter 30.09. Om dere gereier å levere søknad i løpet av august kan vi kha en befarung i slutten av august og kan ta saken til behandling i møtet den 30.09.24.

Vi snakkes videre.

Med hilsen

Hege Sæther Moen
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Saksprotokoll Saksgang - Trollheimen landskapsvernområde - etablering av landbruksvei i Romådalen - Anders A Karlsen

Kopi til:

Surnadal kommune

Bårdshaugvegen 1

6650

SURNADAL

Arkivsaksnummer: 2023/9994-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 14.05.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	18/2024	27.05.2024

Saksgang - Trollheimen landskapsvernområde - etablering av landbruksvei i Romådalen - Anders A Karlsen

Saksprotokoll fra møte 27.05.2024 i Verneområdestyret for Trollheimen

Behandling

Vedtak

Verneområdestyret ser viktigheten av aktivt landbruk i verneområdet. Tiltakets størrelse og manglende praksis i tilsvarende saker gjør at styret ønsker befaring i saken før den legges frem til behandling. Før befaring må komplett søknad være levert, og kommunen redegjort for om tiltaket krever reguleringsplan, samt eventuelt hvilken saksbehandling tiltaket trenger etter annet lovverk. Søknaden skal tydelig vise trasé og plan for tiltakets utforming. Ved søknaden bør det foreligge en landbruksfaglig uttale fra Surnadal kommune eller Norsk Landbruksrådgivning der behovet synliggjøres.

Styret ønsker også til befaringen fremlagt en oppsummering av kjent kunnskap og eventuelle mangler i forhold til verneverdier og kulturminner, slik at det kan vurderes i felt.

Innstilling fra forvalter

Saken legges fram for styret for å orientere styret om at det foreligger et behov fra beitebrukere i Romådalen om etablering av landbruksvei. Det er ønskelig at styret drøfter hvordan de vil behandle saken og gir forvalterne føringer for videre saksgang.

Når bør en befaring gjennomføres? Er det ønskelig at hele styret deltar, eller en frivillig deltakelse?

Hva er normalt å kreve av en slik sakstype.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Forsøknad vegstubb.docx
- 2 Orientering - søknad - Trollheimen landskapsvernområde - etablering av landbruksvei i Romådalen - Anders A Karlsen
- 3 Epostveksling - Søknad om forlenging av veg inn i Romådalen

Saksopplysninger / bakgrunn for saken

Anders A Karlsen har etter dialog med forvalter den 13.09.2023 fremmet en *forsøknad* knyttet til et planlagt tiltak – bygging av landbruksveg i Romådalen.

Det går fram av søknaden at behovet er knyttet til å bedre kunne utnytte utmarksressursen i Romådalen. Det er i dag strabasøst å få dyrene til og fra Romådalen, og et arbeid som er avhengig av flere hjelpere. Det vises til et behov for 8 personer for å drive dyrene innover på en noenlunde sikker måte. Ressursmessig er dette ikke noe som bønder i dag greier å få til.

Erfaring fra tidligere beitebruk i Romådalen er tap av dyr og skade på folk. Det er spesielt området ved *berga*, det pekes på som vanskelig. Her er stien trang og bratt, og går rett ned i elva. Stien avsluttes med å gå på selve svaene som ofte er glatte.

Det av hensyn til sikkerhet til folk og dyr ønskelig å få etablert en landbruksvei fram til der beitet i praksis starter etter *berga*. En vei vil i følge Karlsen også gjøre det lettere å frakte dyr innover alene, og slik ikke være så avhengig av hjelpere. Det vil også være lettere å skifte dyr gjennom sesongen om en kan hente og bringe dem på en sikker og mer effektiv måte enn i dag.

Søker viser under befaringen og i kart vedlagt søknaden at ønsket trase er noe over dagens setervei. Årsaken er at en ikke ønsker å skade seterveien som av grunneierne i dalen sees på som et viktig kulturminne.

For å bedre vise hvordan veien er tenkt lagt i terrenget og forklare sitt behov bedre var forvalter på befaring høsten 2023. Søker viser til dialog og befaring med entrepenør som er tenkt nyttet ved en ev veibygging, der entrepenør vil plastre skjæringer med torva som tas av for å lage veibane.

Søker viser til at de tenker å stenge veien med bom nede i dalen om det åpnes for å etablere en landbruksvei videre, da de selv ikke ønsker unødig trafikk inn i området.

Kartet under utarbeidet av forvalter basert på befaring og kart vedlagt *forsøknaden*, viser tenkt landbruksvei stippet i rødt, og seterstien i stippet grønt.

- å bevare de aktive setrene i Trollheimen og synliggjøre for flere muligheten av å starte opp med setring

- å opprettholde og om mulig øke antall sau, storfe og geit i seterdalene i Trollheimen

Viktige forhold her er at tiltak det åpnes for skal være behovsvurdert og tiltaket skal ikke være i strid med verneformålet.

Forvaltningsplanen beskriver under veier (s. 71) at det om det gis dispensasjon for etablering av landbruksvei må stilles krav om lav standard på veien og bom for å redusere unødig ferdsel.

Det framgår i forvaltningsplanen (s 76) under kap 6 om saksbehandling at det generelt kan forventes at det vil bli gitt dispensasjon for tiltak som fremmer verneverdiene. For tiltak som ikke vil påvirke verneverdiene, det vil si hverken fremmer eller er i strid med verneformålet, vil det normalt bli gitt dispensasjon om tiltaket vurderes som viktig for søker og ikke til forstyrrelse eller skade for andre brukere. Tiltak som kan true verneverdiene vil normalt ikke bli gitt dispensasjon.

Naturmangfoldloven

§§ 8-12 skal vurderes ved enhver dispensasjon fra verneforskriften. Disse er ikke vurdert på nåværende stadium av saken, men nevnes for å vise hvilke vurderinger som skal gjøres som del av den framtidige behandlingen.

§8 Kunnskapsgrunnlaget

§ 9 føre-var- prinsipp

§10 Samlet belastning

§ 11 kostnaden ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Presedens

Det er ikke behandlet søknader om bygging av landbruksveg i Trollheimen landskapsvernområde siden området ble vernet. Saken vil derfor bli førende for framtidige søknader og tilsvarende saker.

Vurdering

Forvalterne vurderer etablering av landbruksveg på 500 m å være et stort inngrep i landskapet. Krav til både beskrivelse av tiltaket og behovet for tiltaket øker med tiltakets størrelse.

I denne saken har forvalter Hege Sæther Moen vært i dialog med både søker Anders A Karlsen og landbruks rådgiver Elin Moen i Surnadal kommune, med oppfordring om at

kommunens landbruksmyndighet lager en uttale som begrunner / støtter søkers behov, for slik å lette vurderingen av forvalter på dette punktet som er utenfor forvalters erfaringsfelt. Kommunen mener de vanskelig kan lage en slik uttale da de senere vil ha et habilitetsproblem når de etter vernemyndighetens behandling skal behandle saken etter sine lovverk og tilskuddsordninger.

Søker og landbruksrådgiver er derfor svart ut i epost av 10.05.2024 med at vi kan se bort fra en landbruksfaglig uttale fra Surnadal kommune. Det er likevel viktig at søker skaffer hjelp till å lage en god søknad, der tiltaket beskrives godt. Søknaden leveres Surnadal kommune, som sørger for at saken er tilstrekkelig opplyst i forhold til behandling både i verneområdestyret og senere annen formell lov- og eller tilskuddsbehandling. Vernemyndigheten ønsker også at kommunen ved oversendelse av saken opplyser om hvordan saken vil behandles videre, og om det foreligger eventuelle føringer for slike typer saker som verneområdestyret bør kjenne til.

Verneområdestyret har etter møtet den 27. mai, møter 21.-22.08, 30.09 og 18.11 2024. Forvalter mener det er naturlig at styret (deler av styret) har en befaring i Romådalen etter at søknad er levert, men før den behandles i styret. For å rekke en behandling på møtet i august eller september 2024 ber en om at leveres i løpet av juni. Det kan være aktuelt å høre Rådgivende utvalg i en slik sak som ikke har en etablert forvaltningspraksis.

Verneområdestyret har de siste år gitt støtte til å kjøpe inn NoFence klaver for 3 av gardbrukerne i Romådalen. De viser en interesse for å starte opp med mer aktiv bruk / utnytting av utmarkas ressurser. Det har også vært gjennomført uttak av gran på flere av seterstølene i Romådalen, og det er inngått skjøtselsavtaler med tre grunneiere per i dag, og de resterende setrene kartlegges i 2024 med mål om å utarbeide en helhetlig skjøtselsplan for området.

Saksgang ved etablering av landbruksveg

Av det forvalter kan se i forhold til saksgang og behandlinger knyttet til etablering av landbruksveier foreligger det en forskrift [Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier - Lovdata](#), der følgende går fram av formålsparagrafen 1.1: Formålet med denne forskriften er å sikre at planlegging og bygging av landbruksveier skjer på en måte som skal gi landbruksfaglige helhetsløsninger. Det skal samtidig legges vekt på hensynet til miljøverdier som naturmangfold, landskap, kulturminner og friluftsliv, hensynet til fare for flom, erosjon og løsmasseskred, samt andre interesser som blir berørt av veiframføringen.

Det framgår av forskriften over at alt som ikke kan regnes som ubetydelige terrenginngrep, veier med en planering av areal over 150 m eller 450 m², og der fylling eller skjæring fører til mer enn 1 m avvik fra opprinnelig terrengnivå, omfattes av forskriften.

Forskriften stiller krav til at søknad leveres på fastsatt skjema fra Landbruksdirektoratet, slik også landbruksrådgiver Moen i Surnadal viste til i epost til søker av 25.03.2024.

Det framgår videre at krav til konsekvensutredning først skal vurderes ved nybygging av landbruksveier over 5 km.

Forskriften viser videre til krav til søknad og saksgang. Det er ikke tydelig om det kreves reguleringsplikt etter PBL, men her er det viktig at Surnadal kommune ved oversendelse av saken redegjør for om det skal gjøres ved oversendelse av søknad.

Fra: Anders Ansnes Karlsen[anders@pestua-gard.no]
Sendt: 21.08.2024 22:34:21
Til: Moen, Hege Sæther[hege.moen@statsforvalteren.no]
Kopi: Ingebrigt Ramsøy[ing.ramsei@gmail.com]; Olav Halle[halleolav@gmail.com]; Frode Grønmyr[frode.gronmyr@gmail.com]; Gudmund Husby[gudmundhus@gmail.com]; Stig Husby[stighusby@msn.com]; Gammelkarn[asbjorn@pestua-gard.no];
Tittel: Søknad om jordbruksvei i Romådalen

Hei
Viser til samtaler om en veistubb i Romådalen.
Se vedlegg

Med venlig hilsen

Anders Ansnes Karlsen
Pilskarvegen 46
Pestua
6645 TODALEN
Mob 91597313

Verneområdestyret for Trollheimen
v/Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600
7334 Steinkjer

Halle og Husby Grunneierlag SA
6645 Todalen

Todalen 21.08.2024

Søknad om jordbruksveg i Romådalen

Det søkes herved om løyve til utbygging av en vegstubb fra eksisterende skogsveg og til en egnet plass rett innenfor Finnskjeeggura i Romådalen. Vegen er planlagt til å utgjøre en lengde på ca. 600 meter i luftlinje innenfor verneområds grensa merket på kart. Vi har hatt befarings med entreprenør, og gått opp en trase som ikke vises fra opprinnelig setersti, som er et vesentlig punkt for oss, fordi vi har et sterkt ønske om å bevare gammel setersti til å være den kulturarven det er og betyr for oss.

Bruksområdet av vegen vil være tilkjøring og henting av dyr på beite, samt transport av driftsmateriell og utstyr for stell og vedlikehold av setrene og setereiendommene.

Vegen det her er snakk om har Anders Ansnes Karlsen beskrevet detaljert til Hege Sæther Moen, med fokus på at alle skjæringer og fyllinger skal plastres med torv som er avdekt av vegtraseen, slik at det blir minst mulig synlig inngrep. Det vil også bli lagt fall på vegen for å forhindre høye skjæringer.

Snuplass/oppsamlingsplass for dyr vil bli laget og organisert på et minst mulig areal. Selve plasseringen av snuplass kan bli drøftet av verneområdsstyret, grunneiere og entreprenør.

Problem og faremoment.

Innenfor Haukarsteinen er elva svært stri og ligger nærme setersti, og er ulendt og myrete. Elva går over setersti når den er stor, og vasker vekk utbedringer som vi har prøvd å utføre i de områdene det gjelder.

Effektivitet er en utfordring

Dagens samfunn setter store krav til oss som driver med landbruk, derfor er det økonomisk svært uhensiktsmessig å samle 10 personer for å få et begrenset antall dyr trygt inn i Romådalen. Dette tar lang tid, oftest over en hel dag med forberedelser og etterarbeid.

Utfordringer med å få beitedyr til Romådalen

Det er ikke lett å samle ressurser og folk på dugnad for å jage beitedyr opp til Romådalen. Veien er problematisk, og krever høg bemanning. Når vi kommer opp til slutten av dagens skogsveg, så starter en problematisk strekning med mange faremoment inn til der beiteområdet starter, innenfor Finnskjeeggura.

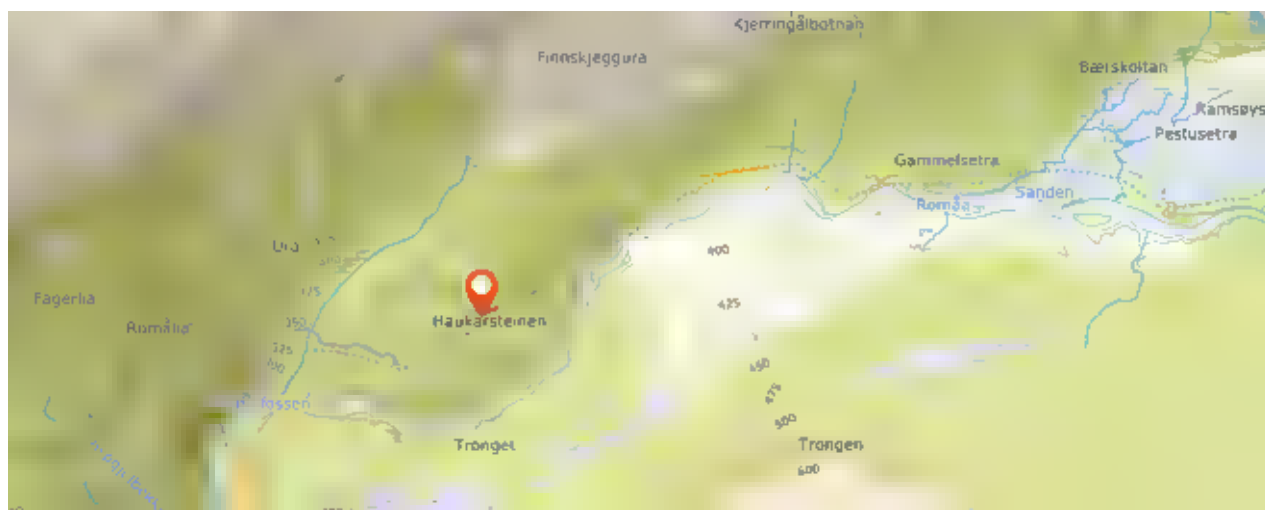
Innenfor Finnskjøggura er det en naturlig start fra gammelt av for beiteområdet, der Romådalen åpner seg og det er enkelt å slippe dyra på beite og samle dyra til høsten.

Vegen som er planlagt vil også forenkle stell og vedlikehold av setrene i dalen, fordi vi nå fjerner det mest vanskelige og farlige området for både folk og dyr.

Kartutsnitt, avstand fra verneområdgrense til samlings/snuplass, se markert:

Enkel skisse over vegtrase:

Med hilsen grunneiere Halle og Husby Grunneierlag:

Ingebrigt Ramsøy

Olav Halle

Frode Grønmyr

Anders A. Karlsen

Stig Husby

Gudmund Husby

Asbjørn Karlsen

Fra: Moen, Hege Sæther[]
Sendt: 23.08.2024 11:53:00
Til: Postmottak Surnadal kommune[post@surnadal.kommune.no]
Kopi: Elin Moen Lysø[elin.moen.lyso@surnadal.kommune.no]; Haakon og Lisbeth[gyda@oppdal.com];
Tittel: VS: Søknad om jordbruksvei i Romådalen

Videresender søknad fra Halle og Husby Grunneierlag SA om bygging av landbruksvei i Romådalen.

Jeg ber om info om hvilken behandling en slik søknad trenger i kommunen, og eventuelt et møte for å diskutere håndteringen av saken sammen.

Verneområdestyret vil måtte ha en befaring i saken, før behandling, og ønsker da at kommunen også deltar.

Med vennlig hilsen
Hege Sæther Moen
verneområdeforvalter

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Telefon: 91339538 / 73199387
Epost: hesmo@statsforvalteren.no

Fra: Anders Ansnes Karlsen <anders@pestua-gard.no>
Sendt: onsdag 21. august 2024 22:32
Til: Moen, Hege Sæther <hege.moen@statsforvalteren.no>
Kopi: Ingebrigt Ramsøy <ing.ramsei@gmail.com>; Olav Halle <halleolav@gmail.com>; Frode Grønmyr <frode.gronmyr@gmail.com>; Gudmund Husby <gudmundhus@gmail.com>; Stig Husby <stighusby@msn.com>; Gammelkarn <asbjorn@pestua-gard.no>
Emne: Søknad om jordbruksvei i Romådalen

Hei
Viser til samtaler om en veistubb i Romådalen.
Se vedlegg

Med venlig hilsen

Anders Ansnes Karlsen
Pilskarvegen 46
Pestua
6645 TODALEN
Mob 91597313

Verneområdestyret for Trollheimen
v/Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600
7334 Steinkjer

Halle og Husby Grunneierlag SA
6645 Todalen

Todalen 21.08.2024

Søknad om jordbruksveg i Romådalen

Det søkes herved om løyve til utbygging av en vegstubb fra eksisterende skogsveg og til en egnet plass rett innenfor Finnskjeeggura i Romådalen. Vegen er planlagt til å utgjøre en lengde på ca. 600 meter i luftlinje innenfor verneområdsgrensa merket på kart. Vi har hatt befarings med entreprenør, og gått opp en trase som ikke vises fra opprinnelig setersti, som er et vesentlig punkt for oss, fordi vi har et sterkt ønske om å bevare gammel setersti til å være den kulturarven det er og betyr for oss.

Bruksområdet av vegen vil være tilkjøring og henting av dyr på beite, samt transport av driftsmateriell og utstyr for stell og vedlikehold av setrene og setereiendommene.

Vegen det her er snakk om har Anders Ansnes Karlsen beskrevet detaljert til Hege Sæther Moen, med fokus på at alle skjæringer og fyllinger skal plastres med torv som er avdekt av vegtraseen, slik at det blir minst mulig synlig inngrep. Det vil også bli lagt fall på vegen for å forhindre høye skjæringer.

Snuplass/oppsamlingsplass for dyr vil bli laget og organisert på et minst mulig areal. Selve plasseringen av snuplass kan bli drøftet av verneområdsstyret, grunneiere og entreprenør.

Problem og faremoment.

Innenfor Haukarsteinen er elva svært stri og ligger nærme setersti, og er ulendt og myrete. Elva går over setersti når den er stor, og vasker vekk utbedringer som vi har prøvd å utføre i de områdene det gjelder.

Effektivitet er en utfordring

Dagens samfunn setter store krav til oss som driver med landbruk, derfor er det økonomisk svært uhensiktsmessig å samle 10 personer for å få et begrenset antall dyr trygt inn i Romådalen. Dette tar lang tid, oftest over en hel dag med forberedelser og etterarbeid.

Utfordringer med å få beitedyr til Romådalen

Det er ikke lett å samle ressurser og folk på dugnad for å jage beitedyr opp til Romådalen. Veien er problematisk, og krever høg bemanning. Når vi kommer opp til slutten av dagens skogsveg, så starter en problematisk strekning med mange faremoment inn til der beiteområdet starter, innenfor Finnskjeeggura.

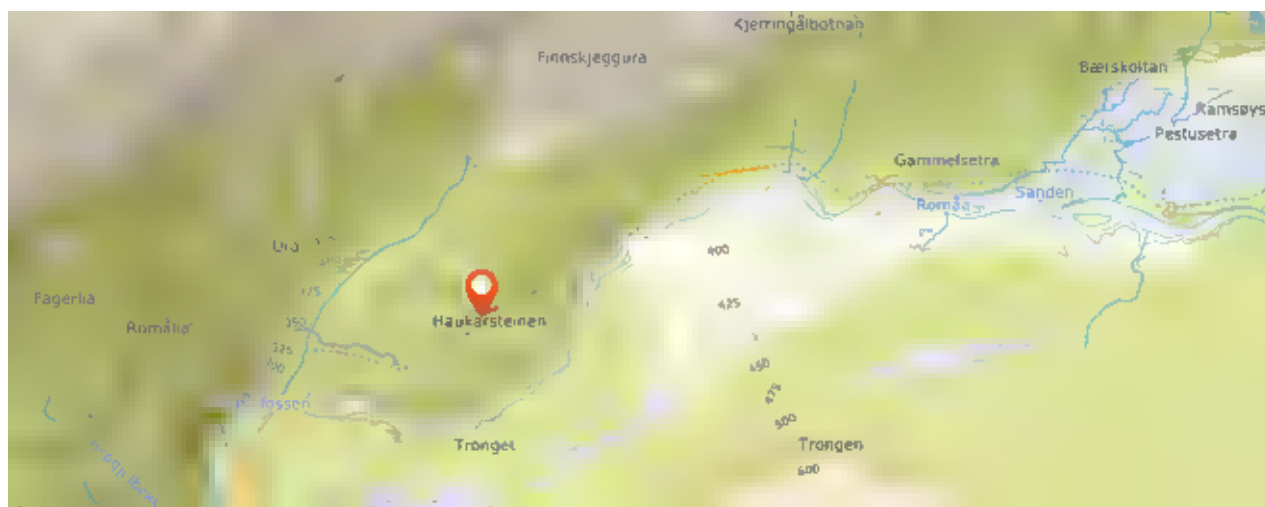
Innenfor Finnskjøggura er det en naturlig start fra gammelt av for beiteområdet, der Romådalen åpner seg og det er enkelt å slippe dyra på beite og samle dyra til høsten.

Vegen som er planlagt vil også forenkle stell og vedlikehold av setrene i dalen, fordi vi nå fjerner det mest vanskelige og farlige området for både folk og dyr.

Kartutsnitt, avstand fra verneområdegrense til samlings/snuplass, se markert:

Enkel skisse over vegtrase:

Med hilsen grunneiere Halle og Husby Grunneierlag:

Ingebrigt Ramsøy

Olav Halle

Frode Grønmyr

Anders A. Karlsen

Stig Husby

Gudmund Husby

Asbjørn Karlsen

Fra: Moen, Hege Sæther[]
Sendt: 23.08.2024 12:21:00
Til: Anders Ansnes Karlsen[anders@pestua-gard.no]
Kopi: Ingebrigt Ramsøy[ing.ramsei@gmail.com]; Olav Halle[halleolav@gmail.com]; Frode Grønmyr[frode.gronmyr@gmail.com]; Gudmund Husby[gudmundhus@gmail.com]; Stig Husby[stighusby@msn.com]; Gammelkarn[asbjorn@pestua-gard.no];
Tittel: SV: Søknad om jordbruksvei i Romådalen

Søknad mottatt.

Jeg har videresendt den til kommunen, som er førsteinstans i slike saker og videresender saken til vernemyndigheten med opplysning om kommunens eventuelle behandlingsbehov og føringer i slike saker. Jeg har samtidig formudlet til kommunen at verneområdestyret vil ha en befaring på saken og at vi ønsker at noen fra kommunen da også deltar.

Jeg kommer tilbake med forslag til befaringsdato(-er).

Med vennlig hilsen
Hege Sæther Moen
verneområdeforvalter

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Telefon: 91339538 / 73199387
Epost: hege.moen@statsforvalteren.no

Fra: Anders Ansnes Karlsen <anders@pestua-gard.no>
Sendt: onsdag 21. august 2024 22:32
Til: Moen, Hege Sæther <hege.moen@statsforvalteren.no>
Kopi: Ingebrigt Ramsøy <ing.ramsei@gmail.com>; Olav Halle <halleolav@gmail.com>; Frode Grønmyr <frode.gronmyr@gmail.com>; Gudmund Husby <gudmundhus@gmail.com>; Stig Husby <stighusby@msn.com>; Gammelkarn <asbjorn@pestua-gard.no>
Emne: Søknad om jordbruksvei i Romådalen

Hei
Viser til samtaler om en veistubb i Romådalen.
Se vedlegg

Med venlig hilsen

Anders Ansnes Karlsen
Pilskarvegen 46
Pestua
6645 TODALEN
Mob 91597313

Fra: Mona Rosvold[mona.rosvold@surnadal.kommune.no]
Sendt: 04.09.2024 11:47:24
Til: Anders A. Karlsen[anders@pestua-gard.no]
Kopi: Elin Moen Lysø[elin.moen.lyso@surnadal.kommune.no];Håvard Stensønes[havard.stensones@surnadal.kommune.no];Moen, Hege Sæther[hege.moen@statsforvalteren.no];
Tittel: Søknad om forlenging av veg inn i Romådalen

Til Halle og Husby Grunneierlag SA, ved Anders A Karlsen

Eg viser til dialog om saka med Elin og Hege, sjå også under her. Kommunen skal behandle søknaden om bygging av landbruksveg etter landbruksvegforskrifta. Ber derfor om at du fyller ut aktuelle felt i skjemaet Søknad om bygging av landbruksveg, link til skjemaet her: [søke kommunen om bygging av landbruksveg etter landbruksvegforskrifta](#).

I etterkant av eventuelt godkjenningsvedtak av Verneområdestyret, skal kommunen behandle saka administrativt som landbruksveg etter landbruksvegforskrifta. Før kommunalt vedtak skal saka sendast på høyring til Statsforvalteren i Møre og Romsdal, Fylkeskommunen, Sametinget, NVE, Naturvernforbundet i Møre og Romsdal, Surnadal Jeger- og Fiskeforening, Forum for Natur- og Friluftsliv (FNF). Kommunen kan starte prosessen no med å sende saka på høyring.

Send søknaden på epost til post@surnadal.kommune.no. Søknaden skal inn i vår sak 24/01444. Legg gjerne ved søknaden datert 21.08.2024, som de sende til Verneområdestyret for Trollheimen. Der er alle underskriftene med. Da kan du signere på vegne av grunneierlaget på søknadsskjemaet. I søknadsskjemaet kan du da, i aktuelle felt, vise til informasjonen som står i søknaden til Verneområdestyret. Legg ved kart, både oversiktskart og detaljkart, som viser grensa for Verneområdet, eksisterande veg og sti, og den planlagte vegen de vil bygge. Da får høyringsinstansane mest mulig nødvendig informasjon.

Elin og eg frå kommunen vil vere med på befarung i lag med aktuelle frå Verneområdestyret, den 13.september.

Helsing

Mona Rosvold

Jordbrukssjef

Areal- og naturforvaltning

Telefon: 91 67 60 17

Fra: Elin Moen Lysø <elin.moen.lyso@surnadal.kommune.no>

Sendt: onsdag 28. august 2024 11:01

Til: Mona Rosvold <mona.rosvold@surnadal.kommune.no>

Emne: VS: Søknad om forlenging av veg inn i Romådalen

Dette Hege skreiv i vår (sjå under).

Venleg helsing

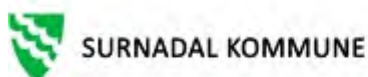
Elin Moen Lysø

konsulent landbruk

areal- og naturforvaltning

telefon: 95 25 93 60

www.surnadal.kommune.no

Fra: Moen, Hege Sæther <hege.moen@statsforvalteren.no>

Sendt: fredag 10. mai 2024 10:55

Til: Elin Moen Lysø <elin.moen.lyso@surnadal.kommune.no>

Kopi: Anders Ansnes Karlsen <anders@pestua-gard.no>

Emne: SV: Søknad om forlenging av veg inn i Romådalen

Viser til telefonsamtale vedrørende landbruksfaglig uttale som jeg har signalisert er nødvendig dokumentasjon for behandling av søknaden om å etablere en landbruksvei fra Anders Ansnes Karlsen.

Siden kommunen skal behandle saken senere er det habilitetsmessig vanskelig å gi en slik dokumentasjon. Jeg har forsøkt å få en vurdering av dette hos Stastforvalteren, men har vanskelig for å nå riktige personer for å gi meg råd vedrørende dette.

Jeg anbefaler derfor at Anders lager en søknad som viser tiltaket, med utforming og kartfesting, og som beskriver hvorfor veien er nødvendig for landbruksdrifta. Her er det nødvendig å si noe om hvorfor den ekstra veilengden er nødvendig. Søknaden sendes Surnadal kommune som sørger for at den er godt nok opplyst også for senere behandling etter annet lovverk i kommunen, og som opplyser om relevante forhold i kommunens føringer som verneområdestyret bør vite om ved vår behandling av saken.

Verneområdestyret har møter den 27. mai, 21.-22.08, 30.09 og 18.11 2024. jeg ser det naturlig at styret (deler av styret) har en befaring i Romådalen etter at søknad er levert, men før den behandles. Jeg ber derfor om at søknad leveres i løpet av juni. Søker kan da vente at styret behandler saken på møtet i august eller september 2024.

Jeg håper dette er avklarende i forhold til søknadsprosess og behov. Surnadal kommune kan da altså se bort fra vårt ønske om landbruksfaglig vurdering av saken.

Med vennlig hilsen

Hege Sæther Moen

verneområdeforvalter

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Telefon: 91339538 / 73199387

Epost: hesmo@statsforvalteren.no

Fra: Elin Moen Lysø <elin.moen.lyso@surnadal.kommune.no>

Sendt: onsdag 8. mai 2024 11:36

Til: Moen, Hege Sæther <hege.moen@statsforvalteren.no>

Emne: VS: Søknad om forlenging av veg inn i Romådalen

Vidaresender som avtald.

Venleg helsing

Elin Moen Lysø

konsulent landbruk

areal- og naturforvaltning

telefon: 95 25 93 60

www.surnadal.kommune.no

SURNADAL KOMMUNE

Fra: Elin Moen Lysø

Sendt: mandag 25. mars 2024 11:19

Til: Anders A. Karlsen <anders@pestua-gard.no>

Emne: Søknad om forlenging av veg inn i Romådalen

Hei.

Her kjem svar angående saksgang ved søknad om å forlenge vegen til Romådalen som du snakka om.

1. Du må først søke Verneområdestyret for Trollheimen om å bygge veg som disp etter verneforskrifta.

I [forvaltningsplana](#) for Trollheimen står det litt om saksbehandling. På side 75 står bla dette:

Verneforskriftene har normalt strengere bestemmelser vedrørende bruk og tiltak enn annet lovverk. Derfor er det naturlig at en søknad om dispensasjon først blir behandlet etter verneforskriften av forvaltningsmyndigheten og deretter etter plan og bygningslov, motorferdsellov, annet lovverk.

- Her bør du/di argumentere kvifor du/di meiner denne forlenginga er så viktig. Vi på landbrukskontoret kan som tidlegare nemnd ikkje koma med noko landbruksfagleg uttale, da det gjer kommunen inhabil når saka kjem til oss for behandling etter eit eventuelt positivt svar frå områdestyret. Så enten får du/di sjølv argumentere godt eller så vil eg tru for eksempel Norsk Landbruksrådgiving kan ta på seg eit slik oppdrag.

2. Blir det positivt vedtak om disp. etter verneforskrifta, så må du deretter [søke kommunen om bygging av landbruksveg etter landbruksvegforskrifta](#). I lenka framom finn du søknadskjema for dette og meir informasjon om ein slik søknad.

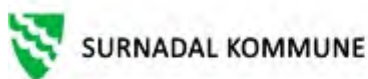
Ved alle søknader er det generelt lurt å sette seg inn i lovverket det skal behandlast etter og argumentere/beskrive i forhold til dette.

Venleg helsing

Elin Moen Lysø

konsulent landbruk
areal- og naturforvaltning
telefon: 95 25 93 60

www.surnadal.kommune.no

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler Hege Sæther Moen

Vår ref. 2023/9994-0 432.2

Deres ref. «REF»

Dato 18.09.2024

Befaringsrapport - veisak Romådalen 13.09.2024

Dato: 13.09.2024
Tid: 10:00-15:00
Sted: Romådalen

Følgende deltok:

Grunneiere - Anders Ansnes Karlsen, Ingebrigt Ramsøy, Olav halle og Stig Husby

Surnadal kommune – Mona Rosvold, Elin Moen Lysø og Staffan Sandberg

Verneområdestyret møtte med AU og verneområdeforvalterene
Haakon Eldar Nordseth, Maja Britt Renander, Lusie Gjersvoll, Hege Sæther Moen og Linda
Forbregd Henriksen

Grunneierne fikk vist representanter fra Verneområdestyret og Surnadal kommune
utfordringen de har med å forflytte beitedyr inn og ut av den fremre delen av Romådalen.

Hellende berg i kombinasjon av stein og myr nært elva Romåa på deler av strekningen har
medført tap av dyr flere ganger og er hovedårsaken til at grunneierne nå ønsker å etablere
en vei noe lenger vekk fra elva for å få dyrene inn i beietområdet uten å trenge å passere
denne delen av trase`en.

Utmarksbeite er en viktig ressurs for grunneierne, som de ønsker å utnytte. De har også
startet opp med skjøtsel og seterstølene sine og ønsker å bruke dalen mer aktivt framover
enn det har vært gjort en periode fram til nå.

Deltakerne gikk den gamle seterveien langs elva innover til Pestusetra og den mulige
traseen for vei forbi problemstrekningen ut igjen.

Grunneierne ble bedt om å lage en søknad om landbruksvei, der det er vist hvor trase`en
planlegges, og ble oppfordret om å unngå myr og våtmark for å redusere skade på den en

ser på som viktigste naturtyper på strekningen, og områder som er viktige å bevare også av hensyn til å bedre evne til vannmagasinering i terrenget og unngå utslipp av karbon fra myr. Ved valg av grøfter der det er nødvendig ble det oppfordret om at disse ble laget som åpne steinlagte grøfter og at en unngikk drenerør.

I søknaden må det framgå hvor høye veiskjæringer det ville bli og at det beskrives hvordan det er planlagt at disse skal bli plastert for å redusere den negative effekten veien vil få på landskapet.

Tilleggsinformasjon til allerede innsendt søknad, sendes Surnadal kommune som videresender søknaden til Verneområdestyret samtidig med at den sendes på høring til andre instanser. Også høringsinnspill sendes verneområdestyret som innspill til styrets behandling.

Med hilsen

Hege Sæther Moen
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Linda Forbregd Henriksen
Elin Moen Lysø
Staffan Karl Åke Sandberg

Verneområdestyret for Trollheimen
Postboks 2600
7734 STEINKJER

MOTTATT

18 JULI 2025

Steinkjer
Statsforvalteren i Trøndelag

Deres referanse

Vår referanse
24/01444-5

Saksbehandler
Mona Rosvold

Dato
14.07.2025

Høring - Søknad om bygging av landbruksveg i Romådalen i Todalen

Surnadal kommune v/Areal- og naturforvaltning har mottatte søknad om bygging av landbruksveg i Romådalen i Todalen. I følge "Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier" §3-1, skal kommunen innhente den uttalar som er nødvendige for at saka er så godt opplyst som råd før vedtak blir fatta

Søknaden er frå dei 7 grunneigarane i området og beskriv / grunngir behovet for vegen. Vegen skal gå frå eksisterande skogsveg og vidare inn i Trollheimen Landskapsvernområde

Det har vore dialog med grunneigarane og Verneområdestyret om saka. Den 13.09.2024 var det befaring i området, der grunneigarar, Verneområdestyre sitt AU, og Surnadal kommune deltok. Søknaden med utfylt skjema og detaljerte planer, er sendt til kommunen 5. juni 2025.

Målet med den nye, enkel vegen er å gjere ferdsel for dyr og folk til og frå beiteområda i Romådalen tryggare. Ny vegen vil fjerne det mest farlige og vanskelige området for både folk og dyr. Omsøkte landbruksveg er på om lag 770 m og er planlagt bygd i vegklasse 8 (Lett traktorveg) etter Normaler for landbruksveier, utgitt av LMD

Dette står i søknaden frå Halle og Husby Grunneierlag SA, datert 21.08.2024:

«Søknad om jordbruksveg i Romådalen

Det søkes herved om løyve til utbygging av en vegstubb fra eksisterende skogsveg og til en egnet plass rett innenfor Finnskjeeggura i Romådalen. Vegen er planlagt til å utgjøre en lengde på ca. 600 meter i luftlinje innenfor verneområdegrensa merket på kart. Vi har hatt befaring med entreprenør, og gått opp en trase som ikke vises fra opprinnelig setersti, som er et vesentlig punkt for oss, fordi vi har et sterkt ønske om å bevare gammel setersti til å være den kulturarven det er og betyr for oss

Bruksområdet av vegen vil være tilkjøring og henting av dyr på beite, samt transport av driftsmateriell og utstyr for stell og vedlikehold av setrene og setereiendommene.

Vegen det her er snakk om har Anders Ansnes Karlsen beskrevet detaljert til Hege Sæther Moen, med fokus på at alle skjæringer og fyllinger skal plastres med torv som er avdekt av vegtraseen, slik at det blir minst mulig synlig inngrep. Det vil også bli lagt fall på vegen for å forhindre høye skjæringer

Postadresse
Bårdshaugvegen 1, 6650 SURNADAL
E-post
post@surnadal.kommune.no

Besøksadresse
Bårdshaugvegen 1
<https://www.surnadal.kommune.no>

Telefon
+47 71 65 58 00

Org.nr
964 981 892
Bank
4202 38 40000

Snuplass/oppsamlingsplass for dyr vil bli laget og organisert på et minst mulig areal. Selve plasseringen av snuplass kan bli drøftet av verneområdestyret, grunneiere og entreprenør

Problem og foremoment

Innenfor Haukarsteinen er elva svært stri og ligger nærme seterstien, og er ulendt og myrete. Elva går over seterstien når den er stor, og vasker vekk utbedringer som vi har prøvd å utføre i de områdene det gjelder.

Effektivitet er en utfordring

Dagens samfunn setter store krav til oss som driver med landbruk, derfor er det økonomisk svært uhensiktsmessig å samle 10 personer for å få et begrenset antall dyr trygt inn i Romådalen. Dette tar lang tid, oftest over en hel dag med forberedelser og etterarbeid.

Utfordringer med å få beitedyr til Romådalen

Det er ikke lett å samle ressurser og folk på dugnad for å jage beitedyr opp til Romådalen. Veien er problematisk, og krever høg bemanning. Når vi kommer opp til slutten av dagens skogsveg, så starter en problematisk strekning med mange foremoment inn til der beiteområdet starter, innenfor Finnskjeggura. Innenfor Finnskjeggura er det en naturlig start fra gammelt av for beiteområdet, der Romådalen åpner seg og det er enkelt å slippe dyra på beite og samle dyra til høsten

Vegen som er planlagt vil også forenkle stell og vedlikehold av setrene i dalen, fordi vi nå fjerner det mest vanskelige og farlige området for både folk og dyr.»

I Befaringsrapporten står mellom anna dette:

«Befaringsrapport - veisak Romådalen 13.09.2024

Grunneierne fikk vist representanter fra Verneområdestyret og Surnadal kommune utfordringen de har med å forflytte beitedyr inn og ut av den fremre delen av Romådalen

Helliende berg i kombinasjon av stein og myr nært elva Romåa på deler av strekningen har medført tap av dyr flere ganger og er hovedårsaken til at grunneierne nå ønsker å etablere en vei noe lenger vekk fra elva for å få dyrene inn i beiteområdet uten å trenge å passere denne delen av traseen

Utmarksbeite er en viktig ressurs for grunneierne, som de ønsker å utnytte. De har også startet opp med skjøtsel og seterstølene sine og ønsker å bruke dalen mer aktivt framover enn det har vært gjort en periode fram til nå.

Deltakerne gikk den gamle seterveien langs elva innover til Pestusetra og den mulige traseen for vei forbi problemstrekningen ut igjen »

Høringsfrist: 01.09.2025.

Med helsing

Mona Kristine Rosvold
Leder

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Vedlegg

Melding fra Statsforvalteren

Befaringsrapport - veisak Romådalen 13.09 2024

E-post - Søknad om bygging av landbruksveg - Romådalen

bilde2

bilde3

bilde4

Lengdeprofiler

plantegning

Tverrrprofiler

bilde1

Søknad om bygging av landbruksveg - Romådalen

Romådalen

Mottakere:

MØRE OG ROMSDAL FYLKESKOMMUNE

STATSFORVALTAREN I MØRE OG ROMSDAL

Verneområdestyret for Trollheimen

SAMEDIGGI / SAMETINGET

NVE Region Vest

FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV I MØRE OG ROMSDAL

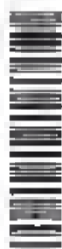
From: "Statsforvalteren i Trøndelag" <sftlpost@statsforvalteren.no>
Sent: Wed, 18 Sep 2024 10:20:04 +0200
To: "Mona Rosvold" <mona.rosvold@surnadal.kommune.no>
Subject: Melding fra Statsforvalteren
Attachments: Befaringsrapport - veisak Romådalen 13.09.2024.pdf

Vår ref 2023/9994

Vennlig hilsen

Hege Sæther Moen | verneområdeforvalter

2 4/04 -

Tern skjema

Journalnummer

År 2025	Fylke Møre og Romsdal	Kommune Sunndal
------------	--------------------------	--------------------

1. Er det et søknadspliktig tiltak?

Søknadspliktige tiltak: Nybygging og ombygging av landbruksveier eller forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier (landbruksveiforskriften)¹ er søknadspliktig. Tiltak angitt som ikke søknadspliktige nedenfor, men som kan ha vesentlig negativ påvirkning på de hensyn som er nevnt i § 1-1 i landbruksveiforskriften, vil likevel være søknadspliktige. Omsett tiltak kan ikke startes før tilatelse er gitt av kommunen.

Tiltak som ikke er søknadspliktige: Opparbeidelse av oppstillingsplass for landbruksmaskiner til bruk på eiendommen eller enkle avkjørsler fra godkjente landbruksveier, er ikke søknadspliktig. Det samme gjelder enkle og midlertidige driftsveier som bare medfører ubetydelige terrenginngrep. Med ubetydelige terrenginngrep menes planering med samlet omfang på inntil 150 meter eller på areal mindre enn 450 m², hvor fylling/skjæring ikke fører til mer enn 1 meter avvik fra opprinnelig terrengnivå (se unntaket ovenfor).

2. Hvilket regelverk skal tiltaket behandles etter?

Før du sender inn skjema må det fastsettes om tiltaket er søknadspliktig etter punkt 1 og om søknaden skal behandles etter landbruksveiforskriften eller plan- og bygningsloven. Dette skjemaet skal bare brukes hvis tiltaket skal behandles etter landbruksveiforskriften, det vil si når over 50 % av samlet nytte er knyttet til landbruksvirksomhet. Les også veiledningen bekant i dette skjemaet.

Hvis delsum landbruksnytte (L) er større enn delsum andre interesser (P) i veien (L > P), skal søknaden behandles etter landbruksveiforskriften. I så fall skal dette skjemaet benyttes og leveres til kommunen, sammen med vedleggene.

Hvis delsum andre interesser (P) er større en landbruksnytte (L), i veien (P > L), skal søknaden behandles etter plan- og bygningsloven. Da skal ikke dette skjemaet brukes. Ta kontakt med kommunen din for mer informasjon rundt søknadsreglene for tiltak etter plan- og bygningsloven.

Landbruk (L)		Andre formål utenom landbruk (P)	
Skogbruk	%	Privat bolig	%
Utmærk	%	Privat hytte	%
Jordbruk	%	Hyttefelt	%
Setervirksomhet	100 %	Næringsbygg	%
Gårdstunene	%	Aktivitetsbygg	%
Kraftverk, ikke konsesjonspliktig (<1MW)	%	Kraftverk, konsesjonspliktig (>1MW)	%
Landbruksbygg	%	Annet, beskrev	%
Annet, beskriv	%		
Delsum landbruksinteresser (L)	100 %	Delsum andre interesser (P)	%
Totalsum L + P = 100%		100	

¹ Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier FOR-2015-05-28-550

3. Opplysninger om søker		
Gnr./snnr./frs	Organisasjon/nr./fødselsnr	Telefonnr
	992804440	95174993
Søkerens navn	E-postadresse	
Mesta AS avd. sunndal	jo.langli@mesta.no	
Adresse	Postnr	Poststed
Åsokardvegen 172	6650	Sunnadal

4. Generelt om veiltiltaket (kun permanente tiltak)		
Veinens romiddeles	Veipantegger Jo Langli	
Er veien en del av hovedplan for veier eller annen avtrentet transportplan?	☐ Ja	☒ Nei
Er anskaffing frs offentlig vel godkjent av myndighetene?	☐ Ja	☐ Nei ☒ Ikke aktuelt
Er naboeier rettighetshavere eller andre som blir berørt av tiltaket varslet?	☒ Ja, liste vedlegges	☐ Nei, ikke aktuelt (begrunnelse vedlegges)
Antall interessenter/andelshavere i veien	7	stk.

5. Om tiltaket			
Fyller ut for permanente tiltak			
Totalareal dekar	Prod.skog dekar	Hogstmedan skog m²	Jordbruksareal dekar
Nyanlegg lengde	770 meter	Nyanlegg kostnad	650000 kr
Ombygging lengde	meter	Ombygging kostnad	kr
Sikringsplanlagt punktsveivring			
Fører tiltaket til heving av vei/dekke (ombygging) ☐ Ja ☒ Nei			
☐ Bru ☐ Skråevne ☐ Kurvekur ☐ Signering ☐ Snuplass ☐ Veioplass ☐ Annet, beskriv			
Skal det anlegges massedek i tilknytning til veien? ☐ Ja ☒ Nei			
Hvis ja, ønsket antall m² masse som skal hentes ut m²			
Landbruksareal ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☒ 8 ☐ Avvik fra vei/dekke			
Hvis avvik fra vei/dekke, beskriv årsak			

Fyller ut for midlertidig tiltak	
☐ Oppstillingsplass for landbruksmaskiner ☐ Enkel avkjørsel fra landbruksvei ☐ Enkle og midlertidig driftsveier	
☐ Lengde over 150 m ☐ Lengde under 150 m ☐ Sløtting/fylling over 1 m ☐ Sløtting/fylling under 1 m ☐ Areal over 450 m² ☐ Areal under 450 m²	
Størrelsen på driftsområdet som tiltaket berører dekar	
Vil gjennomføring av selve tiltaket være utenfor skråningsareal? ☐ Ja ☐ Nei Hvis ja, hvor mange år år	
Er det vurderet å bruke driftsmetoder som ikke krever bruk av emsøtt tiltak? ☐ Ja ☐ Nei	
Oppgi markusheiden ved ikke å bruke det midlertidige tiltaket km²	
Beskriv	
Planlagte tiltak i etterkant	
☐ Fyringsplan/gjengplanting ☐ Reparerer vannleir ☐ Oppretting leirspor ☐ Tilbakeløp av driftsvei/veiketting ☐ Annet	
Beskriv	

Hensyn til miljøverdier og andre interesser

Følgende miljøverdier er registrert, jf. vedtaket:

Naturmangfold ☐ Ja ☒ Nei Lenseskap ☐ Ja ☒ Nei Kulturminner ☐ Ja ☒ Nei Friluftsliv ☐ Ja ☒ Nei

Hvis ja, oppgi hvilke verdier og holdt for funn

Berører tilsket andre interesser?

Vannressurser ☐ Ja ☒ Nei Råvareinteresser ☐ Ja ☒ Nei Verneareal ☐ Ja ☒ Nei

Hvis ja, oppgi hvilke verdier og holdt for funn

Ligger vedtaket i områder med fare for flom, erosjon eller løsmasseekskred? ☐ Ja ☒ Nei

Hvis ja, beskriv årsak

Kan tilsket gi økt fare for flom, erosjon eller løsmasseekskred? ☐ Ja ☒ Nei

Hvis ja, beskriv årsak og planlagte hensyn

Kan tilsket bidra til økt fare for flom-, erosjon- eller skredfare på omkringliggende boliger, anlegg eller annen offentlig infrastruktur (veier, jernbane osv)? ☐ Ja ☒ Nei

Hvis ja, beskriv planlagte hensyn

Hvordan ligger tilsket i forhold til marin grense ☒ Over ☐ Under ☐ Både over og under

Hvis hele eller deler av tilsket ligger under marin grense, beskriv planlagte hensyn

Eventuelle kommentarer

dette er ikke en vei som blir åpen for allmennheten og blir ikke brukt på vinterstid. planlagt bygget med minst mulig inngrep samt bygget på en skråning måke for eksisterende vannveier, og minst mulig synlig fra vei. det er på grunn av historikk og bruk at det ikke er fare for ras i

7. Underskrift

Jeg er ansvarlig for og godtar å gjøre meg kjent med forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier, og andre aktuelle lover og regler i tilknytning til tilsket. Jeg er også ansvarlig og godtar å gi nødvendige og berørte opplysninger til kommunen som grunnlag for behandling av søknaden. Dette gjelder også i forbindelse med kontrolltiltak. Jeg er kjent med at bygging ikke kan treives uten skriftlig tillatelse fra kommunen. Opplysningene i denne søknaden inkluderer vedlegg er gitt etter beste evne og så fullstendig som mulig. Jeg er kjent med at jeg kan komme i straffebank om jeg gir uriktige eller ufullstendige opplysninger.

Sted og dato

23/11-23 Sumedals

Underskrift

Jo A. Langh

Kartvedlegg

Kart skal vedlegges søknaden både for permanente veier og midlertidige tilsket

Kart i målestokk 1:5 000 eller 1:10 000, samt oversiktskart i målestokk 1:50 000 skal følge søknaden. Følgende opplysninger skal markeres på kartet:

- Planlagt veitrase (brutt rød strek). Eventuelle alternativer merkes tydelig (nummereres).
- For midlertidige driftsveier i skogbruksland skal driftsnettene markeres (brutt blå strek).
- Dekningsområdet for den planlagte veien/tilsket (heftrukken blå strek).
- Planlagte masestrek i forbindelse med tilsket (ringes inn med rød strek).
- Eksisterende veier med betydning for dekningsområdet (heftrukken svart strek).
- Bebyggelse, offentlig infrastruktur og andre interesser som kan bli berørt av veien/tilsket (heftrukken gul strek). Dette gjelder også om disse ligger utenfor selve veien, f.eks. delstunnen.
- Kjente miljøverdier som kan bli berørt av bygging eller kjøring på veien markeres på kartet, med henvisning til opplysninger på søknadsskjema (heftrukken grønn strek).
- Aktsomhetsområder for jord- og flomskred (blåskrått).
- Marin grense og evt. identifiserte faresoner for kvikkleire (Skrednett).

Vedleggskriterium	Vedlagt	Ikke vedlagt
Oversiktskart over interesserommet i veien	☐	☐
Oversiktskart over berørte naboer, rettighetshavere og andre som berøres av tilsket	☐	☐
Kart i målestokk 1:5 000 eller 1:10 000	☐	☐
Oversiktskart i målestokk 1:50 000, med inntegninger av tilsket	☐	☐
Egen vurdering av veiens virkning på flom- og skredfare for bebyggelse og infrastruktur, og hvilke hensyn som evt. er tatt i planen	☐	☐
Eventuelle uttalelser fra vassplanlegger eller geoteknisk sakkyndig	☐	☐

Veiledning

Veiledning til søknadsskjema om bygging av landbruksvei

Dette skjemaet skal benyttes ved søknad om bygging og ombygging av landbruksveier i henhold til forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier (landbruksveierforskriften) fastsett av Landbruks- og matdepartementet.

Bygging av enkelt tiltak, kan ikke påbegynnes før tilrettelegger er gitt av kommunen. Kommunens vedtak kan påklages til Fylkesmannen, jf. Landbruksveierforskriften § 4-1 og forvaltningsloven kapittel VI.

Kommunens behandling av søknaden etter naturmangfoldloven

Kommunen skal også vurdere omsett tiltak etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 – 12. Vurderingene av prinsippene skal komme til uttrykk i kommunens sakshenstilling og vedtak. Kommunen skal vurdere påvirkningen på naturmangfoldet av selve tiltaket, med grøfter og valskulder og eventuelle nye masseteker langs veien.

Veiledningen til utfylling av punktene i søknadsskjemaet:

1 og 2. Er det et søknadspåklagbart tiltak og hvilket regelverk skal tiltaket behandles etter?

Ettersom søknad om veibygging enten skal behandles etter landbruksveierforskriften eller plan- og bygningsloven, må det først avklares hvilket regelverk veisøknaden skal behandles etter. Nysen av de enkelte interessens fastsettes i forhold til samlet nytte av veien. Hvis nytten knyttet til landbruksveierhensikten utgjør over halvparten av den samlede nytten, skal veien behandles etter landbruksveierforskriften. Hvis ikke skal veien behandles etter plan- og bygningsloven. Veilederen "Plan- og bygningsloven og Landbruk Plus" jf. Landbruksdirektoratets nettsider, kan brukes som referanser for hvilke tiltak som hører inn under landbruksbegrepet. Ta kontakt med kommunen din hvis du er usikker på hvordan dette bestemmes.

3. Opplysninger om søker

Det skal kun være én søker, også i tilfeller der det søkes på vegne av flere interessenter i veien eller skriftlig fullmakt. Søkeren plikter å fylle ut søknadsskjemaet så fullstendig som mulig, og bidra med alle kjente opplysninger som kan ha betydning for saksbehandling og avgjørelse.

4. Generelt om veiltaket

- Med hovedplan menes en helhetlig veiplan, enten vedtatt i kommunens overordnede plan for ekebruks, egen områdeplanforveipen for veier eller annen transportplan.
- Angi om det er innlagt anvisning med veiplanlegger eller om slik kompetanse er planlagt benyttet for hele eller deler av tiltaket. Dersom veiltaket som det søkes om helt eller delvis er under merknad, og særlig i fareområder for kvildestrekk, skal søknaden som hovedregel vedlegges uttalelse av geotekniker. Dersom søknaden omfatter veiltak der fersk, arealer og/eller kommunale anlegg kan ha vesentlig påvirkning på bebyggelsen eller annen samfunnsnødvendig infrastruktur, skal søknaden som hovedregel vedlegges en vurdering av veiplanlegger. Kommunen kan i vedtaket stille vilkår om bruk av veiplanlegger m.v.
- Avgjørelse fra offentlig vei og veiplass langs offentlig vei skal på forhånd være godkjent av kommunestyret, jf. forskriften § 2-2.
- En liste over alle interessentene i veien skal legges ved søknaden, oppgitt ved navn, adresse, telefon/post.
- Liste over naboer, rettighetshavere og andre som blir berørt av tiltaket og som på forhånd er varslet om veisøknaden, skal legges ved søknaden.

5. Om tiltaket

- Veiens delingsnummer er det området som veien befinner seg i.
- Det stilles mellom permanent og midlertidige tiltak. De permanente tiltakene er nybygging, ombygging eller punktutbedringer. Tiltak som hever veihøyden i samsvar med de nye veinormene, inkludert punktutbedringer, vil normalt være en søknadspåklagbart ombygging.
- De midlertidige tiltakene vil ofte være gravning av gamle driftsveier i lavt terreng for å gjøre skogen tilgjengelig for høgskogede ekegasmaskiner. Disse driftsveiene skal normalt tilbakeføres og fylleres med skog etter ønsket høst. I søknaden skal de midlertidige driftsområdene avmerkes på kart med en ytre avgrensning av det området som skal drives med bruk av driftsveiene. Det må oppgis innen hvor mange år driften vil være gjennomført. Kommunen kan stille vilkår til planlegging og utførelse m.m. jf. § 3-3 andre ledd.
- Planlagt veiklasse oppgis i henhold til «Normer for landbruksveier med byggebestemmelser» som du finner under Infrastruktur på www.landbruksdirektoratet.no.
- Veiklassene 2-3-4-5 er helårs bilveier eller sommerbilveier. Veiklasse 6 er vinterbilvei og veiklassene 7 og 8 er traileveier. «Anvis fra veinormene» er de veiene som ikke oppfyller veinormens krav men som likevel medfører søknadspåklagbart terrenginngrep» jf. § 1-2.
- Oppgi beregnet byggekostnad og areal meter for det omsette tiltaket.

6. Henvisning til miljøverdier og andre interesser

Søker må reddegere for kjente miljøverdier og bruksinteresser som berøres av det omsette tiltaket. Kunnskap om miljøverdier finnes i skogbruksplan, ekebruksplan og i ulike ramseregninger og databaser (Kilden, Naturbase, Artekart, Skrednett osv.)

	Miljøverdi/hensyn	Nettside	Informasjon om aktuelle kart
Naturmangfold	Prioriterte arter og fredete arter (Forskriftstest)		De prioriterte arter blir fastslått i egne forskrifter eller naturmangfoldloven. De fredete arter er listet opp i forskriften om fredning av truede arter eller naturmangfoldloven. Arter av nasjonal forvaltningsinteresse. Underkategori, Arter av særlig eller forvaltningsinteresse. Kartleg. PA (prioriterte arter) og Fredete arter Sei kan også gjøres i Artekart hos www.artekart.no .
	Utviklede naturtyper (Forskriftstest)	http://kult.naturbase.no	Alle utviklede naturtyper blir fastslått i egne forskrifter eller naturmangfoldloven. Utviklede naturtyper. Alle kartlegges og er aktuelle.
	Verneområder (Forskriftstest)		Verneområder blir opprettet etter naturmangfoldloven. Det vedtas egne forskrifter for hvert enkelt verneområde. Verneområder. Alle kartlegges og er aktuelle.
	Miljøregistrering i skog (MIS) / Nøkkelbiotoper (Forskriftstest og søkshenstilling)	http://kilden.skogsmiljodata.no	Fane for arealinformasjon. Skog Kartleg. Miljøregistrering i skog (MIS). Jf. Bærekraftforskriften § 5 skal verdien i viktige livsmiljø og nøkkelbiotoper tas vare på i henhold til Norsk PEFC skogstandart (www.pefc.org/nor).
	Verne vassdrag (Forskriftstest)		Fane for arealinformasjon. Ekstreme Kartleg. Verne vassdrag (NVE). Her krysses det på i søknadsskjemaet dersom veien berører en 100-metarsone på hver side av et verne vassdrag, med arealver, større bekk, sjøer og fjern. Der kommunen har fastslått vassdragsfeltet rundt verne vassdrag brukes dette i stedet for 100-metarsone.

Naturmangfold	Naturtyper (likk tilnyttet egen forside)	http://naturbase.no	Naturtyper Kartlag: Hovednaturtyper alene.
	Arter (likk tilnyttet egen forside)		Arter av nasjonal forvaltningsinteresse: Underarter og/eller arter av særlig stor forvaltningsinteresse Kartlag: Tre arter Søk kan også gjøres i 'Arter' hos www.artsdatabanken.no .
Landskap	Heltetlig kulturlandskap (likk tilnyttet egen forside)	http://land.naturbase.no	Kartlaget for Heltetlig kulturlandskap gir en pekepinn på områder der det er store kulturlandskapsverdier. Det finnes like egne kartlag for de 22 utvalgte kulturlandskapene i jordbruks- og skogbruksplanene. Disse områdene har store biologiske og kulturlandskapsverdier.
	Utvalgte kulturlandskap i jordbruksplan (Forordningen 2016)		I tillegg til heltetlig kulturlandskap skal kartlaget Hovednaturtype kulturlandskap sjekkes da dette viser registrerte skjøtselstiltak og naturtyper. Informasjon om Utvalgte kulturlandskap i jordbruksplan finnes på www.utvalgtekulturlandskap.no .
Kulturminner	Kulturminner og stående byggverk (Løst)	http://kultminn.kirkeogkulturarv.no	Kulturminner før år 1837 og stående byggverk fra år 1837 - 1848 er automatisk registrert i Kulturminneplanen. Fane for arealinformasjon, Elstema Kartlag, Arkeologiske kulturminner (RA) Søk kan også gjøres på 'Akselsteden' og Kulturminnesøk hos www.kultminn.no . Like eller arkeologiske kulturminner er registrert i basen eller tilføydige register.
Fritidsaktiv	Særlig eller fritidsområder (Særlig eller fritidsområder)	http://kart.naturbase.no	Fritidsområder Kart: Særlig eller fritidsområder Områdene er først gjennom langvarige avtaler med staten (Særlig eller fritidsområder). Forvaltes gjennom bl.a. regulerings- og byggesaksbehandlingen i plan- og bygningseksjonen pålegg om tiltak eller forurensningsloven og fritidslovens bestemmelser om skilteforbud.
	Andre fritidsområder (likk tilnyttet egen forside)		Kartlagte fritidsområder Kartlag: Kartlagte fritidsområder
Aner	Reinriffsinteresser (Løst)	http://kultminn.kirkeogkulturarv.no	Fane for reinriffsinteresser. Alle kartlagene er aktuelle. Reinriffsinteresser reguleres av Reinriffsloven. Se nettsiden www.reinriffs.no .
	Verneskog (Forordningen)		Fane for arealinformasjon Elstema Kartlag: Verneskog Verneskog er basert på kommunale vedtak og egne forskrifter. Se dokument 'Forvaltning av verneskog (B-300 M-0618B)' hos www.riksantikvarden.no .
			Alderskarakteristikk i årlig kartlag. Forsvarsplaner i årlig kartlag.
	Læringsressurser (Løst)		NVE gjennomfører farsene- og læringsressurser i årlig kartlag for utvalgte områder (f.eks. plan for skolefartskartlagging (NVE rapport 14/2011)). Kvikkvasssoner og marin grense. Ligger tilknytning under marin grense er det generell fare for skred. Er tilknytning i eller nær kvikkvasssoner er det spesiell fare for skred og tilknytning som må utredes av fagkyndige (geoteknikk). NGU utvikler og vedlikeholder også karttjenester om berggrunn, læringsressurser, mineraliske ressurser grunnvann m.m. Link til læringsressurser: www.ngu.no/kart-og-data/karttjenester
	Floer	www.floer.no	Kart og karttjenester Kartlag: Floer Floer og karttjenester viser arealer som oversvømmes ved ulike flomsituasjoner. Det blir utarbeidet flomsener for 20-, 200- og 1000-årsflommen og omfatter arealer med størst skadepotensial ved flom.

From: "Jo Rønning Langli" <jo.langli@mesta.no>
Sent: Thu, 5 Jun 2025 09:47:35 +0200
To: "Post Surnadal" <post@surnadal.kommune.no>
Subject: Søknad vei Romådalen
Attachments: bilde2.BMP, bilde3 BMP, bilde4 BMP, Lengdeprofiler.pdf, plantegning pdf, Tverrprofiler.pdf, bilde1 BMP, Søknad romådalen pdf, Romådalen pdf

Hei
Sender inn søknad om landbruksvei Romådalen

Mvh Jo Langli
Anleggsteder
95174993
Mesta.no

2 8/84

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord +47 74 16 80 00
Direkte +47 73 19 83 87
sttpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Sumadal kommune
Bårdshaugvegen 1
6650 SUMADAL

Saksbehandler Hege Sæther Moen

Vår ref 2023/9994-0 432.2

Deres ref

Dato 18.09.2024

Befaringsrapport - veisak Romådalen 13.09.2024

Dato 13.09.2024
Tid 10.00-15.00
Sted Romådalen

Følgende deltok

Grunneiere - Anders Ansnes Karlsen, Ingebjøgt Ramsøy, Olav halle og Stig Husby

Sumadal kommune – Mona Rosvold, Elin Moen Lysø og Staffan Sandberg

Verneområdestyret møtte med AU og verneområdeforvalterene
Haakon Eldar Nordseth, Maja Britt Renander, Lusine Gjersvoll, Hege Sæther Moen og Linda
Forbregd Hennksen

Grunneierne fikk vist representanter fra Verneområdestyret og Sumadal kommune
utfordringen de har med å forflytte beitedyr inn og ut av den fremre delen av Romådalen

Hellende berg i kombinasjon av stein og myr nært elva Romåa på deler av strekningen har
medført tap av dyr flere ganger og er hovedårsaken til at grunneierne nå ønsker å etablere
en vei noe lenger vekk fra elva for å få dyrene inn i beietområdet uten å trenge å passere
denne delen av traseen

Utmarksbeite er en viktig ressurs for grunneierne, som de ønsker å utnytte. De har også
startet opp med skjøtsel og seterstølene sine og ønsker å bruke dalen mer aktivt framover
enn det har vært gjort en periode fram til nå

Deltakerne gikk den gamle seterveien langs elva innover til Pestusetra og den mulige
traseen for vei forbi problemstrekningen ut igjen

Grunneierne ble bedt om å lage en søknad om landbruksvei, der det er vist hvor traseen
planlegges, og ble oppfordret om å unngå myr og våtmark for å redusere skade på den en

ser på som viktigste naturtyper på strekningen, og områder som er viktige å bevare også av hensyn til å bedre evne til vannmagasinering i terrenget og unngå utslipp av karbon fra myr. Ved valg av grøfter der det er nødvendig ble det oppfordret om at disse ble laget som åpne steinlagte grøfter og at en unngikk drenerør.

I søknaden må det framgå hvor høye vasskjenninger det ville bli og at det beskrives hvordan det er planlagt at disse skal bli plastert for å redusere den negative effekten veien vil få på landskapet.

Tilleggsinformasjon til allerede innsendt søknad, sendes Sumadal kommune som videresender søknaden til Verneområdestyret samtidig med at den sendes på høring til andre instanser. Også høringsinnspill sendes verneområdestyret som innspill til styrets behandling.

Med hilsen

Hege Sæther Moen
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

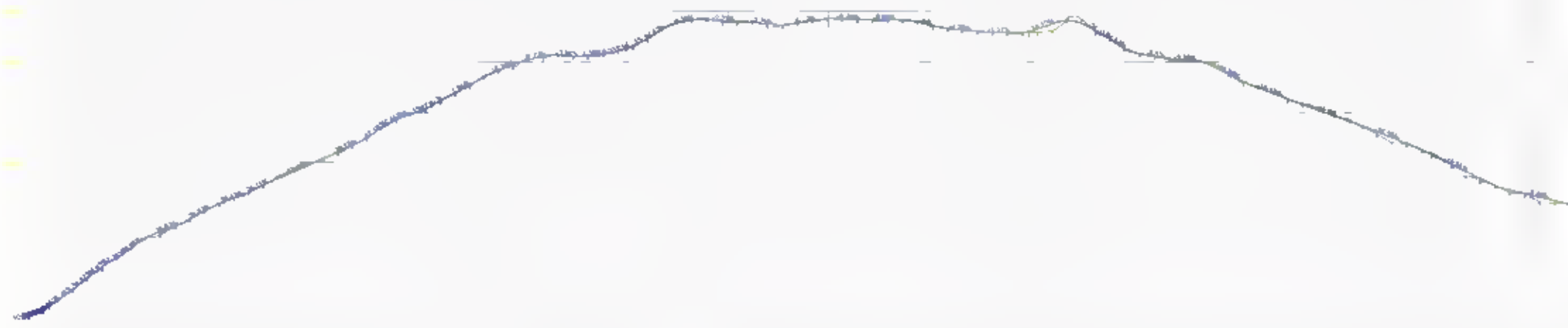
Kopi til
Linda Forbregd Henriksen
Elin Moen Lysø
Staffan Karl Åke Sandberg

2 10184

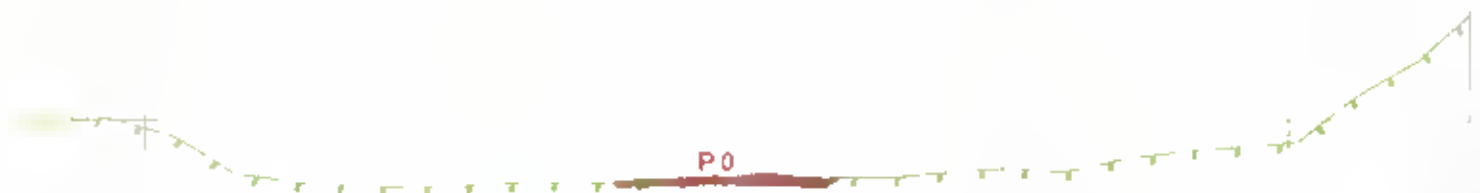

Date 14.10.2004		Scale 1:1000	
Drawing/Map code 101-1000-1000		1:1000	
Project name		Project no.	
		001	

50 50 00 100

00 50 100

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

3 TEGNET MÅLESTOKK.

TEGN NR

1 2024

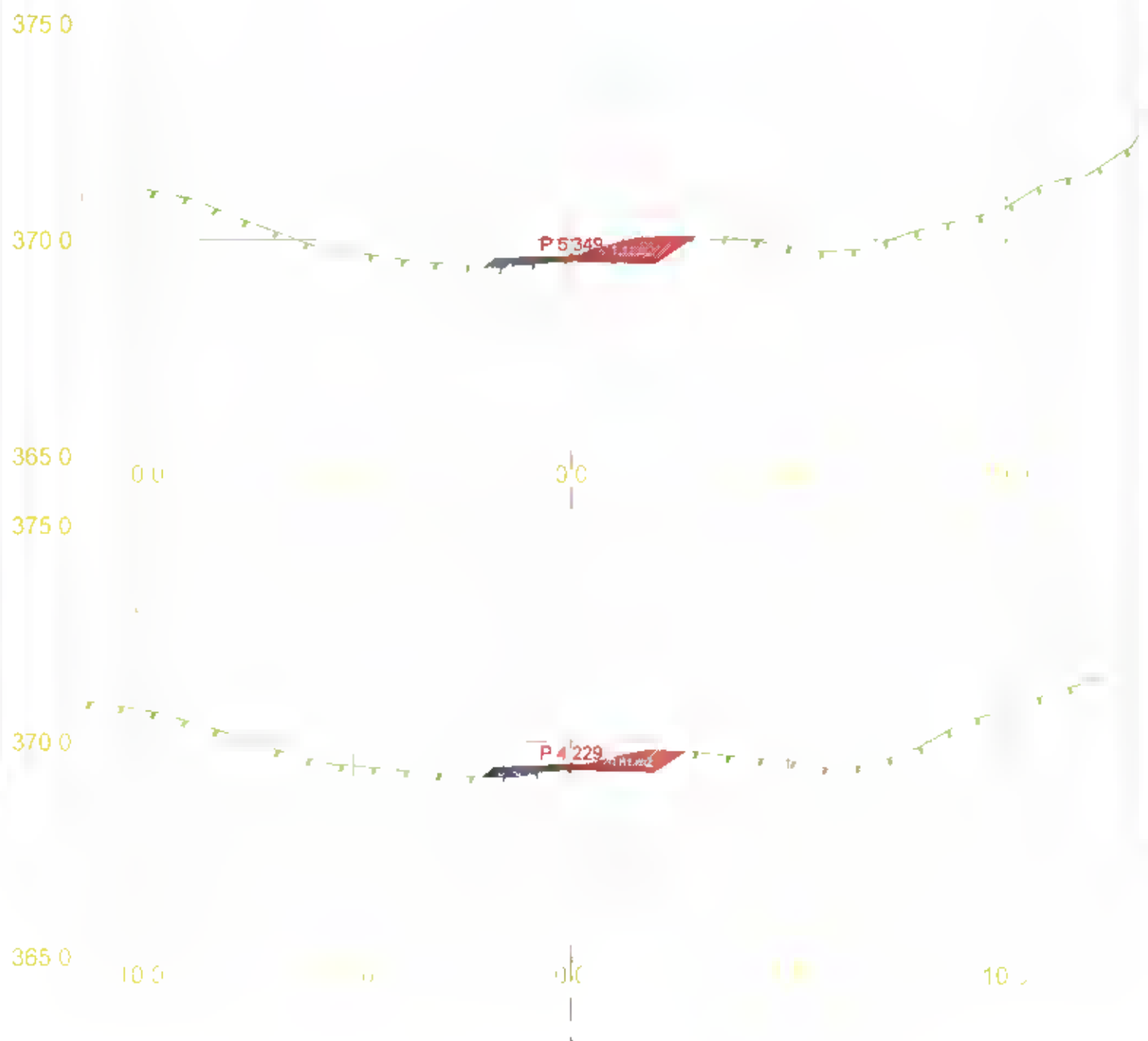
1 100

229

002

VEG

SIDE 1

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

DATO TEGNET MÅLSTOKK

20.10.2024 1:100

TEGN NR

230

VEG

SIDE 2

2 18/04

5

P 5673 1.02/02

00

50

100

P 5530 1.12/02

10

00

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

3 TEGNET MALESTOKK

TEGN NR

13024

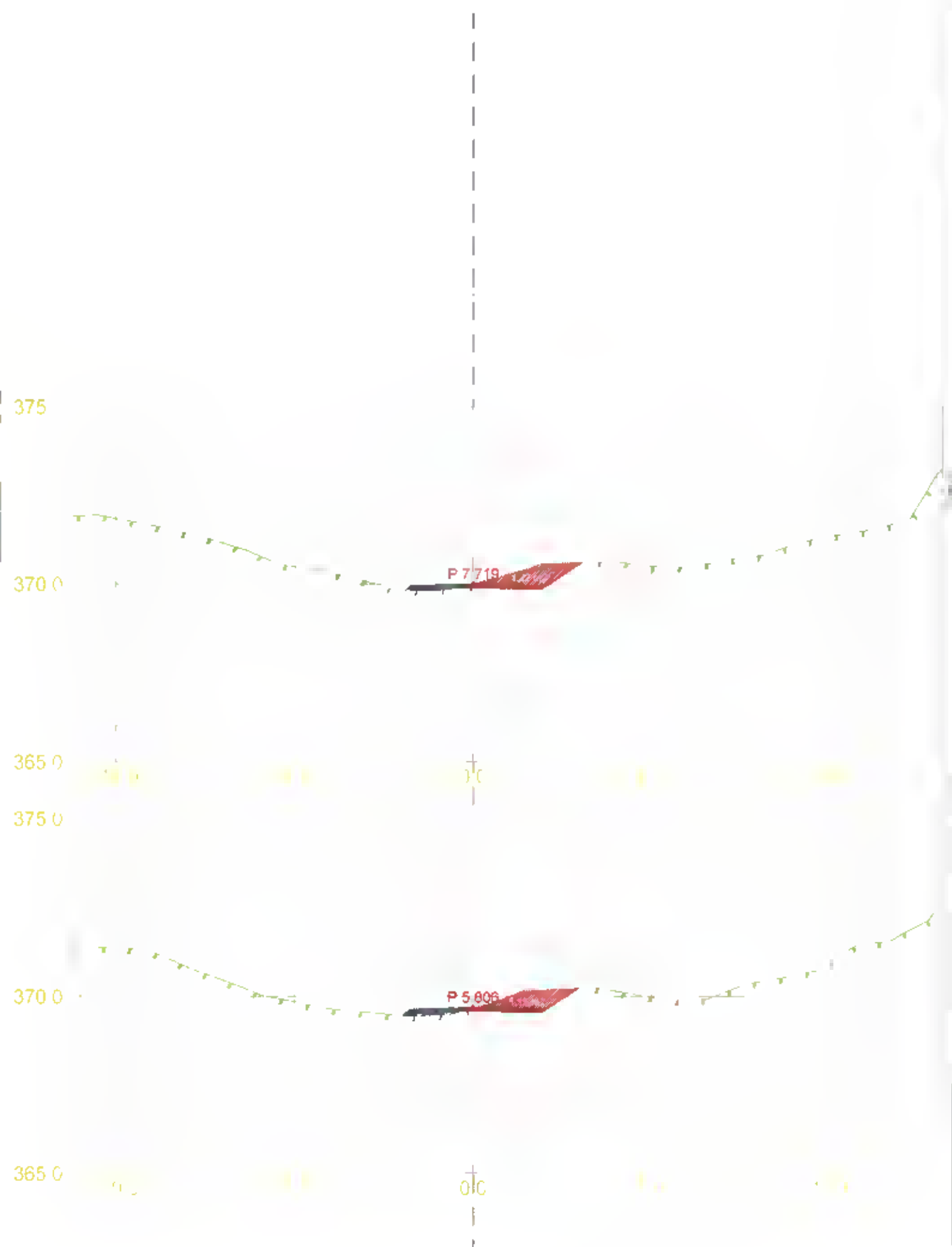
1:100

231

002

VEG

SIDE 3

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

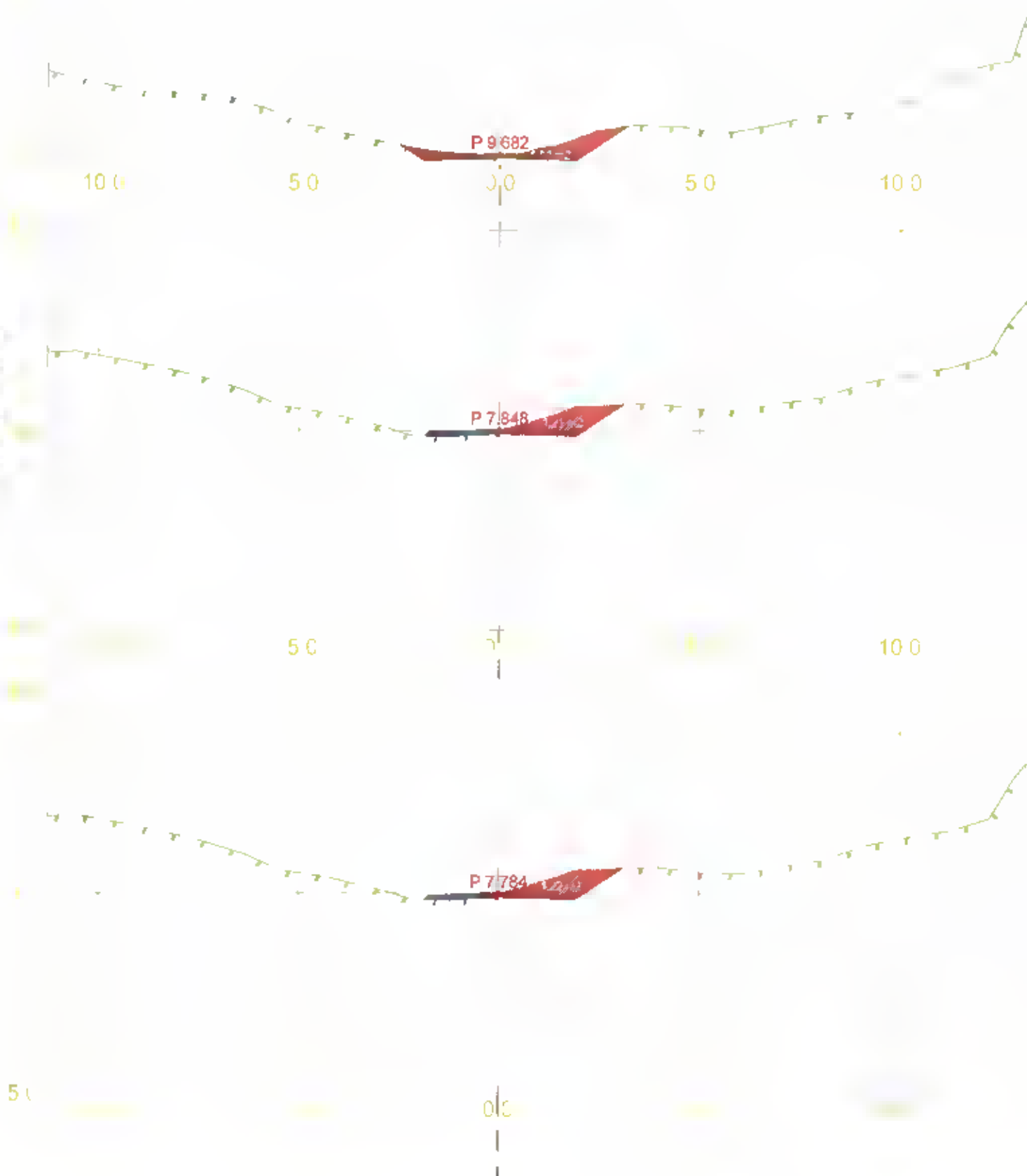
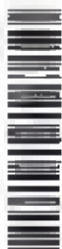
DATO 28.10.2024
TEGNET
MÅLSTOKK 1:100

TEGN NR
232

VEG

SIDE 1

2-17864

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

TEGNET MÅLSTOKK

TEGN NR

13024

1:100

233

002

VEG

SIDE 5

386

375

P 15 638
- - - - -

380

375 0

P 15 458
- - - - -

375 0

370 0

P 10
- - - - -

Tverrprofiler Landbruksvei Romådalen

2 10/24

5

P 20

0/0

5 0

10 0

P 15 818

0/0

5 0

10 0

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

3 TEGNET MALESTOKK

TEGN NR

1 2024

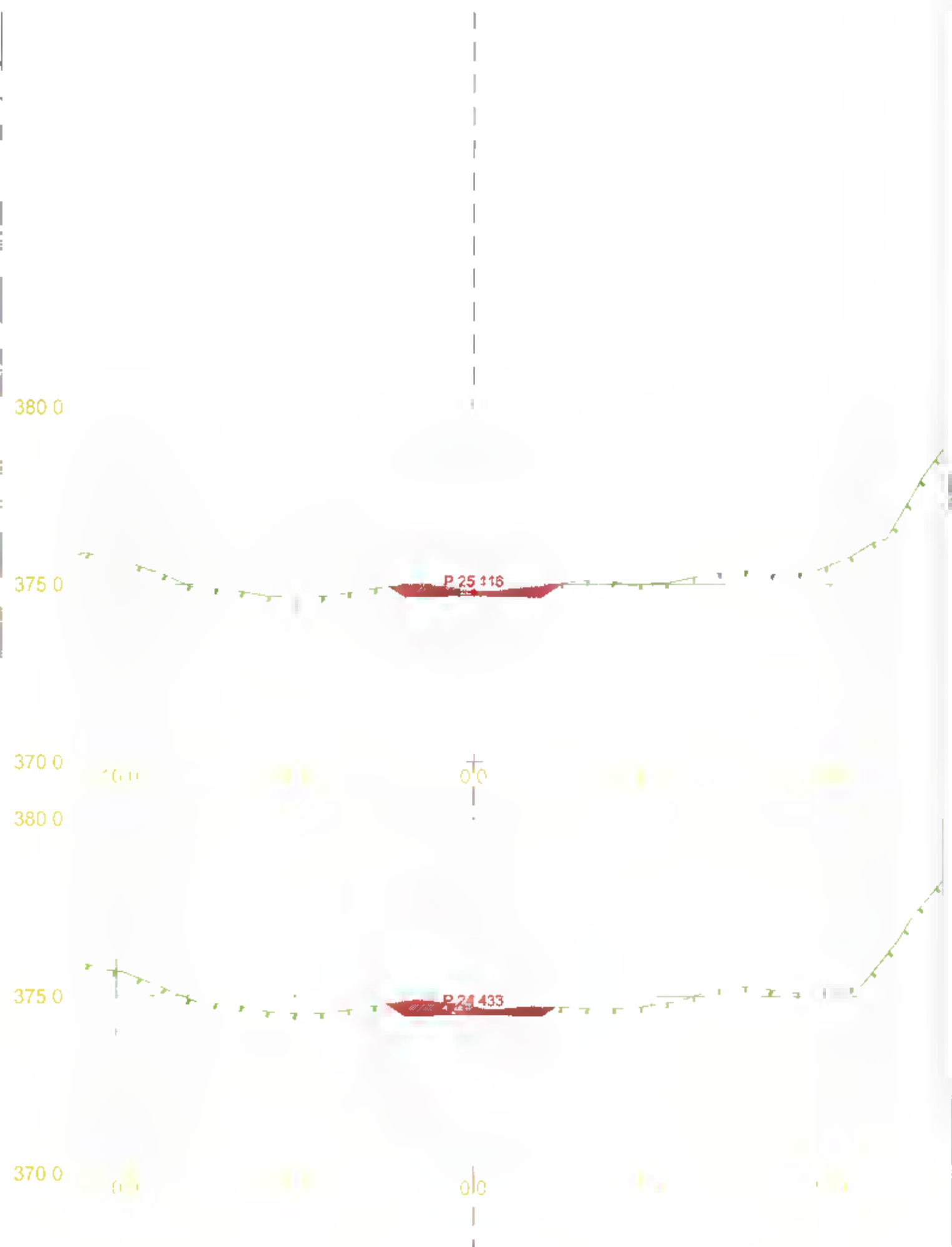
1:100

235

002

VEG

SIDE 7

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

DATO TEGNET MÅLSTOKK.

TEGN NR

20 10 2014

1:100

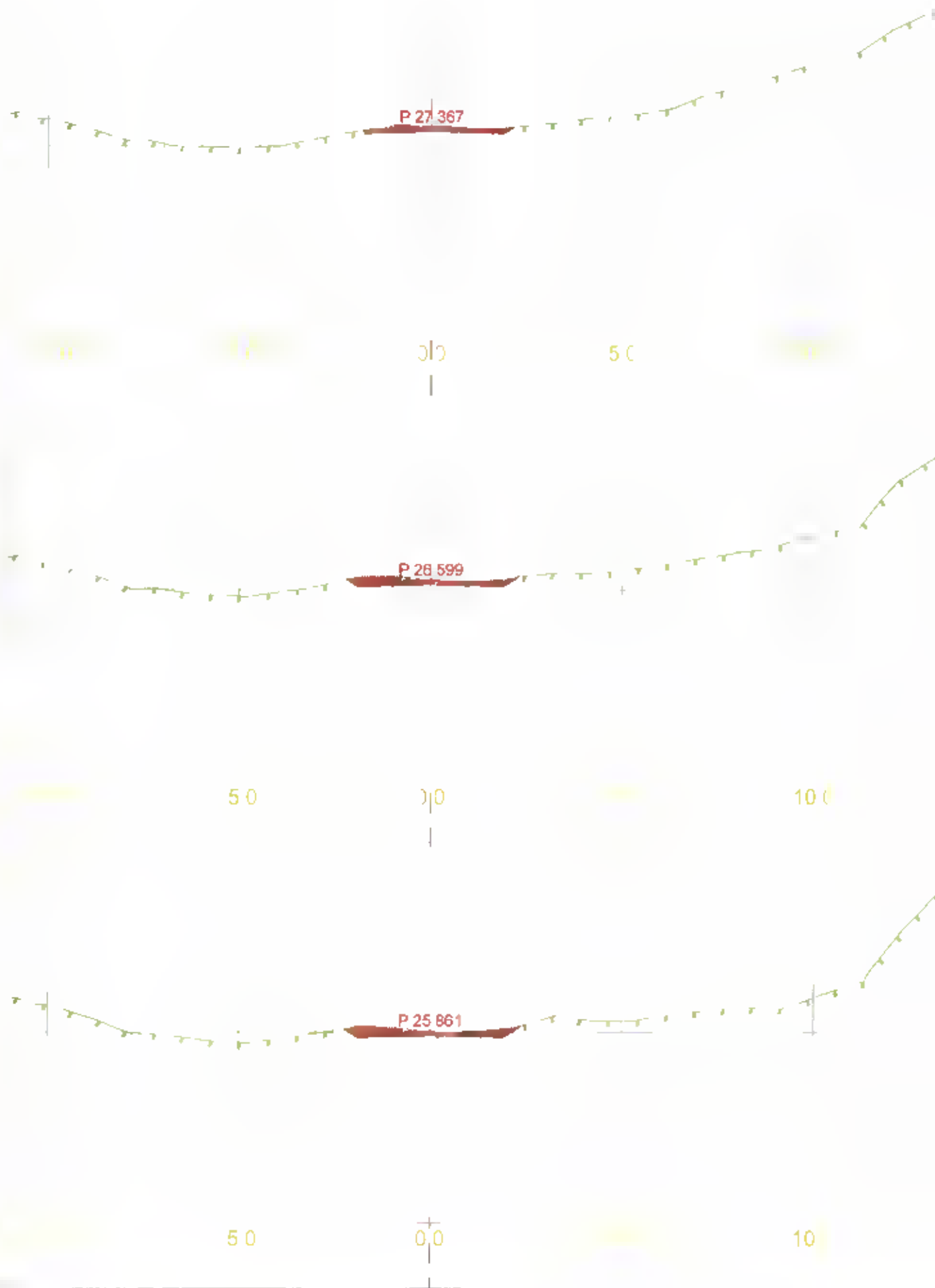
236

000

VEG

SINE

2-10044

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

TEGNET MÅLESTOKK

TEGN NR

1 2024

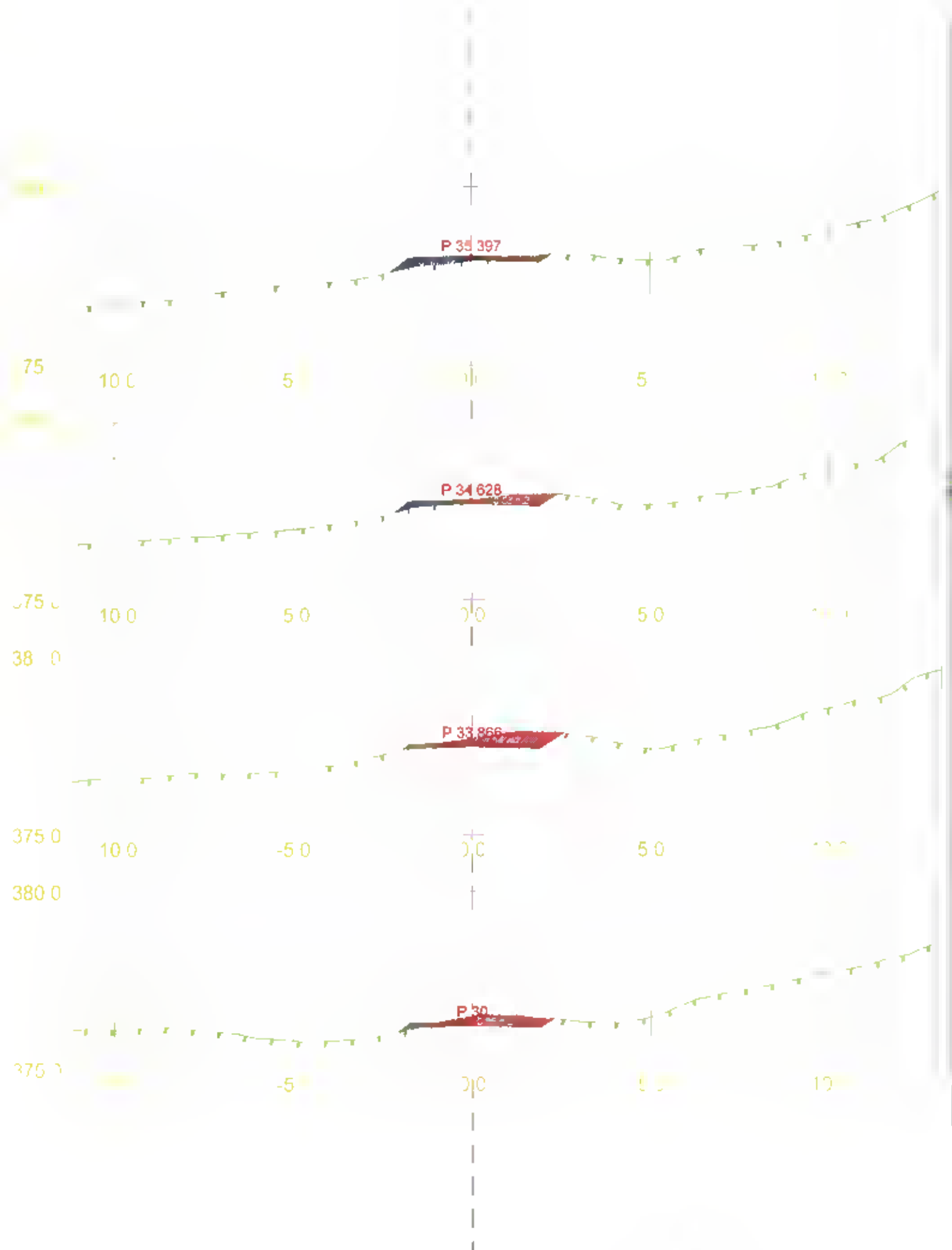
4 400

237

002

VEG

SIDE 9

Tverrprofiler Landbruksvei Romådalen

ATO TEGNET MÅLSTOKK

TEGN NR

10.2024

1:100

238

000

VEG

SIDE 10

2 2084

0 0

5 0

10 0

10 0

0 0

5 0

10 0

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

3 TEGNET MÅLESTOKK

TEGN NR

1 2024

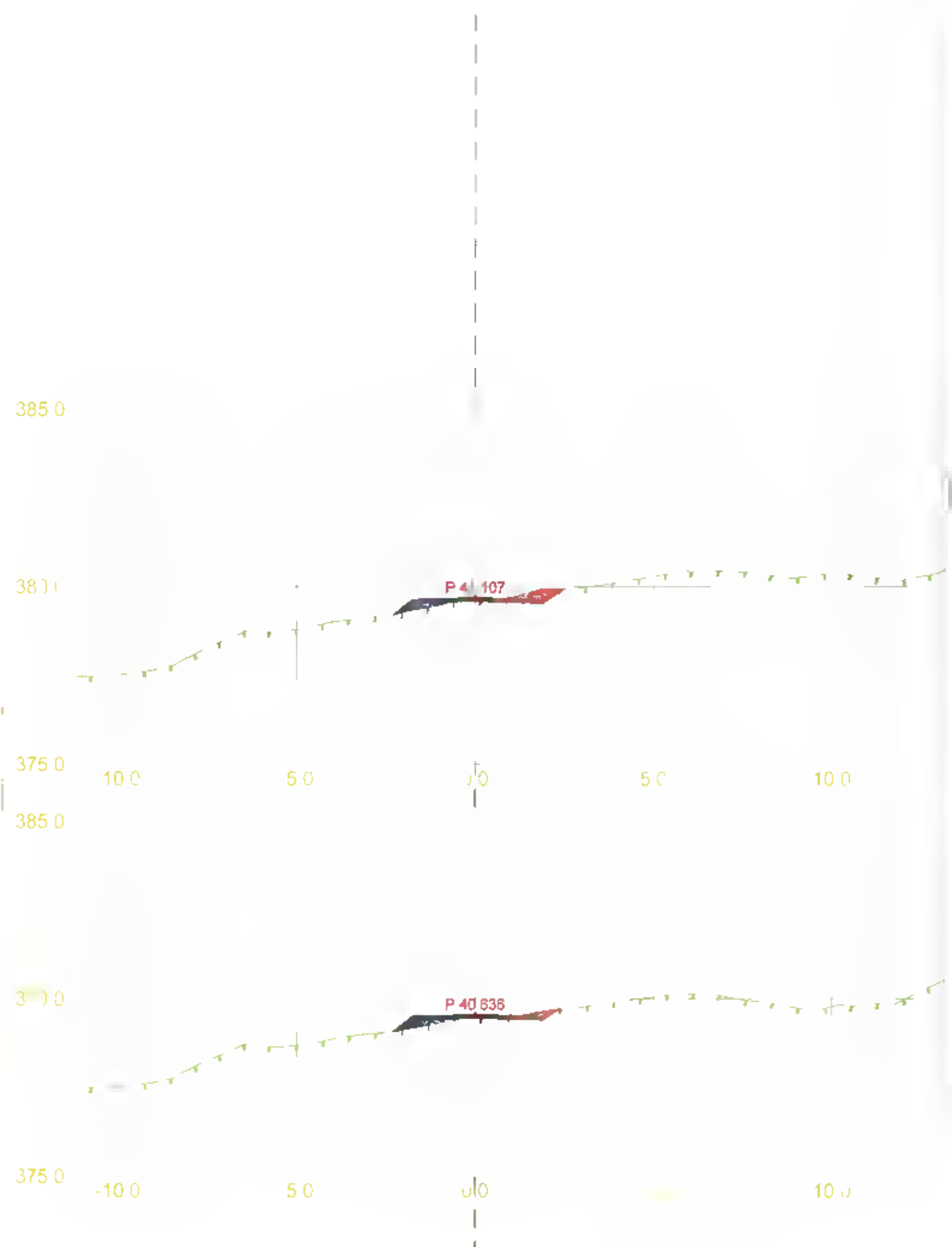
1 100

239

002

VEG

SIDE 11

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

2-21/04

5

50

50

00

100

P 42 054

00

50

100

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

TEGNET MÅLESTOKK

TEGN NR

1 2004

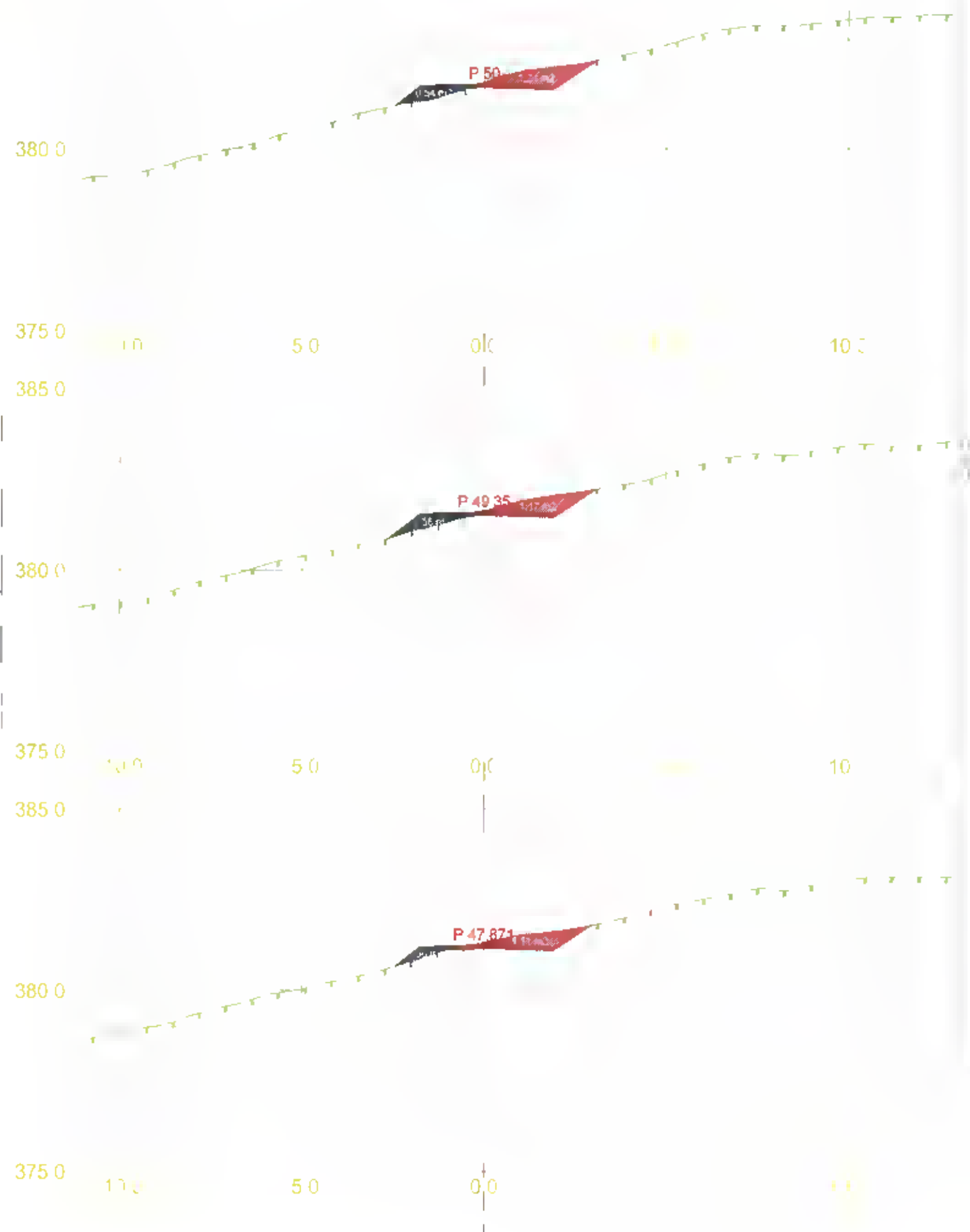
1 100

241

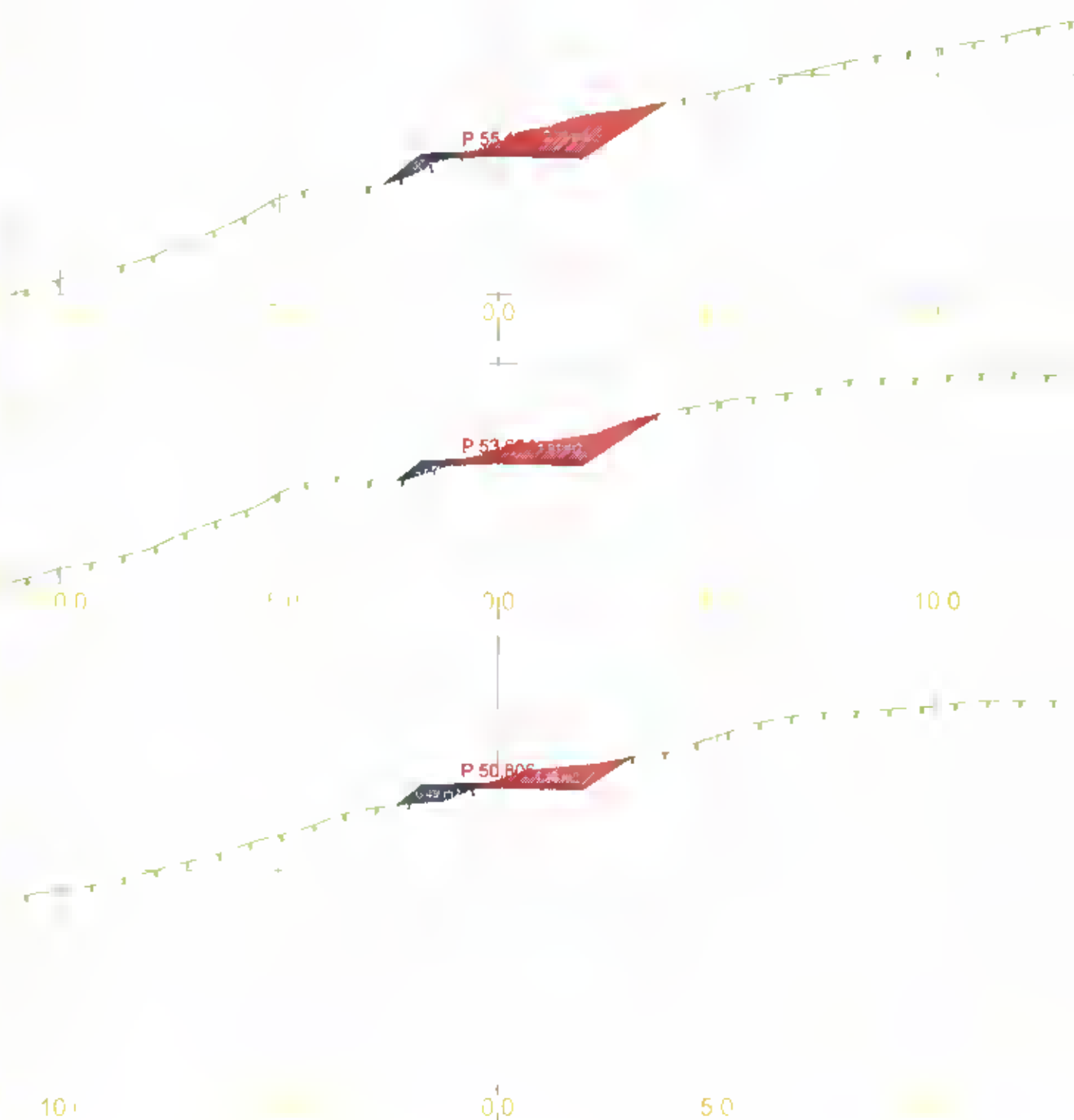
002

VEG

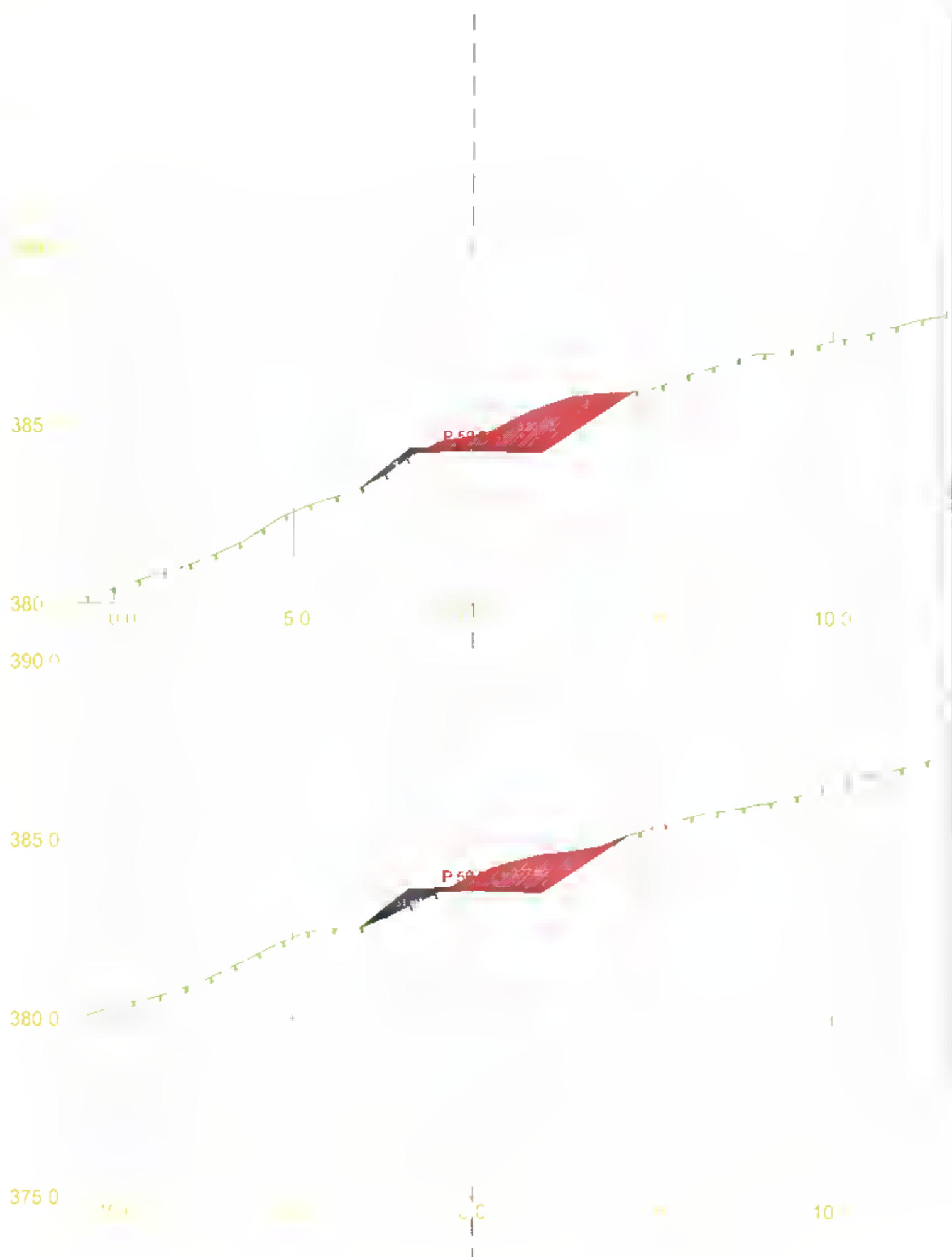
SIDE 13

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

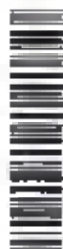
Tverrprofiler Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler Landbruksvei Romådalen

TO TEGNET MÅLESTOKK.

TEGN NR.

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

D- TEGNET MALESTOKK:

1:200

TEGN NR

245

002

VEG

SIDE 17

395.0

390.0

385.0

380.0

395.0

390.0

385.0

380.0

10

5

0

10

10

5

0

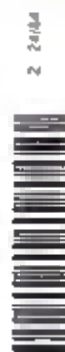
5

10

P 65 204

P 63 904

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

TEGNET MALESTOKK

TEGN NR

1 20024

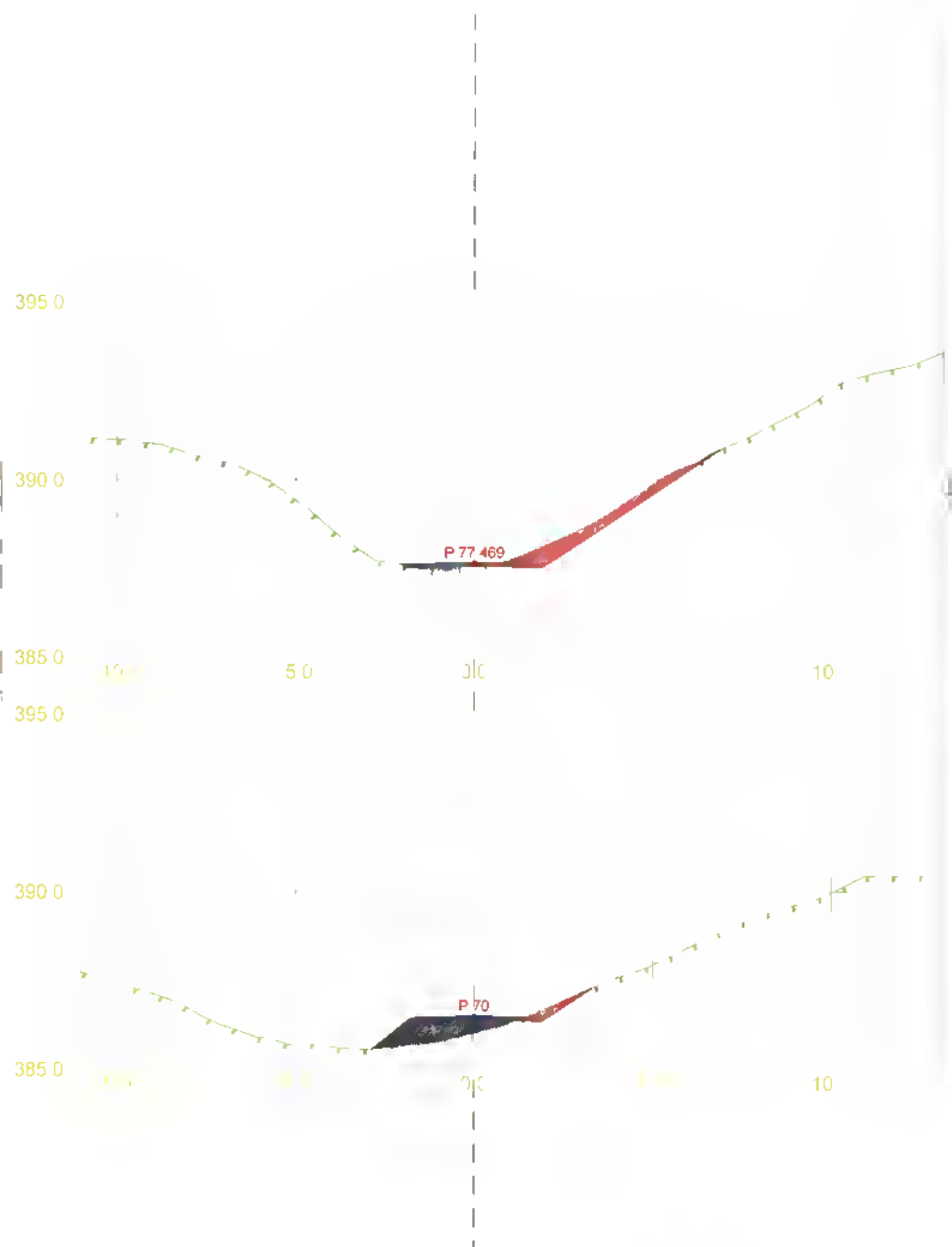
1 1000

247

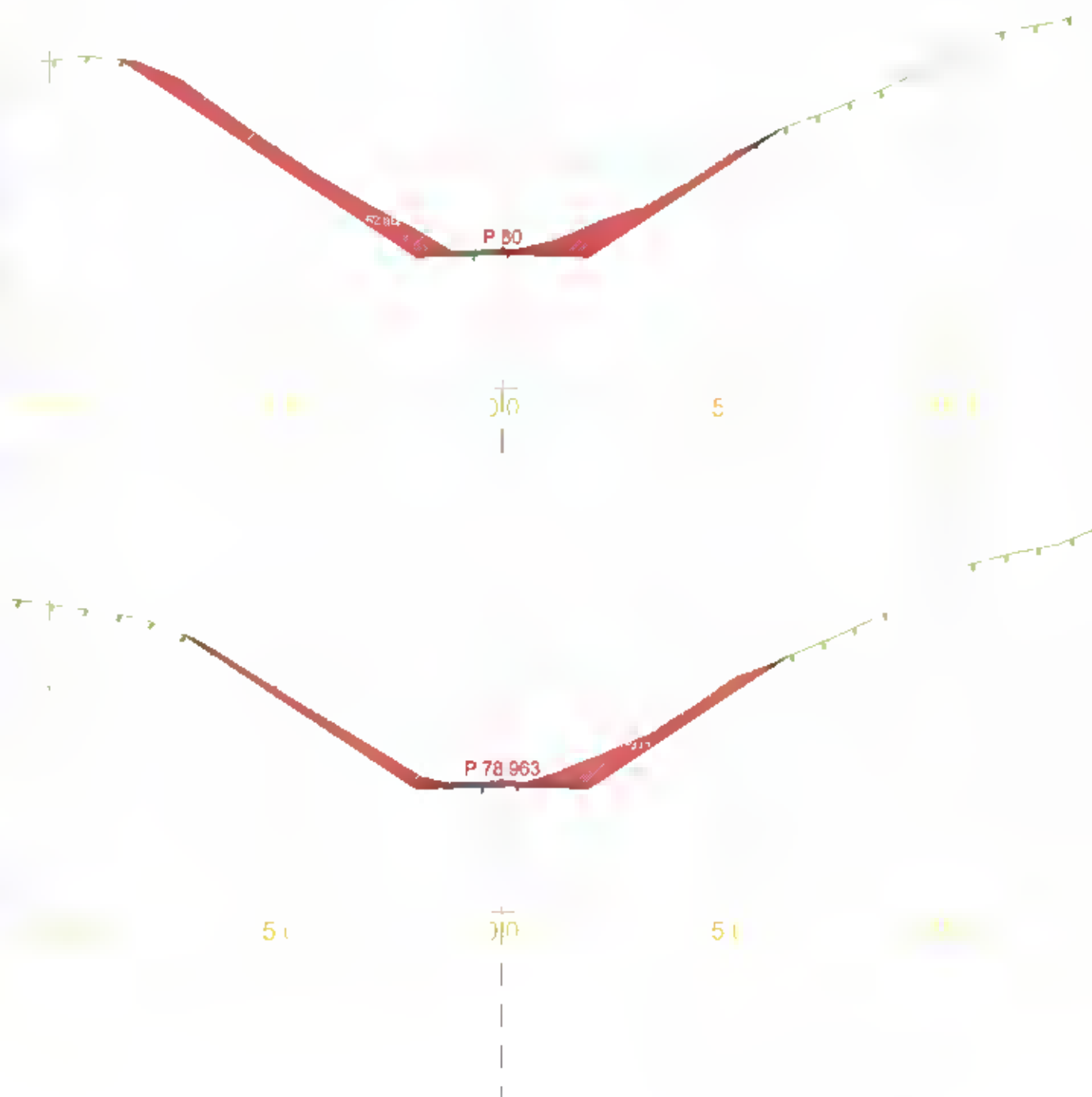
002

VEG

SINE 10

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

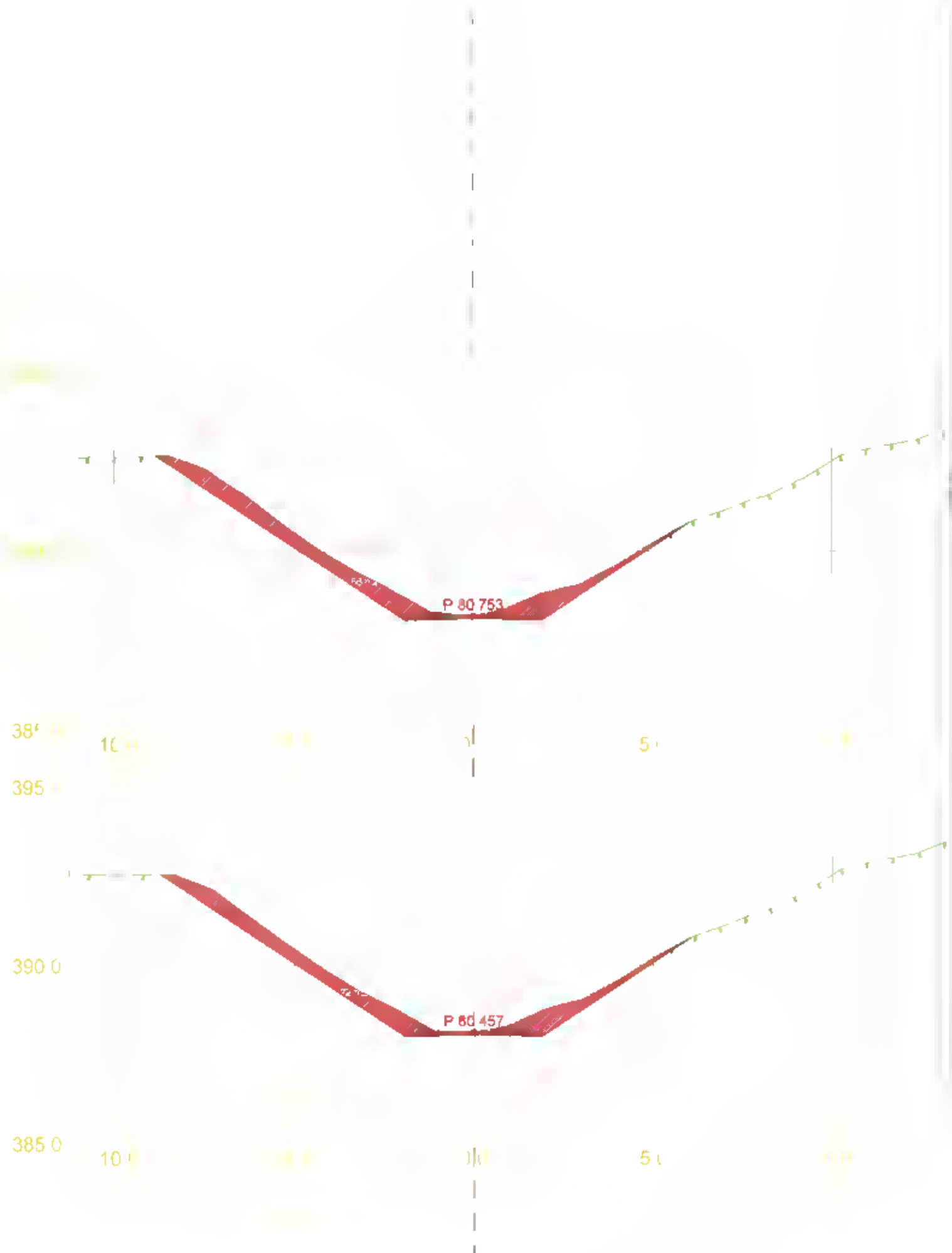
Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

TEGNET MÅLSTOKK
1:2000 1:100

TEGN NR
002

VEG

SIDE 21

Tverrprofiler Landbruksvei Romådalen

ATO TEGNET MALESTOKK

40 2024

1 400

TEGN NR

250 000

VEG

SIDE 22

2 - 28/84

5

0 C

-10

0

5

Tverrprofiler Landbruksvei Romådalen

TEGNET MALESTOKK

TEGN NR

1 2034

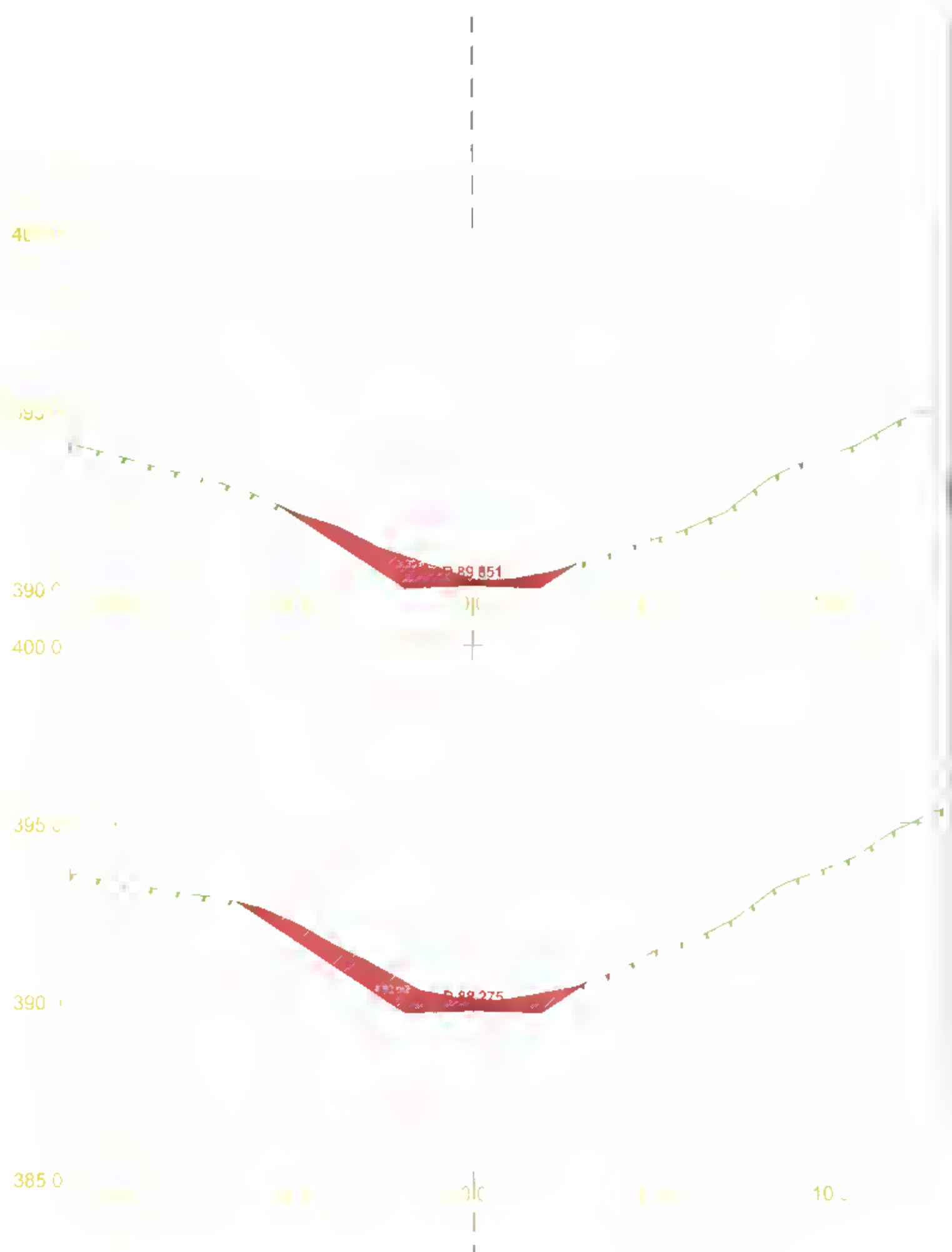
1 100

251

002

VEG

SIDE 21

Tverrprofiler Landbruksvei Romådalen

DATO TEGNET MÅLESTOKK

20.10.2014

4:100

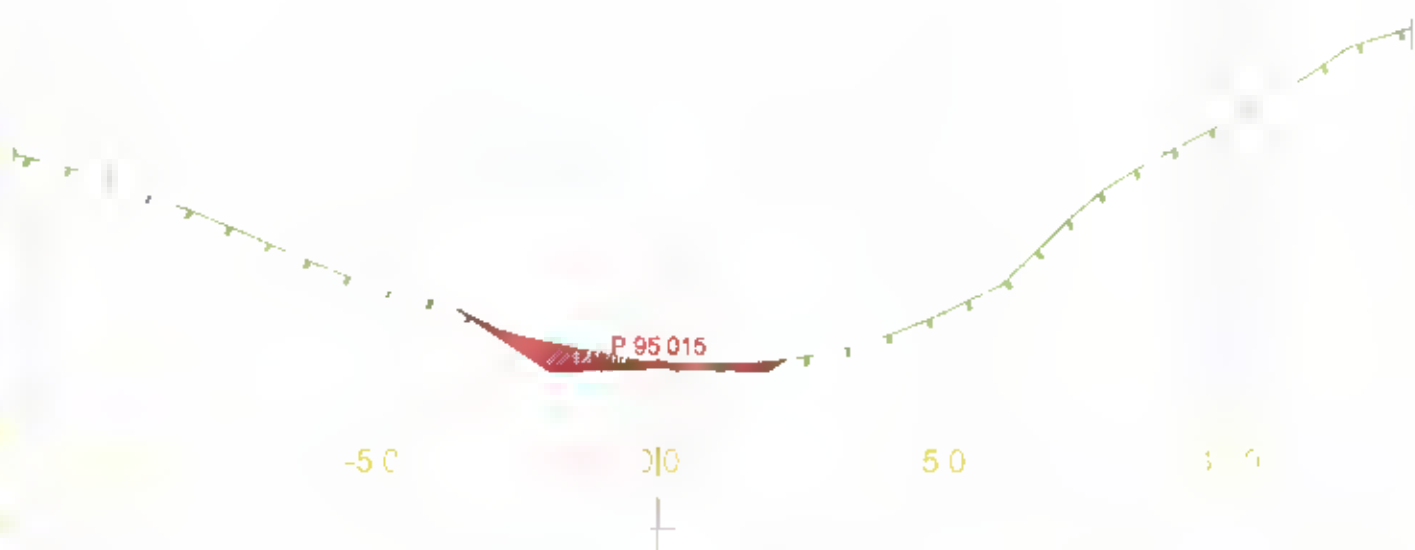
TEGN NR

252 002

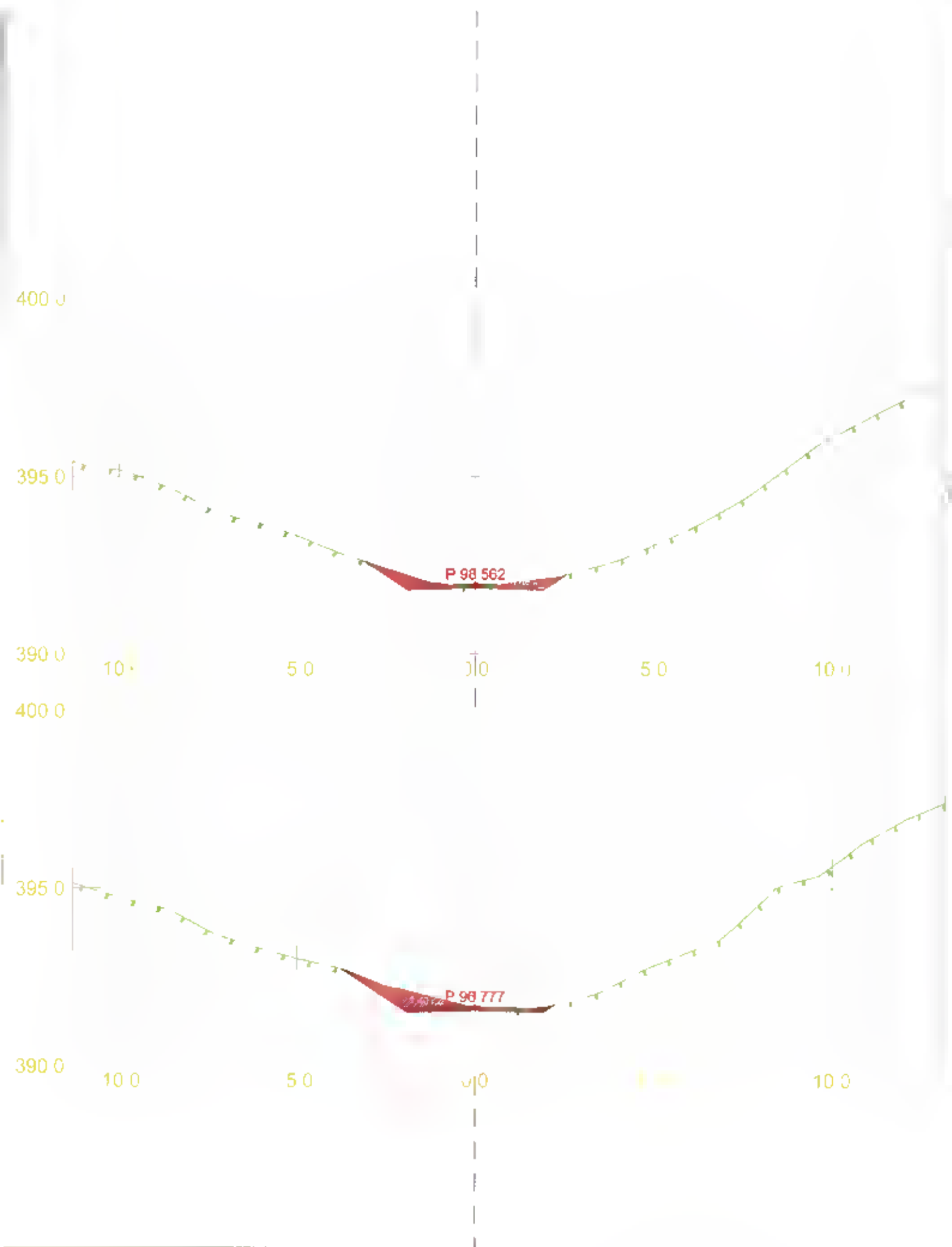
VEG

SIDE 24

2 27/84

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

DATO TEGNET MÅLESTOKK.
20.10.2024 1:100

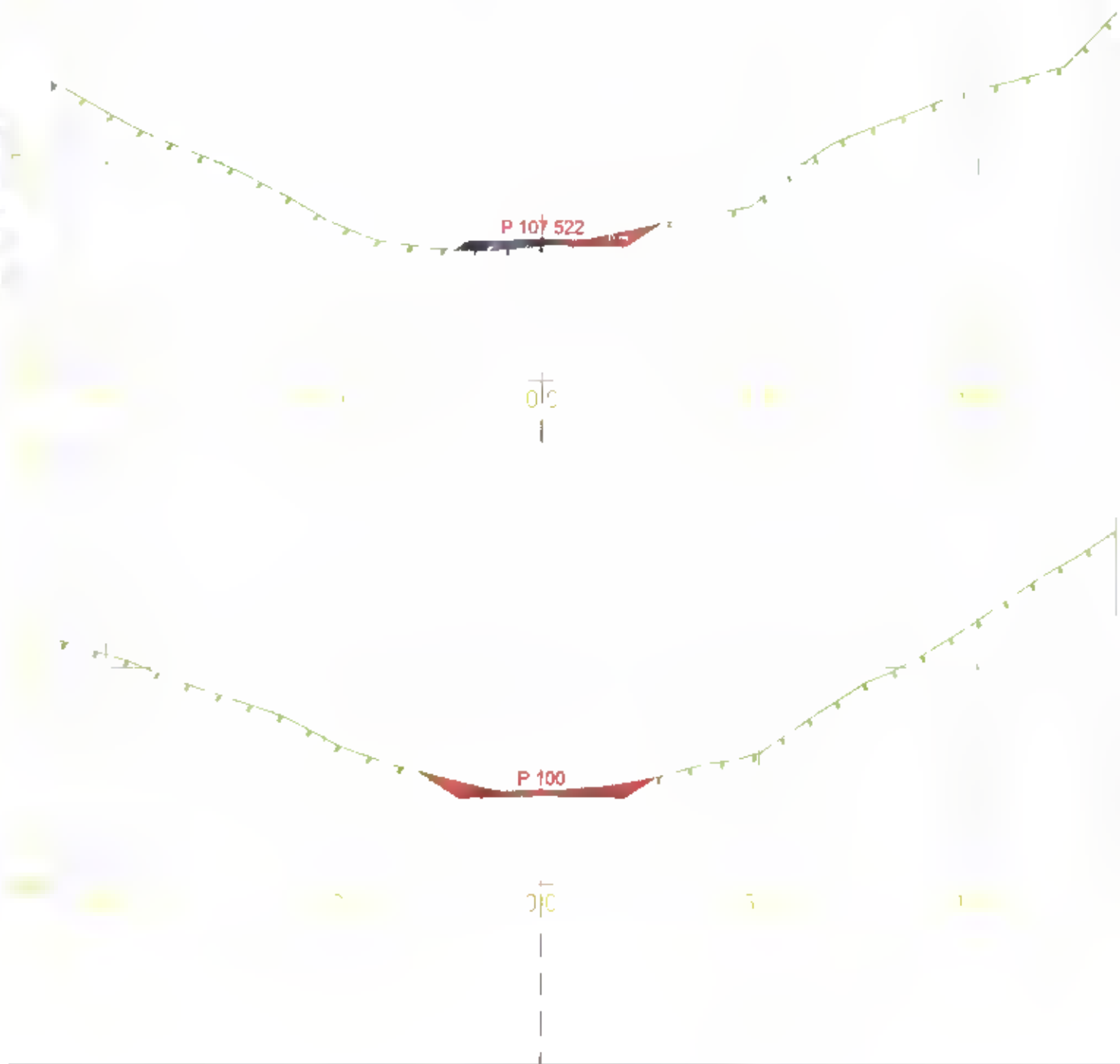
TEGN NR

254

VERD

SIDE 26

2-2554-

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

2 TEGNET MÅLESTOKK

TEGN NR

1 2024

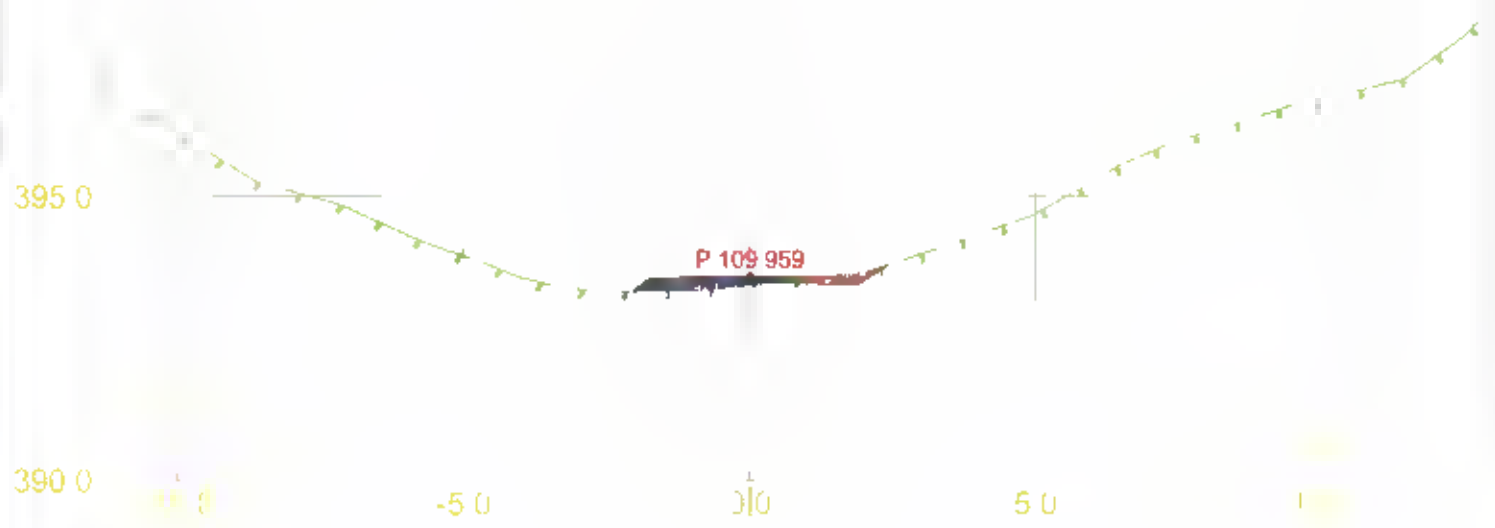
1 100

255

002

VEG

SIDE 77

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

2 - 25/04

50

P 110 451

0/0

10

50

P 110 035

0/0

100

Tverrprofiler Landbruksvei Romådalén

2 TEGNET MÅLESTOKK

TEGN NR

1 7024

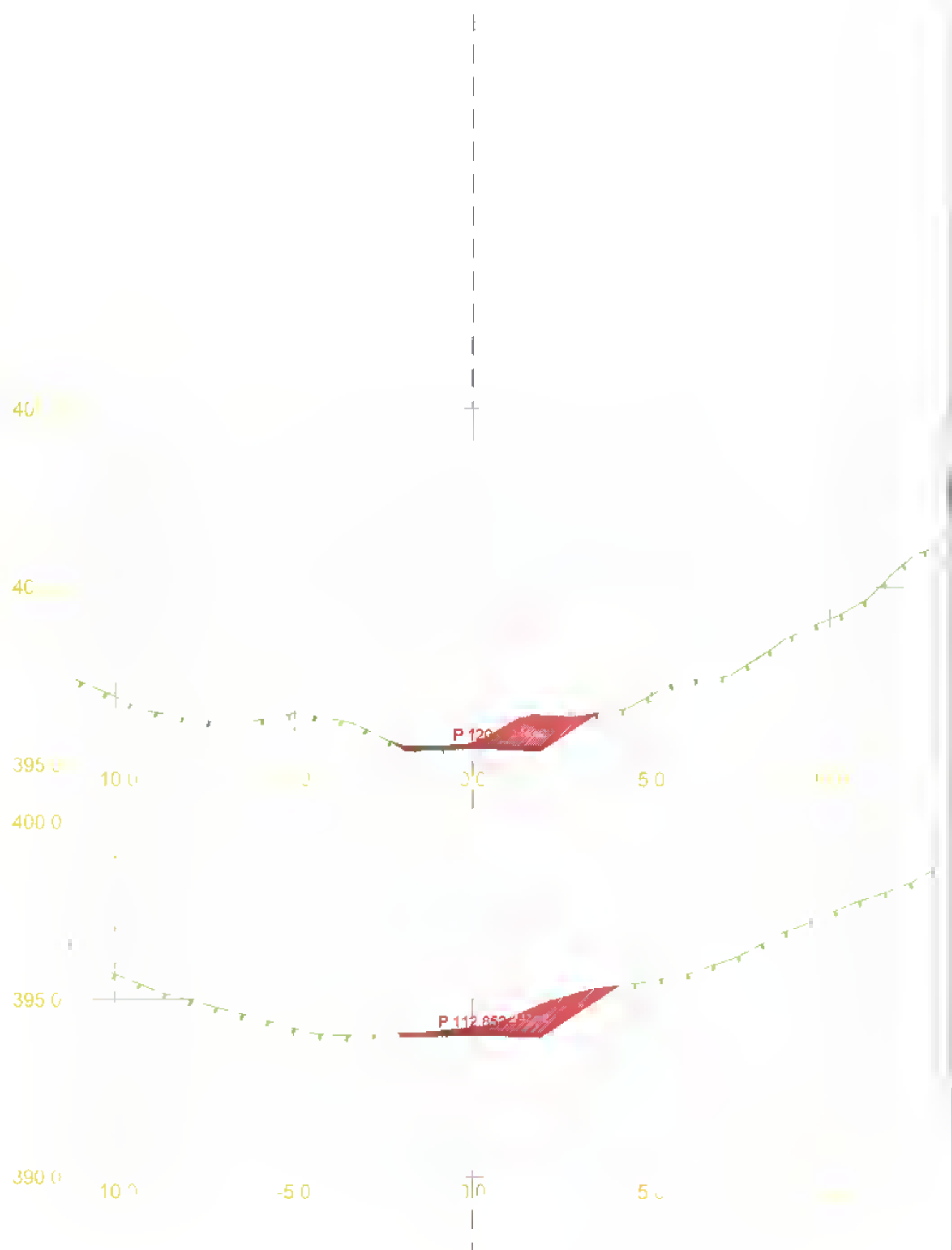
1 100

257

002

VEG

SINE 20

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

DATO 18.10.2022
TEGNET 1:100
MÅLESTOKK

TEGN NR
258

VEG

SIDE 30

5

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

TEGNET MÅLSTOKK

TEGN NR

1 2014

1:100

259

002

VEG

SIDE 31

**Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen**

DATE: 20.10.2024 TEGNET: 1:100 MÅLESTOKK:

TEGN NR:

20.10.2024

1:100

260

002

VEG

SIDE 33

5

0/0

10

0/0

5

1

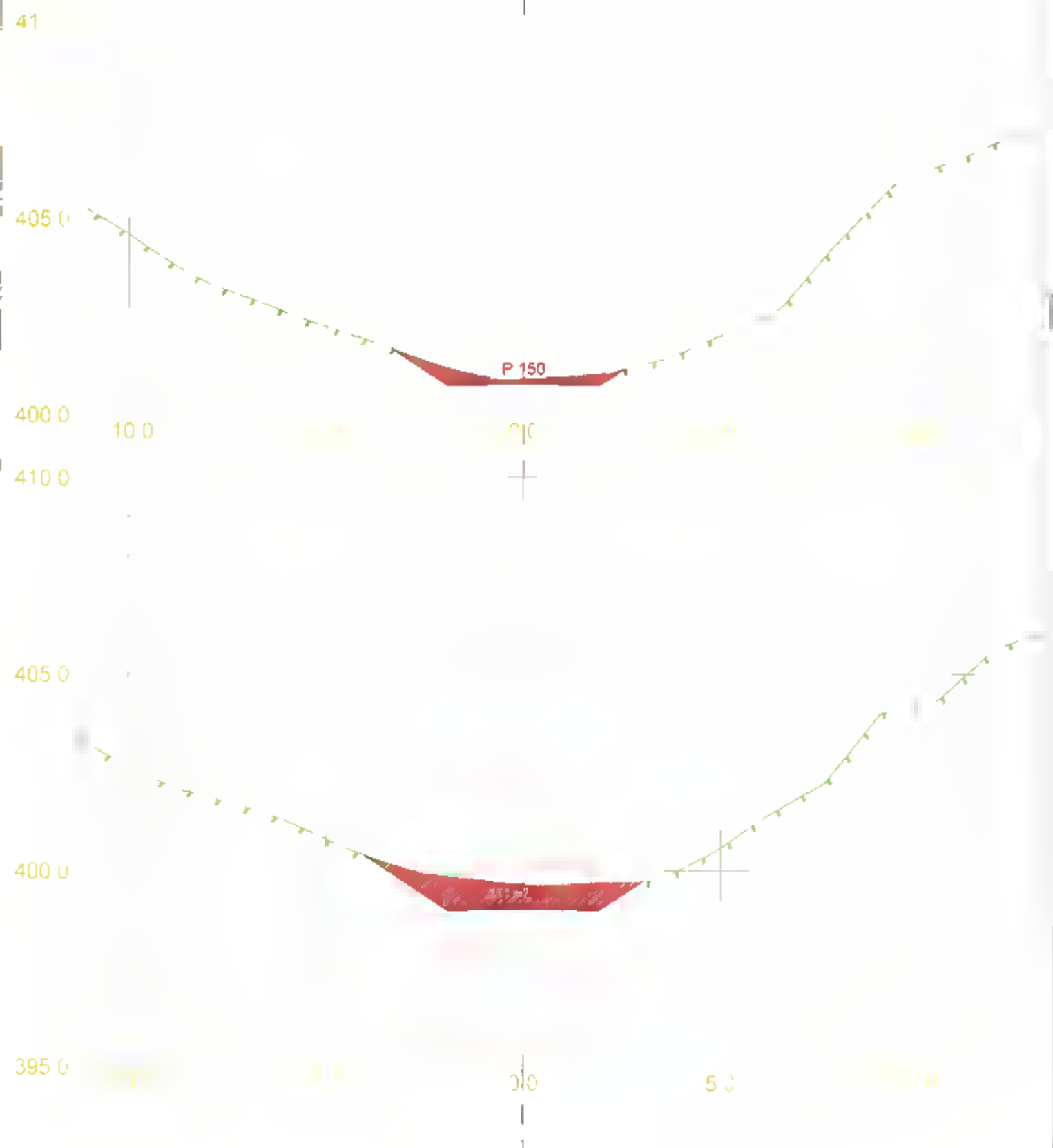
Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

TEGNET MÅLESTOKK
1:200 1:100

TEGN NR
002

VEG

SIDE 33

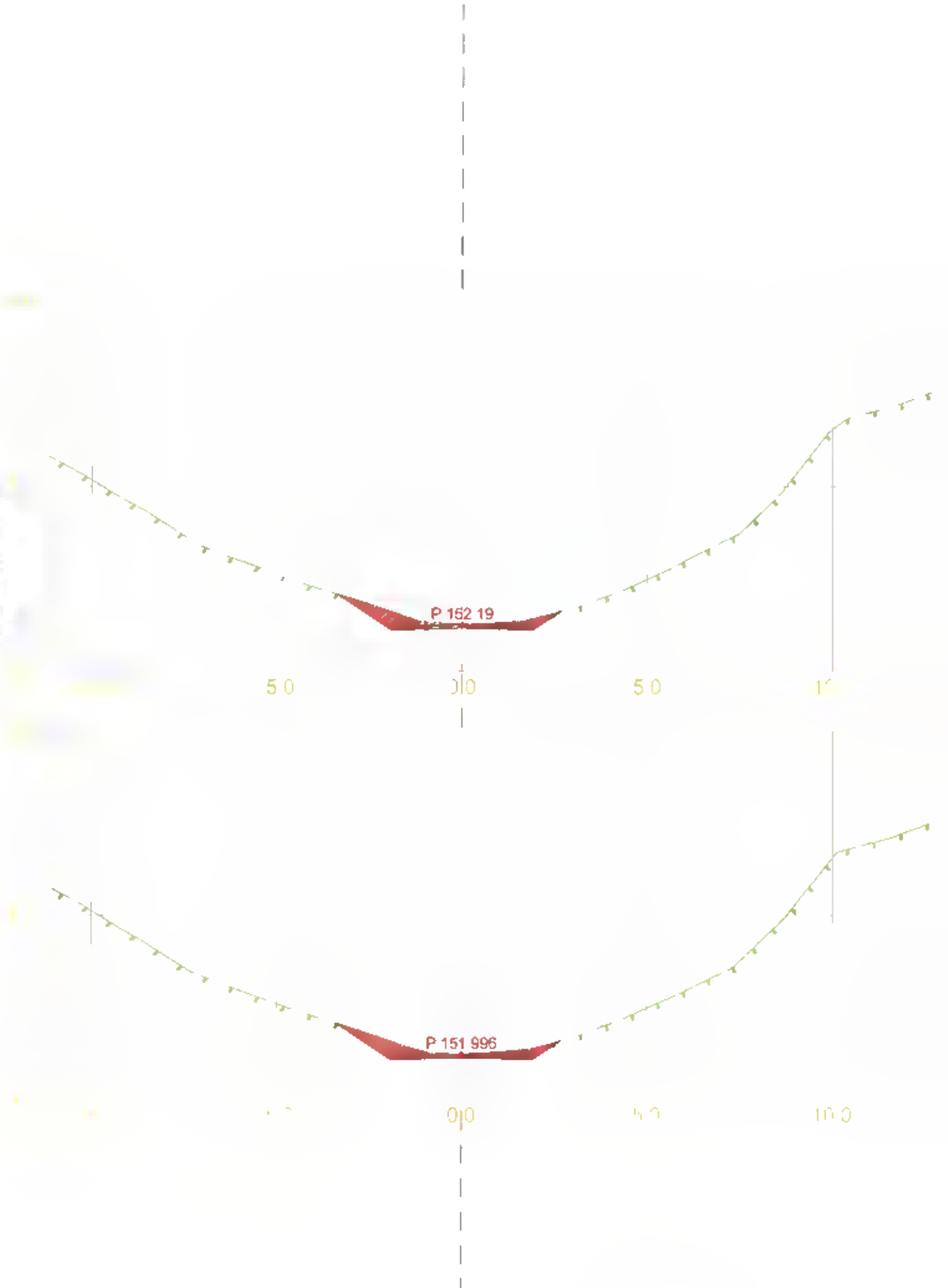
Tverrprofiler Landbruksvei Romådalen

DATO 28.10.2024
TEGNET
MÅLSTOKK 1:100

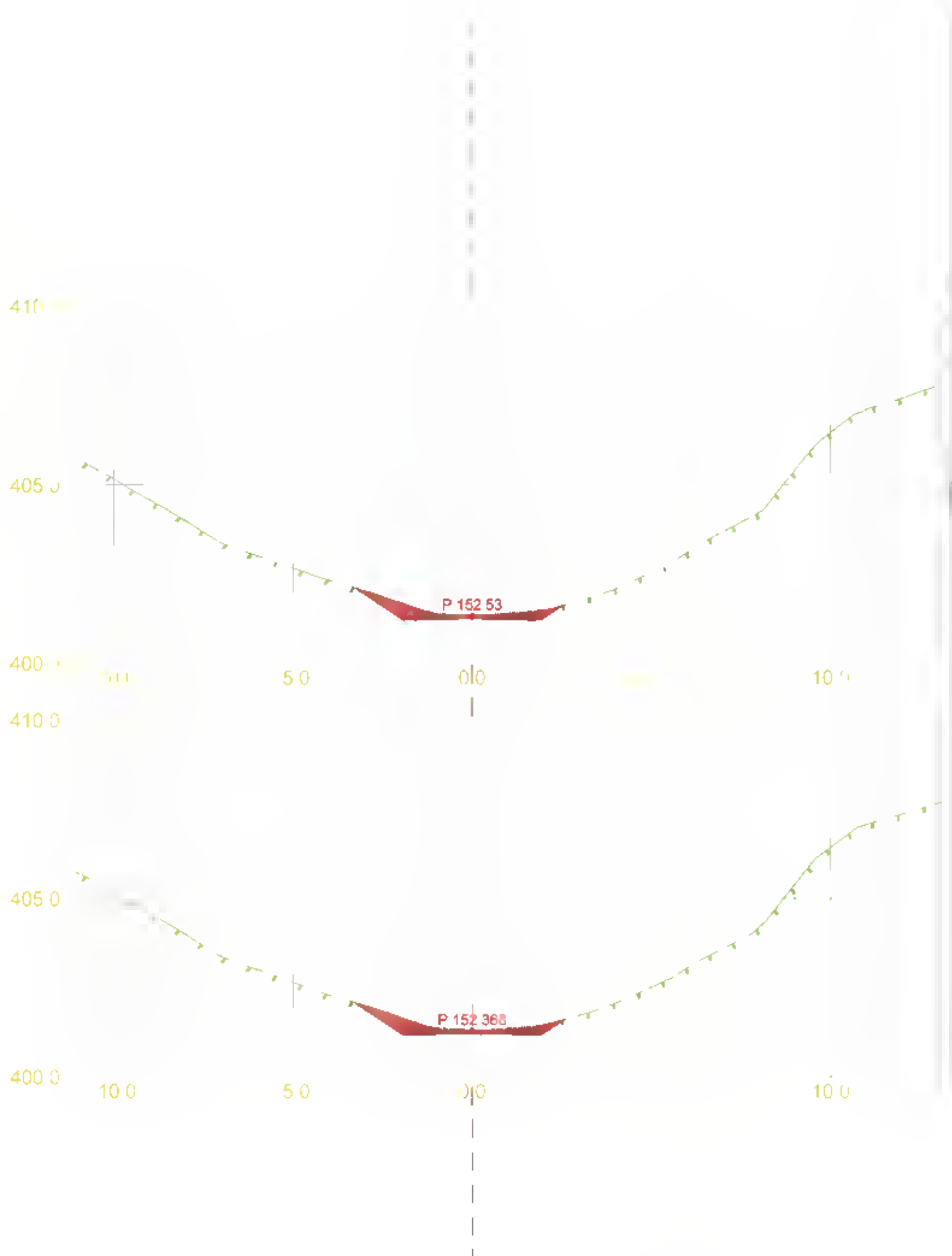
TEGN NR
262

VEG

SIDE 34

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler Landbruksvei Romådalen

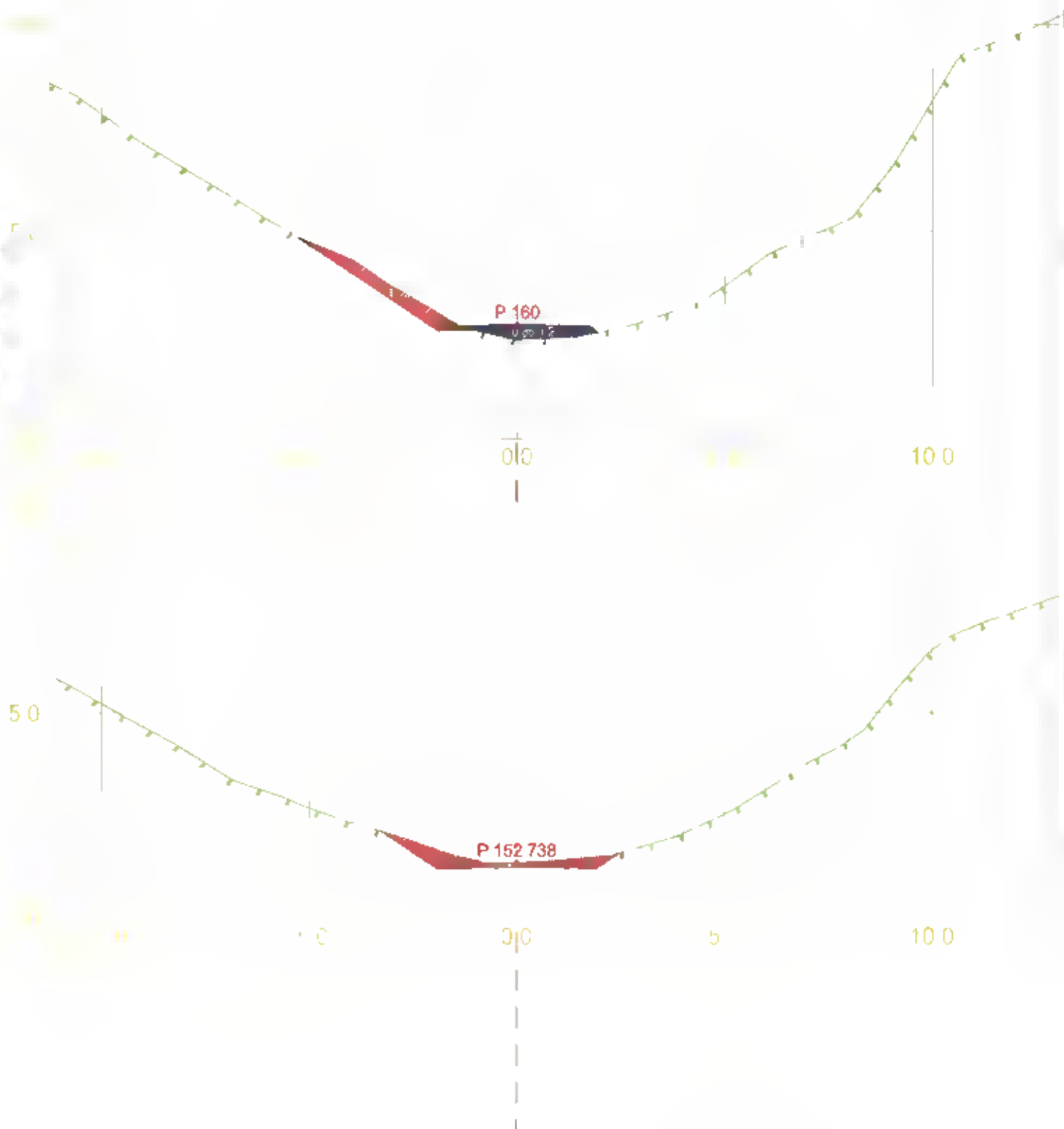
TO TEGNET MALESTOKK

TEGN NR

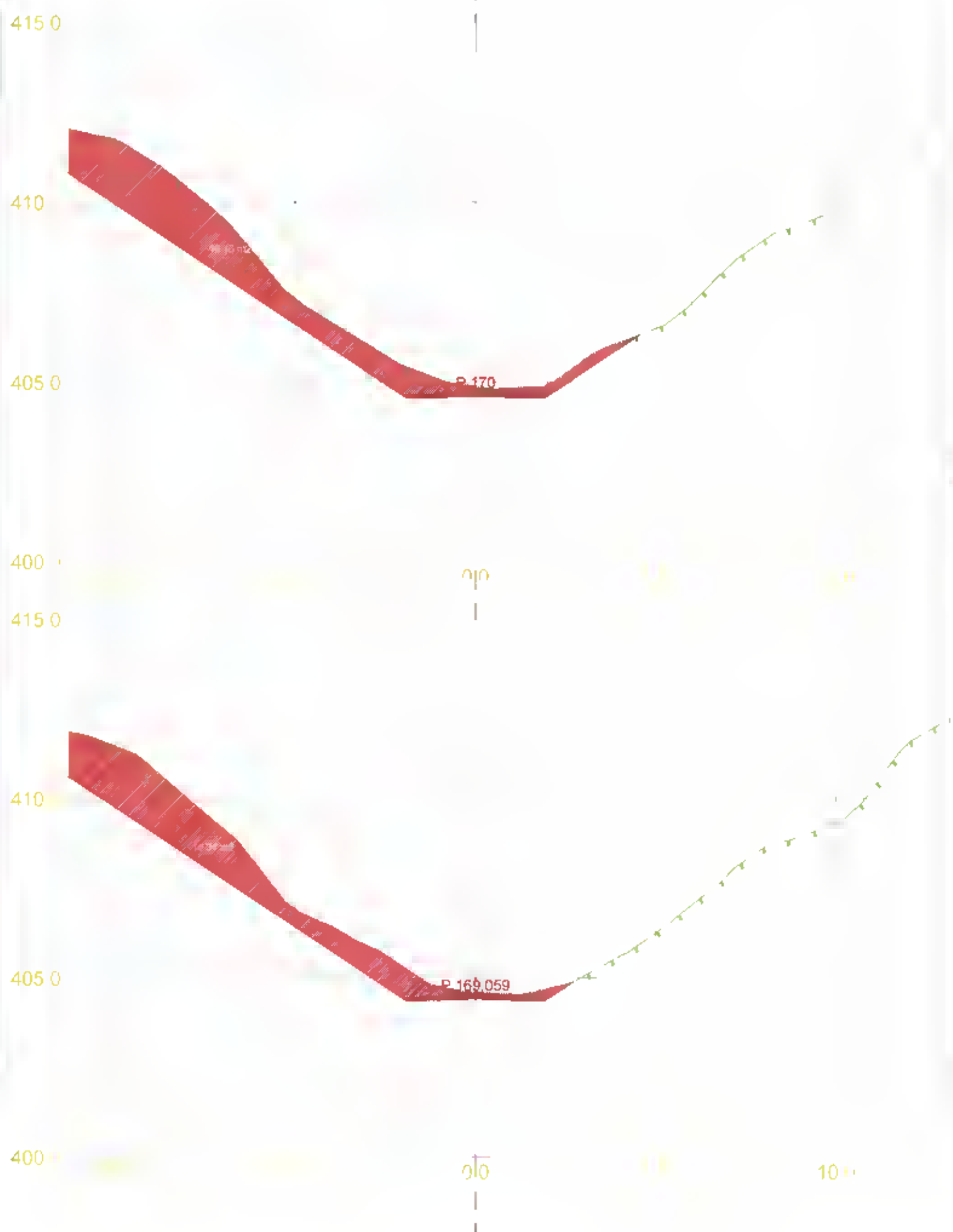
264 002

VEG

SIDE 36

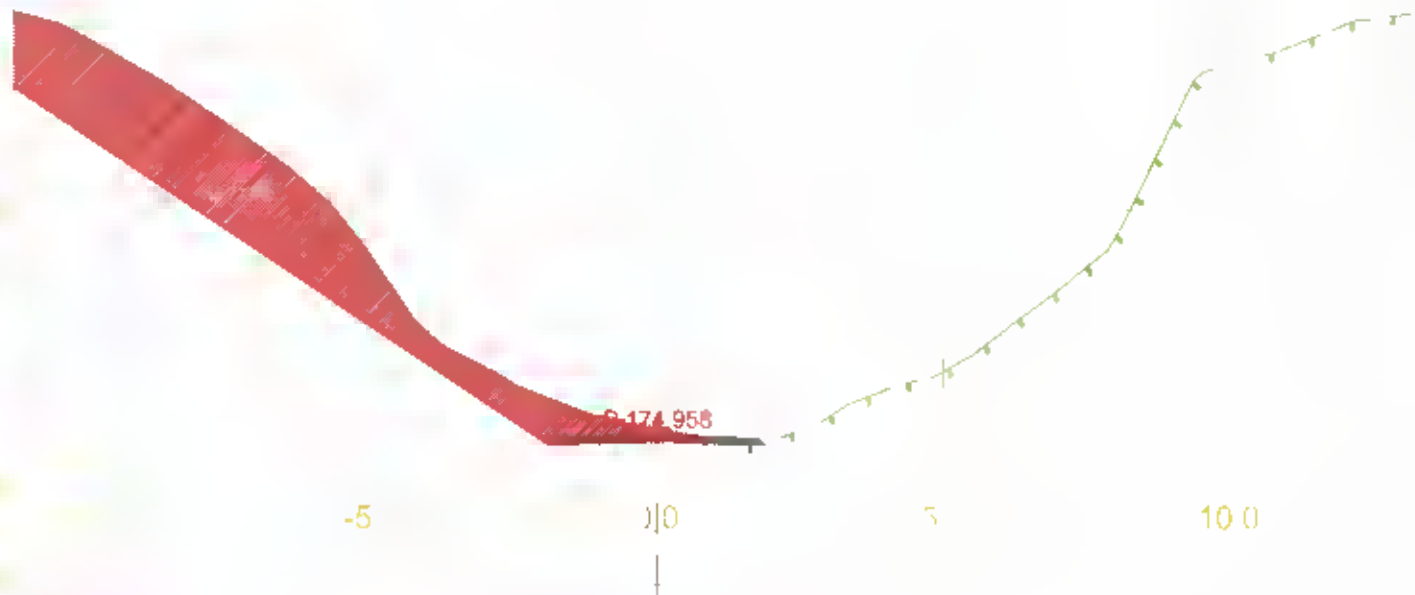

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

2 - 34/104

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

415 0

410 0

405 0

415 0

410 0

405

P 177 208

P 175 759

10 0

5 0

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalén

DATO TEGNET MÅLSTOKK

TEGN NR

20.10.2024

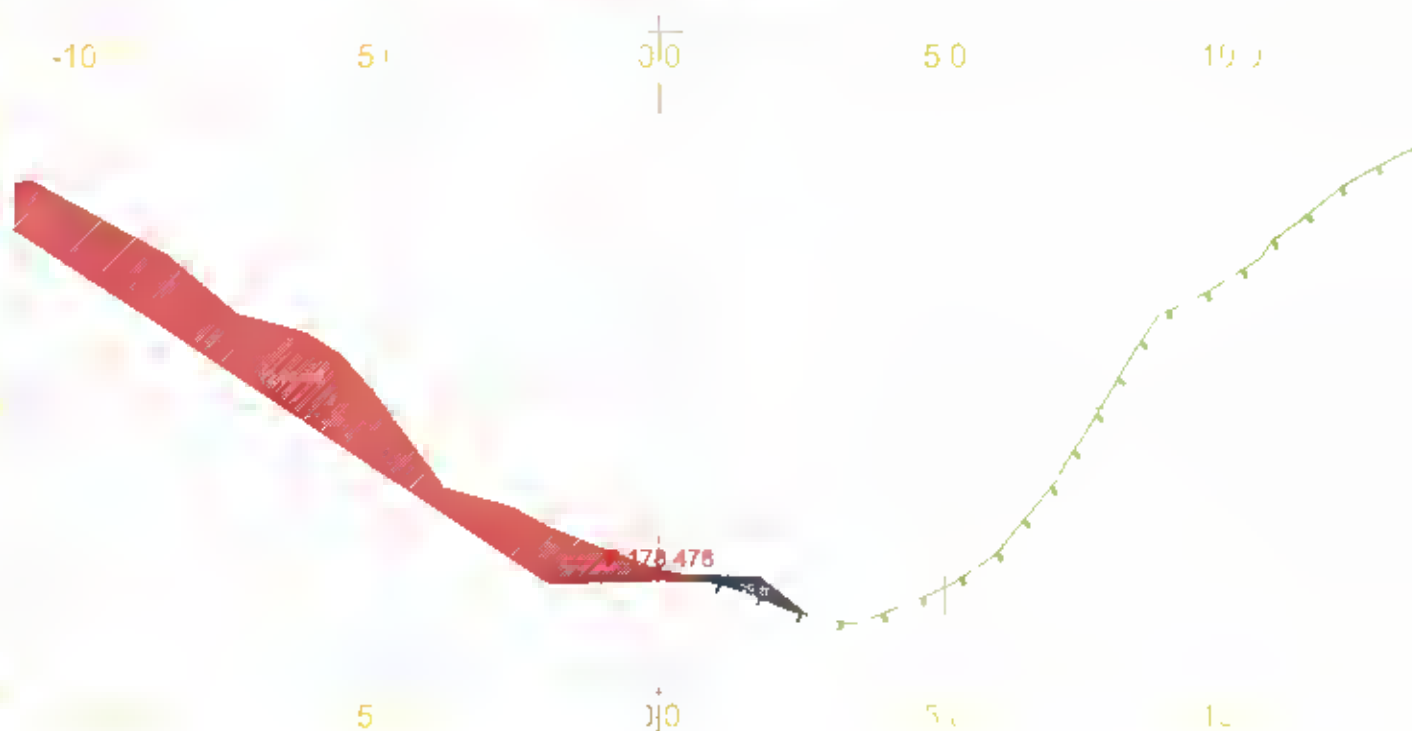
1:100

268 002

VEG

SIDE 40

2 - 35044 -

**Tverrprofiler
Landbruksvei Romádalen**

TEGNET MÅLESTOKK

1:2000

1:100

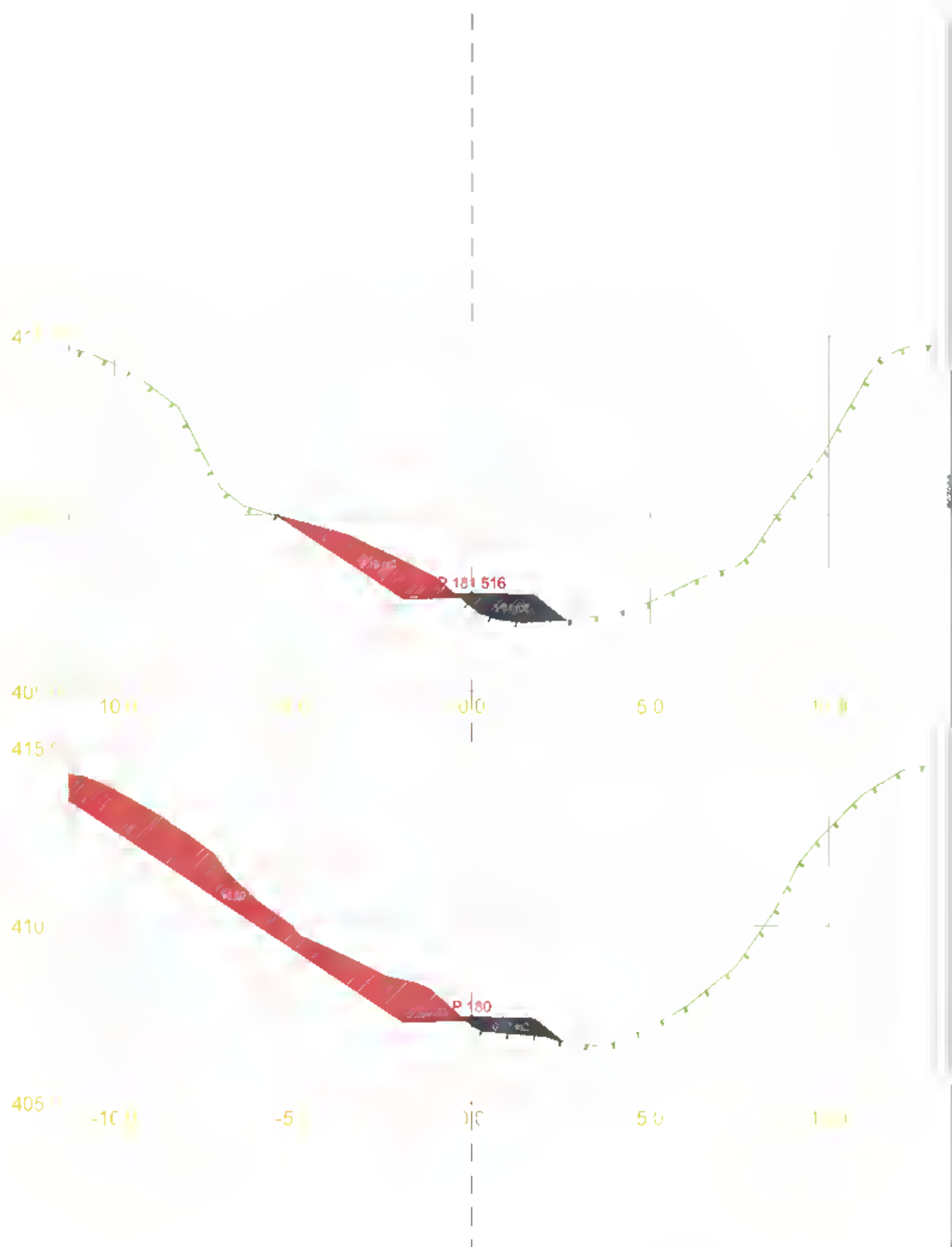
TEGN NR

269

002

VEG

SIDE 41

Tverrprofiler Landbruksvei Romådalen

DATO TEGNET MÅLESTOKK.

10.10.2024

1:100

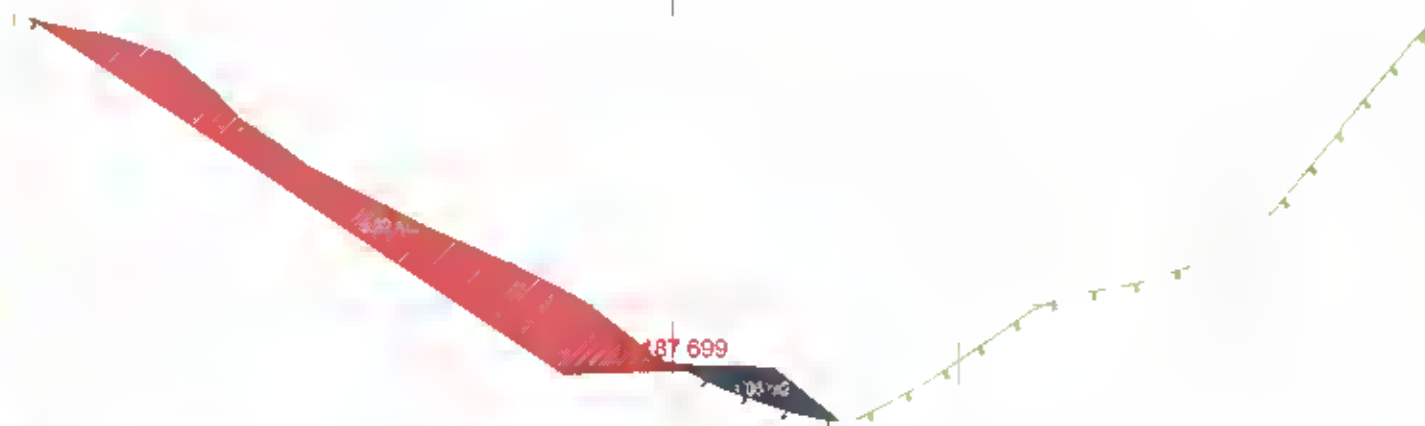
TEGN NR.

270

VEG

SIDE 12

2 3624

10

00

50

100

-10

5

00

50

100

Tverrprofiler Landbruksvei Romådalen

TEGNET MÅLESTOKK

TEGN NR

1 2022

1:100

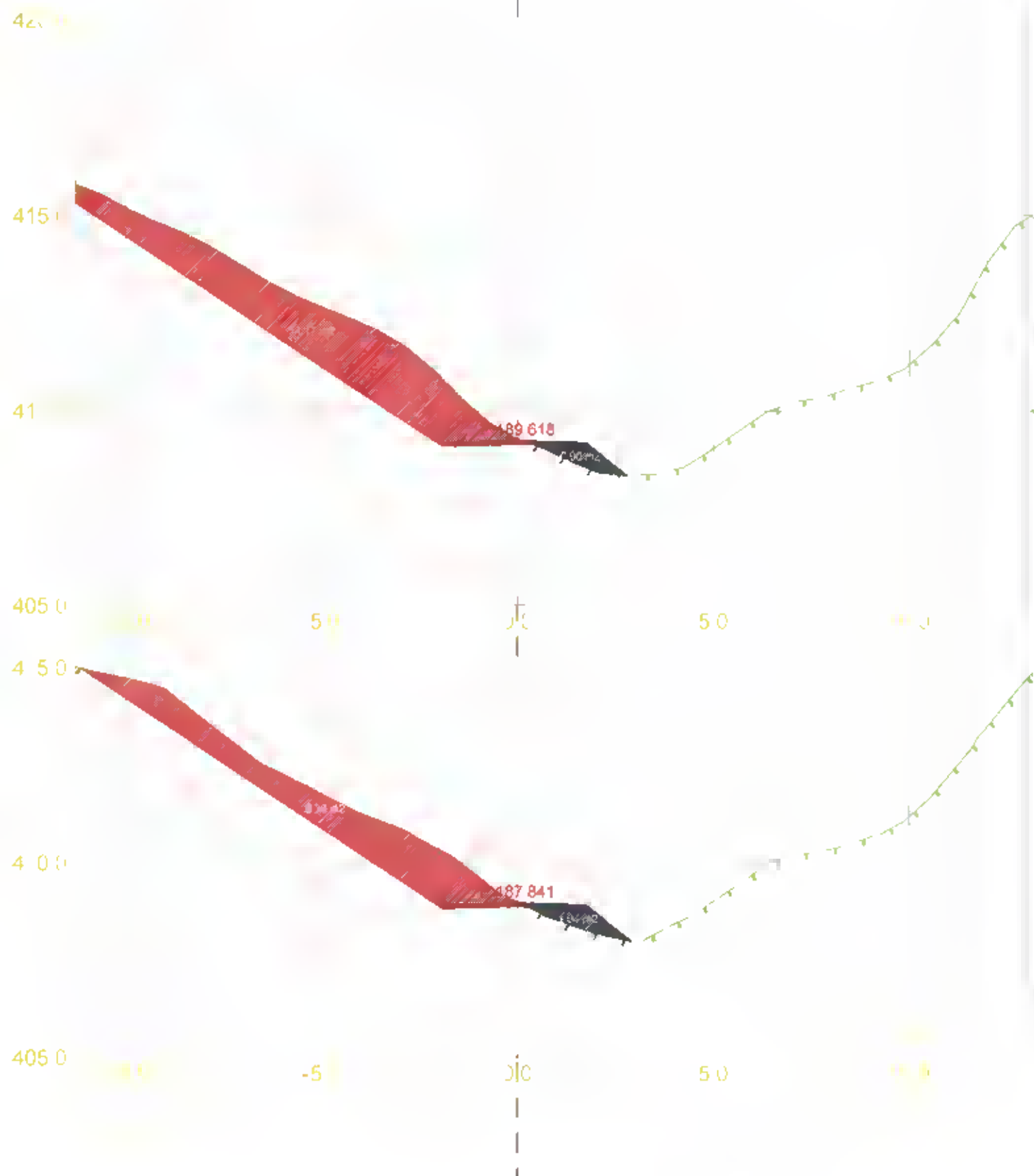
271

002

VEG

SINE

43

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

DATO TEGNET MÅLSTOKK.

29.10.2024

1:200

TEGN NR

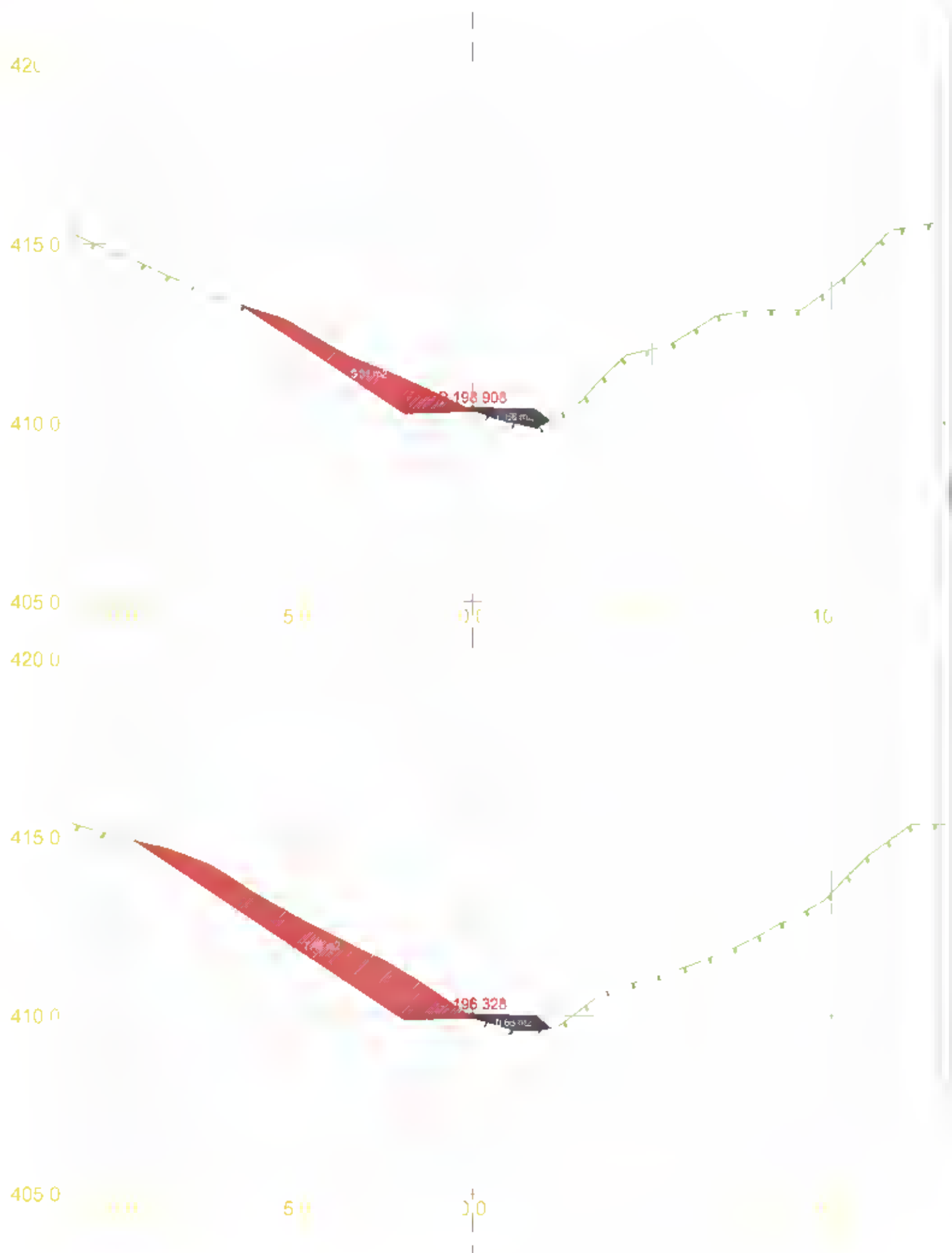
272

VEG

SIDE 11

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådal

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

DATO TEGNET MÅLSTOKK

28.10.2024

1:100

TEGN NR

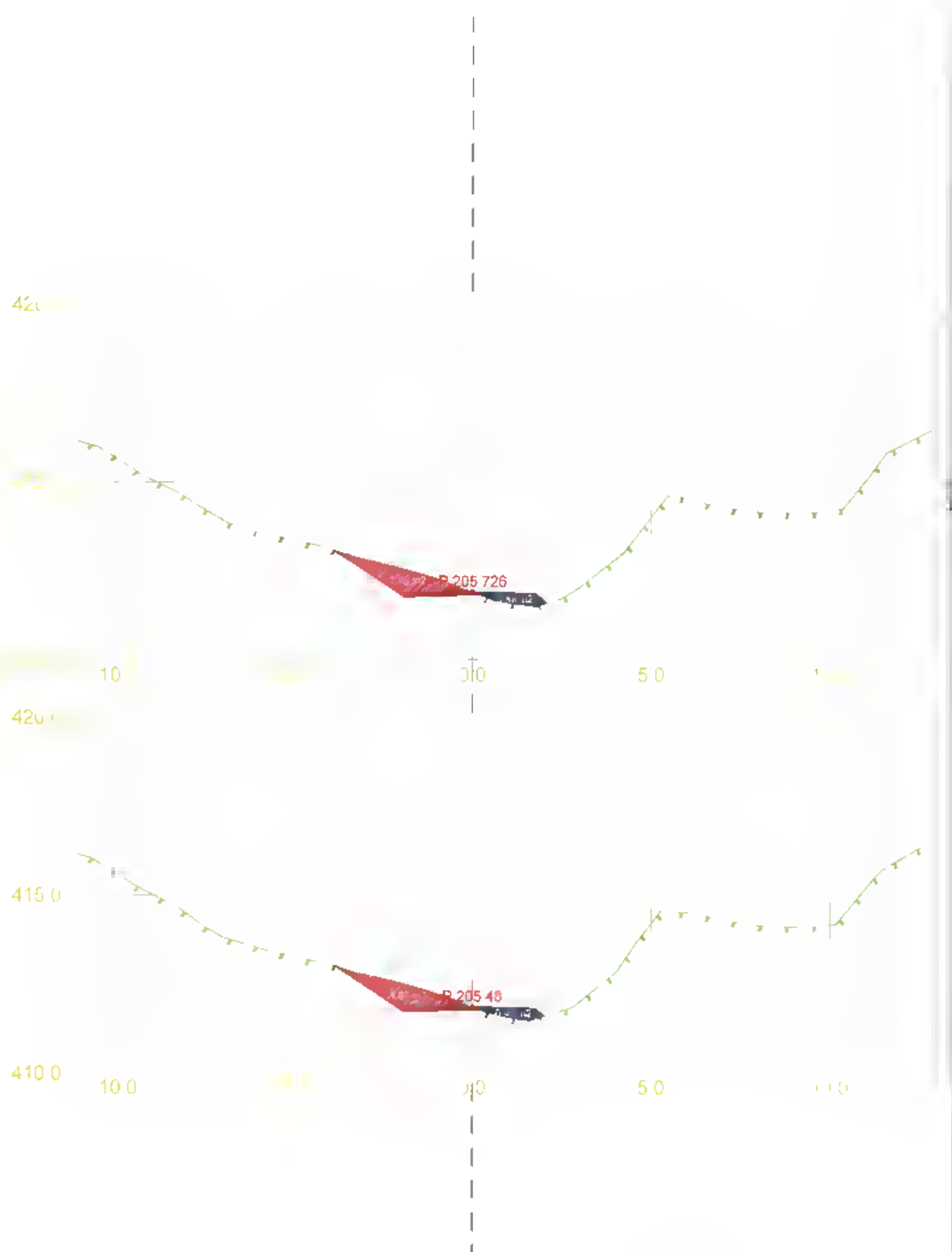
274

VEG

SIDE AR

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

DATO TEGNET MÅLSTOKK

20.10.2024

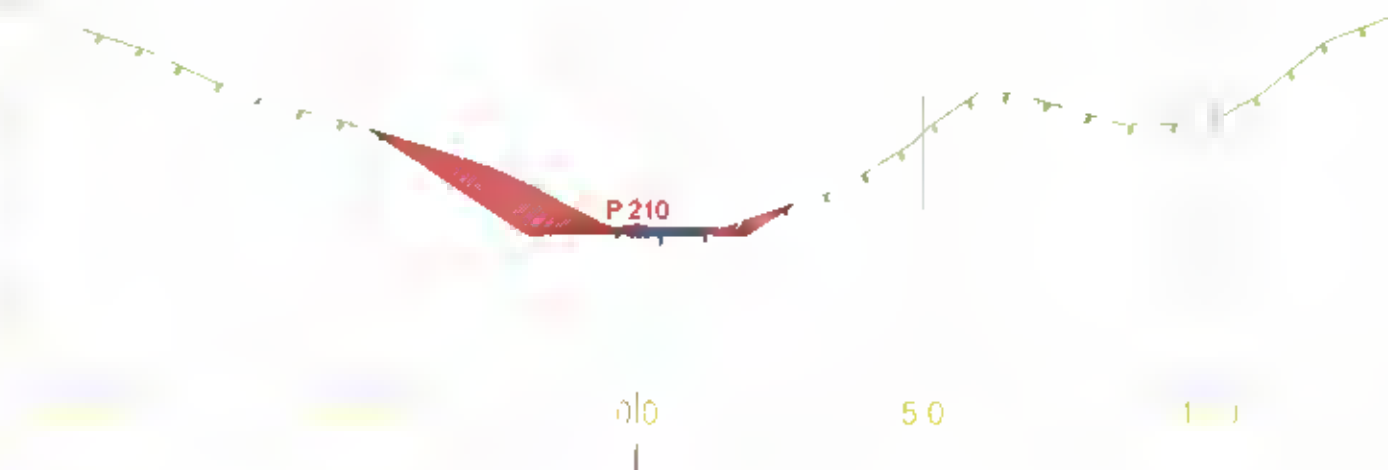
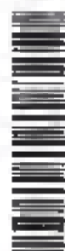
1:400

TEGN NR

276002

VEG

SIDE 48

Tverrprofiler Landbruksvei Romådalen

TEGNET MÅLSTOKK

TEGN NR

1/2024

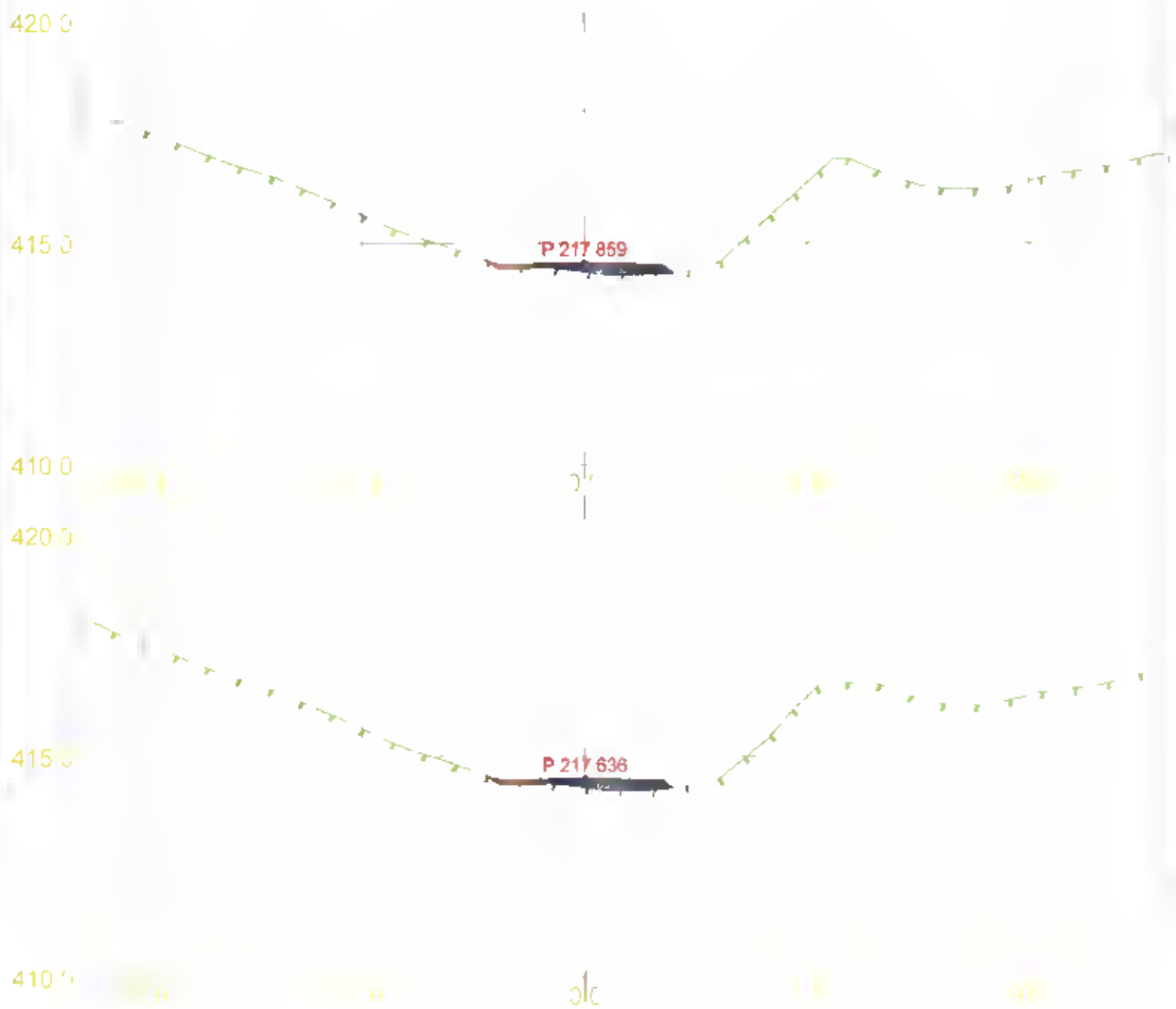
1:100

277

002

VEG

SIDE 40

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

DATO. TEGNET MÅLSTOKK

TEGN NR

20.10.2024

4:100

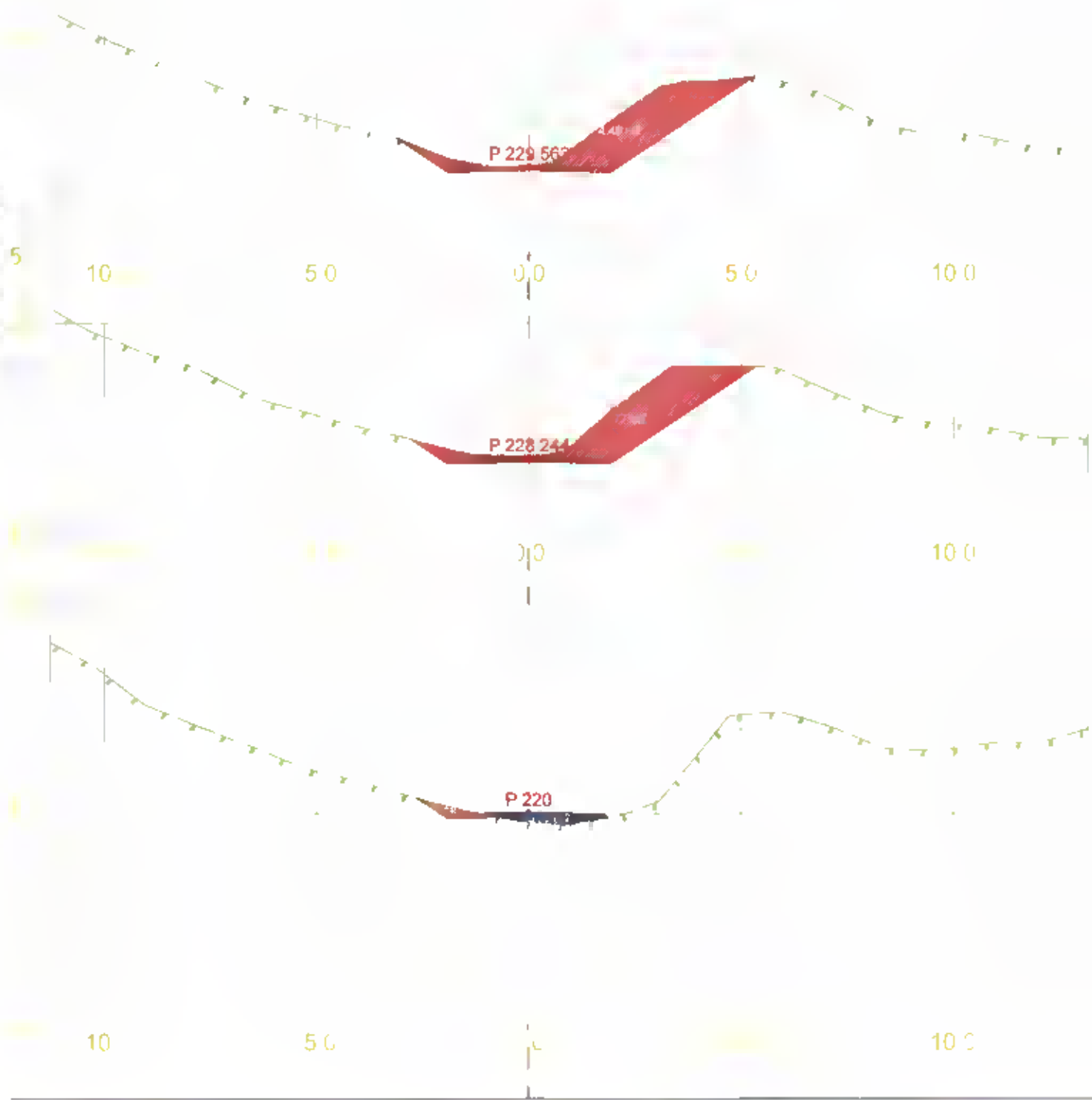
278

002

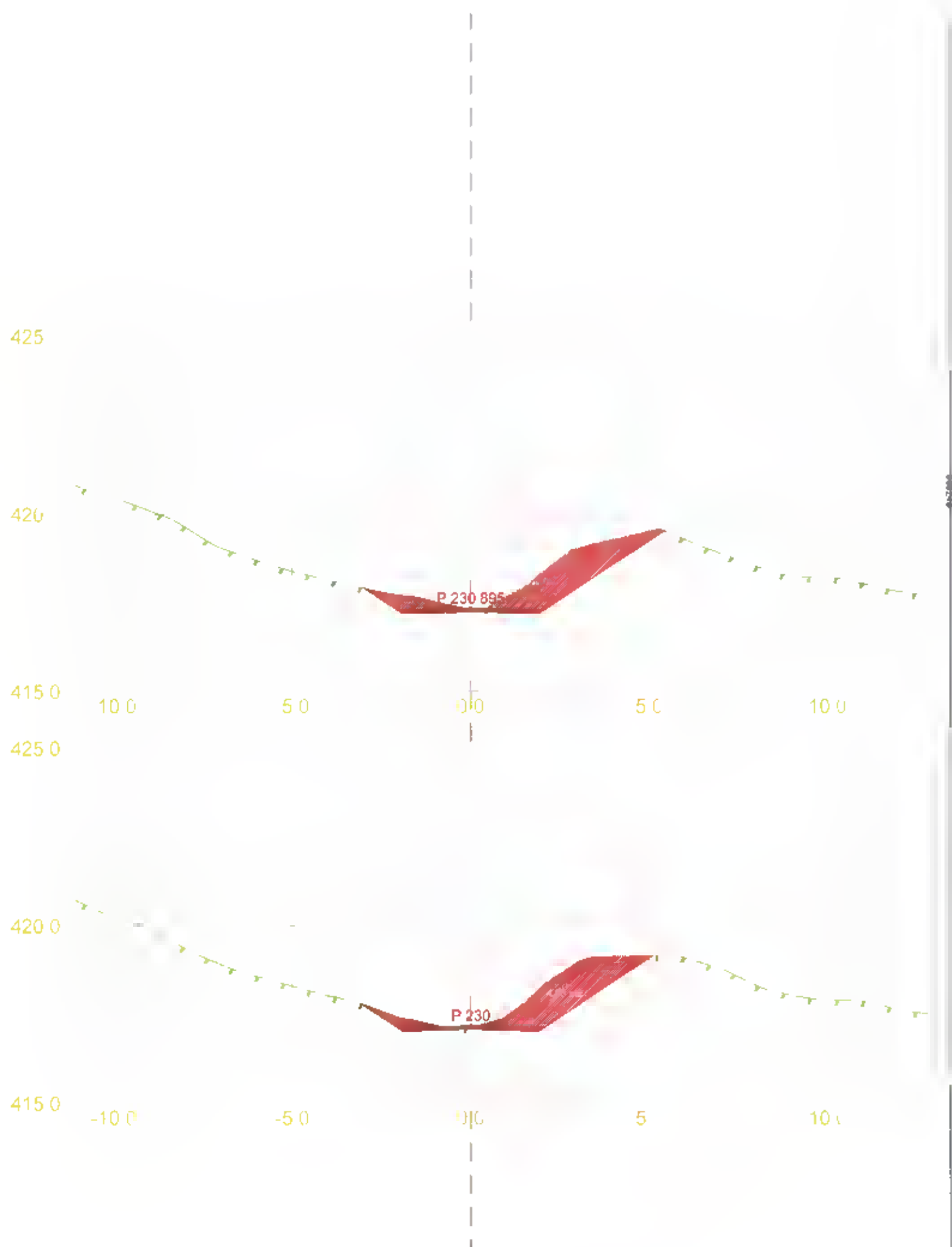
VEG

SIDE 60

2 4004

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

2-41784

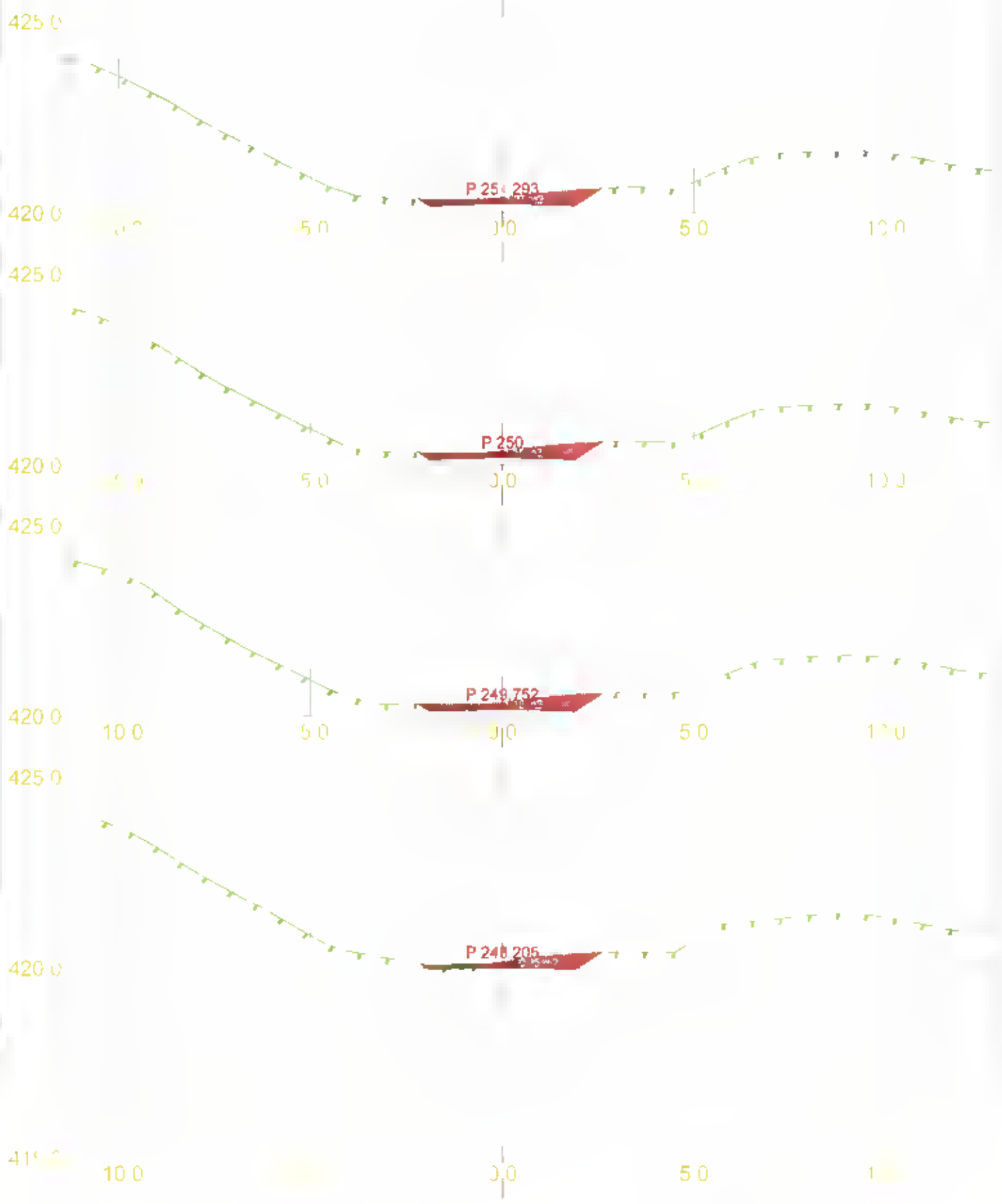

5 50 0/0 100

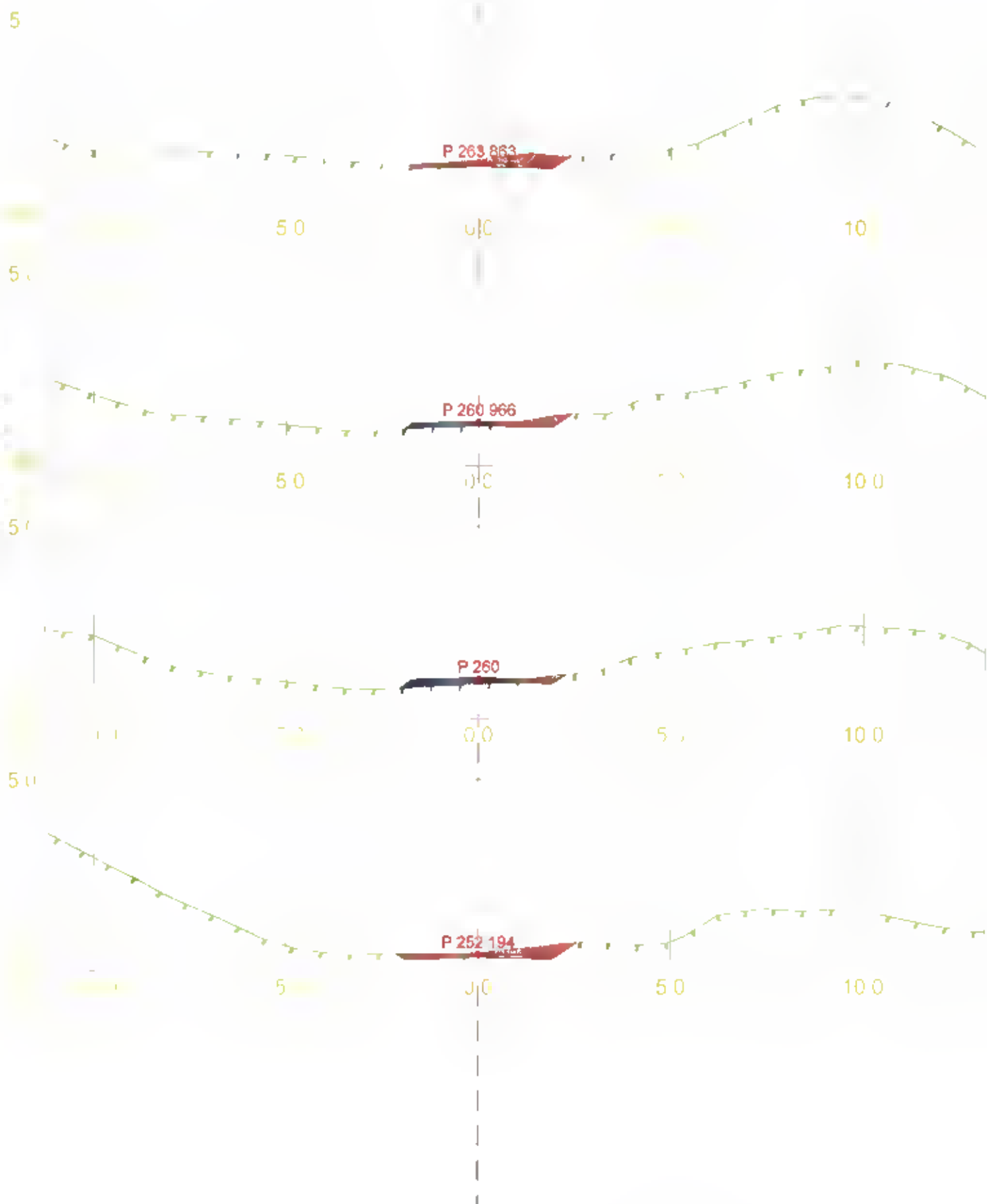

1 0/0 100

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

**Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen**

3 TEGNET MÅLESTOKK.

TEGN NR

1 2004

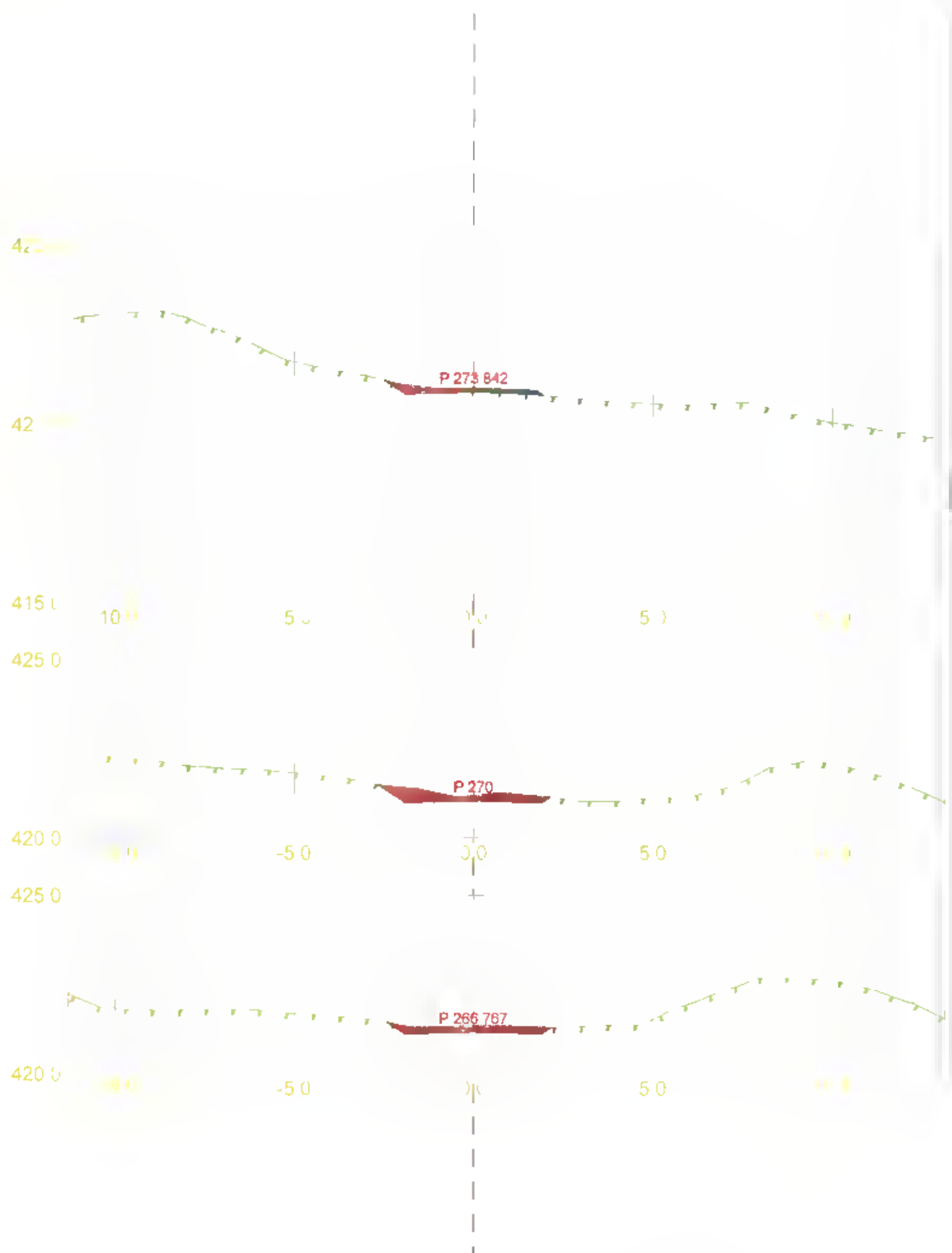
4 400

283

002

VEG

SINE 55

Tverrprofiler Landbruksvei Romådalen

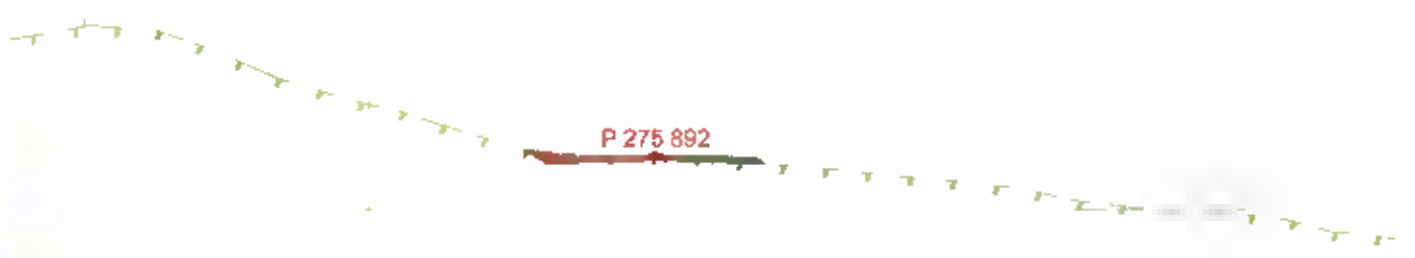
2-4304

10 50 00 50 10

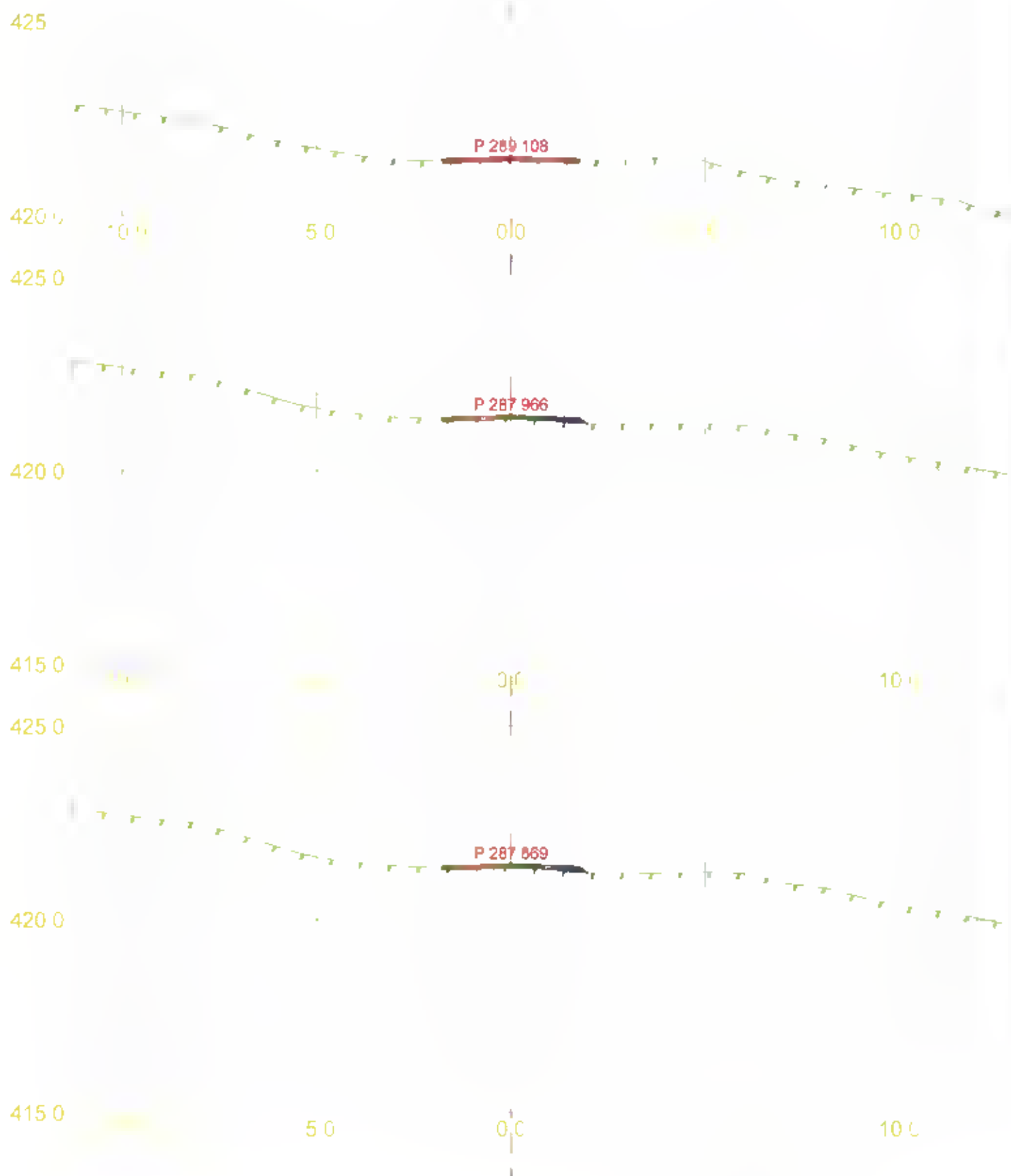

5 10 50 00 10

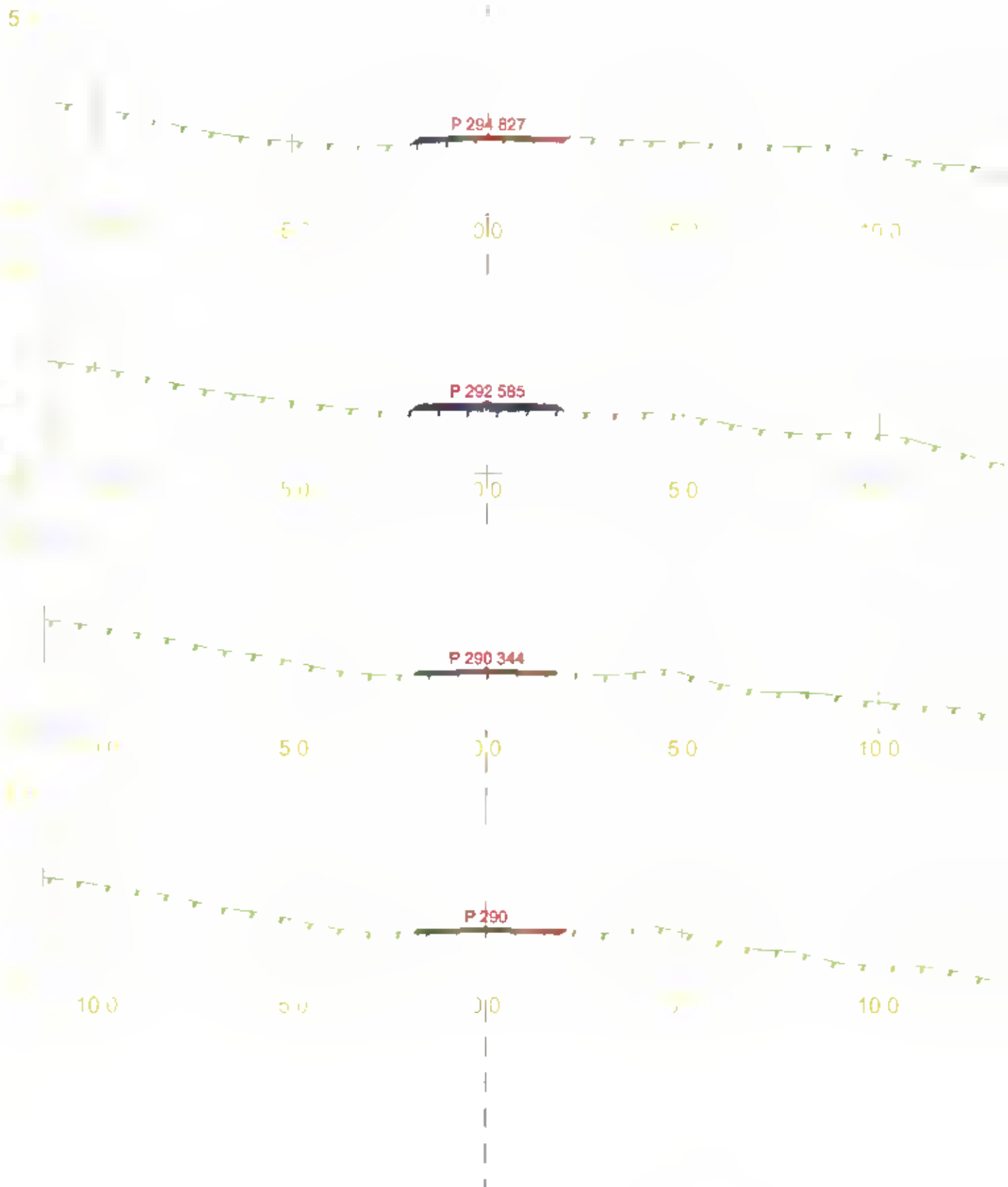
5 10 50 00 10

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler Landbruksvei Romådalen

2 44/84

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

0 TEGNET MÅLESTOKK

TEGN NR

1 2024

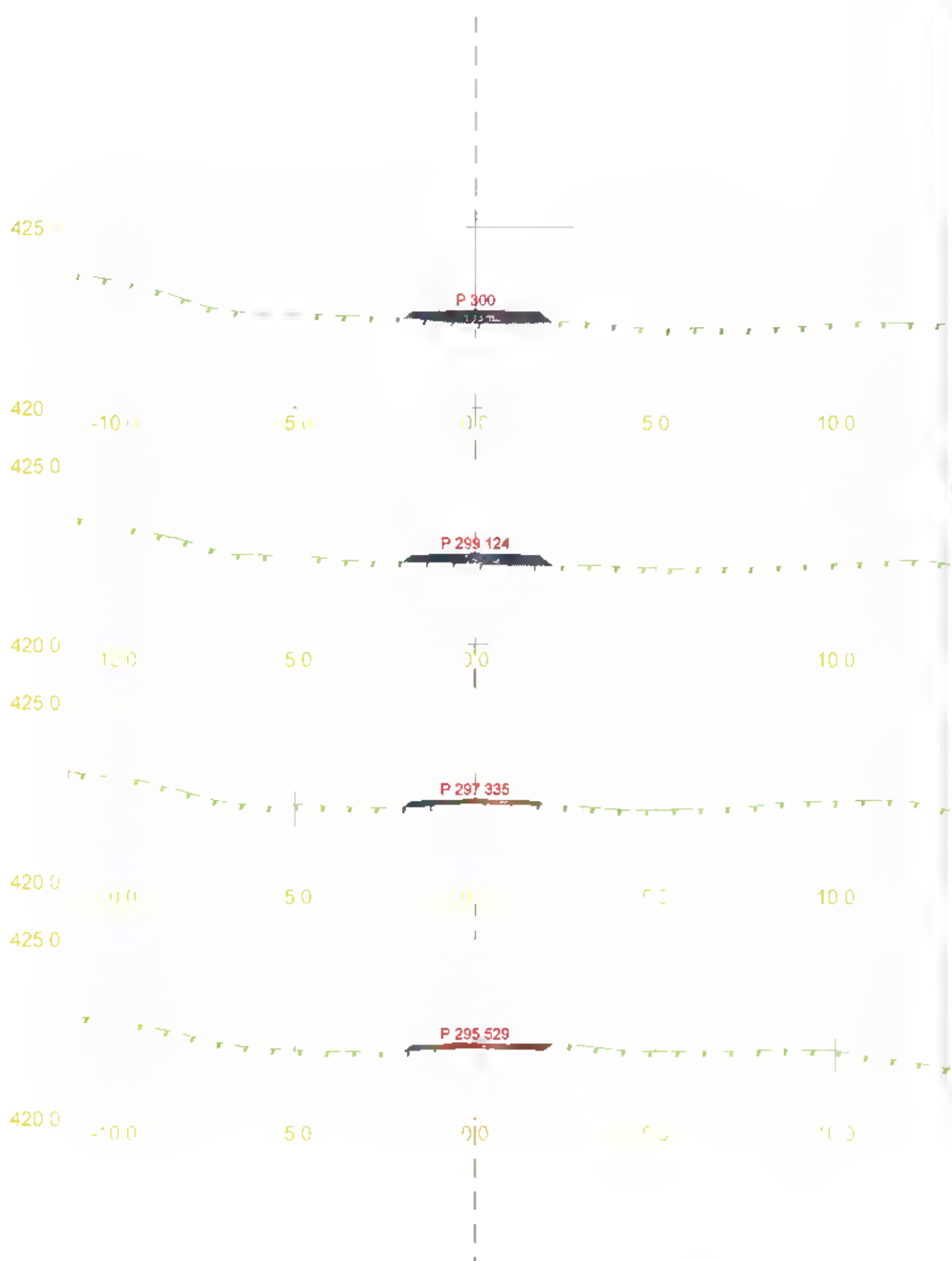
1 100

287

002

VEG-

SIDE 50

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

DATO TEGNET MÅLESTOKK

TEGN NR

26.10.2024

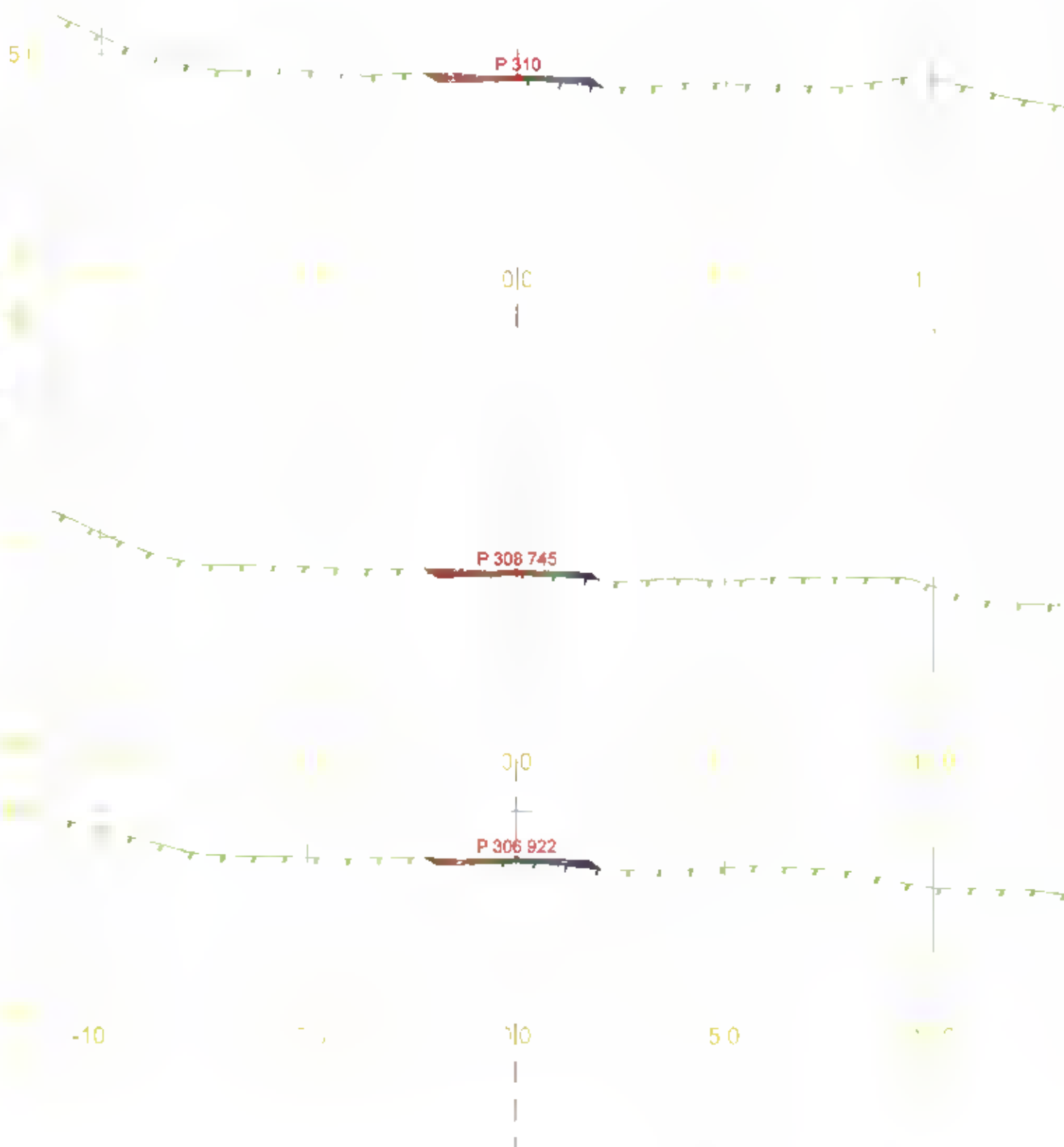
1:400

288002

VEG

SINE 60

2 4504

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

0 TEGNET MÅLESTOKK

TEGN NR

1 2074

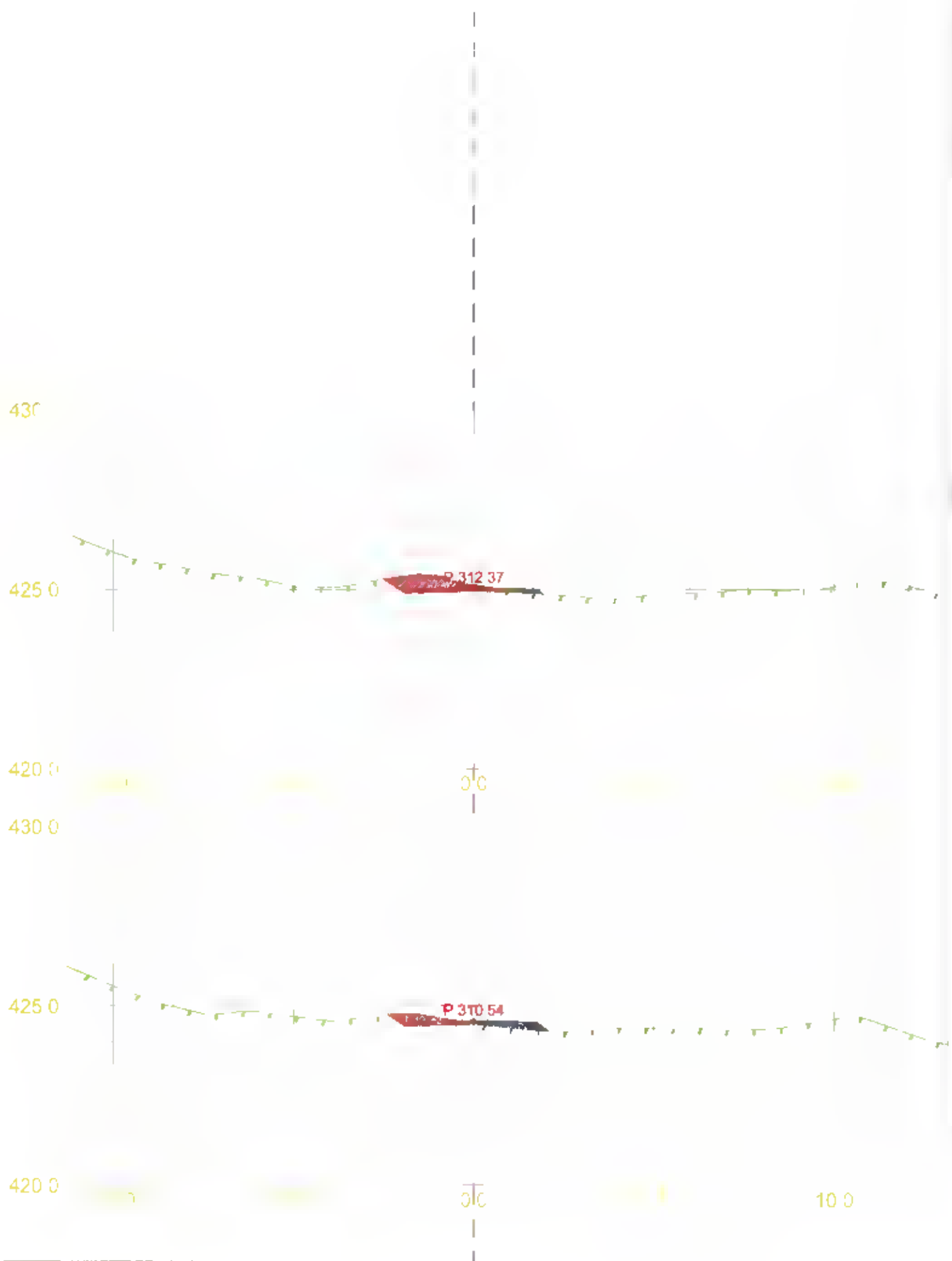
1 100

289

002

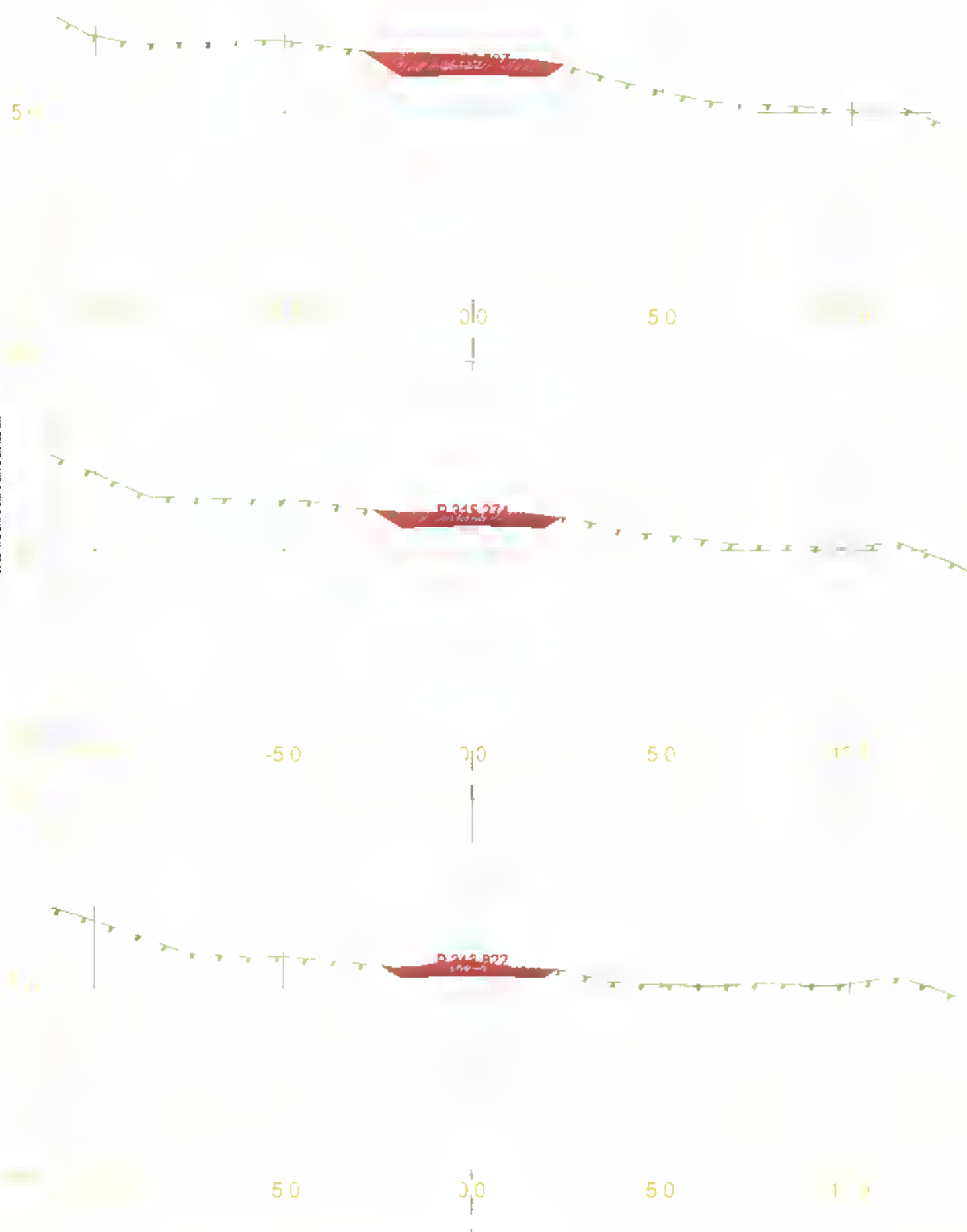
VEG

SIDE 61

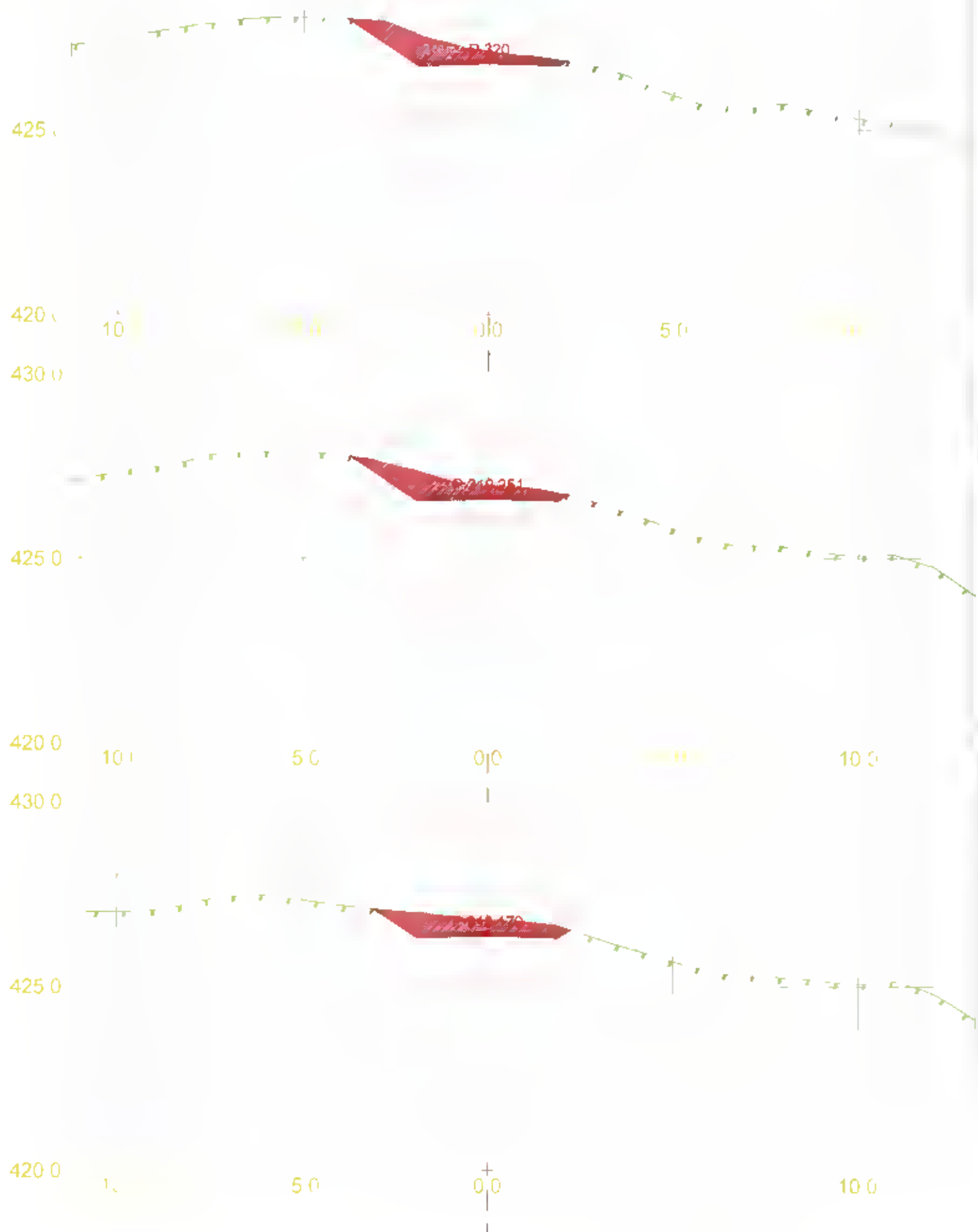

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

2-4684

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler Landbruksvei Romådalen

DATE TEGNET MÅLSTOKK.

20.10.2024

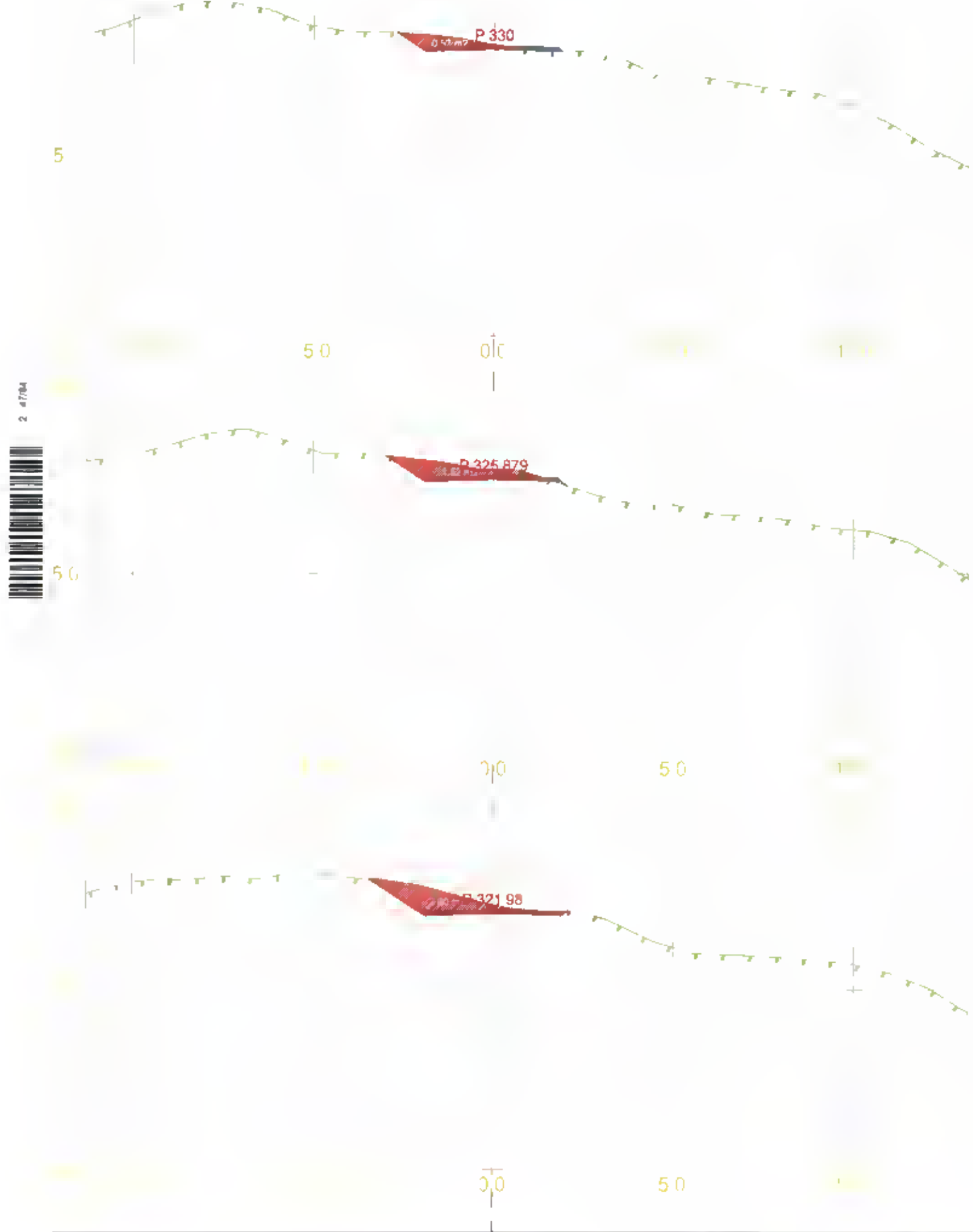
1:100

TEGN NR.

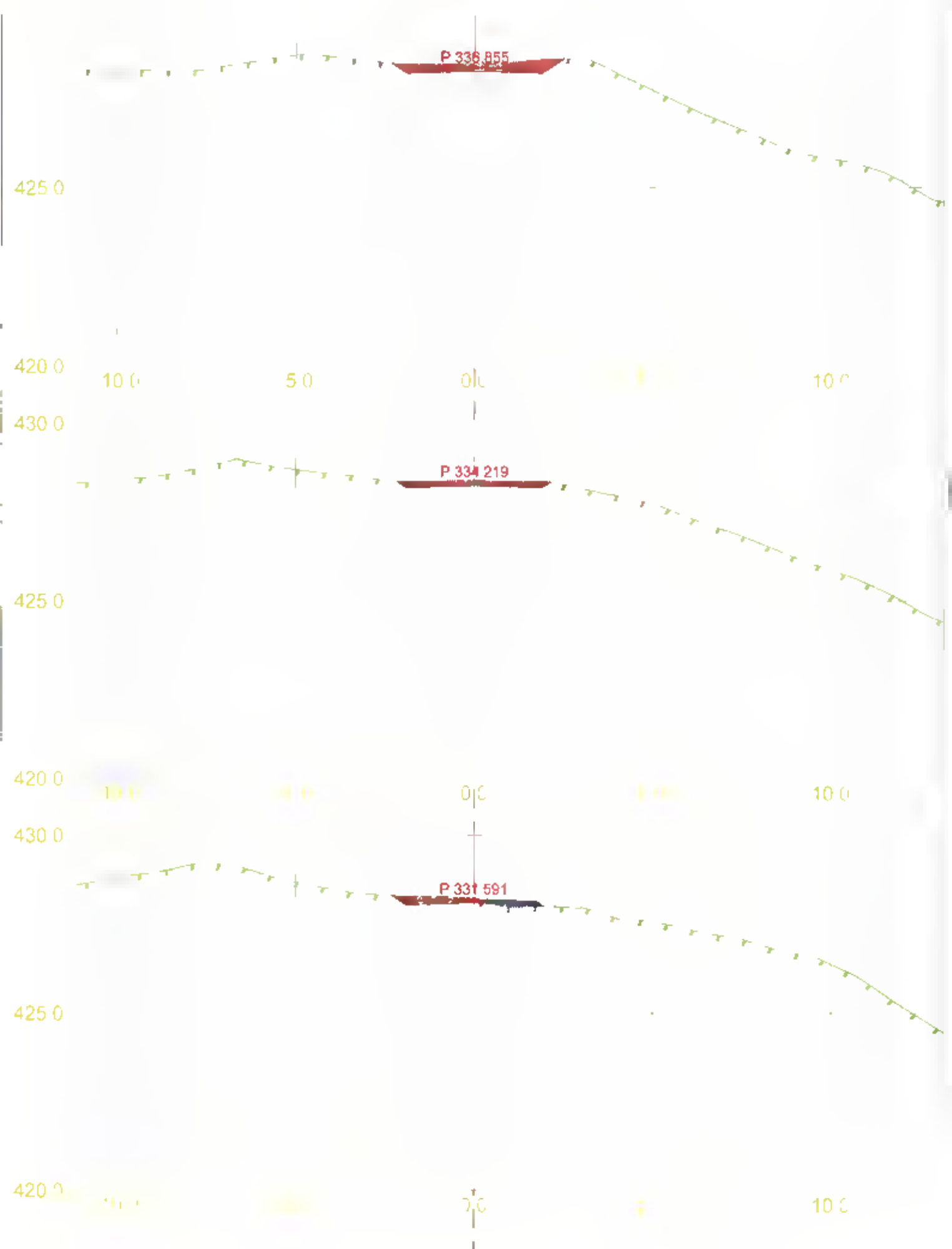
292002

VEG

SIDE 84

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalén

3 TEGNET MÅLESTOKK.

TEGN NR

1 2024

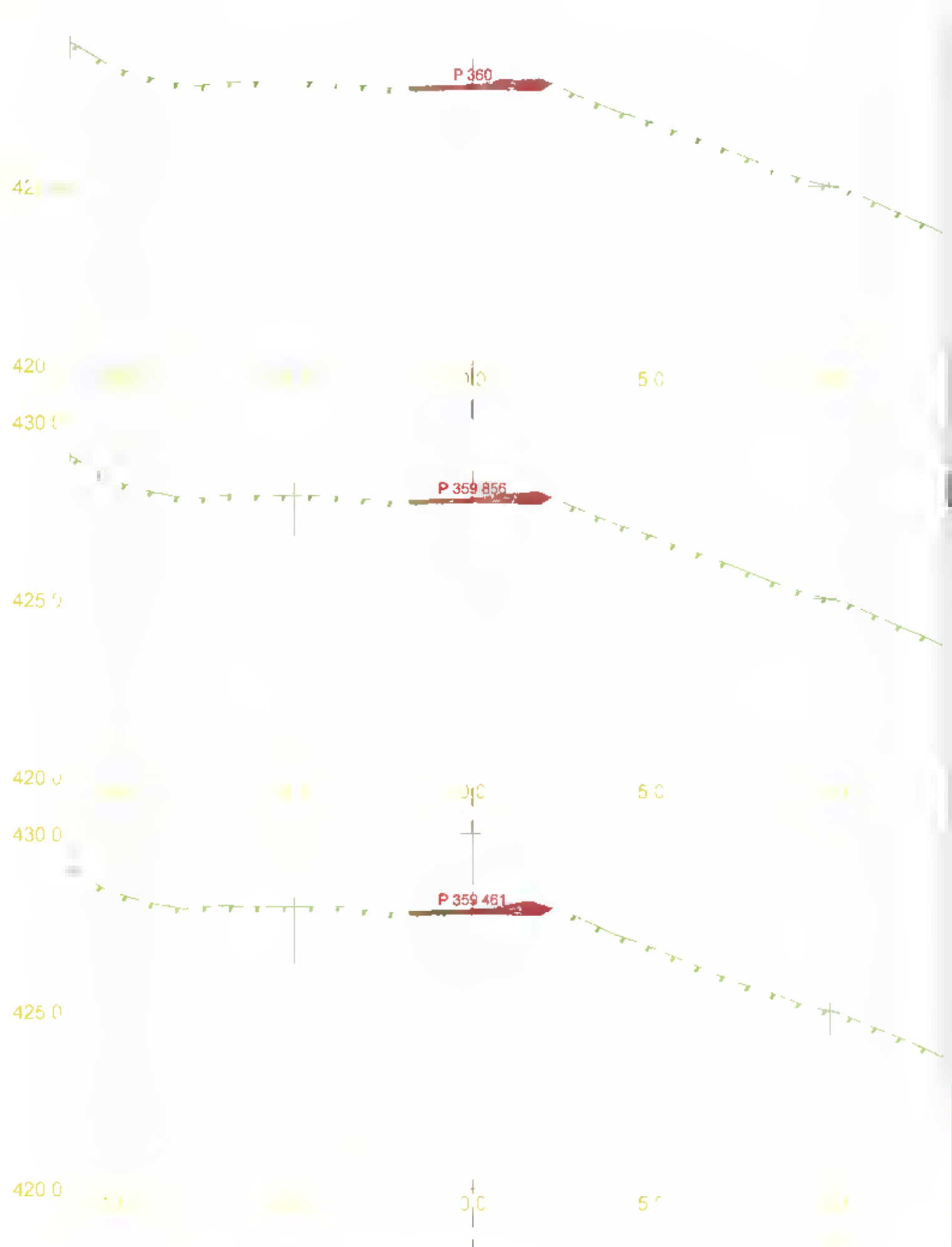
1 100

295

002

VEG

SIDE 67

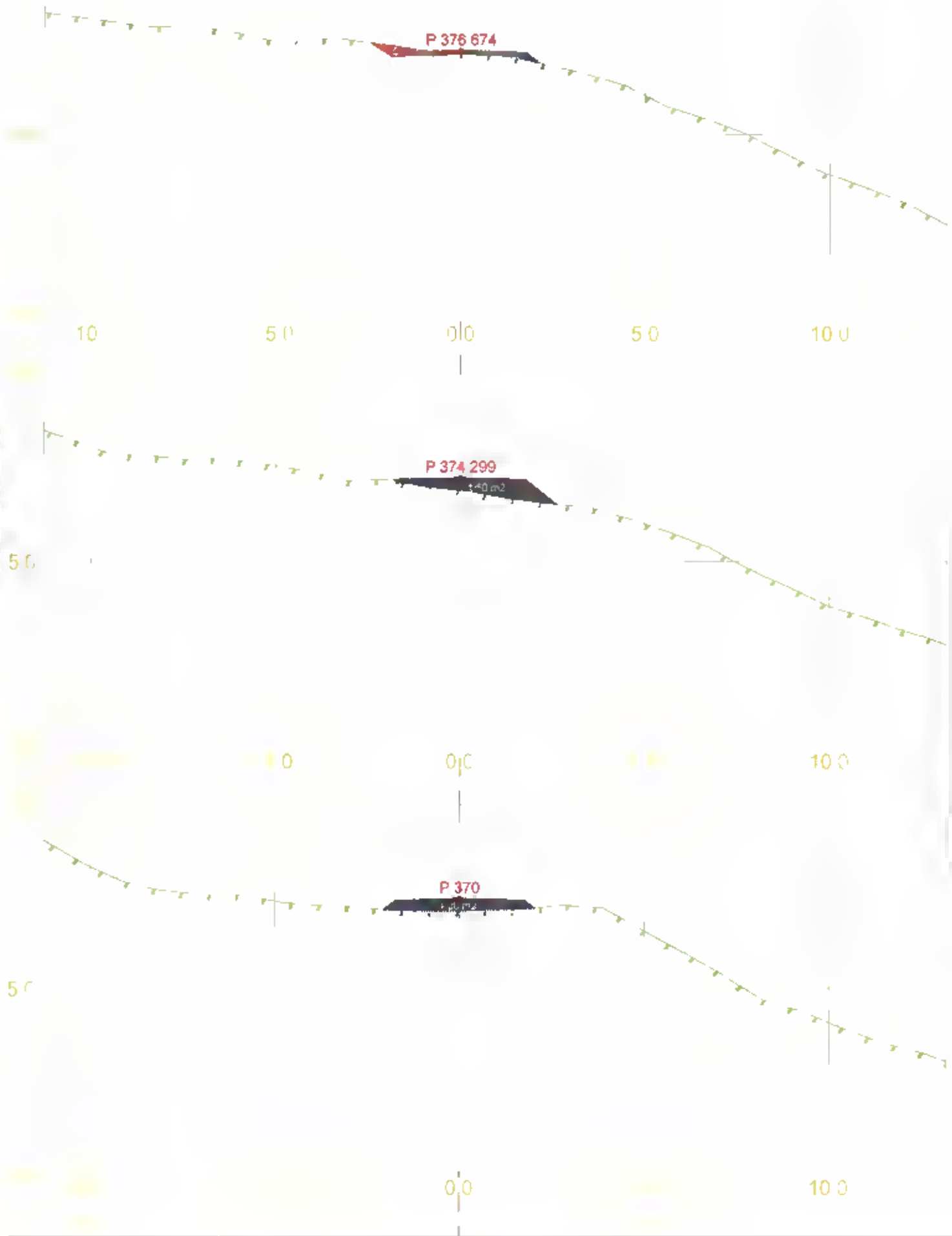
Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

DATE 28.10.2024
TEGNET 1:100
MÅLESTOKK

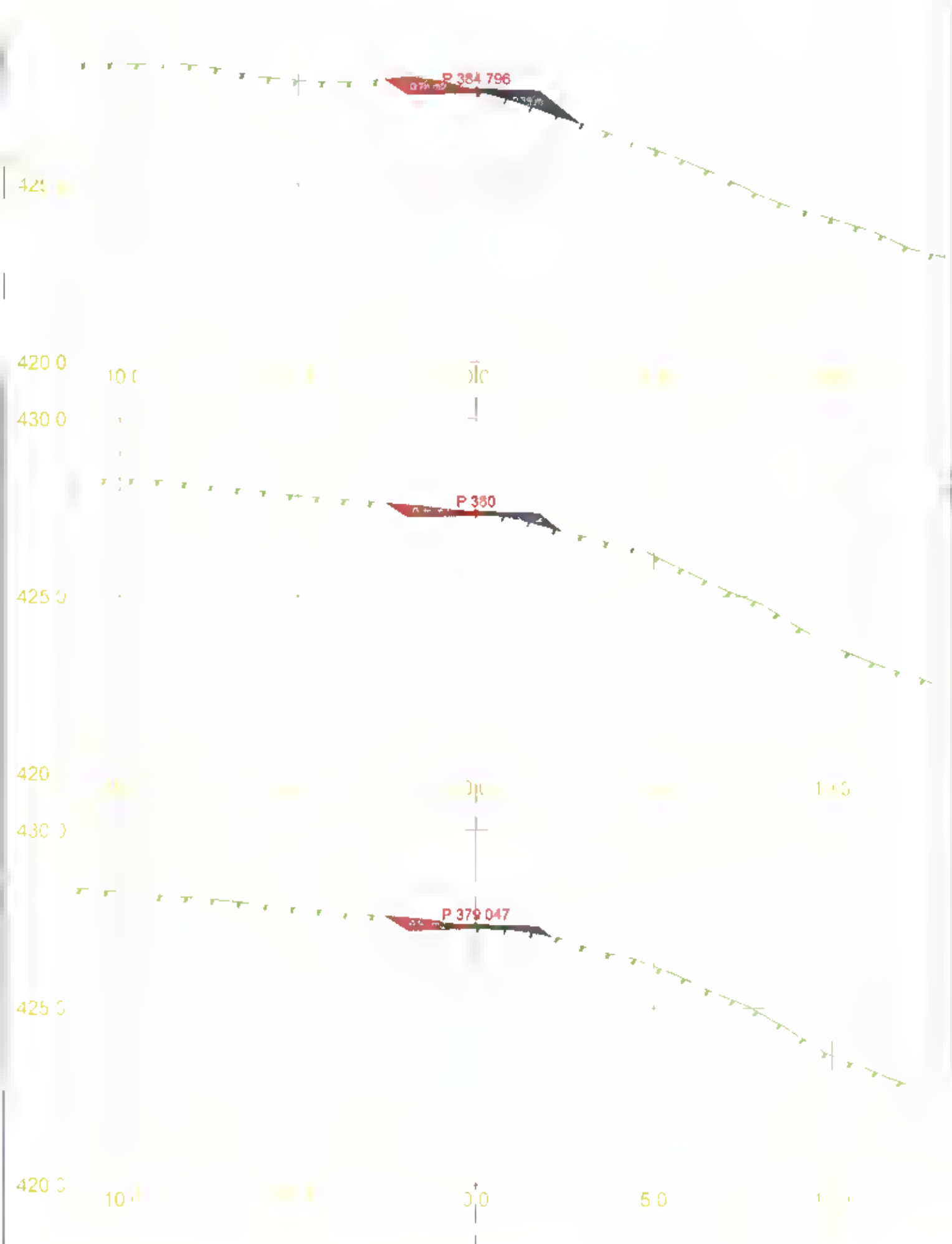
TEGN NR
296

VEG

SIDE 88

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler Landbruksvei Romådalen

DATO 20.10.2024
TEGNET 4.1/20
MALESTOKK.

TEGN NR

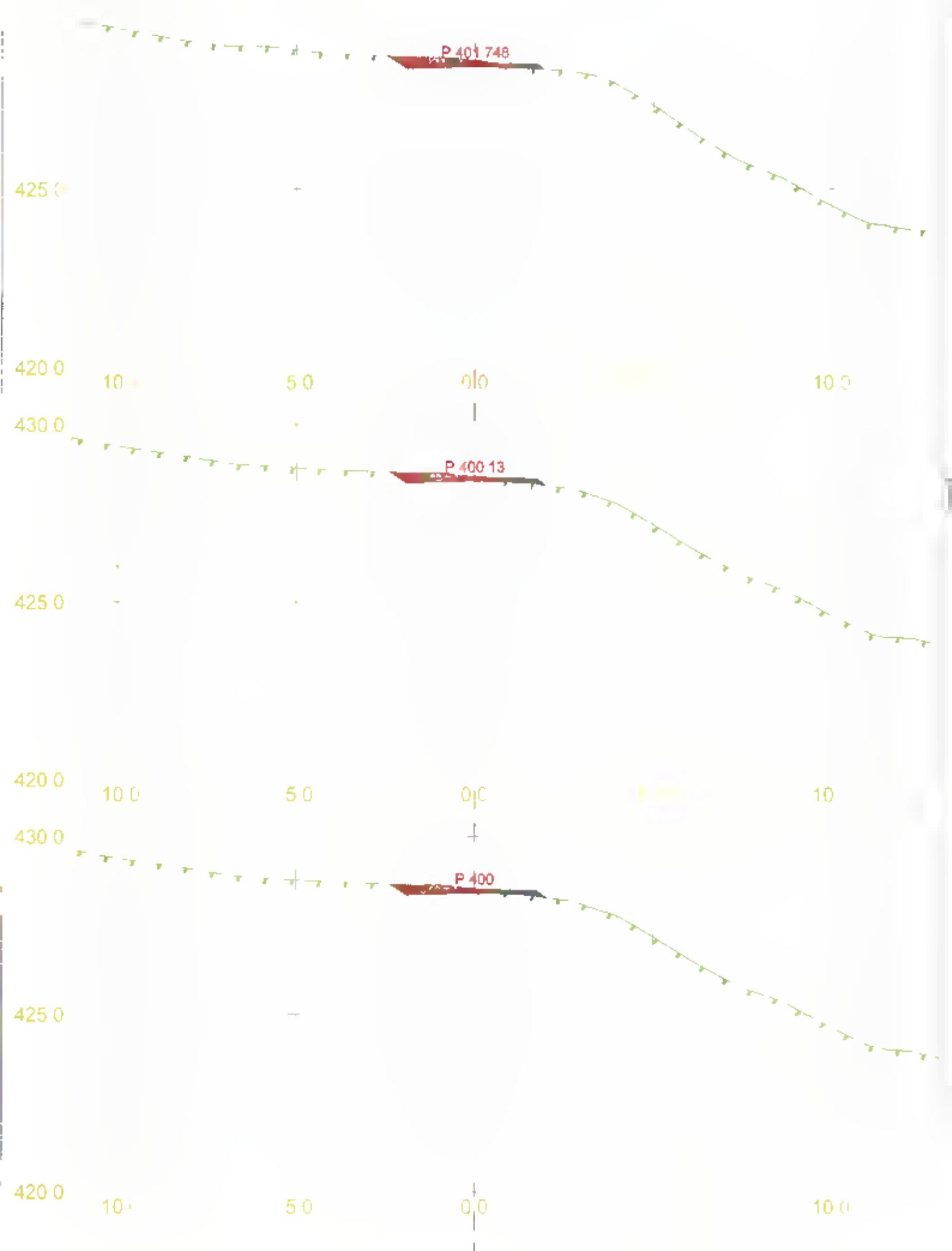
298

VERD

SIDE 70

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

DATO TEGNET MÅLESTOKK.

10.10.2024

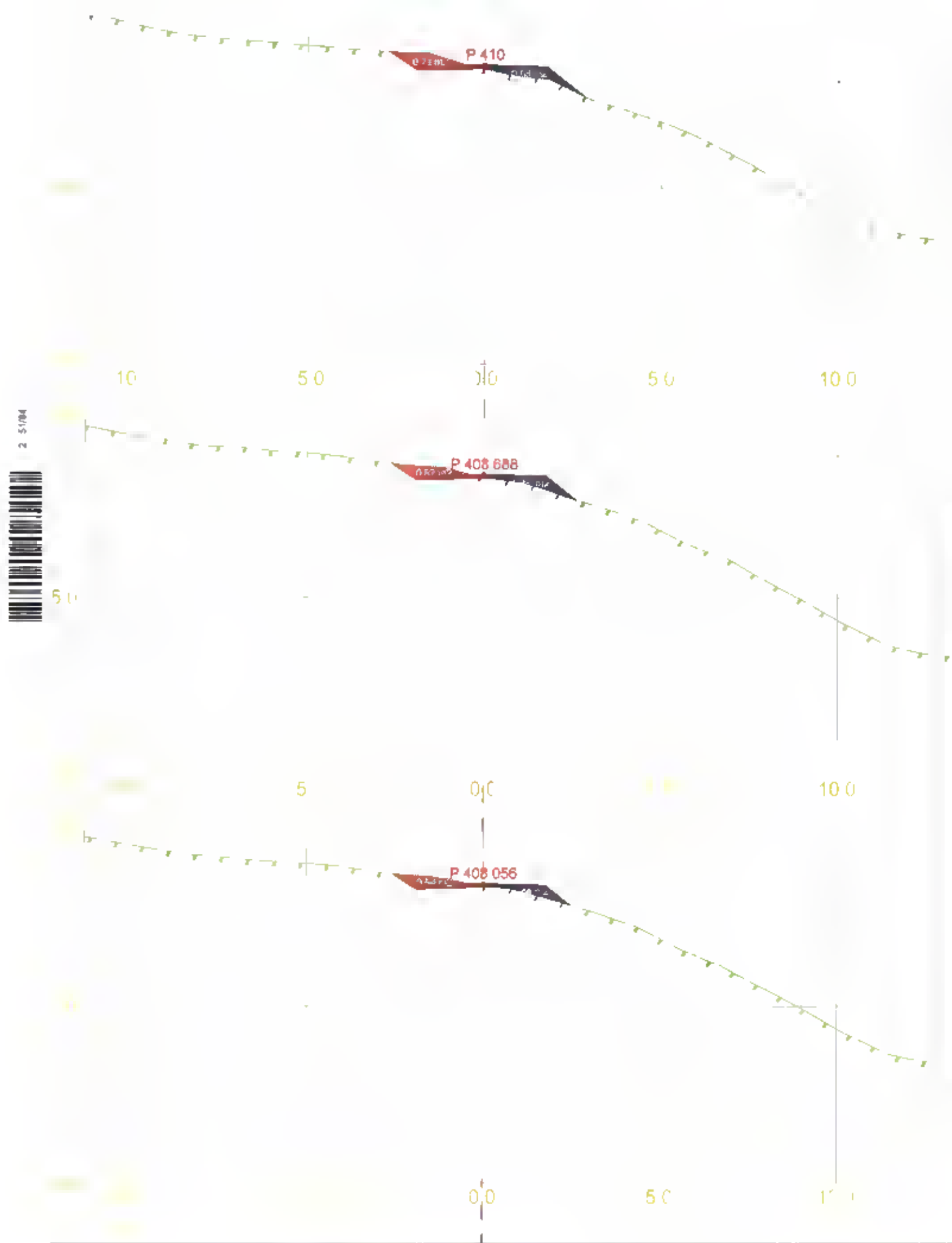
1:100

TEGN NR

300 002

VEG

SIDE 72

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

TEGNET MÅLESTOKK

TEGN NR

1 3024

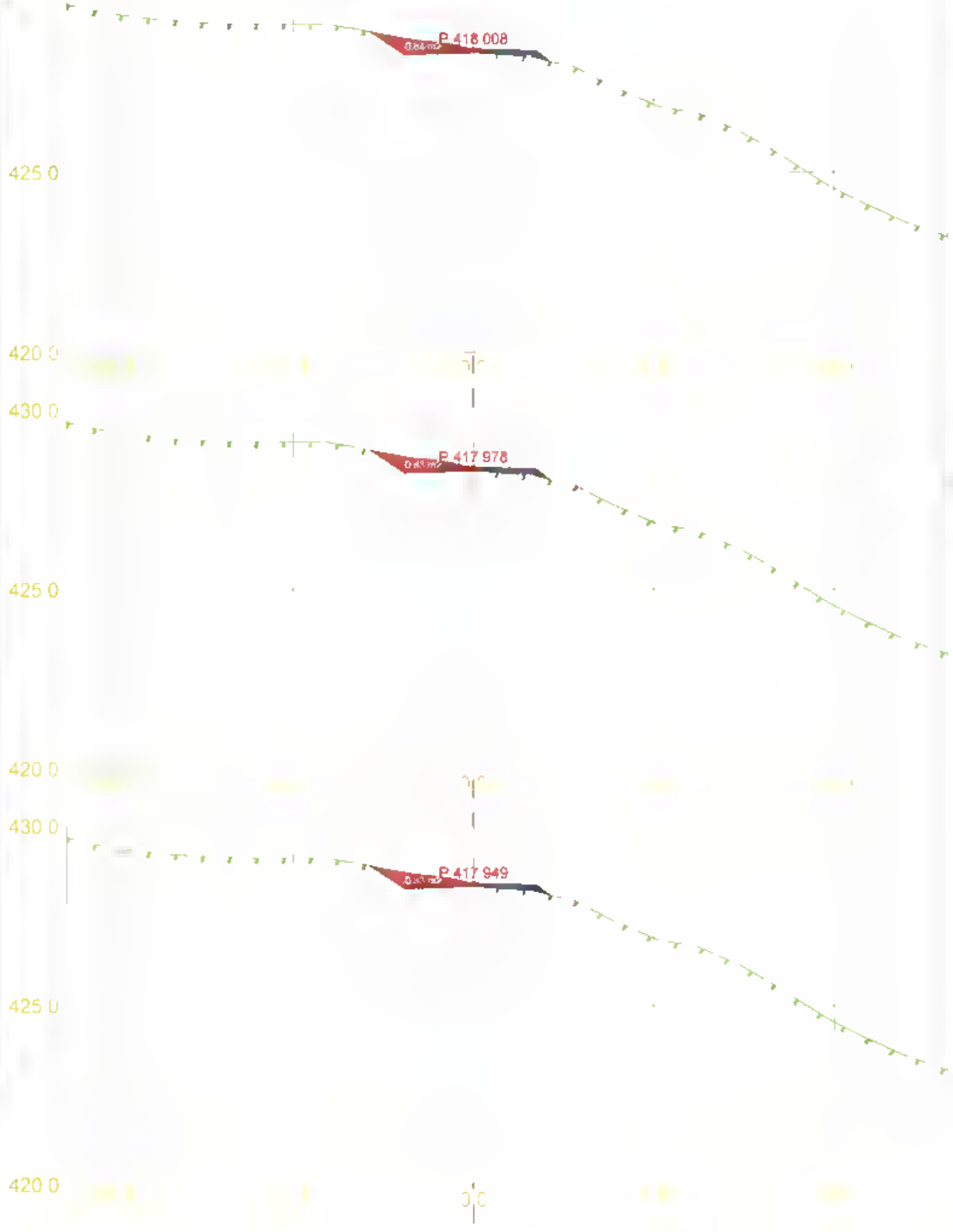
1 100

301

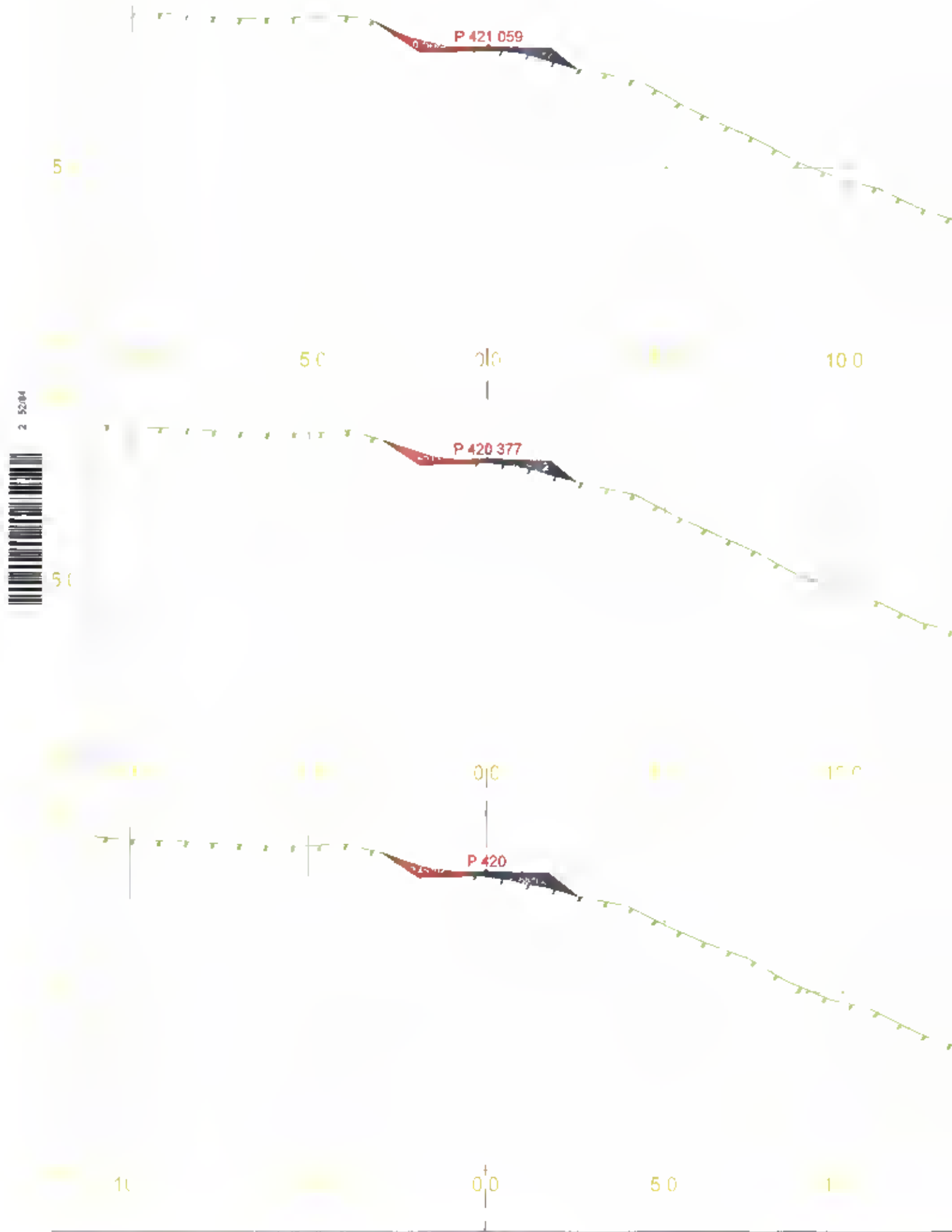
002

VEG

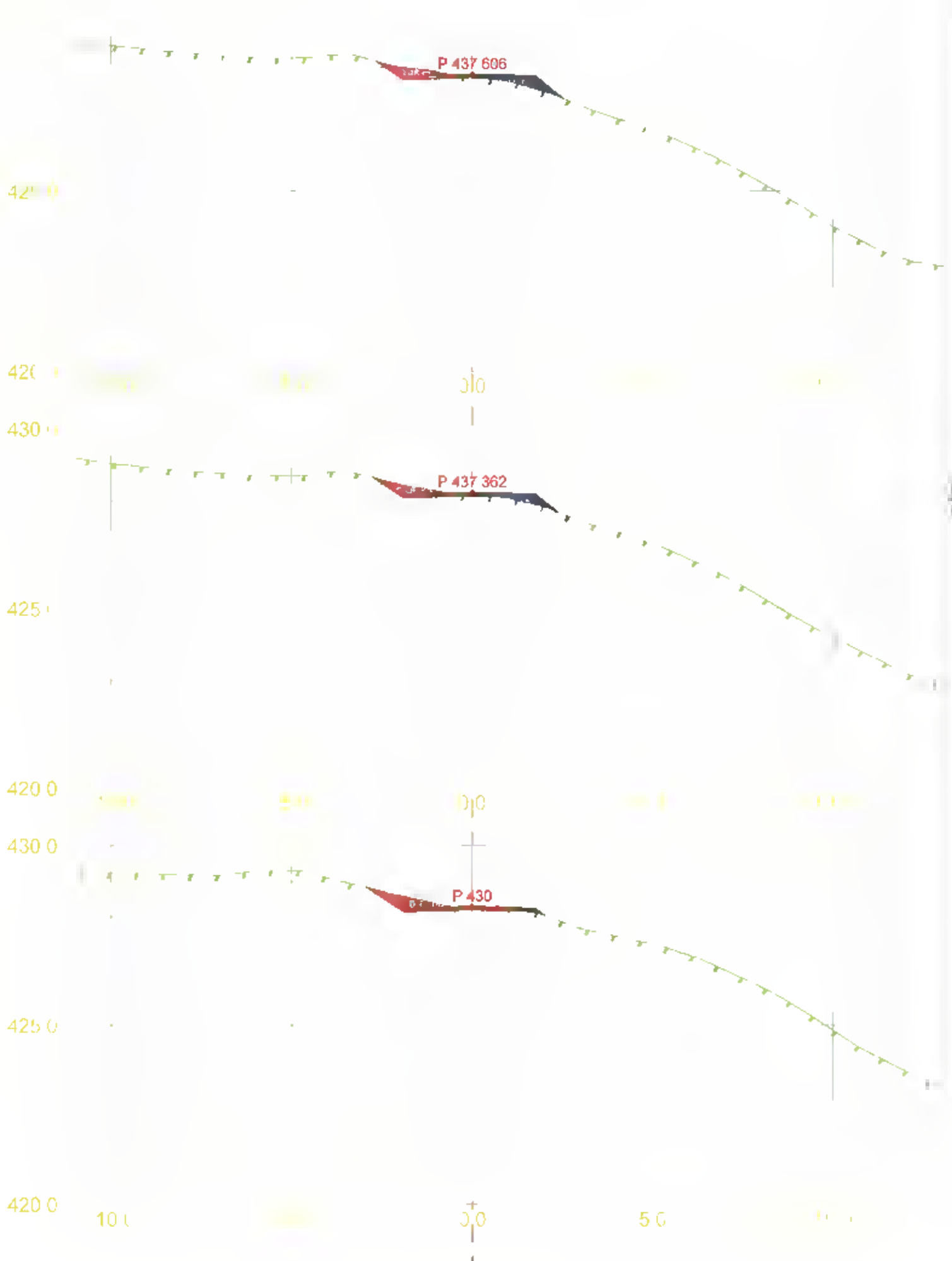
SIDE 73

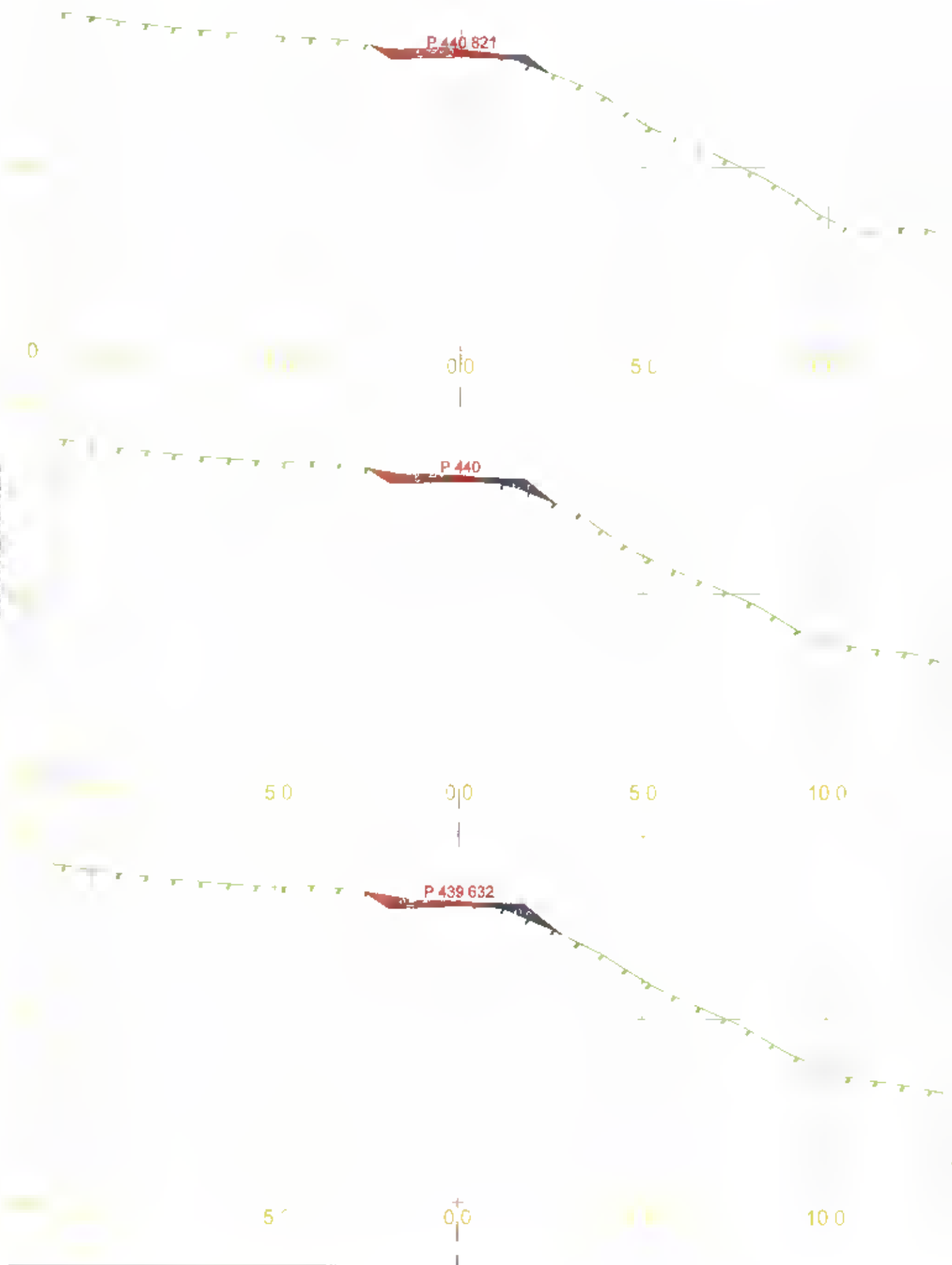
Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

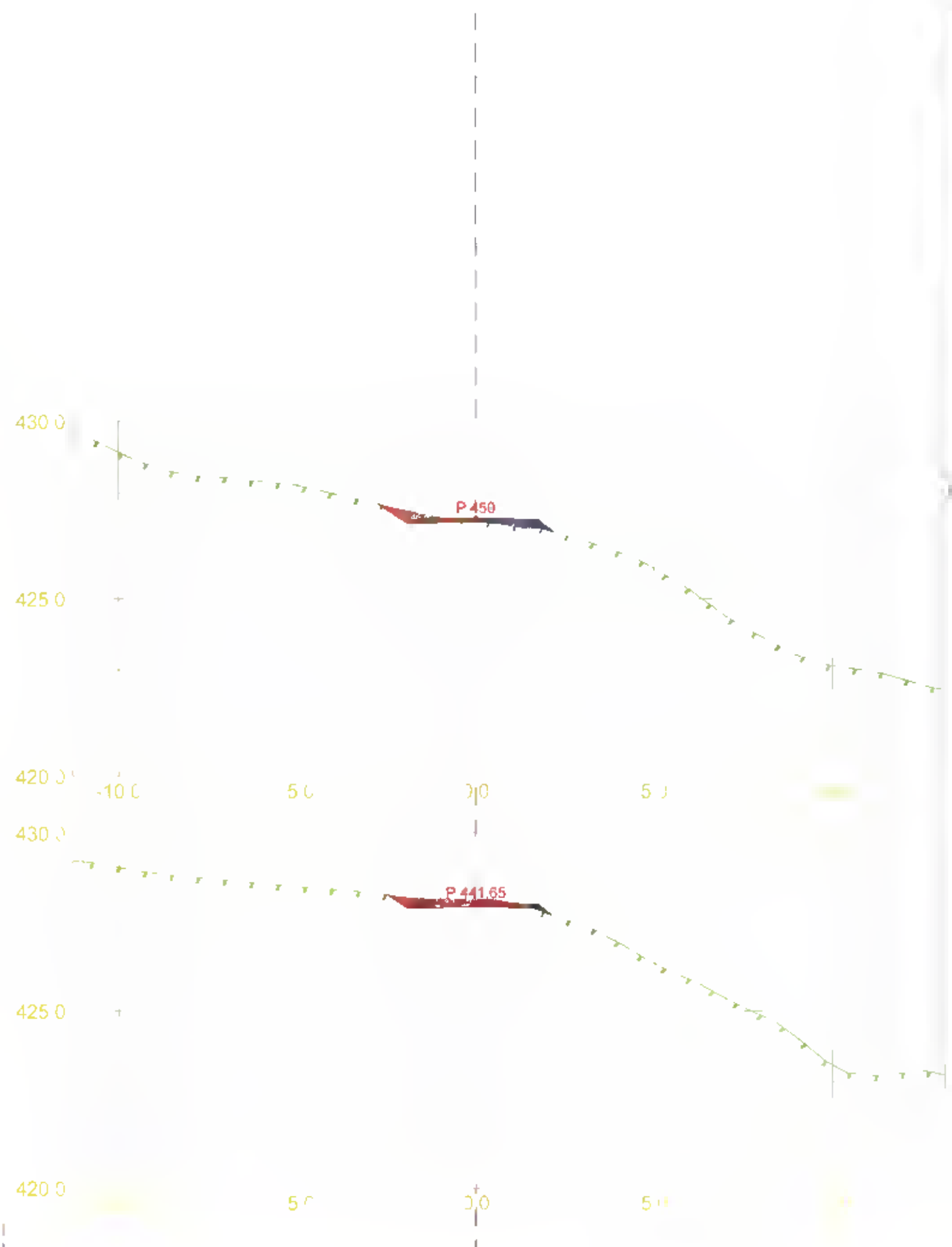
Tverrprofiler Landbruksvei Romåalen

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

2 - 54/34 -

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådaløen

3 TEGNET MÅLESTOKK

1:2000

TEGN NR

307

002

VEG

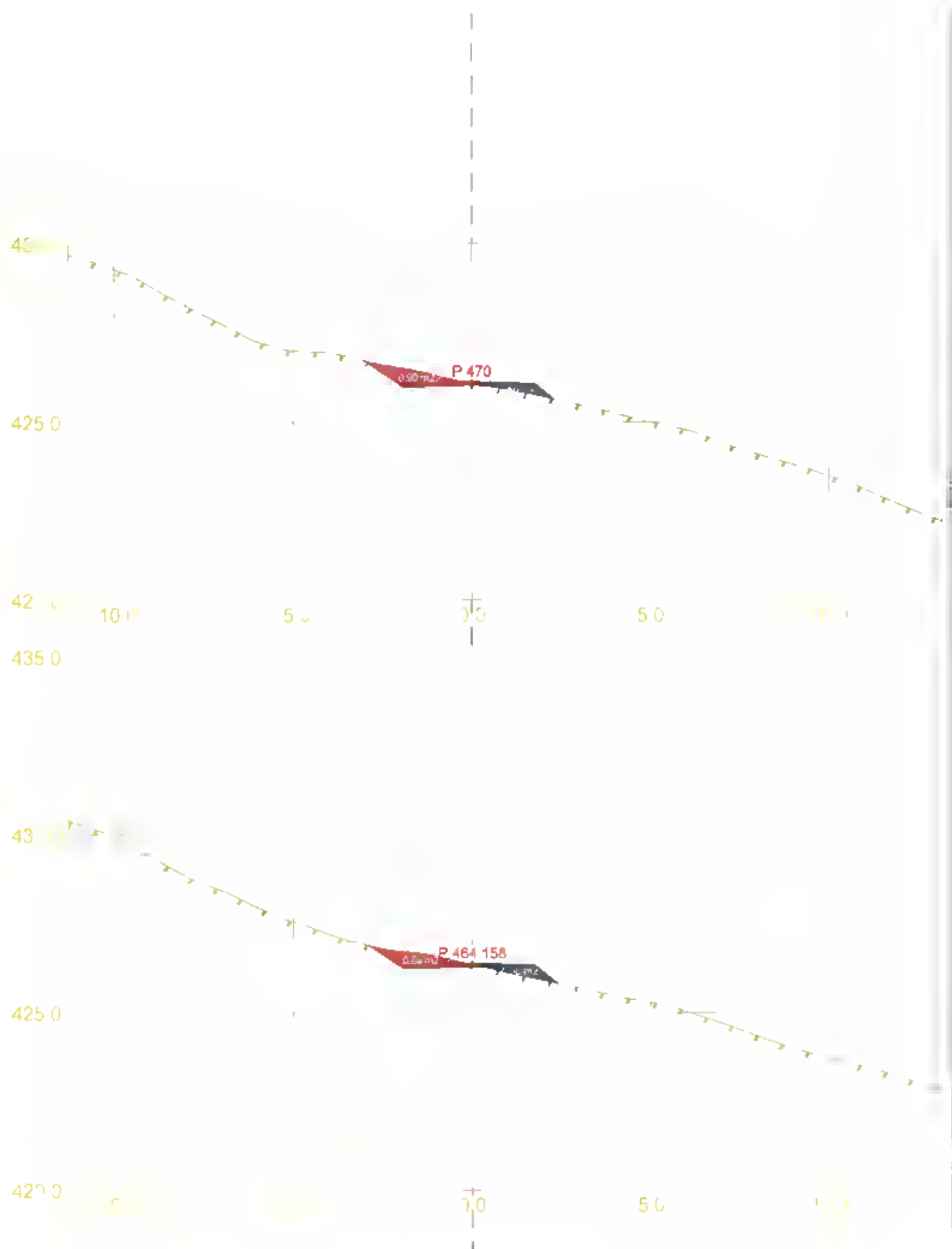
SINE 70

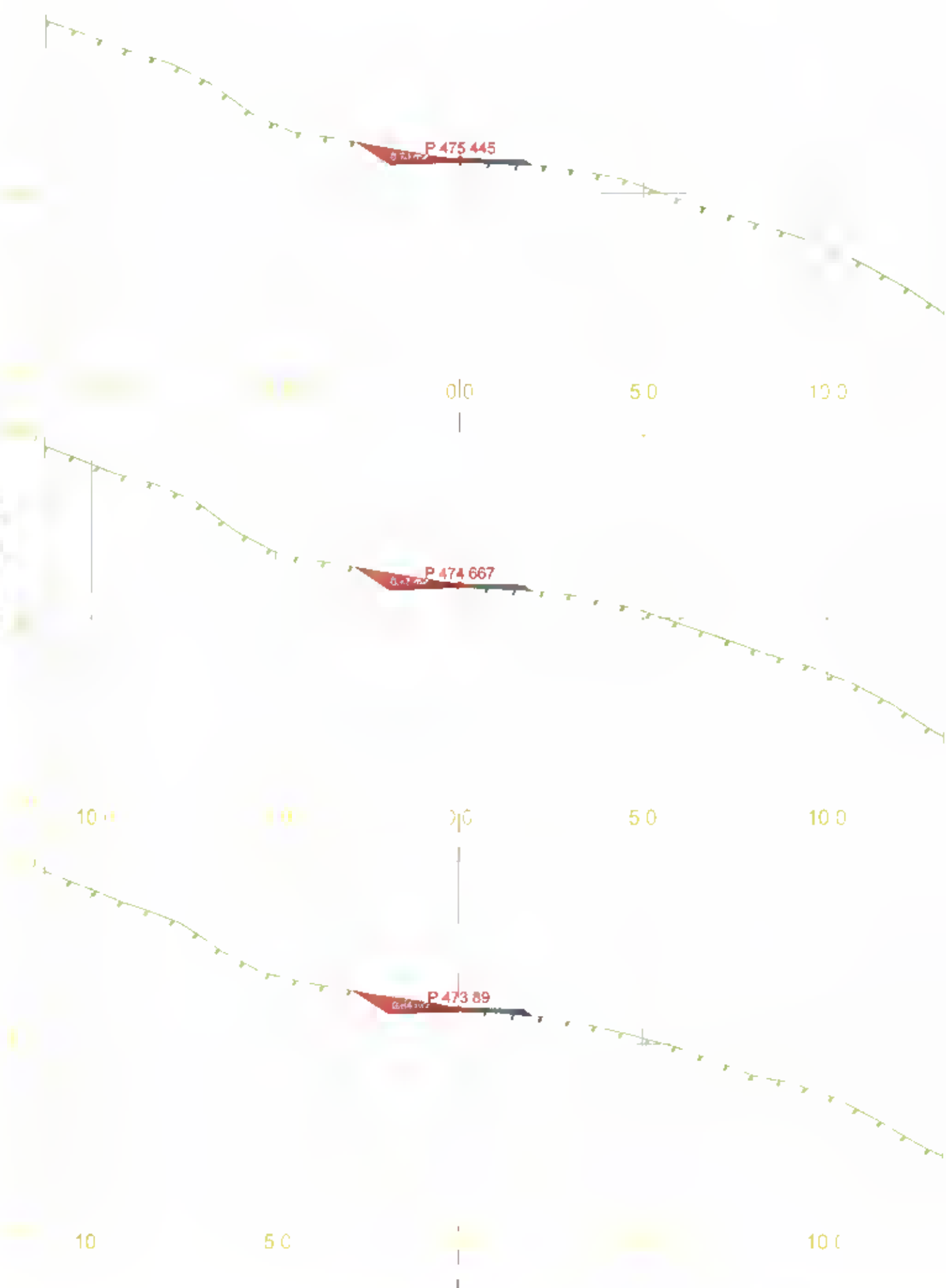
Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

3 TEGNET MÅLESTOKK

TEGN NR.

1 2024

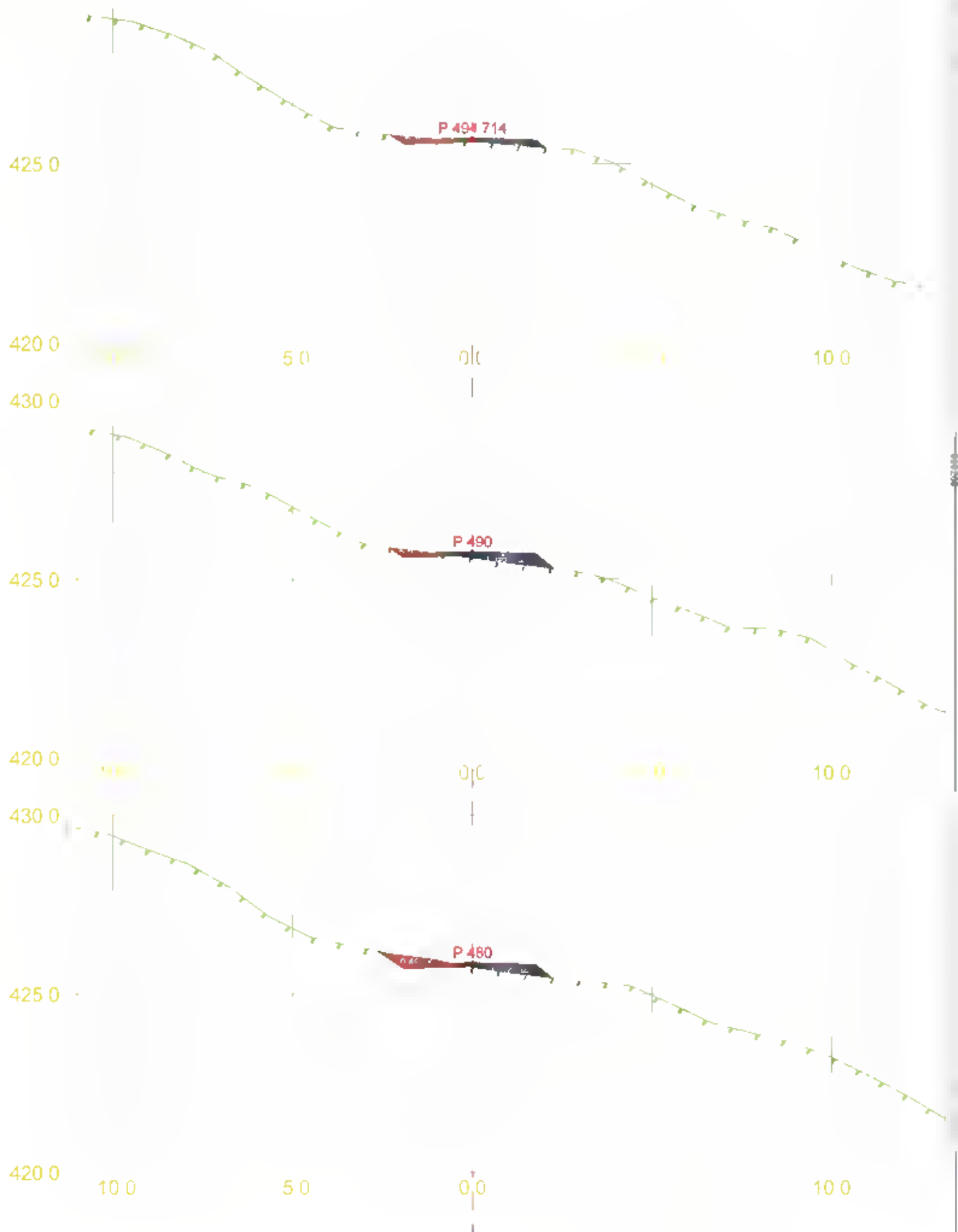
1 100

311

002

VEG

SINE 83

Tverrprofiler Landbruksvei Romådalen

DATO TEGNET MÅLSTOKK

26.10.2024

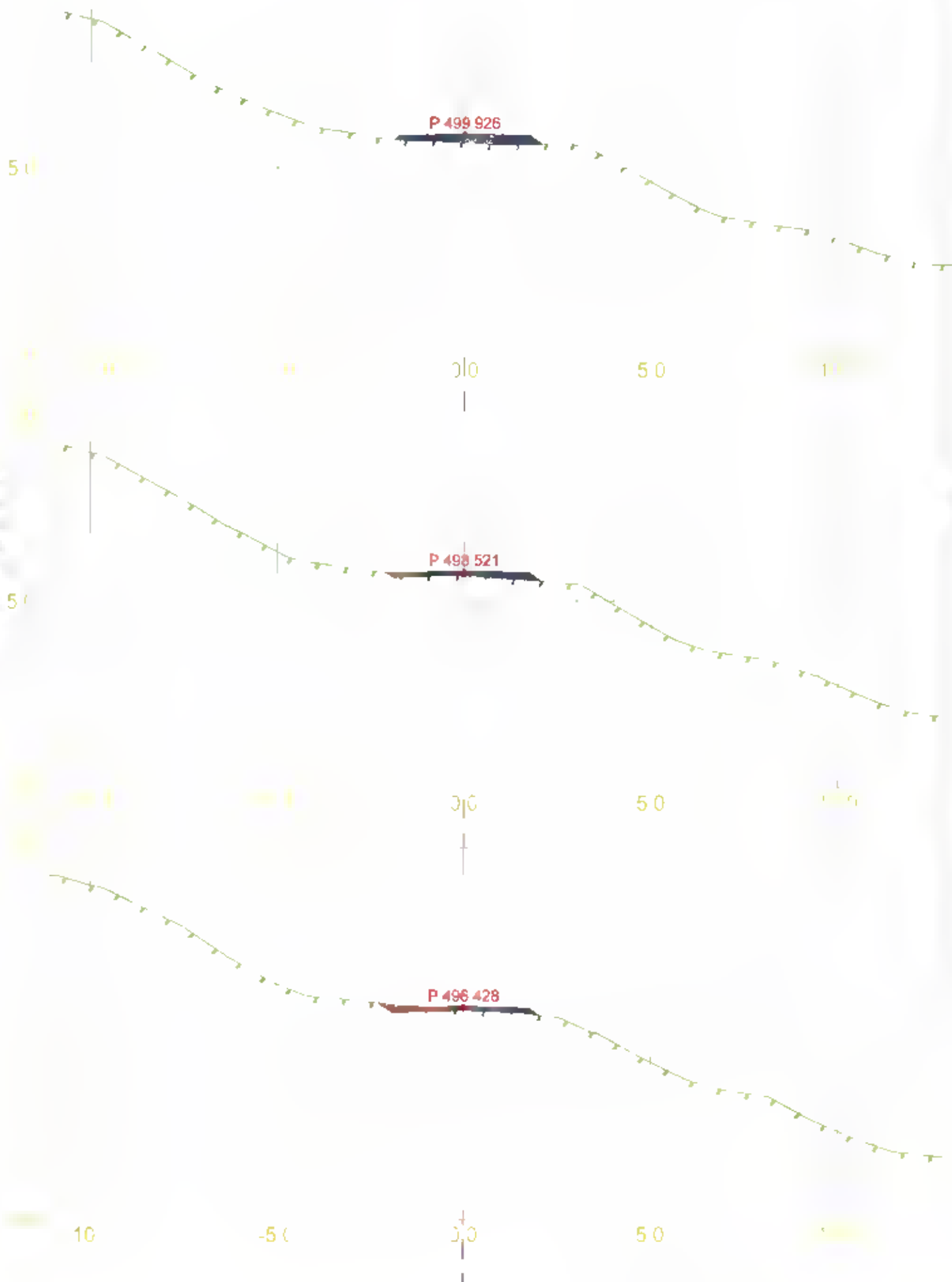
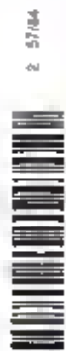
1:200

TEGN NR

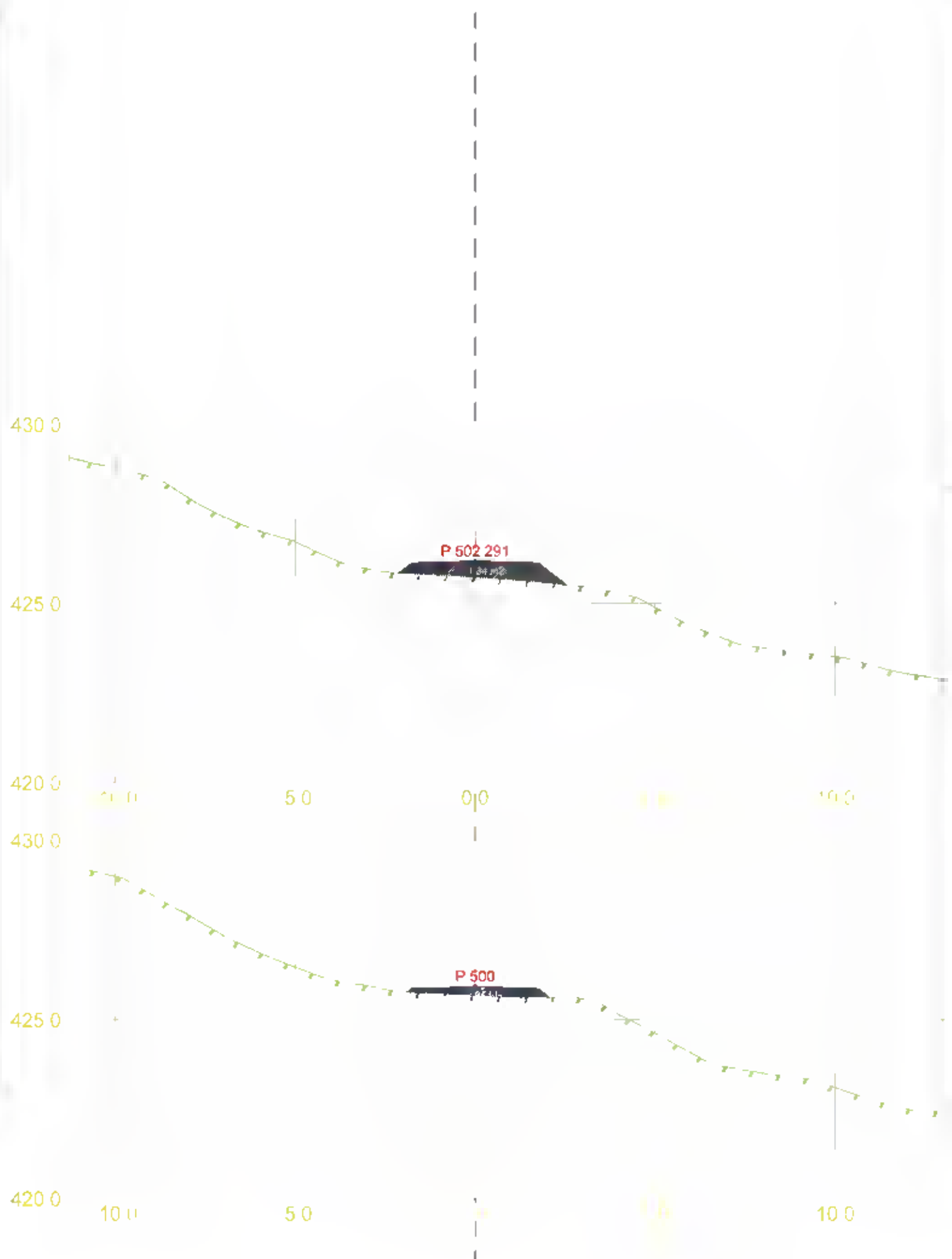
312

VEG

SINE RA

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler Landbruksvei Romådalen

DATO TEGNET MÅLSTOKK.

26.10.2024

1:400

TEGN NR.

316

VEG

SIDE 11

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalén

TEGNET MÅLESTOKK.

TEGN NR

1:200

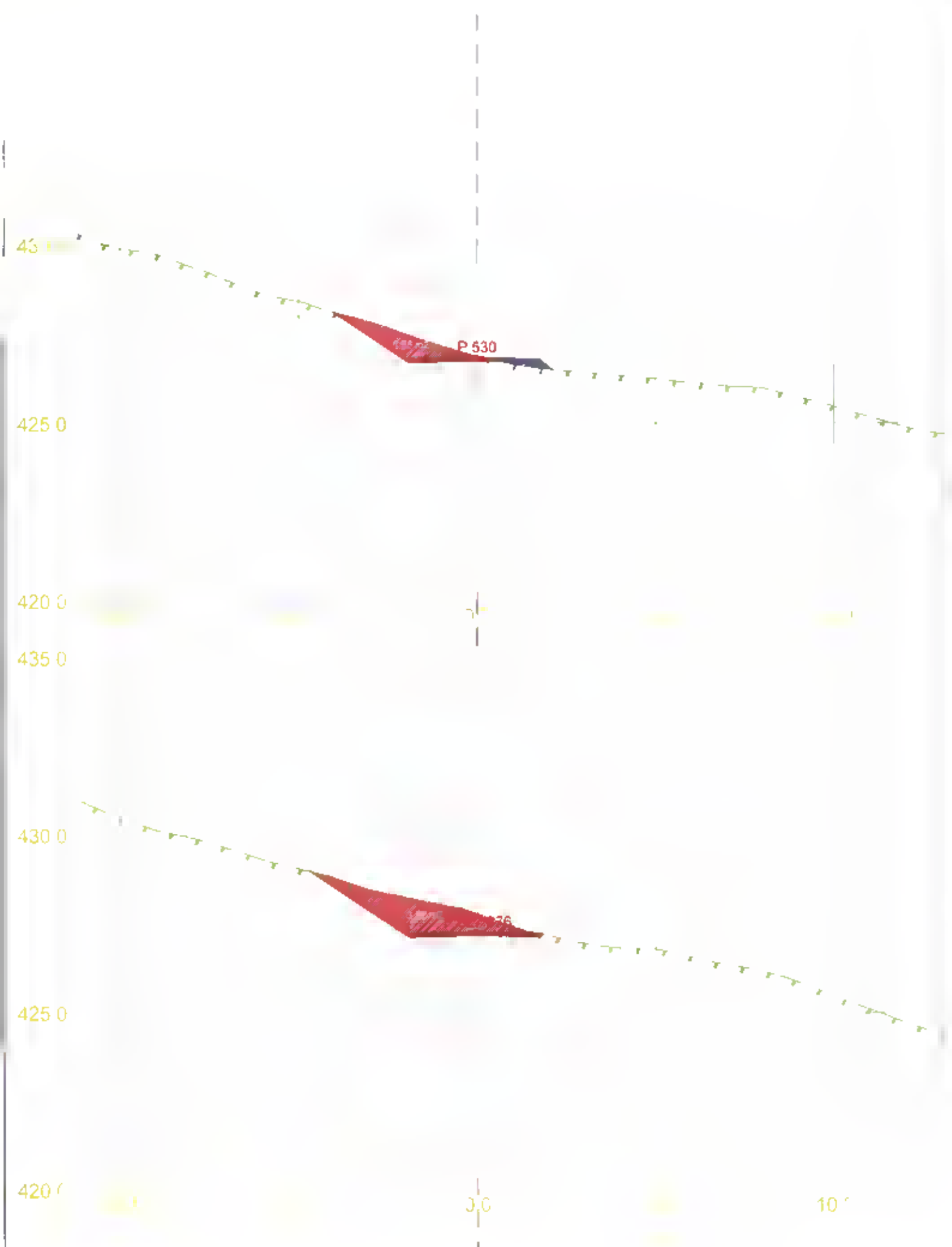
1:100

317

002

VEG

SIDE 80

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

DATO TEGNET MALESTOKK

TEGN NR

20.10.2024

1:100

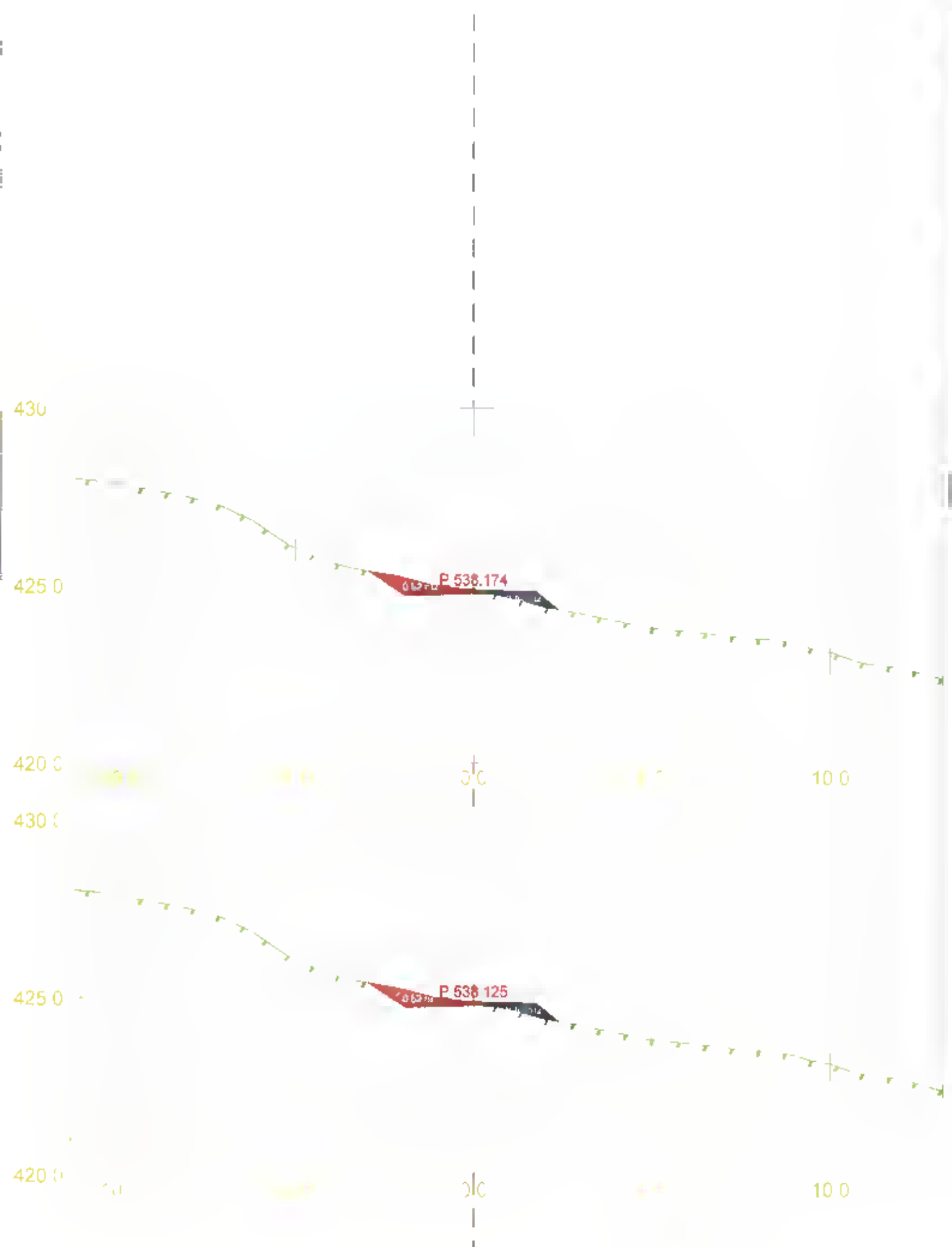
318 002

VEG

SIDE 00

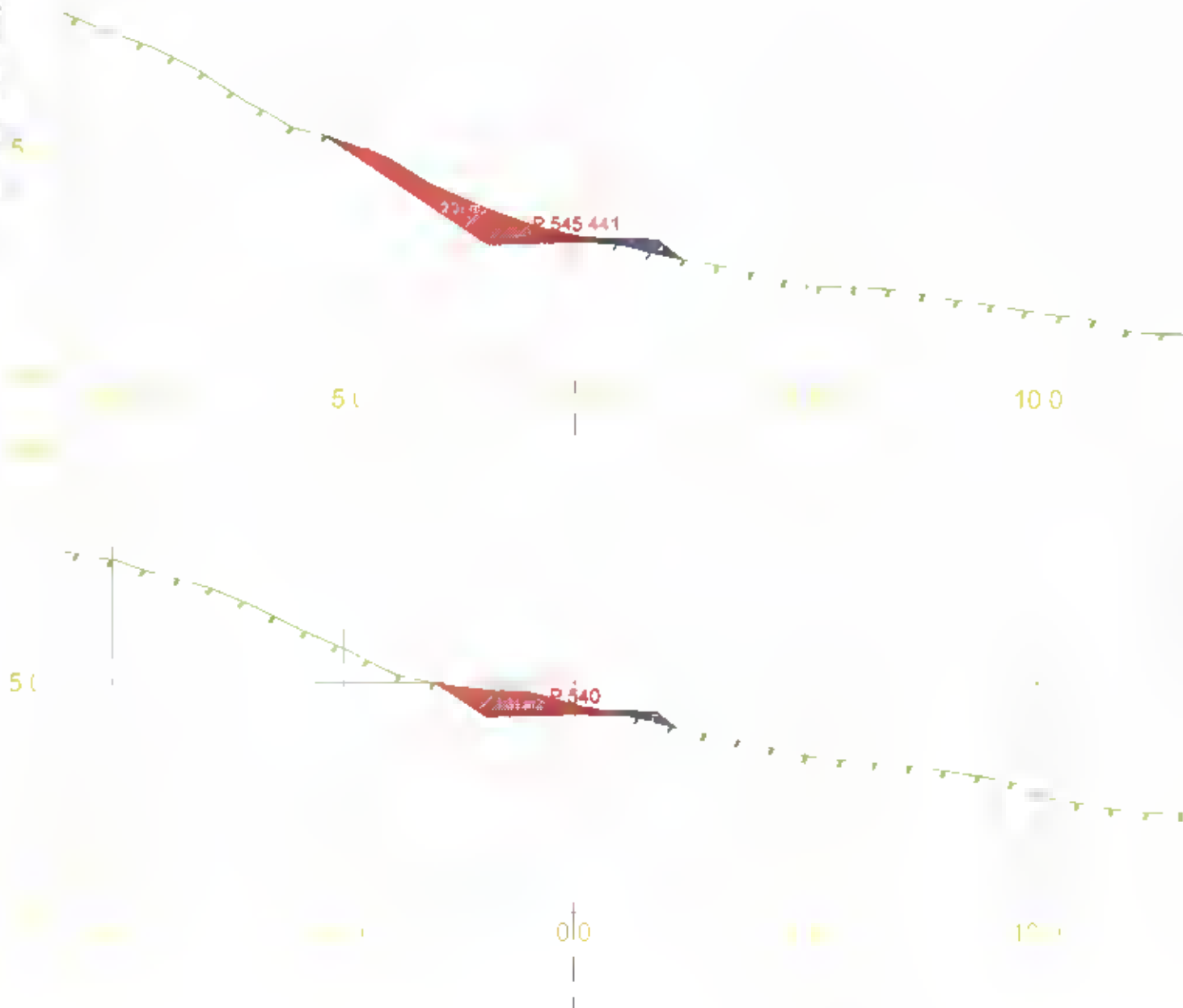

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

2 - 8104 -

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalén

TEGNET MÅLESTOKK.

TEGN NR.

1 2024

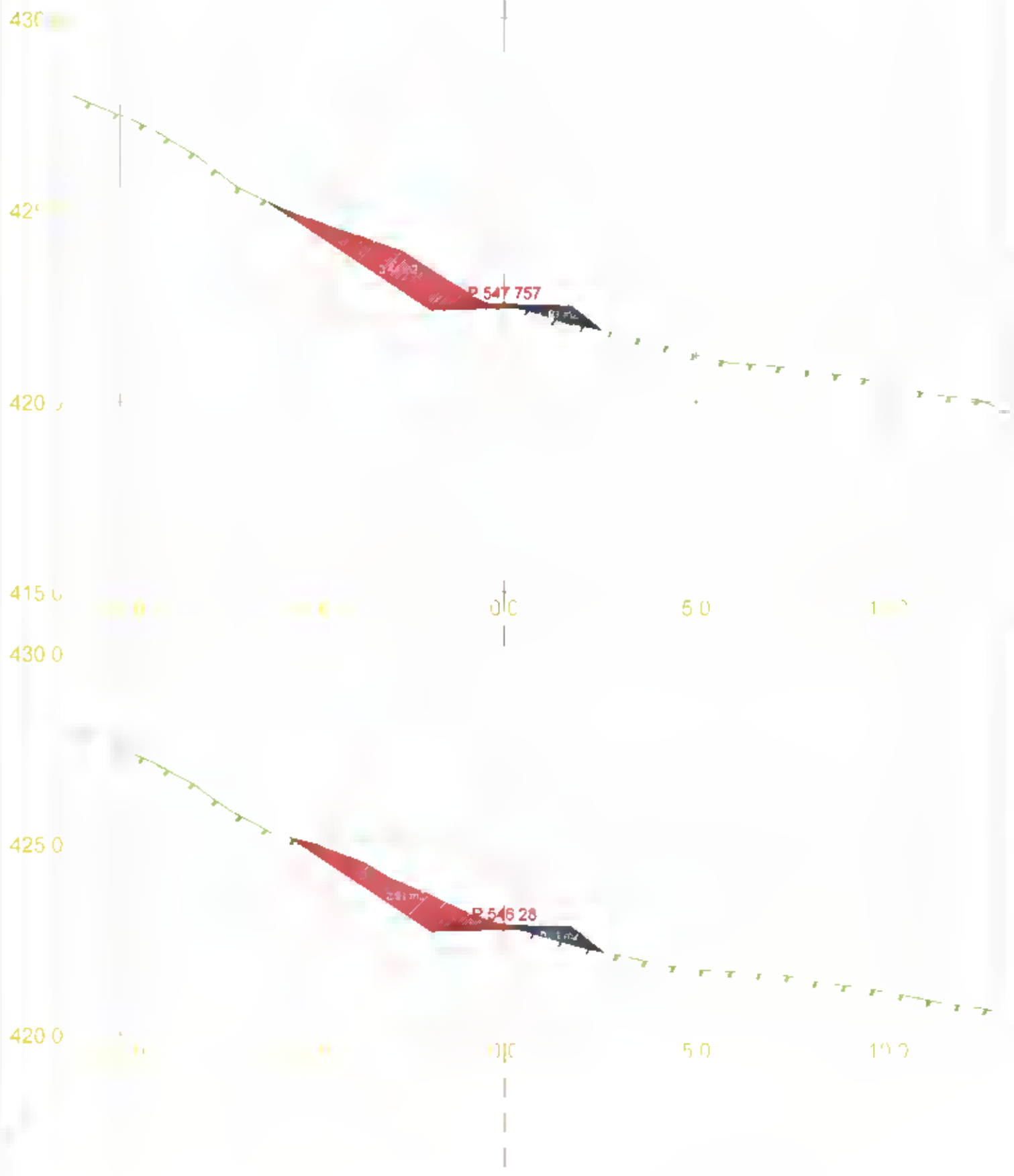
1:100

321

002

VEG

SIDE 03

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

2 82/84

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

430

425

420

415

430 C

425 C

420

415

10

5

5

P 557 697

P 554 946

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

TEGNET MALESTOKK

TEGN NR

1 2024

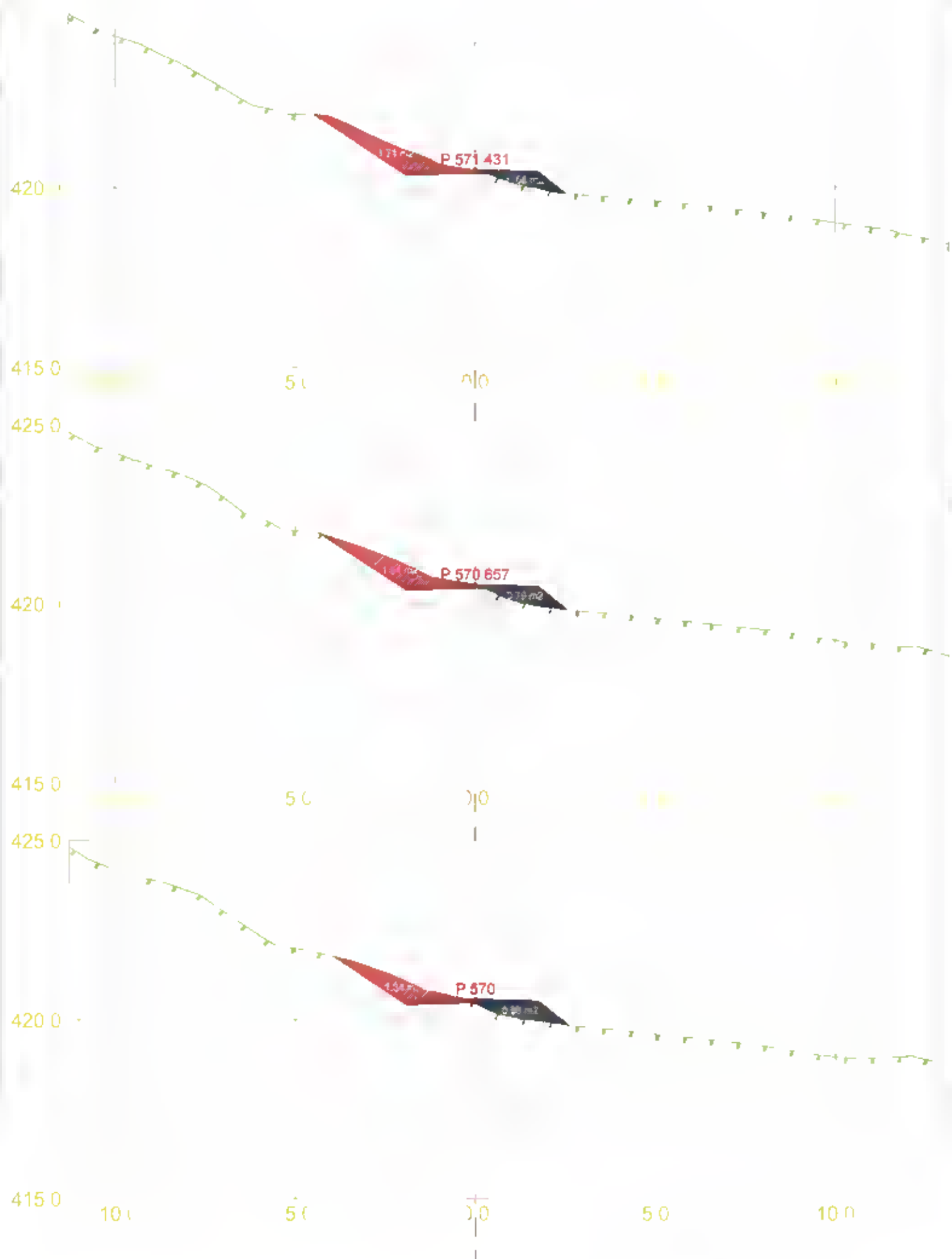
1 100

325

002

VEG

SINE 07

Tverrprofiler Landbruksvei Romådalen

DATO: 10.10.2024

TEGNET

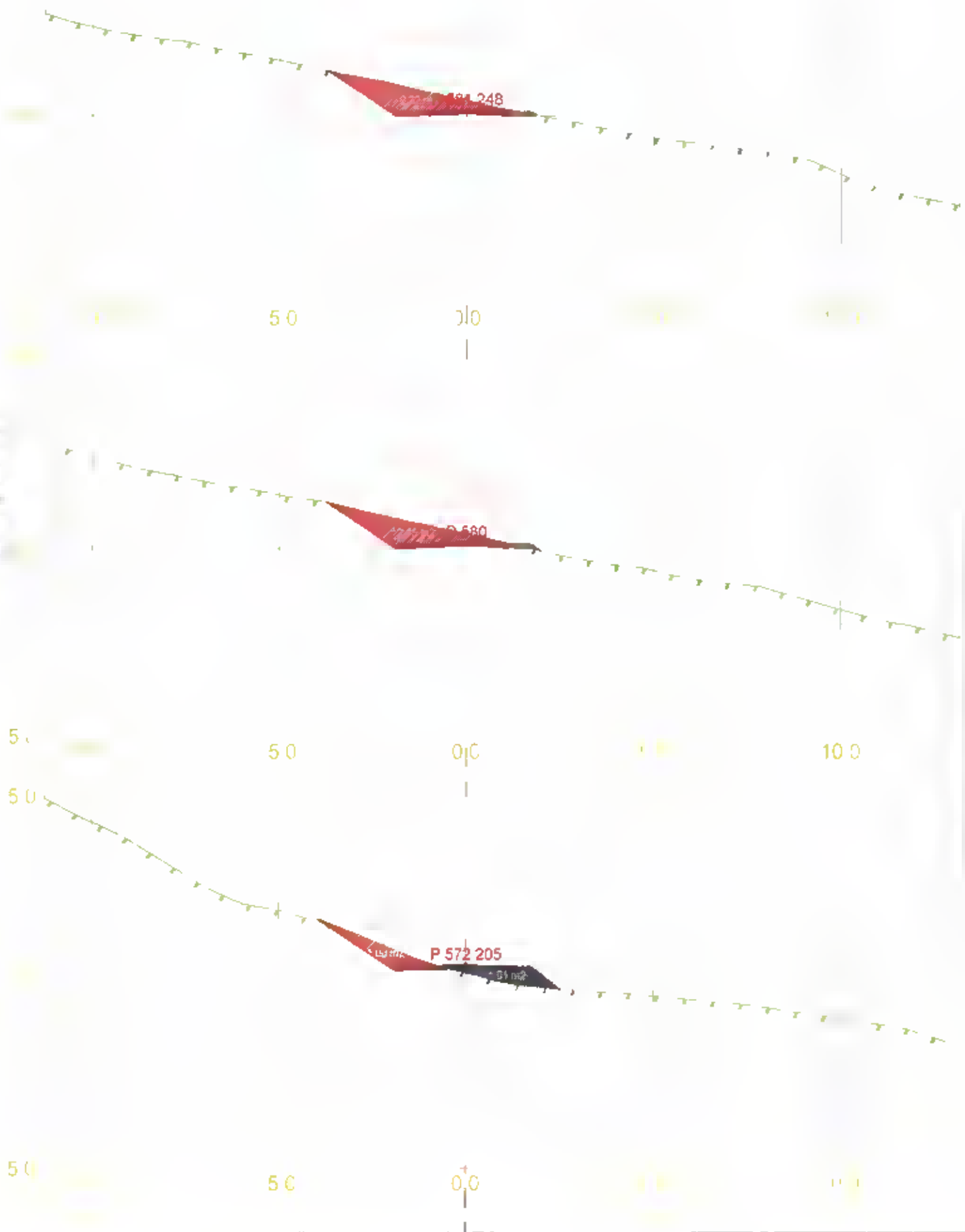
MÅLESTOKK:

TEGN NR:

002

VEG

SIDE: 02

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

TEGNET MÅLSTOKK:

TEGN NR

1 2024

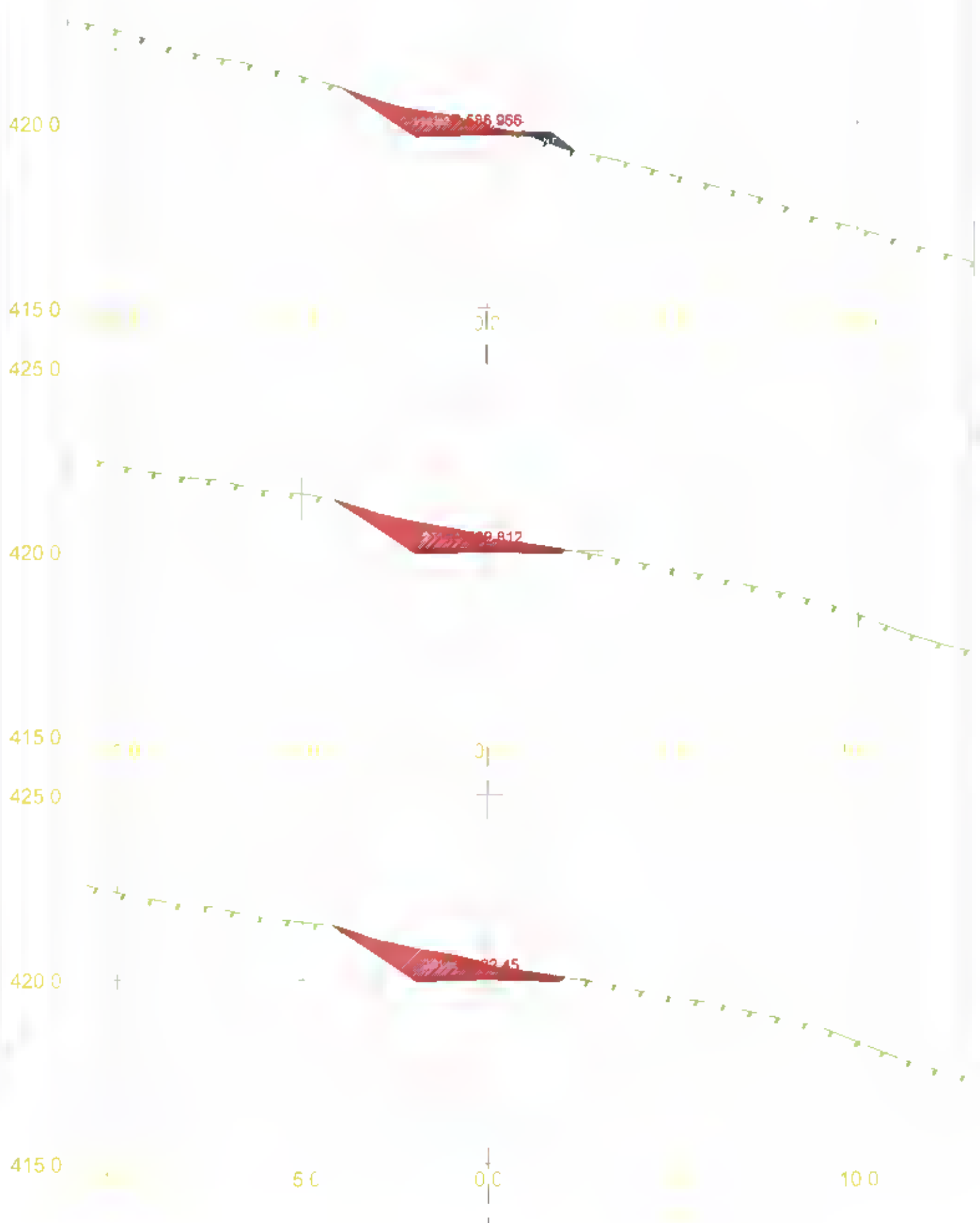
1 400

327

002

VEG

SIDE 00

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

DATO TEGNET MÅLSTOKK

TEGN NR

20.10.2024

1:100

328 002

VEG

SIDE 100

5

50

50

00

50

100

50

00

50

100

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

2 TEGNET MÅLESTOKK

TEGN NR

1 2024

1 100

329

002

VEG

SIDE 101

425 0

420 0

415 0

410 0

425 0

420 0

415 0

410 0

0+0

10

5

10

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

DATO TEGNET MÅLESTOKK.

TEGN NR

20.10.2024

1:100

330

002

VEG

SIDE 102

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

42.0

420

415.0

410.0

425.0

420.0

415.0

410.0

5.0

0.0

5.0

10.0

5

0.0

5.0

10.0

3.608 53

3.607 314

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

TEGNET MÅLESTOKK.

TEGN NR

1/2024

1/100

333

002

VEG

SIDE 105

42

415

410

420

415

410

P 629 596

30

50

100

30

100

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

DATO TEGNET MÅLESTOKK.

TEGN NR

28.10.2024

1:100

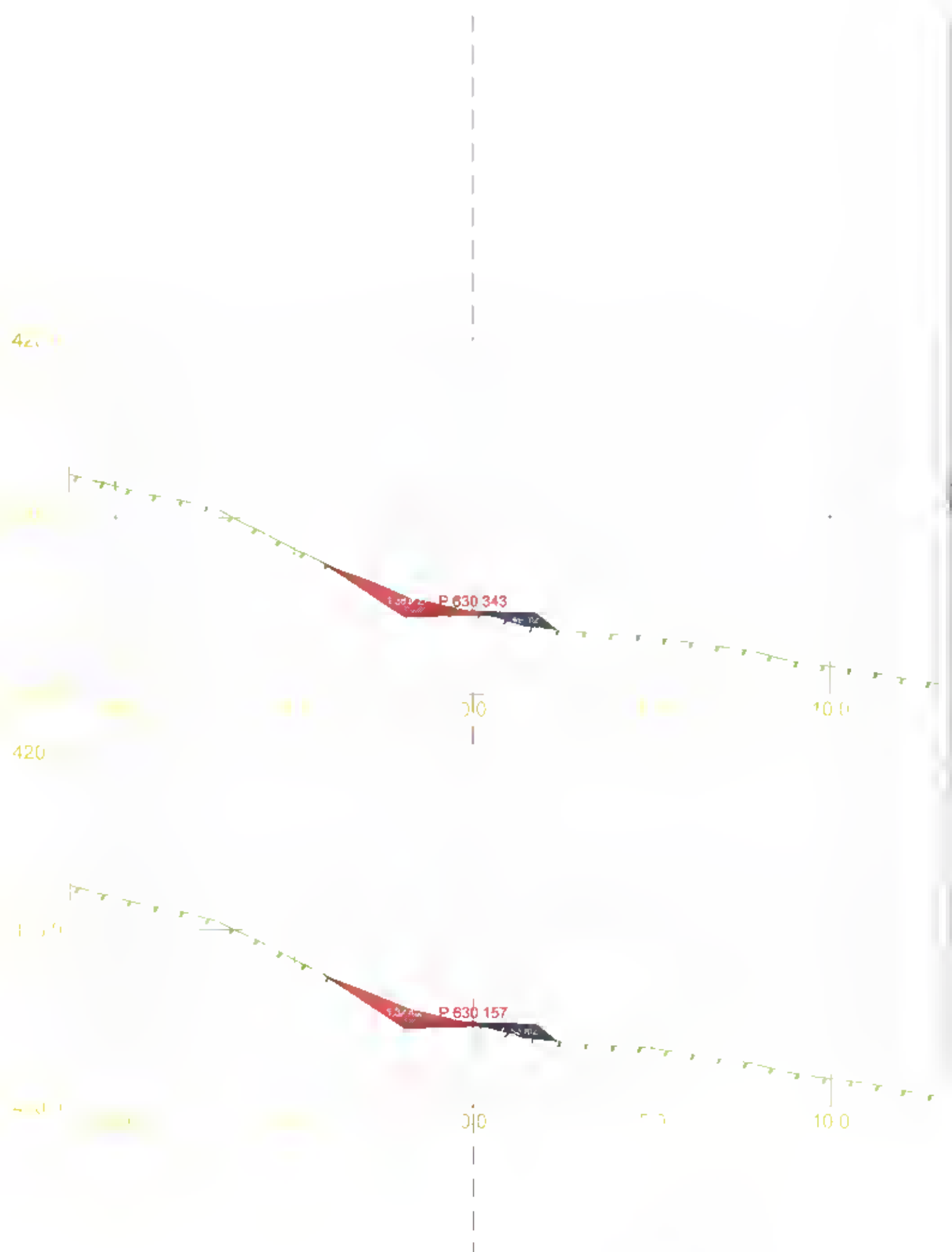
334 002

VEG

SIDE 106

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

DATO 26.10.2024
TEGNET
MÅLSTOKK 1:100

TEGN NR
336007

VEG

SIDE 109

2 - 6504 -

0.0

10.0

5.0

5.0

0.0

10.0

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

TEGNET MÅLSTOKK

TEGN NR.

1:200

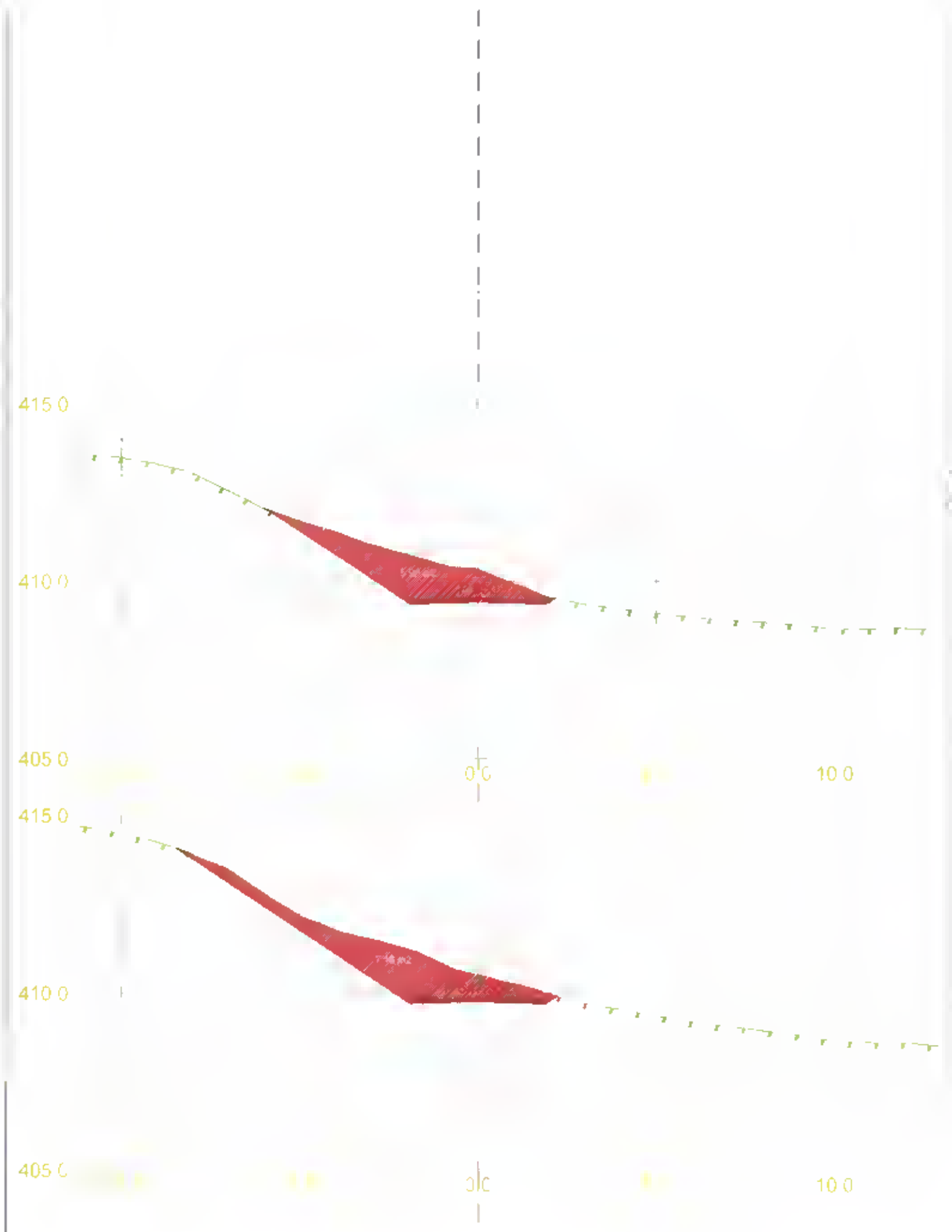
1:100

337

002

VEG

SIDE 100

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

DATO TEGNET MÅLESTOKK

TEGN NR

28.10.2024

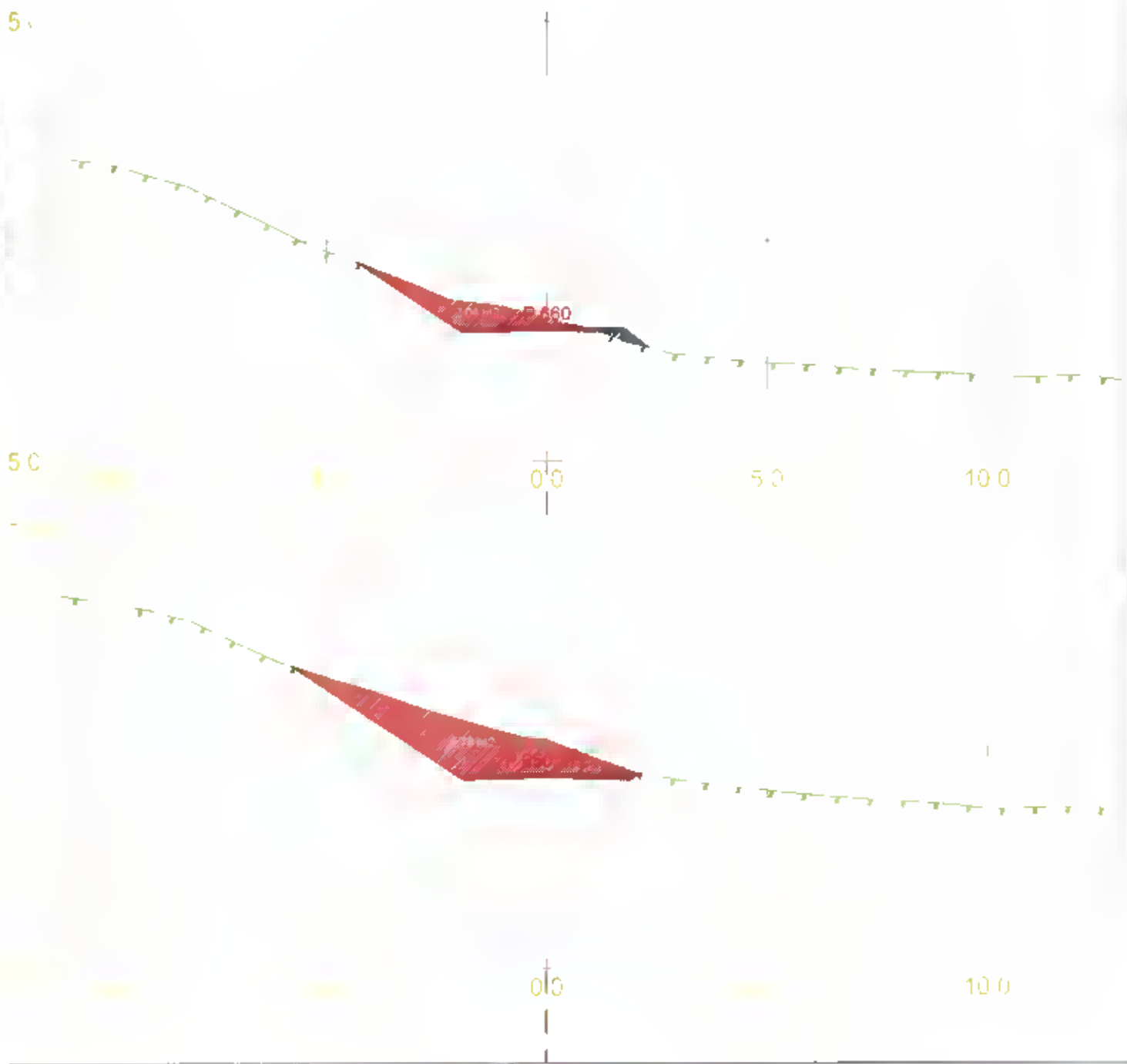
1:100

338

002

VEG

SIDE 110

Tverrprofiler
Landbruksvei Romåalen

415 0

410 0

405 0

415 0

410 0

405 0

P 664 482

P 664 33

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

DATO TEGNET MÅLESTOKK.

TEGN NR

28.10.2014

1:100

340

002

VEG

SIDE 112

5

2 71/04

Tverrprofiler Landbruksvei Romådalen

0 TEGNET MÅLESTOKK

TEGN NR

1 2024

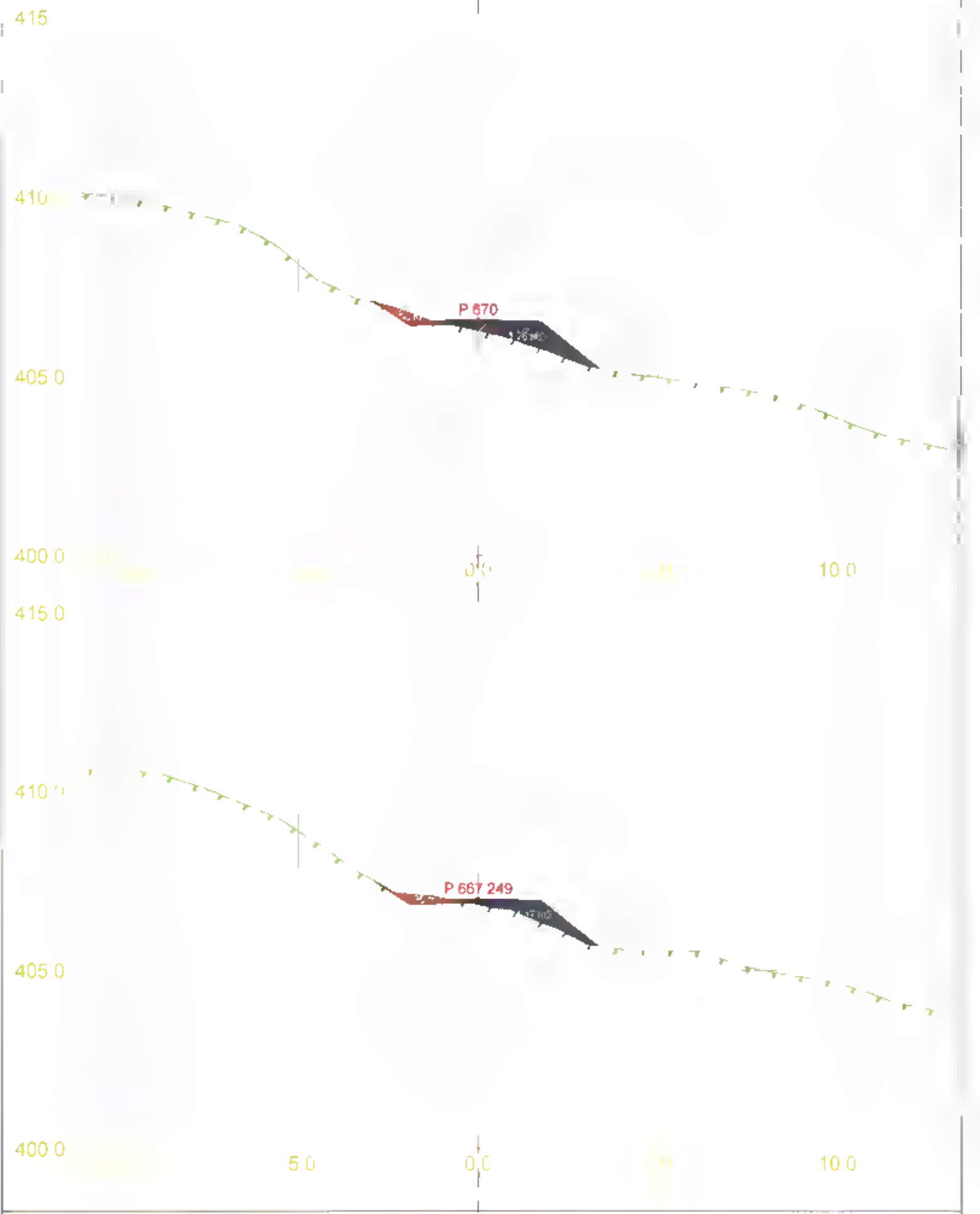
1 100

341

002

VEG

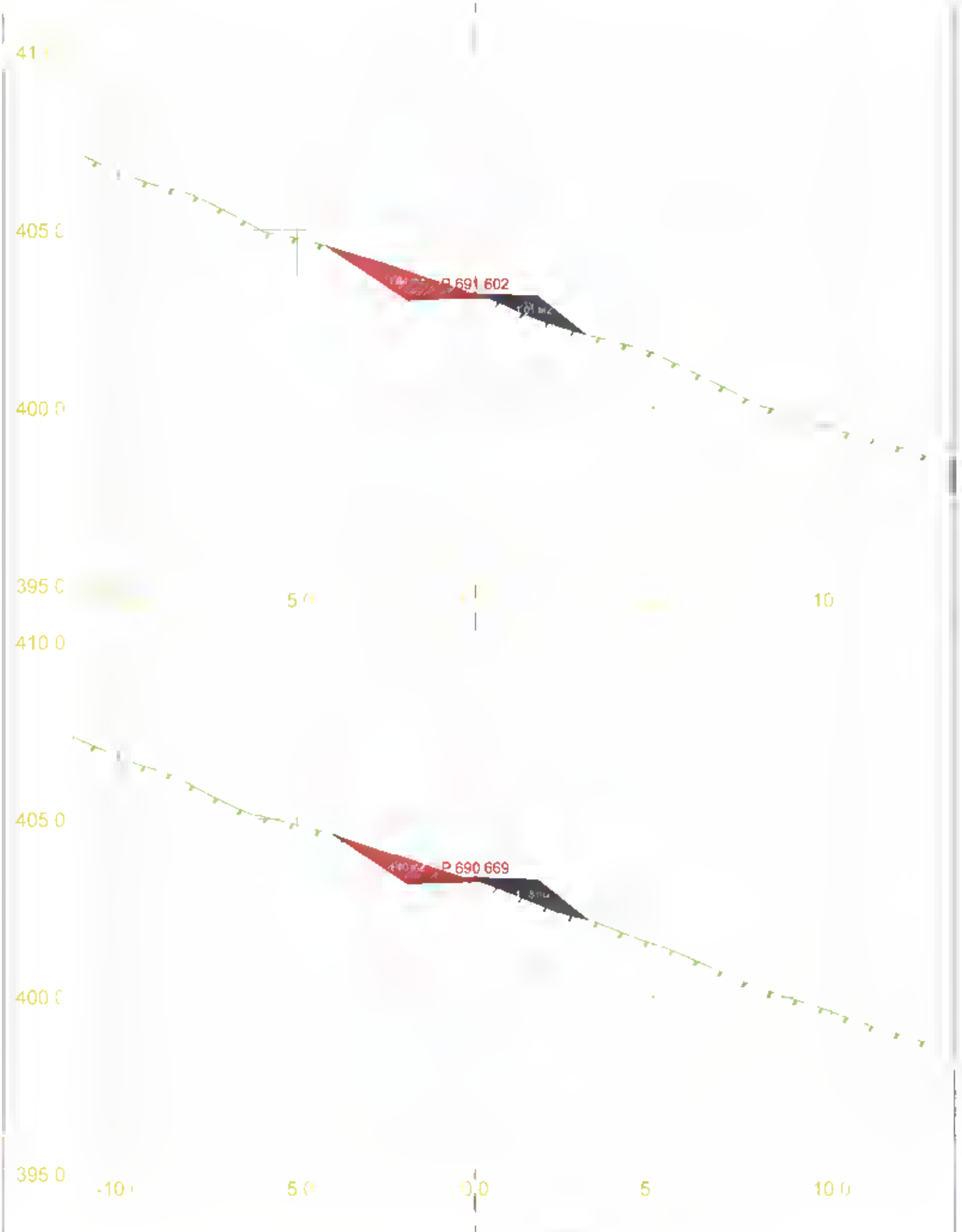
SIDE 113

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

3 TEGNET MALESTOKK

TEGN NR

12024

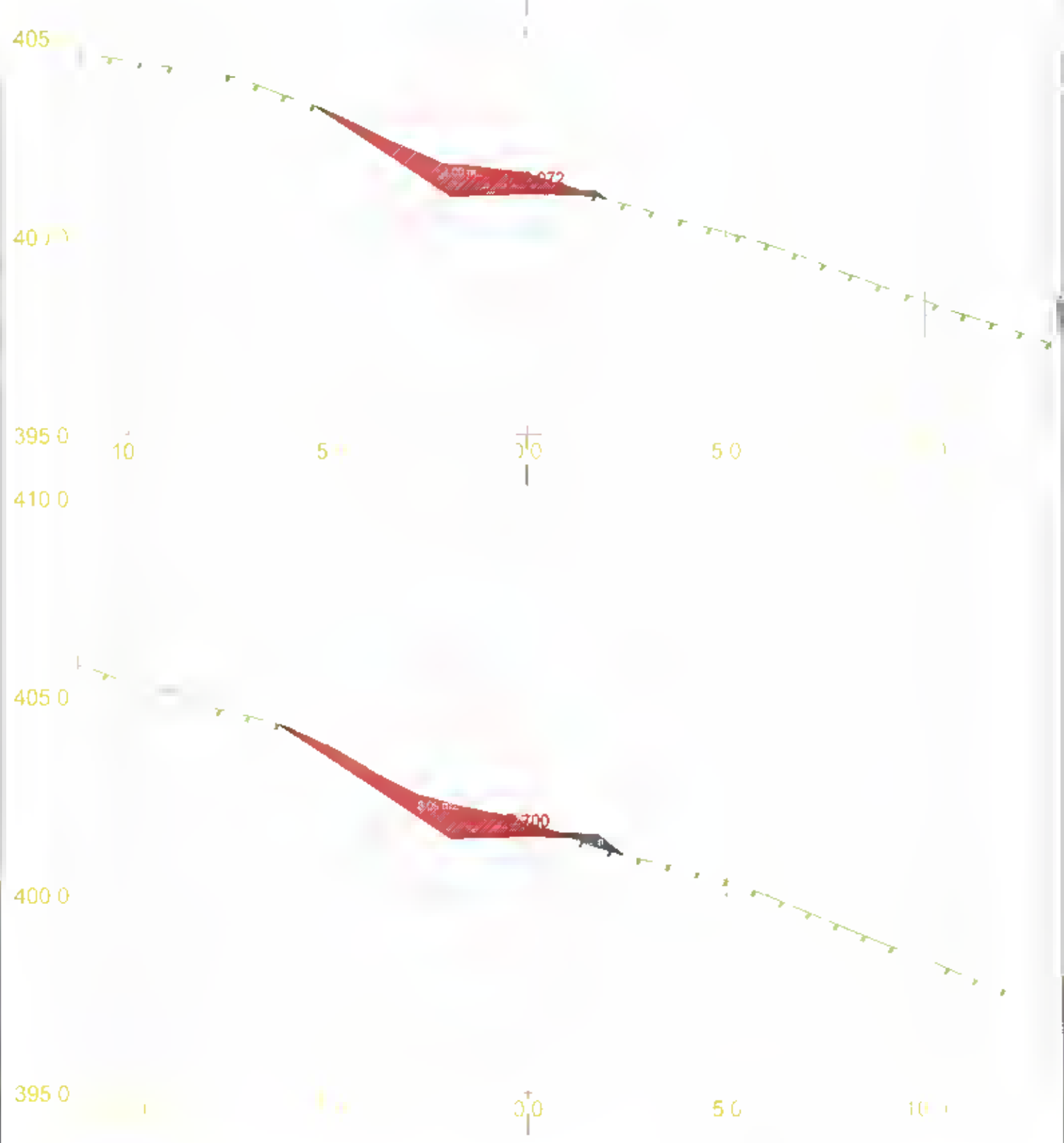
1:100

345

002

VEG

SIDE 117

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

2 74/84

5

P 720

0 0

10 0

5

P 710

0 0

5 0

10 0

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

TEGNET MÅLESTOKK

TEGN NR

1 2024

1 500

347

002

VEG

SIDE 110

405

400

395.0

390.0

405.0

10.0

0.0

5.0

10.0

P 724 5

400.0

395.0

390.0

10.0

0.0

5.0

10.0

P 722 944

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

DATO TEGNET MÅLESTOKK

TEGN NR

20.10.2024

4:100

348

002

VEG

SIDE 120

5

10

70

100

0,0

15,0

50

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

TEGNET MÅLESTOKK

TEGN NR

12824

1:100

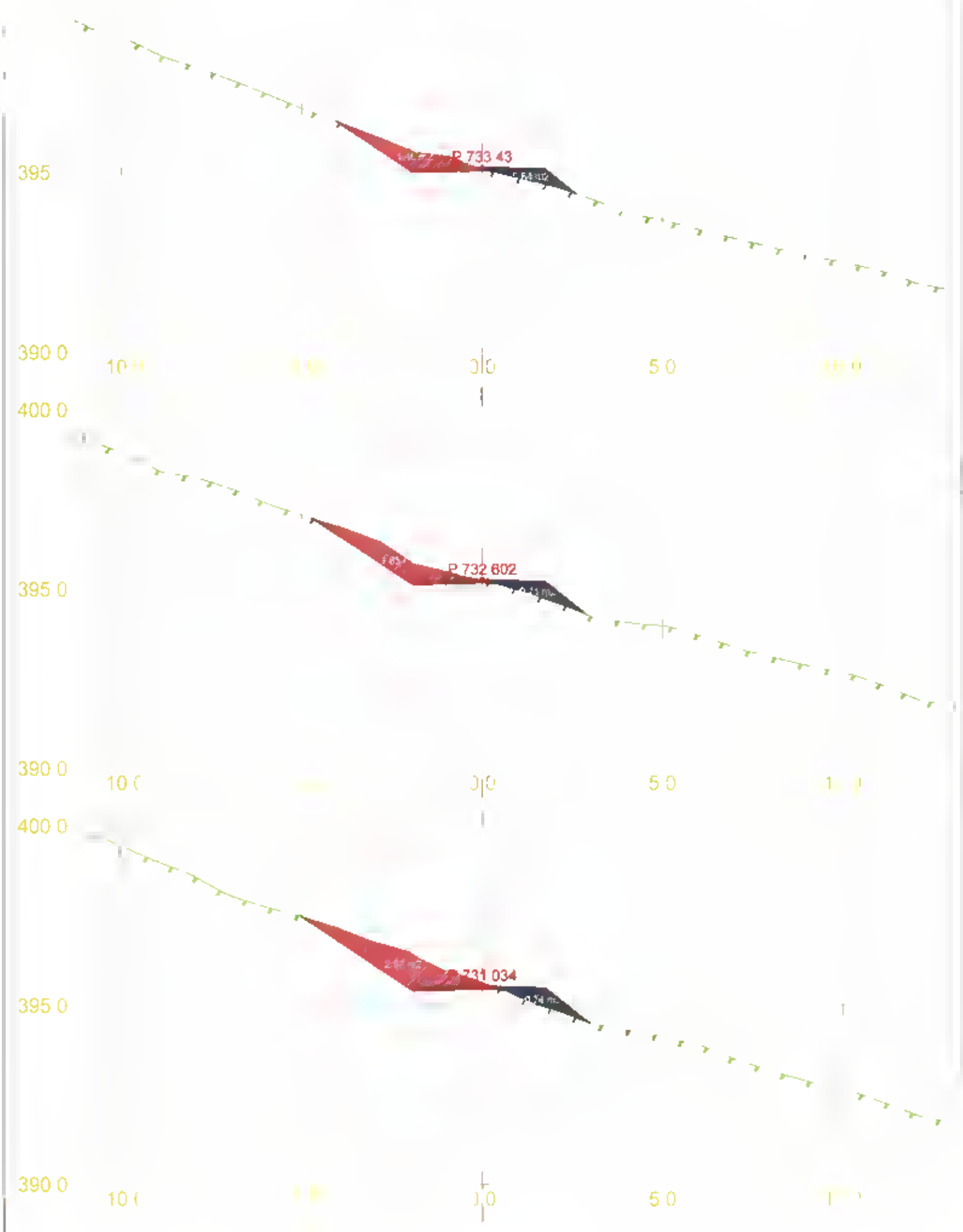
349

002

VEG

SIDE

121

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

2 7604

Tverrprofiler
Landbruksvei Romádalen

TEGNET MÅLESTOKK

TEGN NR

12024

1:100

351

002

VEG

SIDE 123

400

395.0

390.0

400.0

10.0

P 746 787

395.0

390.0

0.0

P 747 519

10.0

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

DATO TEGNET MÅLSTOKK

28.10.2024

1:500

TEGN NR.

352

002

VEG

SIDE 124

2-77/84

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

0 TEGNET MÅLESTOKK

TEGN NR

1 2024

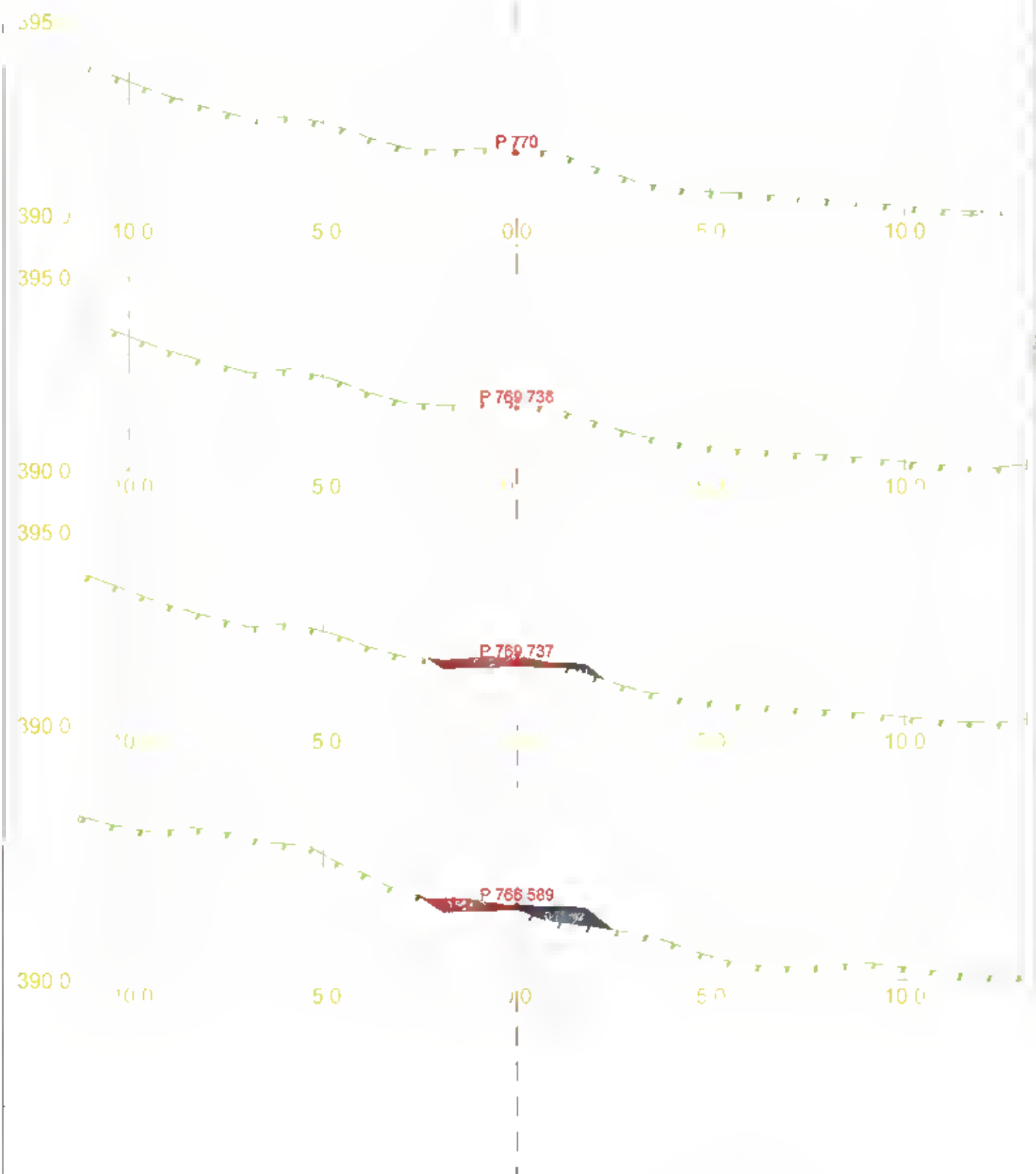
1 100

353

002

VEG

SIDE 126

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

5

10

5

P 760

10

5

P 771 807

10

5

5

10

P 770.992

5

5

10

5

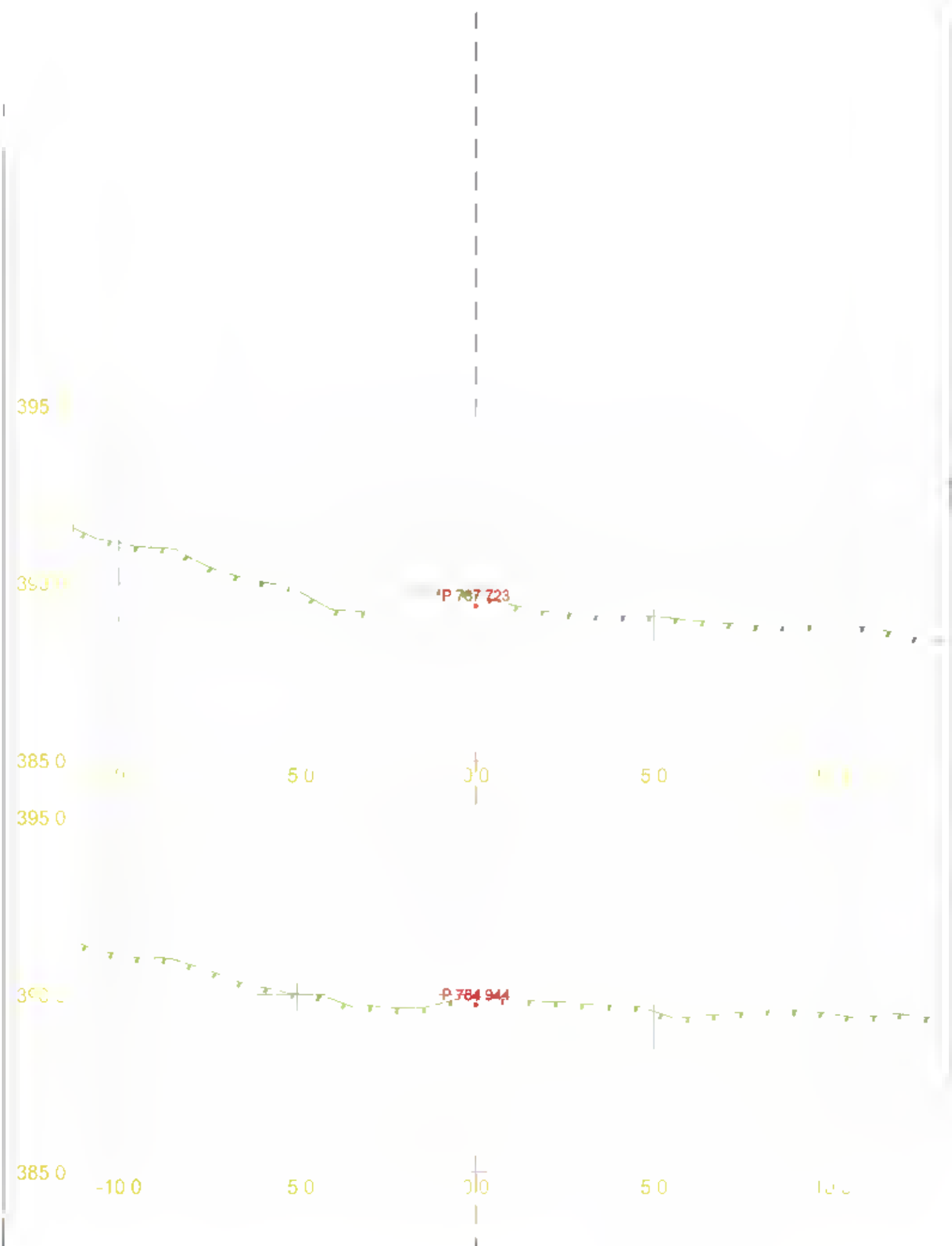
P 770 174

10

-5

10

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådal

5

P 790

50

0.0

5.1

10.0

50

P 767.751

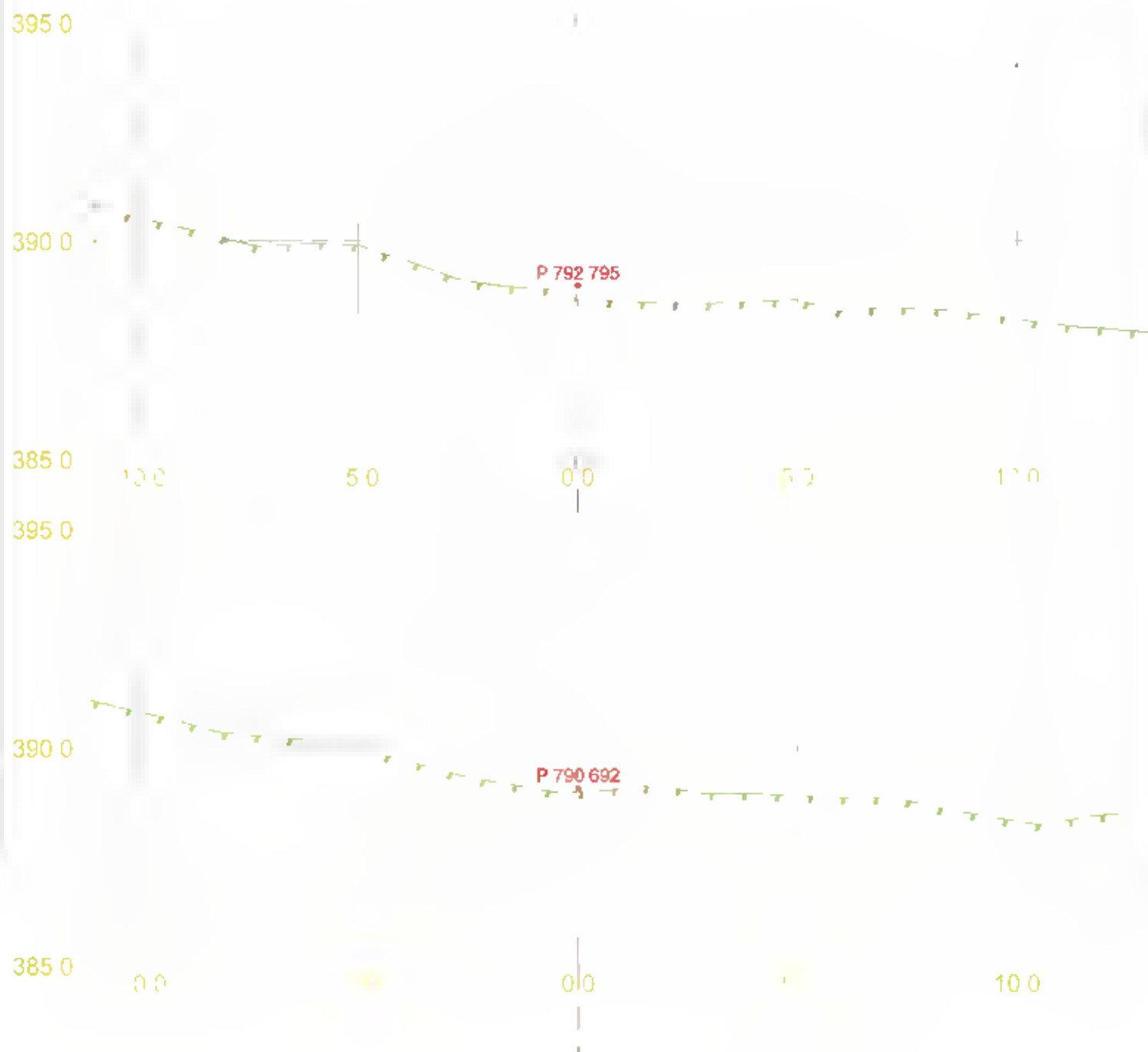
50

0.0

5.1

10.0

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

Tverrprofiler Landbruksvei Romådalen

DATO 20.10.2024
TEGNET
MÅLSTOKK 1:100

TEGN NR 002

VEG-

SIDE 130

5

P 795 263

0/0

5 0

10 0

P 793 684

0/0

5 0

10 0

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalén

3 TEGNET MÅLESTOKK

TEGN NR

1 2024

1 100

359

002

VEG

SIDE 131

395

390 0

P 795 421

385 0

10 0

0 0

10 0

395 0

390 0

P 795 842

10 0

5 0

0 0

10 0

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådalen

DATO TEGNET MÅLESTOKK.

TEGN NR

26.10.2024

1:100

360

002

VEG

SIDE 132

50 100 50 100

50 -50 0/0 50 100

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådal

395.0

390.0

P 806 238

385.0

-10.0

0.0

30.0

5.0

0.0

Tverrprofiler
Landbruksvei Romådal

DATO TEGNET MÅLESTOKK.

TEGN NR

26.10.2014

1:400

362

000

VEG

SIDE 134

Søknad om jordbruksveg i Romådalen

Det søkes herved om løyve til utbygging av en vegstubb fra eksisterende skogsveg og til en egnet plass rett innenfor Finnskjeeggura i Romådalen. Vegen er planlagt til å utgjøre en lengde på ca. 600 meter i luftlinje innenfor verneområdgrensa merket på kart. Vi har hatt befarings med entreprenør, og gått opp en trase som ikke vises fra opprinnelig setersti, som er et vesentlig punkt for oss, fordi vi har et sterkt ønske om å bevare gammel setersti til å være den kulturarven det er og betyr for oss.

Bruksområdet av vegen vil være tilkjøring og henting av dyr på beite, samt transport av driftsmateriell og utstyr for stell og vedlikehold av setrene og setereiendommene.

Vegen det her er snakk om har Anders Ansnes Karlsen beskrevet detaljert til Hege Sæther Moen, med fokus på at alle skjæringer og fyllinger skal plastres med torv som er avdekt av vegtraseen, slik at det blir minst mulig synlig inngrep. Det vil også bli lagt fall på vegen for å forhindre høye skjæringer.

Snuplass/oppsamlingsplass for dyr vil bli laget og organisert på et minst mulig areal. Selve plasseringen av snuplass kan bli drøftet av verneområdestyret, grunneiere og entreprenør.

Problem og faremoment.

Innenfor Haukarsteinen er elva svært stri og ligger nærme seterstien, og er ulendt og myrete. Elva går over seterstien når den er stor, og vasker vekk utbedringer som vi har prøvd å utføre i de områdene det gjelder.

Effektivitet er en utfordring

Dagens samfunn setter store krav til oss som driver med landbruk, derfor er det økonomisk svært uhensiktsmessig å samle 10 personer for å få et begrenset antall dyr trygt inn i Romådalen. Dette tar lang tid, oftest over en hel dag med forberedelser og etterarbeid.

Utfordringer med å få beitedyr til Romådalen

Det er ikke lett å samle ressurser og folk på dugnad for å jage beitedyr opp til Romådalen. Vegen er problematisk, og krever høg bemanning. Når vi kommer opp til slutten av dagens skogsveg, så starter en problematisk strekning med mange faremoment inn til der beiteområdet starter, innenfor Finnskjeeggura.

Innenfor Finnskjæggura er det en naturlig start fra gammelt av for beiteområdet, der Romådalen åpner seg og det er enkelt å slippe dyra på beite og samle dyra til høsten.

Vegen som er planlagt vil også forenkle stell og vedlikehold av setrene i dalen, fordi vi nå fjerner det mest vanskelige og farlige området for både folk og dyr.

THEM 2

Ingebrigt Ramsøy

Olav Halle

Frode Grønmyr

Anders A Karlsen

Stig Huby

Gudmund Husby

Asbjørn Karlsen

000335

Abstract

Arkivsaksnummer: 2023/9994-14

Saksbehandler: Linda Forbregd Henriksen

Dato: 13.08.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen		

Høringsinnspill - Etablering av landbruksvei i Romådalen - Trollheimen landskapsvernområde - Surnadal kommune

Innstilling fra forvalter

Verneområdestyret har mottatt høring for søknad om bygging av landbruksvei i Romådalen. Styret ønsker noe mer informasjon før vi mener saken er godt nok opplyst til å kunne behandles.

Verneområdestyret har tidligere bedt om en avklaring fra kommunen for om tiltaket krever reguleringsplan, samt eventuelt hvilken saksbehandling tiltaket trenger etter annet lovverk. Verneområdestyret har også uttalt at det trengs en landbruksfaglig uttale fra Surnadal kommune eller Norsk Landbruksrådgivning for å kunne ta saken til behandling.

Saken omhandler et stort inngrep som kan ha store konsekvenser for verneverdiene. For at styret skal kunne behandle saken, er det nødvendig med tilstrekkelig kunnskap om naturtyper og arts mangfold veien kan berøre. Verneområdestyret ser derfor behov for at området blir kartlagt for naturtyper og arts mangfold, dersom det ikke allerede er gjort.

Verneområdestyret ber om at tiltakshaver og kommunen jobber for å få på plass informasjonen som etterspørres, og at høringsinnspillene blir videresendt oss.

Verneområdeforvalter synes for øvrig dette er en kompleks sak, og ønsker samtidig å gi styret muligheten til å komme med innspill til behandlingen av saken.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Høring - Trollheimen landskapsvernområde - Surnadal kommune - etablering av landbruksvei i Romådalen i Todalen
- 2 Befaringsrapport - veisak Romådalen 130924
- 3 Søknad om forlenging av veg inn i Romådalen
- 4 Søknad 21082024.pdf
- 5 Saksgang - Trollheimen landskapsvernområde - etablering av landbruksvei i Romådalen - Anders A Karlsen
- 6 Saksprotokoll Saksgang - Trollheimen landskapsvernområde - etablering av landbruksvei i Romådalen - Anders A Karlsen
- 7 Saksgang - Trollheimen landskapsvernområde - etablering av landbruksvei i Romådalen - Anders A Karlsen
- 8 Forsøknad vegstubb.docx
- 9 Orientering - søknad - Trollheimen landskapsvernområde - etablering av landbruksvei i Romådalen - Anders A Karlsen
- 10 Epostveksling - Søknad om forlenging av veg inn i Romådalen

Saksopplysninger

Halle og Husby grunneierlag søker om å forlenge eksisterende landbruksvei i Romådalen med 770 meter, hvor store deler av veien kommer inn i Trollheimen landskapsvernområde.

I styremøtet 27.05.2024 la verneområdestyret føringer for videre saksgang, med følgende vedtak:

«Verneområdestyret ser viktigheten av aktivt landbruk i verneområdet. Tiltakets størrelse og manglende praksis i tilsvarende saker gjør at styret ønsker befaring i saken før den legges frem til behandling. Før befaring må komplett søknad være levert, og kommunen redegjort for om tiltaket krever reguleringsplan, samt eventuelt hvilken saksbehandling tiltaket trenger etter annet lovverk. Søknaden skal tydelig vise trasé og plan for tiltakets utforming. Ved søknaden bør det foreligge en landbruksfaglig uttale fra Surnadal kommune eller Norsk Landbruksrådgivning der behovet synliggjøres. Styret ønsker også til befaringen fremlagt en oppsummering av kjent kunnskap og eventuelle mangler i forhold til verneverdier og kulturminner, slik at det kan vurderes i felt.»

Befaring med tiltakshavere, Surnadal kommune og verneområdestyrets arbeidsutvalg ble gjennomført 13.09.2024. I befaringsrapporten står følgende:

«Grunneierne ble bedt om å lage en søknad om landbruksvei, der det er vist hvor trase`en planlegges, og ble oppfordret om å unngå myr og våtmark for å redusere skade på den en ser på som viktigste naturtyper på strekningen, og områder som er viktige å bevare også av hensyn til å bedre evne til vannmagasinering i terrenget og unngå utslipp av karbon fra myr.

Ved valg av grøfter der det er nødvendig ble det oppfordret om at disse ble laget som åpne steinlagte grøfter og at en unngikk drenerør.

I søknaden må det framgå hvor høye veiskjæringer det ville bli og at det beskrives hvordan det er planlagt at disse skal bli plastert for å redusere den negative effekten veien vil få på landskapet.

Tilleggsinformasjon til allerede innsendt søknad, sendes Surnadal kommune som videresender søknaden til Verneområdestyret samtidig med at den sendes på høring til andre instanser. Også høringsinnspill sendes verneområdestyret som innspill til styrets behandling.»

Surnadal kommune mottok søknad om bygging av landbruksvei 05.06.2025. I søknaden er det vedlagt trasé samt skjæringer for planlagt vei og beskrivelse av hvordan disse vil bli plastert, som var etterlyst i befaringsrapporten.

Saken er nå sendt på høring til Møre og Romsdal fylkeskommune, Statsforvalteren i Møre og Romsdal, Verneområdestyret for Trollheimen, Sametinget, NVE region vest, og Forum for natur og friluftsliv i Møre og Romsdal.

Vurdering

Verneområdestyret har per tid ikke mottatt noen skriftlig redegjørelse fra kommunen for om tiltaket krever reguleringsplan, samt eventuelt hvilken saksbehandling tiltaket trenger etter annet lovverk. Verneområdestyret har heller ikke mottatt noen landbruksfaglig uttale fra Surnadal kommune eller Norsk Landbruksrådgivning.

Ettersom ovennevnte informasjon fortsatt mangler, samt at vi ennå ikke har mottatt høringsinnspillene (frist 01.09.2025), har ikke styret nødvendig kunnskap for å behandle saken.

Saken omhandler et stort inngrep som kan ha store konsekvenser for verneverdiene. For at styret skal kunne behandle saken, er det nødvendig med tilstrekkelig kunnskap om naturtyper og arts mangfold veien kan berøre. Verneområdestyret ser derfor behov for at området blir kartlagt for naturtyper og arts mangfold, dersom det ikke allerede er gjort.

Verneområdeforvalter synes for øvrig dette er en kompleks sak, og ønsker å gi styret muligheten til å komme med innspill til høringen eller behandlingen.

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 +4773199386
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Surnadal kommune
Bårdshaugvegen 1
6650 SURNADAL

Saksbehandler Linda Forbregd Henriksen

Vår ref. 2023/9994-16 432.2

Deres ref.

Dato 29.08.2025

Vedtak - Høringsinnspill - Etablering av landbruksvei i Romådalen - Trollheimen landskapsvernområde - Surnadal kommune

Hei.

Vi viser til søknad om bygging av landbruksvei i Romådalen, som ble sendt på høring av Surnadal kommune 14.07.2025.

Grunnet sakens omfang, tok vi opp høringen som sak i verneområdestyret under styremøtet 21.08.2025.

Vårt høringssvar er følgende:

Verneområdestyret har mottatt høring for søknad om bygging av landbruksvei i Romådalen. Styret ønsker noe mer informasjon før vi mener saken er godt nok opplyst til å kunne behandles.

Verneområdestyret har tidligere bedt om en avklaring fra kommunen for om tiltaket krever reguleringsplan, samt eventuelt hvilken saksbehandling tiltaket trenger etter annet lovverk. Verneområdestyret har også uttalt at det trengs en landbruksfaglig uttale fra Surnadal kommune eller Norsk Landbruksrådgivning for å kunne ta saken til behandling.

Verneformålet for Trollheimen er å ivareta naturlandskapet, og saken omhandler et stort inngrep som kan ha store konsekvenser for verneverdiene. Det er manglende kunnskap om hvordan inngrepet vil påvirke naturmangfoldet.

Verneområdeforvalter synes for øvrig dette er en kompleks sak, og ønsker samtidig å gi styret muligheten til å komme med innspill til behandlingen av saken.

Saksfremlegg med vedtak er vedlagt.

Med hilsen

Linda Forbregd Henriksen
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

1 Saksframlegg med vedtak

Kopi til:

Anders Ansnes Karlsen
Statsforvalteren i Trøndelag
Statsforvalteren i Møre og Romsdal
HALLE OG HUSBY
GRUNNEIGARLAG SA
HALLE OG HUSBY
GRUNNEIGARLAG SA

Pilskarvegen 46
Postboks 2600
Postboks 2520
c/o Frode Grønmyr
Todalsvegen 1555
c/o Frode Grønmyr
Todalsvegen 1555

6645	Todalen
7734	STEINKJER
6404	MOLDE
6645	TODALEN
6645	TODALEN

Fra: Mona Kristine Rosvold[mona.kristine.rosvold@surnadal.kommune.no]
Sendt: 15.09.2025 11:34:37
Til: Henriksen, Linda Forbregd[Linda.Forbregd@statsforvalteren.no]
Kopi: Postmottak Surnadal kommune[post@surnadal.kommune.no]; Anders Ansnes
Karlsen[anders@pestua-gard.no];
Tittel: Svar på etterspurt informasjon - Landbruksveg i Romådalen

Til Verneområdestyret for Trollheimen
v/ Linda Forbregd Henriksen

Svar på etterspurt informasjon

Gjeld søknad om bygging av landbruksveg i Romådalen i Todalen

Dykkar sak 2023/9994, vår sak 24/01444.

Hei Linda,

Vi viser til saka og brevet «Høringsinnspill – Etablering av landbruksvei i Romådalen – Trollheimen landskapsvernområde – Surnadal kommune.»
Takk for mottatt uttale i høringa, med saksframlegg og vedtak, frå møtet i Verneområdestyret for Trollheimen den 21.08.2025.

Her kjem svar på etterspurt informasjon i saka:

Saksbehandling i kommunen:

Søknaden om bygging av landbruksveg skal behandlast av kommunen etter «Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier». Søknaden er sendt på høring, der Verneområdestyret for Trollheimen har fått høringsbrevet med alle opplysningar i søknaden.

Landbruksfagleg uttale: Søkaren må ordne med ein slik uttale. Kommunen kan ikkje gi uttalen, ettersom vi skal saksbehandle søknaden etter «Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier». Vi viser til tidlegare dialog om dette.

Spørsmål om reguleringsplan:

Vi vurderer at det ikkje er nødvendig med reguleringsplan for denne søknaden. Dette prosjektet med landbruksveg på ca 770 meter er ikkje stort nok til å få reguleringsplikt. Vegen skal heller ikkje brukast til anna enn landbruk, for eksempel ikkje som adkomst til hytteområder.
Statsforvaltaren i Møre og Romsdal har heller ikkje nemnt noko om reguleringsplikt i sin uttale til vegprosjektet.

Konklusjon: Kommunen sett ikkje krav om reguleringsplan i denne saka.

Bakgrunn for vurderinga vår:

Det er laga ei «oppsummering» av dette med reguleringsplikt på regjeringen.no.

Link her: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/-11-9-nr.-1-og-12-1-tolkningsuttalelse-om-reguleringsplikt-for-landbruksvei/id3019327/>

Scroll nedover og sjå under punkt 2.

Nabovarsel: Her er alle naboane/eigarar av areal i området med på dette prosjektet, så her er det ikkje nødvendig med nabovarsel.

Konsekvensutgreiing: I «Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier» står dette i §2-2. Krav om konsekvensutredning og forhåndsgodkjenning:

«Nybygging av landbruksveier med en lengde på over 5 kilometer skal vurderes konsekvensutredet før vedtak fattes...» Denne søknaden gjeld ny veg på ca 770 meter. Vi vurderer at konsekvensutgreiing ikkje er nødvendig i saka ettersom aktuelle tema vil bli vurdert av Verneområdestyret for Trollheimen, etter verneforskrifta for Trollheimen.

Høringsuttaler:

Frist for uttaler var 1.september. Innan fristen fekk vi uttaler fra Sametinget, NVE, Statsforvaltaren i Møre og Romsdal og Verneområdestyret for Trollheimen. Etter kontakt med Møre og Romsdal fylkeskommune den 12.sep. fekk vi uttale frå dei. Eg sender uttalane til deg som avtala tidlegare.

Eg har etterspurt uttale frå Forum for natur og friluftsliv i Møre og Romsdal. Dette for å sikre meg at dei har mottatt høringsbrevet.

I høringsuttalane er der ingen avgjerande merknader som talar mot bygginga av landbruksvegen. Vilkåra for prosjektet i høringsuttalane, og vedtaket med vilkår som Verneområdestyret vil gjere, er avgjerande for kommunen si behandling av saka. Dette vil bli tatt inn i saka når kommunen behandler søknaden.

Rekkefølge for saksbehandlinga:

I Statsforvaltaren sin uttale står blant anna dette: **«...Statsforvaltaren føreset at godkjenning av søknaden etter verneforskrifta ligg føre innan tiltaket kan handsamast etter landbruksvegforskrifta, jf tredje ledd i §48 i naturmangfaldlova.»**

Dette står i §48 i naturmangfoldloven:

«§ 48.(dispensasjon fra vernevedtak)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

Trenger et tiltak tillatelse både etter verneforskriften og etter annet lovverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt. Vedtak skal i slike tilfeller først fattes etter verneforskriften, dersom ikke annet følger av verneforskriften eller

forvaltningsmyndighetens samtykke.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.»

Så da rekner vi med at Verneområdestyret for Trollheimen må gjere vedtak før kommunen kan behandle saka etter «Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier».

Vi skal ha et internt møte her når alle høringsuttalane er komne inn.

Helsing

Mona Rosvold
Jordbrukssjef
Areal- og naturforvaltning
Telefon: 91 67 60 17

Fra: Henriksen, Linda Forbregd <Linda.Forbregd@statsforvalteren.no>
Sendt: torsdag 11. september 2025 13:42
Til: Mona Kristine Rosvold <mona.kristine.rosvold@surnadal.kommune.no>
Emne: Høringsuttale sendt til postmottak

Hei Mona!

Da har jeg endelig fått ok på møteprotokollen, så nå er høringsuttalen sendt til postmottaket deres. Ble ingen endringer fra det jeg sendte på e-post tidligere.

Med vennlig hilsen
Linda Forbregd Henriksen
verneområdeforvalter

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Telefon: 73199386 / 94790847
Epost: linda.forbregd@statsforvalteren.no

Fra: Henriksen, Linda Forbregd[]
Sendt: 24.09.2025 09:35:00
Til: 'asbjorn@pestua-gard.no'[asbjorn@pestua-gard.no]
Tittel: Innsyn i sak om etablering av landbruksveg i Romådalen

Hei Asbjørn!

Se side 41 i møteinnkallingen for saksfremstilling og videre alle saksdokumenter på daværende tidspunkt: [Moteinnkalling-21.08-22.08.2025-Sladdet-middels-komprimert.pdf](#)

I tillegg er det kommet svar på høringsuttalen vår, fra Surnadal kommune og Frode Grønmyr, som ligger vedlagt i denne e-posten.

Håper dette var oppklarende.

Ta gjerne kontakt på e-post eller telefon dersom det var spørsmål om skjøtselsplanen i Romådalen.

Med vennlig hilsen
Linda Forbregd Henriksen
verneområdeforvalter

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Telefon: 73199386 / 94790847
Epost: linda.forbregd@statsforvalteren.no

Fra: Mona Kristine Rosvold[mona.kristine.rosvold@surnadal.kommune.no]
Sendt: 24.09.2025 11:39:06
Til: Henriksen, Linda Forbregd[Linda.Forbregd@statsforvalteren.no]
Kopi: Frode Grønmyr[frode.gronmyr@nlr.no]; Anders Ansnes Karlsen[anders@pestua-gard.no]; Jo Rønning Langli[jo.langli@mesta.no]; Postmottak Surnadal
kommune[post@surnadal.kommune.no];
Tittel: SV: Ønsker høringssvar - landbruksveg Romådalen

Til Verneområdestyret for Trollheimen
v/ Linda Forbregd Henriksen

Hei Linda,

Ok, her kjem høringssvara vi har fått inn. Eg sender til din epost, så legg vel du
epostane inn i saka i ditt arkiv.

Eg sender denne eposten også til andre aktuelle partar i saka, til orientering.

Helsing

Mona Rosvold
Jordbrukssjef
Areal- og naturforvaltning
Telefon: 91 67 60 17

Fra: Henriksen, Linda Forbregd <Linda.Forbregd@statsforvalteren.no>
Sendt: onsdag 24. september 2025 09:27
Til: Mona Kristine Rosvold <mona.kristine.rosvold@surnadal.kommune.no>
Emne: Ønsker høringssvar - landbruksveg Romådalen

Hei Mona.

Har fått svar fra dere og Frode, men må ta en runde internt, for å diskutere
veien videre.

Har du mulighet til å sende over høringssvarene tro?

Med vennlig hilsen
Linda Forbregd Henriksen
verneområdeforvalter

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Telefon: 73199386 / 94790847

Epost: linda.forbregd@statsforvalteren.no

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Deres referanse

Vår referanse

Saksbehandler

Dato

24/01444-5

Mona Rosvold

14.07.2025

Høring - Søknad om bygging av landbruksveg i Romådalen i Todalen

Surnadal kommune v/Areal- og naturforvaltning har mottatte søknad om bygging av landbruksveg i Romådalen i Todalen. I følge "Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier" §3-1, skal kommunen innhente dei uttalar som er nødvendige for at saka er så godt opplyst som råd før vedtak blir fatta.

Søknaden er frå dei 7 grunneigarane i området og beskriv / grunngir behovet for vegen. Vegen skal gå frå eksisterande skogsveg og vidare inn i Trollheimen Landskapsvernområde.

Det har vore dialog med grunneigarane og Verneområdestyret om saka. Den 13.09.2024 var det befarings i området, der grunneigarar, Verneområdestyre sitt AU, og Surnadal kommune deltok. Søknaden med utfylt skjema og detaljerte planer, er sendt til kommunen 5.juni 2025.

Målet med den nye, enkel vegen er å gjere ferdsel for dyr og folk til og frå beiteområda i Romådalen tryggare. Ny vegen vil fjerne det mest farlige og vanskelige området for både folk og dyr.

Omsøkte landbruksveg er på om lag 770 m og er planlagt bygd i vegklasse 8 (Lett traktorveg) etter Normaler for landbruksveier, utgitt av LMD.

Dette står i søknaden frå Halle og Husby Grunneierlag SA, datert 21.08.2024:

«Søknad om jordbruksveg i Romådalen

Det søkes herved om løyve til utbygging av en vegstubb fra eksisterende skogsveg og til en egnet plass rett innenfor Finnskjejjura i Romådalen. Vegen er planlagt til å utgjøre en lengde på ca. 600 meter i luftlinje innenfor verneområdsgrensa merket på kart. Vi har hatt befarings med entreprenør, og gått opp en trase som ikke vises fra opprinnelig setersti, som er et vesentlig punkt for oss, fordi vi har et sterkt ønske om å bevare gammel setersti til å være den kulturarven det er og betyr for oss.

Bruksområdet av vegen vil være tilkjøring og henting av dyr på beite, samt transport av driftsmateriell og utstyr for stell og vedlikehold av setrene og setereiendommene.

Vegen det her er snakk om har Anders Ansnes Karlsen beskrevet detaljert til Hege Sæther Moen, med fokus på at alle skjæringer og fyllinger skal plastres med torv som er avdekt av vegtraseen, slik at det blir minst mulig synlig inngrep. Det vil også bli lagt fall på vegen for å forhindre høye skjæringer.

Postadresse

Bårdshaugvegen 1, 6650 SURNADAL

E-post

post@surnadal.kommune.no

Besøksadresse

Bårdshaugvegen 1

<https://www.surnadal.kommune.no>

Telefon

+47 71 65 58 00

Org.nr

964 981 892

Bank

4202 38 40000

Snuplass/oppsamlingsplass for dyr vil bli laget og organisert på et minst mulig areal. Selve plasseringen av snuplass kan bli drøftet av verneområdsstyret, grunneiere og entreprenør.

Problem og faremoment.

Innenfor Haukarsteinen er elva svært stri og ligger nærme seterstien, og er ulendt og myrete. Elva går over seterstien når den er stor, og vasker vekk utbedringer som vi har prøvd å utføre i de områdene det gjelder.

Effektivitet er en utfordring

Dagens samfunn setter store krav til oss som driver med landbruk, derfor er det økonomisk svært uhensiktsmessig å samle 10 personer for å få et begrenset antall dyr trygt inn i Romådalen. Dette tar lang tid, oftest over en hel dag med forberedelser og etterarbeid.

Utfordringer med å få beitedyr til Romådalen

Det er ikke lett å samle ressurser og folk på dugnad for å jage beitedyr opp til Romådalen. Veien er problematisk, og krever høg bemanning. Når vi kommer opp til slutten av dagens skogsveg, så starter en problematisk strekning med mange faremoment inn til der beiteområdet starter, innenfor Finnskjeggura. Innenfor Finnskjeggura er det en naturlig start fra gammelt av for beiteområdet, der Romådalen åpner seg og det er enkelt å slippe dyra på beite og samle dyra til høsten.

Vegen som er planlagt vil også forenkle stell og vedlikehold av setrene i dalen, fordi vi nå fjerner det mest vanskelige og farlige området for både folk og dyr.»

I Befaringsrapporten står mellom anna dette:

«Befaringsrapport - veisak Romådalen 13.09.2024

Grunneierne fikk vist representanter fra Verneområdestyret og Surnadal kommune utfordringen de har med å forflytte beitedyr inn og ut av den fremre delen av Romådalen.

Hellende berg i kombinasjon av stein og myr nært elva Romåa på deler av strekningen har medført tap av dyr flere ganger og er hovedårsaken til at grunneierne nå ønsker å etablere en vei noe lenger vekk fra elva for å få dyrene inn i beietområdet uten å trenge å passere denne delen av trase`en.

Utmarksbeite er en viktig ressurs for grunneierne, som de ønsker å utnytte. De har også startet opp med skjøtsel og seterstølene sine og ønsker å bruke dalen mer aktivt framover enn det har vært gjort en periode fram til nå.

Deltakerne gikk den gamle seterveien langs elva innover til Pestusetra og den mulige traseen for vei forbi problemstrekningen ut igjen.»

Høringsfrist: **01.09.2025.**

Med helsing

Mona Rosvold
jordbrukssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Vedlegg:

Melding fra Statsforvalteren

Befaringsrappport - veisak Romådalen 13.09.2024

E-post - Søknad om bygging av landbruksveg - Romådalen

bilde2

bilde3

bilde4

Lengdeprofiler

plantegning

Tverrprofiler

bilde1

Søknad om bygging av landbruksveg - Romådalen

Romådalen

Mottakere:

MØRE OG ROMSDAL FYLKESKOMMUNE

STATSFORVALTAREN I MØRE OG ROMSDAL

Verneområdestyret for Trollheimen

SAMEDIGGI / SAMETINGET

NVE Region Vest

FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV I MØRE OG ROMSDAL

Surnadal kommune**DIJ VUE./ DERES REF:**
24/01444-5**BIEJJIE / DATO:**
05.08.2025**MIJ VUE. / VÅR REF:**
25/5063-2**AAMHTSREERIJE / SAKSBEHANDLER:**
Audun Strøm Bakke**Bårdshaugvegen 1
6650 SURNADAL**

Uttalelse vedrørende søknad om bygging av landbruksveg i Romådalen i Todalen, Surnadal kommune/

Vi viser til deres brev av 14.07.2025

Sámediggi - Sametinget har ingen merknader til søknaden.

Vi minner om aktsomhets- og meldeplikten etter kulturminneloven. Skulle det under anleggsarbeidet komme fram spor etter eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes Sámediggi - Sametinget omgående, jf. kulturminneloven § 8 annet ledd. Vi forutsetter at dette pålegget videreformidles til dem som skal utføre arbeidet.

Vi viser til egen kulturminneuttalelse fra fylkeskommunen.

Heelsegh / Med vennlig hilsen

Bjørn Berg
seniorráðdeaddi/seniorrådgiver

Audun Strøm Bakke
ráðdeaddi/rådgiver

*Tjaatsege lea elektrovneles jááhkesjamme jïh seedtesávva vuelietjaalegaph. /
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Hovedmottaker:

Surnadal kommune Bårdshaugvegen 1 6650 SURNADAL

Kopiiija / Kopi til:

Møre og Romsdal fylkeskommune Fylkeshuset 6404 MOLDE

SURNADAL KOMMUNE
Bårdshaugvegen 1
6650 SURNADAL

Vår dato: 28.08.2025

Vår ref.: 202516244-2 Oppgi ved kontakt

Dykkar ref.: 24/01444-5

Høring - Søknad om bygging av landbruksveg - Romådalen i Todalen - Surnadal kommune

I samband med søknad om bygging av landbruksveg klasse 8 ynskjer Surnadal kommune ei uttale frå NVE.

Søknaden er frå dei 7 grunneigarane i området og beskriv / grunngir behovet for vegen. Vegen skal gå frå eksisterande skogsveg og vidare inn i Trollheimen Landskapsvernområde.

Det har vore dialog med grunneigarane og Verneområdestyret om saka. Den 13.09.2024 var det befarings i området, der grunneigarane og Verneområdestyre sitt AU, og Surnadal kommune deltok. Søknaden med utfylt skjema og detaljert planer er sendt til kommunen 5. juni 2025.

Målet med den nye , enkel vegen er å gjere ferdsel for dyr og folk til og frå beiteområda i Romådalen tryggare. Nyvegen vil fjerne det mest farlege og vanskelege området for både folk og dyr.

Omsøkte landbruksveg er på om lag 770 m og er planlagt bygd i vegklasse 8 (lett traktorveg).

NVE sin generelle kommentar til saka:

Toåa vassdraget vart verna i 1986 (Verneplan III) . Sjå på [111/2 Toåa - NVE](#) meir om vernestatus.

Ved planlegging av landbruksveg må ein setje fokus på kartlegging av eksisterande vassvegar, små og store, og sikre at vegen ikkje hindrar vatn å følgje naturlege vassvegar. T.d. må ein unngå å leie vatn frå ein vassveg over til ein annan.

Det bør gjennomførast ei kartlegging av eksisterande og moglege skredløp for flaum- og sørpeskred, og gjerast særskilde tiltak der vegen kryssar desse. Vedlikehald av vassvegar (m.a. stikkrenner og kulvertar) er særskild viktig.

Vi syner til [Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier - Lovdata](#) . Der står mellom anna at det skal leggast vekt på omsynet til å minimere faren for flaum, erosjon og lausmasseskred, og negativ påverknad på kjente miljøverdiar som naturmangfald, landskap, kulturminne og friluftsliv skal bli vareteke i samband med tiltaket. Andre

interesser som blir ramma av vegframføringa er kantvegetasjon, og ein skal hindre avrenning av slam frå vegbygginga.

Vi syner til [Normaler for landbruksveier – med byggebeskrivelse • Skogkurs.](#)

Vi rår til at denne vert nytta i planlegging og utføring av tiltaket.

NVE gjer merksam på at vegeigar/-byggjar kan få ansvar for eventuelle skader på infrastruktur/bygningar nedstraums tiltaket dersom vegen fører til uheldig samling og utslepp av vatn i terreng, og påfølgande flaum- eller skredskader.

Søk i Artkart og Naturbase (26.08.2025) viser at det ikkje er registrert viktige naturtype eller raudlista artar i området.

Vassdraget er verna men vi meiner at bygging av vegen ikkje påverkar verneverdiar i feltet og ikkje krev ytterlegare behandling etter vassressurslova.

NVE har ikkje ytterlegare merknader til saka.

Med helsing

Amir Saracevic
Senioringeniør

Godkjent av Jostein Mårdalen
Sjefingeniør

Godkjent etter NVE sine interne rutinar.

Mottakarliste:

SURNADAL KOMMUNE

Kopimottakarliste:

SURNADAL KOMMUNE

Bårdshaugvegen 1

6650 SURNADAL

Saksbehandlar, innvalstelefon

Yngvild Meinseth, 71 25 85 18

Surnadal kommune

Todalen - Romådalen – Trollheimen landskapsvernområde

Uttale til søknad om bygging av landbruksveg

Statsforvaltaren er statens representant i fylket og har fleire roller og oppgåver innan planlegging etter plan- og bygningslova. Ei viktig oppgåve for Statsforvaltaren i kommunale planprosessar er å sjå til at nasjonale og viktige regionale omsyn blir ivaretatt i planarbeidet. Fagområde som miljøvern, landbruk, helse, oppvekst og samfunnstryggleik står sentralt. I tillegg skal Statsforvaltaren sikre at kommunale vedtak i plan- og byggesaker er i samsvar med gjeldande lovverk.

Bakgrunn

Surnadal kommune har motteke søknad om bygging av landbruksveg i Romådalen i Todalen. Søknad skal handsamast etter forskrift om landbruksvegar og er i den samanheng sendt til oss på høyring.

Statsforvaltaren har ut frå sine ansvarsområde følgande merknader:

Planfagleg

Store delar av den omsøkte vegen er omfatta av Trollheimen landskapsvernområde. Tiltak i landskapsvernområdet regulerast av verneforskrift.

[Forskrift om vern av Trollheimen landskapsvernområde, Rindal, Surnadal og Sunndal kommunar, Møre og Romsdal, Oppdal, Rennebu og Meldal kommunar, Trøndelag - Lovdata](#)

Tiltaket ser ikkje ut til å samsvare med verneforskrifta, men fell under tiltak som kan vurderast opna for etter søknad. Det er verneområdestyret for Trollheimen som handsamar søknadar i dette området. I slik handsaming vil sentrale tilhøve knytt til mellom anna naturmangfald og aktuelle avbøtande vilkår vurderast. Statsforvaltaren føreset at godkjenning av søknad etter verneforskrifta ligg føre innan tiltaket kan handsamast etter landbruksvegforskrifta; jf. tredje ledd i § 48 i naturmangfaldlova.

Natur- og miljøvern

Naturmangfaldlova

Statsforvaltaren minner om naturmangfaldlova §6, der det går fram at ein kvar skal opptre aktsamt og unngå å skade naturmangfaldet. Vidare går det fram av nml §7 at prinsippa som går fram av §§ 8-12, skal leggst til grunn ved utøving av all offentlig myndigheit. Det må gå fram av saksutgreiing/vedtak korleis prinsippa i §§ 8-12 i lova er tatt omsyn til og vektlagt i vurderinga av saka. Manglande vurderingar etter naturmangfaldlova vil vere ein saksbehandlingsfeil.

Landskap, sideterreng, massehandsaming

Av vedlagde tverrprofilar ser vi at etablering av vegflate i skrått terreng er planlagd som uttak av masse i ovanforliggande skråning og deponering av masse på nedsida av traséen. Slike løysingar kan gi varige erosjonssår og store utfordringar med ny vegetasjonsetablering. Det øverste masselaget er det mest mikrobiologisk aktive og toppmassar bør difor skiljast frå ved graving og leggst tilbake som topplag på ferdig tilpassa terreng. Særleg er dette aktuelt høgare opp i terrenget der vekstsesongen er kortare og dei viktige mikroorganismene færre. I tillegg bør større vegetasjonsmatter bevarast og leggst tilbake i overflata som «spreidningsøy» for lokale artar. Utgravde skråningar bør ikkje vere for bratte. Vi syner til rettleiar frå NVE som gir gode innspel til reparasjon av inngrep i naturterreng. Deira inngrep er oftast meir omfattande enn denne søknaden, men prinsippa er dei same.

[NVE terrengbehandling og vegetasjonsetablering.pdf](#)

Framande artar

Statsforvaltaren vurderer at det kan vere risiko for spreiding av framande artar ved tilførsel av massar til vegtiltaket. Det må difor stillast vilkår til evt. løyve om at massar som blir tilførte ikkje skal innehalde frø eller plantedelar av framande, skadelege organismar.

Konklusjon

Vi ber om at innspela våre blir teke omsyn til i vidare handsaming av søknaden og ønskjer å få vedtaket tilsendt.

Med helsing

Ulf Lucasen (e.f.)
underdirektør plan og klima

Yngvild Meinseth
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Kopi til:

Møre og Romsdal fylkeskommune
Statsforvalteren i Trøndelag

Postboks 2500
Postboks 2600

6404
7734

Molde
STEINKJER

Fra: Frode Grønmyr[frode.gronmyr@nlr.no]
Sendt: 19.09.2025 14:03:46
Til: Mona Kristine Rosvold;Henriksen, Linda
Forbregd[mona.kristine.rosvold@suradal.kommune.no;Linda.Forbregd@statsforvalteren.no]
Kopi: anders@pestua-gard.no[anders@pestua-gard.no];
Tittel: SV: Svar på etterspurt informasjon - Landbruksveg i Romådalen

Hei

Takk for orientering.

Når det gjeld landbruksfagleg uttale meiner eg Hege Sæther Moen har sagt at det er nok at vi grunneigarane argumenterer for det landbruksfaglege i søknaden. Det meiner eg vi har gjort.

Viss de meiner at Norsk Landbruksrådgiving skal skrive ein slik uttale kan ikkje eg gjere det sidan eg er part i saka, men eg kan få ein kollega til å gjere det. Men før vi går i gang må vi få meir konkrete retningslinjer for kva ein landbruksfagleg uttale inneber. For det første er houdformålet med vegen å auka beiting i Romådalen. Sidan vi må få dispensasjon frå verneforskrifta for å bygge vegen må vel den viktigaste vurderinga vere kva auka beiting vil ha å seie for oppfylling av verneformålet? Det er nok Mathilde Lorentzen i Miljøfaglig Utredning AS, som har laga skjøtselsplanene for Romådalen, best til å uttale seg om. Når det gjeld det landbruksfaglege kjem slike ting som tidsbruk rundt beitedrifta, HMS-utfordringar rundt stien som er brukt i dag og dyrevelferd inn. Dette er faktorar det er vanskeleg å talfeste, og her er nok grunneigarane som driv med dyr meir kompetente til å uttale seg enn nokon i Norsk Landbruksrådgiving. Dette var også framvist på synfaring med verneområdestyre og kommune. Det einaste vi kan talfeste rimeleg sikkert er kor mykje fôr dyra kan ta opp på utmarksbeite, og kva dette kan spare dyreeigar for i fôrutgifter. Men for at dette verkeleg skal vere ei innsparing er vi tilbake til tidsbruk og HMS som nemnt i førre punkt.

Frode Grønmyr
Rådgiver

Norsk Landbruksrådgiving SA
Svartvassvegen 2, 6650 Suradal
Mobil: +4748068543
frode.gronmyr@nlr.no / www.nlr.no

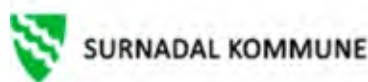

Fra: Mona Kristine Rosvold <mona.kristine.rosvold@surnadal.kommune.no>
Sendt: fredag 19. september 2025 10:33
Til: Frode Grønmyr <frode.gronmyr@nlr.no>; sfmrpost@statsforvalteren.no
Emne: VS: Svar på etterspurt informasjon - Landbruksveg i Romådalen

Til orientering
Til Halle og Husby Grunneierlag SA, ved Frode Grønmyr
Til Statsforvalteren i Møre og Romsdal, gjeld dykkar ref 2025/4884.

Helsing

Mona Rosvold
Jordbrukssjef
Areal- og naturforvaltning
Telefon: 91 67 60 17

Fra: Mona Kristine Rosvold
Sendt: mandag 15. september 2025 11:34
Til: 'Henriksen, Linda Forbregd' <Linda.Forbregd@statsforvalteren.no>
Kopi: Post Surnadal <post@surnadal.kommune.no>; Anders Ansnes Karlsen <anders@pestua-gard.no>
Emne: Svar på etterspurt informasjon - Landbruksveg i Romådalen

Til Verneområdestyret for Trollheimen
v/ Linda Forbregd Henriksen

Svar på etterspurt informasjon
Gjeld søknad om bygging av landbruksveg i Romådalen i Todalen
Dykkar sak 2023/9994, vår sak 24/01444.

Hei Linda,

Vi viser til saka og brevet «Høringsinnspill – Etablering av landbruksvei i Romådalen – Trollheimen landskapsvernområde – Surnadal kommune.»
Takk for mottatt uttale i høringa, med saksframlegg og vedtak, frå møtet i Verneområdestyret for Trollheimen den 21.08.2025.

Her kjem svar på etterspurt informasjon i saka:

Saksbehandling i kommunen:

Søknaden om bygging av landbruksveg skal behandlast av kommunen etter «Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier». Søknaden er sendt på høring, der Verneområdestyret for Trollheimen har fått høringsbrevet med alle opplysningar i søknaden.

Landbruksfagleg uttale: Søkaren må ordne med ein slik uttale. Kommunen kan ikkje gi uttalen, ettersom vi skal saksbehandle søknaden etter «Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier». Vi viser til tidlegare dialog om dette.

Spørsmål om reguleringsplan:

Vi vurderer at det ikkje er nødvendig med reguleringsplan for denne søknaden. Dette prosjektet med landbruksveg på ca 770 meter er ikkje stort nok til å få reguleringsplikt. Vegen skal heller ikkje brukast til anna enn landbruk, for eksempel ikkje som adkomst til hytteområder.

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal har heller ikkje nemnt noko om reguleringsplikt i sin uttale til vegprosjektet.

Konklusjon: Kommunen sett ikkje krav om reguleringsplan i denne saka.

Bakgrunn for vurderinga vår:

Det er laga ei «oppsummering» av dette med reguleringsplikt på regjeringen.no.

Link her: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/-11-9-nr.-1-og-12-1-tolkningsuttalelse-om-reguleringsplikt-for-landbruksvei/id3019327/>

Scroll nedover og sjå under punkt 2.

Nabovarsel: Her er alle naboane/eigarar av areal i området med på dette prosjektet, så her er det ikkje nødvendig med nabovarsel.

Konsekvensutgreiing: I «Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier» står dette i §2-2. Krav om konsekvensutredning og forhåndsgodkjenning:

«Nybygging av landbruksveier med en lengde på over 5 kilometer skal vurderes konsekvensutredet før vedtak fattes...» Denne søknaden gjeld ny veg på ca 770 meter. Vi vurderer at konsekvensutgreiing ikkje er nødvendig i saka ettersom aktuelle tema vil bli vurdert av Verneområdestyret for Trollheimen, etter verneforskrifta for Trollheimen.

Høringsuttaler:

Frist for uttaler var 1.september. Innan fristen fekk vi uttaler fra Sametinget, NVE, Statsforvaltaren i Møre og Romsdal og Verneområdestyret for Trollheimen.

Etter kontakt med Møre og Romsdal fylkeskommune den 12.sep. fekk vi uttale frå dei. Eg sender uttalane til deg som avtala tidlegare.

Eg har etterspurt uttale frå Forum for natur og friluftsliv i Møre og Romsdal. Dette for å sikre meg at dei har mottatt høringsbrevet.

I høringsuttalane er der ingen avgjerande merknader som talar mot bygginga av landbruksvegen. Vilkåra for prosjektet i høringsuttalane, og vedtaket med vilkår som Verneområdetstyret vil gjere, er avgjerande for kommunen si behandling av

saka. Dette vil bli tatt inn i saka når kommunen behandler søknaden.

Rekkefølge for saksbehandlingen:

I Statsforvalteren sin uttale står blant annet dette: «...Statsforvalteren føresatt at godkjenning av søknaden etter verneforskriften ligg føre innan tiltaket kan handsamast etter landbruksvegforskriften, jf tredje ledd i §48 i naturmangfoldlova.»

Dette står i §48 i naturmangfoldloven:

«§ 48.(dispensasjon fra vernevedtak)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

Trenger et tiltak tillatelse både etter verneforskriften og etter annet lovverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt. Vedtak skal i slike tilfeller først fattes etter verneforskriften, dersom ikke annet følger av verneforskriften eller forvaltningsmyndighetens samtykke.

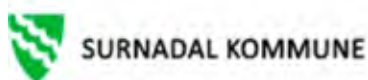
Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.»

Så da rekner vi med at Verneområdestyret for Trollheimen må gjere vedtak før kommunen kan behandle saka etter «Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier».

Vi skal ha et internt møte her når alle høringsuttalane er komne inn.

Helsing

Mona Rosvold
Jordbrukssjef
Areal- og naturforvaltning
Telefon: 91 67 60 17

Fra: Henriksen, Linda Forbregd <Linda.Forbregd@statsforvalteren.no>
Sendt: torsdag 11. september 2025 13:42
Til: Mona Kristine Rosvold <mona.kristine.rosvold@surnadal.kommune.no>
Emne: Høringsuttale sendt til postmottak

Hei Mona!

Da har jeg endelig fått ok på møteprotokollen, så nå er høringsuttalen sendt til postmottaket deres. Ble ingen endringer fra det jeg sendte på e-post tidligere.

Med vennlig hilsen
Linda Forbregd Henriksen
verneområdeforvalter

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Telefon: 73199386 / 94790847
Epost: linda.forbregd@statsforvalteren.no

Fra: Kallåk, Maren Katrine[]
Sendt: 10.11.2025 12:27:00
Til: anders[anders@pestua-gard.no]
Tittel: Etterspurt oppdatering - sak Romådalen

Hei Anders,

Ble informert at du ønsket en oppdatering angående status på saken i Romådalen.

Under møtet fredag 07.11.2025 drøftet verneområdestyret den videre behandlingen av saken, og det ble avklart at den behandles i styremøtet for verneområdestyret 07.01.2026. Vi tar kontakt om det blir behov for mer informasjon.

Linda jobber per nå redusert grunnet helsemessige årsaker. For at henvendelser skal nå riktig saksbehandler / forvalter ønsker vi at det sendes til sftlpost@statsforvalteren.no.

Med vennlig hilsen,

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Telefon: 73 19 90 19

Epost: maren.katrine.kallak@statsforvalteren.no

ST 53/2026 Delegert sak

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

NEAS ENERGI TELEKOM AS
Fosnagata 12
6509 KRISTIANSUND N

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2025/15199-3 432.2

Deres ref.

Dato 27.11.2025

Innvilget - Innerdalen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel med helikopter 2025 – drift, tilsyn og vedlikehold - Langvatnet i Sunndal - NEAS AS

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Nordmøre Energiverk (NEAS AS) ved Roy-Arne Wågbø
Sjåfør (-er):	Midtnorsk Helikopterservice AS
Kjøretøy:	Helikopter

Transportformål

Regulering av damluke i Renndalsdammen, tilsyn av damhytte, samt frakt av utstyr for vedlikehold av damhytte.

Hjemmel

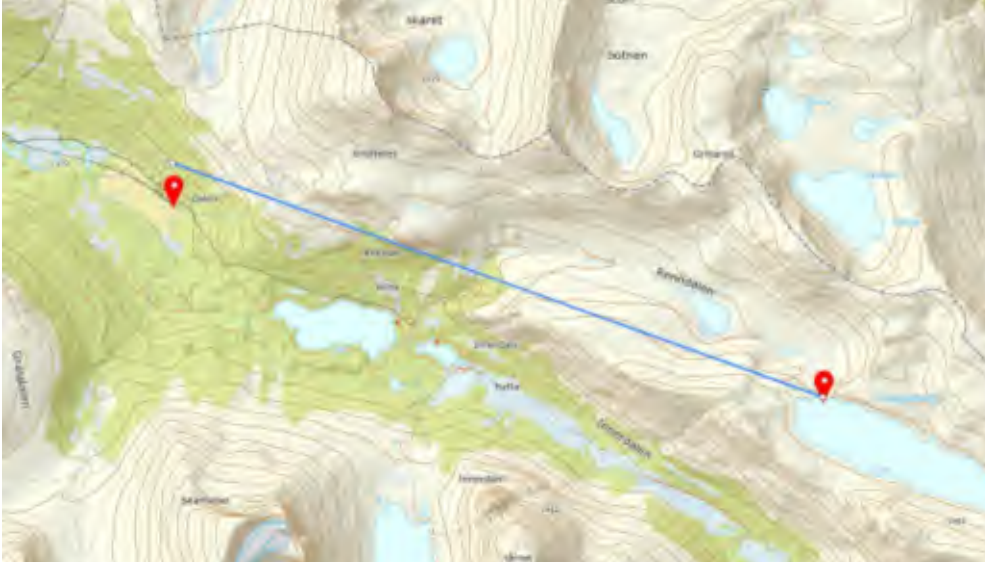
Verneforskriften for Innerdalen landskapsvernområde kap. IV punkt 11.

«Trafikk med motoriserte kjøretøyer til lands og til vanns og landing med luftfartøy er forbudt. Unntatt er nødvendig transport i forbindelse med bosettingen, seterbruken, driften av de to turisthyttene, politi- og ambulansetjeneste, oppsynet med landskapsvernområdet og vannkraftanlegget ved Langvatn.»

Vilkår for transporten

Antall turer / varighet	Det åpnes for 1 hiv 28.11.2025. Flyvingen kan finne sted en annen dag (hverdag) i uke 49 i 2025, dersom flyving ikke kan skje på bestemt dato pga. værforhold, men da skal forvalter og lokalt SNO (95965128) varsles når flyvedag er bestemt. Varsel skal skje senest to dager før flyvedag.
--------------------------------	--

Naturreservater Minnildalsmyran og Svartåmoen
Landskapsvernområder Trollheimen og Innerdalen

Trasé	Transportstrekning skal følge trasé som vist i kart under: <i>Landing ved Langvatnet og parkeringsplassen i Nerdalen.</i>
Tidsrom	Motorferdsel med helikopter skal <u>kun skje i hverdager</u>. Det er fastsatt følgende kjøretidsbegrensninger: Generelt kjøreforbud: - alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00
Krav om kjøring	Innehaver av løyvet skal kombinere ulike kjøreoppdrag slik at kjøringen begrenses til et absolutt minimum. Persontransport kan kun skje ved ledig plass i forbindelse med annen nyttetransport, når dette ikke medfører behov for flere turer. Det er ikke tillatt å bruke motorkjøretøy i verneområdet for transport av bagasje eller proviant av bekvemmelighetsårsaker. Ferdselen skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.
Krav om logg	Dispensasjonen er ikke gyldig dersom flylogg ikke er utfylt <u>før</u> turen starter. Utfylt kjørebok skal returneres innen 15. desember 2025, også om den ikke nyttes. Dersom kjørebok ikke leveres kan dispensasjonen trekkes av forvaltningsmyndigheten.
Andre vilkår	Dispensasjonen og flylogg <u>skal</u> medbringes under transport, og vises ved kontroll.

Forholdet til annet lovverk

Sunndal kommune må vurdere om søknaden krever tillatelse etter lov om motorferdsel.

Tillatelse fra berørte grunneiere ev andre rettighetshavere kreves i tillegg til denne dispensasjonen.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf.

Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke signatur.

Vedlegg:

- 1 *Sakens behandling - Innerdalen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel med helikopter – drift, tilsyn og vedlikehold - Langvatnet i Sunndal - NEAS AS*
- 2 *Flylogg 2025 - Langvatnet - NEAS AS*

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag
Statsforvalteren i Møre og Romsdal
Sunndal kommune
NEAS AS

Postboks 2600
Postboks 2520
Romsdalsvegen 2, Postboks 94
roy.wagbo@neas.no

7734 STEINKJER
6404 MOLDE
6601 SUNNDALSØRA

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

TRONDHJEMS TURISTFORENING
Sandgata 30B
7012 TRONDHEIM

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2022/356-64 432.2

Deres ref.

Dato 19.11.2025

Forlenget dispensasjon vintertransport - Trollheimen landskapsvernområde - forlenget dispensasjon for motorferdsel i vintersesong knyttet til drift av hytter og løyper - Trondhjems Turistforening

Det vises til dialog med Frode Støre Bergrem, daglig leder av Trondhjems Turistforening (TT), over telefon den 18.11.2025. Under telefonsamtalen ble det enighet om å forlenge dispensasjonen av 18.01.2022, endret 18.02.2022, for motorferdsel ut kommende vintersesong 2026. TT har utarbeidet en driftsplan med planer for sin aktivitet og drift i Trollheimen, som vil bli tilsendt forvalter i november / desember av 2025. Driftsplanen vil gi et mer helhetlig bilde på aktivitet og behov gjennom året og noe fram i tid. Forvalter ser derfor ikke det som tjenelig å lage en ny flerårig dispensasjon før driftsplanen foreligger og et nytt møte blir holdt med TT i starten av 2026.

Dispensasjon gitt den 18.01.2022 med endringer den 18.02.2022 forlenges ut vintersesongen 2026.

Kopi av dispensasjonen av 18.02.2022 følger på neste side og skal medbringes på transport, sammen med kjørebok for det enkelte formål.

Da forlengelsen kun gjelder vintertransport er ikke alle kjørebøker lagt ved. Skulle det mangle noen ber forvalterne å kontaktes.

Vedlagte kjørebøker er:

- Kjørebok 1 (dekker både 1 og 13) – vedlikehold av bruene over Nauståa, Svartåa og Gravbekken.
- Kjørebok 2 – for vintermerking i skogområdene på trekanten, stolper til Svarthamran og skiltstolper m.m.
- Kjørebok 3 for transport knyttet til kvisting av trekanten
- Kjørebok 4 – transport ved tilsyn, vedkjøring og vedlikehold på Trollheimshytta
- Kjørebok 5 – transport av varer og håndverkere til Trollheimshytta
- Kjørebok 7 (dekker 7 og 8) – Transport av varer og håndverkere til Jøldalshytta
- Kjørebok 15 – transport ved kvisting av trase fra Vaulan oh Heldalen til Jøldalshytta

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke underskrift.

Vedlegg

- Kopi av dispensasjonen av 18.02.2022 (i dette dokumentet)
- Kjørebøker for motortransport for vintersesongen 2026 for ulike formål og sjåførere

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Surnadal kommune	Bårdshaugvegen 1	6650	SURNADAL
Rindal kommune	Rindalsvegen 17	6657	RINDAL
Oppdal kommune	Inge Krokanns veg 2	7340	OPPDAL
Rennebu kommune	Myrveien 1 Berkåk	7391	RENNEBU
Orkland kommune	Postboks 83	7301	ORKANGER
Per Gunnar Østeraas (ruteansvarlig)	Trondhjems Turistforening		

TRONDHJEMS TURISTFORENING
Sandgata 30B
7012 TRONDHEIM

Saksbehandler Rosr Pettersen

Vår ref. 2022/358-0

Deres ref.

Dato 18.02.2022

Trollheimen landskapsvernområde og Svartåmoen naturreservat - dispensasjon for motorferdsel til vedlikehold, drift av turisthytter, løypenett og anlegg inkludert ny bru over Gravbekken, tillegg

Vedtak:

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Trondhjems Turistforening v/Per Gunnar Østeraas
Adresse, postnr. poststed:	Sandgata 30B, 7012 Trondheim
Sjåfører:	Trondhjems Turistforening v/Per Gunnar Østeraas (søker og ansvarlig for kjørebøkene nr. 1, 2, 9, 10 og 11 samt nr. 13 fra 2023); Trondhjems Turistforening v/Kristian Tøndel (ansvarlig for kjørebok nr. 4); Trondhjems Turistforening v/Eskil Følstad (ansvarlig for kjørebok 14); Leiekjører vedtransport Hugo Pedersen Rennebubjelken 1 representant m/firmalogo og pers.id; Rindal Røde Kors , v/Richard Halgunset (ansvarlig for kjørebok nr. 3 og 5); 3 representanter m/firmalogo og pers.id; Rennebu Røde Kors , (ansvarlig for kjørebok nr. 15, TT v/Per Gunnar Østeraas) Arild Stene , leiekjører Rennebu kommune, Jøldalen (ansv. for kjørebok nr 7 og 9); John Arve Nybro , leiekjører Rennebu kommune, Jøldalen (ansv. for kjørebok 8); Leiekjørere fra kommunene, kommunalt godkjent og med pers.id; Leiekjører 1 ; Leiekjører 2 ; Leiekjører 3 ; Pilot helikopterselskap (ansvarlig for logg, kjørebok nr. 6 og 12)

Type kjøretøy / reg.nr.:	• Snøscooter(e) m/slede, • Traktor m/henger, • Helikopter, se kjorebokene.
--------------------------	--

Transportformål

Kjorebok (nr.)

1. Vedlikehold og tilsyn av bruer over Svartåa og Nauståa
2. Utkjøring skiltstolper -Gråhaugan-Breiskaret-Svartvatnet-Trollheimshytta. Merking vintertrasé trekanten i skogen v/Trollheimshytta. Staking (permanent) Svarthamran.
3. Kvisting trekanten

Trollheimshytta

4. Vedlikehold og tilsyn
5. Varetransport og vedlikehold (+evt. håndverker)
6. Varetransport og materiell til sommervedlikehold (+personell til mottak av hiv med helikopter og rigg av hiv).

Joldalshytta

7. Varetransport og vedlikehold (+evt. håndverker)
8. Varetransport og vedlikehold (+evt. håndverker)
9. Varetransport og vedlikehold (+evt. håndverker) (barmark)

Gjevilvasshytta

10. Stakemerking (permanent) over Svarthamran, merking vintertrase trekanten i skogen v/Gjevilvasshytta.
11. *Kim for 2022. Forberedelser og transport av utstyr til ny bru Gravbekken vinteren.*
12. *Kim for 2022. Transport av ny bru til Gravbekken i 2022. Flyging fra lasteplass ved indre P-plass i Gjevilvassdalen til brulokalitet.*
13. *Fra og med 2023 - Vedlikehold og tilsyn av ny bru over Gravbekken*
14. Vedkjøring til Trollheimshytta
15. Kvistmerking vintertrasé Vaulan / Kleva-Joldalshytta-Nerskogen

Antall turer/retur til det enkelte formålet framgår i den enkelte vedlagte kjoreboka

Hjemmel

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.3:

«Forvaltningsmyndigheten kan gje løyve til:

- c) Transport av varer til turisthyttene og naudsynt transport i samband med bygging og fornying av turisthytter og anlegg for friluftslivet.

Verneforskriften for Svartåmoen naturreservat kap. VI: «Forvaltningsstyresmakta kan etter søknad gje løyve til:

Pkt. 1. Naudsynt motorferdsel i samband med tiltak under kap. V pkt. 6: Vedlikehald av anlegg som er i bruk på fredningstidspunktet.

Pkt. 2. Merking, rydding og vedlikehald av eksisterande stiar, løyper og gamle ferdselsvegar.»

Vilkår for transporten

Kjøretraséer	2022. Se kart til kjørebøkene med traséer som omsøkt. 2023 og 2024. Trasé for helikoptertransporten med varer og utstyr til Trollheimshytta skal da følge vintertraséen fra Gråhaugan, Folddalen og innover langs Gråsjoens vestsida til Trollheimshytta, jf. kjørebok 6.				
Antall turer pr år		Snøscooter med slede	Helikopter	Traktor m/henger	Sum
	2022	174	27	20	221
	2023	166	15	20	201
	2024	166	15	20	201
	Total	506	57	60	623
Varighet på dispensasjonen	Dispensasjonen gjelder for totalt 3 år, 2022 – 2024. ➤ Motorferdsel til forberedelser og transport av ny bru og utstyr til ny bru over Gravbekken gjelder kun for 2022, jf. kjørebøkene 11 og 12. ➤ Motorferdsel til vedlikehold og tilsyn av ny bru over Gravbekken gjelder fra og med 2023, jf. kjørebok 13.				
Tidsrom	Generelt I tillegg til ei generell oppfordring om å unngå motorisert ferdsel i helger og høytider, foreligger følgende kjøretidsbegrensninger : ➤ Kjøreforbud ▪ fra lørdag kl. 12.00 til søndag kl. 15.00. ▪ alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00. Snøscooter ➤ Kjøreforbud i påskea og om våren ▪ skjærtorsdag fra kl. 12.00 til påskeaften kl. 08.00. ▪ påskeaften fra kl. 12.00 til 2. påskedag kl. 15.00. ▪ etter 20. April Helikoptertransport ➤ etter 30. juni				

Øvrige aktuelle transport-formål	• Innehaver av dispensasjonen skal kombinere ulike kjøreoppdrag slik at transporten begrenses til absolutt minimum, og på så få dager som mulig. • Persontransport kan kun skje ved ledig plass under annen legal transport. • Det er ikke tillatt å bruke motorkjøretøy i verneområdet for transport av bagasje mv. av bekvemmelighetsårsaker.
Krav om kjorebok	❖ Dispensasjonen er ikke gyldig dersom kjorebok/logg ikke er utfylt før turen starter. ❖ Kjoreboka skal oppbevares sammen med kjøretøyet og vises fram til politi, Statens Naturoppsyn (SNO) eller verneområdeforvaltningen ved oppsyn når det blir krevd i felt. ❖ Utfylte og signerte kjorebøker skal returneres verneområdeforvaltningen det enkelt år: ○ innen 15. mai for motorferdselen på frossen og snødekt mark ○ innen 31. desember for barmarkstransporten og helikopterflygingen. ❖ For flerårige dispensasjoner må kjorebøkene være innlevert før nye kjorebøker skrives ut.
Andre vilkår	1. Dispensasjonen forutsetter at tillatelse/rettighet til å benytte aktuell trasé er avklart med grunneiere og eventuelle andre rettighetshavere. 2. Dispensasjonen forutsetter tillatelse fra berørt kommune. 3. Transporten skal skje på snødekt og frossen mark. 4. Motorferdselen skal foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for natur og mennesker. Kjøringen skal begrenses til et nødvendig minimum.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf.

Forvaltningsloven § 28. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt.

Sakens behandling:

Søknaden/vurderinger

Det vises til søknad av 10.01.2022 og tilleggsinformasjoner fra søker gitt i E-poster 25.01, 26.01, 4.02, 17.02, 22.02 og 4.03.2022, kommunikasjon pr tlf. i perioden 20.01 – 11.02.22 samt samråd med leiekjører Rindal Røde Kors 11.02.22.

- ✓ Det er søkt om tillatelse til motorferdsel:
 - Knyttet til drift og vedlikehold av turisthytter og rutenett i Trollheimen landskapsvernområde og Svartåmoen naturreservat.
 - For frakt av ny bru over Gravbekken
 - Frakt av ved til Trollheimshytta
 - Vedlikehold m/tilsyn av bruer i Naustådalen, Svartådalen og Gravbekkdalen (fra 2023)
- ✓ Kart med aktuelle traséer til TT sin samlede søknad om motorferdsel var vedlagt den mottatte søknaden. I søknad er altoverveiende de samme traséer omsøkt som i tidligere års søknader. I tillegg er det omsøkt motorferdsel både med helikopter og snøscooter til lokalitet for ny bru i Gravbekkdalen kombinert med varetransport til Trollheimshytta. Kart med godkjent trasé og beskrivelse av traséen for motorferdselen inngår som del av hver enkelt kjørebok. Traséene godkjennes for 2022. For 2023 og 2024 må traséen for helikoptertransport inn til Trollheimshytta legges langs Gråsjøen, jf. forvaltningsplanens mål.
- ✓ Det er søkt om dispensasjon til motorferdsel for 4 år. Forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen åpner for å gi flerårige dispensasjoner, jf. kap. 4.8.3, side 65. Dispensasjoner til TT er tidligere gitt for 3 år. Den praksisen videreføres med begrunnelse i at rutinene for levering av kjørebøker ikke er kommet i orden i de tidligere periodene med dispensasjon. Dispensasjon gis for de 3 årene 2022 – 2024.
- ✓ Den samlede søknaden splittes opp i 13 deler hvor hver del har egen kjørebok inkludert kart over godkjent trasé, antall tur/retur, type kjøretøy og informasjon om kjøreboka. Periode for motorferdselen, sjåfører og andre krav framgår i [vedtaket](#)
- ✓ Det er søkt om inntil 214 antallet tur/retur i 2002 og 200 tur/retur hvert av årene 2023 og 2024. Det gis dispensasjon for:
 - 2022: Inntil 221 tur/retur på fordelt på 14 kjørebøker,
 - 2023: Inntil 201 tur/retur på fordelt på 13 kjørebøker,
 - 2024: Inntil 201 tur/retur på fordelt på 13 kjørebøker,Kjørebøkene og det omsøkte behovet for barmarkstransport inn Jøldalen til Jøldalshytta synliggjør ikke et større behov enn i tidligere gitt dispensasjon på 20 tur/retur pr år. Dispensasjonen til motorferdsel viderefører derfor dette antall turer og ikke 25 tur/retur som omsøkt. Ved eventuelt større behov som ikke dekkes av dette antall turer kan det omsøkes spesifikt.
- ✓ Det er søkt om bruk av kommunale leiekjørere, Rindal Røde Kors, Rennebu Røde Kors, Helikopterselskap, TT's eget personell, Hugo Pedersen og representant for Rennebubjelken. Det er i henhold til de gitte retningslinjene i forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen.
- ✓ Det er med unntak for varetransporten til Trollheimshytta og kvistmerkingen ved, Rindal Røde Kors, ikke søkt om spesifikt avgrensende perioder for motorferdselen. De generelle kjøretidsbegrensningene legges derfor til grunn for tidsavgrensningen av motorferdselen

sammen med hensynet til kjente forekomster av sensitive og sårbare arter i områder aktuelle for motorferdselen. For Rindal Røde Kors og Rennebu Røde Kors sin transport til Trollheimshytta og kvistmerking dispenseres det fra kjøretidsbegrensningene for både helg og kveld/natt som omsøkt, jf. retningslinjer gitt i forvaltningsplanen for Trollheimen, kap. 4.8.3.

Verneområdeforvaltningen har ikke mottatt alle kjørebøkene for noen av årene i foregående 3 års periode for dispensasjon til motorferdsel 2019 – 2021. Det som informasjon og delgrunnlag for behandlingen av innværende søknad om dispensasjon til motorferdsel. Kjørebøkene for bruk sesongen 2021/22 følger denne dispensasjonen. Kjørebøker for neste år/sesong vil bli utskrevet etter mottak av utfylte og signerte kjørebøker for 2022 osv.

Naturmangfoldloven, verneforskrift og forvaltningsplan

Miljøverndepartementet har 8.02.2011 i medhold av Naturmangfoldloven (NML) § 62 delegert forvaltningsmyndigheten til Verneområdestyret for Trollheimen. Verneområdestyret for Trollheimen har 26.02.2018 videredelegert til verneområdeforvalter myndighet til å behandle kurante saker i henhold til bestemmelsene i verneforskriften for Trollheimen LVO, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis.

Alle dispensasjoner skal vurderes etter NML §§ 8 - 12.

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde *«er å ta vare på eit særmerkt og vakkert fjellområde med skog og seterdalar og eit rikt plante- og dyreliv»*. I den forbindelse er stillhet, ro og fravær av motordur en viktig kvalitet for både dyr og mennesker. Det er en overordnet nasjonal målsetting å holde omfanget av motorisert ferdsel i utmark på et minimum, både i og utenfor verneområdene.

Det er et **generelt kjøreforbud** i Trollheimen landskapsvernområde og Svartåmoen naturreservat, jf. henholdsvis verneforskriftens kap. IV punkt 5.1 og kap. IV pkt. 4.

Det kan i Trollheimen LVO åpnes for den omsøkte transporten i medhold av verneforskriftens kap. IV pkt. 5.3 c *«Forvaltningsmyndigheten kan gje løyve til:*

- c) Transport av varer til turisthyttene og naudsynt transport i samband med bygging og formying av turisthytter og anlegg for friluftslivet.*

Det kan i Svartåmoen naturreservat åpnes for den omsøkte motorferdselen og tiltaka i medhold av verneforskriftens kap. VI pkt. 1: *«Forvaltningsstyresmakta kan etter søknad gje løyve til naudsynt motorferdsel i samband med tiltak under kap. V pkt. 6: Vedlikehald av anlegg som er i bruk på fredningstidspunktet*

Forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen gir retningslinjer for hva det etter søknad kan åpnes for av motorferdsel, og setter vilkår om at

- motorferdsel skal kunne skje med minst mulig skade og forstyrrelser for både dyre og planteliv og utøvelsen av friluftsliv.
- Motorferdselen skal styres bort fra urørte og sårbare naturområder.
- all transport bør skje mest mulig sporløst.
- Persontransport i verneområdet er i utgangspunktet ikke tillatt, annet enn ved ledig kapasitet i forbindelse med annen nyttetransport.

Forvaltningsplanen har kjøretidsbegrensninger for å minimere motorferdsel i ferie, høytid og helg, og i den sårbare tiden for dyreliv og vegetasjon om våren, jf. kap. 4.8.3: «For å minimere forstyrrelsen for andre brukere gjelder følgende kjøretidsbegrensninger innenfor verneområdene i Trollheimen:

- ❖ *Generelt kjøreforbud*
 - fra lørdag kl. 12.00 til søndag kl. 15.00.
 - alle dager mellom kl. 21.00 og 08.00.
- ❖ *Kjøreforbud i påska*
 - skjærtorsdag kl. 12.00 til påskeaften kl. 08.00.
 - påskeaften kl. 12.00 til 2. påskedag kl. 15.00.
- ❖ *Kjøreforbud om våren etter 20. april*

§ 8 «Kunnskapsgrunnlaget»

Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra søknad, forvaltningsplanens føringer, Naturbase, Artskart, sensitive Artsdata, Artsobservasjoner og dispensasjonspraksis i tilsvarende saker i området. Kunnskapsbehovet ved omsøkte motorferdsel er knyttet til traséene og korridorene med influensområdene til disse. Aktiviteten vil kunne påvirke verdiene som omfattes av formålet med vern av Trollheimen landskapsvernrområde (LVO), jf. verneforskriften for Trollheimen LVO, kapittel III og erfaringene fra lignende motorferdsel. Det gjelder spesielt for eventuelle forekomster av sensitive og sårbare arter, jf. (1) Eide, N.E., et.al. 2015. Sårbarhetsvurdering i verneområder. NINA Rapport 1191 m/vedlegg og (2) Mork, K. et. al. 2017. anbefalte hensynssoner for sårbare arter av fugl. Statnett, 10202416-RIM-RAP-0001.

Det foreligger ikke systematiske kartlegginger eller registreringer på eller ved de aktuelle Traséene. Det er kun få og tilfeldige observasjoner som foreligger, jf. Naturbase, Artdatabanken, mv.

Rødlistede, sårbare, sensitive arter

Iht. Verneforskriftens Kap. IV pkt. 3. blir «Dyrelivet i landskapsvernrområdet regulert av viltlova og lov om laksefiske og innlandsfiske, med forskrifter». Det foreligger ikke systematisk og dekkende kartlegging av artsmangfold på/ved de aktualiserte traséene for motorferdsel og tilsyn/bakkearbeid.

Det foreligger registreringer av 3 sensitive sårbare rødlistede fugle- og pattedyrarter og/eller nasjonalt prioriterte arter så nært de omsøkte traséene for motorferdsel at de er innenfor buffersonene for disse artene i deres sårbare sensitive perioder, jf. Artdatabanken, Sensitive artsdata og Mork, K. et. al. 2018. Buffersoner for sårbare arter av fugl, Multiconsult dokumentkode. 10202416-RIM-RAP-0001 og Fjellreven må ikke forstyrres,

Miljødirektoratet, faktaark M-394 2015. (*Buffersone: område med sannsynlighet for negative effekter av ferdsel. Størrelsen øker med rødlistekategori, jf. Eide, N. et. al. 2019. Håndbok. Sårbarhetsvurdering av ferdselslokaliteter i verneområder, for vegetasjon og dyreliv. Temahefte 73. Norsk institutt for naturforskning*). 5 ulike strekninger i traséene omfattes totalt for de 3 aktuelle artene.

Art	Sårbar periode i høyereliggende områder	Buffersone (m) terrengtransport	Buffersone (m) helikopterflyging	Buffersone (m) bakkearbeid
Kongeorn	Februar - august	500	500	1000
Jaktfalk	Mars - juli	750	750	1000
Fjellrev	Mai - juli			300

For fjellreven er den sårbare perioden etter tidsrommet for den planlagte motorferdsel på den aktuelle strekningen gjennom Høghødalen, Gjerdaldalen. For de 2 øvrige artene er den planlagte motorferdselen og tiltakene i de aktuelle områdene fra starten av og halvveis gjennom disse artenes sårbare perioder. Med mål om å minimalisere belastningen for disse må det tilstrebes at motorferdselen og aktiviteter utføres primært før eller etter deres sårbare perioder. Det omfatter følgende strekninger med kjørebøkene og da perioder for utføring:

- **nr. 3 (kun østre del av trekanten). Motorferdselen utføres før 15. mars.**
- **nr. 11 og 13 (Gravbekkdalen) Motorferdselen utføres februar - 15. mars**
- **nr. 6 og 12 (Gravbekkdalen). Motorferdselen utføres juli – august**

For 2023 og 2024 når byggeperioden for ny bru i Gravbekkdalen er over må varetransporten med helikopter skje fra Gråhaugan, Foldalen langs Gråsjøens vestsida og inn i Svartåmoen naturreservat til Trollheimshytta. Det av hensyn til:

- de registrerte sensitive og sårbare artene, jf. målet om å styre motorferdselen bort fra urorte og sårbare naturområder, jf. forvaltningsplanen.
- målet om å holde motorferdselen på et så lavt nivå som mulig, jf. forvaltningsplanens, kap. 4.8.2.

Naturtyper og sårbarhet

Det er ikke i noen av de nå omsøkte områdene/traséene foretatt NiN-kartlegging av naturtyper iht. til de nasjonale kriteriene for den kartleggingen, jf. Naturbase. Det foreligger DN-13 kartlegging i 1 område hvor det er omsøkt traséer – Svartåmoen, jf. id.nr BN00018167. Området klassifisert som naturtype gammel barskog med verdi «svært viktig» iht. de nasjonale kriteriene. Naturtypen er relativt lite sårbar mht. den omsøkte motorferdselen forutsatt at motorferdselen skjer langs allerede etablerte traséer. I de øvrige omsøkte områdene foreligger ingen naturtypekartlegging og da følgelig heller ikke noen sårbarhetsvurdering. Vilkår om motorferdsel kun på frossen og snødekt mark vil generelt bidra til å redusere risikoen for skade på verneverdiene.

Det er allmenn kunnskap at motorferdsel kan virke forstyrrende på dyreliv, og gi skade på vegetasjonen dersom den foregår på bar mark. Det er mangelfullt kunnskapsgrunnlag med hensyn til effektene av de sålene/isbruene en får etablert under traséer med motorferdsel på snødekket mark.

Støy fra motorferdsel virker ofte generende på friluftslivet. Ved å sette vilkår om ferdsel på snødekt og frossen mark, kjøretidsbestemmelser, traséavgrensninger m.a. begrenses ulemper og risiko for skader pga motorferdselen. En vurderer ut fra dette at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig i denne saken slik at det ikke er nødvendig å benytte NML § 9 «Føre-var-prinsippet».

§ 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»

Omfanget og utviklingen av motorferdsel i de omsøkte og aktuelle delene av Trollheimen LVO er ulik i områdene. De omsøkte traséene ligger i områder med vesentlig og økende aktivitet. Da med utgangspunkt i områdene med betydelig utbygging av nye fritidsboliger nært Trollheimens verneområder kombinert med økt tilrettelegging for friluftaktiviteter inn mot verneområdet og et derav økende antall brukere av de aktuelle terrengene.

Ved å følge forvaltningsplanens retningslinjer for motorferdsel og begrense antall turer, kjøretid på ettermiddag/vårfore, i områder med sårbare arter og stille vilkår om at kjøring kun kan skje på snødekt og frossen mark, vil motorferdselen medføre begrenset skade på verneformål, plante og dyrelivet. Begrensninger i kjøretid på helg, kveld/natt og bestemte tidsperioder reduserer i tillegg forstyrrelsen for andre brukere av området.

§ 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver»

Dette prinsippet vurderes i den nåværende situasjonen å ha begrenset relevans.

Om det på strekninger av de rutinemessig benyttede traséene fram i tid blir registrert og dokumentert vesentlig og større slitasje/kjørespor mv. pga. motorferdsel enn bæreevnen for naturtypen, vil det dog kunne bli aktualisert å henstille ansvarlige for denne ferdselen om å bidra til avbotende tiltak. Det som et vilkår for å kunne videreføre ferdselen som skal foregå langs samme traséer og over flere år når slitasjen pga. ferdsel er større enn bæreevnen for en naturtype på en lokalitet.

§ 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder»

Den omsøkte bruken av både snøscooter, helikopter og traktor vurderes ut fra nåværende kunnskapsnivå å være miljøforsvarlige driftsteknikker til de omsøkte formål langs de omsøkte traséer.

Det er behov for kunnskapsinnhenting mht. effektene på vegetasjon og fauna pga. motorferdselen.

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

TRØNDERENERGI KRAFT AS
Kløbuveien 118
7031 TRONDHEIM

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2023/13168-12 432.2

Deres ref. 23/00938

Dato 18.11.2025

Endringsvedtak - Trollheimen - Innerdalen landskapsvernområder - endring i vilkår for kjøretøy - dispensasjon til motorferdsel for vedlikehold av anlegg 2024 - 2027 - TrønderEnergi Kraft AS

Viser til søknad mottatt 12.09.2025 fra Kari Anne Kaxrud Wilberg, miljørådgiver i TrønderEnergi Kraft AS, samt tidligere gitt dispensasjonen av 24.01.2024 (saknr. 2023/13168-3) angående motorferdsel med snøscooter for tilsyn og drift av kraftanlegg 2024 - 2027, mindre endring 09.02.2024.

Det søkes om å utvide vilkår for kjøretøy i dispensasjonen av 24.01.2024 (saknr. 2023/13168-3), for å også gjelde bruk av ATV med belter. TrønderEnergi søker å kunne benytte ATV med belter inntill 5 tur/retur per år, 2025 – 2027. Grunnlaget for behovet er at snødekket er tidvis vekslende i overgangen mellom sesongene vinter / vår, og høst / vinter. Flekkete og vekslende snødekke er ikke alltid forenelig med bruk av snøscooter på anleggsveiene. Da transport i forbindelse med tilsyn, drift og vedlikehold av anleggene må kunne skje når driften krever det, ønsker søker å kunne ta i bruk ATV med belter når det trengs i mellomsesongene der snødekket ikke er optimalt for snøscooter. Trasé skal gå langs anleggsveiene til inntakene Fjellbekken, Jøla, Tovatna og dam Tovatna. Anleggsvei til inntakene Fjellbekken og Jøla er kjøresporpreget med delvis vegetasjonsdekt midtrabatt.

Veien til inntakene Jøla, Tovatna og dam Tovatna er klassifisert som privatveg, mens vegen til inntaket Fjellbekken er en traktorvei med mer tydelige kjørespor preg.

Endringsvedtak:

Endringsvedtaket er gjort i samråd med verneområdestyret på styremøtet 07.11.2025 (møteprotokoll ref. ST 43/2025 Eventuelt).

Verneområdestyret for Trollheimen imøtekommer søker og vedtar endring av vilkår for kjøretøy i tidligere gitt flerårig dispensasjon av 24.01.2024 (saknr. 2023/13168-3), der 5 av de 20 tur/retur gitt per vintersesong åpnes for å kunne skje med bruk av ATV med belter langs anleggsveinene. Endringsvedtaket gjelder for årene 2025 – 2027.

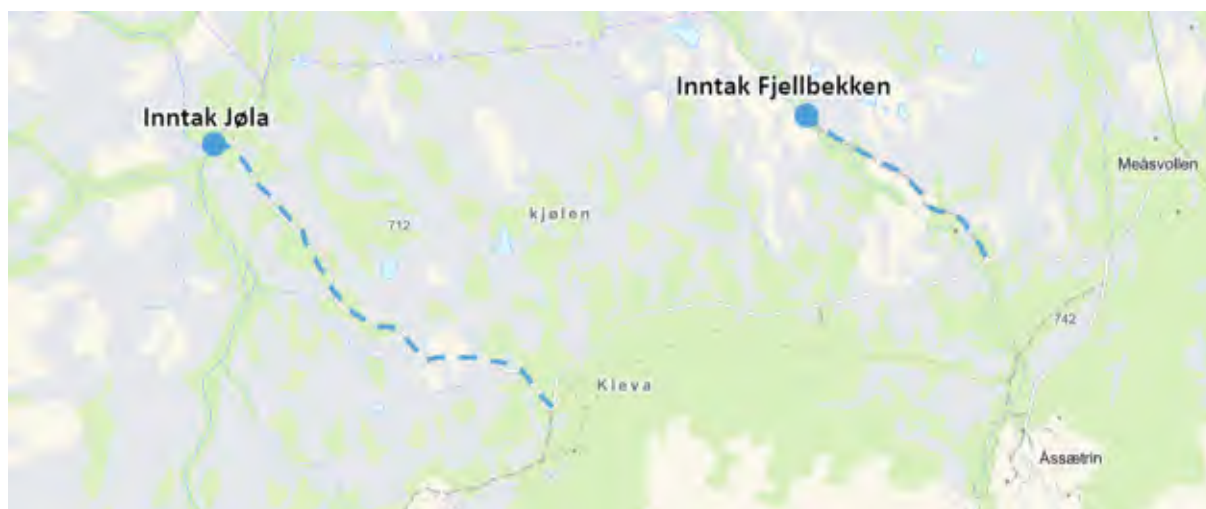
Endringsvedtaket fører ikke til ekstra turer for søker.

Vedtaket hjemles i Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.3:
d) Transport som trengst ved tilsyn av kraftanlegg.

Vilkår:

Vilkår for transport gitt i dispensasjonen av 24.01.2024 er stadig gjeldende. Supplerende vilkår etter endringsvedtaket følger under.

ATV med belter skal kun tas i bruk når forholdene er slik at det ikke er gode nok snø og frostforhold til å nytte snøscooter. Kjøring skal kun skje langs anleggsveiene / veitrasé, uten at de trenger å brøytes. Se traseér i kartene under.

Inntak Jøla og Fjellbekken, Rennebu kommune.

Inntak Tovatna og dam Tovatna, Oppdal og Surnadal kommune.

Forholdet til annet lovverk

Rennebu, Oppdal og Surnadal kommune må vurdere om det kreves tillatelse etter lov om motorferdsel i tillegg til dette endringsvedtaket. Dertil kreves det også tillatelse fra berørte grunneiere ev andre rettighetshavere i tillegg til denne dispensasjonen.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Sakens behandling

Søknad

Det søkes om å utvide vilkår for kjøretøy i dispensasjonen av 24.01.2024 (saknr. 2023/13168-3), for å også gjelde bruk av ATV med belter. TrønderEnergi søker å kunne benytte ATV med belter inntill 5 tur/retur per år, 2025 – 2027. Grunnlaget for behovet er at snødekket er tidvis vekslende i overgangen mellom sesongene vinter / vår, og høst / vinter. Flekkete og vekslende snødekke er ikke alltid forenelig med bruk av snøscooter på anleggsveiene, og søker ønsker da å benytte ATV med belter ved disse tilfellene. Trasé skal gå langs anleggsveiene til inntakene Fjellbekken, Jøla, Tovatna og dam Tovatna.

Veien til inntakene Jøla, Tovatna og dam Tovatna er klassifisert som privatveg, mens vegen til inntaket Fjellbekken er en traktorvei med kjørespor preg.

Verneforskrift og forvaltningsplan

Delegering

Miljøverndepartementet har 08.02.2011, fornyet 15.03.2025 med hjemmel i Naturmangfoldloven (NML) § 62 delegert forvaltningsmyndigheten for Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder, Svartåmoen og Minnildalsmyran naturreservat til Verneområdestyret for Trollheimen.

Verneområdestyret for Trollheimen har den 05.03.2024 delegert til forvalter mulighet for å behandle saker i tråd med verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelser, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis.

Alle dispensasjoner skal vurderes etter NML §§ 8-12.

Verneformål

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv. I den forbindelse er stillhet, ro og fravær av motordur en viktig kvalitet for både dyr og mennesker. Det er en overordnet nasjonal målsetting å holde omfanget av motorisert ferdsel i utmark på et minimum, både i og utenfor verneområdene.

Verneforskrift og forvaltningsplan

Det er et generelt kjøreforbud i verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.1. Det kan åpnes for omsøkte transport med hjemmel i verneforskriften kap. IV punkt 5.3: «*Forvaltningsstyresmankta kan gje løyve til:*

d) Transport som trengst ved tilsyn av kraftanlegg.»

Det kommer også fram av verneforskriftene til Trollheimen kap. IV punkt 1.2 at forbudet om inngrep som kan vesentlig endre karakteren til landskapet (kap. IV punkt 1.1), ikke er til hinder for:

a) «Vedlikehald av bygningar, vegar og anlegg, også slike som trengst til drifta av kraftverk.»

Forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen gir retningslinjer for hva det etter søknad kan åpnes for av motorferdsel, og setter vilkår for at motorferdsel skal kunne skje til minst mulig skade for naturmiljø og andre brukere.

For løypekjøring, transport til private hytter/buer, setre, turistforeningshytter og kraftinstallasjoner, samt i skog-, landbruksnæring og reindrift er det etablert praksis å åpne for flerårige dispensasjoner.

Øvrige føringer fra forvaltningsplanen er å samle motorferdselen i tid og rom. I tillegg skal all transport skje mest mulig sporløst. Det vil si på frosset og snødekt mark dersom det benyttes motorkjøretøy utenfor vei.

På veier registret som traktorveier åpnes det i hovedsak for transport med traktor og ikke for bil eller ATV. I særskilte tilfeller, og ved akutte behov (frakt av skadde beitedyr) kan det åpnes for å benytte bil, ATV eller annet egnet kjøretøy. Dette gjelder ikke motorferdsel i forbindelse med generelt tilsyn av dyr på beite.

Persontransport i verneområdet er ikke tillatt, annet enn ved ledig kapasitet i forbindelse med annen nyttetransport. Innleid arbeidshjelp unntas i forvaltningsplanen for dette forbudet mot persontransport når de er på arbeidsoppdrag.

Forvaltningsplanen har kjøretidsbegrensninger for å minimere motorferdsel i ferie, høytid og helg, og i sårbare tider for vilt om våren.

Vurdering

Søker har behov for å kunne benytte ATV med belter langs anleggsveiene for tilsyn og vedlikehold av inntak og dam, når snødekket er skiftene og snøscooter ikke er tilstrekkelig å benytte. Saken kan behandles i tråd med Trollheimen LVO sine forskrifter, forvaltningsplanens føringer, men er noe på siden av etablert forvaltningspraksis, og behandles derfor i samråd med verneområdestyret.

Naturmangfoldloven

§ 8 «Kunnskapsgrunnlaget»

Det er allment kjent kunnskap at motorferdsel kan virke forstyrende på dyreliv, og gi skade på vegetasjon dersom den foregår på bar mark. I tillegg virker støy fra motorferdsel ofte generende på friluftslivet. Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra søknad, søk på sensitive artes utbredelse i de aktuelle områdene, retningslinjer i forvaltningsplan og allmenn kunnskap om effekten av motorferdsel, og vurderes tilstrekkelig til å kunne behandle saken.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være tilstrekkelig i saken, det vurderes ikke nødvendig å ta i bruk NML § 9 «Føre-var-prinsippet».

§ 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»

Omfanget av motorferdsel i dette området er i tillegg til kraftselskapenes tilsyn og drift, knyttet til transport til setre og hytter, reindriftas bruk av snøscooter ved tilsyn og driving av sine dyr, transport knyttet til turistforeningenes drift av hytter og stier, oppkjøring av skiløype (Tovatva) og SNO's oppsynsaktivitet.

Av føringene i forvaltningsplanen kommer det fram at all transport skje mest mulig sporløst. Det vil si på frosset og snødekt mark dersom det benyttes motorkjøretøy utenfor vei. ATV med belter etterlater andre typer kjørespor enn snøscooter. Da ATV med belter er ønsket benyttet når det er vekslende snødekke vil transport foregå delvis som kjøring på barmark langs anleggsveiene. For tilsyn og vedlikehold om sommeren ved inntakene benyttes bil, motorferdsel langs anleggsveiene er derfor ikke begrenset til vintersesongen.

Alternativer om tiltaket ikke imøtekommes vurderes å være å kjøre av anleggsveien der det er vekslende snødekke, eventuelt å brøyte veien for å kunne ta i bruk bil. Det er verken ønskelig at trasé skal gå av anleggsveiene eller at veiene inn til inntakene skal brøytes. Det vurderes derfor at endring av vilkår for kjøretøy er mest optimale tiltaket når snøscooter ikke kan benyttes.

Tiltaket endrer kun vilkår for kjøretøy og øker ikke antall turer for søker, derfor vurderes det at tiltaket ikke vil øke forstyrrelsen på vilt i området. Begrensninger i kjøretid på helg og kveld /natt reduserer også forstyrrelsen for andre brukere. Grunnet at omfanget av tiltaket er lite og ikke fører til flere turer for søker, vurderes det at belastningen tiltaket vil ha på økosystemet er minimal. Den eventuelle ulempen motorferdselen med ATV med belter utgjør for naturmangfoldet i dette tilfellet må vike for samfunnsverdien av tilsyn og vedlikehold inntakene.

Å åpne opp for ATV med belter i verneområdet vurderes å kunne føre til en uheldig presedens som kan på sikt lede til en viss økning i motorferdsel med ATV. Presedensen kan begrenses med vilkår om at transporten åpnes kun langs anleggsvei for drift og tilsyn av inntakene og dam til kraftanleggene. Presedensen blir også mindre av at det er et behov fra en kraftverk aktør, som har sine egne forskifter og retningslinjer for motorferdsel og vedlikehold av anlegg.

§ 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver»

Dette prinsippet er ikke relevant.

§ 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder»

Ved behov for motorisert transport i disse delene av Trollheimen synes bruk av snøscooter å være beste miljøforsvarlige metode når det er frossen mark og fullt snødekke.

Når det er vekslende snødekke og barmark vil snøscooter ikke være et aktuelt alternativ.

TrønderEnergi opplyser at transport i forbindelse med tilsyn, drift og vedlikehold av anleggene må kunne skje når driften krever det. Derfor vurderes at når transport må skje, grunnet behov, på tidspunkter det er vekslende snødekke vil ATV med belter være beste miljøforsvarlige metode.

Samlet vurdering

Det vurderes tilstrekkelig å imøtekommer søker med utvidelse av vilkår for kjøretøy på eksisterende dispensasjon av 24.01.2024 (saknr. 2023/13168-3), slik intill 5 av de 20 tur/retur gitt i eksisterende dispensasjon kan utføres med ATV med belter. Tiltaket åpner ikke for flere turer for søker, og dermed ikke øke motorferdselen langs anleggsveiene.

TrønderEnergi viser til et behov for å kunne utføre vedlikehold og oppsyn av kraftverk anleggene Jøla, Fjellbekken og Tovatna når driften krever det.

Den uheldige presedensen ved tiltaket vurderes å ikke være stor, grunnet at det kun åpnes for bruk av ATV med belter langs anleggsvei i tilknytning vedlikehold, tilsyn og drift av dam- og bekkeinntakene. Behovene til kraftverkaktører er særskilt sammenlignet med andre brukere i verneområdet. I forvaltningsplanen for Trollheimen kommer det fram at særskilte tilfeller kan det åpnes for ATV. Tilsyn og drift av dam- og bekkeinntakene vurderes å være av vesentlig verdi for samfunnet, og det vurderes derfor at tiltaket som omsøkes kan imøtekommes for at det nødvendige arbeidet skal kunne utføres.

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke underskrift.

Vedlegg:

- 1 *Dispensasjon - Trollheimen - Innerdalen landskapsvernområder - motorferdsel for tilsyn og drift av kraftanlegg - 2024 - 2027 - TrønderEnergi Kraft AS*
- 2 *Kjørebok 2026 - Vedlikehold og drift av anlegg 2024 - 2027 - TrønderEnergi Kraft AS*
- 3 *Kjørebok 2026 - Snømåling - TrønderEnergi Kraft AS*
- 4 *Søknad om tillatelse til motorferdsel med ATV med belter i Trollheimen LVO 2025-2027*

Kopi til:

TRØNDERENERGI KRAFT AS AVD BERKÅK	Terminalveien 7	7391	RENNEBU
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Rennebu kommune	Myrveien 1 Berkåk	7391	RENNEBU
Oppdal kommune	Inge Krokanns veg 2	7340	OPPDAL
Surnadal kommune	Bårdshaugvegen 1	6650	SURNADAL

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

TRØNDERENERGI KRAFT AS
Klæbuveien 118
7031 TRONDHEIM

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2023/13168-13 432.2

Deres ref.

Dato 21.11.2025

Oversendelsesbrev - mindre retting i vilkår vedrørende kjøretidsbegrensninger og kjørebøker - Trollheimen - Innerdalen landskapsvernområder - vilkår for kjøretøy - dispensasjon til motorferdsel for vedlikehold av anlegg 2024 - 2027 - TrønderEnergi Kraft AS

Viser til telefonkorrespondanse 21.11.2025 med Kari Anne Kaxrud Wilberg, miljørådgiver i TrønderEnergi Kraft AS.

Henvendelsen gjelder endringer, utenom de omsøkte endringene, i dispensasjonen fra endringsvedtaket og kjørebøkene av 18.11.2025 (vår ref. 2023/13168-12), som ikke samsvarer med den originale dispensasjonen og kjørebøkene av 24.01.2024 (vår ref. 2023/13168-3). Endringene gjelder vilkår under «Tidsrom» i dispensasjonen, samt beskrivelse i kjørebøkene angående vilkår for utfylling og levering av kjørebøker.

Forvalter rettet opp i dette og oversender dispensasjonen og kjørebøkene på nytt.

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke signatur.

Vedlegg

- 1 *Dispensasjon - Trollheimen - Innerdalen landskapsvernområder - motorferdsel for tilsyn og drift av kraftanlegg - 2024 - 2027 - TrønderEnergi Kraft AS*
- 2 *Kjørebok 2026 - Vedlikehold og drift av anlegg 2024 – 2027 - TrønderEnergi Kraft AS*
- 3 *Kjørebok 2026 - Snømåling 2024 - 2027 - TrønderEnergi Kraft AS*

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag
Statsforvalteren i Møre og Romsdal
Rennebu kommune
Oppdal kommune
Surnadal kommune

Postboks 2600
Postboks 2520
Myrveien 1 Berkåk
Inge Krokanns veg 2
Bårdshaugvegen 1

7734 STEINKJER
6404 MOLDE
7391 RENNEBU
7340 OPPDAL
6650 SURNADAL

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Per Åke Jakobsson
Hjellnesvegen 148
6640 Kvanne

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2025/15250-2 432.2

Deres ref.

Dato 28.11.2025

Innvilget - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel med snøscooter - ettersanking av sau - Surnadal - Per Åke Jakobsson

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Per Åke Jakobsson
Sjåfør (-er):	Per Åke Jakobsson og Sigbjørn Hausberg
Kjøretøy:	Snøscooter med slede

Transportformål

Transport av letemannskap for ettersanking av savnede sau / lam.

Hjemmel

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.3:
a) Transport som trengs i forbindelse med jordbruk og beitebruk.....

Vilkår for transporten

Antall turer / varighet	Dispensasjonen åpner for inntil 2 tur/retur innenfor perioden 28.12.2025 – 14.12.2025. Motorferdselen skal utføres på én kjøredag. Det åpnes for å kjøre 2 snøscootere samtidig, der hver snøscooter regnes som 1 tur/retur.
------------------------------------	---

Naturreservater Minnildalsmyran og Svartåmoen
Landskapsvernområder Trollheimen og Innerdalen

Trasé	Kjøringen skal følge trasé som vist i kart under: <i>Fra enden på Blomlivegen, svinvikbotn, til nordsiden av Indre Sula.</i>
Krav om kjøring	Persontransport kan kun skje ved ledig plass i forbindelse med annen nyttetransport, når dette ikke medfører behov for flere turer. Det er ikke tillatt å bruke motorkjøretøy i verneområdet for transport av bagasje eller proviant av bekvemmelighetsårsaker.
Krav om kjørebok	Dispensasjonen er ikke gyldig dersom kjørebok ikke er utfylt <u>før</u> turen starter. Utfylt kjørebok skal returneres innen <u>31. desember 2025</u>, også om den ikke nyttes. Dersom kjørebok ikke leveres kan dispensasjonen trekkes av forvaltningsmyndigheten.

Andre vilkår	Dispensasjonen og kjørebok skal medbringes under transport, og vises ved kontroll. Transporten skal skje på snødekt og frossen mark. SNO blir varlset om oppdraget. Ferdselen skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.
---------------------	---

Forholdet til annet lovverk

Surnadal kommune må vurdere om søknaden krever tillatelse etter lov om motorferdsel.

Tillatelse fra berørte grunneiere ev andre rettighetshavere kreves i tillegg til denne dispensasjonen.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke signatur.

Vedlegg:

- 1 *Sakens behandling - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel med snøscooter - ettersanking av sau - Surnadal - Per Åke Jakobsson*
- 2 *Kjørebok 2025 - Per Åke Jakobsson*
- 3 *Søknad - Per Åke Jakobsson*
- 4 *Rute Skutertur.pdf*

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag
Statsforvalteren i Møre og Romsdal
Surnadal kommune

Postboks 2600
Postboks 2520
Bårdshaugvegen 1

7734 STEINKJER
6404 MOLDE
6650 SURNADAL

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Harald Krangnes
Nordsida 978
6655 Vindøla

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2025/15302-2 432.2

Deres ref.

Dato 28.11.2025

Innvilget - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel med snøscooter - ettersanking av sau - Vindøldalen - Surnadal - Harald Krangnes

Det vises til epostveksling mellom forvalter Hege Sæther Moen og søker 26-27. november.

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Harald Krangnes
Sjåfør (-er):	Harald Krangnes
Kjøretøy:	Snøscooter med slede

Transportformål

Transport av letemannskap for ettersanking observert sau.

Hjemmel

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.3:
e) «*Frakting av materialer og tyngre utstyr (båtar e.a.) til fritidshus, buer og naust.*»

Vilkår for transporten

Antall turer / varighet	Dispensasjonen åpner opp for inntill 2 turer innenfor perioden 28.11.2025 – 21.12.2025. Det åpnes opp for bruk av inntill 2 snøscootere med slede, der det regnes som 1 tur/retur per snøscooter. Transporten skal utføres på én kjøredag.
------------------------------------	--

Naturreservater Minnildalsmyran og Svartåmoen
Landskapsvernområder Trollheimen og Innerdalen

Trasé	Kjøringen skal følge trasé som vist i kart under:
Krav om kjøring	Persontransport kan kun skje ved ledig plass i forbindelse med annen nyttetransport, når dette ikke medfører behov for flere turer. Det er ikke tillatt å bruke motorkjøretøy i verneområdet for transport av bagasje eller proviant av bekvemmelighetsårsaker.
Krav om kjørebok	Dispensasjonen er ikke gyldig dersom kjørebok ikke er utfylt <u>før</u> turen starter. Utfylt kjørebok skal returneres innen <u>31. desember 2025</u>, også om den ikke nyttes. Dersom kjørebok ikke leveres kan dispensasjonen trekkes av forvaltningsmyndigheten
Andre vilkår	Dispensasjonen og kjørebok skal medbringes under transport, og vises ved kontroll. Transporten skal skje på snødekt og frossen mark. Ferdselen skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Forholdet til annet lovverk

Surnadal kommune må vurdere om transporten behøver behandling etter lov om motorferdsel.

Tillatelse fra berørte grunneiere ev andre rettighetshavere kreves i tillegg til denne dispensasjonen.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke signatur.

Vedlegg:

- 1 *Sakens behandling - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel med snøscooter - ettersanking av sau - Vindøldalen - Surnadal - Harald Krangnes*
- 2 *Kjørebok 2025 – Harald Krangnes*
- 3 *E-post korrespondanse 26-27. november*

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Surnadal kommune	Bårdshaugvegen 1	6650	SURNADAL

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Harald Krangnes
Nordsida 978
6655 Vindøla

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2025/15302-3 432.2

Deres ref.

Dato 28.11.2025

Oversendelsesbrev - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel med snøscooter - ettersanking av sau - Vindøldalen - Surnadal - Harald Krangnes

Det ble oppdaget at dispensasjonen utsendt tidligere i dag har feil hjemmel. Dette er nå korrigert og dispensasjonen sendes på nytt med riktig hjemmel.

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke signatur.

Vedlegg

- 1 Innvilget - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel med snøscooter - ettersanking av sau - Vindøldalen - Surnadal - Harald Krangnes

Kopi til:

Surnadal kommune
Statsforvalteren i Trøndelag
Statsforvalteren i Møre og Romsdal

Bårdshaugvegen 1
Postboks 2600
Postboks 2520

6650 SURNADAL
7734 STEINKJER
6404 MOLDE

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Ole Stavås
Surnadalsvegen 1855
6653 Øvre Surnadal

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2025/15333-3 432.2

Deres ref.

Dato 03.12.2025

Innvilget - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel i utmark - Gråsjøen - 2025 - Ole Stavås

*Motorferdsel og vedlikehold utføres av søker på vegne av eier Ola G Sande.
Se vedlegg for signert bekreftelse.*

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Ole Stavås
Sjåfør (-er):	Ole Stavås
Kjøretøy:	Snøscooter med slede

Transportformål

Transport av materialer, tyngre utstyr til vedlikehold og bruk av skogsbu i Haugalia (gnr/bnr. 16/1, Folddalsvegen 2360) i Surnadal kommune.

Hjemmel

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.3:
e) «*Frakting av materialer og tyngre utstyr (båtar e.a.) til fritidshus, buer og naust.*»

Vilkår for transporten

Antall turer / varighet	Dispensasjonen åpner for inntil 3 tur/retur per vintersesong for sesongene 2025/2026 til og med 2027/2028. Vintersesongen regnes fra marka er frossen og snødekt til 20. april. Kjøreforbud etter 20. april.
------------------------------------	--

Naturreservater Minnildalsmyran og Svartåmoen
Landskapsvernområder Trollheimen og Innerdalen

Trasé	Fram til 15 mars kan både trasé (1) på østsiden og trasé (2) på vestsiden av Gråsjøen benyttes. <u>Etter 15. mars skal kjøring kun skje langs trasé (2) på vestsiden av Gråsjøen - forutsatt at Gråsjøen har forsvarlige forhold for kryssing med tanke på sikker is.</u> Årsaken er behov for å ta hensyn til senestivt artsmangfold som er sårbare for forstyrrelse på senvinter og vår. <u>Se kartutsnitt under:</u>
Tidsrom	I tillegg til ei generell oppfordring om å unngå motorisert ferdsel i helger og høytider, er det fastsatt følgende kjøretidsbegrensninger: Generelt kjøreforbud: - fra lørdag kl. 12.00 til søndag kl. 15.00 - alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00

	Kjøreforbud i påska og om våren: - fra skjærtorsdag kl. 12.00 til 08.00 påskeaften og fra 12.00 påskeaften til 15.00 2. påskedag - etter 20. april.
Krav om kjøring	Innehaver av løyvet skal kombinere ulike kjøreoppdrag slik at kjøringen begrenses til et absolutt minimum, og på så få kjøredager som mulig. Persontransport kan kun skje ved ledig plass i forbindelse med annen nyttetransport, når dette ikke medfører behov for flere turer. Det er ikke tillatt å bruke motorkjøretøy i verneområdet for transport av bagasje eller proviant av bekvemmelighetsårsaker.
Krav om kjørebok	Dispensasjonen er ikke gyldig dersom kjørebok ikke er utfylt <u>før</u> turen starter. Utfylt kjørebok skal returneres til forvaltningsmyndigheten innen <u>15. mai</u> det enkelte år, også om den ikke nyttes. For flerårige dispensasjoner må utfylt kjørebok være levert før ny kjørebok sendes ut. Dersom kjørebok ikke leveres kan dispensasjonen trekkes av forvaltningsmyndigheten.
Andre vilkår	Dispensasjonen og kjørebok skal medbringes under transport, og vises ved kontroll. Transporten skal skje på snødekt og frossen mark. Ferdselen skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Forholdet til annet lovverk

Surnadal og Rindal kommune må vurdere om transporten krever tillatelse etter lov om motorferdsel.

Tillatelse fra berørte grunneiere ev andre rettighetshavere kreves i tillegg til denne dispensasjonen.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf.

Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke signatur.

Vedlegg

- 1 *Sakens behandling - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel i utmark - Gråsjøen - 2025 - Ole Stavås*
- 2 *Kjørebok 2026 - motorferdsel - Haugalia - Ole Stavås*
- 3 *Søknad - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel i utmark - Gråsjøen - 2025 - Ole Stavås*
- 4 *Bekreftelse fra Ola G Sande*
- 5 *Kart trase*

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Surnadal kommune	Bårdshaugvegen 1	6650	SURNADAL
Rindal kommune	Rindalsvegen 17	6657	RINDAL

ST 54/2026 Eventuelt